ESMÂLAR BOYUTU

İsmail
Dinçer

İsrâ Sûresi 110: "Kulidullâhe evidur rahmân eyyen mâ ted’û fe lehul esmâul husnâ."

Meâli: "De ki: Allah deyin ya da rahmân deyin, ne derseniz deyin, esmâlardaki tüm güzellikler O’nundur."

Meâli: “İster Allah deyin, ister rahmân deyin, ne derseniz deyin, varlığı nitelikleriyle güzelce şekillendiren O'dur."

İÇİNDEKİLER

1- **Giriş**
2- **Esmâ ne demektir?**
3- **Esmâ çekimleri ile ilgili bilgiler**
4- **Esmâların başındaki takılar ile ilgili bilgiler**
5- **Kur'ân'da geçen bazı esmâlar ve kısa anlamları**
6- **Esmâların açılımı**
7- **Son değerlendirme**
8- **Fihrist**

GİRİŞ

Bu kitabımızda, "Esmâlar" konusunu inceleyeceğiz.
Esmâlar konusuna, Kur'ân açısından bakmaya çalışacağız.
Esmâların taşıdığı derin anlamları, farklı bir bakış açısıyla anlamaya, anlatmaya çalışacağız.

Toplumda esmâ çekme diye bilinen konuyu araştıracağız.
Varlığın açığa çıkışındaki esmâlar boyutunu anlamaya çalışacağız.
Varlığın esmâsal boyutundan gelen mesajları yakalamaya çalışacağız.

Esmâ denilen nedir?
Esmâ isim aynı şey midir?
Esmâların taşıdığı sırlar nedir?
Bir esmânın lafzında kalmak nedir?
Bir esmânın mânâsına ermek nedir?

Esmâ çekme var mıdır?
Esmâ çekmede sayısal boyut var mıdır, varsa nasıl olmalıdır?

Allah'ın 99 ismi mi vardır?
Allah'ı 99 isimle kayıtlamak doğru mudur?
Kur'ân'da geçen esmâların sayısı var mıdır?
Esmâların, Levh-i Mâhfûz boyutundan, varlığın şekillenmesine kadar giden akışı, varlığın işleyişindeki etkisi nasıldır?

Vücûda esmâ kodlaması nasıl yapılır?
Vücûda dönük seslenilen her bir esmâ, vücûdda nasıl titreşimler meydana getirir?

Her bir esmânın, vücûdda nasıl bir açılımı ve etkisi vardır?
Esmâların vücûdda ki titreşimi nasıldır?
Esmâların birbiriyle olan bağı, neleri açığa çıkarır?

Bu konuları inceleyeceğiz ve her bir esmânın bizdeki ve varlıktaki karşılığını anlamaya çalışacağız.
Esmâların birbiriyle olan bağını ve birbirine olan akışını incelemeye çalışacağız.

Hep toplumda, Allah'ın 99 isminden bahsedilir.
Allah'ı 99 isimle kayıtlamak mümkün müdür?
Allah'ın yüzüncü, yüz birinci ve daha fazla esmâsı olamaz mı?
Esmâlar denilen, Allah'ın isimleri midir?

Allah'ın ismi olur mu?
Varlığa isim konulur, Allah'a isim konulur mu?

Yoksa esmâlar denilen, varoluştaki ilâhi işaretler, varlığı oluşturan, şekillendiren nitelikler midir?

Toplumda "Esmâü'l-Hüsnâ"dan bahsedilir.
En güzel isimler Allah'a mahsustur denilir.
Böyle denilerek, sanki güzel olmayan isimler de vardır gibi bir algı oluşur.
Bu doğru mudur? Düşünmek araştırmak gerekir.

Toplumda hep esmâ çekmeler konuşulur.
Bir hastalık, bir sıkıntı, iş bozukluğu, iş bulamama, durumlarında çeşitli sayılarda esmâlar çekilir.
Evlilik sorunlarında, çocuk olması için, cennete gidilmesi, cehennemden korunmak için, hep esmâ çekme tavsiye edilir.

33 defa, 40 defa, 100 defa, 400 defa, 1500, 2000, 4000 defa gibi çeşitli sayılarda esmâ çektirilir.
“Şu sayıda şu kadar esmâ oku”, denilmesi doğru mudur?

Hazreti Muhammed’e isnat edilen: “Allah'ın isimlerini sayanlar cennete gidecek” diye aktarılan sözün asli anlamı ne olabilir?

Hazreti Muhammed, esmâların sayısal yönünden çok, esmâların anlamına işaret etmiş olabilir mi?

Toplumda, “Değişik günlerde, değişik sayılarda esmâlar çekin” diye yapılan tavsiyeler, ne kadar doğru olabilir?

Bazı örnekler vermek gerekirse:

Pazartesi günü okunacak esmâlar:
El.....137 defa, El....336 defa, El Vasî.....defa, El Vedüd....defa, El.....

Salı günü okunacak esmâlar:
El âziz.....defa, El.....206 defa, El kahhar.....defa, El.....
……
…….
……
Cuma günü okunacak esmâlar:
Ya ....707, Ya… 256, Ya....1100, Ya....202, Ya Âhir…, Ya... 1281, Ya.....308....bu kadar esmâ çekin diye, toplumda bazı kesimler bunları birbirine tavsiye eder.

Toplumda, sıkıntılara düşen ve çare arayan kişiler böyle şeylere inanırlar ve bu esmâ çekimlerini yaparlar.
Bunların faydası var mıdır, etkisi nedir? Bunları araştırmalıyız.

Bazı hastalıklarda "Şu esmâyı şu kadar çek" diye yapılan tavsiyeler ne kadar doğru olabilir?
Bazı örnekler vermek gerekirse:

Kâlb hastalıkları için, şu esmâyı 256 defa.
Karaciğer hastalıkları için, şu esmâyı 245 defa.
Göz hastalıkları için, şu esmâyı 300 defa.
Migren hastalıkları, şu esmâyı 1050 defa.
……
……
Farklı hastalıklarda, değişik sıkıntılarda, farklı esmâ çekimlerinin tavsiyelerini toplumda hep duyarız.

Bunların doğruluk derecesi nedir? Çok derin düşünmemiz gerekir.
Bunlar şeytanca bir düzen midir?
Yoksa saf bir inancın uygulaması mıdır? Bunları araştırmalıyız.

Defalarca söylenen bir söz, beyninizi kilitliyor olabilir mi?
Aynı şeyi yüzlerce defa tekrar etmek, beynimizin düşünme merkezini etkiliyor olabilir mi?

Bir esmânın lafzını defalarca söylemekle, istediğimiz şeyler gerçekleşir mi?
Yoksa esmâ söylemenin yanında, nasıl bir gayrete düşmeliyiz?
Yâni bir öğrenci, hiç ders çalışmasa, her gün bin defa, "Allah'ım bana Hukuk fakültesini nasip et" dese, o öğrenciye hukuk fakültesi nasip olur mu?
Niyetlerle gayretler birleşmeden, istekler gerçekleşebilir mi?

Toplumdaki kişilerin birbirine tavsiye ettiği esmâ çekimlerinin, hakikatte yeri var mıdır?

Bir esmânın lafzı boyutu ile mânâ boyutunun bağı nasıl kurulur?
Lafzı boyutta, sayı var mıdır, varsa esmânın sayısal boyutu ne olmalıdır?
Hangi rahatsızlıklarda hangi esmâlar çekilmelidir?
Bu konuları incelemeye çalışacağız.

Esmâ çekmek mi, varlıkta ki Allah'a ait olan esmâları görebilmek mi?
Varlıkta olan esmâlarla hemhâl olabilmek mi?

Toplumda yüzlerce, binlerce defa esmâ çekmeyi tavsiye edenler, topluma bilmeden de olsa en büyük zulmü yapıyor olabilir mi?

Bilmeden de olsa, düşünmeyi araştırmayı, tefekkür etmeyi, şahit olmayı engelliyor olabilir mi?

Belki de bunları; toplum düşünmesin, anlamasın, gerçeği öğrenmesin, sadece yap denilenleri yapsın, köle olsun, onları isteğimiz gibi yönlendirelim diye, bilerek yapıyorlar?

Niyazî Mısrî'nin esmâlara bakış açısı bizlere çok güzel bir örnektir.

"Arife eşyada esmâ görünür
Cümle esmâda müsemmâ görünür
Bu Niyâzi'den de Mevlâ görünür
Âdem isen "semme vechullâh"ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul"

Ârif kişi, varlığın esmâlardan oluştuğunu bilir ve her bir esmânın varlıktaki karşılığını görür.
Ve esmâların sahibi olan müsemmayı bilir, yâni varlığı esmâlandıranı bilir.

Dil ile esmâ söylemek de, elbette önemlidir.
Fakat, esmânın varlıktaki akışını görmek, ârifliktir, o esmâ ile birleşmek kâmilliktir.

Her kişi, akli nisbetince esmâlar konusunu açıklamaya çalışır.

Esmâlar konusu, Allah hakikatini layıkıyla anlamada önemlidir.
Varlıktaki esmâları görebilen, hakikat yolunda yol alacaktır.
Varlıktaki esmâların akışıyla buluşan birçok sırra vâkıf olacaktır.
Tüm varlık sonsuz esmâlarla sarılıdır.
Varlığın, varoluşu şekillenmesi, hep esmâlar boyutunun tecellileridir.

Nasıl ki tıp fakültesinde okuyan bir öğrenci; hücre, doku, organ, gibi isimlerin karşılığını insan vücûdunda görerek doktor oluyorsa, esmâların karşılığını da varlıkta bulabilmeliyiz.

Esmâlar boyutunun, Allah'ın zâtına ait olan, sıfatlarına ait olan, fiiline ait olan, zikrine ait olan karşılıkları vardır.

Varlığın varoluşu, esmâların bir bir tecellisi ile mümkündür.

Nasıl ki bir tohumda ağaca ait olan, filizin, dalın, yaprakların, çiçeklerinin, meyvenin açığa çıkması, bir akış ile gerçekleşiyorsa, o akış esmâların akışıdır.

Varlığın varoluşunu anlayabilmek, varlıktaki esmâların sırrına ulaşmakla mümkündür.

Kur'ân'da geçen esmâlar 99 dur diye sınır koymak doğru mudur?

Daha fazla esmâ bulmak mümkün müdür?

Esmâlar 99 dur diyen kim ya da kimlerdir?

Allah'ı 99 isimle sınırlamak doğru mudur?

Neden 99 denilmiştir?

Kur'ân'da başka esmâlar tespit edilmiş olabilir mi?
Kur'an'da, diğer tespit edilen esmâlar hangileridir?

Kur'ân'da geçen her bir kelime bir esmâ olabilir mi?
Her bir kelime, varlıktaki bir akışın esmâsı olabilir mi?

Esmâ ile isim arasındaki ince çizgi nedir?
Bir esmânın lafzı yönü nedir?
Bir esmânın varlıktaki mânâ yönü nedir?

İşte bu kitabımızda, esmâlar konusunu samimi bir gayretle inceleyeceğiz ve yukarıdaki sorulara cevap bulmaya çalışacağız.

Elbette çok eksiklerimiz olacaktır.
Çünkü esmâlar boyutunun ilm-i olarak doğrusu Allah'tadır, kul her zaman eksiklikler içinde olacaktır.

İsmail Dinçer
1-1-2021

ESMÂ NE DEMEKTİR

Esmâ ile isim arasındaki inceliği çok iyi bilmeliyiz.

İsim, herhangi bir varlığı ifade edebilmemiz, o varlığı aklımıza getirebilmek ve o varlığı hatırlatmak için, oluşturulan sözcüklerdir.

Esmâ ise bizzât varlığın kendinde olan, varlığın varoluşu ve işleyiş sismetinin nitelikleridir.

Yâni isim, varlığı hatırlatan sözcüklerdir.
Esmâ ise bizzât varlığın kendisidir.

Yâni "Su" dediğimizde, s ve u harfinden oluşan, suyu hatırlatan sözcük, isimdir. Suyun kendisi ise esmâ boyutudur.

Esmâ denildiğinde, dillerde söylenen bir lafız değil, varlığın kendinde olan bir oluşum, hareketlilik, bir akış düşünülmelidir.

Esmâ "sema-smy- سْمَا" kökünden gelir.
Sema, semi, ism, esmâ, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Esmâ; "أسما- Elif ve sema-semi" kelimesinin birleşimiyle yazılır.

Burada "Elif" rûh boyutunu işaret eder.
Sema, varlığın esmâsal boyutuna işaret eder.

Sema-Semi; aynı kökten gelir.

Sema; rûh+nûr boyutunun özel adıdır.

Semi, ise işitmek demektir.

Semi; açığa çıkacak olan varlığın, kendi oluşumunu rûh boyutundan işiterek şekillenmesi olabilir mi?

Sema-Semi: Gökyüzü, Ulvî âlem, varlığın geldiği boyut, Tin boyutu, Öz boyutu, işitmek, işittirmek gibi anlamlara gelir.

Esmâ, isim-ism: Nam, ad, işaret, varlığı birbirinden ayıran incelikler, özellikler, sıfat boyutunun işaretleri, anlamlarına gelir.

İsm, aynı zamanda günah, suç demektir.

Esmâ'yı kendine nisbet etmek, günahtır, hatadır, suçtur.
Yâni Allah'a ait olan nitelikleri, kişinin kendine nispet etmesi doğru değildir.

Esmâlar, varlık açığa çıkmadan, varlığın "Levh-i Mahfûz" boyutunda gizlidir.

Esmâlar, varlığın varoluş sürecinde bir bir açığa çıkar.
Zikir, fiil, sıfat, Zât tecellileri hep esmâların akışında kendini gösterir.

Varlık esmâlarla sarılıdır.
Her varlığın esmâlar boyutu vardır.
Her esmânın kendine mahsus açılımı vardır.

Tohumda ne varsa, açığa o çıkar.
Tohumun kendinde, ağaca ait olan esmâlar boyutu vardır.
Ağaç da esmâlarla sarılıdır.
Tohumdan çıkan filizin kendine göre esması, yaprağın kendine göre esması, dalın kendine göre esması, çiçeğin kendine göre esması ve meyvenin kendine göre esması vardır.

İnsan, bir sperm ve bir yumurtanın birleşimiyle hücre hücre oluşarak bedenleşir

Spermde ve yumurtada olan yazılım, beden olarak tecelli eder.
Beden ise esmâların tecellisi ile şekil bulur.
Levh-i mâhfuzda ne yazılı ise o açığa çıkacaktır.

Özde olan yazılım boyutundaki hareketlenmeyle, varlık açığa çıkar, aynı hareketlenmenin devam etmesiyle varlık şekillenir.

Esmâ kelimesi, Kur'ân'da bazı âyetlerde geçer.

A'râf Suresi 180: "Esmâul husnâ. "
Meâli: "Ve lillâhil esmâul husnâ" "İsimlerdeki tüm güzellikler Allah'ındır.

İsrâ Sûresi 110: "Kulidullâhe evidur rahmân eyyen mâ ted'û fe lehul esmâul husnâ"
Meâli: "De ki: Allah deyin ya da Rahmân deyin, ne derseniz deyin, isimlerdeki tüm güzellikler O'nundur."

Tâ-Hâ Sûresi 8: "Allâhu lâ ilâhe illâ huve, lehul esmâul husnâ."

Meâli: "Allah'tan başka güç yoktur, sadece O'dur, isimlerdeki tüm güzellikler O'na aittir."

Haşr Sûresi 24: "Huvallâhul hâlikul bâriûl musavviru lehul esmâul husnâ, yusebbihu lehu mâ fîs semâvâti vel ard ve huvel azîzul hakîm"

Meâli: “Allah O’dur ki; bir şey yok iken varedendir, çeşitli şekillerde sûretlendirendir, tüm isimlerdeki güzelliklerin sahibidir, göklerde ve yerde ne varsa O’nun tecellilerini gösterir ve O, tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.”

Âyette belirtildiği gibi, varlığın şekillenmesi, esmâlar boyutunun sırrıdır.

Göklerde ve yerde ne varsa, görünen görünmeyen her şey, esmâlar boyutundan açığa çıkar.

Bir tohumun içindeki yazılım, Levh-i Mâhfûz boyutudur.

Levh-i Mâhfûz’da yazılı olanlar, esmâlara dönüşerek, varlığın şekillenmesine kadar gider.

Varlık, rûhdan duyduğu, oradan aldığı mesajlara göre şekillenir.

Rûh boyutu dediğimiz o özde, varlık var olmadan önce, o varlığa ait olan her şey vardır.
Âlemdeki tüm varlıklar, bir özden açığa çıkar.
Zamanı gelince her bir varlık, kendine has bir elbise ile açığa çıkar.
Aynen ağacın şekillenmesi gibi, insanın vücûd giymesi gibi.
Varlık şekillenirken, özde olan esmâların akışı ile şekillenir.

Mesela insan gözüne ait olan, tüm nitelikler hücre boyutunda vardır.
Zamanı gelince göz şekillenirken, göze ait olan nitelikler bir bir gözün yapısını oluşturur.
İşte göze ait olan, gözdeki her bir hücrenin isimsel boyutu, yâni esmâsal boyutu, gözün kendisini oluşturur.

Esmâların lâfzî yönü vardır, bunu dilimizle söyleriz.
Esmâların, varlığın özünde titreşim boyutu vardır.
Esmâların, varlık oluşmadan önce Levh-i Mahfûz’da yazılım boyutu vardır.

İşte esmâ hakikatini, varlığın geldiği öz olan, râhimiyet boyutunda aramalıyız.
Varlığın şekil alması, o özde olan esmâların tecellisi iledir.

Toplumda, esmâlar diyerek bize sunulan, çeşitli isimlerin lafzı boyutunda kalmamalıyız.
Esmâ hakikatini, varlıktaki sonsuz işaretlerde aramalıyız.

Toplumda, Allah'ın 99 esması var diye anlatılır.

Oysa Kur'ân incelendiğinde 300 ün üstünde esmâ ile karşılaşırız.

Allah'ı ne 99, ne de 300 esmâ ile kayıtlamak doğru değildir.

Tirmizi ve İbn Mace 99 isimden bahseder.

Onların oluşturduğu Esmâlar listesinde de farklılıklar vardır.

İbn Mace, esmâlar metninin sonuna "El-Ehad" ismiyle sayıyı 100'e çıkarmıştır.

Tirmizi'de bulunan yirmi beş isim, İbn Mâce'de yoktur.
İbn Mâce'de yer alan yirmi altı isim de, Tirmizi'de yoktur.

İki listenin toplamında ise 125 isme ulaşılmaktadır. (Bekir Topaloğlu, Esmâ-i Hüsnâ, D.Ġ. A. 11, 406, 407.)

Cafer-i Sadık 111 isim belirtmiştir.

Burada (1-1-1) üç bir, 3 sırra işaret çekilmiş olabilir mi? (Fiilinde 1, Sıfatında 1, Zâtında 1)

İbnu'l-Vezir, Kur'ân'dan 155 isim tespit etmiştir.

Musevilikte Esmâü'l-Hüsnâ olarak 72 isim geçer.

99 isimde olmayan, ama Kur'ân'da geçen bazı isimlerden örnekler:

Şâfi: Şifâ veren, şefâat eden, iyileştiren
Asım: Günahlardan koruyan
Mirsat: Gözetleyen, gözlerden, varlıktan her an gözleyip duran
Fadıl: Fazilet sahibi, lütûfların sahibi

Münir: Nûrlandıran, tüm varlıktan ışığını yansıtan
Mürşit: Tüm varlıktan ilmiyle irşat eden
Gâlib: Üstün, tüm varlığa hükmeden, başarılı olan, varlıkta hükmünü gösteren, nitelikleriyle varlığa hâkim olan.

Zâkir: Zikreden, tüm varlıktan her an zikrini gösteren, her varlıktan seslenen.
Evliya: Her şeyi ile dost olan, dostluğunu her şeyden gösteren.

Allah'ın esmâlarını sınırlandırmak doğru değildir.
O'nun sonsuz esmâsı vardır demek daha doğrudur.

Her varlığın esmâ boyutu vardır.
Her esmânın kendine mahsus açılımı vardır.
Tohumun özü esmâların yazılımı ile sarılıdır.

Tohumun özünde, ağaca ait olan esmâlar boyutu vardır.
Zamanı gelince her bir esmâ yavaş yavaş açığa çıkmaya, ağacı şekillendirmeye başlar.

Tohumdan çıkan filizin kendine göre, yaprağın kendine göre, dalın kendine göre, çiçeğin kendine göre esması ve meyvenin kendine göre esması vardır.

Her varlık, esmâsal boyutun açığa çıkışıdır.

A'râf Suresi 180: "Esmâul husnâ."
"Ve lillâhil esmâul husnâ" "İsimlerdeki tüm güzellikler Allah'ındır.
Varlık, rûh boyutundan gelen üflenişe göre şekillenir.
İşte o şekillenme, rûh boyutunda olan esmâya göre şekil bulur.
Göz; göz olarak, kulak; kulak olarak, dil; dil olarak şekillenir.

Bu şekillenme, Allah'a ait olan işaretleri gösterir. Yâni Allah'a ait olan esmâların açığa çıkışıdır.

Her varlıkta, hem benzer esmâlar, hem de farklı esmâlar tecellisi vardır.
Her esmânın, ilâhî bir tınısı, ilâhî bir frekansı, ilâhî bir akışı vardır.
Bir esmânın, diğer esmâ ile birleşimiyle, farklı bir frekansı oluşur.

Esmâ bir lafız değildir, esmâya verilen isim lafızdır.
Mesela göz dediğimizde, bu söz bir lafızdır.
Ama gözün yapısını oluşturan, tüm incelikler esmâsal boyuttur.

Sperm ve yumurtada var olan göz geninin, bedendeki gözün oluşumuna kadar geçen süreçte, esmâların tecellisi ile göz oluşur.

İnsan vücûdu, hücre hücre oluşur, bu oluşumun temeli esmâlardır.
Bedenin oluşum safhasında, her hücrenin, her dokunun, her organın oluşumu, esmâların bir bir filizlenmesi ile mümkündür.

Varlığın şekillenmesinde etken olan nitelikleri düşünmeliyiz.
Varlığın oluşması, Allah'ın esmâlarının açılımıdır.

Toplumda esmâlar denildiğinde, hemen akla lafzı isimler gelir.
Lafzı isimler başka şeydir, esmâlar başka şeydir.

Lafzı isimler, dil ile söylenir, esmâlar varlığın özünde bulunur.

Ağaç, taş, kuş, Ahmet, Mehmet, bunlar birer isimdir.
Ama ağacın kendi, taşın kendi, kuşun kendi, insanın vücûdu esmâsal boyuttur.

Esmâ dediğimizde, sözün lafzını değil, varlığın özünde olan, tüm incelikleri düşünmeliyiz.

İşte "Esmâul husnâ" kelimesini, güzel isimler olarak değerlendirmek yerine, varlıktaki tüm incelikler Allah'a ait olan hasenatlardır, diye değerlendirmek daha doğrudur.

Husna, hasenat kelimesi; "Has" kelime kökünden gelir.
Has; öz demektir, hususi kelimesi de oradan gelir.
Hasenat, özden gelen tüm incelikler, tüm sıfatlar olarak düşünülmelidir.
Tüm varlıkta olan, sıfatlar boyutu ve sıfatlarda olan tüm incelikler "Esmâul husnâ" boyutudur.

Allah'ı idrâk etmek, varlıktaki esmâları okumakla mümkündür.
Esmâlar boyutu, yaratılış sırlarının olduğu yerdir.

Varlığın özünde, esmâlar boyutuna ulaşan, esmânın ne olduğunu anlar.
Yoksa dil ile isimler söylemek, esmâ boyutu değildir.

Dilimizle, Ya Rahmân, Ya Rahîm, Ya Hayy, Ya Kayyum, Ya Settar, Ya Gaffar, gibi isimleri söylemekten çok, bunların varlıktaki karşılıklarını görebilmeliyiz.

Rahmân boyutuna ulaşmak, Rahîm boyutuna ulaşmak, Hayy boyutuna ulaşmak, ya da diğer boyutlara ulaşmak, esmâsal boyutla tanışmaktır.

Varlık esmâların akışıyla şekillenir, var olur.

Varlıktaki esmâların akışıyla buluşmak, esmâlarla buluşmaktır.
Esmâ denildiğinde, dilimizle söylenen lafızdan çok, varlıktaki hareketliliği düşünmeliyiz.

Esmâların boyutlarını, varlığın özünde olan hareketlilikte aramalıyız.

Mesela "Hayy" esmâsını dilde söylenen "Hayy" lafzı olarak değil, varlıktaki dirilik, hareketlilik, canlılık olarak düşünmeliyiz.

Varlıktaki "Hayy" boyutuyla bağ kurabilirsek, "Hayy" esmâsıyla bağ kurmuşuz demektir.
Bu tüm esmâlar için de böyledir.

ESMÂ ÇEKİMLERİ KONUSU

İnsanlar birbirlerine, ama beşeri ama manevi sıkıntılarında, esmâ çekmeyi tavsiye ederler.

Toplumda esmâ çekmek diye bilinen, bir ismin yüzlerce, binlerce defa tekrar edilmesidir.

Kişilerin, bedensel rahatsızlıkları, sosyal alan sıkıntıları, ailevi sıkıntıları ve manevi alanda sıkıntıları vardır.

Toplumda insanlar, böyle sıkıntılardan kurtulmak için, değişik sayılarda farklı esmâ çekimleri yaparlar, birbirlerine yapmayı tavsiye ederler.

Değişik bedensel rahatsızlıklarda, değişik sosyal alan sıkıntılarında, işlenen günahlarda, sayısal olarak esmâ çekimleri, toplumun hemen hemen her kesiminde görülür.

Yüzlerce defa, binlerce defa çektirilen esmâ isimleri, beynimizin düşünme merkezini kilitler, insanın düşünmez eder, gayretten uzaklaştırır.

Binlerce isim tekrarı yapmak, kendini bir odaya kapatmak, kişinin beynine yaptığı en büyük zulümdür.
Binlerce defa yapılan tekrarda, insan beyni düşünmez olur.
Toplumda birilerine, yüzlerce, binlerce esmâ çektiren kişiler, halka en büyük zulmü yapıyorlar.

İnsan beyni, direkt hedefe yönlendiren bir yapıya sahiptir.
Yüzlerce, binlerce defa isim tekrarını, hedef haline getirdiğimizde, beynimiz kilitleniyor, aynı sözcükte dolanıp duruyor.
İşte bu beynimize yaptığımız en büyük zulümdür.

İnsanın bir niyeti vardır, bu niyet gayretiyle buluşmalıdır.

Bir esmânın ismini yüzlerce defa söylesek, isteğimiz oluşur mu?
Her gün binlerce defa; "doktorum, mühendisim, aşçıyım, çiftçiyim" dersek, olur muyuz?

Elbette insanın sosyal alanda istekleri vardır, bu istekler öncelikle insanın beyninden gelen bir mesajla kendini hatırlatır.

Her istek, esmâlar boyutunun, farklı bir esmâsından gelen bir frekansla oluşur.

İstek, bir amaca ulaşmak için ilk adımdır.

Esmâ çekmekle, amaç gerçekleşmez, amaca giden yolda gayret şarttır.

İnsanın dil ile isim tekrarları yapması, isteğinin gerçekleşmesi içindir.
Bir ismin tekrarıyla beyne verilen uyarı, kaç defa olmalıdır?

Toplumda yüzlerce binlerce defa tekrarlatılan isimler, doğru değildir.
Beynimiz aynı ismin yüzlerce tekrarından dolayı, ters etkiyle çalışır ve düşünmez olur.
Kişi, hedefe ulaşmak yerine, gayret etmek yerine, beklentiye düşer.

Hiçbir şey, emek vermeden gerçekleşmez.

Dil ile yüzlerce defa isim tekrarlamakla istekler gerçekleşmez.

Hasta olduğumuzda elbette iyileşmeyi istemek önemlidir, bu isteğimizi doktora giderek güçlendirmeliyiz.

Allah'ın sunduğu Tıp ilmini görmezden gelmemeliyiz.

Tarlamızda bir şeyin yetişmesini istiyorsak, elbette istek önemlidir, ama bu isteğimizi tarlamızda çalışarak gerçekleştirmeliyiz.

Hazreti Muhammed'in; "Deveni sağlam kazığa bağla, öyle Allah'a tevekkül et" sözü, isteklerin gayrete dönüşmesine bir örnektir.

Mesela; günah işlediğimizde, belli bir sayıda esmâ çekmekle, affa mazhar olur muyuz?

Bir kul hakkına girdiğimizde, belli bir sayıda esmâ çekmekle kişi kurtulabilir mi?
Bunları çok iyi düşünmeliyiz.

İnsan günahlar işler, önemli olan bunu görebilmeli ve bundan vazgeçebilmelidir.

Tövbe bunun için vardır.
Tövbe, düştüğü hatadan dönmenin adıdır.

İnsan günahlarının, yâni yaptığı hataların ne olduğunu bilmeli ve nasıl affa mazhar olacağını anlayabilmeli ve düştüğü günahtan dönebilmelidir.

Kişi, diliyle yüzlerce defa "Ya Afüv" diye esmâ çekse, günahtan dönmediği müddetçe, tövbesine uymadığı müddetçe, "Ya Afüv" esmâsı, kişide tecelli etmeyecektir.

İnsan zayıf bir varlıktır, her an hata yapabilir.

Kişi yaptığı hatayı hiç unutmamalıdır, o hatadan dönmeye çalışmalıdır.

Dilimizle, Allah'ın "Tevvab" esmâsını, ya da "Afüv" esmâsını söylemek elbette önemlidir.
Bunları söylemek, kişinin kendi aklına "Bir daha günah işlemeyeceğim" kodlamasıdır.

Lâkin günahı terk etme gayreti olmazsa, söylenen esmâların sözleri sadece kişinin kendini aldatmasıdır.
Yoksa günde bin defa "Ya Tevvab" esmâsını söylesek, günahları terk etmediğimiz müddetçe, tövbe tecelli etmez.

Tövbe ediyorum deyip, yine günaha dönmek asla tövbe etmek değildir.
Günah işleyip tövbe etmek, yine günah işleyip yine tövbe etmek Kur'ân'ın açıkladığı tövbe değildir.

Tövbe, kâlben tövbe edip, bir daha günaha dönmemektir.

Birine yaptığımız zulüm ortada dururken, Allah yaptığımız tövbeyle bizi affediyor mu?

Tahrîm Sûresi 8: "Tövbeten nasûhâ" " içten samimi tövbe edin."
Kişi nasûh tövbesini iyi bilmelidir.

Yaptığı hataya tövbe edip, o hataya tekrar dönüp, tekrar tövbe edip tekrar hataya dönüp tekrar tövbe edilmesi tövbe değildir.

Tövbe, yaptığı hatayı anlayıp bir daha o hataya dönmemektir.

Yaptığı zulümden pişmanlık duyan kişiye tövbe kapısı açılır.

Tövbe; iyi kişi olmanın, yâni insan olmanın kapısını açar.

Tövbede kul hakkı vardır.

Kişi, Allah'ın bir kulunun hakkını yediğinde zalim durumuna düşer.

Zalim kişi kendi cehennemini hazırlamıştır.
Ve yaptığı zulmün muhakkak ki karşılığını alacaktır.

İşte yaptığımız hataları görmeliyiz.

Yoksa, günde bin defa bazı esmâları çeksek, hatalarımıza devam etsek bir anlam taşımaz.

Günde bin defa doktor olmak için bir esmâ çeksek, derslerimize çalışmadığımız müddetçe, Tıp fakültesini kazanmamız imkânsızdır.

Günde bin defa "Allah'ım benim tarlama mahsul ver" diye dua etsek, esmâ çeksek, tarlamıza emek vermediğimiz müddetçe bir anlamı yoktur.

Hasta olduğumuzda, günde bin defa "Ya şâfi Allah" diye esmâ çeksek, hastalığımız için teşhis ve tedaviye koşmazsak, esmâ çekmenin hiçbir anlamı yoktur.

Hidâyet bulmak için günde bin defa "Ya hâdi Allah" diye esmâ çeksek, aklımızı gönlümüzü temizlemediğimiz müddetçe, bir mürşide varıp, İlm-i Tevhîd dersleri görmediğimiz müddetçe, hidâyet tecelli etmez.

Elbette esmâ çekmek, vücûda o esmâyı kodlamak, o esmânın vücûddaki filizlenmesi açısından önemlidir.

Lâkin esmâ çekme sonrası, gayretimiz ve samimiyetimiz olmalıdır.
Ve çekilen esmâ sayıyı, asla üç adedi geçmemelidir.

Neden üç defa? Diye sorarsak.
Cevabını vücûdumuz veriyor.

Bir insanın aklına "Su" esmâsı gelmesi için, vücûdun su isteği olmalıdır.
Yâni, vücûdda su eksikliği olduğu zaman, vücûd su isteğini beyne iletir, beyin de insanın aklına su esmâsını hatırlatır.
Ve insan suya gider, içeceği suyu görür.
Ve böylece suyu ağzına götürerek içer.

İşte bu üç adedin açılımı budur.
1- Akla düşen su
2- Suya gitmek ve onu görmek
3- Ve suyu alıp içmek

Yüzlerce defa, binlerce defa esmâ çekmek, esmânın anlamından kişiyi uzaklaştırır.

İnsan beyni bir an önce çözüme ulaşmak için yaratılmıştır.
Beyin, söylenen bir sözün, anında anlamını arar.

Yüzlerce defa, binlerce defa esmâ çekmek, insan beynine yapılan büyük zulümdür.

Yüzlerce defa yapılan esmâ çekimleri, beynin tefekkür etmesini engeller.
Çünkü aynı esmâyı defalarca söylemek, o söylenen esmânın anlamına ulaşmaya engeldir.

İnsan beyni, söylenen bir sözün, hemen varlık boyutundaki karşılığına bağ kurdurur. Yâni yumurta sözünü söylesek, beyin anında yumurtanın görüntüsünü getirir ve yumurtayı hatırlatır.

Su desek, beyin anında suyu hatırlatır ve suyu içirir.

İşte onun için esmâ çekimleri, asla üç adedi geçmemelidir.

İnsan beyni, muhteşem bir organdır.
Beyin, sırlarla dolu, keşfedilecek bir organdır.
İnsan beyni, her bilgiyi kaydeder.
Yâni, konuşulan, işitilen her sözü, her görüntüyü, her olayı, kaydeder.

Beyin, bir bilgiyi, o bilginin eşya boyutuyla birleştirir.
Beynin bilgiyi kaydetmesi, sonra o bilgiyi hâfızadan alıp, varlık boyutunda bilginin oluştuğu eşya boyutunu hatırlatması, sırlarla dolu bir şeydir.

Esmâ çekmenin, beyin ile ilgili boyutu, çok iyi incelenmelidir.
Defalarca söylenen bir esmânın, beyindeki etkisi çok önemlidir.

Toplumda esmâ çekimleri hemen hemen her kesimde rastlanır.
İnsanlar sıkıntılarda, farklı esmâları farklı sayılarda, lafzı olarak tekrar ederler.

Yüzlerce, binlerce defa, bir sözü lafzı olarak tekrar etmek, beyinde bazı kalıplaşmalara sebep olabilir.

Elbette insan hasta olduğunda, hastalığı geçsin ister.
Ve o hastalıktan kurtulmak için çare arar.
Bu durumda çare aramak, insanı gayrete düşürmelidir ve kişi hastalığına çare aramak için Tıp ilmine başvurmalıdır.

Kişi, kalben bir esmâyı düşünebilir, o esmâ boyutuyla bağ kurabilir.
Yavaş yavaş kalben üç adedi geçmemek üzere bazı esmâları çekebilir.
Çünkü söylenen esmâlar, beyne gönderilen "İyileşmek istiyorum" mesajlarıdır.

Ama çare için koşmayı asla ihmal etmemeliyiz.

Hastalık durumunda, hastalıkların çeşitliliğine göre farklı esmâlar çekilebilir.
Mutlaka "Ya şâfi Allah" esmâsı, diğer iki esmânın önüne gelmelidir.

Diyelim ki baş ağrımız var.
Bu durumda baş ağrımızın sebebini aramalıyız.
Bunun için Tıp ilmine başvurmalıyız.
Ki baş ağrısının onlarca sebebi olabilir.

Baş ağrısının sebebini ararken şu esmâları çekebiliriz.

Üç defa "Ya şâfi Allah", "Ya şâfi Allah", "Ya şâfi Allah"
Üç defa "Ya mâni Allah", "Ya mâni Allah", "Ya mâni Allah"
Üç defa "Ya müzil Allah", "Ya müzil Allah", "Ya müzil Allah"

Şâfi; şifa veren, iyileştiren anlamındadır.
Mâni; engel olan, durduran, koruyan anlamındadır.
Müzil; izale eden, çözen, gideren, yok eden, anlamındadır.

Esmâ çekimi üç adedi geçmemelidir.
Kalben geçen esmâ vücûdla bir bağ kurar.
Yukarıda verilen su örneği, neden üç olduğunu açıklıyor.
Esmâ çekimi, vücûda o esmânın mânâsının tecelli etmesi için yapılan içsel bir sesleniştir.

Bu sesleniş, vücûdda o esmâ ile ilgili bazı kimyasal salgılamalar yaptırır.
Kişinin gayreti ve çalışması, istediği şeyin gerçekleşmesi ile ilgili kapılar açar.

Her sesleniş, insan beynine kodlamalar yapar.
Kişi, istediğinde samimi ise, gayreti ona göre olacaktır.

Esmâ çekimi, Allah'a sığınmanın, ondan beklemenin hissidir.

Kişinin kendini güçlü hissetmesi, daha azimli olması için, bedene sunulan bir mesajdır.

Dil ile yapılan ve kâlb ile hissi olarak iki boyutu vardır.
Kâlb ile olan, kâlbinden geçen istek yönüdür.

Hazreti İbrâhîm'in: "Râbbim benim durumumu biliyor, O kâlbimden geçeni bilir" sözü, kâlb ciheti yönüne işaret eder.

Esmâ çekimlerinde, söylediğimiz her bir esmânın, varlıktaki ve bedenimizdeki boyutunu görebilmeliyiz ve bağını anlayabilmeliyiz.

Bir esmânın diğer esmâyla olan bağını da ve bu bağların neleri açığa çıkardığını çok iyi görebilmeliyiz.

Hangi esmâ nerede çekilmeli bunu da çok iyi anlamalıyız.

Niyetimiz amaca, amacımız gayrete, gayretimiz eyleme dönüşmediği müddetçe, bir ismi yüzlerce defa tekrar etsek boştur, beynimize ve vücûdumuza zulümdür.

ESMÂLARIN BAŞINDAKİ TAKILAR

Arapça'da kelimelerin başına, "El-Er-Ed-En" gibi takılar konur.

Bununla ilgili kısaca bilgi vermek gerekirse:

El takısının kökeni, İbrânice'den gelir.
İbrânice'de "El" takısı kelimenin sonunda kullanılır.

"Cebrail, Cebra El" Azrail, Azra El" "Mikâil, Mikâ El" İsrâfil, İsra El" " Hû El" gibi.

El takısı; kelimenin anlamını, kelimenin kendindeki gücü belirtmek için kullanılmıştır.

"Cebrail'in gücü", "Azrail'in gücü", "Hû'nun gücü-O'nun gücü" gibi.

El: Güç, kuvvet, kudret, hâkimiyet, gibi anlamlara gelir.

El takısı Arapça'da kelimenin sonunda kullanılmıştır.

Arapça'da 28 harf vardır.
Bu 28 harf şemsi ve kameri harfler diye ayrılmıştır.
Şems Güneş, kamer Ay demektir.
Yani Güneş harfleri, Ay harfleri, anlamında kullanılmıştır.

Şemsi harfler: Te-Se- Dal- Zel- Ra-Ze- Sin- Şın- Sat- Dat- Tı- Zı- Lam- Nun harfleridir diye belirtilmiştir.

Kameri Harfler: Elif- Be- Cim- Ha- Hı- Ayn- Gayn- Fe- Kaf- Kef- Mim- Vav- He- Ye harfleridir diye belirtilmiştir.

Kelimelerin başına gelen, Er- Ed- Eş- Es- Ez- En- Et gibi takılar şemsi harflerin başına konulmuştur.

Örnek:
Er Rahman
Er Rahîm
Er Raculu
Ed Dîn
Eş Şemsu
Ez Zahru
En Necmu
Et Tâlibu

Kameri harf ile başlayan kelimenin başına sadece "El" takısı konur.

Örnek:
El Yevm
El Gayb
El Ayn
El Mü'min

Şems Güneş demektir, Güneş ile Allah'ın zâtına işaret edilmiştir.

Kamer Ay demektir, Ay ile Allah'ın sıfatlarına işaret edilmiştir.

Anladığımız kadarıyla harfler, Allah'ın zâtına mahsus ve sıfatlarına mahsus diye belirtilmiştir.

Onun için şemsi harfler, kameri harfler diye ayrılmış olma ihtimali yüksektir.

Önemli olan her bir harfin ve her bir kelimenin taşıdığı mânâdır.

Harfler ve kelimeler, varlığın özünde tespit edilip ona göre yazılmıştır.

Harfleri ve kelimeleri oluşturan Bilge kişiler, varlıkta neyi gördüler de harfleri yazıya döktüler?
Bunu çok iyi düşünmemiz gerekir.

Harfleri ve kelimeleri oluşturan Bilge kişiler, her bir harfi varlık boyutunda görüp, öyle yazıma döktüklerine inanıyoruz.

Hiç bir harfin zanna göre oluşturulmadığına, hiç bir harfin uydurulmadığına inanıyoruz.

Her bir harfin, varlığın bir boyutuna işaret ettiğine inanıyoruz.

"Nebati" harfleri dediğimiz harfler, varlığın nebat boyutunun sırlarıdır.

Nebat: Hayat boyutudur, yaşam boyutudur, bitkisel boyut diye de bilinir.
Yani varlıktan açığa çıkan yaşam boyutudur, topraktan çıkan her şey nebat diye adlandırılır.
Tüm evren, bir özden açığa çıkan nebati bir boyuttur.

Nebi kelimesi de buradan gelir.
Nebi; varlık boyutundan varlığın aslını bildiren hakikat boyutudur, haber getiren, bilgiyi sunan diye de tarif edilir.

Esmâların başına konan takılar, şemsi kâmeri harflere göre belirlenmiştir.
Asıl olan ise, bir harfin bir kelimenin taşıdığı mânâdır.

KUR'ÂN'DA GEÇEN ESMÂLARDAN ÖRNEKLER

Toplumda bilinen 99 esmâ vardır.

Kur'ân incelendiğinde ise bunu 99 ile kayıtlamak mümkün değildir.

Toplumda bilinen 99 esmâ ve bunlara ilave olarak Kur'ân'da tespit ettiğimiz esmâlardan örnekler vermeye çalışalım.

Allah'ın, kâinatta görünen ve görünmeyen boyutlarda, esmâları sayılara sığmayacağı için, esmâları rakamlandıramadık.

Allah	**الله**	**El Hû, görünmeyen kudret, güç, kudret O**
Rahîm	**الرحيم**	**Tüm varlığı özünden var eden, tohum, öz, kaynak**
Rahmân	**الرحمن**	**Tüm varlığı rahmetiyle saran, tecellileriyle saran, tohumdan açığa çıkan sistem**
Adil	**العدل**	**Tüm varlığı dosdoğru var eden, adalet**
Afüv	**العفو**	**Affediciliği veren, affeden**
Âhir	**الآخر**	**Sonu olmayan, bir şeyin bitip yeni bir şeyin başlaması**
İlîm	**العليم**	**İlmin sahibi, ilmiyle var eden**
Aliyy	**العلي**	**Zâtıyla yüce olan**
Azîm	**العظيم**	**Varlığın işleyişindeki karar sahibi**
Azîz	**العزيز**	**Tüm değerlerin yüce sahibi**
Bâis	**الباعث**	**Varlığı her an ortaya çıkaran**
Bâkî	**الباقي**	**Yok olmayan, sonsuz olan, bâkî olan**
Bâri	**البارئ**	**Varlığı şekillendiren, noksansız var eden, benzersiz, mahlûkâtı bir özden şekillendiren, açığa çıkaran, bâriz eden**
Basîr	**البصير**	**Tüm varlıktan gören, görmeyi, anlamayı veren, tüm varlıktan hakikatlerini gösteren**

Bâsit	**الباسط**	**Yayılıp giden, yayılan her şeyin sahibi, sıfatlarıyla her şeyi saran**
Bâtın	**الباطن**	**Görünmeyenin de sahibi olan, gizli, içte olan, rûha ait olan**
Bedî	**البديع**	**Eşi benzeri olmayan, örneksiz, yaratan, var ettiğini bir daha var etmeyen, her şeyin kaynağı**
Berr	**البَرّ**	**Her varlığı nimetleriyle saran, sûrete çıkaran, hayrın sahibi, ebrar olan, birr sahibi, tüm varlıkta hayrını gösteren**
Câmi	**الجامع**	**Bir olan, bütün olan, tamam olan, bir arada tutan**
Cebbâr	**الجبّار**	**Tüm varlığa kudretiyle hâkim olan, bir şeyden bir şeyi kudretiyle çıkaran, cebr, cebrail kelimeleri de buradan gelir**
Celîl	**الجليل**	**Güzel, ulu, yüce, halkiyette tekliğini gösteren, kesreti tekliğiyle tutan, kesrette vahdetînin güzelliği**
Cemâl	**جمال**	**Güzel, ulu, yüce, vahdet güzelliği, tek de tekin güzelliği**
Dâr	**الضار**	**Koruyan, her yeri saran, tüm mekânların sahibi, her varlığı sûret kapısıyla koruyan**
Evvel	**الأوّل**	**Evvelsiz, ilk, önce, evveli olmayan**
Fettâh	**الفتّاح**	**Her şeyi açan, sıfatlarıyla kuşatan, enfûsdan afâka, afâktan enfûsa kapıları bir bir açan**
Gaffâr	**الغفّار**	**Mağfiret eden, tüm nitelikleri bağışlayan, temizleyen**
Gafûr	**الغفور**	**Merhametin sahibi, kirletmeyen**
Ganî	**الغني**	**Tüm varlığın sahibi, değerlerin sahibi, varlıktaki tüm niteliklerin sahibi**
Habîr	**الخبير**	**Tüm varlıktan hakikatleri her an bildiren**
Hâdî	**الهادي**	**Yol gösteren, Hidâyet verici, her varlıktan hakikatleriyle hakikate yol gösteren**

Hâfıd	**الخافض**	**Üreten, çoğaltan, evlat veren, bir makamı kapatıp, bir makamı açan**
Hafîz	**الحفيظ**	**Koruyan, muhafaza eden, tüm varlığı ve tüm varlıktaki nitelikleri tutan**
Hakem	**الحكم**	**Hakk ile batılı ayırt etme yeteneğini sunan, hüküm veren, varlığın birbiri arasında hükmü sağlayan**
Hakîm	**الحكيم**	**Varlığa ve varlıktaki tüm tecellilere ve tüm değerlere hakîm olan**
Hakk	**الحقّ**	**Rûh, gerçek, hakikat**
Hâlik	**الخالق**	**Halk eden, var eden, ortaya çıkaran**
Hâlîm	**الحليم**	**İnce-ince nakış-nakış oluşturan, tüm güzellikleri sunan, güzel hâlleri sunan**
Hamîd	**الحميد**	**Hamd sahibi, tüm varlıktaki niteliklerin sahibi**
Hasîb	**الحسيب**	**Tüm değerlerdeki en ince ayrıntıların sahibi**
Hayy	**الحيّ**	**Diri olan, hayat, yaşam, tüm varlıktaki diriliğin sahibi**
Kâbid	**القابض**	**Tutan, varlığı tecellileriyle tutan**
Kâdir	**القادر**	**Kudret, her şeydeki kudret, güç**
Kahhâr	**القهّار**	**Mutlak galip olan, her şeye tecellileriyle hâkim olan, sımsıkı tutan**
Kaviyy	**القويّ**	**Varlığı kudretiyle tutan, varlıktaki gücün sahibi**
Kayyûm	**القيّوم**	**Diri olup diriliğiyle sürüp giden**
Kebîr	**الكبير**	**Varlığın ve varlıkta olan her nitelik niceliğin tek sahibi, ekber olan**
Kerîm	**الكريم**	**Lütûfların geldiği yer, asil olan, ikram eden**
Kuddüs	**القدّوس**	**Tertemiz, kutsal, tüm değerlerin sahibi**
Latîf	**اللطيف**	**İnce, letafetli, lütfeden, zerâfet veren**
Mâcid	**الماجد**	**Tüm varlıktaki yüceliğin sahibi, varlığın aslı odur**

Mâlik-ül Mülk	**مالكالملك**	**Mülkün sahibi, tüm varlığın tek sahibi**
Mâni	**المانع**	**Engel olan, sınır koyan, men eden, karıştırmayan**
Mecîd	**المجيد**	**Tüm varlığı ve her varlığı Zâtı ile tutan, galip olan, azamet sahibi, her varlıkta sultanlığını gösteren**
Melik	**الملك**	**Hükümdar, tüm kâinatın sahibi, her varlıktaki Zât**
Metîn	**المتين**	**Sağlam, varlığı tecellileriyle tutan, varlığı ince ince dokuyan, dağıtmayan, gücünü gösteren**
Muahhir	**المؤخّر**	**Âhir olan, sonu olmayan, varlık biter O kalır, eşyada öz olan, eşya erir O'na döner**
Mucîb	**المجيب**	**Gerekli olan, icâp eden, her varlığa tecellileriyle icabet eden, lazım olan**
Muğnî	**المغني**	**Gani, değerlerin sahibi, tüm kâinatın sahibi, varlıktaki tüm niteliklerin sahibi**
Muhsî	**المحسي**	**Kâinattaki matematiğin sahibi, sayıların sahibi, birden çıkan birler**
Muhyî	**المحيي**	**İhya, Hay olan, diriliği veren, tohumdan filiz çıkaran**
Muîd	**المعيد**	**İade eden, aslına döndüren, çeviren, hak ettiğini veren**
Muiz	**المعز**	**İzale eden, soyup aslını gösteren, izzetli olan, özünü her zaman gösteren**
Mukaddim	**المقدّم**	**Kadem, Kıdem, her zaman Zâtıyla kendini gösteren, önder olan, önde olan, her varlıkta işaretlerini takdim eden**
Mukît	**المقيت**	**Varlığı nimetleriyle lütûflarıyla donatan, besleyen, donatan, yerleşme**
Muksit	**المقسط**	**Doğruluk, adalet, pay, kısım**
Muktedir	**المقتدر**	**Kudret sahibi, her varlıkta iktidarını gösteren, gücünü gösteren**

Musavvir	**المصور**	**Varlığı ince-ince şekillendiren, varlığa sûret veren, tasarımlayan**
Mübdî	**المبدىء**	**İlk, başlangıcın sahibi, Rûhundan açığa çıkaran, ilk kıvılcım, hiçlik makamından Halk eden**
Müheymin	**المهيْمن**	**Koruyan, gözeten, tüm varlığı muhafaza eden güç, belirleyici**
Mü'min	**المؤمن**	**Emin olunan, güvenilen, emniyete kavuşturan**
Mümît	**المميت**	**Ölümü veren, başka kapı açan, sona erdiren, sınırlandıran**
Müntakim	**المنتقم**	**Karşılığını tam olarak veren, intikam, hakk ettiğini hakk ettiği kadar veren**
Müteâli	**المتعالِ**	**Yüceliği ile sonsuz olan, âliyy olan**
Mütekebbir	**المتكبّر**	**Ekber olan, yüce olan, fiiliyle, sıfatıyla, Zâtıyla yüce olan**
Müzil	**المذل**	**İzale eden, çözen, eriten, gideren, müşkülleri çözen**
Nâfi	**النافع**	**Nefiy, nefyeden, fayda veren, değerleri sunan, gideren**
Nûr	**النور**	**Nûr, Işık, varlıktan yansıyan, Muhammed sırrı**
Râfi	**الرافع**	**Fenâdan Bekâya yücelten, büyüten, kaldıran, Refref, bir makamdan diğer makama geçiren**
Rakîb	**الرقيب**	**Kulunu tecellileriyle tutup duran, koruyan**
Ra'ûf	**الرؤوف**	**Niteliklerin sahibi, zarif, şekillendiren, biçim veren**
Reşîd	**الرشيد**	**İlmiyle irşad eden, doğru yola eriştiren, aklın çalışmasını veren**
Rezzâk	**الرزّاق**	**Her varlığa yaşaması için lütûflar sunan, rızıklandıran**
Sabûr	**الصبور**	**Bir şeyin sonunu düşündüren, sona odaklayan, sabır veren, bekleten, hikmetini düşündüren**
Samed	**الصمد**	**Hiçbir şeye muhtaç olmayan**

Şehîd	**الشهيد**	**Her an her yerde hazır olan, şâhid, gösteren**
Şekûr	**الشكور**	**Nimetlerin sahibi olduğunu hatırlatan, şükrün karşılığını veren**
Selâm	**السلام**	**Arındıran, Sulh, esenlik kaynağı, selamete ulaştıran**
Semî	**السميع**	**İşitmeyi veren, her varlıkta işitici olan**
Tevvâb	**التوّاب**	**Tövbeyi kabul eden, hatadan vazgeçip dönenlere kapı açan**
Vâcid	**الواجد**	**İcâd eyleyen, varlığı kendinden olan, kendi özünden tüm varlığı açığa çıkaran**
Vâhid	**الواحد**	**Bir, tüm varlıktan tekliğini gösteren**
Vâlî	**الوالي**	**Yöneten, her varlığı tecellileri ile yöneten**
Vâris	**الوارث**	**Bütün servetlerin gerçek sahibi, hep var olan, kalacak olan, her şey ona kalır**
Vâsi	**الواسع**	**Bağışlaması bol ve rahmeti çok olan**
Vedûd	**الودود**	**Sevginin kaynağı, sevgiyi veren, sevgiyle tutan, çocuk sağlığında sevgi, saf sevgi, kirlenmeyen sevgi**
Vehhâb	**الوهّاب**	**Rûhun, Nûrun sahibi, tüm lütûfların sahibi, Vehbî olan**
Vekîl	**الوكيل**	**Bütün her şeyde yetkili olan**
Velî	**الولي**	**Tecellileriyle kulunu tutan, dost olan**
Zâhir	**الظاهر**	**Görünen, âşikar, apaçık olan, sûret elbisesi giyen**
Zülcelâli vel İkrâm	**ذوالجلالوالإكرام**	**Tüm varlıktaki tek nûrun sahibi, sıfatların sahibi**
Şafii	**شَٰفِي**	**Şifâ veren, şefâat eden, iyileştiren**
Hâfiyy	**خَفِيّاً**	**Lütfeden, tüm sıfatları lütfeden, ikram eden, gizliden açığa çıkaran, görünmeyen şeylerin de sahibi olan**

Zâkir	ذٰكِر	**Zikreden, tüm varlıktan her an zikrini gösteren, her varlıktan seslenen**
Münir	مُّنِيرًا	**Nûrlandıran, tüm varlıktan ışığını yansıtan**
Mürşit	مُّرْشِدًا	**Tüm varlıktan ilmiyle irşat eden**
Mürid	موريد	**İrade eden, isteyen, varlığın varoluşundaki irade sahibi**
Sâdık	صَادِقٌ	**Tüm varlıkta dosdoğru tecelli eden, hakikatlerini dosdoğru sunan**
Âsım	عَاصِمٍ	**Günahlardan koruyan, temiz eyleyen**
Mevlâ	مَوْلاَ	**Sahip, mâlik, koruyan, terbiye eden, her varlığın sahibi olan**
Bâsri	بْصَارِ	**Basiret veren, gösteren**
İzzet	الْعِزَّةُ	**Tüm değerleriyle yüce olan**
Tâhîr	الْمُطَهَّر	**Tertemiz olan, temizleyen, saflaşmış**
Kasem-Kasım	قَسَمٌ	**Sağlam, güçlü, noksansız, mükemmel, tam veren**
Seri	سَرِيعُ	**Çabucak gerçekleştiren, hızla düzenleyen, ardı ardına tecelli ettiren,**
Fâil	فّعُولاً	**Her varlıkta işleyen, fâil olan, Mefâil**
Müdebbir	يُدَبِّر	**İdare eden, yöneten, varlığıözüyle tutan, suretlerin ardında olan**
Hatîb, hitab	خطيب	**Her an her varlıktan seslenip duran, hitab eden**
Subat	سُبَاتًا	**Dinlendiren, dinlenmeyi veren, uyku moduna sokan**
Musbihîn	مُّصْبِحِينَ	**Uyandıran, sabahın sahibi, ışığını veren**
Sirâc	سِرَاجًا	**Nûrunu yansıtan, Muhammed nûrunu gösteren**
Vehhâc	وَهَّاجًا	**Işık veren, aydınlığa götüren, nûrunu gösteren**

Teâlâ	**تَعَالَى**	**Yüce olan, her varlıktaki yüceliğinin sahibi, fiilindeki, sıfatındaki Zâtındaki yücelik, gerçek olan**
Sübhân	**سُبْحَانَ**	**Tenzih olan, tertemiz, noksansız, kâinat deryasındaki her şeyin sahibi, nûrundan rûhunu çıkaran**
Fâkih	**فَاكِهَ**	**İdrak ettiren, şenlendiren, hakk adalet sahibi**
Behic, Behçet	**هِيجٍ**	**Mutluluk veren, güzel, gönüle neşe rahatlık veren**
Beşir-Mübeşşir	**بُشْرَ**	**Sevindiren, hakikatlerle sevindiren**
Mustakîm	**الْمُسْتَقِيمَ**	**İstikamet, yön, cihet, hedefe akış, dosdoğru hareket etmek**
Gâlib	**غُلِبَنَ**	**Üstün, tüm varlığa hükmeden, başarılı, başarılı olan, varlıkta hükmünü gösteren, nitelikleriyle varlığa hâkim olan**
Meknûn	**مَّكْنُونٍ**	**Gizli, saklı, örtülü, varlığın özünde gizli olan, görünmeyen**
Multehad	**مُلْتَحَدًا**	**Sığınılacak yer, sığınak, O'ndan başka sığınak yok**
Şecer	**شَجَر**	**Soyun sahibi, kaynağın sahibi**
Karîb	**قَرِيبًا**	**Yakın olan, nûruyla tutan, her an kulunda olan, fiilleri sıfatlara, sıfatları Zâtına yakîn olan**
Mâhidûn	**الْمَاهِدُونَ**	**Döşeyen, düzenleyen, tüm âlemi nizamına göre güzelce yayıp döşeyen**
Huda	**هَدَ**	**Hakikat yolunu sunan, yol gösteren, rehber olan**
Evliya	**أَوْلِيَاء**	**Her şeyi ile dost olan, dostluğunu her şeyden gösteren**
Settar	**ستار**	**Varlığı sûretlerle kaplayan, örten, dış örtü, zâhir elbisesi ile batını örten, ten elbisesi, toprak**
Kâfi	**كَفَى**	**Yeterli olan, kâfi olan**

Kaşif	كَاشِفًا	**Açan, açıklayan, keşfeden, enfûstan âfâka çıkaran**
Hâsbi	حَسْبِيَ	**Allah'ın her şeye yeterli olduğu, karşılıksız sunan**
Mefâil	مَفْعُولاً	**İşleyen, işlenmiş olan, varlıkta işleyip duran**
Bâhri	الْبَحْرِ	**Sonsuzluğun sahibi, tüm bilgilerin kaynağı, ilminde sonsuz olan**
Eshar	سْحَارِ	**Seher, açığa çıkaran, doğuşu veren, aydınlatan**
Tayyib	طَّيِّبَاتِ	**Tüm güzellikleri sunan, temiz olan, hoş, rahatlık veren**
Kâfir	يُكَفِّرْ	**Örten, günahları rahmetiyle örten, varlığın sûretiyle Zâtını örten**
Nâsır	نَصِير	**Yardımcı olan, kuluna her an yardım eden**
Âhsen	أَحْسَنَ	**Hasenatın sahibi, tüm güzellikleri sunan**
Şefii	شَفِيعٍ	**Birden bir çıkarıp iki eden, şefaat eden, ikiyi bir eden**
Kâtib	كاتب	**Vücûdlara hakikatleri yazan, her varlığa sırlarını satır satır yazan**
Hüsnâ	حسنة	**Güzellikleri veren, güzelliklerin sahibi, hasenat sahibi**
Fâdıl	الْفَضْلِ	**Fazilet sahibi, lütûfların sahibi, erdemli**
Şühedâ	شَهِيدًا	**Her an her yerde hazır olan, her varlıkta işaretleriyle kendini ispat eden**
Mirsâd	مِرْصَادًا	**Cümle varlıktan, gözlerden gözleyip duran**
Râb	رَب	**Vücûdlandıran, var eden, dizayn eden, terbiye eden, şekillendiren**
Mübin	مُّبِينٌ	**Apaçık olan, hakikatlerini açığa çıkaran, beyan eden**
Zer	ذَرَأَ	**Çoğaltan, yetiştiren, yaymak, kuvvet, kudret**
Abîd	عْبُدُ	**Kullarına nimetleriyle lütûflarıyla tecellileriyle hizmet eden, kul olarak tecelli eden**

Hubuk	الْحُبُكِ	**En güzel şekilde yapan, nakşeden, örgü, ören, sağlam yapan**
Ezvac	أَزْوَاجٍ	**Varlığın türler halinde, eşler halinde yaratılması**
Ekrem	أَكْرَمَ	**İkram eden, kerim olan, tüm varlıktan lütûflarını sunan**
Âlâ	عْلَى	**Ulvî olan, yüce olan, her varlığın öz boyutunda ulvîyetini gösteren**
Yahya	يَحْيَى	**Hayy olan, diri olan, her varlıkta diriliğini gösteren**
Muslih	مُصْلِحُونَ	**Huzur veren, gönülleri ıslâh eden, düzelten, barıştıran, sulh veren**
El Muhlis	الْمُخْلَصِين	**Has, öz, hâlis, varlığın bir öz ile birbirine bağlılığı**
Rahmet	رَحْمَةً	**Rahmetiyle varlığı saran, ihsan eden, kuluna tüm lutüfları sunan, karşılıksız veren**

…..
Kur'ân'da daha çok esmâ bulabiliriz.

Yukarıda belirttiğimiz gibi Allah'ın esmâları sayıya gelmez.

Bunu, Kur'ân çok güzel açıklar.

Lokmân Sûresi 27: "Eğer yeryüzünde tüm ağaçlardan kalem olsa ve denizler mürekkep olsa ve ondan başka yedi deniz daha eklense, Allah'ın ilminin bilgileri yazmakla tükenmez. Muhakkak ki Allah tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır."

Bu âyette de belirtildiği gibi, Allah'ın esmâları sonsuzdur.

Erdemli kişilerin tespit ettiği esmâlar, anlamları ile insanlara yol gösterir.

Amaç, insan vücûdunda ve varlıkta, esmâlar boyutunu görebilmektir ve o boyutlarla bağ kurabilmektir.

Şimdi de tespit edilen esmâları inceleyelim.

Bu bölümde önce, toplumda bilinen esmâların incelenmesi, daha sonra Kur'ân'dan tespit edilen esmâların incelenmesi olacaktır.

ALLAH – EL HÛ

Allah الله **El Hû, görünmeyen kudret, güç, kudret O**

Allah kelimesini, bir esmâ olarak görmek yerine, tüm esmâların geldiği öz olarak görmek daha uygun düşer.

Allah kelimesinin, asli yazılımı "El Hû" dur.

Kur'ân'da Allah kelimesi "ﷲ" "El Hû" olarak yazılır, şedde ile Allah diye okunulur.

İbrânice'de, Sümer dilinde "Hû" "O" demektir.

İbrânice'de "Hû El" kelimesi, görünen görünmeyen her şeydeki tek kudret "O" dur, anlamındadır.

Bu kelimeyi, ilk ortaya kim koydu bilemiyoruz.

Hazreti İbrâhim zamanında, Hazreti İbrâhim'in bu kelimeyi ortaya koymuş olabileceğini düşünüyoruz.

Hazreti İbrâhim öncesi de bu kelime olabilir.

Hazreti Âdem'in ya da Hazreti İdris'in bu kelimeyi insanlığa sunmuş olma ihtimali yüksektir.

"Hû" kelimesi, İbrânice'den Arapça'ya geçmiş ve "Allah" olarak isimlendirilmiştir.

"Hû" isim değildir, sadece "O" demektir.

Allah'ın ismi olmaz, varlığın ismi olur, varlığa isim konur

Hazreti İbrâhim ile aynı dönemde yaşayan toplumu onunla alay etmiş, "Onun Tanrı'sının adı yok" "O sadece "Hû" diyor" yâni "O" diyor demişlerdir.

Hû da dense, Allah da dense, önemli olan neyi anladığımız, neyi düşündüğümüz, neye şahit olduğumuzdur.

Onun için Allah kelimesini, bir esmâ olarak görmek yerine, tüm esmâların geldiği kaynak olarak görmek, daha uygun düşer.

"Hû" yâni "O" demek, anlam yönünden daha uygundur.

Çünkü "Hû" isim değildir.

"Hû" yâni "O" gizli zamirdir.

Hatta toplumumuzda, birinden bahsederken, “Kim o” diye sorarız.

Anlatan da hatırlayamayınca, “İşte o, işte o” diye hatırlamaya çalışır.

“İşte o kim, ismi ne?” Diye sorarız.

O, bir esmâ, bir isim değildir.

Allah bir esmâ değildir, bir isim değildir.

İsim varlığı belirtmek için, bir tanımlamadır.

İsim, açığa çıkmış, şekillenmiş varlığa konur.

Varlık, var edilmiş, var olmuş olan demektir.

Allah var edilmiş, var olmuş değildir.

Varlık kelimesi, "Var" kelime kökünden gelir.

Var, varlık, var edilmiş olan, var olan, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Anlıyoruz ki var kelimesi, var edilmiş olan ile, yâni varlık ile alakalıdır.
İşte varlık kelimesi de, var kelimesinden gelir.

Kainâtta var olan, var olmuş olan her şeye; varlık denir.

Taşa, kuşa, ağaca, insana vs hep varlık denir.
Ve taşın, kuşun, ağacın içyapısında olan atomdan hücreye, tüm sisteme varlık denir.

Varlık, varedilmiş olandır, yaratılmış olandır.
Yâni bir tohumdan ağacın açığa çıkışı gibi, varlık açığa çıkmış olandır.

Peki, o zaman, "Allah var mı?" diye sormak doğru mudur?
Allah’a isim koymak doğru mudur?

Ya da "Allah vardır" diye cevap vermek doğru mudur?

Eğer soruyu böyle sorarsak; Allah'ı, varlık yerine koymuş oluruz.
Yâni Allah'ı varlık seviyesine indirmiş oluruz, var edilmiş bir varlık yerine koymuş oluruz.

Ve ardından da biri" Allah'ı kim var etti? Ya da Allah nasıl var oldu?" diye sorma hakkına sahip olur.
Onun için "Allah var mıdır?" diye sormak ya da "Allah vardır" diye cevap vermek, Allah hakikatini bilmemekle alakalıdır.

Allah vardır demek, Allah bir isimdir demek, Allah'ı varlık yerine koymaktır.

Allah varlık değildir, yaratılmış değildir, var olan değildir.
Varlık, var olandır, yaratılmış olandır.
Varlığın ismi olur, varlığa isim konur.

İşte, var mı diye sormak ancak ve ancak yaratılmış olanla alakalıdır, yâni eşya, nesne varlık ile alakalıdır.
Çünkü varlık, "Var- var olmuş" kelime kökünden gelir

Allah'ı varlık boyutuna indirgemek doğru değildir.
Çünkü Allah, var olmuş değildir.
Var olmuş olana, varlık denir.

Onun için Allah var mı? Diye sormamız doğru bir yaklaşım değildir.
Allah hakikatini bilmediğimizden dolayı, düştüğümüz durumdur bu.

Allah var mı? Diye sormak yerine, Allah denilen nedir? Diye sormak daha uygun düşer.

Allah vardır dersek, Allah'ı varlık vasfına indirmiş oluruz ve bu durumda, bir gaflet içine düşmüş oluruz.

Allah denilen nedir? Diye sorarsak, sorunun cevabının olduğu yer olan, varlık boyutunu incelemeye ve anlamaya kapı açarız.

Allah vardır dersek, karşımızdaki kişi "peki Allah'ı kim yarattı?" "Allah nasıl yaratıldı?" diye sorma hakkına sahiptir.

Peki, hayati soru burada gizli: Allah nedir?
Allah nedir diye sormak da ne kadar doğrudur, ayrı bir konudur.

Hazreti Muhammed'e biri geliyor ve bu soruyu soruyor:
- "Ya Muhammed; Allah nedir, ben onu nasıl bilirim?"
Hazreti Muhammed diyor ki: "Men arefe nefsehu fekad arefe Râbbehu"
Yâni "Kendini bilen kimse Râbbini bilir, yâni kendini bilen kimse, kendini varedeni bilir."

Kur'ân; Allah vardır, inanın diye başlamaz.

Kur'ân"Oku" diye başlar.
Yâni, kendini, varlığı incele, gözlemle, analiz et ve anla.
Varoluşu anlamaya çalış.

Bu görünen varlığı kimse inkâr edemez, asıl olan bu görünen varlığın varoluşunu ve varedeni anlamaya çalışmaktır.

Kur'ân'da muhteşem âyetler vardır.

Mülk Sûresi 1: "Ve huve alâ kulli şeyin kadîr."
Meâli: "O bütün herşeydeki kudrettir."

Âl-i İmrân Sûresi 29 : "Ve Allâh alâ kulli şeyin kadîr"
Meâli: "Ve Allah bütün her şeydeki kudrettir."

Tüm kâinatı hareket ettiren, tüm kâinatı işleten bir kudret vardır.
Kuantum fiziği dediğimiz; molekül, atom ve atom altı parçacıkları ve daha ötesini hareket ettiren bir kudret vardır.
Bu kudreti anlamaya çalışmak, Allah'ı nedir sorusunun cevabının olduğu yerdir.

Tüm kâinatta Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojik sistemin bir işleyişi vardır.
Bu işleyişi yapan bir kudret vardır.

İşte asıl olan, bu kudreti anlamaya çalışmaktır.

Bunu anlamanın kapısı da insanın kendi vücûdudur.
Aradığı tüm soruların cevabı da insanın kendinde gizlidir.

Onun için Hazreti Muhammed: "Kendini bilen Râbbini bilir"
Hazreti İsâ: "Ben O'yum"
Hazreti Mûsâ: "Ben O'nu kendimde gördüm" demiştir.

İşte, Allah var mı? Diye sormak, ya da "Evet var" diye tartışmaya girmek doğru değildir.

Çünkü Allah; varlık değildir, var olmuş değildir.

O akılla anlaşılmaz, düşüncelere sığmaz,
Gözle görülmez, kelimelerle anlatılmaz,
O'nun şekli olmaz, menzili yoktur
Doğmuş değildir, doğurmuş değildir

Hayy olandır, kayyûm olandır
Bâkî olandır, Ulvî olandır

Esmâlardan ilk sıraya konulan Allah esmâsı, tüm esmâların geldiği özdür.
Dil ile Allah esmâsının lafzını söylemenin, elbette hiçbir mahzûru yoktur.
Lâkin asıl olan, Allah hakikatine kendinde şahit olabilmektir.

Bize şah damarımızdan yakın olan Allah hakikatini iyi idrâk etmeliyiz.

Allah'ın bir vücûddaki, esmâsal boyutu "Râb" esmâsıdır.

Allah'tan bir dilekte bulunacağımız zaman, kendi vücûdumuza olan sesleniş "Ya Râbbim" seslenişidir.

Râb, bir vücûddaki, Allah'a ait olan, "Zikir-Fiil-Sıfat-Zât" tecellileridir.
Allah cemi bir esmâdır, tüm esmâların cemidir.

Râb ise, bir vücûddaki Allah'a ait olan tecelliler boyutudur.
Yâni derya Allah esması ise, damla Râb esmâsıdır.

"El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn" burada hem Allah, hem Râb kelimesi geçer.

Bunun meâli: "Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir" anlamındadır.

Yâni her varlıkta, her an olmakta olan faaliyeti yapan Allah'tır.

"Râbbim" derken, kendimizdeki Allah boyutuna sesleniriz.

Fakat bu sesleniş öyle bir sesleniştir ki, her varlığı tutan, tek Zât olan Allah'a kapı açan bir sesleniştir.

İşte Allah'tan bir istekte bulunacağımız zaman "Ya Râbbim" diyerek başlamak daha uygundur.
Çünkü Allah, cem boyutudur, sadece "O"dur.
"İllâ Hû" sırrı da budur.

Kişi bir işe koyulacağı zaman ise, "Bismillah" denmesi daha uygun düşer.
Çünkü, kişinin çalışma boyutu, Allah'a ait olan sünnetullah boyutudur.

Kişi bir iş yapacağı zaman onun kendi vücûduyla yapar ve diğer varlığın vücûduyla yapar.
Mesela, tarlada çalışacağı zaman; toprak, çapa, pulluk, kazma, gibi eşyalar kullanır.
Mutfakta yemek yapacağı zaman; sebze, yağ, tuz, tencere, ateş, kullanır.
Bunların hepsinde Allah'ın tecellileri vardır.
Onun için bir işe başlanacağı zaman "Bismillah" denilmesi uygundur.

Her varlıkta, Allah'ın tecellilerini olduğunu bilerek işe başlamak, rahmet getirir, şifa getirir.
Kişi gurura, kibre kapılmaz, tevazu içinde çalışır.
Bilir ki her lütûf Allah'tandır, Allah'a aittir.

Kişi Allah'tan geldiğini, Allah'a döndüğünü unutmamalıdır.
Allah her varlıktan, farklı farklı yüzünü göstermektedir.
Hadid Sûresi 3.âyette: "Hû el zâhir" âyeti bu hakikate işaret eder.

İşte kişi, ne yaparsa yapsın, "Bismillah" diyerek başlamalı, "Bismillah" diyerek bitirmelidir.
Bir öğrenci dersine başlamadan önce, "Bismillah" diyerek başlamalı, "Bismillah" diyerek ara vermelidir.

Çünkü, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Allah'ın varlıktan her an akan ilmidir. O ilim asla kişiye ait değildir, o ilmi kişi kendine nispet edemez.

Keşfedilen her şey Allah'a aittir.
Kişi bunu unutmadan yaşamalıdır.
"Bismillah" demeyi hiç unutmamalıdır.

Kişi, bilmelidir ki, cümle vücûdlarda her an işleyen Allah'tır.
Kâlbleri attıran, hücreleri çalıştıran, nefes aldırıp verdiren, Allah'tır.

Allah, cümle âlemin sahibidir.
Cümle vücûdların sahibidir.

El RAHÎM

Rahîm الرحيم Tüm varlığı özünden var eden, tohum, öz, kaynak

Rahîm kelimesini ve Rahmân kelimesini, Türkçe'ye tam karşılığıyla çevirmek kolay değildir.

Hatta Kur'ân kelimelerinin, Türkçe'de tam karşılığını bulmak zordur.

Onun için, meâllere çevrim denilmemiştir, meâl denilmiştir.

Meâl, bir kelimenin, açıklanmasıdır, yorumlanmasıdır.

Rahîm esmâsı, tüm varlığın geldiği kaynaktır.

Tüm varlık, rahîmiyet boyutundan açığa çıkar.

Yâni bir ağacın tohumu gibidir.

Allah'ın rahîmiyet boyutu, rûh, nûr boyutudur.

Rahîm esmâsı, varlığın var olmadan önceki, "Levh-i Mahfûz" boyutunun yazılımın olduğu boyuttur.

Nasıl ki anne rahminde çocuk şekillenir ve bedenleşir.

Görünen görünmeyen tüm varlıkta, rahîm boyutunda şekillenir ve bedenleşir.

İnsandaki râhim boyutu, insanın gönlüdür.

O gönül ki, Allah hakikatinin idrâke dönüştüğü boyuttur.

Kadında iki râhim vardır.
Biri, bebeğin oluştuğu râhimdir.
Diğeri, gönüldeki râhimdir, gönüldeki râhim Muhammed bebeğinin doğacağı râhimdir.
Erkekte ise bir râhim vardır o da; gönülde Muhammed bebeğinin doğacağı râhimdir

Kim ki gönül râhminde hamile kalmış, gönlünde Muhammed bebeğinin oluşumu başlamış, o gönülden Muhammedî şuur doğmuşsa, işte o kimse, ister kadın olsun ister erkek olsun "İnsan" olmuştur, "Mü'min" olmuştur.

İnsan olan, yâni Mü'min olan, yaşantısını Muhammedî şuurla geçirir.

Tevbe Sûresi 14: "Ve yeşfi sudûre kavmin mu'minîn."
Meâli: "Mü'min kimselerin gönüllerinde şifa veren hâl vardır."

Mü'min olan kişi; her an, çevresindeki herkese şifâ veren hâller sunar.
Onun bir sözü, bir bakışı, bir davranışı, sıkıntıları unutturuverir.

Gönül evini temiz eyle, temiz eyle ki orada Muhammed bebeği oluşacak.
Gönlünü temizle ki o temizlenen gönül ilâhi mesajları alacak.

Temiz eyle ki, ilâhi mesajları alan gönülde Muhammedî şuur doğacak.

Tûr Sûresi 1- "İlahi mesajları alan o gönüle."

Nasıl ki, kadının râhminde ayda bir temizlik olur ve orada bebek için zemin hazırlanıyorsa, işte bize de işaret edilir ki, kişi gönlünü temiz eylemeli ki, gönül râhminde Muhammed bebeği tutunup gelişsin.

Ana râhminden doğan bebek, gün gelir zalim olabilir.

Gönül râhminden doğan er kişi ise, zerre kadar zulüm üretmez.
Gönül râhminden doğan, Muhammed'i şuurda olan kişi âlemlere rahmet olur.
Muhammedî şuur, rahîm ve rahmân boyutlarının idrâkiyle açığa çıkar.

Enbiyâ Sûresi107- "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik."

Gönlünden Muhammedî şuur doğan kişi;
Çevresine hep rahmet akıtır.
Çevresindeki her sıkıntıyı gönlünde hisseder ve onlara çareler arar.
O, ister ki; sıkıntılar, acılar bitsin
O, ister ki; huzur, mutluluk, sevgi, yardımlaşma, paylaşma olsun.
Onun her hâli şifâ verir.
O, gönüllere rahatlık, huzur, sabır, mutluluk verir.
O, sıkıntıları unutturur.

Kadının ay hâli dediğimiz olay, bir bebeğin ana râhminde tutunup gelişmesi için, tertemiz bir zeminin hazırlanma olayıdır.

Kişi gönül rahmini temizlemelidir ki, orada Allah idrâki tecelli etsin
Kişinin hidâyete ulaşması, rahîm boyutu ile alakalıdır.

Varoluşu anlayabilmek ve var edene şahit olmak, rahîm boyutundan gelen tecelliyle mümkündür.

Rahîm boyutu, "Bismillâhirrahmânirrahîm" deki dört kapıdan biridir.

Neml Sûresi 30: "İnnehu bismillâhir rahmânir rahîm."
Nedir besmeledeki dört kapı dersek; "El Rahîm, El Rahmân, Allah, Bism."

Rahîm sırrı: Özdür, kaynaktır, asıldır, rûh boyutudur, Hakk boyutudur.
Rahîm, nûrdan akıp gelen rûhun boyutudur.

Bir tohumun özünde ağacın saklı olduğu gibi, bu âlemde Rahîm boyutunda saklıdır.

Rûhumdan üfledim sırrı, râhim sırrıdır.

Rahîmden olan üfleniş, âlemin zâhire çıkışıdır.

Her insan nasıl ki annenin rahminden gelmiştir, bu âlem de, rahîm boyutundan süzülüp gelmiştir, bu geliş anbean olmaktadır.

Muhammed'in anne rahmine düşme sırrı, kişinin gönül rahmine düşmesidir.

Allah'a şahit olmak için, gönül yolculuğunun başlamasıdır.

İşte "Rahîm" esmâsı kişide tecelli ederse, kişinin gönül yolculuğu başlar.

"El Rahîm" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Varlığın geldiği öz boyuta gönlünü bağlar.

Hep kendi aslını ve varlığın aslını anlamaya çalışır.

Her şeyin iç yüzünü öğrenme merakına düşer.

Bir kaynaktan gelen akışın, şekillenmenin nasıl olduğunu anlamak ister.

O varlığın geldiği boyut olan "Resûl" boyutuyla bağ kurar.

Varlığın sûretine bakmaz, sîret boyutuna bakar.

O kimse, varoluşu ve varedeni anlamaya çalışan kimsedir.

"El Rahîm" esmâsı çekmek:

Allah hakikatine ermek istemektir.

Doğuş sırrına kapı açmak istemektir.

Varlığın geldiği kaynağa erişmek istemektir.

Gönlünde idrâki doğuşların olmasını arzu etmektir.

Çocuğu olmayan bir bayanın, râhmine bebeğin düşmesini temenni etmektir.

El RAHMÂN

Rahmân الرحمن Tüm varlığı rahmetiyle saran, tecellileriyle saran, tohumdan açığa çıkan sistem

Rahmân; rahîm boyutunun Halkiyete çıkışıdır, vücûd boyutu, tecelliler boyutu, Halk boyutudur.

Rahmân sırrı: Rahîm'de ne varsa, zaman dilimi içinde bir bir açığa çıkar, süzülüp açığa çıkan her varlıkta, rahîmde Allah'a ait olan hakikatler açığa çıkarak, kendini gösterir.

Yâni tohum rahîm ise, tohumdan açığa çıkan ağaç boyutu rahmân boyutudur.

Rahmân boyutunda, tohumun özünde ne varsa ağaçta tüm işaretleri ile o vardır.

Rahîm boyutundan açığa çıkanlar, rahmân boyutunda kendini gösterir.

Kur'ân'da başlı başına "Rahmân Sûresi" vardır.

Rahmân Sûresi 1: "El Rahmân"

1-Bütün varlığı nûruyla sarandır.

3.âyette; "Hâlak el insan" "İnsanı Halk edendir" açıklamasıyla, Allah'ın rahmân boyutunun, insan olduğuna işaret edilmiştir.

İnsan denilen bir makamdır.

İnsanın beşeri boyutu değil, ins boyutu insandır.

Bu makama gelen, rahîm ve rahmân boyutlarının sırrına erer ve rahmet makamına geçer.

Rahmân boyutu, Muhammed boyutudur.

Enbiyâ 107: "Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn."
"Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik."

Rahmet makamına eren, her varlıktaki rahîmiyet ve rahmâniyet boyutunun akışıyla birleşir.

Ve o kişi, çevresine hep rahmet üzere davranır.

Rahmet üzere olmak, râhîm ve rahmân boyutlarını görmekle mümkün olur.

Rahmet üzere olmak, bu âlemin râhîm'den yâni bir özden geldiğini anlamak ve açığa çıkan her şeyin, o özde olanla sarılı olduğunu anlamaktır.

Açığa çıkan her şey rahmân boyutudur.
Rahmân boyutu, nûr boyutudur.
Her varlığın Allah'ın nûruyla sarılı olduğu boyuttur.
Her varlığın Allah'ın sıfatlarıyla sarılı olduğu boyuttur.

İşte bunu anlayan, rahmân boyutunun sırrına erer.

Âl-i İmrân Sûresi 107: "Ve emme ellezîne ebyaddat vucûhu hum fe fî rahmetillâh hum fîhâ hâlidûn."

Meâli: "Hakikatleri anlamış olanların yüzlerinde huzur vardır. Öyle ki onlar Allah'ın rahmetini içlerinde hissederler, onlar devamlı o hâlde hareket ederler."

Merhamet sahibi kimseler, Allah'ın rahmetine ulaşmış kimselerdir.

Allah'ın rahmetini, rahîm ve rahmân boyutunu görenler hisseder.

Bütün varlığa bir gözle bakabilmek, rahmet boyutudur.

Allah'ın, varlığın beşeri cihetini saran esmâsı "Rahmân" esmâsıdır.

Beşeri cihetteki niteliklerden bahsederken, "Rahmân" esmâsı dile getirilir.

İsrâ Sûresi 110: İster Allah deyin, ister Rahmân deyin, ne derseniz deyin, varlığı nitelikleriyle güzelce şekillendiren O'dur."

Bu âyette işaret edildiği gibi, Allah'ın varlığın işleyiş boyutundaki esmâsı "Rahmân"dır.

Çünkü Allah, tüm varlığı rahmetiyle sarmıştır, yâni tüm sıfatlarıyla kuşatmıştır.

Rahmân boyutunu anlamak, varlığın işleyişi ve varlığın sıfatlar boyutunu anlamakla mümkündür.

Allah, her varlığı nitelikleriyle ihâta eder.

Rahmân boyutu; o niteliklerdeki hikmetler himmetler boyutudur.

Furkân Sûresi 60. âyet bunu açıklar

Furkân Sûresi 60: "Ve izâ kîle lehumuscudû lir rahmâni kâlû ve mer rahmânu e nescudu li mâ temurunâ ve zâdehum nufûrâ."

Kelime açılımı:

Tebâreke	**: Mübarek, yüce olan, kutsal, zâtıyla yüce olan,**
Ellezi ceale	**: Ki o, yaptı, kıldı, eyledi, düzenledi,**
Fî es semâi burucen	**: Semada, gökte, burçlar, yüce olan makam, nitelik**
Ve ceale fiha	**: Kıldı, düzenledi,**
Siracen	**: Aydınlık, ışıyan, ışık veren, nûr**
Ve kameren munir	**: Ay, aydınlığı yansıtan**

60- "Onlara, Rahmân'a her şeyinizle teslim olun denildiği zaman, dediler ki: Rahmân da nedir? Biz işleyişini bilmediğimiz şey için mi teslim olalım? Onlar daha da kaçındılar."

Bu âyette belirtildiği gibi, varlığın işleyiş ve sıfatlar boyutundaki Allah'ın esması "Rahmân"dır.

Bu âyette "Rahmân'a secde edin", ya da teslim olun denilmesinin inceliği çok önemlidir.

Eğer secde Allah'a ise, Rahmân'a secde nedir?

Burada Rahmân'dan maksat nedir?

Kur'ân'da:

Meleklere "Âdem'e secde edin" denilmesindeki hikmet nedir.
Allah'a secde sırrı nedir?
Râbb'e secde sırrı nedir?
Rahmân'a secde sırrı nedir?
Âdem'e secde sırrı nedir?
Kapıdan secde ederek girmekteki hikmet nedir?
On bir yıldızın, Güneş'in ve Ay'ın Yûsuf'a secdesi nedir?

Allah'ın rahmân boyutu, varlık boyutundaki işleyiş, sıfatlar boyutudur.

Rahmân'a secde, Allah'ın tüm varlıktaki işleyişine, sıfatlarına şahit olmak ve bir teslimiyet içinde olmaktır.

Allah'ın rûh boyutundaki esması "Rahîm"dir

Allah'ın varlıktaki sıfatlar yönündeki, yâni varlığın nûrla sarılı boyutundaki esmâsı "Rahmân"dır.

Rahmân, halk boyutu, rahîm Hakk boyutunun esmâsıdır.

Halk'da Hakk'a secde sırrı, Rahmân boyutunun sırrıdır.

Kişi "Ya Rahîm Allah" esmâsını, gönülden diyebilirse, o kişi varlığın geldiği boyuta kapılar açabilir.

Kişi, rahîm esmâsını, gönül diliyle tüm vücûduna seslenirse, mânevi alana kapılar açar.

Kişi, rahmân esmâsını, gönül diliyle kendi vücuduna ve varlığa seslenirse, varlık boyutunda şahitliğe, keşfetmeye, varlığın tecellilerini anlamaya kapı açar.

Her ikisinin de gönülde açılımı, rahmete, şefkate, korumaya kapı açar.

Allah her varlıkta, âyetleriyle yâni işaretleriyle kendini gösterir.

Varoluş, rahîmden rahmâna olan bir akıştır.

Varoluşu idrâk edebilmek, rahmândan rahîmiyete olan bir yolculuktur.

Yâni açığa çıkmış olan ağacı incelemek, ağacın geldiği öz olan tohuma iletir.

"El Rahmân" esmâsının açılımı, varlıktaki Allah'ın işleyiş tecellileridir.

Varlıktaki, zikir, fiil, sıfat, zât tecellileri, rahmâniyet boyutudur.

Kişinin gönlünde rahmân esmâsının idrâki tecelli ederse, kişi cümle varlıkta Hakk'ın işleyişiyle hemhâl olur.

"El Rahmân" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Varlıktaki fiil, sıfat, Zât tecellilerinin akışına şahit olmuştur.

Halk boyutunun sırrına vâkıf olmuştur.

Halk'ta Hakk'a nazar etme zevkine ermiştir.

"El Rahmân" esmâsı çekmek; Halk'ta Hakk'a ermenin derin arzusudur.

Tüm varlığın Allah'ın nitelikleriyle sarılı olduğuna şahit olabilme isteğidir.

Gönlünün, Allah'ın sırlarıyla, lütûflarıyla, rahmetiyle kuşatılmasını dilemektir.

EL ADL- EL ADİL

Adl-Adil العدل Tüm varlığı dosdoğru var eden, adalet

Allah'ın adil esmâsı, varlığın varoluşunda ve varlığın işleyişinde kendini gösterir.

Varlığın açığa çıkışı, bir özden gelen akışla mümkündür.

Bu akışta muhteşem bir adalet vardır.

Mesela, insanın hücreleri, dokuları, organları, Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik, işleyişin düzenini gösterir.

Göz hücrelerinin sayısı bellidir, göz hücreleri ya da kulak hücreleri dokuları birbirine karışmaz.

Göz ya da kulak ya da diğer organlar oluşurken, kendilerine has hücrelerle şekillenirler ve sayıları bellidir, kimyasal salgıları da bellidir.

Anne karnında çocuk bedenlenirken, her hücre yerini bilir, her doku yerini bilir ve oluşum ona göre olur.

İşte bu Allah'ın adil esmâsının tecellisidir.

Bir tarlada, bir bitki şekillenirken ya da ağaç, tohumda ne varsa zaman dilimi içinde o açığa çıkacaktır.

Tohumun içsel yazılımı, tohumda olanın açığa çıkışı muhteşem bir adalet hakikatini ortaya koyar.

İncir tohumunda, incir ağacının yazılımı vardır, bu yazılım bir adaletin göstergesidir.

İncir ağacının yaprakları, dalları, çiçeği, meyvesi, bellidir, tohumda hepsi bir düzen içinde bulunur.

Zamanı gelince, bir bir açığa çıkmaya başlar, meyve en son açığa çıkar.

Bu işleyiş düzenini okumak, Allah'ın adil esmâsını görebilmektir.

Varlıktaki bu işleyişi anlayan kimse, kendi yaşantısında da adalet üzere olur.

Yâni adalet, varlıktaki Hakk'sal düzeni anlayabilmekte gizlidir.

Hakk ve adalet birbirinden ayrılmaz kavramlardır.

Allah'ın her varlıkta Hakk esmâsı vardır, o Hakk esmâsının hukuksal işleyişi adalettir.

Güneşin, Dünyanın her gün bir ölçü içinde hareket edişinde "Adil" esmâsını görmek mümkündür.

Bir hücrenin oluşumu ve işleyişinde, adil esmâsını görmek mümkündür.

Adil esmâsı, öncelikle varlığın varoluşu ve işleyişinde okunmalıdır.

Bir kişinin sosyal hayatta, dürüst olabilmesi, adaletli olabilmesi, varlıkta Allah'ın adil esmâsını anlamakla mümkündür.

Evren'in; Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolo'jik bir düzeni vardır.

Bu düzenin akışı, bir adaleti gösterir.

Ateş, toprak, su, hava boyutlarının muhteşem oluşumu ve işleyişi vardır.

Bunların işleyişinde bir düzen vardır, işte bu düzen iyi okunursa, oradaki oluşum ve akışta "Adil" esmâsı görülür.

İnsan bu adaleti anlamalı ve sosyal hayatta adaletli olmalıdır.

Nahl Sûresi 90. âyet bize muhteşem bir öğüt sunar.

Nahl Sûresi 90: "Muhakkak ki Allah; adil olmayı ve iyiliklerde olmayı ve sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder. Kendini üstün görmeyi ve fenalarda kalmayı, inkâr etmeyi ve hasetlik yapmayı, haksızlık yapmayı, zulümlerde olmayı ise yasaklar. İşte size böylece öğüt verir. Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız."

Allah'ın adaleti ama varlığın işleyişinde, ama sosyal hayatta asla şaşmaz.

Kim ne yaparsa, iyilikte olsa, kötülükte olsa, muhakkak ki karşılığını bulur.

Allah'ın "Adl" esmâsı ve "Hakk" esmâsı her an tecelli eder.

Adl ismi, adaletin karşılığıdır.
Hakk ismi, Hukuk'un karşılığıdır.
Hukuk, Hakk kelimesinin çoğuludur.

Hukuk, adaletin korunmasıdır.

Her varlığın:
Yaşama hakkı,
Üreme hakkı,
Beslenme hakkı,
Korunma hakkı,
Barınma hakkı, gibi hakları vardır.
İşte hukuk, bu hakları korumak için tecelli etmiştir.

Hukuk'un temeli adalettir.

Kim, adalet üzere davranmazsa, hukuk'a riayet etmezse zalim olur.

İşte:
Kim ne yaparsa yapsın, karşılığını bulur.
Kim birine zulüm ederse, muhakkak ki karşılığını bulur.
Kim birine haksızlık ederse, muhakkak ki kendi azabının içine düşer.

Allah sistemini, insanın vücûduna gizlemiştir.

Kimsenin yaptığı zulüm yanına kalmaz.
Kim birine iftira atar, biri hakkında yalan söylerse, kendi kuyusunu kazmıştır, o kuyu azaptır, eninde sonunda oraya düşer.
Kim birinin hakkını yerse, muhakkak ki kendisi, büyük bir azabı kendine davet etmiştir.
O azap kendi vücûdundan o kişiye gelir.

Allah'ın şaşmaz adaleti insanın vücûduna gizlenmiştir.

Nahl Sûresi 90: "Allah haksızlık yapmayı, kötülük yapmayı yasaklar."

Zilzal Sûresi:
7- "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür."
8- "Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür."

Birine kötülük yapan, hakkını yiyen, iftira atan, asla kurtulacağını sanmasın.
Muhakkak ki karşılığını görür.

Furkân Sûresi 19: "Sizlerden kim, birine haksızlık ederse, o büyük bir azabın içinde kalır."

Birine kötülük yapan kişinin, vücûdunda kimyasal dalgalanma değişir.
Hücreleri farklı çalışır, beyin farklı çalışır.

Birine kötülük yapan, haksızlık yapan, iftira atan, arkasından konuşan, toplumda bir kişiyi aşağılayan kişinin, vücûdundaki heyecan, mutluluk hormonları dediğimiz, " Adrenalin, Endorfin, Serotonin, Dopamin" gibi hormonların salgılanması değişir.

İnsan güzel şeyler yaptığında, bu hormonların salgısı artar.
Kötü şeyler yaptığında, bu hormonların salgılanması azalır.

İyi şeyler yapan insanlar bu hormonlar sayesinde mutlu, huzurlu, sevgi dolu olur.

Kötü şeyler yapan kişinin bu hormonları azalır, azalan bu hormonlar sayesinde kişi; çevresindeki kimseler karşı saldırgan olur, bu saldırganlık onu, geçimsiz, huzursuz, mutsuz, kavgacı, karamsar, panik haline düşürür.

Vücûd, kişi ne yaparsa yapsın, anında gerekli karşılığı verir.
Bu karşılık yaşamın içinde büyüyerek devam eder.

Huzura kavuşmanın tek yolu, sâlih amelde olmak, iyi insan olmaktır.

Huzursuzluğun yolu, kötü amelde, zararlı kişi olmaktır.

(Kişinin vücûdundaki, rahatsızlıklarının farklı bir boyutu olan, tıbbi, genetik hastalıklar farklı mesajlar içerir. Bu konu çok hashas değerlendirilmelidir)

Kur'ân:
Zarar veren bilgisiz kimselerden olmayın,
Kötü hâllerde olmayın,
Birbirinizin arkasından konuşmayın,
İkiliğe düşmeyin,
Adalet üzere olun,
Birbirinizle alay etmeyin,
Birbirinize iftira atmayın, yalan söylemeyin,
Kötü sözler söylemeyin,
Birbirinize yardım edin,
Kimsenin hakkını yemeyin, der.
Hep bunlar bizlerin iyi insan olması içindir.

İyi insanın alacağı karşılık, sevgi, huzur, mutluluktur.
İyi insan tüm varlığa sevgi ile bakar.
İyi insan huzur içindedir, asla stres içinde değildir.
İyi insanın gönlü hep Allah sevgisi içindedir.

İyi insanda, Allah'ın "Adl" ve "Hakk" ismi tecelli etmiştir.

Allah, sistemini insanın vücûdunda oluşturmuştur.

Kim ne yaparsa muhakkak ki karşılığını bulur.
Kim ne yaparsa, yaptığı şeyi önce kendi vücûdu kaydeder.
Yaptığı şeye karşılık vücûd, ona göre çalışmaya başlar.
İyi ya da kötü bir şey yaptığında, beyni ona göre çalışır, ona göre salınımlar yapar.

Kişi kendi yaptığıyla kendi vücûduna, huzur ya da huzursuzluk tohumları eker.
Ve bu tohumlar muhakkak ki eninde sonunda kendi vücûdunda yeşerir.

Kim, birine bir kötülük yaparsa o bunun karşılığını görmeyeceğini sanmasın.
Kim, birinin zerre kadar hakkına girerse o karlı çıkacağını sanmasın.
Kim, birinin ardından konuşur, onu kötülerse kendinin huzur bulacağını sanmasın.
Kim, birine iftira atar, yalan söyler, onu hor görürse, yaptığının karşılığını görmeyeceğini sanmasın.
Kim, biri hakkında bir kötülük düşünse, anında karşılığını bulur.

Zâten kötülük düşünen, Allah sevgisinden uzaklaşır, bu bile en büyük ceza değil midir?
Kim, yaratılan bir varlığa zerre kadar kötülük yaparsa mutlaka bunun karşılığını görür.

Karşılığı kendi vücûdu ona sunar.
Allah'ın şaşmaz adaleti insanın kendi vücûduna gizlenmiştir.

Kişi bir şeyleri birilerinden gizleyebilir.
Hırsızlık yapsa, rüşvet yese, birilerinin hakkını yese, gizli plan yapsa, tuzak kursa, bunları Halk bilmese bile, Hakk biliyordur, kişinin kendi vücûdu biliyordur.

Kişi ne yaparsa yapsın, öncelikle kendi vücûduna yaptıkları anında kaydedilir ve ona karşılığı hemen sunulmaya başlar.

İnsan beyni yapılan şeyleri kaydeder ve karşılığını hazırlar.

Kimsenin yaptığı kötülük, asla yanına kalmaz.
Adalet eninde sonunda tecelli eder.

Hukuk ve adalet; Allah'ın Hakk ve Adl isminin karşılığıdır.
Eninde sonunda tecelli eder.

“El Adl” esmâsı gönlünde tecelli eden kimseler; hangi alanda olursa olsun, dürüst, ahlaklı, erdemli kimselerdir. Allah’ın adl esmâsını varlıkta görmüş kimselerdir.

“El Adl” esmâsı çeken kişi; adalet, hakk, hukuk arayışında olan kimsedir. Allah’ın varlıktaki adl esmâsını anlamak isteyen kimsedir.

EL AFÜV

Afüv العفو **Affediciliği veren, affeden, arındıran**

Allah'ın af esmâsı, insana yönelik bir esmâdır.

Çünkü af edilecek olan, günahlara düşen insandır.

Af esmâsı, kişinin günahlarına, tövbe etmesiyle açılan bir kapıdır.

Günah dediğimiz şey ise, kişinin Allah'a karşı ve kullara karşı yaptığı hatalardır.

Günah kelimesi "Cünah" kelime kökünden gelir.

Cünah ile cenah aynı kökten gelen kelimelerdir.

Cenah, her taraf, kanat, yön, yer, her yer demektir.

Her tarafın, her varlığın sahibini göremeyip, bir gaflet içinde yaşamak günahtır.

Kendine varlık nispet etmenin adı günahtır.

Benlik içinde olmak, gurur ve kibre düşmek günahtır.

Allah'ın ulvîyetinin yanında "Ben de varım" düşüncesinde olmak günahtır.

Günah: Kibre düşmek, zarar vermek, hak yemek, kendine benlik isnat etmek demektir.

Tövbe: Düştüğü günahı anlayıp, o günahtan dönmek ve o günahı bir daha yapmamak için söz vermek demektir.

Allah'a karşı günahlar ve kullara karşı günahlar vardır.

Allah'a karşı günahlar:
Allah'ın yüceliğinin yanında kendine varlık isnat etmek ve kendini yüce görmek.
Allah'a ait olan, zikri, fiili, sıfatları, vücûdu kendine nispet etmek.
Allah'ın yarattığı bir varlığı küçük görmek ve ona zarar vermek.
Allah'ın yarattığı bir kulun hakkına girmek ve ona sıkıntılar vermektir.
Allah'ın varlıktaki işaretlerini görememek, varlığa ayrı bir ünsiyet vermek.
Allah'a ait olan sıfatları, kendine ya da birine isnat ederek, müşrik durumuna düşmek.
Allah diyerek, kitap diyerek, din diyerek insanları kandırmak, Allah'ı diline dolayarak, kendi çıkarları peşinde koşmak.
Seçilmişlik, yücelik isnat ederek, Allah'ı temsil ediyormuş gibi görünmek.

Kula karşı olan günahlar:

Çevresinde olan bir kimseye, her türlü kötülük yapmak.
Bazı kimselerin ardından dedikodusunu yapıp onu çekiştirmek ve toplumda onu küçük düşürmek.
Birinin, malına, mülküne, makamına göz dikmek ve ona ait olanı gasp etmek.
Birine iftira atmak, onun hakkında yalan söylemek.
Kişilerin aralarını açmak, laf götürüp getirmek.
Birilerini kâfir ilan edip, toplumda onu hedef göstermek.
Ayrımcılık yapıp, birilerini hor görmek.
…..
Hemen hemen tüm inançlarda, günah kavramı vardır ve tövbe kavramı vardır.
Kişinin af edilmesi için, tövbe etmesi ve ettiği tövbeye uyması gerekir.

Af kapısı, ancak ve ancak verdiği sözü tutana açılır.
Af edilmek ise, temizlenmektir, arınmaktır.

Kişi, Hakk yoluna adım atabilmesi için, onda "Af" esmâsı tecelli etmesi gerekir.
Allah'ın affı her andır, kişi buna layık olursa, o affı gönlünde hisseder.

Bir Mürşide varmak için kişinin aklında; kavga, öfke, hor görme olmaması gerekir.

Allah'ın affına mazhar olan kişi, öfkeden, kavgadan, geçer.
Allah'ın affına mazhar olan kişi, kendine kötülük yapan kişileri affeder.
Allah'ın affına mazhar olmak için tövbe etmek gerekir.

Ayrıca, bir Mürşid'den, İlm-i Tevhîd dersleri alabilmek ve Hakk yoluna adım atabilmek için tövbe etmek gerekir.

Tövbe her türlü yapılabilir. Yeter ki kişi samimi olsun ve tövbesine uysun

Tövbe genelde şöyledir:

Önce besmele çekilir.

Estağfirullah, Estağfirullah, Estağfirullahe'l-azîm el-kerîm, ellezî lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûmü ve etûbü ileyhi, tevbete abdin zâlimin li-nefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî mevten velâ hayâten velâ nüşûrâ. Ve es-elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ, innehû, hüve't-tevvâbü'r-rahîm.

Tövbenin Türkçe'si: Tövbe ya Râbbi, tövbe ya Râbbi, tövbe ya Râbbi. Bu ana gelinceye kadar benim; elimden, dilimden, gözümden, kulağımdan, ayağımdan, bilerek ya da bilmeyerek meydana gelen bütün günah ve hatalarıma tövbe ettim, pişman oldum. Küfür, şirk, isyan, günah, kusur her ne türlü hâl vâki oldu ise,

cümlesine tövbe ettim, pişmanlık duydum. Bunları bir daha yapmamaya azm-ü cezm-ü kast eyledim.

“El Aff” esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Günahın ne olduğunu bilir, kibrin en büyük günah olduğunun farkına varmıştır.

Allah’ın affına mazhar olmuştur, o kimse günahlarını anlamış ve artık o günahlara dönmez.

Kullara karşı ve Allah’a karşı günaha düşmekten uzaklaşmış kimsedir.

Kula ya da Allah’a karşı hatasını anlayıp, bunu tamir eden kimsedir.

“El Aff” esmâsı çekmek:

Düştüğü günahlardan uzak durmayı ve o günahlara dönmemeyi Allah’tan dilemektir.

Arınmayı, temizlenmeyi, bir daha günahlara düşmemeyi istemektir.

Bir kulun günahına girdiyse, o kuldan özür dilemek, yaptığı hatayı gidermeyi istemektir.

Allah’a karşı düştüğü günahları anlayıp, ilim irfan yolunda o günahtan dönmeyi, müşriklik durumuna düşmemeyi dilemektir.

EL ÂHİR

Âhir الآخر Son, sonrası, sonu olmayan, yeni bir başlangıç

Allah'ın "El Âhir" esmâsı, Hadîd Sûresi 3. âyette belirtildiği gibi, "Sonu olmayan" hakikatine işaret eder.

Âhir sonu olmayan, sonsuz olan demektir.

Aynı zamanda âhir, bir şeyin bitip, yeni bir şeyin başlaması demektir.

Yâni sonraki anlamındadır.

Allah'ın bir şeyi bitirip, yeni bir şeyi başlatması, âhir esmâsıdır.

Âhiret kelimesi de buradan gelir.

Varlığın sonu vardır, ama Allah âhirdir, yâni sonsuzdur, sonu olmayandır.
Varlığın âhireti, onun bitişidir, onun bitişi varlık boyutuna karışmasıdır, yâni Allah'ın rahmân boyutuna karışmasıdır.

İnsan öldüğünde, insanın toprak bedeni toprağa karışır.

Buz eridiğinde onun âhireti olmuştur, buz eriyip, kalıp boyutundan suya dönüşmüştür.

Çünkü buzun aslı sudur.

İşte tüm varlığın aslı da Allah'tır, varlığın sona ermesi, varlığın Allah'a karışmasıdır.

Hadîd Sûresi 3: "Hû el âhiri" âyeti, "O sonu olmayandır" anlamındadır.

Allah'ın sonsuz boyutunu anlamak, O'nun yüceliğini anlamakla mümkündür.

Kişi, varlığın akışındaki tecellileri görürse, bu akışının nerden gelip nereye döndüğünü anladığında âhir boyutunu anlayacaktır.
Ve anlayacaktır ki, son denilen şey, varlık boyutunun şeklinin erimesi boyutudur.

Yâni kar erise su olur, buz erise su olur, dolu erise su olur, bulut erise yağmur olur, yâni suya dönüşür, tüm bunları aslı zâten sudur, sudan gelir suya döner.

İşte âhir olan Allah'tır, her şey Allah'tan gelir, Allah'a döner.
Yâni, her varlığın evveli Allah'tır, âhiri Allah'tır.

Manevi alanda “El Âhir” esmâsının vücûda kodlanması, sonsuz olan Allah’a ermek anlamındadır.
Bu esmâ kişide tecelli ederse, kişi sonundan korkmaz, çünkü bilir ki son Allah’a karışmaktır.
Damlanın denize karşıması gibi.

Beşeri alanda “El Âhir” esmâsının vücûda kodlanması, bir mesleğin, bir dostluğun, bir aşkın, bir evliliğin, sonsuza kadar devam etmesi anlamındadır.

Kişi bir şeye başlarken, şöyle dua edebilir: “Allah’ım el âhir esmânın bu yolda tecelli etmesini nasip et ya Râbbim.”

Yâni, “Çıktığım bu yol sonsuza kadar devam etsin, yâni ölünceye kadar rahmet içinde devam etsin.”

“Sonsuza kadar yaşadılar” demek, “Ölünceye kadar yaşadılar demektir”
Çünkü kişi ölünce sonsuzluğa karışır.

Bir iş kurarken, bir şirket kurarken, bir evlilik yaparken, bir dostluk durumunda, herkes bunun devam etmesini, bitmemesini ister.

İşte, bir şeye başlarken, Allah’ın âhir esmâsını gönlüne kodlayan kişi; Allah’ın âhir olduğu gibi, yâni sonsuz olduğu gibi, başladığı şeyin de, devamlı olmasına kapı açar.

Allah nûr ve rûh boyutuyla evveldir, yâni her varlık O’nun nûrundan, rûhundan açığa çıkar.
Açığa çıkan her varlık ise, onun zâhir boyutunu gösterir.
Evvelden zâhire çıkan boyut, Allah’ın âhirine akar.
Yâni varlık, Allah’tan gelir, Allah’a akar.

Cümle varlığın vücûdunu tutan boyut, Allah’ın zâtıdır.
Kul sıfatlarını tutan, Allah’ın sıfatlarıdır.
Kul sıfatları; bedendeki göz, kulak, el, ayak, gibi organlardır.
Allah’ın sıfatları ise bunları işlemesine vesile olan niteliklerdir.

Kul sıfatları her an âhire akar, Allah’ın sıfatları ise bâkîdir.

Âhir esmâsı, her şeyin Allah’a aktığını hatırlatır.
Allah sonu olmayandır, varlığın varlık boyutu bitse de, özü bitmez, Allah’a karışır.
Buzun eriyip varlık boyutu bitse de, özü su olduğundan dolayı, deryaya karışır.

Ölüm sırrına ermek, ölümsüzlerden olmak, “El Âhir” esmâsının tecellisine ermekle mümkündür.

Allah sonsuz olduğu gibi, bir şeye başlarken aşk ile başlamak gerekir ve devamlı olmasını dilemek gerekir.

“El Âhir” esmâsı, aynı zamanda fenâfillah sırrıdır.

“El Âhir” esmâsı, gönlünde tecelli eden kimseler:

Her varlığın Allah’tan geldiğini, Allah’a aktığını seyrederler.
Nehrin denize karıştığı gibi, akışa şahit olurlar.
Bir şeye başlarken, hayırlısı ne ise o olsun hissiyatıyla başlarlar.
Allah sonunu hayr etsin hissiyle başlarlar.
Bir olayın sonu görürler, firaset sahibidirler.
O kimseler, ölmeden önce ölenlerdendir, ölümün sırrına erenlerdendir.

“El Âhir”esmâsı çekmek:

Varlığın aktığı boyutu anlamayı dilemektir.
Allah’ın “El Âhir” esmâsını idrâk edebilmeyi istemektir.
Bir şeyin sonunun güzel olmasını dilemektir.
Bir şeye başlamadan önce, sonunun ne olacağını bilmek istemektir.
Evvelinin âhirine akışını görebilmeyi istemektir.
“Allah’ım! Başladığım bu yolun sonunu hayr eyle” duasıyla, bir şeye adım atmaktır.

EL ALÎM

Alîm العليم İlmin sahibi, ilmiyle var eden,

“El Alîm” esmâsı, ilmin sahibi Allah’tır demektir.

Allah, her varlıkta ilmini gösterir.

İlim; varlığın kendinde olan, varlığın varoluş sisteminin satır satır yazılı olan ilâhî yazılımın işaretleridir.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, o ilmin boyutlarıdır.

Bilgi, ilim demek değildir.

İlim varlığın özünde olan, varoluşun yazılımı olan varlığın gerçekleridir.

Bilgi ise, bir konu ile ilgili, ama kitaplardan ama dillerden akan sözlerdir.

Bilgiler, ama kitaplardan, ama dillerden sunulur.

Tüm kâinat kitabı, her varlık kitabı, Allah’ın ilminin yazılı olduğu sayfalardır.
Hakikatler kâinat kitabında satır satır yazılıdır.
Her varlık ilmin sonsuz sayfalarıdır.

Varoluşu ve Varedeni anlamak, ancak ve ancak varlık kitabındaki ilmi okumakla, anlamakla mümkündür.
İlim Allah’ın âlim sıfatının tecellileridir ve tüm varlık, bu ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

İlim, Allah'ın subûtî sıfatlarındandır.

Ve ilim Allah'a aittir.
İlim asla kişiye ait olamaz.
Kişi, varlıktaki hiç bir yazılımı yapamaz.
Bir atomun bile ilimsel yazılımını asla yapamaz.

Kişi yaratıcı değildir, yaratılandır.
İlim, varoluşun yazılımının sistematiğidir.

Hakikatler, kâinat kitabındaki ilimlerdir.
İlim; Allah'ın âlim sıfatının tecellileridir ve tüm varlık bu ilimle açığa çıkar.
Varlık sayfalarında sonsuz ilim yazılıdır.

Varlığın hakikatini anlamak için, ilim üzere olmak gerekir.

İlim kişiyi şahitliğe götürür.

İlim üzere okumak, temiz akılla mümkündür.

Aslı olmayan bilgiler akıldan atılmadan, temiz akıl açığa çıkmaz.

Mûsâ'nın Tûr dağında bıraktığı âsâ, aslı olmayan, ispatı olmayan, ayrımcılık getiren bilgilerdi.

Mûsâ'nın Tûr dağında aldığı âsâ, Tevhîd şuuruna götüren, ilimle tanıştıran ilâhî bilgilerdi.

İnsan vücûdu, bir ilim şehridir.
İnsan vücûdu "İkrâ" âyetinin işaret ettiği yerdir.
İnsan, kendi vücûdunda tüm hakikatlere ulaşabilir.
Kendini okuyan kişi, varoluşun hakikatine ulaşabilir.

Bilgi inanca götürür.
İlim imana götürür.

Allah hakikatine kişinin erebilmesi için, "İlmel yakîn" olması gerekir.

Tekasür Sûresi 5-6: "Kellâ lev tâlemûne ilmel yakîn, le terevunnel cahîm."
Meâli: "Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilirseniz, elbette cehaletin o benlik hâllerini anlayıp tanırsınız."

İşte İlmel yakîn; Tecelliler boyutu olup, bu boyut, varlığın varoluşunun ve işleyişinin boyutudur.
Varlığın varoluşu ve işleyişi; Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik işleyişle mümkündür.
İşte bunları anlamak "İlmel Yakîn" boyutudur.
"El Alîm" esması, cümle varlıkta ilmin sahibinin Allah olduğuna işaret eder.

Bir kişi, Allah hakikatine ilimsiz eremez.

Ezanda günde yirmi defa okunan "Eşhedü" "Şahit olun" sözü, ilimle hareket etmeye işaret eder.

Şahit olmak için ilim şarttır.
İlim kişiyi hakikate ulaştırır.

Allah, Âlim isminin tecellisi olan ilim ile her varlıktan mürşitlik yapar.

Allah her varlıktan, Âlim isminin tecellisi olan ilim ile irşat eder.
Her varlık Allah'ın sıfatlarından biri olan, ilim ile şekillenir.

İlim, hakikatin varlıktaki işaretleridir.
İlim üzere olan, muhakkak ki aradığı tüm soruların cevabını zamanla bulabilir.
İlim üzere olmayan kişi, bâtıl alana bulaşır.

Bilgiler bizi; ilimle tanıştırıyorsa, yâni varlıktaki delillere, şahitliğe götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.

Bilgiler bizi; akıl etmeye, düşünmeye, anlamaya, analiz etmeye ve sonuçta yaratılışı okumaya götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.
Bilgiler bizi; Allah hakikatine götürüyorsa, o bilgiler ilâhî bilgilerdir.

İlâhî bilgiler, ilimden gelen bilgilerdir.
İlim bizi, şahitliğe götürür.

Şahitlik, emin olmaya götürür.
Emin olmak, mü'minlik demektir.

Mü'min olan, İnsanlık makamına gelir.
İnsanlık makamına gelen, İslâm olur.

İslâm olanın yaşantısına, Müslümanlık denir.
İşte, İlimsiz ne İnsan olunur, ne de Müslüman olunur.

"El Alîm" esmâsını manevi alanda gönlüne kodlayan ve gönülde bu esmânın tecelli etmesi, Allah'ı idrâk etme yolunda, kişiyi "İlm-i Ledün" ile buluşturur.

Beşeri alanda ise, bu esmânın akılda tecelli etmesi, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji alanında kapılar açmasına vesile olur.

Akıl ve gönül temiz olursa, esmâlar kişide açılmaya başlar.

Kişi, beşeri boyutta: Ey Allah'ım! Alîm esmânın tecellisini nasip eyle ya Râbbi" diye dua eder ve gayret gösterirse, beşeri ilimler onda açılmaya başlar.

Eğer kişi manevi alan için: "Ey Allah'ım! Alîm esmânın tecellisini nasip eyle ya Râbbi" diye dua eder ve aklını gönlünü temizlerse, onun manevi alanda, "İlm-i Ledün" yolu açılmaya başlar ve hakikatleri bir bir anlamaya başlar.

EL ALİYY- EL MÜTEÂLİ

Aliyy العلي **Zâtıyla yüce olan, her yerde yüceliğini gösteren**

Müteâli المتعالِ **Yüceliği ile sonsuz olan, âliyy olan**

"El Aliyy" ve "El Mütaâli" esmâları birbirine bağlı esmâlardır.
Aynı anlamları taşır, cümle varlıkta Allah'ın yüceliğine işaret eder.

Allah'ın "Aliyy" esmâsı, nûr boyutunun ve rûh boyutunun özüdür.

Yâni varlığın geldiği boyut olan, ulvî boyuttur.

Bu özün açılımı, varlığın şekillenmesine dönüşür.

Aliyy esmâsı, alîm esmâsının varlıkta tecelli etmesiyle kendini gösterir.

Allah, ilmiyle her yerden yüceliğini ispat eder.

Allah, sıfatlarının idrâk edilebilmesi için, ilmi bahşetmiştir.

"Aliyy, Müteâli" Alâ, Ulu, Ulvî, Uluv kelime köklerine bağlıdır.

Kur'ân'da "A'lâ Sûresi" vardır.

A'lâ Sûresi 1: "Sebbih ısme Râbbikel alâ."

Meâli: "Seni vücûdlandıran; işaretleriyle, tecellileriyle, Ulvîyetiyle sendedir."

Sebbih : Tüm varlık onda, tecellileriyle, onunla olmak, yüzmek

İsme : Ad, isim, işaretler, belirti, delil, işitmek, sema,

Râbbike : Râbbinin, seni vücûdlandıran,

El A'lâ : Ulvî, yüce, üst, üzere, en iyi, nimet, lütûf, ihsan,

"El Aliyy" ve "El Mütaâli" esmâları, A'lâ kelime kökünden gelir.

"El Aliyy" esmâsını, esmâ olarak değerlendirmek yerine, tüm esmâlardan yansıyan yücelik olarak görmek daha uygun düşer.

Allah her varlıkta, varlığı tutan zâtıyla yüceliğini yansıtır.

Allah'ın zikrinde, fiilinde, sıfatlarında ve zâtında aliyy esmâsı vardır.

Allah’ın “El Aliyy” esmâsı tüm âlemleri kuşatır.

“El Aliyy” esmâsı, tüm esmâlardan kendini gösterir.

“Allah yücelerin yücesidir” demek, tüm sıfatlarıyla yücedir, sıfatların bağlı olduğu zâtı ile yücedir demektir.

Kişinin, "El Aliyy" esmâsının lafzında kalması doğru değildir.
Kişi, Allah’ın yüceliğine tüm varlıkta şahit olmalıdır.

Allah, varlığın özü olan, ulvîyetin tek sahibidir.
Bu ulvîyet kelimelere sığmaz.
Onun için kişi, "El Aliyy" esmâsının lafzından çok mânâsını hissedebilmelidir.
Bu his diğer esmâlar için de geçerlidir.

Kişi, Allah'ın zâtına mahsus yüceliğini anlayamaz, sıfatlarındaki yüceliğini anlayabilir.

Kişi, bu esmâyı gönlünde ve tüm bedeninde hissetmelidir.
Bu esmâ, kişinin gönlünde tecelli ederse, damlanın derya ile bir olduğu hissi açığa çıkar.

Allah’ın yüceliği dile gelemez, anlatılamaz.
Allah yüceliğini her varlıktan gösterir.

Kişi "El Aliyy" esmâsını kendinde ve her varlıkta hissedebilmelidir.
Kişi zâten bedeninde Allah’ın yüceliğini taşıyordur, amaç bunu idrâk etmesidir.

Kişi Allah’ın yüceliğini ilmi olarak anlamaya çalışmalıdır.
Allah’ın yüceliğinin yanında başka bir yücelik yoktur.
Damla deryaya karışınca, bir olur.
Bu birliktelikte, damlanın deryaya “Yüce olan sensin” seslenişi olmaz.

Kişi Allah’ın yüceliğini anlamalıdır ve her şeyin o yücelikle sarılı olduğunu görebilmelidir.

Kişinin Allah’ın yüceliğini anlayabilmesi, “El Alîm” esmâsının kişide tecelli etmesiyle mümkündür.

Yâni kişi, Allah’a ait olan ilimle, varlığın nasıl var olduğunu anladığında, bu âlemin nasıl bir yücelik taşıdığını görür, işte bu yücelik zerreden küreye Allah’ın yüceliğidir.

Kişi, Allah'ın yüceliğini ancak ve ancak, sıfatlar boyutunda görür.

Kişi, Allah'ın ilmiyle Allah'ın yüceliğine, kendi vücûdunda ve varlığın vücûdunda şahit olur.

İlim üzere hareket eden kişi, her varlıkta nasıl bir mucizevi işleyiş olduğuna şahit olur.

Ra'd Sûresi 9. âyette hem "Âlim esmâsı hem de "Müteâli" esmâsı geçer.

Ra'd Sûresi 9: "Âlimul gaybi veş şehâdetil kebîrul muteâli."

Meâli: "Görünen ve görünmeyen bütün her şeydeki ilmin sahibidir. Nitelikleriyle yüce olandır, sonsuz ilmiyle yüce olandır."

Âlimu	**: İlmiyle var eden, ilmin sahibi, bilen,**
El gayb	**: Görünmeyen, bilinmeyen**
Ve el şehâdetil	**: Görülen, bilinen,**
Kebîru	**: Varlığın nitelikleri ile yüce, büyük, nitelikleriyle**
El muteali	**: Sonsuz ilmiyle yüce olan, yüceliğiyle her yeri saran**

Eğer kişi, "El Aliyy" ve "El Mütaâli" esmâlarını layıkıyla anlayamazsa, kendine yücelik vermeye başlar ve şeytanlaşır.

Kibir buradan gelir.
Kişi kendini, yolunu, inancını, mesleğini, cinsiyetini, milletini yüce görüp, başkalarını küçük görürse, bu esmânın mânâsını hissedememiş demektir.
Allah'ın her varlıkta yüceliğini görememek, kendine bir şeyler nispet etmeye yol açar.

"El Aliyy" esmâsı, Allah'ın zâtına mahsustur, Allah'ın zâtından çıkan her şey de aliyy esmâsı yansır.

Yâni güneş ve güneşten yansıyan ışıklar gibi.

Yüce olan, ulvî olan Allah'tır, Allah her varlıkta tüm nitelikleriyle yüceliğini gösterir.

Kişi asla yüce olamaz, yüce olan kişinin vücûdunu tutan Zâttır.

O zât da Allah'ın kendi zâtıdır.

"El Aliyy" esmâsını, lafzı olarak söylemek başka şeydir, mânâsına ulaşıp, her varlıkta Allah'ın yüceliğini görmek başka şeydir.

Onun için "El Aliyy" esmâsının lafzında kalınmamalıdır.

Kişi: Ey Allah'ım! Seni seninle anlamayı nasip et, yüce olanın senin olduğunun şuuruna ulaşmayı nasip et" diye dua etmesi doğru olandır.

Eğer kişi, Allah'ın "El Aliyy" esmâsının açılımını kendinde ve varlıkta göremezse, ego durumuna düşmeye başlayabilir.

Bu ego da kişiyi kibre sürükleyebilir.

Kişinin kibre düşmesi, kendini yüce görmesinden ileri gelir.

Kibir, kişinin kendini yüce, başkasını hor görme, küçük görme hastalığıdır.

Kibir, kişinin kendini ilâhlaştırması, kendini yüce görmesidir.
Kendini yüce gören, varlıktan kopar ve kendini farklı görmeye başlar.

Kişi, Allah'ın yüceliğini unuttuğu an, kibirleşmeye başlar ve yaratılanı hor görmeye başlar.

İşte böyle durumda kişi, düştüğü kibirden hemen dönmeli ve Allah'ın "El Aliyy" esmâsını hissetmelidir.

Kişi, başka birini ya da bir varlığı küçük gördüğü an, anlamalıdır ki kibre düşmüştür ve böylelikle kendini yüce görmüştür ve Allah'ın "El Aliyy" esmâsının şuurundan uzaklaşmıştır.

Kişi böyle durumda, hemen kendine şöyle seslenmelidir:

Bil ki, seni vücûdlandıran, onu da vücûdlandırdı.
Bil ki, seni var eden, onu da var etti.
Bil ki, senin de onun da kâlbini attıran, vücûdunu çalıştıran aynı Allah'tır.
Bil ki, sen nasıl bir özden var oldunsa, o da aynı özden var oldu.
Bil ki, sen hiçbir varlıktan, hiçbir kimseden yüce değilsin.
Hiç kimse yüce değildir, sen hiç kimseden, hiç kimse de senden yüce değildir.

Bil ki senin vücûdunun içinde olmakta olan işleyiş, sıfatlar, vücûdunu tutmakta olan Zât, aynısıyla küçük gördüğünde de vardır
Bil ki, sen soluduğun havadan, içtiğin sudan, beslendiğin topraktan ve ateşten üstün değilsin.
Bil ki sen, havaya, suya, toprağa, ateşe muhtaçsın, onlar ise sana muhtaç değildir.

Bil ki, yüce olan Allah'tır, sen asla yüce olamazsın.
Bil ki Allah, yüceliğini her varlıktan her an göstermektedir.

Fussilet Sûresi 38: "Fe in istekberû fellezîne inde Râbbi ke yusebbihûne lehu bil leyli ven nehâri ve hum lâ yesemûn."

Meâli: "Eğer küçük görmek gibi bir hâle düşersen; hemen seni vücûdlandırana ait olan o hakikatleri hatırla. Gece ve gündüz O'nun efâl, sıfat, Zâtının tecellilerini idrâk et ve onları hiç yorulmadan anlamaya çalış."

Aliyy, ulvî, ulu, ulvîyet aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah'ın her varlıktaki yüceliğine şahit olan, yaşantısında bunu belli eder.

O kişi, hangi varlığa bakarsa baksın, o varlığın içiyle dışıyla Allah'ın yüceliğini yansıttığı görür.

Allah'ın aliyy esmâsı; nûr boyutunun, rûh boyutunun varlıktan yansımasıdır.

Tüm esmâlar, varlığın şekillenmesindeki tecellilerdir.

Bu tecellilerin hepsi, "El Aliyy" esmâsından gelir.

Varlıktaki tüm yücelikler Allah'ın "El Aliyy" esmâsından gelir.

"El Müteâli" esmâsı ise, yüceliklerin sahibi demektir.

"El Aliyy" esmâsını gönlünde hisseden, Allah'ın yüceliği ile sarılı olduğunu zevk eder.

Her varlığın o yücelikle kuşatıldığını zevk eder.

Allah'ın yüceliği ile sarılı olduğunu zevk eden, her zaman güçlü hisler içindedir.

EL AZÎM

Azîm العظيم Varlığın işleyişindeki karar sahibi, azimli, kararlı, adım adım gerçekleştiren.

“El Azîm” esmâsı, Allah’ın varlığı var etmede ki kararlılığını ve azametini gösterir.

Toplumda “Azimli Kişi” kelimesi vardır.

Yâni bir iş yapmada kararlı olan, kararından caymadan, o işi gerçekleştiren demektir.

Allah’ın azim esmâsı, onun varlığı var etmedeki kararlığının, azametinin açılımıdır.

Mesela, bir hücre oluştururken, onu ince ince nakşeden Allah, nakkaşlığındaki kararlığını orada gösterir.

Her varlığı nakış nakış işleyen Allah, “El Azîm” esmâsını, varlığı var ederken gösterir.

Göz, el, ayak oluşurken, her birine ait hücre, o organda şekillenir.

Evren’de olan her şey, bir akış içinde akar gider, bu akıştaki kararlılık iyi okunmalıdır.

Bir insan doğar, büyür, yaşlanır ve ölür gider.

Bu şaşmaz bir akıştır.

İşte bu akış bir kararlılığın göstergesidir.

Levh-i Mahfûzdan açığa çıkışta, varlığın ince ince şekillenmesi, Allah’ın “El Azîm” esmâsının tecellisidir.

Allah’ın irade sıfatı, varlığın oluşumundaki kararlılıktır.

İşte Allah azametini, varoluştaki iradesinde gösterir.

Fiil ve sıfatlar boyutunun tecellisi, bu kararlılığın açığa çıkışıdır.

Allah bir şeyin oluşuna irade ettiği zaman, orada kararlılığını gösterir.

Allah'ın iradesinin tecellisi “Ol” emridir.
Bir şeyin yaratılışı “Ol" emriyle başlar.
İşte bu emrin içindeki istek "İrade" dir.
İrade Allah’ın azametini gösterir.

Bir tohum düşünelim, tohumun içinden açığa çıkacak olan ağaç, bir istekle yavaş yavaş açığa çıkmaya başlar.
İşte bu istek, Allah'a ait olan irade tecellisidir.

Tohumun içinde "Ol" emri tecelli ettiği zaman, tohumun içinde bir hareketlenme ve toprağa bir filiz verme süreciyle başlayan ağaçlanma, meyve verme sürecine kadar devam eder gider.

İşte bu varoluş Allah'a ait olan iradenin tezahürüdür.
Bu irade de, Allah'ın yaratmadaki kararlığını, yâni azametini görürüz.
Allah'ın bir şeyi yaratmadaki işleyiş ve sıfatlar boyutunda kararlılık kendini adım adım gösterir.

Bir çiftçi, tarlaya bir tohum ektiğinde bilir ki, ondan meyve gelecektir.
İşte tohumdan meyveye olan akıştaki kararlılık, Allah'ın "El Azîm" esmâsının tecellisidir.

Allah mülkünde kararlılık sahibidir ve her varlık onun kararlılığı ile açığa çıkar, şekillenir ve sonlanır.

Tüm esmâlarda Allah'ın azameti vardır, her bir esmânın açığa çıkışı o azametin göstergesidir.

Sosyal yaşantıda dahi, kişilerin birbirine iyilik ya da kötülük yapması, asla karşılıksız kalmaz.

Adalet mutlak tecelli eder.

Adaletin tecelli etmesindeki akış bir kararlılık akışıdır.

"El Azîm" esmâsını kendi vücûduna kodlayan kişi:

Bir işi yapmada, kendini daha güçlü, daha kararlı hisseder.

Allah'ın ilminden ayrılmadan, çalışan gayret gösteren kişi, hedefine ulaşır.

İşte onu hedefe ulaştıran Allah'ın "El Azîm" esmâsıdır.

Bir işe başlamadan önce "El Azîm" esmâsı çekmek:

Kararlı olmayı, güçlü olmayı, ilim üzere hareket etmeyi, adaletli, dürüst çalışmayı ve başarılı olmayı Allah'tan dilemektir.

EL AZÎZ

Azîz العزيز **Tüm değerlerin yüce sahibi**

Azîz: Tüm değerlerin yüce sahibi, tüm sıfatlardan yüceliğini gücünü gösteren, kendine ait olan tüm değerleri açığa çıkaran, güçlendiren, güçlü kılan, kuvvetlendiren, gibi anlamlara gelir.

Kur'ân'da azîz kelimesi yüze yakın âyette geçer.
Kur'ân'da "Ve huve el azîz el hakîm" azîz ve hakîm kelimeleri ise, birlikte elliye yakın âyette geçer.

“Ve huve el azîz el hakîm: O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır.”

Aliyy, Allah’ın zâtına ait olan yüceliğe işaret eder.

Azîz ise, tüm niteliklerine yâni tüm sıfatlarına ait olan yüceliğin açılımıdır.

Allah tüm varlığa sıfatlarıyla hâkimdir ve her bir sıfatını azîz esmâsıyla kuşatır.

Azîm ile aziz esmâları içi içedir.

Varlık Allah’ın sıfatlarıyla kuşatılmıştır.

Her bir sıfatta Allah’ın azîz esmâsını görmeliyiz.

Azîz, izzet, zelil, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Toplumda bazı kişilere azîz denir, o kişi varlıktaki tüm değerlerin Allah’a ait olduğunun şuuruyla yaşayan kişidir.

Öyle kişiler, her an tüm değerlerin Allah’a ait olduğunu hatırlatırlar.

Kişi azîz olamaz, lâkin o kişi azîz olan Allah’a teslim olmuştur.

Bu teslimiyet onu, azîz makamıyla müşerref kılmıştır, o makama erişen kişi, her varlıkta Allah’a ait olan değerlerin seyriyle yaşar.

Yûnus Sûresi 65: “İnnel izzete lillâhi cemîâ huves semîul alîm”

Meâli: “Muhakkak ki bütün her şeyde izzet sahibi Allah’tır. İşitme O’ndandır, ilmiyle varedendir.”

Zelil de azîz kelimesiyle bağlantılıdır.

Azîz kelimesinin zıddı zelildir.

Zelil olmak, Allah'a ait olan değerleri kendine nispet etmek demektir.

Zelil; makamdan düşmek, aşağılara düşmek, dünya boyutunda kalmak, benlik içinde yaşamak gibi anlamlara gelir.

Varlıktaki tüm değerler Allah'a aittir.

Eğer kişi, Allah'a ait olan değerlerden herhangi birini kendine nispet ederse, kendini zelil durumuna düşürmüş olur ve münâfık durumuna düşer.

Münâfıkûn Sûresi 8. âyet bunu çok güzel açıklar.

Münâfıkûn Sûresi 8: "Yekûlûne le in reca'nâ ilel medîneti le yuhricennel eazzu min hel ezell ve lillâhil izzetu ve li resûlihî ve lil mû'minîne ve lâkinnel munâfikîne lâ ya'lemûn."

Meâli: "O kimseler kendi yaşadıkları yerlerde, aziz olan elbette zelil olanı kovar geri döndürür, derler. Allah tüm varlıktaki tüm değerlerin yüce sahibidir ve bu hakikati resul ve mü'minler anlar. Fakat münafıklar bu hakikatleri anlayamazlar."

"El Azîz" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, her varlığın Allah'ın değerleri ile sarılı olduğunu anlar, Allah'a teslimiyet içinde olur ve gönlü tertemiz olur.

Eğer kişi, Allah'a ait olan değerleri anlamak istiyorsa, o değerlerin varlığı nasıl şekillendirdiğine şahit olmak istiyorsa, "El Azîz" esmâsı o kişinin gönlünde filizlenmelidir.

"El Râhim" "El Azîz" "El Hâkim" esmâları birlikte okunursa, kişi hidâyet yolunda, varlığın değerlerinin nereden geldiğinin, değerlerin ne olduğunun ve bu değerlere hâkim olanın Allah olduğunu şuuruna ulaşır.

Kişinin hidâyet yolunda olabilmesi, onun aklının ve gönlünün temiz olmasıyla mümkündür.

Yol, temiz olana, edep içinde olana açılır.

Tüm esmâların sırrı, temiz olana, edep sahiplerine açılır.

EL BÂİS

Bâis **الباعث** **Varlığı ortaya çıkaran, uyandıran, dirilten,**

Bâis; Ba's kelimesinden gelir.

Bâis esmâsı: uyandırmak, diriltmek, ortaya çıkarmak, göndermek, varlığın ortaya çıkışı, her an ortaya çıkmaya devam etmesi, harekete geçirmek, bir tarafa yöneltip göndermek, anlamlarına gelir.

Burada uyandırmaktan maksat şudur; tohumun içinde ağaç uyur vaziyettedir, ne zaman tohumda bir hareketlenme olur, filizlenme olur, işte ağaç o zaman uyanmaya başlar.

Tohumun içindeki ve diğer şeylerdeki hareketlenme, "Baîs" diye adlandırılır.

Ve bir şeyin içinde bir hareketlenme olmadan, açığa çıkış olmaz.

Çiftçiler, "Meyve ağaçlarının uyanma zamanı geldi, ağaçlar uyandı" gibi cümleler kurar.

Aslında, ağaçların uyanması sözü, meyve ağaçların Mart ayından itibaren uyanarak canlanmaya başlaması, ağacın yeni yılda yeni bir meyve vermesi için hareketlenmesi demektir.

El Bâis esmâsı; varlığın açığa çıkışının, yâni yaratılışın boyutudur.

El Bâis; uykudan uyandıran, ölüyken dirilten, özünden gönderen, açığa çıkartan, özde olanı sevk eden, dereceler makamlar açan, gibi anlamlar taşır.

Varlığın açığa çıkışı "El Bâis" esmâsının tecellisidir.

Aynı zamanda, ölü gönüllerin dirilmesi de "El Bâis" esmâsının tecellisi ile mümkündür.

Bir gönlün dirilmesi için, kişi gönlünü temiz eylemelidir.

Çiftçi nasıl tarlasına bakıp, ürün için tarlasını hazırlıyorsa, kişi de gönlünü temizlemek için gayret göstermelidir.

Çünkü bir gönlün dirilişi, temiz olmasına bağlıdır

Gönül temiz olmadan, Hakk'a ârif olmak mümkün değildir.

Kişinin gönlü "Bâis" olması için, yâni dirilmesi için, kişi gönlünü temizlemeli ve irfân için gayret göstermelidir.

Gönlünü temizlemek ve edep bulmak için kişi, şunlara dikkat etmelidir.

Evvela dilini tutacak, kimse hakkında konuşmayacak, dedikodu yapıp kimseyi çekiştirmeyecek.
Dışsal sesini de içsel sesini de susturacak.
Kimseye bağırıp çağırmayacak, içindeki o öfke dolu sesi susturacak.

Kesinlikle kâlb kırmayacak, kırılsa da kırmayacak.

Kötü düşüncelerde olmayacak, asla kötü sözler etmeyecek, kâlbinde dahi kimse için kötü düşünmeyecek.

Gönlünü tüm bâtıl şeylerden ve zarar verme hâllerinden temizleyecek.
Yâni; hâdesten necâsetten kendini paklayacak, daima pak gezecek.
Daima Hakk'ın huzurundaymış gibi hareket edecek.

Yalan söylemeyecek, haram yemeyecek, kimsenin hakkını yemeyecek, kimseyi kandırmayacak.

Zem, haset, fesat, gurur, kibir, inat ve buna benzer fena hâlleri terk edecek.
Kimse hakkında fena söz söylemeyecek.
Öfke, hiddet, intikam gibi duygulardan sıyrılacak.

Kendi kulluğunla meşgul olacak, kimsenin ibadetine, inancına karışmayacak.
Kimsenin inancını hor görmeyecek.

İnsanları namazlı, namazsız, örtülü örtüsüz diye ayırmayacak.
İnsanların ibadethanelerine hor bakmayacak.
Ve bilecek ki herkes gönlündeki sevgiyle, istidadı kadar Allah'a yönelir.

Toplumda birilerini övüp, birilerini aşağılamayacak.
İnsanları cemaat, tarikat, mezhep olarak ayırmayacak.
Kimseyi yargılamayacak.

Kişi, bu söylenenlere uyar ve gönlünü temizlerse, o gönülde Allah'ın "El Bâis" esmâsı tecelli edecektir.
Ve kişinin gönlü dirilmeye, yâni uyanmaya başlayacak ve o kişi, hakikatlere erecektir.

Bâis esmâsının boyutunu hissedebilmek için, içten dışa olan hareketlenmedeki frekansı düşünebiliriz.

Bu kelime, Hazreti Muhammed öncesi de; gökten bir peygamberin gönderilmesi ve mezardan ölülerin diriltilmesi olarak kullanılırdı.

Bu esmâyı, doğadaki uyanış, yeşillenme boyutu ile bağ kurarak anlamak mümkündür.

Hem varlığın doğuşunun, hem de gönül boyutunda ki ifrâniyet doğuşlarının, bu esmâ boyutundan geldiğini anlamalıyız.

Şuurlu olabilmenin yolu, gönlün temiz olması ve gönülde irfaniyetlerin doğuşu ile mümkündür.

Gönülde doğuş, hakikatlerin idrâk edilmesidir.

Aynı şeyleri tekrar edip duran kimselerin, gönüllerinde irfaniyet doğuşları olmamıştır.

Gönülde doğuş olabilmesi için, akıl asılsız bilgilerden ve bâtıl şeylerden temizlenmelidir.

Gönlünde doğuş olmayanın, gönül dili oluşmaz.

"El Bâis" esmâsı çekmek:

Varlığın doğuş sırlarını görebilmeyi dilemektir.

Kendi gönlünde, ilâhi sırların doğuşunun nasip olmasını dilemektir.

Kendi gönlünde ya da birinin gönlünde, ilâhi huzurun doğuşunu taleb etmektir.

Aynı zamanda, bir arayış içinde olanların, gönüllerinde irfani doğuşa vesile olmayı istemektir.

EL BÂKÎ

Bâkî **الباقي** **Yok olmayan, sonsuz olan, bâkî olan**

Baki esmâsı, yok olmayan, sonsuz olan, devam edip giden, ölümsüz olan, ebedi olan, gibi anlamlar taşır.

Allah'ın zâtına mahsus bir esmâdır.

Allah'ın zâtı yok olmaz, zât varlığı tutan vücûd boyutudur.

Doğum ölüm olsa da, her varlık Allah'ın zâtı ile tutulur, her varlığın vücûdunu tutan vücûd Allah'ın zâtıdır, o zât bâkî olandır.

Suyu düşünelim, su buz olur, kar olur, dolu olur, çiğ olur, bulut olur, ama aslı sudur, su olarak devam eder gider.

İşte Allah'ın sıfatları ve zâtı da böyledir. Sonsuza kadar devam eder gider.

Sıfatlar zâtında gizlidir, zâtı sıfatlarında gizlidir.

Rahmân Sûresi 26-27. âyette bu çok güzel açıklanır.

Rahmân Sûresi 26-27: "Kullu men aleyhâ fâni ve yebkâ vechu Râbbike zûl celâli ve el ikrâm."

Meâli: "Bütün sûretler gelir geçer. Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı zâtıyla tutan Râbbinin yüzü bâkî kalır."

Varlığın sûret yönü her an fânidir, sûretleri tutan zât ve sıfatlar ise bâkîdir.

Yâni buzun kalıbı erir, aslı olan suya dönüşür.

İşte suretler her an gelir geçer, Allah'ın zâtı ise bâkî kalır.

Tüm sûret bedenleri tutan boyuta vücûd denir.
O vücûd da Hakk'ın vücûdudur. Hakk'ın zâtıdır
Hakk'ın vücûdundan gayrı vücûd yoktur.
Sûret bedenler gelir geçer.
Allah'ın vücûdu ise, yâni bedenleri tutan zâtı ise, bâkî kalır.

Yunus Emre'miz, sûret bedenlerini tutan zât boyutunu çok güzel dile getirmiş.

"Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri."

İşte benden içeri ben, yâni tenleri tutan ben boyutu, Allah'ın zât boyutudur, o boyutta bâkîdir.

Hadid Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın."

Evvel O'dur.
Âhir O'dur.
Zâhir O'dur.
Bâtın O'dur.

Allah, evveliyle de, âhiriyle de, zâhiriyle de, bâtınıyla da bâkîdir.

Bir kişinin, bâkî olan Allah'ı layıkıyla anlayabilmesi için, kendi beden boyutunun işleyişini iyi bilmelidir.

Kişi Allah hakikatini anlamak isterse, kendindeki ve varlıktaki fiil fâil hakikatini anlamalıdır.

Kişinin vücûdundaki işleyişin adı, fiil'dir.
Kişi kendi vücûdundaki işleyişte zerre kadar etken değildir, etken olan fâil'dir.
Yâni kişi kendi kâlbini attıramaz, kendi hücrelerini çalıştıramaz, kendi sinir sisteminin işleyişinde etken değildir, nefes alıp vermesi bile kişinin istemi dışındadır.
Yâni kişi kendi vücûdunun işleyişinde asla tasarruf sahibi değildir.
Kişinin ve cümle varlığın vücûdlarında fiil'in yâni işleyişin sahibi fâil'dir.
Fâil fiil birbirinden ayrı değildir.

İşte varlıktaki bu işleyişi anlamak ve bu işleyişi yapanı anlamak, Allah hakikatini anlamaktır.

Kişinin bedenini tutan, işleten ve bedendeki sıfatların sahibi Allah'tır.

"El Bâkî" esmâsı, bâkî olan Allah'ı hissettirir.

Kişiye, vücûdunun kendine ait olmadığını Allah'a ait olduğunu hissettirir.

Ve tüm vücûdların da Allah'a ait olduğunu idrâk etirir.

Bâkî boyutu, fenâfillah olmakla açılır.

Kişi, İlm-i Tevhîd eğitimiyle, kendine nispet ettiklerini terk etmesiyle, bâkî olan Allah'ta fâni olur.

Kişinin kendine nispet ettiği şeyleri terk etmesi, Mina'da taşlanan üç şeytan sırrıdır.

Mina'da taşlanan, üç şeytan sırrı nedir?

Üç şeytan, Mina'da bulunan, üç ayrı dikili taşın olduğu yerde midir?
Bu üçtaşı taşlamanın asıl hikmet nedir?

Mina'da taşlanan üç dikili taş:
1- Cemre-i Suğrâ: Küçük cemre, küçük şeytan.
2- Cemre-i Vustâ: Orta cemre, orta şeytan.
3- Cemre-i Aka'be: Büyük cemre, büyük şeytan.

Cemre: Kor, ateş, kül olmak, birleşmek gibi anlamlara gelir.
Yâni bizi yakan, bizi kibre düşüren üç hâlden uzaklaşmak.

Bu üç hâlden uzaklaşmayanın, Tevhîd bilinci oluşmaz.

Bu üç hâl nedir? Kişiyi kibre düşüren şeyler nelerdir? diye incelersek:

Kişi, Allah'a ait olan nitelikleri kendine nispet etmesiyle şeytani hâle düşer.
Kişi nasıl şeytanlaşır, çok iyi anlamamız gerekir?

Kişi kendine nisbet ettiği niteliklerin, Allah'a ait olduğunu anlamalıdır.

Bu nitelikler nedir dersek?

Bunlar:
Kendine nispet ettiği fiil.
Kendine nispet ettiği sıfatlar.
Kendine nispet ettiği vücûd.

İlm-i Tevhîd derslerinde, kişi bu üç nisbetten kurtulur.
Ve fenâfillah sırrına adım atar.
Kendine varlık isnat etme gafletini terk ederek, bekâya erer.
Bekâ, bâkî aynı anlama gelir.

İşte "El Bâkî" esmâsı, Bekâ meratibidir.

Yâni bâkî olan Allah'a ermektir.

"El Bâkî" esmâsı çeken, fenâfillah olmayı talep ediyor demektir.

Fenâfillah olan, bekâbillah bulur.
Yâni Allah'ta fâni olan, Allah'ta bâkî olur.

Allah'ın bekâsına eren, kendi fâniliğini unutmadan yaşar.
Bunu unutmamak, kişiyi edep içinde yaşamaya iletir.

EL BÂRİ

Bâri البارئ **Varlığı şekillendiren, noksansız var eden, benzersiz yapan, mahlûkâtı bir özden şekillendiren, çeşit çeşit türler yaratan, açığa çıkaran, kendini gösteren,**

El Bâri esmâsı; şekillendirmek, oluşturmak, noksansız var etmek, benzersiz yapmak, varlığın hücre hücre şekillenmesi, bedenlerin çeşit çeşit sûretlere bürünmesi, varlığın açığa çıkarılması, gibi anlamlara gelir.

Anne karnında bir bebeği düşünelim; onun tüm vücûdunu oluşturan, tüm vücûdunu şekillendiren "El Bâri" esmâsının tecellisidir.

Varlığın çeşit çeşit yaratılması, organların farklı farklı yaratılması "El Bâri" esmâsının tecellisidir.

Gözün göz olarak, yüzün yüz olarak şekillenmesi, oluşturulması "El Bâri" esmâsının tecellisidir.

Henüz varlık yok iken, "Levh-i Mahfûz" boyutunda varlık gizli idi, varlığın oluşması bir tecelliyle oldu.

Varlığın dış şekli, iç şekli hücre hücre şekillendi.

Bu şekillenme, bu oluşma, bu varoluş "Bâri" esmâsıyla olur.

Bâri; yok iken yaratan, vücûda getiren demektir.

"Beriyye" aynı zamanda mahlûkât demektir.
Mahlûkâtın vücûda getirilişi, şekillenmesi, değişik suretler giydirilmesi, "El Bâri" esmâsının açılımıdır.

Halkiyet, varlığın özünde olan nûr olarak düşünülmelidir.
Bâri, ise varlığın sûreten şekillenmesi, ortaya çıkarılması olarak düşünülmelidir.
Mahlûkât, sûret giymiş nûr boyutu olarak düşünülmelidir.

Haşr Sûresi 24: "Huvallâhul hâlikul bâriûl musavviru lehul esmâul husnâ, yusebbihu lehu mâ fîs semâvâti vel ard ve huvel azîzul hakîm."

Meâli: "Allah O'dur ki; yokken varedendir, çeşitli şekillerde suretlendirendir, tüm isimlerdeki güzelliklerin sahibidir, göklerde ve yerde ne varsa O'nun tecellilerini gösterir ve O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır."

Bu âyette görüldüğü gibi, "Hâlik, Bâri, Musavvir" aynı cümle içindedir.

Allah varlığı; bir nûrdan, hücre hücre şekillendirdi ve çeşit çeşit yarattı.

Hadîd Sûresi 22: "Mâ esâbe min musîbetin fîl ardı ve lâ fî enfusikum illâ fî kitâbin min kabli en nebreehâ inne zâlike alâllâhi yesîr."

Meâli: "Dünyada bir hastalık açığa çıkmasın ki ve sizde de bir hastalık görünmesin ki, onun çaresini oluşturduk, onun çaresi varlık kitabının içinde vardır. Muhakkak işte bu Allah için kolaydır."

Bu âyetteki, "Nebreehâ" kelimesi, bâri kelimesinden gelir. "Oluşturduk- Varettik" anlamındadır.

Varlıkta bir hastalık ortaya çıksa, muhakkak ki onun çaresi varlık kitabında vardır.

Her hastalığın çaresi varlık kitabında oluşturulmuştur.

Yeter ki insan dikkatlice okusun, ilimden kopmadan okusun, araştırsın.

"El Bâri" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Varlıkta keşifler yapar.

Allah'ın varlıktaki sırlarına kapı açar.

Bir eser meydana getiriyorsa, onu en güzel bir biçimde şekillendirir.

Bâtıl şeylerden beri durur, yeni yeni oluşumlara kapılar açar.

Allah'ın, varlıktaki lütfuna ulaşmak isteyen kişi, gönlünü "El Bâri- El Kerim- El Lâtif" esmâlarıyla buluşturmalıdır.

EL BASÎR – EL BASRİ

Basîr البصير **Tüm varlıktan gören, görmeyi, anlamayı veren, tüm varlıktan hakikatlerini gösteren**

Basri بْصَارِ **Basiret veren, gösteren**

Ebsâr, basîr, basîret, basar, basri, benzer anlamlar taşır.

Her varlığın bâsir yönü vardır.

Basîr esmâsını, Allah'ın insan gibi gözleri var, o gözlerden görüyor diye değerlendirmek doğru değildir.

Çünkü burada ikilik vardır, gören ve görülen diye ayrım bizi, "Allah'ın gördüğü nedir? Allah'ın gördüğünü kim yarattı? Sorusuna götürür.

Basîr esmâsını; görmek, temas, iletişim kurmak, geçmişi ve geleceği görebilmek, her varlığın görme boyutu olarak değerlendirebiliriz.

İnsanın baş gözüyle görmesi de, basîr esmâsının tecellisi sayesindedir.

Gönül gözüyle görebilmek, basiret boyutudur.

İnsanlara ve hayvanlara ait olan baş gözleriyle görebilmek, basîr boyutudur.

En'âm Sûresi 103: "Lâ tudrikuhul ebsâru ve huve yudrikul ebsâr."

Meâli: "Gözler O'nu göremez, O bütün gözlerden görür."

Âyette belirtildiği gibi, bütün gözlerden görmek boyutu, "El Basîr" esmâsının boyutudur.

Her varlıkta Allah'ın bâsir sıfatı vardır.

Allah, her varlığa bir şekilde görmeyi bahşetmiştir.

Her atomun, her molekülün, her yapının bir şekilde görme boyutu vardır.

Bir varlığın, diğer varlıkla olan basîr bağı vardır.

Yâni her varlık bir şekilde görme özelliğine sahiptir.

İnsanın da baş gözü ile görmesi vardır.

Basîr sıfatını, insanın sadece baş gözlerinin görmesi olarak değerlendirmemek gerekir.

Elbette insanda ki görme de, Allah'ın basîr sıfatının tecellisidir.

Lâkin, her varlığın kendi içinde, diğer varlıkla olan basîr bağını da düşünmeliyiz.

İnsanın baş gözü gördüğü gibi, diğer hücrelerin de görme özelliği vardır.

Gönül gözü dediğimiz, basiret kelimesi de basîr kelimesinden gelir.

Kalp gözü-gönül gözü-idrâk şuuru denilen şey, "Basiret- Mânâ gözü" anlamına gelir.

Hazreti Yâ'kub'un kör olan gözünün açılması sırrı, kâlb gözünün açılması, yâni basiret sahibi olması demektir.

Hazreti Yûsuf'un gömleğini babasının başına örtmesiyle açılan gözün sırrı nedir? Diye düşünmemiz gerekir.

Yûsuf Sûresi 96: "Elkâhu alâ vechihî fertedde basîrâ."
Meâli: "Onun yüzüne sürdü, böylece onun görmesi açıldı."

Her varlığı tutan cân boyutuna eren kişi, basiret sahibi olur, yâni varlığın gerçeğini görmeye başlar.

Cân boyutunun hakikatine eren, görmeye başlamıştır.

Baş gözü varlığın sûret yönünü görür, ama kâlb gözü dediğimiz bakış, varlığın sîret yönüne olan bakıştır. Bu bakış ilmi bir bakıştır.

Her varlıkta basîr boyutu vardır, kuantum dalgalanmasının sırrı basîr sırrıdır.

Bazı hayvanlar, beyinlerinden gönderdiği seslerle yol bulurlar, varlığın şeklini görürler.

Yâni bazı hayvanların işitmeleri onların görmeleridir.

İnsan da hakikati görebilmesi için, önce işitmelidir.

Hakikatlere ulaşmak için, insan susmalı ve dinlemelidir. Varlıktan gelen sesi duyan, varlığın hakikatine kapı açar.

Kişinin basiret sahibi olabilmesi için; "İlmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkal yakîn" boyutlarına ermesi gerekir.

Basiret sahibi olabilmek, varlığın özünü görmek demektir.

Görünen bu âlem nasıl var olmuştur ve nereden var olmuştur ve işleyişi nasıldır? Varlığın özü nedir, akışı nedir, nerden gelir nereye gider?

Bunu anlamak için kişi, "İlmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkal yakîn" boyutlarını anlamalıdır.

Şimdi bunları inceleyelim:

İlm el Yakîn-İlmel Yakîn:

Tekasür Sûresi 5-6: "Kellâ lev tâlemûne ilmel yakîn, le terevunnel cahîm."
Meâli: "Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilirseniz, elbette cehâletin o benlik hâllerini anlayıp tanırsınız."

Ayn el Yakîn- Aynel Yakîn

Tekasür Sûresi 7: "Summe le terevunnehâ aynel yakîn."
Meâli: "Ardından O'nu aynel yakîn görüp anlayacaksınız."
Hakk el Yakîn- Hakkâl Yakîn.

Vakıa Sûresi 95: "İnne hâzâ le huve hakkel yakîn"
Meâli: "Muhakkak ki kesin olan o gerçek elbette budur."

İlmel Yakîn:

Tüm kâinat kitabı Allah'ın ilminin yazılı olduğu sayfalardır.
Hakikatler kâinat kitabında satır satır yazılıdır.
Her varlık ilmin sonsuz sayfalarıdır.

Varoluşu ve Varedeni anlamak, ancak ve ancak varlık kitabındaki ilmi okumakla, anlamakla mümkündür.

İlim, Allah'ın âlim sıfatının tecellisidir ve tüm varlık bir ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

Kişinin Hakk'ı kesin delilleriyle bilmesi, Kâinattaki Matematiksel sistemi, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik işleyişi idrâk etmesiyle mümkündür.
Varoluşu ve her an devam etmekte olan varlığın işleyişini anlamak, varlıktaki ilimsel işaretleri okumaktan geçer.

İşte İlmel yakîn; kâinatta her an olmakta olan tecellileri idrâk etmek boyutudur. Varlığın beşeri sistemi olan, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik işleyişi okumak, anlamak "İlmel Yakîn" boyutudur.

Varlıktaki Fiziksel işleyişi, Fizik'ten çıkan Kimyasal işleyişi, Kimya'dan çıkan Biyolojik işleyişi, Biyolojik boyutu gösteren bedenleri, ilimsel boyutta incelemek "İlmel Yakîn" boyuttur.

Her varlıkta ki işleyişin ilimsel boyutu o varlığın varoluşunu bizlere gösterir.
Misal; Gözün varoluşu ve gözün görmesi ilimsel bir işleyiş iledir.

Aynel Yakîn:

Ayn kelimesi; bakış, göz, zât, benzer, seyretmek, tıpkısı, kendisi, aynısı demek gibi birçok anlamlara gelir.

Kişi, her varlıkta Hakk'a ait olan aynılıkları müşahede ettiğinde yâni şahit olduğunda yâni gördüğünde bu makamı anlar.

Varlık farklı farklı görünse de, her varlığı tutan aynılık boyutu vardır.
Yâni şöyle örnek verirsek, elektrik lambada da, fırında da, buzdolabında da aynıdır.

İşte her varlıkta olan rûh aynıyla Hakk'a aittir.
Rûh'dan açığa çıkan fiil ve sıfatlar tüm varlıkta aynıyla Hakk'a aittir.
Tüm bedenleri tutan Hakk ayniyle Hakk'tır.

Hangi varlığa bakarsak bakalım, her varlıkta aynılık dereceleri vardır, her varlığın içindeki işleyiş, sıfatlar birbirinin aynısıdır tüm varlığı tutan zât aynıdır.

Hâllacı Mansur bu zevkle "Enel Hakk" dedi.
Aynîyle bu kâinat "Zâtı Mutlak" olanı gösterir.

Ayn makamında talebe rûh sırrına vakıf olur, bilir ki kendindeki ve varlıktaki rûh aynıyla Hakk'tır

Hakkâl Yakîn:
Hakkâl Yakîn nûr boyutudur.
Yâni damlanın deryadan, deryanın damladan ayrı olmadığı boyuttur.
Muhammed makamıdır.
Halk makamıdır.

"Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd" sırrı buna işarettir.
Talebe, Hakk, Halk sırrına vakıf olur.
İşte bu kâinat Halkiyet sırrıdır ve Hakk ile kâimdir
Hakkel yakîn, Halk ve Hakk birbirinden ayrı değildir.
Halkiyette Hakk vardır.
İşte kesin olan gerçek Halk Hakk yakınlığıdır, aynılığıdır

Bir göz Doktorunu düşünelim:
Doktorun, gözü anlamak için, gözü hücre hücre incelemesi "İlmel Yakîn" boyutudur.
Gözün görme sırrına ve tüm gözlerin görme cihetiyle aynıyla birbirine benzemesi, "Aynel Yakîn" boyutudur.

Gözü oraya takan kimdir? O gözden görme tecellisi kime aittir? Hakikatine ulaşması, "Hakkâl Yakîn" boyutudur.

İşte kişinin, nefs yâni bedeninin işlevini ilmen incelemesi, bedenindeki işleyişin ve sıfatların ve bedenini tutan kuvveye, ilmi olarak şahit olunması, "İlmel Yakîn" boyutudur.

Tüm bedenlerin geldiği ve tüm bedenleri ayakta tutan rûh boyutu "Aynel Yakîn" boyutudur.
Allah, âyetinde " Nefahtu fîhi min rûhî" "Rûhumdan üfledim"der.

Görünen bu âlemi anlamanın yolu "İlmen Yakîn" yoludur
Varlığın birbiriyle aynılık derecesinde yakınlığı ve aynı kaynaktan gelişini hissetmenin yolu da "Aynel Yakîn" hissidir.

Tüm varlığı tutan Hakk boyutu da "Hakkâl Yakîn" zevkidir.

İşte "İlmen Yakîn"; tecelliler boyutu olup, bu boyut, varlığın varoluşunun ve işleyişinin boyutudur.
Varlığın varoluşu ve işleyişi; Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojik işleyişle mümkündür.
İşte bunları anlamak "İlmel Yakîn" boyutudur.

"Aynel Yakîn" ise; Rûh boyutudur.
Tüm varlığın geldiği kaynak rûh boyutu olup, tüm varlıktaki rûh Hakk'ın rûhudur.
Onun için âyette" Nefahtu fîhi min rûhî" "Rûhumdan üfledim"der.
İşte tüm varlıkta olan can aynıyla aynı candır.

"Hakkâl Yakîn" boyutu ise; nûr boyutudur.
Rûh boyutunun geldiği âlem, nûr boyutudur.

Nûr Sûresi 35. âyette: "Nûr üzere nûr, Allah yerlerin ve göklerin nûrudur" âyeti, bu hakikate işaret eder.

Her varlıktaki nûr Hakk'tır
Cümle varlıktaki nûr Hakk'tır
Her varlıktaki nûr ile cümle varlıktaki nûr tek nûrdur ve Hakk'tır.
Her varlıktaki damla nûra Muhammed boyutu denir.
Cümle varlığı tutan tek nûra Allah denir.

"Kendi nûrumdan seni, senin nûrundan âlemi yarattım" hakikati bu boyuta işaret eder.
Her varlıktaki nûr, Muhammed nûrudur, Muhammed makamıdır
"Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd" sırrı buna işaret eder.
Kim ki bu makamın zevkine ulaşırsa, o kişi Muhammedî şuur üzere yaşar.

İşte basiret sahibi olan kişi, bu boyutlara şahit olur ve baktığında varlığın özünü görür.
Basiret sahibi olan kişiler, varlığın akışını görür ve bu akış nereye gidiyor bilir.
Sosyal alanda olan olayların nereden kaynaklandığını ve nereye gittiğini bilirler.
Çünkü basiret sahibi kişiler, her şeyin ardında olanı görebilirler.

"El Basîr- El Bâsri" esmâsı gönlünde tecelli eden kişiler:

Bâsiret sahibi kişilerdir.
Olayların ardını görebilirler, olayların nereye gideceğini bilirler.
Varlığın ardında Allah'ın tecellilerinin akışını görebilirler.
İlm-i bakış boyutuna ulaşmışlardır.
Karşılaştıkları kişilerin asıl niyetlerini görebilirler.
Döndükleri her yerde Allah'ın vechîni görürler.
Şahitsel görüş boyutundadırlar.

"El Basîr – El Bâsri" esmâsını çekmek:

Eşyanın hakikatini görebilmeyi dilemektir.
Allah'a şahit olmak istemektir.
İlm-i bakışa ermek ve ilimde derinleşmek isteyenlerdir.
Gönül gözlerinin açılmasını arzu edenlerdir.
Çevresindeki kişilerin asıl niyetlerini görmek isteyenlerdir.
Olayların ardını ve olayların nereye gittiğini görebilmeyi dilemektir.

EL BÂSIT

Bâsıt **الباسط** **Yayılıp giden, yayılan her şeyin sahibi, sıfatlarıyla her şeyi saran**

Bast kelime kökünden gelen türeyen "El-Bâsıt" esmâsı; yayılıp giden, açılan, vermek, genişletmek, döşemek, ferahlatmak anlamlarına gelir.

Allah sıfatlarıyla tüm âlemi yayıp döşeyendir.

Allah sıfatlarıyla, insan bedenini sarıp sarmalayandır.

İnsan vücûdunda her hücrenin, her dokunun, yayılıp döşenmesi vardır.

Tüm hücreler birbirine bağlı olarak vücûdu oluşturur.

Allah yeryüzünü, yayıp döşeyendir.

Nûh Sûresi 19: "Ve Allâh ceale lekumul arda bisâtâ."

Meâli: "Allah yeryüzünü yaşam yeri olarak size sundu."

Bakara Sûresi 245: "Menzellezî yukridullâhe kardan hasenen fe yudâifehu lehû edâfen kesîrah vallâhu yakbidu ve yebsutu ve ileyhi turceûn."

Meâli: "Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, o varlığını güzelce teslim ederse, ona kat kat cömertçe karşılığı vardır ve Allah'ı anlama ve bilgisini genişletme ve aslını anlayıp O'na dönme vardır."

Kişinin gönlünün genişlemesi de "El Bâsıt" esmâsının tecellisi iledir.

Kişi hakikatleri anladıkça, gönlü gitgide genişler ve mü'minlik makamına erer.

Mü'min olan kişi, yâni Allah'tan emin olan kişi demektir.
Allah'tan emin olan kişinin gönlü genişlemiştir.

Onun için Hazreti Muhammed'in; "Allah yerlere göklere sığmaz, mü'min kulunun gönlüne sığar" sözü vardır

Mü'min kişi, iman etmiş kişidir.
Mü'min olmak; ancak ve ancak, varlık boyutunda, âyetlere dayalı yâni delile dayalı olarak, bir idrâk sonucu Allah'a şahit olmakla gerçekleşir.

Mü'minlik, Allah'tan ve onun sisteminden emin olmak demektir.
Mü'minlik, ilmi bir eğitimle olan şahitlik sonucu gerçekleşir.

Yoksa kişi ben mü'min'im demekle mü'min olamaz.

Mü'min olan kimse;
Her nereye bakarsa baksın, varlıkta Allah'a ait olan tecellileri görür.
Nereye bakarsa baksın, cemâlullah zevkiyle bakar.
Her nereye bakarsa baksın, varlığın ardında varlığı tutanı görür.
Bir taşa baksa, bir kuşa baksa, bir ağaca baksa, cümle varlıkta Allah'ın sonsuz tecellilerini seyreder.

İşte mü'min kimsenin gönlünde, Allah'ın "El Bâsıt" esmâsı tecelli etmiştir.

Ve mü'min'in gönlü ferahlamıştır, mutmain olmuştur, genişlemiştir.

Allah cümle âlemi sıfatlarıyla ince ince yayıp döşemiştir.

Bu yayıp döşeme, her şeyin yerli yerince konuşlanmasıdır.

"El Bâsıt" esmâsı kişinin gönlünde tecelli ederse, onun gönlü hakikatlerden emin olur.

"Allah'ım gönlümü genişlet" demek, "Allah'ım seni layıkıyla anlamayı nasip et" demektir.

Tâ-Hâ Sûresi 25-26-27-28. âyette Hazreti Mûsâ'nın Râbbine duası, bu hakikate işaret eder.

25- Dedi ki: Râbbim hakikatlerinle gönlümü genişlet.
26- İşleyişini anlamamı sağla.
27- Hakikatlerini anlatmam için konuşmama netlik, akıcılık ver.
28- Sözlerimi anlasınlar.

İnşirâh Sûresi

1- Senin gönlüne hakikatleri açıklamadık mı?
2- Müşkillerinin sıkıntılarını kaldırmadık mı?
3- Ki o müşkilli hâller seni yorardı.
4- Senin kendini anlaman Bizim yüceliğimizi anlamandır.
5- Doğrusu Benimle birlikte olduğunu anlayanın müşkilleri kolaylıkla çözülecektir.
6- Benimle birlikte olduğunu anlayanın müşkilleri kolaylıkla çözülmeye devam edecektir.
7- Artık bir şeyi anladığında, hemen başka bir şeyi anlamak için odaklan.
8- Ve seni vücûdlandıranı tanımayı iste.

“El Bâsıt” esmâsı çeken kişi, samimiyetiyle Allah hakikatini anlamak isteyen kişidir.

“Allah’ım gönlümü genişlet” duası, yukarıdaki sûrelerde izah edildiği gibi, insanın hakikatleri anlama isteğidir.

İnsanın gönlü, ancak hakikatleri anladığında genişler.

Mesela Tıp fakültesine giden bir öğrenci, ders ders Tıp eğitimini görür, dersleri gördükçe Tıp alanında gönlü genişler ve sonunda doktor olur.

Ve aynı öğrencinin gönlü, Tıp’ta yeni keşifler yapmaya başlar, ya da yapılan keşiflerle Tıp alanına daha da bağlanır.

“El Bâsıt” esmâsı çeken kişi, ama beşeri ilimlerde ama mânevi ilimlerde hakikatleri anlamayı talep eder.

Eğer samimi olursa, muhakkak ki o kişinin gönlü, talep ettiği ilimle buluşur.

Mânevi alanda gönlün genişlemesi, Tâ-Hâ Sûresinde belirtildiği gibi, varlıktaki işleyişi anlamakla mümkündür.

Kişinin gönlü genişlerse, onun dili açılır, hakikatleri anlatmaya başlar.

EL BÂTIN

Bâtın الباطن Görünmeyenin de sahibi olan, gizli, içte olan, rûha ait olan

Bâtın, bir şeyin iç yüzü, görünmeyen yönü, özü demektir.

Varlığın iç yüzü ya da özü yönüyle, sınırları yoktur, sonsuzdur.

Varlığın görünmeyen yönü de Allah'a aittir.

Âlem, içten dışa olan bir akışla hareket eder.

Tohumun özünde ne varsa, açığa o çıkar.

Allah, görünen ve görünmeyen âlemlerin sahibidir.

Âlemde hiçbir şey O'ndan ayrı değildir, her şey içiyle dışıyla O'nunladır.

Hadîd Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın ve huve bi kulli şeyin alîm."

Meâli: "Evvel ve sonsuz olan, zâhir olan ve bâtın O'dur ve O bütün her şeydeki ilmin sahibidir."

Bu âlem O'nun kendi bâtınından, kendi zâhirine çıkmış boyutudur.

Bu âlem evveliyle, âhiriyle, bâtınıyla, zâhiriyle O'ndan başka bir şey değildir.

Bu görünen varlık, O'nun zâhir görüntüsüdür.

Görünmeyen boyut ise O'nun bâtın boyutudur.

Kişinin vücûdu, bizzât O'nun bâtınından gelen, O'nu gösteren, O'nun zâhir boyutudur.

Kişi bunu anlarsa, tevekkül ve teslimiyet içinde olur.

Kişi kendini inkâr edemez, kendini inkâr etmesi O'nu inkâr etmesidir, bu da O'nu anlayamadığından dolayıdır.

Varlıktaki muhteşem kudret ve işleyiş, bâtından zâhire olan bir akıştır.

Nasıl ki ağaç, tohumun bâtınından zâhirine akar, bu âlemde Allah'ın kendi bâtınından kendi zahirine akar.

“El Bâtın” esmâsı, rûh boyutudur, nûr boyutudur.

Levh-i Mahfûz’da yazılı olan tüm sırlar boyutudur.

O'dur bâtın olan, O'dur zâhir olan. (Hadid Sûresi 3)

Yaratılışın sırrı, yaratanın sırrı bâtın ve zâhir'de gizlidir.

Yaratan bâtın yönüdür, yaratılış zâhir yönüdür.

Yaratan yaratılandan, yaratılan yaratandan ayrı değildir.

Bâtın idi, zuhur etti, yâni açığa çıktı, göründü.

Tohum sükûn hâlinde iken, bir hareketlenme olur, kabuk yarılır ve filiz açığa çıkar.
İşte o filiz büyür ağaca dönüşür.
Yâni ağaç bâtında gizli iken, zâhire çıkar, görünür olur.

Aslında ağaç tohumda sükûn hâlde idi, gizli idi, yâni bâtın idi.

Gün geldi, tohum hareketlendi, tohumda olan zâhire çıktı, yâni göründü.

Bu âlem de bir özde, yâni râhîmiyette, yâni kaynağında sükûn hâlde idi, gizliydi.

Bir dalgalanma ile yâni bir hareket ile yürüyüş oldu ve âlem var oldu.

O dalgalanma anbean olmakta, bâtından zâhire akış her an olmakta.

Deniz de dalgasızken sükûn hâldedir.
Ne zaman bir hareketlenme olur, dalgalar meydana gelir.
Artık denizde dalgalar oluşmuştur.
Deniz görünmez olur, dalgaları görünür.
Aslında görünen de görünmeyen de denizden başkası değildir.

İşte bu âlem de, bir denizin dalgasıdır, hareket boyutudur, varoluş boyutudur.
Var olan, var edenin kendisidir.
İşte buna; varlık, oluş, hareket boyutu denir.

Cümle kâinat Allah denizinin dalgalarıdır.
Hepimiz Allah denizinin dalgalarıyız.

Dalga denizden ayrı değildir, deniz dalgadan ayrı değildir.
Dalga da desek sudur, deniz de desek sudur.

Su bir öz idi, kaynak idi, her şey sudan göründü.
Suyun sükûn hâli deniz, hareket hâli dalgadır.
Dalga, denizin hareket hâlidir.

Bu âlem de Allah'ın hareket hâlidir.

Hepimiz aynı denizde olan dalgalarız.
Hepimizin aslı O'nun kendisidir.

Bu âlem O'nun, kendinde kendinin kendiyle dalgalanmasıdır.

Âşık olan dalgadır.
Mâşuk olan denizdir.

Âşık nereye bakarsa baksın denizi görür, denizi seyreder.
Nereye dönerse dönsün, her yer O'nun yüzüdür.

Bakara Sûresi 115: "Ve lillâhil meşriku vel magribu fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh."
Meâli: "Doğu da ve batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır."

Dalga boyutu kulluk boyutudur.
Deniz boyutu "Hû" boyutudur.
Kul ondan ayrı değildir, O kuldan ayrı değildir.

Dalga ciheti kesrettir.
Deniz ciheti vahdettir.

Dalgalar birbirine benzer, işte bu cihet "Teşbih"dir.
Denizin benzeri yoktur, tektir, işte bu "Tenzih"dir.
Dalga deniz ayrı değildir, birdir, işte bu "Tevhîd"dir.

Cümle varlık, aynı denizin dalgalarıdır.

"Evvel O'dur, âhir O'dur, zâhir O'dur, bâtın O'dur" (Hadid Sûresi 3)

Görünen O'dur.
Görünmeyen O'dur.
Evvel olan O'dur.
Âhir olan O'dur.

O kendinden kendini açığa çıkardı.
Aynı tohumdan ağacın açığa çıktığı gibi.

O bâtin idi, zâhire çıktı.
El'ân da öyledir, yâni geçmişte de öyleydi, şimdi de öyledir.

Sahibi ulûhiyet ancak O'dur.
Sahibi ubûdiyet ancak O'dur.

Sahibi bâtın O'dur.
Sahibi zâhir O'dur.

Kendinde olan sırları, zâhir eyledi.
Bâtında ne varsa zaman içinde aşikâr eyledi.

Kişi, kendi enfüsi boyutuna yolculuk yapabilirse, Allah nedir hakikatine erecektir.
"El Bâtın" esmâsı tecelli eden gönülde, nice sırlar bir bir açığa çıkacaktır.

Varlığın tüm sırları, "Levhi Mahfûz" boyutunda gizlidir.

Bâtın esmâsı, "Levh-i Mahfûz" boyutudur.

"Levh-i Mahfûz", tüm kâinatın varoluş bilgilerinin satır satır yazıldığı sistemin adıdır.

"Levh-i Mahfûz", hem zerreye ait hem bütüne ait olan varoluş ile ilgili bilgilerin muhâfaza edildiği sistemin adıdır.

Beşeri sisteme ait olan ve ulvî sisteme ait olan hakikatlerin saklandığı levhâlar.
Beşeri sisteme ait olan hakikatler, varlık kitabının içinde satır satır yazılıdır.

Ulvî sistem ise beşeri sistemin geldiği yerdir.

İşte, bâtın boyutu, ulvî boyuttur.
Ulvî boyut; rûh, nûr, hû, âmâ boyutudur.

Kişinin gönlü, samimi bir arayışa düşerse, kişi kendi özüne, yâni kendi batınına yolculuk eyler ve hakikatleri gönlü ölçüsünce anlamaya başlar.

"El Bâtın" esmâsını çeken:
"Allah'ım bana hakikatlerini nasip eyle" hissiyatı içindedir.
Gönlü ve aklı temiz olan, Allah'ın sırlarına adım adım şahit olacaktır.
Ve görünen varlığın iç yüzünü anlayacaktır,
Çevresinde olan kişilerin iç yüzlerini yâni gerçek niyetlerini anlayacaktır.

EL BEDÎ- EL MÜBDÎ

Bedî البديع Eşi benzeri olmayan, örneksiz, yaratan, var ettiğini bir daha var etmeyen, her şeyin kaynağı

Mübdî المبدىء İlk, başlangıcın sahibi, rûhundan açığa çıkaran, ilk kıvılcım, hiçlik makamından Halk eden

“El Bedî” , “El Mubdî “ esmâları benzer esmâlardır.
Bed, bedi, aynı kelime kökünden gelir.

“Bedî” esmâsıyla, “Mubdi” esmâsı, her ikisi de ilk başlangıca işaret eder.

Yaratılıştaki ilk başlangıç, ilk ortaya çıkış, ilk oluşum, her şeyin ilki, her şeyin kaynağı olarak düşünebiliriz.

Yâni tohumdan ilk filizin, filizden ilk yaprağın açığa çıkışı gibi, her varlığın ilk açığa çıkışında ve o ilkin varlığın bedenlerinde devam edişi “Bedî” esmâsının tecellisidir.

"El Bedi" esmâsı; yeni bir şey, ilk defa olan, icat edilen, örneksiz olan, yaratan, benzersiz yaratan gibi anlamlara gelir.

“El Bedî” esmâsı, Allah’ın bir varlığı yaratmadaki, eşsiz benzersiz yaratmasına işaret eder.
Mesela dünyada, bir insan diğer insana benzemez, bir varlık aynısıyla diğer varlığa benzemez.
Eşi benzeri olmayan yaratılışın incelikleri “Bedi” esmâsıdır.

Allah varlıktaki, fiil, sıfat, zâtının tecellileri ile benzersizdir.

Allah yarattığı varlığı aynısıyla bir daha yaratmaz.

Rûm Sûresi 11: “Allâhu yebdeul Halka summe yuîduhu summe ileyhi turceûn.”
Meâli: “Yaratılış Allah’tan başlar, sonra O’nunla devam eder, sonra O’na döndürülürsünüz.”

Allah yebdeu : Allah, başladı, başlar, ilk olarak,

El Halka : Halketme, yaratılış, varoluş,

Summe yuidu hu : Sonra, iade, çevrilme, döner, tekrar, devam eder,

Summe ileyhi turceun : Sonra, ona, döndürülürsünüz

İnsanın yaratılışı, bir kaynaktan başlar, bu kaynak Allah'ın "Râhîm" esmâsıdır.

Âlemin evvel kaynağı, Allah'ın kendi evveliyetidir.

Evvel, başı olmayan demektir.

Yâni tüm âlem, Allah'ın kendi özünden süzülüp gelmiştir.

Allah her şeyi, yoktan değil kendi özünden var etmiştir.

"El Bedî" "El Mubdî" esmâsının boyutuna ulaşıldığında, yaratılışın sırlarına ulaşılır.

Bir tohumu düşünelim, tohumdan ilk açığa çıkan, toprağa salınan köktür, daha sonra havaya salınan filizdir.

Kök de ilktir, filiz de, filizden açığa çıkan yapraklarda ilktir ve hiçbir yaprak, diğer bir yaprağa benzemez.

İnsanlarda da durum aynıdır.

Tek yumurta ikizleri bile olsa, dikkatlice incelendiğinde benzemeyen yönleri vardır.

İnsan dünyaya ilk defa gelir, yaşar ve bu âlemden gider.

Aynı insanın, aynısıyla ikinci defa gelişi yoktur.

İşte, "El Bedî" esmâsı bu hakikate işaret eder, gelen ilk defa gelmiştir.

Eğer kişi, ikinci defa gelirse, bu Allah'ın yaratılış kaynağının sınırlı olduğunu gösterir.

Allah, yaratma olarak sınırsızdır, her varlık ilk defa yaratılır.

"El Bedî" esmâsı, varlığın özünde görüldüğünde, reenkarnasyon inancına da bir cevap olur.

Reenkarnasyon inancına, dünyadaki birçok topluluklarda rastlanır.

Hint inançlarına göre, rûhun yaşamı tam olarak anlayabilmesi, için, tek bir hayat yeterli değildir. Bu nedenle rûhlar, bedenin ölümünden sonra başka varlıkların bedenlerine de girer ve yeni bir hayat sürdürürler.
Bu durum rûhun tekâmülüne kadar sürer, diye kabul edilir.

İslam'da, rûhun sürekli beden değiştirmesi gibi bir inanış yoktur.

Rûh, bütün varlık sisteminin geldiği tek özdür.
Rûh kavramı iyi anlaşılmalıdır.
Burada birçok soru cevap beklemektedir.

Rûh nedir?
Can nedir?
Nefis nedir?
Ten nedir?

Her varlığın kendine göre ayrı bir rûhu var mıdır?
Rûh Allah'a mı aittir?
Rûh, her bir varlığın kendine mi aittir?

Rûh, varlığın kendine aitse, bu rûh nereden gelir, varlık bunu nasıl edinmiştir?
Topraktaki, havadaki, ateşteki, sudaki rûhun farklılığı var mıdır?
Hayvani rûh, nebati rûh, insani rûh arasında nasıl bir incelik vardır?

Bir insan öldüğünde, onun rûhu ille de başka bir insana mı geçer, yoksa başka bir canlıya geçebilir mi?
Rûh, beden beden dolaşıyorsa, âhiret inancında rûh hangi bedenden sorumlu olacaktır?

Suç işlemiş kişilerin ve suç işlememiş kişilerin rûhları yeniden bedenleniyorsa, aradaki incelik nasıl olacaktır?

Bir suç işlendiğinde, suç bedene mi aittir, rûha mı aittir?
Böyle birçok soru cevap beklemektedir.

“El Bedî”, yaratılan bir şeyin, ilk defa yaratıldığıdır ve bu yaratılanın bir daha yaratılmayacağı inceliğidir.

Bir gönülde “El Bed’i” esmâsı tecelli ederse, kişi bir şeyi keşfetme, icat etme duyusunu, yeteneğini hisseder.

“El Mubdî” esmâsı tecelli ederse, icad etme duygusunu yaşam geçirir, yeni bir şeyler icad eder.

Yâni bir beyinde oluşan ilk icad etme duygusudur.

Diğeri, yaşama geçirme durumudur.

Kişi ne icad ederse etsin, bu icat edilen şey, kişiye ait değildir, varlığın kendinde olan bir şeyin keşfedilmesidir.

Çünkü insanın keşfettiği her şeyin hamuru, öncelikle topraktır.
İnsan hava, su, ateş boyutunda da keşifler yapabilir.

Yaratmak Allah'a mahsustur.
İnsanoğlu bir şey yaratamaz. Bir hidrojeni bile oluşturamaz.

İnsanoğlu kendine verilen akıl ve yetenekle ancak keşfedebilir, yeni bir şey icat edebilir.

"El Bedî" esmâsı, diğer esmâlar gibi çok iyi anlaşılmalı ve insana nispet edilmemelidir.

"El Bedî" esmâsını çeken kişi; "Allah'ım! Sana ait olan şeylerle, yeni şeyler keşfetme yolunu bana nasip et" diye gönlü bir his içine girmelidir.

Yoksa kişi, yaptığı bir keşifte, gurura, kibre düşebilir ve kendi şeytanına esir olabilir.

Her şeyi ilk defa açığa çıkaran Allah'tır, insana ise bunları keşfedecek akıl bahşedilmiştir.

İlim her şeyin keşfine kapı açan Allah'ın sıfatlarından biridir.

İnsan bir şeyi keşfederken, "El Bedî" esmâsını hatırlayıp; "Allah'ım sana ait olan ilimle, yeni şeyler keşfetmemi nasip et" diyerek ilmi bir gayrete düşmelidir.

İnsanın bir şeyi icat etmesi, varlığın kendinde olan değerlere ulaşması demektir.

Her icat, ilim üzeredir, gayret üzeredir.

Edison, ampulü icat etme yolunda, yüzlerce defa deney yaptı.

Her deney ilk defa yapılan deneydi.

Ona sordular: "999 kez hata yapmanıza rağmen, bininci deneyi yapacak gücü nereden buldunuz?"

Edison şu yanıtı verdi: "Ampulün icadı bin aşamalı bir süreçti. Hata gibi görünen ilk 999 aşama, bininci ve son aşamaya götüren öğrenmelerle doluydu."

Ve ona asistanı buldunuz dediğinde; "Hayır, etrafımızdaydı yeni fark ettik" dedi.

Bilimde başarısızlık diye bir şey yoktur, yeniden yeniden keşfetmek için gayret göstermek vardır.

Bir şey ilk defa gönüle düşmüşse, o yaşamda vücûd bulur.

İşte bunun için "El Bedî" "El Mubdî" esmâsının boyutuna ulaşmak gerekir.

EL BERR

Berr البَرّ Her varlığı nimetleriyle saran, sûrete çıkaran, hayrın sahibi, Ebrar olan, Birr sahibi, tüm varlıkta hayrını gösteren.

Berr, ebrar, birr aynı kökten gelen kelimelerdir.

Berr, birr; nimetleriyle her yeri saran, her varlığa nimetlerini ihsan eden, sadakatini gösteren, muhsin olan yâni ihsan sahibi olan, yeryüzü, toprak, yer, sadık olan, dosdoğru hareket eden, gerçekleri sunan, gibi anlamlara gelir.

Allah, "El Berr" esmâsıyla, her varlıktan hakikatlerini dosdoğru sunar.
Allah, "El Berr" esmâsıyla, ihsan sahibidir.

Gönlünde "El Berr" esmâsı tecelli eden kişi, birr sahibi olur, yâni dosdoğru hareket eder, dürüstçe hareket eder.

Birr sahibi olan, yaşantısında güvenilir, dürüst insan olma özelliğini gösteren kişidir.

Bakara Sûresi 44: "E temurûnen nâse bi el birr ve tensevne enfusekum ve entum tetlûnel kitâb e fe lâ takılûn."

Meâli: "İnsanlara; doğruluk üzere olun, iyilikler yolunda çalışın, deyin ve kendiniz de unutmayın. Sizler tüm varlığın bir kitap olduğunu anlayın. Hâlâ akledip düşünmez misiniz?"

Bakara Sûresi 177: "Leyse el birr en tuvellû vucûhekum kıbelel maşrıkı vel magrıbi ve lâkin el birr men âmene billâhi vel yevmil âhırı vel melâiketi vel kitâbi ven nebiyyîn ve âtel mâle alâ hubbihî zevil kurbâ vel yetâmâ vel mesâkîne vebnes sebîli ves sâilîne ve fîr rıkâb ve ekâmes salâte ve âtez zekât vel mûfûne bi ahdihim izâ âhed ves sâbirîne fîl besâi ved darrâi ve hînel bes ulâikellezîne sadakû ve ulâike humul muttekûn."

Meâli: 177: "Yüzlerinizi doğuya ve batıya döndürüp yönelmeniz doğruluk değildir. Fakat doğruluk; Allah ile birlikte olduğunuza ve sonunuza ve her varlıktaki Hakk'ın gücüne ve her varlığın Hakk'ın bir kitabı olduğuna ve Nebilere inanan kimse olmaktır. Hakk'ın sevgisiyle yakınlarına ve atalarının inancından kopmuş bir arayışta olanlara ve çaresizlere ve Hakk yolunda olanlara ve sorup arayanlara ve cehâlet köleliğinden kurtulmak isteyenlere, mülkün sahibine ait bilgileri paylaşmak, yardım etmektir. Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket etmek ve temizlenme içinde olup kendinde olanı paylaşmaktır. Söz verdiğinde sözünü hakkıyla yerine getirmektir. Hastalıklarda ve sıkıntılarda sabırlı olmaktır ve her zaman güzel davranışlar içinde

olmaktır. İşte onlar gönül ehli olanlardır. İşte onlar, fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlardır."

Bakara Sûresi 177. âyeti dikkatlice incelediğimizde, "El Birr" esmâsının açılımını görüyoruz.

Bir sahibi olan kişinin, yâni dosdoğru hareket eden kişinin, nasıl olacağı izah edilmiştir.

Âyette; "Yüzlerinizi doğuya ve batıya döndürüp yönelmeniz doğruluk değildir", âyetinin açıklamasında, ibadetler boyutunda kalıp, yaşantısında doğruluk üzere olamayanların, birr sahibi kimseler olamayacağı belirtilmiştir.

Hazreti Muhammed zamanında, toplumda bazı kimseler namazlarında Kudüs'e, bazı kimseler ise Kâbe'ye doğru yöneliyorlardı.

Ve bu gruplar birbirlerine, "Bizim yaptığımız doğrudur, sizin yaptığınız doğru değildir" diye sataşıyorlardı.

Âyette belirtildiği gibi; "İbadetlerinizde doğuya ya da batıya yönelmeniz doğruluk değildir" "Asıl doğruluk şudur" diye açıklama yapılıyor.

"Fakat doğruluk; Allah ile birlikte olduğunuza ve sonunuza ve her varlıktaki Hakk'ın gücüne ve her varlığın Hakk'ın bir kitabı olduğuna ve Nebilere inanan kimse olmaktır. Hakk'ın sevgisiyle yakınlarına ve atalarının inancından kopmuş bir arayışta olanlara ve çaresizlere ve Hakk yolunda olanlara ve sorup arayanlara ve cehâlet köleliğinden kurtulmak isteyenlere, mülkün sahibine ait bilgileri paylaşmak, yardım etmektir. Her an Hakk'a bağlılık şuuru ile hareket etmek ve temizlenme içinde olup kendinde olanı paylaşmaktır. Söz verdiğinde sözünü hakkıyla yerine getirmektir. Hastalıklarda ve sıkıntılarda sabırlı olmaktır ve her zaman güzel davranışlar içinde olmaktır. İşte onlar gönül ehli olanlardır. İşte onlar, fenalardan sakınan Allah'a ortak koşmayanlardır."

Bu âyette; "Birr" sahibi kimselerin, gönül ehilleri olduğu ve "Birr" sahibi kimselerin, yaşantılarında bunu gösterdikleri bildiriliyor.

Yâni namaz kılıp da yaşantısında, doğru, dürüst hareket etmeyen kimse "Birr" ehli olamaz, diye işaret ediliyor.

Yâni dürüst kimse, doğru kimse, doğruluğunu; kıldığı namazda, tuttuğu oruçta, yaptığı hacda değil, yaşantısında göstermelidir, diye bildiriliyor.

Kur'ân'da Mâûn Sûresinde geçen "Salât-ı sâhûn" âyeti iyi anlaşılmalıdır.

“Salât-ı sâhûn” âyetinden sunulan mesaj nedir? Çok iyi düşünülmelidir.

Mâûn Sûresi 5: "Ellezîne hum an salâtihim sâhûn."
Meâli: "O kimseler Hakk’a olan bağlılıklarından bir gaflet içindedirler."

Salât-ı sâhun:
Şah damarından yakın olan Allah ile bağlılığını anlamadan yaşamaktır.
Kendi vücûdunu her an tutanın, Allah olduğunun şuurundan uzak olmaktır.
Yaptığı ibadetlerin mânâsına ermeden, öğrendiği gibi taklit ederek yapmaktır.

Salât’ın mânâsından uzak olmaktır.
Salât’ın farkında olmadan yaşamaktır.
Yâni her varlığın birbiriyle olan bağlılığını, birliğini fark etmeden yaşamaktır.

Kıyâm, rükû, secde hakikatine ermeden bir gaflet içinde yaşamaktır.

Kendinin varlıkla olan bağlılığını idrâk etmeden yaşamaktır.

Bâtıl bilgilerle yaşayıp, zalimlik yapmaktır.

Yâni Salât’ı sâhun, her an Allah ile bir olduğunun şuurundan uzak olmaktır.
Her varlığı her an tecellileriyle tutanın Allah olduğunun idrâkinden uzak olmaktır.

Salât-ı sâhun;
Kıldığı namazdaki işaretleri anlamamaktır.
Kıyâm, rükû, secde sırrına vakıf olamamaktır.

Kişi, namazında şekilde kalırsa, mânâsından uzak olursa o kılınan namaz “Salât’ı sâhun” dur.

Yâni kişi namaz kılabilir, oruç tutabilir, hacca gidebilir, bu kişinin dürüst, doğru olacağının göstergesi değildir.

Doğruluk dürüstlük, yaşantıda gösterilmelidir.

Kişinin İslâm makamına ermesi ve Müslüman olarak yaşamasının göstergesi; onun toplumda dosdoğru ve dürüstçe hareket etmesidir.
Müslüman kişi “El Birr” sahibidir.

Her kişi kendine sormalıdır; “El Birr” esmâsı gönlümde tecelli etti mi?
Ben gerçekten Müslüman mıyım?
Ben İslâm şuuruna ulaşabildim mi?
O şuuru yaşantıma geçirebildim mi?

İki rekât namaz kıldık diye, Müslüman mı olduk?
Oruç tuttuk, Hacca gittik diye, Müslüman mı olduk?
"Elhamdülillah Müslüman'ım" demekle Müslüman mı olduk?
Müslüman bir anne babadan doğdum diye, Müslüman'mı olduk?

Bunlar çok iyi düşünülmelidir.
Kur'ân bunları yapmakla değil, yaşantısına "El Birr" esmâsını yansıtmakla Müslüman olunacağını belirtir.

Müslüman: Barış ve huzur üzere olan, selâmet üzere olan, zerre kadar kimseye zarar vermeyen, güvenilir olan, dosdoğru olan, dürüst olan, hep çevresine huzur sunan kişi anlamında ise, acaba bizler böyle miyiz diye sormak gerekir.

Acaba bizler; "el Birr" esmâsını anlayabildik mi, yaşantımıza yansıtabildik mi? Diye çok iyi düşünmeliyiz.

İnfitâr Sûresi 13: "İnnel ebrâre lefî naîm."

Meâli: "Muhakkak ki dürüst olanlar, sadık olanlar, elbette tüm tecellilerin Hakk'tan olduğunu bilmenin huzuru içindedirler."

Birr sahibi olabilmek, yâni ebrar kişi olabilmek, varlıktaki Allah'ın "El Berr-El Birr" esmâsının akışını görmekle mümkündür.

Varlığın, fiil, sıfat tecellileri ile sarıldığını anlayan, bu esmânın akışını varlıkta, Evren'de görecektir.

Doğruluk ve dürüstlük "El Birr" esmâsının gönülde tecelli etmesiyle mümkündür.

İşte kişi hemen hemen her gece yatarken ve sabah kalktığında "El Birr" esmâsını yavaş yavaş içten üç kez söylemelidir.
Ve bu esmânın mânâsını asla unutmamalıdır.

Sabah güne, üç defa "El Birr" esmâsını, yavaş yavaş içten söyleyerek başlamak, kişinin dosdoğru hareket etmesinin kapısını açacaktır.

Her kişi edep içinde, dürüstçe, çevresine faydalı olmak gayesiyle yaşamalıdır.
İnsan olmanın sırrı, birr sahibi olmaktır.

EL CÂMİ

Câmi الجامع Bir olan, bütün olan, tamam olan, bir arada tutan, cem olan

Câmi- Cm'a- Cem- Cum'a- Cem'a- Cemaat- Cemiyet- Cima- Cumhur, aynı kökten gelen kelimelerdir.
Cem kökünden gelir.

Birlik-bütünlük-birleşmek-toplanmak-bütünleşmek gibi anlamlara gelir.
Kelime aslî olarak birlik hakikatine işaret eder.

Bu kâinat bir cami'dir, tüm varlıkta cemaattir.
Yâni tüm kâinat birliği gösterir.

Tüm varlığı bir arada tutan da, bir olan Allah'tır.

Tüm âlem Allah'ın câmisidir.

Her varlık bir câmidir, çünkü Allah'ın tecellileri her varlıkta cem olmuştur.

Yeryüzü bir câmidir ve her varlık o camide Allah'a secde hâlindedir.

Tüm varlığı birlik içinde tutan Allah'tır.

Tüm Evren'i birlik içinde tutan Allah'tır.

İşte Allah'ın "El Câmi" esmâsı, tüm Evren'i birlik içinde tutma hakikatidir.

Allah'ın câmisi tüm Evren'dir, Evren'de her şey Allah'a secde hâlindedir.

Kur'ân'i mânâda câmi ve secde hakikatini çok iyi araştırmalıyız.

"El Câmi" esmâsını anlayabilmenin yolu, her varlığın Allah'a secde hâlinde olduğu sırrını anlamakta gizlidir.

Biz hep öğrendik ki câmi, kulların Allah için yaptıkları binalardır.

Secdeyi de başımızı yere koymak diye öğrendik.

Namazda, kıyâm'ı ayakta durmak, rükû'yu ellerimizi dizimize koyarak eğilmek ve secde'yi ise başımızı yere koymak olarak öğrendik.

Oysa Kur'ân bizlere, çok farklı bir secde tarifi yapıyor.

Yerlerde, göklerde ne varsa, her şeyin her an Allah'a secde hâlinde olduğunu belirtiyor.

İşte Kur'ân'dan bazı deliller:

Not: Âyetlerde "Yescudu" "Secde ederler" diye geçmektedir.

Ra'd Sûresi 15: "Ve lillâhi yescudu men fis semâvâti vel ardı tavan ve kerhen ve zilâluhum bil guduvvi vel âsâl."

Meâli: "Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah'a secde ederler."

Nahl Sûresi 48: "E ve lem yerev ilâ mâ hâlakallâhu min şeyin yetefeyyeu zilâluhu anil yemîni veş şemâili succeden lillâhi ve hum dâhırûn."

Meâli 48: "Onlar, Allah'ın Halkettiği şeylerin gölgelerinin dahi sağa sola dönerek, Allah'a secde ettiklerini ve tüm var olanların bir bütünlük içinde olduğunu bakıp ta görmezler mi?"

Nahl Sûresi 49: "Ve lillâhi yescudu mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ardı min dâbbetin vel melâiketu ve hum lâ yestekbirûn."

Meâli 49: "Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah'a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur."

Rahmân Sûresi 6: "Ve el necmu veş şeceru yescudân."

Meâli: "Yıldızlar ve ağaçlar her an secde hâlindedirler."

İncelediğimiz zaman görüyoruz ki, birçok âyette, var olan tüm varlığın Allah'a her an secde hâlinde olduğu belirtiliyor...

Peki, nedir secdenin Kur'ân'î mânâsı?

Namazda secde diye bildiğimizle hakikatte secde arasında nasıl bir fark vardır?

Toplumdaki tüm kişiler, secde diye, başımızı yere koymak diye bilirken, Kur'ân bizlere nasıl bir secde sırrı sunuyor?

Secdenin mânâsına ermediğimiz müddetçe, yaptığımız secde bir şekilden, atalardan öğrendiğimiz bir taklitten ibaret mi oluyor?

Her varlığın her an Allah'a secdesi nasıldır?

Varlığın gölgesinin dahi secde hâlinde olma sırrı nedir?

İzah edenlerin çoğu "Yescudu" âyetini teslim olmak diye çeviriyor, oysa o kelimede, teslim kelimesi değil, secde kelimesi geçiyor.

Peki, nedir secdenin Kur'ân'î mânâsı, ilâhî manası?

Allah bizden nasıl bir secde şuuru istiyor?

Nedir hakikatte secde sırrı?

Tarihsel olarak incelediğimizde, secde diye bilinen davranışa hep rastlıyoruz.

M.Ö 5-6 bin yıllarında Mısır mitlerinde, tüm âlemi yaratan, baş tanrı olan "Ra" ya, çocuklarının, "İsis, Osiris, Şu, Set, Geb".... konuşurken secde hâlinde konuştukları yazılıdır.

Şamanlarda, Azteklerde, Mayalarda ve birçok kültürde sabah güneşin ilk toprağa değdiği yere secde ettikleri görülür

Sümerlerde, Hintlerde, Araplarda, Farisilerde inandıkları tanrılara toprağa başını koyarak secde etme vardır.

Vatikan'da rahipler Papa'yı selamlamak için secde ederler.

Papa, Baba demektir ve Tanrı'yı temsil eder.

Eski tarihlerde, Krallara, padişahlara, secde etmek, ayaklarına kapanmak şarttı.

İncelediğimizde görüyoruz ki secde denilen davranış her toplumda vardır.

Toplumda secde, toprağa eğilmek, ayaklara kapanmak anlamına geliyor.

Peki, Kur'ân'î mânâda secde nedir?

Kur'ân bizlere her varlığın secdesinden bahseder.

"Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah'a secde ederler" diye seslenir.

Varlığın secdesi nedir?

Cümle varlık her an Allah'a nasıl secde hâlinde olur?

Bu sorunun cevabını ancak, "El Câmi" esmâsının hakikatini varlık boyutunda görürsek anlayabiliriz.

Varlığın, birlik, bütünlük sırrı, El Câmi" esmâsıdır.

İnsan vücûdu bir câmidir.

Yâni Allah'a ait olan hakikatler birlik içinde, bütünlük içinde insan vücûdunda vardır.

İnsan vücûdu tüm sırların kapısıdır.

İnsan ne ararsa, kendi vücûd varlığında vardır.

İnsanın kendini okuması, yâni kendini anlaması; temiz bir gönülle, İlm-i Tevhîd eğitimiyle, tefekkürle, ulvî bir seyirle, ilâhî bir aşkla, sabır, tevekkül, teslimiyetle mümkündür.

İşte, câmi ve secdenin hakikatini, kendi vücûdumuzu dikkatlice okursak anlarız.

Vücûdumuza baktığımızda görüyoruz ki, vücûdumuzdaki sonsuz hücre, vücûdumuza bir ömür bağlılık içinde, yâni secde içindedir.

Vücûdumuz ten boyutuyla ve can boyutuyla bir bütünlük içindedir.

Tenimiz canımıza bağlı bir hâldedir.

Vücûdumuzdaki, kulağımız, gözümüz, elimiz, ayağımız, tüm organlarımız her an vücûdumuza bağlı bir hâldedir.

Vücûdumuzdaki, tüm atomlar, tüm hücreler, tüm dokular, tüm organlar, birbirine bağlı olduğu gibi, hepside her an bir vücûda bağlı bir hâldedir.

Yâni vücûdumuzda ne varsa, hepsi tek vücûda secde hâlindedir.

İşte bu kâinatta da durum aynıdır.

Görünen görünmeyen tüm varlık, varlığın özü olan Allah'a her an bağlı bir hâldedir, secde hâlindedir.

İşte bizler, varlığın yaratılışını ve varlığın her an bir öze bağlı olduğunu anlamaya başlarsak secde sırrı kendini açmaya başlıyor.

Kendimizde ve varlıkta işleyen bir sistemde, birlik ve bütünlük vardır, yâni câmi durumu vardır.

Kendi vücûdumuzu var eden biz değiliz ve vücûdumuzda olan her an işleyişi yapan da biz değiliz.

Eğer kendi enfüs âlemimize dönüp, vücûd varlığımızı ve oradaki işleyişi idrâk edersek, oradaki bir bütünlüğü ve sistemin birbirine bağlılığını anlarız.

Secdenin hakikatini de, kendi vücûdumuzdaki işleyişte görürüz.

Ve anlıyoruz ki:

Tüm Âlem bir câmidir

Ve tüm Âlemde olan her şey Allah'a secde hâlindedir.

Secde; vücûdun tüm sisteminin vücûda secde hâlinde olduğu gibi, bu cümle âlem de, geldiği öze secde hâlindedir.

Secde; tüm varlığın birlik içinde bir olma durumudur.

Secde; yaratılanın ve yaratanın birbirinden ayrı olmadığı sırrıdır.

Secde; her varlıktan varlığın sahibinin kendini izhâr eyleme sırrıdır.

Secde; Semme Vechullah sırrıdır.

Secde; damlanın deryadan ayrı olmadığı, bir olduğu sırrıdır.

Secde; varlığın sûret boyutuyla bir gölge olması, gölgenin sahibini göstermesidir.

Secde şuuruna gelen kişi;

Kendi varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, kendine varlık isnat etmez, her an Allah'a bağlı olduğunu bilir ve her an bu şuurda yaşar.

Anlar ki kendinde ve her varlıkta, nefes alıp veren, fiiliyle fâil olan, sıfatlarıyla mevsûf olan, zâtıyla her an vücûdu tutan Allah'tır.

Anlar ki bu âlem bir özden gelir ve her an o öze bağlıdır yâni secde hâlindedir.

Anlar ki, zerreden kürreye her şey Allah'a secde hâlindedir.

İnsan yeryüzünün bir câmi olduğunu bilerek yaşamalıdır.

Hazreti Muhammed onun için" Yeryüzü bana mescid kılınmıştır" demiştir.

Mescid "Secde edilen yer" demektir.

Kur'ân, her varlığın Allah'a secde hâlinde olduğunu belirtiyorsa, yeryüzü bir mesciddir, yeryüzü bir câmidir.

İşte, “El Câmi” esmâsı bizleri birlik hakikatine götüren mânâsal boyuttur.

Câmi-Cem: Bir damlanın deryadan ayrı olmadığının, bir olduğunun hakikatidir.
İşte bu birlik şuuruna ulaşmak, “Câmi-Cem” mânâsına erişmektir
Bu mânâya ulaşan, artık bu mânâdan ayrılamaz.

Âlemi câmi gören, artık her an câminin içinde yaşar.
Nasıl ki insan vücûdunda sonsuz hücre vardır, ama tüm hücreler bir vücûdda birlik içindedir, işte bu kâinatta aynen öyledir.

İnsan yaşantısında secde şuuruyla yaşamalıdır ve bilmelidir ki her an câminin içindedir.

“El Câmi” esmâsının mânâsı gönlüde tecelli eden kişinin, dilinde çıkan sözler hep birlik üzeredir, yaşantısı her varlığı kucaklayıcıdır, âmelleri hep birlik beRâberlik ve hizmet üzeredir.

“El Câmi” esmâsının şuuruyla yaşayan bir kimse:

Kimseye zerre kadar zarar veremez, zarar vermek bile aklına gelmez.
Kimseyi öldüremez, öldürmek hiç aklına bile gelmez.

Tüm varlığı birlik içinde tutan zât-ı hissederek yaşar.
Tüm bedenlerde her an fiiliyle fâil olanı bilerek yaşar.
Tüm âlemi sıfatlarıyla kuşatanı bilerek yaşar.

Kimseyi küçük görmez, kendini de asla büyük görmez.
Çünkü bilir ki her varlıkta yüce olan Allah’tır
Kimsenin hakkını yemez, bilir ki hak yemek, Allah’ın hakkını yemektir.

Kimseyle alay etmez, dedikodusunu yapmaz, arkasından çekiştirmez.
İnsanları inançlarına, ibadetlerine göre ayıramaz, onları kâfir ilan etmez.
İnsanların mallarına, bedenlerine göz dikmez.
Makam, şan, şöhret peşinde olmaz.
Dünya boyutuna esir olmaz.
Asla gurur, kibir içinde yaşamaz.

Âlem câmisinin içinden hiç ayrılmaz, o câminin imamı olan Allah’a her an secde hâlinde yaşar.

İnsan olmanın sırrı, “El Câmi” esmâsının sırrına ermektir.

El CEBBÂR

Cebbâr الجبّار Tüm varlığa kudretiyle hâkim olan, bir şeyden bir şeyi kudretiyle çıkaran, Cebr, Cebrail

Cebbâr- Cabbâr- Cebir- Cebrâil, Cebri- Mecbur, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Cebbâr kelimesi; tamamlayan, gideren, düzelten, sorunu çözen, güçlü olan, kudretli olan, oluşturucu, hâkim olan gibi anlamlara gelir.

Cebir kelimesi de buradan gelir, eskiden bu kelimeyi; kırığı yerine getirip sıkı sıkıya sarmak, eksiği ıslah edip tamamlamak anlamında kullanılmıştır.

"Cebri mafat etti" kelimesi de; "Kaybolanı yerine getirdi" anlamında kullanılmıştır.

Cebrâil kelimesi de buradan gelir.

Cebrâil-Cebr-Cibrîl nedir?

Cebrâil kelimesinin kökeni ve anlamı nereden gelir?

"Cebr" İbrâniceden gelen bir kelimedir.

Matematik'teki "Cebr" kelimesi de buradan gelir.

Cebr ile Cebrâil'in ilişkisi nasıldır dersek?

İbrânice de; Cibrîl-Cebraîl: "Cîbr" ve "İl" kelime kökeninden gelir ve iki kelimenin birleşmesiyle oluşan bir kelimedir.

Birçok dilde birçok yazılım biçiminde karşımıza çıkar.

Cebrâil-Cibrîl- Cebraiyl-Cebral-Cebrin-Gabriyel-Gabril

Kur'ân'da Bakara Sûresi 97. ve 98. âyette"Cibril-" جِبْرِيلَ"kelimesi vardır

"Kul men kâne aduvven li cibrîle fe innehu nezzelehu alâ kâlbike bi iznillâhi musaddikan limâ beyne yedeyhi ve huden ve buşrâ lil mu'minîn."

Meâli: "De ki: Kim; aklını Allah'ı idrâk etmek için değil de, düşmanlık için kullanırsa, artık doğrusu o, ona sunulan şeyleri anlayamaz. Kâlb sahibi olmanda yetkili olan Allah'tır. O sunulan hakikatler, kendilerindeki gücü doğrulayan ve yol gösteren ve mü'minler için huzur veren bilgilerdir."

Kelime anlamı olarak baktığımızda:
Cibril: Cebr, tamir, aklı düzeltme, aklî-resûl, Allah sistemine bağ kurdurtan, hakikati idrâk eden akıl, anlamlarındadır.

İbrânice'de, "Cebr-Cibr", "abd-kul-köle" olarak "İl- El" de "güç- kudret- Allah" olarak adlandırılır.

İbrânice de "Cebr-Cibril" hiçbir gücün engelleyemediği güç anlamına gelir.

Cebrail; tüm inanç sistemlerinde, gökteki Tanrıdan yeryüzündeki onun elçisine haber getiren melek diye bilinir.

Cebr kelimesi de buradan gelir.

Cebr; bir şeyi ıslah ve tamir etmek, düzeltmek, restorasyon, onarım, tamamlama, birleştirmek, tevhid, bütünün parçalarının bütüne ait olduğunu anlamak gibi anlamlara gelir.

Cebr, Matematik'te bilinmeyeni bulmak için genelde "X- Y- Z" gibi harfleri kullanarak işlem yapan Matematiğin bir dalıdır.
Cebir kelimesi, M.Ö 3000 e kadar gider.

Diophantus (M.Ö 4 YY) yazdığı"Arithmetica" isimli kitabında bilinmeyen için kısaltma kullanarak cebirsel sembolü tanıtan ilk Matematik'çi diye bilinir.

Hârezmî (780-950) tarafından "Al Cabr" kelimesi yazılı olarak kullanılmıştır.

Cebir, bilinmeyeni bulmak için verilen mücadele.
"X- Y – Z" harfleri ile bilinmeyeni çözmeye çalışmak.

Kişinin bilmediği, sorguladığı sistem; varlığın varoluşu ve varlığı var edendir.

Varlığın varoluşunda;
1- İşleyiş sistemi vardır, buna fiil, fâil sistemi denir
2- Varlıktaki vasıflar, yâni nitelikler, buna sıfatlar sistemi denir.
3- Varlığı vareden ve her vücûdu tutan, buna Zât denir.

İşte bunu anlamak isteyen bu 3 sistemi düşünür.

Bunları düşünüp, anlamak için ise "Akıl" gereklidir.
Bunu anlayacak akıl ise tertemiz olmalıdır.
Aklın dayandığı batıl şeyler olmamalıdır.
Hazreti Mûsâ'ya, kutsal Tuvâ vadisinde" asanı-değneğini-dayandığın aklındaki o bilişleri bırak" denmesinin hikmeti budur.

Hakikati düşünecek akla ulaşmak için aklın dayandığı tüm o şeyler bırakılmalıdır.

Aklı meşgul eden, esir alan; dünya menfaatleri, şan, şöhret, atalarından gelen inanç bilmişlikleri, öfke, hiddet, hırs, ayrımcılık, gurur, kibir, kıskançlık, bencillik, hor görmek, gibi şeyler hakikati düşünen akla engeldir.

Onun için eskiden talebeye "Ben bilmem" demeyi tavsiye ederler ve hakikatleri anlayıncaya kadar konuşma derlermiş.
Buradaki amaç; batıl bilgileri unutmak, o asılsız bilgilerden temizlenmektir.

İşte Cebr; "X –Y- Z", üç bilinmeyenle mutlak olana ulaşmanın adıdır.
X: Fiil bilinmeyeni
Y: Sıfat bilinmeyeni
Z: Zât bilinmeyeni

Kişi varlığın varoluşunu ve varlığı var edeni anlamak için kendinde gizli olan kendi Cebrâil'ini bulmalıdır.

Cebrâil; varlığın gönderildiği âlem olan yâni "Rsl-irsal-rasūl" boyutuyla ilişki kuran akıl boyutu "Aklî Resûl" dür.

Her kişi kendi Cebrâil'ine ulaşabilir ve onun sayesinde varoluşu ve var edeni düşünmeye, anlamaya çalışabilir.

Eğer bizler aklımızdaki batıl olan, ayrımcılık oluşturan bilişleri terk edemezsek asla Cebrâil'le tanışamayız.

Aklımızdaki, hakikati düşünmeye engel olan eski bilişlerimizi kazıyıp atmalıyız.

Ki bunu yapacak olan da Cebrâil'dir.

İlâhî sistemle bağ kurabilmemiz için, aklımızda kaleler olan tüm o fena hâlleri yıkmalıyız, temizlemeliyiz.

Cebrâil baş melek diye bilinir.
Vücûd şehrinin baş meleği, temizlenmiş akıldır. Yâni "Aklî Resûl" dür.

Aklını temizleyemeyen, hakikati anlayamaz.
Yâni Cebrail'le tanışmayan Hakk'ı bilemez.

Temizlenmiş akıl, her inceliği düşünecek kadar korkusuzdur, güçlüdür.
Onun önünde artık hiç bir engel yoktur.
İşte o akıl, kâlbe dönüşecektir.
Kâlb, sahibiyle birleştirecektir.

Her varlıktaki, işleyiş, sıfatlar, Zât tecellilerini bilmek için temizlenmiş akıl şarttır.
İşte o akıl direkt ilâhî sisteme bağlanır.
İşte kişi kendi vücûdundaki ilâhî sisteme bağlı bir akılla tanışırsa, ilâhî sistemi düşünmeye başlarsa Cebrâil'le tanışır.

Akıl her şeyi düşünür, yemeyi, içmeyi, kötülüğü, şanı, şöhreti, anlamayı, keşfetmeyi, gururlanmayı, kibirlenmeyi, öfkeyi, hiddeti, şekilleri, geçmişi, aileyi, anne babayı, eşi, kardeşi vs.

Ama ilâhî sistemi düşünen ve o sistemle bağ kuran akıl ise tertemiz olan aklın en yüce bölümü olan Cebrâil'dir.

Yâni "Aklî Resûl" dür. Risalete bağlı aklı. Varlığın gönderildiği sistemi anlayan akıl.

Akıl da bir yere kadardır.
Ve akıl da bir yerden sonra kıl kadar geçemez.
Allah'a ait olan sistem insan vücûdunda gizlenmiştir.
Ne ararsak bizim vücûdumuzda vardır.

Tüm soruların cevabı vücûdumuzda vardır.
Yeter ki aklımızı temizleyelim, Cebrâilimizle buluşalım

Bizleri Cebrail'le tanıştıracak olan ilâhi aşktır.

“El Cebbâr” esmâsı gönlünde açılan kişi, varlığı gücüyle kudretiyle bir arada tutan Zâta şahit olmaya başlamıştır.

Onun için eskiden bir kemik kırılsa, kırılan kemiğin kaynamasına “Cabbar” denilmiştir.

“Cebbar” kelimesi, aynı zamanda zorba olarak kullanılmıştır.

Allah hakikatine eremeyen bir kimse, sadece inanç boyutunda kalan kimse, kibre düştüğünde zorba hâline düşer.

Kibirli olan kişi, bu esmâyı yaşantısında, zorbalık olarak kullanır.

Kur’ân, âyetlerle, yâni delillerle hareket etmeyen, tartışmalar giren kişi de zorbalık ortaya çıkacağını bildirir.

Mü’min Sûresi 35: “Onlar; bir delil olmaksızın Allah’ın âyetleri hakkında tartışmaya giren kimselerdir. Allah’a ait olan hakikatler hakkında ve iman eden kimseler hakkında bir öfke içindedirler, kibirlidirler. İşte Allah’a karşı büyüklenenlerin, zorbalık hâlinde olanların hepsinin kâlbleri hakikatlere kapalıdır.”

Haşr Sûresi 23. âyette "El Cebbar" esmâsı diğer esmâlarla sunulmuştur.

Haşr Sûresi 23: "Huvallâhullezî lâ ilâhe illâ huve elmelikul kuddûsus selâmul mû'minul muheyminul azîzul cebbârul mutekebbir subhânallâhi ammâ yuşrikûn."

Huve allâhu ellezî	**: O Allah ki**
Lâ ilahe illa huve	**: İlah yok, o vardır, ondan başka güç yoktur**
El meliku	**: Mülkü idare eden, hükümdarı, yöneten, sahibi**
El kuddûsu	**: Sıfatları ile kutsal olan, pak olan, tertemiz olan**
El selâmu	**: Barışı sunan, huzur, selamet,**
El mûminu	**: Emin olunan, emniyet veren,**
El muheyminu	**: Koruyup gözeten, himaye eden**
El azîzu	**: Tüm değerlerin sahibi, azîz, yüce**
El cebbâru	**: Tecellileri ile kudret sahibi, muktedir olan, imar eden**
El mutekebbiru	**: Kebir olan, büyük olan, zâtıyla yüce olan**
Subhâne Allâh	**: Sübhan, münezzeh olan, tüm tecellilerin sahibi, Allah**
Ammâ yuşrikune	**: Ortağı benzeri olmayan, ortağı olmayan**

Meâli 23: "Allah O'dur ki; ilah yoktur, O vardır. O tüm kâinatın sahibidir. Sıfatlarıyla kutsal olandır, barış ve huzur verendir, emin olunandır, koruyandır, tüm değerlerin yüce sahibidir, varlığın işleyişinde her an muktedir olandır. Zâtıyla yüce olandır. Allah noksan sıfattan münezzeh olandır. Ortağı benzeri olmayandır."

Toplumda cebbar kelimesi, zorba olarak da bilinir.

Lâkin bu doğru bir yorum değildir.

Allah zorba değildir, Allah'ın işleyişinde zorlayıcılık, zorbalık yoktur.

Zorba, zalimlikle ilgili bir sözdür ve şeytani alana aittir.

Toplumda zorba kişilere, zalim denir, gaddar denir.

Zorba kişiler, kendi istekleri olsun diye etraflarına zulüm ederler

Allah'ın işleyişinde ilim ve kudret vardır.

Allah her şeyi ilim ve kudretiyle gerçekleştirir.

Onun için cebbar esmâsını, zorba, zorbalık olarak değerlendirmek hiç doğru değildir.

"El Cebbâr" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

İlim yolunda, mesleki alanda azimlidirler, gayretlidirler, çalışkandırlar.

Bir şeyi çözmede zekidirler, çözüm bulmada pratiktirler.

Toplumun, ailenin, birliğini oluşturmada güçlüdürler.

Sıkıntıları sona erdirmede azimlidirler.

Zalimliği önlemede kararlıdırlar, planlarla hareket ederler.

İkna kabiliyetleri güçlüdür.

Rahmete kapı açan kimsedirler.

Yeni bir şeyi oluşturmada, yeniden düzenlemede, güzel şeyler ortaya koymada güçlü olduklarını gösterirler.

"El Cebbâr" esmâsı çekmek:

Bir şeyi başarmada güçlü azimli olmayı dilemektir

Rahmet alanında güçlü hareket etmeyi dilemektir

Zalimliği engellemek için Allah'tan, korkusuz olmayı, çok güçlü olmayı istemektir.

Çevresinde olan insanların, sıkıntıları çözmek için koşturmak, onlara yardımcı olmayı istemektir.

Tüm zorluklara çözüm bulmada; ilimle, akılla, plan yaparak, geleceği görerek hareket etmeyi dilemektir.

EL CELÎL - EL CELÂL

Celîl- Celâl الجليل Güzel, ulu, yüce, Halkiyette tekliğini gösteren, kesreti tekliğiyle tutan, kesrette vahdetînin güzelliği

Celâl, Cemâl, Celil, aynı kökten gelen kelimelerdir.
Celal ve Cemâl; ulvî, yüce, güzel anlamlarına gelir.

Allah:
Kesrette Celâliyle,
Vâhdette Cemâliyle, her an ulvî yüzünü gösterir.

Celâl, kesrette vâhdetin sırrıdır.
Cemâl, vâhdette vâhdetin sırrıdır.

Cemâl Hakk boyutunun, Celâl Halk boyutunun yüzüdür.

Hakk'ta Hakk'ın güzelliği cemâl boyutudur.
Halk'ta Hakk'ın güzelliği celâl boyutudur.

Celâl; kesinlikle öfke, hiddet, kızgınlık, kavga demek değildir.

Arapça'da gadap; öfke, kızgınlık, hiddet, kavga demektir.

Celâl kelimesini hep gadap kelimesi ile karıştırırız.

Toplumda bazı kesimlerin, kötülüklere, savaşlara, zulümlere "bunlar Allah'ın celâl esmâsıdır" demesini doğru bulmuyoruz.

Böyle yorumlar, cemâl ve celâl boyutlarının, tam olarak anlaşılamadığından dolayıdır.

Celâl de Cemâl de; güzel, ululuk, yücelik demektir.

Yâni, Celâl ve Cemâl sırrı: Allah'ın bir varlıkta ya da tüm varlıkta yâni vahdettte ya da kesrette, vechînin güzelliğidir.

Cemâl; vâhdette vâhdetin, yâni tekte tekin güzelliğidir.

Celâl ise; kesrette vâhdetin güzelliğidir.
Yâni tekte teki seyretmek, Cemâl cihetidir.

Çokta teki seyretmek, Celâl cihetidir.

İşte, bir yüzde Hakk'ın yüzünü zevk etmek, Cemâl sırrıdır.
Çok yüzde Hakk'ın yüzünü zevk etmek, Celâl sırrıdır.

Kesrete bakıp yâni çokluk alanına bakıp, tüm yüzleri tutan tek yüzü zevk etmek, Celâl cihetidir.

İşte, kesrette vâhdeti zevk etmek kolay değildir.

Her varlığın ardında Allah'ın sonsuz vechî vardır.

Bakara Sûresi 115- "Ve lillâhil meşriku vel magribu fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh."

Meâli: "Doğu da ve batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır."

Cemâl ve Celâl sırrı, kişi suretlerin ardını görebilirse, kişinin gönlünde tecelli eder.

Rahmân Sûresi 26-27: "Kullu men aleyhâ fân ve yebkâ vechu Râbbike zûl celâli vel ikrâm."

Meâli: "Bütün sûretler gelir geçer. Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Râbbinin yüzü bâkî kalır."

Rahmân Sûresi 78: "Tebârekesmu Râbbike zîl celâli vel ikrâm."

Meâli: "Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Râbbin; işaretleriyle tüm varlıkta yüceliğini gösterir."

Allah, efâl, sıfat, zât boyutlarında cemâl ve celâl esmâlarını her an gösterir.

Her vücûdu tutan zâtının güzelliği cemâl esmâsıdır.

Her sıfatı tutan, sıfat boyutunun güzelliği celâl esmâsıdır.

Beşeri âlemde görünen, tüm beşeri yüzler, Allah'ın yüzünün tezahürüdür.

Her yüzü tutan, Allah'ın yüzüdür.

Allah her yüzden güzelliğini gösterir.

Allah'ın nûr yüzü, rûh yüzü, zât yüzü, sıfat yüzü, fiil yüzü, zikir yüzü her an tüm güzellikleriyle her varlıktan tecelli eder.

Cemâl, Câmi, Cem, birbirine bağlantılı kelimelerdir.

Her varlık bir câmidir, her câmiden Allah cemâlini gösterir.

Kişi, "İlm-i Tevhîd" dersleri görürse, kendi varlığından geçerse, her varlığın ardında Allah'ın cemâli olduğunu anlar.

Allah'ın cemâli, aynı zamanda cennet sırrıdır.

Cennet ehli, cemâlullah zevkindedir.

Cennet, Allah'ın cemâl boyutudur.

"El Celâl ve El Cemâl" esmâları gönülde tecelli ederse, kişi Halk'ta Hakk'ı seyreder.

Damlada deryayı, deryada damlayı hisseder.

Celâl ve Cemâl esmâlarının makamına ermek, ancak ve ancak fenâfillah sırrına ermekle mümkündür.

Kişi kendi yüzünde ve varlığın sûret yüzünde kaldığı müddetçe, Allah'ın cemâl ve celâl yüzüne eremez.

Eşya boyutunda kalan, eşyanın hakikatine eremez, eşyanın hakikati eşyada Allah'ın yüzüdür.

İşte, cemâl ve celâl, Allah'ın varlıktaki güzellikleridir, yüzüdür.

Kesrette vahdete ermek kolay değildir.

Çokta, teki seyretmek, yâni kesrette vahdeti seyretmek, celâl cihetidir.

Tekte, teki seyretmek, yâni vahdette vahdeti seyretmek cemâl cihetidir.

Fenâfillah olan, varlıkta Allah'ın fiil yüzüne, sıfat yüzüne, zât yüzüne şahit olur.

EL CEMÂL

Cemâl الجمال Güzel, ulu, yüce, vahdet güzelliği, tek de tekin güzelliği

Cemâl; güzel, ululuk, yücelik demektir.

Cemâl boyutu:
Varlığın ardındaki Hakk'ın yüzünün boyutudur.
Sûretsiz boyuttur,
Varlığı tıtan Zât boyutudur.
Tüm bedenleri tutan tek vücud boyutudur.

Varlık boyutu, Cemâl boyutunun giydiği elbise boyutudur.
Varlıktaki sonsuz güzellik, Cemâl-i ilâhiyenin güzelliğidir.

Bu güzellikleri görebilmek için, kişinin gönlü güzel olmalıdır.
Yani gönlü tertemiz olmalı, zerrece kibir, öfke, kavga, kin nefret olmamalıdır.

Allah; hikmetleriyle, himmetleriyle güzeldir.
Allah; evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtınıyla güzeldir.

Her yer Allah'ın Cemâl-i ilâhiyesidir.

Allah: her yerden her an ulvî yüzünü gösterir.

Cemâl, vâhdette vâhdetin sırrıdır.
Rûh boyutundan, nûr boyutundan açığa çıkan güzellikler, Cemâl-i ilâhiyedir.

Cem makamı, cemâlullah makamıdır.

Cümle âlemde Allah'ın yüzünden gayrı yüz yoktur.

"Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır." âyeti buna işaret eder.

Allah'ın Cemâl-i ilâhiyesine eren kimsenin gönlü:

Yüksek bir heyecan içindedir.

Tüm vücûdunu muhteşem bir enerji sarmıştır.

Yüksek bir huşu içindedir.

Allah'ın yüzüne eren kimsenin yüzünden, huzur kendini belli eder.

EL DÂR

Dâr الضار Koruyan, her yeri saran, tüm mekânların sahibi, her varlığı sûret kapısıyla koruyan, kapı

Dâr; kapı, korunan yer, konak, vatan, huzur bulunan yer gibi anlamlara gelir.

Varlık kapısının ardından geçip Allah'a sığınmak "El Dâr" esmâsının sırrıdır.

Kişi kendi benliğinde kaldığında daralır, sıkılır, ama kişi kendi benliğinden geçip Allah'a sığındığında tüm sıkıntıları daralmaları biter.

Toplumda daraldım sözü vardır. Daraldım, dâr kelime kökünden gelir.

İnanç gruplarında "El Dâr" esmâsı maalesef, hoş yorumlanmaz.

Şöyle açıklanır: Allah "El Dâr" esmâsıyla dilerse kullarına; elem, keder, zarar verici şeyler yaratan, felaket, kötülük, sıkıntı, veren, şiddet veren, zarara uğratandır.

Oysa "El Dâr" esmâsı Kur'ân ölçüsüyle daha farklı açıklamalar sunar.

Dâr, Kur'ân'da bazı âyetlerde geçer.

Dârüs's-Selâm:

Dâr: Yurt, oda, bulundukları yer, konak, o hâlde olmak, gibi benzer anlamlara gelir.

El Selâm: Barış, huzur içinde olmak, selamet anlamındadır.

Yûnus Sûresi 25: "Vallâhu yed'û ilâ dâris selâm ve yehdî men yeşâu ilâ sırâtin mustekîm."
Meâli: "Allah, barış ve huzur içinde olmaya davet eder. İsteyen kimse dosdoğru hakikatin yolunu bulur."

Kişi, Hakk yolunun arayışında, Hakk kapısına gelir teslim olur ve dosdoğru Hakk üzere hareket ederse, selamete ulaşmış olur.

Kişi, bir Mürşit kapısından, her varlığın Allah'ın bir konağı olduğu idrâkine ulaşır.

Allah'ın her varlıkta tecelli ettiğine şahit olur.
Kendi vücûd şehrinde mûkîm olan Allah'a, bütün her şeyiyle teslim olur.

Dârü'l-Mukâme: İkâme edilen yer, asıl durulacak yer,

Fâtır Sûresi 35: " Ellezî ehâllenâ dârel mukâmeti."

Meâli: “Ki O bizi sıfatlarıyla donatıp vücûd evimize yerleştirendir.”

Kim bunu idrâk ederse, yâni kendi vücûdunun sistemini kim layıkıyla anlarsa, o huzur bulur.

Kişi kendi vücûdunu ve cümle vücûdları tutan Allah idrâkine ulaşırsa, bu idrâkten duyduğu huzur "Mukâme cenneti"dir.

Dâru'l-huld:

Furkan Sûresi 15: ”Cennet el huld”
Meâli: De ki: “Bu sizin hâlleriniz mi daha hayırlı, yoksa fenalardan sakınan, Allah’a ortak koşmayanlara vaad edilen, onlara karşılık olarak verilen ve makamlarında devamlı kalacakları yer olan huzur mu?”

Huld: Ebedi, devamlı, bitmeyen huzur demektir.

Kişi, üflenen rûh sırrına ermiştir.
Cümle âlemin o rûhtan açığa çıktığını zevk edinmiştir.
Muhammed mâkâmının zevkine ermiştir.
Kişi, her an Muhammed mâkâmının zevkiyle yaşar, bu zevkten bu heyecandan bir an olsun ayrılamaz.

İşte bu devamlı olan huzura ”Huld cenneti” denir.

Her yerde Allah’ın vechîni seyretmenin huzuru” Huld cenneti”dir.

Bakara Sûresi 94: “El dâru el ahiret” “Ahiret yurdu.”

Kişi başına gelen sıkıntıların sebebini iyi bilmelidir.

Bakara Sûresi 69: “Size sıkıntı veren o eski cehâlet hâllerinizdeki tapınmalarınızı bırakın.”

Hacc Sûresi 8: “Ve minen nâsi men yucâdilu fîllâhi bi gayri ilmin ve lâ huden ve lâ kitâbin munîr.”

Meâli: “İnsanlardan, Allah hakkında bir ilim olmadan ve doğru yolu bulmadan ve her varlığın aydınlatıcı bir kitap olduğunu anlamadan mücadele eden bazı kimseler vardır. “

Hacc Sûresi 9: “Sâniye ıtfihî li yudılle an sebîlillâh lehu fid dunyâ hızyun ve nuzîkuhu yevmel kıyâmeti azâbel harîk.”

Meâli: “Onlar Allah yolundan kendi cehâletlerine saptırırlar, kibirlenip ikiliğe düşürürler. O hâlde olana yaşamlarında kaybetme vardır ve ölünceye kadar cehâletin o yakıcı sıkıntılı hâllerinde kalmak vardır.”

Hacc Sûresi 10: “Zâlike bimâ kaddemet yedâke ve ennallâhe leyse bi zallâmin lil abîd.”

Meâli: “İşte bunlar kendi yaptıkları şeyler sebebiyledir. Muhakkak ki Allah kulları için zulmedici değildir.”

Kur’ân dikkatlice incelendiğinde, Allah hiçbir kuluna; elem, keder, sıkıntı, zulüm veren değildir.

Tam tersi “El Dâr” esmâsıyla, sıkıntıları giderendir, koruyandır, dertleri bitirendir.

Fakat inanç gruplarında “El Dâr “esmâsı, sanki kullara dert, sıkıntı, elem verici olarak yorumlanmıştır.

Bu yorum, Kur’ân’a uygun değildir.

Allah, Kur'ân'la o kadar güzel mesajlar sunmuştur ki, bu mesajları çok iyi anlamalıyız.

Kâf Sûresi 29: ”Ve mâ ene bi zallâmin lil abîd.”
Meâli: “Kullarım için bir kötülük veren değilim.”

Âyette; “ma ene”, ben değilim anlamı taşır.
Yâni, ben kullarıma kötülük, sıkıntı, elem veren değilim mesajı ile kötülüğün kaynağını iyi anlayın ihtarı vardır.

Mu'min Sûresi 31: “Ve ma âllâhu yurîdu zulmen lil ibâd”
Meâli:“Allah kulları için kötülüğü irade eden değildir.”

Nisâ Sûresi 40: “İnnallâhe lâ yazlimu miskâle zerreh.”
Meâli: “Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük vermez.”

Nisâ Sûresi 40. âyette ise ne kadar ince bir mesaj var.
Allah zerre kadar kötülük, elem vermez.

Kişi sıkıntıların kaynağını kendinde aramalıdır.

Başa gelen sıkıntılar, kötülükler, toplumda olan elemler, kederler, acıların kaynağı iyi düşünülmelidir.

Kötülük nereden geliyor.

Bazıları ne kadar zarar görse de, karşı tarafa kötülük düşünmüyor.
Bazıları ise hep kötü düşünceler içinde oluyor.

Kötülük düşüncesi içinde olan, neden kötülük düşünüyor?
Kötü düşünceler nasıl yok edilebilir?

İnsan, nasıl bir eğitim görmelidir?
Ailede eğitim nasıl olmalıdır?
Toplumda, arkadaş gruplarında nasıl bir ortam olmalıdır?

Evet, anlıyoruz ki eğitim çok önemlidir.

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki Allah'ı anlayan insan zerre kadar kötülük içinde olmaz.
Kişi kendini okuduğunda, kâinatı okuduğunda ve sonuçta Allah'ı anladığında, eğitimlerin en güzelini görmüş oluyor ve Sâlih insan oluyor.
Yâni iyi insan oluyor.
İyi insan olanda zerre kadar kötülük düşünmüyor.

Allah insana; akıl, kâlb, şuur, firaset, tercih etme, kabiliyeti vermiştir.
İnsan bu kabiliyetleri görmemezlikten gelemez.
Bu kabiliyetler insanın eğitimi için insana bahşedilmiş lütûflardır.

Kişi kendini okuduğunda, kâinatı okuduğunda ve sonuçta Allah'ı anladığında, Sâlih insan oluyor ve hep sâlih amel yapıyor.
İşte bu eğitimi, aile çocuklarına verdiğinde iyi çocuklar yetişiyor.
Hazreti Muhammed onun için şöyle demiştir: "Ben tertemiz sulblerden geldim."

Evet, Kur'ân'ı başından sonuna kadar incelediğimizde anlıyoruz ki kötülüğü kendimizde aramalıyız.

Kötülüğe sebebiyet verecek; ayrımcılık, ötelemek, hor görmek, yok etmek gibi, duygu ve düşüncelerin oluşumunu, aktarılan bilgilerde aramalıyız.
Bu bilgiler, aileden de gelebilir, toplumdan da gelebilir.

İlimden ayrılmamalıyız, varlığın işleyişini iyi anlamalıyız.

Kur'ân ölçüsüyle "El Dâr" esması; başa gelen tüm sıkıntıları, elemleri, acıları, bitirmek için, Allah'a sığınmakla lütûfların hissedilmesi boyutudur.

Kişi, sıkıntılarında Allah'a teslimiyet içinde olursa, o sıkıntılarını taşımayı öğrenir ve isyan durumuna düşmez.

EL EVVEL

Evvel **الأوّل** **Evvelsiz, ilk, önce, evveli olmayan**

“Evvel” esmâsı, öncesi olmayan, evveli olmayan, başlangıcı olmayan anlamlarındadır.

Allah; evveli olmayandır, cümle varlığın geldiği ilk kaynaktır, öncesi yoktur, yâni başlangıcı yoktur.

Hadîd Sûresi 3. âyette "O evveldir" âyeti vardır.

"O evveldir" açıklaması; Allah'ın evveli yoktur, varlığın ilk kaynağı, ilk geldiği yerdir anlamındadır.

Allah zamandan münezzehtir, zaman ondan açığa çıkan bir akıştır.
Zamanı da var eden Allah'tır.
O zamana sığmaz, zaman diliminde tezahür eden, O'nun "El Zâhir" esmâsıdır.

Varlığın ilk boyutu vardır, ama Allah’ın ilk boyutu yoktur, O ilksizdir.

Zaman varlık boyutu ile alakalıdır. Varlığın öncesi ve sonrası vardır.

Allah’ın ise öncesi ve sonrası yoktur.

Zaman dilimin içinde her varlığın, zamanı gelince açığa çıkışı vardır.

Her varlığın geldiği tek bir öz vardır, o öz de Allah’tır.

Nasıl ki bir tohumdan açığa çıkan, ağacın kökü, filizi, yaprağı çiçeği, meyvesi, zaman dilimi içinde, zamanı gelince bir bir açığa çıkar.

İşte bu Evren ağacında da, her varlık zamanı gelince bir bir açığa çıkar.

Varlık ve zaman birlikte değerlendirilir.

Allah boyutunda ise, zaman ve varlık “El Bâtın” esmâsında gizlidir.

Varlık ve zaman, Levh-i Mahfûz boyutunda “El Evvel” esmâsıyla yazılıdır.

Ortaya çıkan her varlığın bir evveli vardır, tüm varlığın evveli ise Allah’tır.

Yâni her varlık, Allah boyutunda evvel idi.

Varlık boyutunda, varlığın evveli Allah’tır, Allah’ın evveli ise evvelsizliktir.

“El Evvel” esmâsı, varlık olarak her şeyin bir evveli olduğunun da işaretidir.

Bir şeyi anlamanın yolu da, evvelinden başlamaktır.

“El Evvel” esmâsı gönlünde tecelli edenler, bir mesleği öğrenmek için, öncelikle bir ustayı bulurlar ve ona teslim olurlar.

Mesleğe olan hissiyatın evveli, o mesleğin hissiyatının gönüle düşmesidir.

Sonraki evvel, bir ustayı bulmaktır, sonraki evvel ona teslim olmaktır, sonraki evvel sabırlı olmak ve öğrenmeye çalışmaktır.

Allah hakikatine ermenin evveli de, gönlünde bir sorgulama bir arayış başlamasıdır.

Bu arayış kişiyi talebe olmaya yöneltir.

Bir Mürşid-i Kâmil bulan kişinin, hakikati anlama yolu başlamıştır.

Hakikat yolunda da evvellerden biri, tövbe etmektir.

Diğer evvel, İlm-i Tevhîd dersleri ile tanışmaktır.

Evvel sonrası evvel, kişiyi her şeyin evveline götürür.

“El Evvel” esmâsıyla buluşan gönül, düştüğü yolda ince ince yol alır.

Evvel esmâsının tecellisi, her kişinin vücûdunda her an görülmektedir.

Bir hücre gider, yeni bir hücre doğar, işte o doğuşta bir evveldir.

Allah her şeyi, kendi evvel esmâsıyla farklı farklı açığa çıkarır.

İlk açığa çıkan ilktir, sonraki açığa çıkan da ilktir.

Allah’ın “El Evvel” esmâsı her an tecelli eder.

Kişi bunu anlayabilirse, hangi ilim üzere olursa olsun, öncelikle o ilmin evvelinden başlar.

Hangi mesleğe merak salarsa, o mesleğin de evvelinden başlar.

Samimi olan gönül, bir şeyi öğrenmek isterse, onun evveliyle buluşmalıdır.

Evveliyle buluşan, onun âhire akışını görür ve ilmi olarak daha ihtiyatlı hareket eder.

Her şeyin bir evveli vardır, bir işe başlayan kişi, bunu unutmadan hareket etmelidir.

İyiliğin de evveli vardır, kötülüğünde evveli vardır.

İyiliğin evveli, akıllarda olan; sevgi, merhamet, paylaşmak, zarar vermemek, kötülük yapmamak gibi rahmâni duygulardır.

Kötülüğün evveli, akıllarda olan; hasetlik fesatlık, gurur kibir, kıskançlık, hor görmek, zarar vermek, aldatmak, gibi şeytani duygulardır.

Bu duyguları oluşturan bilgisel kodlamalar çok önemlidir.

İyilik ya da kötülük yapmanın ilk kaynağı, beyinlere kodlanan bilgisel alandır.

Bilgiler bâtıl alana aitse, ayrımcılık içeriyorsa, bu bilgiler kötülük içeren düşünce ve duygulara dönüşür, bu düşünce ve duygularda kötü eylemlere dönüşür.

Bilgiler, ilim üzere, birlik üzere, paylaşma, yardımlaşma üzere ise, düşünce ve duygular ona göre oluşur, bu duygu ve düşünceler iyi eylemlere dönüşür.

İşte, her şeyin ilk kaynağı vardır.

Varlığın ilk kaynağı, Allah'ın özüdür.

Hâl ve eylemlerin ilk kaynağı, beyinlere kodlanan bilgisel alandır.

Hızır'ın çocuğun başını koparması kıssası, kişinin içinde oluşan kötülük doğuşlarının koparılıp atılmasıdır.

Yoksa Hızır dediğimiz Kâmil kimse, zahirde bir çocuğu öldürmüş değildir.

O kıssada, çocukdan maksat doğuştur, doğuştan maksat ise kişinin içinde doğan kötülük getirecek, duygu ve düşüncelerdir.

Önemli olan, aklımızda oluşan kötülükleri daha eyleme dönüşmeden, yok edebilmektir.

Allah'ın "El Evvel" esmâsını anlayan kimse, her şeyin temelini sağlam atar.

O temel, rahmân boyutunun filizlenme temelidir.

Evvelini iyi okuyan, âhirinin nasıl olacağını sezer.

"El Evvel" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Her şeyin evvelinin Allah olduğunu bilir, Allah'ın evvelinin ise evvelsizlik olduğunu bilir.

Bir işe başlarken planlı, programlı başlar, evvelini sağlam tutar, yani temelini sağlam atar.

Ağzından bir sözü çıkarmadan önce, o sözün evvelini düşünür, o sözün nereye akacağını, ne meydana getireceğini hesap eder, ona göre söyler.

Biriyle tanışsa, bir gruba gitse, öncellikle onların asıl niyetlerini çözer, ona göre davranır.

Kişilerin, akıllarından geçen, olumlu ya da olumsuz duygu ve düşünceleri sezer, bu duygu ve düşüncelerin, onların beyinlere ilk ne zaman ve nasıl kodlandığını bilir.

Bir kişinin düştüğü sıkıntının evveline kadar giderek, o sıkıntının sebebine kadar iner.

Öfkeli, kavgalı kişilerin, öfkelerinin kavgalarının sebeplerini bilir.

Bu kimseler, her şeyin evvelini görürler.

"El Evvel" esmâsı çekmek:

Allah'ın "El Evvel" esmâsının boyutunu, layıkıyla anlamayı dilemektir.

Bir şeye başlarken, sağlam bir şekilde başlamak için dua etmektir.

Tanıştığı kişilerin ya da toplulukların asıl niyetlerini, gerçek yüzlerini görebilmeyi dilemektir.

Çocukların beyinlerine öncelikle, ilimsel araştırmalar yapabilecek duygu ve düşünceleri ekmek için gayret göstermeyi talep etmektir.

Hızır misali, öncelikle rahmâni duyguların beyinlere kodlanmasını Allah'tan dilemektir.

Ağzından bir söz çıkmadan önce, onun evvelini görmeyi dilemektir.

O sözün nereye gideceğini ve neler meydana getireceğini sezmeyi istemektir.

Sözü söyleyip ya da söylememeyi kontrol edebilmeyi istemektir.

EL FETTÂH

Fettâh الفتّاح Her şeyi açan, sıfatlarıyla kuşatan, enfûsdan afâka, afâktan enfûsa kapıları bir bir açan

“El Fettâh” esmâsı; her varlığın açığa çıkışı, özde olan kapıların bir bir açılışı, varlıkta olan kapıların da bir bir açılışı ile ilgili bir esmâ boyutudur.

Fetih, fatih, fethetmek, fatiha, kelimeleri, fettâh esmâsından gelir.

Bir tohumun kabuğunun açılışı, tohumun özünde olan her şeyin bir bir açılışı, hep fettâh esmâsının tecellisidir.

Kâlblerin açılışı, akılların açılışı, gönül gözlerin açılışı da, fettâh esmâsının tecellisidir.

Kur’ân’da, Fetih Sûresi ve Fatiha Sûresi, Fettâh kelimesinden gelir.

Fetih Sûresi 1: “İnnâ fetahnâ leke fethan mubînâ.”

Meâli: “Muhakkak ki Biz, varlıkla birlikte hakikatleri açtık. Apaçık delillerle açılan hakikatler senin anlaman içindir.”

Tüm varlığın bir özden açığa çıkışı da, varlıktaki hakikatlerin apaçık delillerle açığa çıkışı da “El Fettâh” esmâsının tecellisidir.

Kişinin gönlünün açılması, kişinin gönlünü temizlemesiyle mümkündür.

“El Fettâh” esmâsının, kişinin gönlünde tecelli etmesi için, kişi gönlünü ve aklını temizlemelidir.

Kişi kendini fethetmek isterse, yâni kendi hakikatine ermek isterse,
Kendi vücûd evreninde yolculuk yapmak, sırlara şahit olmak isterse,
Varlıktan her an akan mesajları duymak isterse,
Uzakları yakın etmek isterse,
Kendinin ve görünen âlemin gerçeğini keşfetmek isterse,
Kendi vücûd evinin işleyişine şahit olmak isterse, yâni fiil fâil hakikatini idrâk etmek isterse,
Kendi vücûd kitabını okumak isterse,
Geldiği yeri ve gittiği yeri anlamak isterse,
Allah hakikatine ermek isterse,
Aklını ve gönlünü temizlemelidir.

Ve şunlara dikkat etmelidir.

Dilini tut,
Kimsenin dedikodusunu yapma, arkasından çekiştirme,
Kimseyi hor görme, kötüleme, alay etme, hiç bir varlığı küçük görme,
Kimsenin özelini, gizli yönlerini, hatalarını araştırma, ayıbını arama,
Kimsenin inancına, ibadetine, kültürüne, cinsiyetine, milletine, rengine, laf etme,
Kendini tanı, çevrene yardımcı ol,
(Hucurât Sûresi)

Asla kibirlenme,
Asla övünme, büyüklenme, kendi inancını diğerlerinden büyük görme,
Bilgin olmadığı şeyler hakkında asla konuşma,
Anne babana, yakınlarına, çevrene, herkese iyi davran,
İnsanlara suratını asma, böbürlenme,
Hep tevâzu içinde ol, edepli ol, öfkelenme,
Asla kimseyi aldatma, yalan söyleme,
(Lokmân Sûresi)

Asla kul hakkı yeme, asla çalıp çırpma,
Verdiğin sözü yerine getir,
Gösteriş peşinde olma, makam, şan şöhret peşinde olma,
Kan dökme, kimseye asla zulmetme,
Kötülük için yardımlaşma, iyilik üzere yardımlaş,
Sıkıntılar, kederler verme,
Gereğinden fazla yeme, içme,
Bedenine zararlı olan şeyler içinde olma,
(Mâide Sûresi)

Kul hakkı yeme,
Kendi çıkarın için başkasına zarar verme,
Boş hayaller peşinde koşma,
Kulaktan dolma bilgilerle hareket etme, aslı olmayan şeylere itibar etme,
Varlığın dış yüzünde kalma,
İkilikte kalma,
Bıkkınlık, karamsarlık, ümitsizlik içinde olma,
Kendi zannında var ettiğin ilâha sığınma,
(Hicr Sûresi)

Kibirli olma,
Riyakar olma,
Gösteriş içinde olma,
İkilik çıkarma,
Sakın kötülük yapma,

Hainlik yapma,
(Enfâl Sûresi)

Eğer kişi bunları yapabilirse, o kişinin gönlünde “El Fettâh” esmâsı tecelli edecektir. Ve kişi Allah’a ait olan hakikatleri bir bir fethetmeye başlayacaktır.

Çocuk saflığına ulaşan, gönül kirliliğinden geçen, edep bulan, bir kişinin gönlüne, Allah “El Fettâh” esmâsıyla ilim kapılarını bir bir açacaktır.

Fâtiha ve Fetih Sûresini tefekkür edersek:

Fethedilecek olan nedir?
Fâtih kimdir?

Fethedilecek olan; başka inançlarda yaşayan kişilerin; toprakları, evleri mülkleri midir?
Ganimet; kendi inancında olmayanların mallarını, mülklerini, topraklarını, değerli eşyalarını ele geçirmek midir?

Fetih nedir, fethedilecek olan nedir?
Ganimet nedir?

Kur'ân'daki, Fetih Sûresinde işaret edilen nedir?
Fetih Sûresi ile Fâtiha Sûresi'nin bağlantısı nedir?

Kur'ân'i mânâda, başka inançlarda olan kişilerin topraklarını, mülklerini ele geçirmeye "Fetih" ele geçirene de "Fatih" denmez.

Kur'ân, kişinin kendi vücûduna dönüp kendi vücûdunu fethetmeye "Fetih" bunu yapan kişiye de"Fatih" der.

Ganimet de kişinin kendi vücûdunun değerleridir, o değerler de Allah’a aittir. Amaç kişinin, beden değerlerini anlaması, nasıl yaratıldığını idrâk etmesidir.

Yâni asıl amaç, kişinin kendini fethetmesidir.

Fetih Sûresi 1: “İnnâ fetahnâ leke fethan mubînâ.”
Meâli: “Muhakkak ki Biz, varlıkla birlikte hakikatleri açtık. Apaçık delillerle açılan hakikatler senin anlaman içindir.”

Fethedilecek olan, insanın kendi vücûdu ve açığa çıkan varlıktır.
Kendisinin ve açığa çıkan varlığın hangi özden yaratıldığını anlamaya başlayan kişinin fethi başlamıştır.

İşte fetih; kendinin ve varlığın yaratılışını idrâk etmeye başlamaktır.
Yâni kendini fethetmeye, yâni kendini bilmeye başlamanın adı fetihtir.
Fatih, kendi vücûdunu tutan Zâtı anlayandır.

Kişinin kendini fethedebilmesi için, kendine dönmesi ve enfûsî yolculuğa adım atması gerekir.
Yâni kendi vücûd âleminde miraç etmesi gerekir.

Kişinin kendi vücûdu, fethedilmesi gereken bir sistemdir.
Kişinin kendi vücûdunda her an olan bir hareketlilik, bir dalgalanma vardır.
Kişinin kendi vücûdunda, bu dalgalanmayla meydana gelen bir işleyiş vardır.
Bu işleyişin olması için bir sıfat boyutu vardır.
Tüm sıfatların oluşturduğu bir vücûd boyutu vardır.

Kişi, kendi vücûd surlarının ardına geçebilmelidir.
İşte kişinin, vücûd sistemini okuması, kişinin kendini fethetmeye başlamasıdır.

Kendi vücûdunun fethine başlayan kişi;

Kendindeki ve cümle varlıktaki işaretleri okuyandır, "Bism Allah el rahmân el rahîm" "Allah; tüm işaretleri ile her yerdedir, varlığı özünden varedendir, varlığı nûruyla sarandır." hakikatine ulaşandır.

Ve böylece kişi;
Kendinin ve varlığın nasıl vücûdlandırıldığını ve vücûdundaki tüm niteliklerin sahibinin kim olduğunu anlar."El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn" Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir."

Kendinin ve varlığın aynı özden yaratıldığını ve açığa çıkan tüm varlığın sonsuz bir nûrla sarıldığını anlar"Er rahmânir rahîm" "Tüm varlığı özünden var edendir, varlığı nûruyla sarandır"

Yaratılışın belli bir yasayla olduğunu ve her an olmakta olduğunu ve varlığa her an kimin sahip olduğunu anlar. "Mâliki yevmid dîn" "Yaratma yasalarıyla her an tüm varlığa sahip olandır."

Kendinin ve herkesin ve tüm varlığın, kul olduğunu, aynı özün yâni aynı Allah'ın kulu olduğunu anlar. "İyyâke nabudu ve iyyâke nestaîn" "Yalnız senin kulunuz ve yalnız senden yardım buluruz" hakikatini hayatına geçirir.

Kendi vücûdundan ve cümle varlıktan hakikatlerin gösterildiğini anlar. Kendi vücûdunun okunması gereken, fethedilmesi gereken, hakikatleri gösteren canlı bir kitap olduğunu anlar "İhdinas sırâtel mustakîm" "Bize dosdoğru olan hakikatin yolunu gösterensin"

Ve kişi; kendini fethettikçe sonsuz lütûfların içinde olduğunu anlar.
Ve kendini fetheden kişi, kendini ve cümle varlığın sahibini de fetheder.
Ve o sahibe yâni Allah'a teslim olur.
Ve kendini yaratıcısına fethettirir.

Eski ilah edindikleri tüm kötü hâllerden, hiddet veren hâllerden, batıl olan ilgi ve hâllerden yâni dalaletten kurtulur.

"Sırâtallezîne enamte aleyhim gayril magdûbi aleyhim ve lâd dâllîn" Lütûflarını anlayan kimselerin yolunda olalım. Hiddetli hâllerde olanlardan olmayalım ve dalalette kalmayalım.

İşte kişinin kendini fethetmesi, kendini var edene teslim olmasıdır.
Batıl hâle dönmemesidir.
Fâtih olmasıdır.
Fâtih olan kişi hep Allah'ın rahmeti üzere, selamet üzere hareket eder.
Yâni İslâm'a ulaşır, bunu yaşantısına geçirir ve Müslüman olur.

İşte Fetih sûresi; kişinin kendi sûretinin ardında olanı anlaması için, kendi vücûd kalesini fethetmeye başlamasıdır
Yâni kendi sûretini ve cümle sûretleri tutanını anlamak için enfûsî bir fetihe başlamasıdır.

Fâtiha Sûresi de; kendini fetheden kişinin "Fâtih" makamıyla onûrlandırılmasıdır.
Fâtih; cümle varlığı bir özden açıp, açığa çıkaran Cenab-ı Hakk'tır.

Bunu anlayan kişi; İnsan makamına gelir.
İnsan makamına gelen kişi, İslâm'la şereflendirilir.
İslâm'la şereflenen kişi, yaşantısında Müslüman olarak, yâni İslâm olarak, yâni hep barış ve huzur vererek yaşar.

Kendini fetheden, yâni, Müslüman olan kişi yaşantısında;
Kimseye zerre kadar zarar vermez.
Kimseyi aldatmaz, kalp kırmaz, kimsenin hakkını yemez.
Kimseyi hor görmez.
Kimsenin dedikodusunu yapıp çekiştirmez.

Allah kelimesini, mesleğinde, sosyal yaşantısında, alış verişinde, siyasi alanda asla ve asla alet etmez.
Asla kişilerin inancına, ibadetine laf etmez.
Hep yardım üzere, huzur üzere, rahmet üzere, iyilik üzere koşar.

Müslüman olmanın ilk adımı, kendini fethetmeye başlamaktır.

Kendini fetheden kişi, kendi aslının ne olduğunu anlar ve ona teslim olur ve bu teslimiyet onu Müslüman eder.

İlimde yeni yeni keşifler yapmakta fetihtir.
Varlıkta nice sırlara ulaşmakta fetihtir.
Kişinin kendi duygu ve düşüncelerini anlaması, bunların kaynağına kadar inebilmesi fetihtir.

İşte asıl fetih odur ki; kendi vücûd surlarının ardına geçebilmek, vücûd şehrinde olan nice sırları fethedilmektir.
Nice duygu ve düşüncelerin kaynağına kadar inebilmektir.
Nice niyet ve amaçları iyice okuyabilmektir.

"El Fettâh" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Cümle varlığı bir bir açığa çıkaran, varlığın fatihi olan Allah'a şahit olur.
Allah'ın varlığın nasıl var ettiğini, nasıl açığa çıkardığını, nasıl şekillendirdiğini, varlıktaki işaretleriyle anlar.
Bir tohumdan filizin açığa çıktığı gibi, her varlığın bir özden açığa çıkarıldığına emin olur.
İlimde nice keşifler yapar.
"El Fettah" esmâsının boyutuyla bağ kurarak, açığa çıkışa şahit olur.
"El Fettah" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, kendini bilme yolunda, makâmları bir bir geçer.
Amaç kişinin kendini fethetmesidir.
Onlar, ilim irfan yolunda, güzel davranışlarıyla gönüller fetheder

"El Fettâh" esmâsı çekmek:

İlimsel kapılar açmayı Allah'tan dilemektir.
Makam ve meratiblerin mânâlarına ermeyi istemektir.
Kendini bilme yolunda, vücûdun işleyişinin sırlarını görebilmeyi arzu etmektir.
Kendi duygu ve düşüncelerini fethetmeyi, zararlı olanları ortadan kaldırmayı temenni etmektir.
Sosyal yaşantısında, kapalı olan kapıların açılması için dua etmektir.
Başarılı olmayı arzu etmektir, insanlığa keşiflerle hizmet etmeyi istemektir.

EL GAFFÂR- EL GAFÛR- EL MAĞFİRET

Gaffâr	**الغفّار**	**Mağfiret eden, tüm nitelikleri bağışlayan, temizleyen**
Gafûr	**الغفور**	**Merhametin sahibi, kirletmeyen, temiz olanı sunan**

Gaffar, gafur, mağfiret; Ga-fe-re, harf kökünden gelir

Gafûr, Gaffâr, Gâfir, Mağfiret, kelimeleri aynı kökten gelir ve benzer anlamları vardır.

Allah'ın, kulunun günahlarını affetmesi, ona mağfiret etmesi, mağfiret ettiği kuluna lütûflar sunması anlamlarına gelir.

Gaffâr; temizleyen, arındıran, temiz olanı bahşeden demektir.

Gafûr; temizleyenin, temizleyici olarak sunduğu lütûflardır.

Magfiret; kirlenmeyecek olanla donanmak demektir.

Kişinin, Allah'a karşı günahları vardır, kullara karşı günahları vardır.

Kulun, Allah'a karşı düştüğü günahlardan temizlenmesi "Gafûr-Gaffar-Mağfiret" esmâsının açılımıdır.

Kulun, kula karşı günahını, kul hatasını anlayıp döndüğünde affedilmesi, "Afüvv" esmâsının açılımıdır.

Her iki esmâ aslında tek esmâdır, her ikisi de Allah'ın kuluna lütûflarını hissettirerek, kulun bir daha günaha dönmesinin engellenmesidir.

"El Afüvv" esmâsı kulun affedilmesidir.

"El Gaffar" esmâsı ise mağfiret edilmesidir.

Arada ince bir durum vardır.

Kişi günahından döndüğünde affedilir.

Kişi, günahından döndüğünde ve bir daha o günaha ve diğer günahlara dönmediğinde ve kul varlıkta Allah'ın tecellilerine şahit olduğunda, o kula mağfiret edilir.

Mağfirette lütûflar vardır, Allah'a ait olan sırlara ulaşmak ve makam makam yol almak vardır.

Kulun “İlm-i Ledün” üzere olabilmesi için o kula “Mağfiret” edilmesi gerekir.

Kişi, bir günah işleyip pişman olduğunda, Allah’a tövbe ettiğinde ve tövbesine uyduğunda affedilir.

Ama kişi, aklını ve gönlünü temizlemediği müddetçe, ona mağfiret kapısı açılmaz.

Mağfiret kapısı açılan kişi, Allah’ın makamlarında yol alır ve kişi birçok hakikatlere şahit olur.

Ve Allah’ın hakikatlerine şahit olan kişi, her makamda Allah’ın vechini görür ve artık o kul mağfirete ermiştir.

Mağfirete eren kul, artık kirlenmez, günaha dönmez, kul hakkına girmek aklına bile gelmez.

İşte mağfiret: “Kirletmeyecek olanı giyinmek” demektir.

Kul, Allah’ın lütûflarına öyle bir bağ kurmuştur ki, artık o bağ kopmaz.

Kulun affedilmesi, ona mağfiret edilmesi demek değildir.

Ama kula mağfiret edilmesi, artık onun bir daha aff edilme durumuna düşmemesidir.

Mağfirete eren kişi, Allah’ın varlıktaki tecellilerine şahit olmuştur.

Allah’ın fiiline, sıfatlarına, bedenleri tutan vücûduna şahit olmuştur.

Her nereye dönerse dönsün, Allah’ın yüzünden başka bir yüz görmez.

Şahit olmuştur ki, tüm varlık O’nun yüzüyle sarılıdır.

Bakara Sûresi 115: ”Fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh.”
Meâli: ”Nereye dönerseniz dönün Allah’ın yüzü oradadır.”

Mağfiret kapıları, şahitlik sırrıdır.

Allah’ın varlıktaki yüzünü gören, kendinden geçer, kendinden geçen artık günah nedir bilmez.

İşte o kişi, onu kirletmeyecek olan Allah’ın nûruna ermiştir.
Cümle âlemin, Allah’ın nûruyla sarılı olduğuna şahit olmuştur.

Mağfiret kapılarının açılması, kişinin kendi özüne dönmesiyle başlar.
Kişi kendi özüne döndüğünde, seyr-i sülûk yolculuğu yapar.

**Yâni sûretten sirete olan yolculukla, kendi vücûdunda olan işleyişe şahit olur.
Ve bu işleyişi yapanın Allah olduğunu anlar.**

Kişi kendine nisbet ettiği, işleyişin, sıfatların, vücûdun sahibinin Allah olduğunu anladığında, Allah'a karşı düştüğü günahtan arınır, temizlenir.

Mağfiret boyutu, fenâfillah ve bekâbillah sırrıdır.

Fenâfillah sırrı, Allah'ta fâni olmaktır, yâni Allah'ın ulviyetinin yanında kendine benlik isnat etmeyi terk etmektir.

Kişi kendindeki işleyişin sahibini idrâk ettiğinde, nisbetlerini bir bir terk eder.

Kişi vücûdundaki işleyişin sahibi değildir.

Çünkü kişi, vücûdunda olan atomdan hücreye, hücreden dokuya, dokudan bedene kadar olan tüm işleyişi yapan değildir.

**Bu işleyişi yapan fâil'dir.
Fâil'in vücûdun işleyişi boyutundaki durumu fiil'dir.
Fâil'in fiil boyutundaki adı fiil'dir.
Fiilin fâil boyutundaki adı fâil'dir.**

İşte bu kâinat bir fâil'in fiil'idir.

**Fâil kendi aslîyetini fiil'iyle ispat eder.
Fiil, fâil'in kendini, fiil'iyle ispat etmesidir.
Fiil'i yapan kimdir, fâil'dir.
Ortada bir fiil varsa, bu fâil'in kendini açığa çıkarmasıdır, kendini fiil'iyle ispat etmesidir.**

Kişi, kendi vücûdunda fâil olanın, mevsuf olanın, mevcud olanın Allah olduğunu idrâk ettiği an ve ona teslim olduğu an, mağfiret kapıları açılmıştır.

Kişinin vücûdunu her an zâtıyla tutan, her an sıfatlarıyla onu kuşatan, her an vücûdunda işleyen Allah'tır.

Yunus Emre'miz, bu zevki çok güzel dile getirmiştir.

**Severim ben seni candan içeri
Yolum vardır bu erkândan içeri**

**Beni bende demen bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri**

Nereye bakar isem dopdolusun
Seni nere koyam benden içeri

İşte mağfiret, kulun Allah'a teslimiyetiyle temizlenmesidir, kendinden geçmesidir.

Allah'ta temizlenen, gayrı kirlenmez.
Çünkü Allah onu, kirletmeyecek olan lütûflarıyla kuşatır.
Allah hakikatine eren, baktığı her yerde onun yüzünü zevk eden, artık günahlara düşmez, kendine benlik isnat etmez, kul hakkı yemez.

Allah'ın mağfiretine mazhar olan kişi, Allah'ın sevgisini kendinde ve her varlıkta hisseder.
O kişinin kâlbi her an Allah sevgisiyle kuşatılmıştır.

O sevgi kişinin hata yapmasına engel olur.
Allah'ın sevgisine mazhar olan kimse, kimseye kötü söz etmez, kâlbini kırmaz, hakkına girmez.
Çünkü bilir ki her varlığın ardında, o varlığın sahibi vardır.
O kişi hiç bir zaman kul olduğunu unutmaz, her an kulluk makamında durur, kulluk şuuru ile hareket eder.
Kul olduğunu bildiğinden dolayı gaflete düşme durumunu hiç unutmaz.

İşte, "Gafûr, Gaffâr, Gâfir, Mağfiret" esmâları, Allah'a ait olan makamlarda bir bir açığa çıkar.

"El Afüvv" esmâsını çeken kişi, dünyalık günahlara karşı bağışlanma istiyor demektir.

"El Gaffâr" esmâsını çeken kişi, Allah'ın mağfiretini istiyor demektir.

Yâni Allah'a karşı düştüğü günahlardan arınmak, düştüğü şirk durumundan temizlenmek istiyor demektir.

Mağfiret ancak, İlm-i Ledün yolunda tecelli eder.

Kulun kendinde Allah'a şahit olması, Allah'a teslim olması, kendi nisbetlerini terk etmesi mağfiret kapılarını açacaktır.

Kendine nisbet ettiklerini terk etmek ise şudur:

Allah'ın fiilinde, kendine nisbet ettiği işleyişi terk etmek, kendi vücûdunda ve her varlığın vücûdunda her an fiiliyle fâil olanın Allah olduğunu idrâk etmek.

Allah'ın sıfatlarında, kendine nisbet ettiği sıfatları terk etmek, kendi vücûdunda ve her varlığın vücûdunda her an sıfatlarıyla mevsûf olanın Allah olduğunu idrâk etmek.

Kendine nisbet ettiği vücûdunun Allah'a ait olduğunu anlamak, kendi vücûdunu ve her varlığın vücûdunu zâtıyla tutanın Allah olduğunu idrâk etmek.

Mağfiret, Allah'ın lütûflarına gark olmaktır.

Allah'ın nûruyla nûrlanan, artık kirlenmez, gaflete düşse de hemen o gafletten sıyrılır.

Allah'ın mağfireti tecelli eden gönül, İnsan olmuştur, İslam olmuştur, kulluk mertebesine ermiştir.

Nasıl ki bir vücûdda hücreler her an o vücûda bağlıdır, o vücûddan hiç ayrılmaz yâni her an o vücûda secde hâlindedir.

İşte kulluk mertebesine ulaşan kişi de, aynı vücûdun hücreleri gibi, her an Allah'a bağlı olduğunu bilir ve o şuurda yaşar.

O şuurda yaşayan kişinin gönlü, her an onu temizler

Gönlü Allah sevgisiyle dolan kişiye, Allah sevgisini her an hissettirir, kulunun günaha düşmesine izin vermez.

İşte mağfiret, kirletmeyecek olanı giyinmek demektir.

Hakk ile Hakk olan, O'ndan ayrılmaz gayri.

Nûr elbisesiyle nûrlanan, kirlenmez gayri.

Mağfiret tecelli ederse, gaflet olmaz gayri.

Mâide Sûresi 39: "Fe men tâbe min badi zulmihî ve aslaha fe innallâhe yetûbu aleyh innallâhe gafûrun rahîm."

Meâli: "Artık kim, yaptığı hatalardan ve yaptığı zulümlerden pişmanlık duyar dönerse ve ıslah olursa, muhakkak ki Allah tövbeleri kabul edendir. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden var edendir."

Nisâ Sûresi 99: "Fe ulâike asâllâhu en yafuve anhum ve kânallâhu afuvven gafûrâ."

Meâli: "İşte umulur ki onlar, Allah'ın kendilerindeki bağışlayıcılığını anlarlar ve mağfiretiyle bağışlayıcı olanın Allah olduğunu bilirler."

EL GANÎ- El MUGNÎ

Ganî الغني Tüm varlığın sahibi, değerlerin sahibi, varlıktaki tüm niteliklerin sahibi

Muğnî المغني Gani, değerlerin sahibi, tüm kâinatın sahibi, varlıktaki tüm niteliklerin sahibi

Ganî, Mugnî; ganî olan demektir, ganimet kelimesi de buradan gelir.

Ganî; zengin olan, tüm değerlerin sahibi, tüm varlığın sahibi, tüm mülkün sahibi, tüm niteliklerin sahibi anlamındadır.

Allah, ganî esmâsıyla, varlıktaki tüm değerlerin tek sahibidir.

Kul fakirdir, Allah ganîdir.

Kul fakirdir, lâkin kul Allah'ın tüm zenginliğini vücûdunda taşır.

Fakir kelimesi, eskiden bel kemiğinin kırılıp, elden ayaktan kesilen, ayakta duramayan, bir iş yapamayan anlamında kullanılırdı.

Hakikat yolunda fakir olmak, her şeyiyle Allah'a teslim olmak anlamındadır.

Yâni kişi, kendindeki işleyişin Allah'a ait olduğunu anlayıp, onun işleyişine teslim olduğunda, fakirlik makamına erer.

Kulun ulaştığı fakirlik makamı, Allah'ın zenginliğine ulaşmaktır.

Fakir kelimesi "fakr" kelime kökünden gelir
Fakir, fakr, fekar, fukara aynı anlamlarda kullanılmıştır.

Fekâr; omurgası kırılmış, yürüyemez olmuş, başkasına muhtaç kalmış demektir.

Yâni fekâr; kendi vücûdunda her işleyenin Allah olduğunun idrâkine ulaşmış, kendine nispet ettiği işleyişi terk etmiş demektir.

Fakr; hakikat cihetiyle, parasal veya mal olarak yoksulluk demek değildir.

Dini mânâda fakirlik:
Fenâfillah makamına ulaşmış demektir.
Kendine nisbet ettiği vücûdundan geçmiş demektir.
Kendine ait sandığı malın, mülkün, bedenin Allah'a ait olduğunu anlamış demektir.

Muhtaç olduğunu anlamış demektir.
Havaya, suya, toprağa, gıdaya muhtaç olduğunu anlamış demektir.
Her an Allah'a ait olan lütûflara, muhtaç bir hâlde olduğunu anlamış demektir.
Toplumda ise fakir kelimesi, maddi bakımdan sıkıntı içinde olan, parası ve malı olmayan kimselere denir.

Kur'ân'da fakirlik ise: Muhtaç, yoksul, hiçbir şeyi olmayan, varlığından geçmiş olan, ganî olana teslim olmuş olan, gibi anlamlara gelir

Fâtır Sûresi 15: "Yâ eyyuhe el nâs entum el fakir ilâ Allâh ve Allâh huve el ganiy el hamîd."
Meâli: "Ey insanlar! Hiçbir şey size ait değildir. Ancak Allah'ındır ve Allah tüm varlığın sahibi olandır, tüm niteliklerinin sahibi olandır."

Muhammed Sûresi 38: "Ve Allâh el ganiy ve entum el fakir."

Meâli: "Zengin olan Allah'tır ve sizler fakir olansınız."
Meâli: "Allah her şeyin sahibidir ve sizler ise hiçbir şeyin sahibi değilsiniz."
Meâli: "Sizler bedenen Allah'a aitsiniz, bedenleriniz size ait değildir."

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki fakirlik, bizlerin bildiği anlamda değildir.

Fakirlik; kendine nispet ettiği vücûd varlığından geçmiş demektir.
Fakirlik; her an Allah'a muhtaç olduğunu anlamak demektir.

Kendi varlığından geçen kişi, fakirlik makamına ermiş kişidir.
Fakirlik; Allah'ın zenginliğine dâhil olmaktır.

Onun için Hazreti Muhammed: "Fakr benim fahrimdir" demiştir.
Yâni "Kendime varlık nisbet etmemek, benim şerefimdir, onûrumdur."

Evet, anlıyoruz ki fakirlik, parası malı mülkü olmayan anlamında değildir.
Hakikatte fakirlik; bilgeliktir, erdemdir, fenâfillah sırrıdır.

Bilge olan kişi; dünya sorumluluğunu bilir ve çok çalışkan, çok üretken olur.
Asla dünyayı boşlamaz, mesleğinde gece gündüz çalışır.
Lâkin, ne malın ne paranın asla esiri olmaz.
Çünkü o kutsal Tuvâ vadisinde nalınlarını çıkarmıştır.
Yâni dünyaya olan esaretini terk etmiştir.

Kendini varlık sahibi gören, kendini ganî, yâni zengin sanan Kur'ân'a göre azmışlık içindedir.
Azmışlık içinde olan, kendine benlik isnat etmiştir, haddi aşmıştır.

Alak Sûresi: 6-7
6: "Kellâ inne el insân le yatgâ."
Meâli: "Doğrusu insan; kendine varlık isnat ederek, haddi aşmışlık yapar."
7: "En reâ hu istagna."
Meâli: "Kendini varlık sahibi görür."

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki, kendini zengin gören aslında haddi aşmıştır ve kendini varlık sahibi görür.

Ben benim egosunda yaşamak, kendi vücûdunu tutan Zâta ârif olamamaktır.

Kendine varlık isnat eden, malım mülküm var diyen, vücûdu kendine nispet eden, "Malikül Mülk" sırrına ermemiştir.

Âl-i İmrân Sûresi 26: "Kul Allâhumme mâlikel mulki."
Meâli: "Deki: Allah'ım sensin mülkün sahibi."

Vücûd mülkünün de, toprak mülkünden de, görünen görünmeyen her şeyin sahibi Allah'tır.

Kişi bilmelidir ki, kendi vücûdu da ve malım mülküm dediği şeylerin sahibi de Allah'tır.

“Ve Allâh el ganiy ve entum el fakir."
Evet, ganî olan yâni zengin olan Allah'tır, fakir olan insandır.

Fakat fakirlik öyle bir makamdır ki, fakirlik makamına eren, en büyük zenginliğin içinde bulur kendini.

Fakirlik makamına erene:
Allah'a ait olan nice sırların, hikmetlerin, lütûfların kapısı açılmıştır.
Kendine benlik isnat etmeyen, Allah'a ait olan vücûd şehrinde nice mucizelere adım atar.

Fakirlik makamı, Hazreti Muhammed'in makamıdır.
Fakirlik makamı, Halk'ta Hakk'a nazar etmektir.
Fakirlik makamı, ganî olan yâni zengin olan Allah'ın zenginliğine kavuşmaktır.
Fakirlik makamı, huzur makamıdır.

Evet, anlıyoruz ki fakirlik bize öğretildiği anlamda değildir.

Ve hakikatte fakirlik, bir sıkıntı durumu değil, bir refah durumudur.

Toplumda fakirlik diye öğretilen kelimenin yerine, yâni ihtiyacı olan kişilere fakir demektense, "yardıma ihtiyacı olan, darda kalan, çaresiz kalan, sıkıntısı olan, mahrum olan" kelimelerini kullanmak daha uygun düşer.

Kişi, malıyla mülküyle, övünmemeli, gururlanmamalıdır.
Vücûduna benim dememelidir.
"Malikül Mülk" sırrına ermelidir, haddi aşmamalıdır.

Ganiy olanın Allah olduğunu unutmadan yaşamalıdır.

Ne mal, ne mülk, ne vücûd kişiye ait değildir.

Kişi fakirliğin mânâsına ermeli ve Allah'ın gani esmâsını gönlünde hissetmelidir.

Arif kişiye fakirlik; dervişliktir, İlâhî aşktır, teslimiyettir, tevekküldür.
Arif kişiye fakirlik; Allah'ın ulvîyetinde kendi varlığından geçmektir, İlâhî huzura ermektir.

Eğer kişi kibir içindeyse,
Dedikodu, öfke, hiddet içindeyse,
Mal mülk, şan şöhret peşindeyse,
Dünya malına esir olmuşsa,
Kâlb kırıyorsa, aldatıyorsa, kul hakkına giriyorsa, kötülük yapıyorsa,
O kişi Allah'ın gani esmâsına erişemez, fakirlik makamına eremez.

Fakirlik makamına eren kişinin gönlüne El Ganî" esmâsı açılır.

Gani esmâsı gönülde tecelli ederse; kişi fenâfillah makamına erer.
Kendine nisbet ettiği vücûdundan geçer.
Kendine ait sandığı malın, mülkün, bedenin Allah'a ait olduğunu anlar.
Kendine varlık nispet etmekten vazgeçer.

Allah'ın sırları, hikmetleri, gönülde bir bir açılır.
Allah'ın sonsuz mucizeleri, bir bir kendini gösterir.

Ganî esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, tüm değerlerin, tüm tecellilerin sahibinin Allah olduğu bilerek yaşar.

Mümtehine Sûresi 6: "İnnallâhe huvel ganiyyul hamîd."
Meâli: "Muhakkak ki Allah tüm değerlerin sahibidir, tüm tecellilerin sahibidir. "

Ankebût Sûresi: "İnnallâhe le ganiyyun anil âlemîn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah, elbette kâinattaki tüm değerlerin sahibidir."

Malın, mülkün sahibi Allah'tır.

Tüm değerlerin sahibi Allah'tır.

Kişi, gani olanın Allah olduğunu unutmamalıdır.

Kendine zenginlik isnat etmemelidir.

Mülk sahibi, İlim sahibi Allah'tır, kul ise kendi zaman dilimi içinde bir emanetçidir.

Mala mülke esir olan, benim deyip kendine nisbet eden, gerçek huzura ulaşamaz.

İlim Allah'a aittir, kişi ilmi kendine nisbet etmemelidir.

Kişi, ilmin Allah'a ait olduğunu bilerek yaşamalıdır.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin varlıktaki akışını yapan Allah'tır.

Kişi tevâzû içinde hareket ederse, ilmin kapıları ona bir bir açılır.

Duhâ Sûresi 8: "Ve vecedeke âilen fe agnâ."

Meâli: "Sen hakikatlerin bilgisinden yoksunken, sonra seni ilmin zenginliğine ulaştırmadı mı?"

Kişinin zenginliği, Allah'ın ilmine lütûflarına, sırlarına ermesidir.

Kişi, hiçbir şeyi kendine nisbet etmemelidir.

Gurur, kibir, kin, nefret, kişiyi Allah'ın gani esmâsından uzaklaştırır, kişiyi şeytani hâllere düşürür.

Varlıktaki Allah'ın tecellilerine arif olan kişinin gönlü, gani esmâsıyla zenginleşir.

İşte, "El Ganî" esmâsı çeken kişi, bilmelidir ki her şeyin sahibi Allah'tır, kulun kendine ait olan hiçbir şeyi yoktur.

"El Ganî" esmâsı çekmek; Allah'ın değerlerini layıkıyla anlamayı istemektir.

Kişi dünyalık zengin olsa da, mal mülk ona emanettir, sahibi değildir.

"El Ganî" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, fakirlik makamıyla şereflenir ve onun gönlü zengindir.

Bu fakirlik toplumun bildiği, dünya fakirliği değil, kendi varlığından geçmek, Allah'ın zenginliğine ulaşmaktır.

EL HABÎR

Habîr الخبير Tüm varlıktan hakikatleri her an bildiren

Habir, haber; bilgisini sunan, tüm varlıktan hakikatleri bildiren anlamındadır.

Allah, “El Habîr” esmâsıyla, varlıktan her an kendi ait olan hakikatleri bildirir.

Her varlık habîr kitabıdır, yâni haber kitabıdır.

Her bir varlık, ilimsel bilgiler sunar, varoluşun ve varedenin haberlerini sunar.

En’âm Sûresi 18: “Ve huvel kâhiru fevka ıbâdih ve huvel hakîmul habîr.”

Meâli: “O, kullarını tecellileriyle sımsıkı tutandır ve O, tüm varlığa hâkim olandır, tüm varlıktan hakikatleri her an bildirendir.”

Allah her şeyden haberdardır, çünkü her şey ona aittir.

Allah, kendine ait olan tüm hakikatlerini varlık kitabından her an bildirir.

Allah, ilmiyle her varlıktan hakikatlerini açar.

Allah’ın kendini ve hakikatlerini bildirmesi ”El Habir” esmâsıdır.

Allah’ın bildirme yolu ise, ilimdir.

Kişilerin anlattıkları, aktarılan bilgilerdir, anlatılan bilgiler, Allah hakkında haber vermek değildir.

Allah hakkında haber vermek, Allah’ın varlıktaki ilmi akışından gelir.

Hacc Sûresi 3: "Ve min el nâsi men yucadilu fî Allâh bi gayrı ilmin ve yettebiu kulle şeytan merid."
Meâli: "İlim olmadan, Allah hakkında konuşan kimseler, şeytani hâllere kapılır giderler."

Hakikatler, varlık kitabının sonsuz sayfalarındadır, o sayfaları bir bir aralamak ilim ile mümkündür.

İlim Allah’ın âlim sıfatının tecellileridir ve tüm varlık bu ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

İlim, Allah'ın subûtî sıfatlarındandır.

İlim üzere olan, muhakkak ki aradığı tüm soruların cevabını zamanla bulabilir.

İlim üzere olmayan kişi, bâtıl alana bulaşır.
Eğer kişi, Allah ile ilgili bilgiler almak istiyorsa, Allah'tan haberdar olmak istiyorsa, Allah'ın varlıktaki "El Habîr" esmâsıyla buluşmalıdır.

Kur'ân bizlere "İlimden ayrılmayın, ilim ifade etmeyen şeylerle meşgul olmayın" der.

İsrâ Sûresi 36: "Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm."
Meâli: "Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin."

İlim; varlığın kendinde olan, varlığın varoluş sisteminin satır satır yazılı olan ilâhî yazılımın işaretleridir.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, o ilmin boyutlarıdır.

Kâinat; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin akışıyla var olmuştur.
Bu akış her an haber bildirir, yâni varoluşun bilgilerini sunar.

Varoluşu anlamak için ilim şarttır.

İlim kişiyi şahit olmaya götürür.
Şahit olmak, varlığın özünde olan işaretlerle mümkündür.

Allah'ın "El Habîr" esmâsıyla buluşan, varlıktan akan ilâhî bilgilerle buluşur.

Allah, kulunda olan her şeyden, kulunun yaptığı her şeyden haberdardır.
Kul ne yaparsa yapsın, kendi vücûduna yazılır.

Tohumun özü, açığa çıkacak olan ağaçtan haberdardır.
Zamanı gelince, tohumda olan ağaç; dalıyla yaprağıyla, çiçeğiyle meyvesiyle bir bir açığa çıkacaktır.

İşte Allah "El Habîr" esmâsıyla tohumun özünde olanı haber eder.

Allah'ın kendinde ne varsa, özünden o tecelli eder.
Özünden tecelli eden her şey, O'na ait olan haberler verir.

Yâni kişi, Allah'ı arif olmak istiyorsa, varlıktan akan bilgilerle buluşmalıdır.

Kişi, edep sahibi olursa, ona ilim açılır.
Onun sadakati, teslimiyeti ve tefekkürü, bilmesi gereken bilgilere kapılar açacaktır.

Varlığın yaratılışı, yaratanın kendini bildirmesidir.

Tüm varlık, O'nun hakkında haberler sunar.

Fâtır Sûresi 31: "Vellezî evhaynâ ileyke minel kitâbi huvel hakku musaddikan limâ beyne yedeyh innallâhe bi ibâdihî le habîrun basîr."

Meâli: "Size her varlık kitabından her an hakikatleri bildiriyoruz. O hakikatlere sadık olanlar her şeyde olan o kudreti bilirler. Şüphesiz Allah'ın kullarısınız. Elbette O, her varlıktan her an bildirendir, tüm hakikatleri gösterendir."

Furkan Sûresi 58: "Ve tevekkel alel hayyillezî lâ yemûtu ve sebbih bi hamdih ve kefâ bihî bi zunûbi ibâdihî habîrâ."

Meâli: "Diri olana, sonsuz olana, tüm varlığınla teslim ol. Tüm niteliklerin sahibinin O olduğunu bil. Fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrâk et ve fenalarından geç. Aradığınız soruların cevabı için O yeterlidir. O, kullarından her an hakikatleri bildirendir."

Hakikatlerin bilgisine ulaşabilmek için, sadakat ve teslimiyet şarttır.

Allah, varlıktaki tecellileriyle, kendine ait olan işleyişi hakkında, sıfatları hakkında, vücûdları tutan zâtı hakkında her an "El Habir" esmâsıyla haber verir.

Allah hakkında haberdar olmayan, onun hakkında bir şey konuşamaz.

Kişi, öncelikle kendi vücûdunda, sonra varlığın vücûdunda O'na şahit olacaktır.

Şehadet, varlıkta akan tecellileri görmekle mümkündür.

"El Habîr" esmâsının çekimi; Allah'a ve ona ait olan hakikatlere irfan sahibi olmayı isteyenler içindir.

Varlıkta olan ilimle tanışmayı arzulayan kişi de, "El Habîr" esmâsını çekebilir.

"El Habîr" esmâsının, çok farklı bir kanalından, dünyada olan her hangi bir varlıkla bir bağ kurulabilir.
Kaybolmuş bir şeyle bağ kurulabilir, kapalı şeylerden haber alınabilir.

Işıktan akıp gelen haberler vardır.
Sudan akıp gelen haberler vardır.
Topraktan akıp gelen haberler vardır.

Bu haberlerle buluşmak, "El Habîr" esmâsının gönülde tecelli etmesiyle mümkündür.
Geçmişten ve gelecekten haber verebilmek, o gönüllere mahsustur.

YA HÂDÎ- YA HÛDÂ

Hâdî الهادي **hidâyete erdiren, yolu açan, her varlıktan âyetleriyle kendine erdiren**

Hûda هُدًى **hidâyet yolunu gösteren, her varlıktan yol gösteren, gidilecek yolu gösteren, herkesin yolunu çizen**

Hâdî, Hûdâ, Hidâyet, Hû, Hâdû, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Hâdî; hidâyet verici, hakikatlere ulaştıran demektir.

Hûdâ; yol gösteren, hakikatlere ulaşmanın yolunu bildiren demektir.

Hidâyet; hakikatlerle buluşup Hakk'a ermek demektir, hak ile bâtılı ayırt eden demektir, kendini bilme yolunda, kendi aslının hakikatini anlayan demektir.

Hû; O, Allah, her şeyin sahibi, tüm kâinattaki tek kudret demektir.

Hâdû; gösterilen yol, gidilmesi gereken yol, tavsiye edilen yol, hedefe götürecek yol demektir.

Hû: Cümle varlığın ve varlıktaki tüm niteliklerin tek sahibidir.

Hâdû: Kendine giden yolu bildiren, hakikatlere ulaşma yolu olan varlığın yol bilinmesi, her varlık Hakk'a açılan bir yoldur.

Hûdâ: Varlıktaki âyetleriyle, yâni işaretleriyle yol gösteren, yolun nasıl takip edileceğini bildiren.

Hâdî: Kendisi kendisiyle hidâyete erdiren, kendine yine kendi ileten, hidâyet verici, hakikate hakikatleriyle ulaştıran, emin olduran.

Hidâyet: Hakk'la Hakk olan, Hakk'a eren, Hakk zevkine eren, bekâbillah bulan, mü'min olan, kâlbi mutmain olan.

Hidâyet bulmak, varlıktaki ilimle Hakk'a ermektir, Allah'tan emin olmaktır.

Her varlık, dosdoğru Hakk'a giden bir yoldur.

Her varlık, ayetullah şehridir, yani Allah'ın ayetler şehridir.

İnsanın vücûdu da, Allah'ın âyetler şehridir.

İnsan kendi vücûdunun işaretleriyle yol bulduğunda, Allah hakikatine erecektir.

İnsan kendi vücûdunu "Sırât-ı Mustakîm" bilmelidir.

Hakk giden dosdoğru yol, öncelikle insanın kendi vücûdudur.

İlim ile yol alan, muhakkak ki gerçeklere ulaşacaktır.

Hacc Sûresi 54: "Ve li yâlemellezîne ûtul ılme ennehul hakku min Râbbike fe yuminû bihî fe tuhbite lehu kulûbuhum ve innallâhe le hâdi ellezîne âmenû ilâ sırâtın mustakîm."

Meâli: "Hakikatleri bilmeleri için ilim sunulan kimseler, kendilerini vücûdlandıranın hakikatlerini bilirler. Böylece O'na iman ederler. Böylece onların kâlbleri bir eminlik içindedir. İman edenler elbette Allah'a yol bulurlar, dosdoğru hakikatin yolundadırlar."

Bu âyeti incelediğimiz zaman, görüyoruz ki hakikatler ancak ilimle bulunur.

Kişi kendini vücûdlandıranı, ilmi olarak bildiği zaman, iman sahibi olur.

Ve onların kâlbi bir eminlik içinde olur, yâni onlar mü'min olurlar.

İşte onlar, dosdoğru hakikatin yolundadırlar ve elbette onlar Allah'ın hidâyetine mazhar olmuşlardır.

Furkân Sûresi 31: "Ve kefâ bi Râbbike hâdiyen ve nasîrâ."

Meâli: "Râbbin yol göstermede ve yardım etmede kâfidir."

Muhammed Sûresi 17: "Vellezînehtedev zâdehum huden ve âtâhum takvâhum."

Meâli: "Dosdoğru hakikatlerin yolunda ilerleyenlerin hakikatleri anlamaları artmıştır, hidâyet bulmuşlardır ve onlar hakikatleri sunarlar. Onlar fenalardan sakınırlar, Allah'a ortak koşmazlar."

Öncelikle kendi vücûdunu bir kapı bilip, o kapıdan vücûd şehrine adım atan, hakikatler yolunda ilk adımını atmıştır.

Enfüs yolculuğu, vücûd şehrinin sırlarına adım attırır ve vücûd sahibini gösterir.

Zalim kimseler, kibirli kimseler ise, kendi hevâlarına göre yol alırlar, Allah'ın gösterdiği yol üzere olmazlar, onlar Allah'a yol bulamazlar.

Allah her varlıktan yol gösterir, gözü eşya gören, eşyanın özünü göremez.

Varlığın eşya boyutunda kalan kimse ve zalimlik yapan kimse, varlığın özüne bakmadığından dolayı Allah'a yol bulamaz.

Cum'a Sûresi 5: "Ve Allâh lâ yehdîl kavmez zâlimîn."

Meâli: "Zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar."

Genelde müellifler bu âyeti: "Allah, zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez." diye meâl ediyorlar.

Peki, böyle meâl edilmesi doğru mudur?

Allah zalimleri, doğru yola iletmez mi?

Yoksa Allah, zalimlere de her an, her varlıktan ve kendi vücûdlarından hakikatlere yol göstermez mi?

Zalim kişi, doğru yolu bulamazsa zalimliğini nasıl bırakacak?

Resûl ve Nebî dediğimiz kâmil kimseler, zalimliği bitirmek için hakikatleri bildirmediler mi?

Allah, herkese her varlıktan yol gösterir, zalimlikte kalan kimse, varlıktan akan yol üzere olamaz.

Her varlık Allah'a giden bir yoldur, Allah'ın hûdâ esmâsıdır.

Fakat insan, zalimlik yaptığı müddetçe gösterilen yolu göremez.

Zalim kimseler, zalimliklerini bırakıp doğru yola gelmeleri için, yönlerini kendi vücûdlarına ve varlığın özüne döndürmeleri gerekir.

Zalim bir kimse zalimliğini bırakmadığı müddetçe, Allah'ın gösterdiği yolu bulamaz.

Hakk'a açılan yol, kişinin gözünün önünde kendi bedenindedir, ama zalimlik onu gözünü kapatmıştır, bundan dolayı o, hakikat yolunu göremez, Allah nedir bilemez.

Bunun için, Allah zalimleri doğru yola erdirmez meâli uygun değildir.

Allah herkese, her an doğru yola gelsin diye, kendinden ve cümle varlıktan seslenir.

Zalimin de kâlbinin atması, vücûdunun çalışması, nefes alıp vermesi, Allah'ın ona her an yol göstermesi değil midir?

Saff Sûresi 7. âyette: "Allah hakkında yalanlarda kalanlar, iftira atanlar, zalimliklerini bırakmadıkları müddetçe, Allah'ın gösterdiği yolu göremezler", açıklaması muhteşem bir uyarı değil midir?

Allah zalimleri doğru yola erdirmezse, onların zulmü tüm insanlığa ve tüm varlığa olmaz mı?

Resûl ve Nebîlerin vazifesi zalimlere doğru yolu göstermek gayreti değil midir?

Allah bizlere tüm varlıktan doğru yolunu gösterir, lâkin bizler bir zalimlik içinde olduğumuzdan dolayı gösterilen yolu göremeyiz.

Dedikodu zalimlik değil midir?

Dünya makamı peşinde koşmak, makam için birilerini ezip geçmek, yalan söylemek zalimlik değil midir?

İbadetlerini bile çıkar için yapmak zalimlik değil midir?

Birilerine kendini üstün göstermek için yapılan her şey zalimlik değil midir?

Kendi çıkarın için yalan söylemek zalimlik değil midir?

Emaneti ehline vermemek zalimlik değil midir?

Yetişen gençleri inançlarına göre ayırmak ve senin adamın benim adamım deyip iş vermek veya vermemek zalimlik değil midir?

Zalimliği terk etmediğimiz müddetçe, vücûdun işleyişine şahit olamayız.

"Allah zalimleri doğru yola iletmez" yerine, "zalim kimseler Allah'a yol bulamazlar" meâli daha uygun düşer.

Aynı şekilde, "Allah dilediğini saptırır, dilediğine hidâyet verir" meâli de çok dikkatlice incelenmelidir.

İbrâhîm Sûresi 4: "Fe yudillullâhu men yeşâu ve yehdî men yeşâ ve huvel azîzul hakîm."

Genelde bu âyet "Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir." diye meâl edilir.

Burada şöyle sormak gerekir: Allah dilediği kimseyi saptırır mı, onu doğru yola iletmez mi?

Eğer kelimeleri teker teker incelersek hakikatleri daha iyi anlarız.

Men yeşau: İsteyen kimse, kim isterse demektir.

Men: Kim, kimse, kişi demektir.

Şea: İstek, istemek demektir.

Yeşau: İsteyen, ister demektir.

Allah ister diye çeviremeyiz, "Şea" istek anlamında kullanılır, istek kula mahsustur.

Allah irade edendir. İrade sıfatı varlığın yaratılışı ile ilgilidir. Yâni bir tohumdan ağacın çıkması Allah'ın irade sıfatının tecellisiyledir. "Kün fe Yekün" irade sıfatıyla alakalıdır.

İsteyen kelimesini Allah'a mahsus kılamayız, Allah'a mahsus olan "irade" kelimesidir, İrade Allah'a mahsustur. Tüm kâinat irade sıfatının tecellisidir.

Şea kelimesi kula nispet edilir.

İşte burada çok güzel bir gerçek bize sunuluyor. Resûl hakikatleri anlatır, isteyen kimse o hakikatlerle Allah'a yol bulur, isteyen kimse de kendi cehâlet anlayışına sapar.

Kişinin hakikatleri anlaması kendi bildiği cehâlet anlayışını bırakmasıyladır.

Kişi kendi cehâlet bildiklerini bırakmazsa, anlatılan hakikatleri anlayamaz.

Çünkü anlatılan her şeyi kendi bildikleriyle tartar ve kendi bildikleri ağır basarsa kendi cehâlet anlayışına sapar.

Allah kimseyi saptırmaz.

Her nefeste insana, "Sendeyim kulum, sendeyim kulum" diye seslenir.

Bizden istenen Allah'a ârif olmak ve irfaniyet şuuruyla yaşamaktır.

Allah kuluna her saniye onun bedeninden tüm işaretleriyle seslenir, "Beni tanı, beni anla, bana teslim ol" diye.

Allah kulunu, ona arif olması için yarattı, onu saptırmak için değil.

Kişinin Allah'a şahit olabilmesi, ona arif olabilmesi için; , "El Hûdâ" "El Hâdî" esmâsının gönülde tecelli etmesi gerekir.

Kişinin gönlünde doğan bilme isteği; edep, ilim ve teslimiyetle birleşirse, tüm kapılar bir bir açılmaya başlar.

Zalim kimseler, zalimliklerini bırakmadığı müddetçe hidâyet bulamazlar.
"Zalim kimseler hidâyet bulamaz." Bakara Sûresi 258

Kâfir kimseler, yâni hakikati görmemezlikten gelen kimseler, kâfirliklerini bırakmadığı, kendi vücûdlarını anlamak için gayret göstermediği müddetçe, hidâyet bulamazlar.
"Kâfir kimseler hidâyet bulamazlar." Bakara Sûresi 264

Fâsık kimseler, yâni toplumda aRâbozuculuk yapan kimseler, insanlar hakkında iftira atanlar, yalan söyleyenler, bu hâllerini bırakmadıkları müddetçe, hidâyet bulamazlar.

"Fâsık kimseler hidâyet bulamazlar." Mâide Sûresi 108

“El Hûdâ” “El Hâdî” esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Her varlığı Hakk’a açılan bir kapı bilir.

Hakikatleri kitaplarda değil, varlığın özünde arar.

Hidâyete ermiş kimsedir.

Allah’ın gösterdiği dosdoğru yol olan, varlıktaki ilimle hareket eder.

Şahit olmadığı şeyi dile getirmez.

Onun gönül dili açılmıştır, dilinden kelamullah akar.

Bu esmâ çekimi “Ya Hûda- Ya Hâdî” diyerek olmalıdır.

Bu esmâyı çekmek:

Kişinin Allah’tan ona doğru yolu göstermesini dilemektir.

Hidayet bulmayı dilemektir.

Allah’ı layıkıyla anlamayı arzu etmektir.

Hak ile bâtılın ne olduğunu anlamayı istemektir.

Varlıktaki işaretleri okumayı, o işaretlerle yol bulmayı, ilim üzere hareket etmeyi Allah’tan istemektir.

EL HÂFİD

Hâfid الخافض Üreten, çoğaltan, evlat veren, bir makamı kapatıp, bir makamı açan, gizliden açığa çıkaran, alçaltan, düşüren, dünya boyutuna düşen

Hâfid kelimesi; hâfi kelime kökünden gelir.

Hâfi; gizli, saklı, açıkta olmayan, görünmeyen, bâtında olan demektir.

Hâfid ise; gizliden açığa çıkaran, üreten, çoğaltan, bir şeyden diğer bir şeyi açığa çıkaran, doğuş, evlat veren, evlattan torun çıkaran, içten dışa çıkaran demektir.

Bunu anlayamayan kişi ise, makam makam bu çıkışı anlayamaz, dünya boyutunda kalır ve derecesini alçaltmış olur, yâni eşya boyutunda kalır.

Dünya boyutunda kalmak, yâni varlığın eşya boyutunda kalmak, kişinin derecesini düşürmektir, hakikatleri anlamayı kaybetmektir.

Onun için Hâfid kelimesi, aynı zamanda; azalan, kaybolan, kayıp, endişe, alçaltan anlamlarına da gelir.

Ama burada çok dikkati düşünmek gerekir.

Vâkıa Sûresi 3 ve 4. âyet buna çok güzel açıklama getirmiştir.

Vâkıa Sûresi 3: "Hâfidatun râfiah."

Hâfîdatun: Azalan, kaybolan, kayıp, endişe, alçaltan, üreten, çoğaltan, gizliden açığa çıkaran.
Râfiatun: Kaldıran, yükselten, arttıran, yüceliği hissettiren.

Vâkıa Sûresi 3: "Hakikatleri anlamada kimileri bir yücelik içindedir, kimileri bir kayıp içindedir."

Vakıâ Sûresi 4: "İzâ ruccetil ardu reccâ."

Meâli: "Suretlerde kalan kimse, hakikatlerden uzaklaştıkça uzaklaşır."

Varlığın eşya boyutunda kalan, sûretlere takılan kimse, varlığın içi yüzünü bilemez, varlığın oluşumuna makam makam eremez.

O zaman derecesini alçaltır, dünya boyutuna düşer, eşya boyutuna esir olur.

Kişi makamlarda derecelerini yükseltemiyorsa, düşüyor, alçalıyor demektir.

Kişinin gizlediği kini, öfkeyi, açığa çıkarması da hâfid esmâsından gelir.

Kişinin içinde kin, nefret, öfke, hiddet olduğu müddetçe, gün gelir bunlar açığa çıkacaktır.

Yâni kişinin içinde ne varsa dışına o çıkar.

Tohumun içinde ne varsa, onun dışa çıkacağı gibi.

“Hiçbir şey gizli kalmaz, gün gelir her şey açığa çıkar” sözü “El Hâfid” esmâsına işaret eder.

“El Hâfid” esmâsı çeken kişi, gizli bir şeyin açığa çıkmasını talep ediyor demektir.

Şuarâ Sûresi 215: "Vahfıd cenâhake li menittebeake minel muminîn."

Ve hafıd: İndir, koru, tevâzû, açığa çıkar,
Cenaha ke: Varlık, birliğin içinde, kanat, bağ, kol, mevcudiyet,
Li men ittebea ke: Kimseler için, sana tâbi olan, izleyen, uyan, dinleyen,
Min el mü’minine: Mü’minlerden, iman edenler, emin olan,

Şuarâ Sûresi 215: “İnananlardan seni izleyen kimselere, mevcudiyetin hakikatlerini tevâzû içinde bildir.”

Bu âyette ise “Hafîd” kelimesi; içindeki tevâzûyu açığa çıkar anlamında kullanılmıştır.

“El Hâfid” esmâsı, hem varlığın özünden açığa çıkış, hem de bir kişinin duygu ve düşüncelerinin açığa çıkışı, eyleme dönüşmesi olarak düşünülebilir.

Eğer kişi, içini yâni aklını ve gönlünü temizlemezse, içinde ne varsa o açığa çıkar.

Kişinin içinde kötülük duyguları varsa, eylemleri zalimliğe dönüşür.
Kişinin içinde rahmet duyguları varsa, eylemleri iyiliğe dönüşür.

Bir kişinin kendi hakkında, ya da biri hakkında yalan söylenmişse, iftira atılmışsa, tuzak kurulmuşsa; “Allah’ım “El Hâfid” esmânla gerçekleri açığa çıkar ya Râbbi” diye dua edebilir, “El Hâfid” esmâsı çekebilir.

Aynı zamanda, görünmeyen âlemin sırlarını merak salmışsa “Allah’ım “El Hâfid” esmânla, gerçekleri gönlümde açığa çıkar ya Râbbi” diye dua edebilir, esmâ çekebilir.

EL HÂFIZ

Hâfız الحفيظ Koruyan, muhâfaza eden, tüm varlığı ve tüm varlıktaki nitelikleri tutan, muhâfız

Hâfız, hâfıza, muhâfız, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah "El Hâfız" esmâsıyla, kendine ait tüm hakikatleri kendi Levh-i Mahfûzunda, muhafaza eder yâni korur.

Allah'ın hâfız boyutu, "Levh-i Mahfûz" boyutudur.

Allah kendine ait olan tüm hakikatleri "Levh-i Mahfûz" boyutunda muhafaza eder.

"Levh-i Mahfûz" kelimesi, hâfız kelimesinden gelir.

Levh-i Mahfûz'da ne sırlar gizlidir, nasıl mesajlar vardır?

Burûc Sûresi 22: "Fî levhın mahfûz."

Meâli: Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhâfaza edilmiştir.

Levha: Sayfa, yazılı olan, levha, üzerinde ilmin yazılı olduğu levhâlar, demektir.

Mahfûz: Muhâfaza edilen, saklanan, korunan, içindeki taşıdığı değeri hiç eksiltmeden ya da arttırmadan koruyan, koruyup aktaran demektir.

Levh-i Mahfûz: Muhâzafa edilen levha, korunan sayfalar, korunan değerler, saklanan bilgiler, ilâhi kalemle yazılmış korunan ulvî sayfalar, demektir.

Anlıyoruz ki Levh-i Mahfûz; muhâfaza edilen levhâlar, korunan bilgiler, varlık kitabının içinde satır satır yazılı olan ilahi bilgiler anlamında karşımıza çıkıyor.

Levh-i Mahfûz, tüm kâinatın varoluş bilgilerinin satır satır yazıldığı sistemin adıdır.

Hem zerreye ait hem bütüne ait olan varoluş ile ilgili bilgilerin muhâfaza edildiği sistem.

Beşeri sisteme ait olan ve Ulvî sisteme ait olan hakikatlerin saklandığı levhâlar.
Beşeri sisteme ait olan hakikatler, varlık kitabının içinde satır satır yazılıdır.

Ulvî sistem ise beşeri sistemin geldiği yerdir.
Ulvî sistem dediğimiz; rûh boyutu, nûr boyutu, hiçlik boyutudur.

Rûh sisteminin, Levh-i Mahfûz boyutunda, beşeri sisteme ait olan, tüm bilgiler muhafaza hâlindedir.

Rûh boyutunun, Levh-i Mahfûzunda beşeri varlığın açığa çıkmadan önceki bilgileri satır satır yazılıdır.
Nûr boyutunun Levh-i Mahfûzunda ise rûh boyutuna ait olan yazılım vardır.

Bir incir tohumu düşünelim:
İncir tohumunun içinde incir ağacına ait olan tüm bilgiler muhâfaza edilmiştir.

İncir ağacına ait olan; filiz, dal, yaprak, çiçek, meyve satır satır yazılıdır.
Hatta yaprak sayısı, meyve sayısı, incir ağacının büyüklüğü vs satır satır yazılıdır.
Yâni tohumda incire ait olan bilgiler muhâfaza edilmiştir.
İncir tohumundan incir ağacı çıkar ve incir ağacının tüm bilgileri yine yeni oluşacak olan incir tohumunda saklanır.
İşte incir tohumunun içindeki sistem incir tohumunun Levh-i Mahfûzudur.

Ağacın Levh-i Mahfûzu o ağacın tohumudur.
Ağacın tohumunda ne yazılı ise, o tohumdan o ağaçla ilgili şeyler açığa çıkar.
Asla başka şey açığa çıkmaz.

Mesela, incir tohumundan kayısı ağacı çıkmayacağı gibi, özde ne varsa o açığa çıkacaktır.
İşte Levh-i Mahfûzda ne varsa o açığa çıkacaktır.

Varoluş ile ilgili tüm sırlar Levh-i Mahfûzda satır satır yazılıdır.
Hâfız esmâsıyla, o sırları orada koruyan, saklayan Allah'tır.

Buradan kâinatın varoluşunu düşünürsek, kâinatın varoluşu süresince ortaya çıkan varlık da, aynı incir tohumundan incir ağacının ortaya çıkışı gibidir.

Zamanı gelince çeşit çeşit varlık ortaya çıkmaktadır.

İşte varoluş ile ilgili sistem bir özden açığa çıkmaktadır.
Ve bu özde varoluşa ait olan tüm bilgiler satır satır yazılıdır.
Ve bu bilgilerin muhâfaza edildiği sisteme "Levh-i Mahfûz" denilmiştir.
Levh-i Mahfûz'da ne varsa zaman içinde bir bir açığa çıkar.

İşte "Levh-i Mahfûz" dediğimiz sistem, ister tek varlıkta olsun, ister tüm kâinatın varoluşunda olsun, varoluşa ait olan bilgilerin korunduğu sistemdir.

Bu sisteme râhimiyet sistemi denir.

Sistemde yazılı olan bilgilere, varoluş ile ilgili bilgiler denir.
Hepsine birden "Levh-i Mahfûz" denilmiştir.
Levh-i Mahfûz, hâfız esmâsıyla korunmaktadır.

Levh-i Mahfûz-un iki ciheti vardır.
1- Vehbiyet ciheti.
2- Kesbiyet ciheti.

Vehbiyet ciheti; kâinatın yâni tüm varlığın varoluşunun önceden yazılı olduğu cihet, rûh, nûr, âmâ boyutu.
Bu boyutta varlık nasıl bir yazılım taşıyorsa, ona göre var olur.
Yâni, "Â'yân-ı Sâbite" boyutunda ne varsa, açığa o çıkar.

Kesbiyet ciheti; çevre şartlarına göre sonradan meydana çıkan durumlar ve bu durumların yazılımına dönüşümü ve sonra ortaya çıkışı.

Örnek vermek gerekirse; insanın beden olarak yaratılışı vehbiyet cihetinden gelir.

İnsandaki; huy, davranış, korkular, iyi ya da kötü hâller, aileden çocuğun "Dna" sistemine yazılır ve bu yazılımlar, nesiller boyu devam eder gider.
İşte bu da kesbîyet cihetidir.
Kesbîyet sonradan edinilenler demektir.

Her kişi, atalarından gelen, hâl ve davranış miraslarını taşır.
Ve bir de kendi yaşadığı zaman dilimi içinde, kendi bedenine, toplumdan ve çevreden gelen her türlü gördüğü, yaşadığı, duyduğu sözler, hâl ve davranışlar yazılır ve bunu bir sonraki nesile aktarır.

İşte bir kişide iki türlü "Levh-i Mahfûz" boyutu vardır.

Biri, kişinin beden varlığının varoluş ciheti olan, vehbiyet ciheti.
Diğeri, kişinin atalarından gelen huy, davranış, korkular, iyilik ya da kötülük yapma gibi hâlleri taşıyan kesbiyet ciheti.

Aile ve toplumun her türlü hâl ve davranışları, atalardan gelen bir mirastır.
Ve bu miras kesbiyet cihetiyle aktarılır.

Onun için Kur'ân'da birçok yerde güzel amellerde olmayı, güzel sözler söylemeyi tavsiye eder.
Kötü sözler söylemeyin der.

Çünkü tüm sözler ve davranışlar, insan vücûduna kaydedilir ve kişinin Levh-i Mahfûz'unda kayıt altına alınır ve gelecekte kişinin ve kişinin neslinden gelenlerin huy ve davranışlarında etken olur.

Bir bebek aileden gelen tüm hâlleri taşır.

Bebek ailede ve toplumda ne duyarsa ne görürse hangi hâl ve davranışlara şahit olursa bunların hepsi, bebeğin Levh-i Mahfûz'una yazılır.

Ve daha sonra bu yazılanlar bir tohumdan filizin çıkması gibi açığa çıkar.
Bugün genetik ilmi dediğimiz ilim, genlerde yazılı olan sistemi okumaya tanımlamaya çalışıyor.

Atalardan ve çevreden gelen hastalık taşıyan genlerin okunması ve tamir edilmesi hep Allah'ın genetik ilminin bir mucizesidir.

İşte bir kişi, toplumda ne söz söylerse söylesin, ne davranışlar sergilerse sergilesin bunların hepsi ama kişiye ama çevresindeki kişilere ama varlığa satır satır yazılır.

Bir insanın hâl ve davranışları, inanç ve ibadet sistemi, aileden bulduğu mirastır.

Onun için güzel insan Hazreti Muhammed; çocuklarınızın yanında güzel konuşun güzel davranışlar sergileyin, der.
Söylenecek her söz, her davranış, ileride kişinin kendi davranış kaderi olur.

Çünkü söylenen her söz ve davranış, kişinin genetik yapısına satır satır yazılır. Ve zamanla ortaya çıkabilir.

İşte "Levh-i Mahfûz" dediğimiz muhteşem sistem, aklın alamayacağı sistem, Allah'ın özünde yazılı sistemin adıdır.
Ve orada Allah, tüm bilgileri "El Hâfız" esmâsıyla muhafaza eder.

Levh-i Mahfûz'da, hem Ulvî, hem beşeri sistemin yazılışı Allah'ın "Nun ve Kalem" sırrıdır.
Levh-i Mahfûz'da ne varsa, zamanı gelince adım adım kâinatta varlık olarak ortaya çıkıyor.

Levh-i Mahfûz'un yazılı olan sayfaları vardır ve sonsuz yazılacak sayfaları vardır.

Yazılı olan sayfalarda varoluşun sistemi gizlidir.

Mesela insan; Levh-i Mahfûz'da yazılı olan sistemden insan olarak açığa çıkar.

Aynı insanın beşeri vücûdunda, Levh-i Mahfûz sayfalarına her an yazılım devam etmektedir.

Bu sayfalara kişinin çevresinden, aileden, toplumdan aldığı tüm eğitim, hâl, davranış, yemek-içmek vs gibi şeyler satır satır yazılır ve bunlar saklanır.
Onun için insana hep iyi hâllerde olması, tefekkür sahibi olması, güzel konuşması, çevresine varlığa iyi davranması, sağlıklı beslenmesi tavsiye edilir.

Kişinin; öfkesi, yalanı, dedikodu yapması, kibri, zararlı hâlleri, menfaat içinde olma hâlleri hep o kişinin beşeri vücûdunun Levh-i Mahfûz'una kaydedilir.

Ve bu kaydedilenler, nesilden-nesile geçerek gelecek nesillerin hâl ve davranışı olur.
Atalarımız boşuna dememiştir:
"Ne ekersen onu biçersin"
"Kişinin içinde saklıysa o dışına sızar" diye.

İşte "El Hâfız" esmâsı, her şeyin korunması saklanmasıdır.
Muhafaza edilen sistemden, gün gelir her şey bir bir açığa çıkar.

Allah "El Hâfız" esmâsıyla, kendine ait olan tüm sistemi, kendinde muhafaza eder.
Kendinde olan sistemden, varlığı açığa çıkarır, açığa çıkardığı varlıkta, kendine ait olan tüm sırları varlıkta muhafaza eder.

İnsan hakikatleri, ancak ve ancak varlığın özünde muhafaza edilen, ilim boyutundan öğrenebilir.

Hâfıza kelimesi de buradan gelir.
İnsanın hâfızasında da, her şey muhafaza edilmiştir.

İyi olan, duygu ve düşünceler de muhafaza edilmiştir.

Kötü olan, duygu ve düşünceler de muhafaza edilmiştir.

Beynin yazıcı melekleri, her şeyi beyne kaydeder. O beyinde her şey saklanır.

İşte "El Hâfız" esmâsı, varlığın özünde ve insanın tüm beyin ve vücûd hücrelerinde muhafaza edilen sistemin adıdır.

Hâfızlık, toplumda bilinen adıyla, bir şeyi ezberlemek değildir.

Hâfızlık, Allah'a ait olan varlığın özünde muhafaza edilen sisteme ulaşmaktır.

Muhafaza edilen sistemden, kişinin kendi hâfızasına olan aktarımın adıdır.

Kişi hâfızasına aktardığı bilgilerle kendine yol bulacaktır, hakikatleri anlamaya devam edecektir.

"El Hâfız" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Varlığın özündeki ilim ile yol bulur, varlığın özünde muhafaza edilen ilimden yönünü döndürmez.

Boş asılsız şeylerle ilgilenmez.

Hafızasını hep rahmânî boyuta yönlendirir.

Koruyucudur.

Hafızası güçlüdür.

Kötü düşünceleri hafızasında barındırmaz.

İnsanların özel sırlarını muhafaza eder, kimseye söylemez.

“El Hâfız” esmâsını çekmek:

Allah’ın hâfız boyutunu anlamayı dilemektir.

Hafızasının güçlü olmasını istemektir.

Hafızasında, kötülük getirecek her türlü bilginin yok olmasını istemektir.

Hafızasında, hep rahmânî bilgiler kalmasını istemektir.

Beynine, unutmama kodlaması yapmaktır.

Allah’ın hakikatlerinin hâfızasına kalıcı olarak yazılmasını istemektir.

Kişinin hâfızasında, hakikatlerin bilgileri ne kadar koyu yazılı ise, kişi yaşamını bu hakikatlerle düzenleyecektir ve Sâlih amelde yaşayacaktır.

EL HAKEM- EL HAKÎM

Hakem الحكم Hakk ile batılı ayırt etme yeteneğini sunan, hüküm veren, varlığın birbiri arasında hükmü sağlayan

Hakîm الحكيم Varlığa ve varlıktaki tüm tecellilere, değerlere hakîm olan

Hakem; hüküm sahibi, hükmünü uygulayan demektir.

Yaratılışta her niteliğin, her varlığın nasıl var olacağının hükmü "El Hakem" esmâsıyla verilir.

Göz oluşurken, "Dna" da olan göz hücreleri, hiç şaşmadan gider gözü oluşturur.

Bu diğer tüm hücre, doku ve organlarda da aynıdır.

İşte her bir niteliğin, nereye nasıl gideceği ve orada nasıl bir yapı oluşturulmasındaki hakem sahibi Allah'tır.

Gözün, göz olmasına, kulağın kulak olmasına ve diğer tüm organların oluşmasına hüküm veren Allah'tır.

Bu tüm varlık ve tüm varlıktaki nitelikler için de aynıdır.

Ayrıca, hak ile bâtıl arasındaki belirleyicilik "El Hakem" esmâsıyla belirlenir.

Bir bilginin ve davranışın bâtıl olup olmadığının ölçüsü, hakem olan Allah'ın ilmidir.

Konuşmalarda, aktarılan bilgilerde, bu bilgilerin ilme dayalı olup olmadığının ölçüsü, hakem esmâsıdır.

İnsanların birbirine yaptıkları iyilik ve kötülüklerde de hakem olan Allah'tır.

Hakîm ise; konusuna hakîm olan, cümle varlığa ve varlıktaki her niteliğe hakîm olan, her şeyi yerli yerine koyan, hükmünü, hikmetini gösteren, demektir.

Allah her varlığı var ederken, ince ince, yerli yerince bir bütünlük içinde vareder.

Allah, var ettiği varlığın niteliklerine hakîmdir ve onu ne şekilde, hangi ölçüde var edeceğinde de hüküm sahibidir.

İnsanı insan şekliyle, hayvanı hayvan şekliyle, bitkiyi bitki şekliyle yaratmada, hüküm sahibidir.

Ve cümle varlığın kendinde olan, niteliklere hakîmdir.

Akıştaki şaşmaz adaletin sahibidir.

En'âm Sûresi 114: "E fe gayrallâhi ebtegî hakemen ve huvellezî enzele ileykumul kitâbe mufassala vellezîne âteynâhumul kitâbe yâlemûne ennehu munezzelun min Râbbike bil hakkı fe lâ tekûnenne minel mumterîn."

Meâli: "Allah'tan başka hüküm sahibi aranır mı? Ki O'dur her bir varlığı açıklanmış bir kitap olarak sunan. Doğrusu sunduğumuz o kitaba bakanlar, o sunulanlarda kendilerini vücûdlandıranın hakikatlerinin olduğunu bilirler. Bundan sonra sakın şüphe edenlerden olma."

Hüküm sahibi olan Allah, hakîm esmâsıyla tüm esmâlarda hüküm sahibidir.

Tîn Sûresi: "E leysallâhu bi ahkemil hâkimîn."

Meâli: "Allah hükümleriyle bütün her şeye hâkim olan değil midir?"

Allah, varlığı var etmede ki hükümlerini ve bütün her şeye hakîm olmasını, varlıktaki tecellilerle gösterir.

Allah, varlığın kendinde olan işleyişte hem hüküm sahibidir, hem de o işleyişe hakîmdir.

Fiiline fâil olarak hakîmdir.

Allah varlığın kendinde olan tüm sıfatların oluşumda ve işleyişinde hüküm sahibidir, hem de tüm sıfatlarına hakîmdir.

Allah, tüm bedenleri zâtı ile tutandır, zâtında hüküm sahibidir, tüm bedenlerin hakîmidir.

Allah varlığı var etmede ve varlığın şekillenmesinde mutlak hakîm olandır.

Ayrıca, insanların iyi ya da kötü şeyler yaptığında da, yaptıklarının karşılığını vermede hüküm sahibidir.

Onun hükmü, anında tecelli eder.

Zilzal Sûresi 7-8: "Fe men yamel miskâle zerretin hayren yereh ve men yamel miskâle zerretin şerren yereh."

Meâli: "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür ve kim, zerre kadar şer yaparsa onun karşılığını görür."

**Birine kötülük yapan, hakkını yiyen, iftira atan, asla kurtulacağını sanmasın.
Muhakkak ki karşılığını görür, Allah onun vücûdundan hükmünü gösterir.**

Kim birine iyilik yaparsa, o da kendi vücûdunda karşılığını anında bulur.

Furkân Sûresi 19: "Sizlerden kim, birine haksızlık ederse, o büyük bir azabın içinde kalır."

**Birine kötülük yapan kişinin, vücûdunda kimyasal dalgalanma değişir.
Hücreleri farklı çalışır, beyin farklı çalışır.**

Birine kötülük yapan, haksızlık yapan, iftira atan, arkasından konuşan, toplumda bir kişiyi aşağılayan, yâni zalimlik içinde olan kişinin, vücûdundaki heyecan, mutluluk hormonları dediğimiz, " Adrenalin, Endorfin, Serotonin, Dopamin" gibi hormonların salgılanması değişir.

İnsan güzel şeyler yaptığında, bu hormonların salgısı artar.

Kötü şeyler yaptığında da, bu hormonların salgısı azalır.

İyi şeyler yapan insanlar, bu hormonlar sayesinde mutlu, huzurlu, sevgi dolu olur.

Kötü şeyler yapan kişinin bu hormonları azalır, azalan bu hormonlar sayesinde kişi; stres, panik, huzursuz, mutsuz, kavgacı, olur.

**Vücûd, kişi ne yaparsa yapsın anında gerekli karşılığı verir.
Bu karşılık kişinin yaşantısında kendini belli eder.**

**Huzura kavuşmanın tek yolu, sâlih amelde, iyi insan olmaktır.
Huzursuzluğun yolu, kötü amelde, zararlı kişi olmaktır.**

(Kişinin vücûdundaki, rahatsızlarının farklı bir boyutu olan, tıbbi, genetik hastalıklar farklı mesajlar içerir. Bu konu çok ince değerlendirilmelidir)

Mutluluk hormonu olarak adlandırılan endorfin, serotonin, dopamin gibi hormonlar insana huzur, mutluluk verir.

Toplum arasında denir; “Allah bu kötü insanı neden cezalandırmıyor”, aslında kötülük içinde olan insan, anında kendi vücûdunda karşılığını bulur.

Huzursuzluğu para vererek gideremezsiniz.

Huzur bakkalda satılmıyor ki gidip para vererek alınsın.

Huzura kavuşmanın tek yolu Sâlih amelde, iyi insan olmaktır.

Kur'ân; "Zarar veren bilgisiz kimselerden olmayın, kötü hâllerde olmayın, birbirinizin arkasından konuşmayın, ikiliğe düşmeyin, adalet üzere olun, birbirinizle alay etmeyin, kötü sözler söylemeyin, birbirinize yardım edin" der.

Hep bunlar bizlerin iyi insan olması içindir.

İyi insanın alacağı karşılık; sevgi, huzur, mutluluktur.

İyi insan tüm varlığa sevgi ile bakar.

Bunlar para ile alınmaz, bunlar ancak iyi insan olabilen kişinin vücûdunun ona sunduğu lütuflardır.

Allah, sistemini insanın vücûdunda oluşturmuştur.

İyilikler içinde olan insanın bulacağı karşılık, cennet, yâni huzur, sevgi, mutluluktur.

Kötülükler içinde olan insanın bulacağı karşılık cehennemdir, insan öncelikle bunu kendi vücûdunda yaşar.

İnsan vücûdu, muhteşem bir işleyişle çalışır.

Kötülük yapan bir kimseyle, iyilik yapan bir kimsenin vücûd işleyişinde, beyin işleyişinde farklılıklar vardır.

Eğer bu iyi anlaşılabilirse, mutluluğun ve mutsuzluğun kaynağını anlayabiliriz.

İşte Allah'ın ecri denilen şey budur.

Bu şaşmaz adaletteki hüküm sahibi Allah'tır.

İnsan vücûdu, insanın yaptığı şeylerin karşılığını, muhakkak ki ona sunar.

Yâni ne kötülük yapan insanın yaptığı yanına kalır, ne de iyilik yapan insanın karşılığı karşılıksız kalır.

Kim ne yaparsa yapsın, vücûd onun karşılığını verir.

"El Hakem- El Hakîm" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Allah'ın varlığa hâkimiyetini idrâk etmiştir.

Allah'ın tüm vücûdlara her an hakîm olduğunu görüyordur.

"Allah hükümleriyle hakîm olandır", şuuruyla hareket eder

Adaletten asla şaşmaz, edeb içinde yaşar.

Bu kimseler, genelde hukuk alanında çalışmaya meyilli kimselerdir.

“El Hakem- El Hakîm” esmâsı çekmek:

Allah’ın hakîmiyetini idrâk etmeyi istemektir.

Varlığın kendinde olan hikmetleri görebilmeyi dilemektir.

Mesleğine, evine, ailesine sadakat içinde, bir hakîmiyet içinde olmayı dilemektir.

Varlığın özünde varlığa hakîm olan tecellilerin inceliklerini anlamayı istemektir.

Hangi alanda çalışırsa çalışsın, konusuna hakîm olmayı dilemektir.

Bir haksızlığa uğradığında, Hakîm olan Allah’a, onun adaletine sığınmayı istemektir.

EL HAKK

Hakk **الحقّ** **Rûh, gerçek, hakikat, üflenen rûh boyutu.**

Toplumda hep, Hakk, Râb, denildiği zaman Allah diye bahsedilir.

Peki, nedir, “Hakk, Râb, Allah” inceliği?

Râb konusunu, “Râb” esmâsı boyutunda açıklamaya çalışacağız.

Hakk; her varlıktaki ve her kişideki "Rûh" boyutudur.

Allah, bütünlük boyutudur, cümle âlemin, evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtınıyla cem boyutudur.
Allah kelimesinin, İbrânice karşılığı "Hû" dur.
Hakk kelimesi de buradan gelir.

Bir damla suya "Hakk" dersek,
Deryaya "Hû" "Allah" denilir.

Bir tohum düşünelim, tohumun içinde ağacın görünmeyen tüm boyutu "rûh-mânâ" yâni "Hakk" boyutudur.

İşte tohumun özündeki, Allah'ın kimliğine "Hakk" denir.

Hakk-Hâkka Sûresi: "الْحَاقَّةُ, مَا الْحَاقَّةُ, وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ"
"El hâkkah, ma el hâkkat ve mâ edrâke mel hâkkat."

Meâli: “Hakikat. Nedir hakikat? İdrak ettin mi nedir hakikat?”

Hakk: “Rûh” sırrıdır.
Tohumun özünü "Hakk" boyutu olarak düşünelim.
Tohumdan açığa çıkan tüm ağacı ve ağacın her şeyini "Hakikat" boyutu olarak düşünelim.

Cümle âlem, rûh boyutundan gelir, açığa çıkan tüm varlık hakikatleri, yâni gerçekleri gösterir.

Kişinin vücûdunu tutan "Rûh" boyutu "Hakk" boyutudur.

Kişideki ve her varlıktaki varlığın özü olan rûh "Hakk" dediğimiz boyuttur.
Yâni, teni tutan can boyutu Hakk'tır

Hallacı Mansur'a bu makam zevk ettirildiğinde "Enel Hakk" dedi.

Enel Allah demedi.
Kendinin deryadan bir damla olduğunu anladı.
Deryanın damladan, damlanın deryadan ayrı olmadığını anladı.
Rûh boyutunun zevkine erdi.

Ente Hakk ise "Nûr" boyutudur, "Halk" boyutudur.

Hak, tek "k" ile yazıldığı zaman "hâk" kişinin beden, toprak boyutudur
Hâk-i beden; vücûd toprağı.
Hâk-i vatan; vatan toprağı.

Hakk, iki "k" ile yazıldığı zaman, kişideki "Rûh" boyutu anlamındadır.

Hakk, hakikat, hukuk, hâkim, hakem, hüküm, hakkani, hakan, hakir kelimeleri aynı kökten gelen kelimelerdir.

Hakir: Hakk şuurundan düşmüş anlamında kullanılmıştır.
Hakir duruma düşmek; kendindeki rûh boyutunun farkında olmadan yaşamak, ben benim egosuyla yaşamak, yâni kendine varlık nispet ederek yaşamak.

Hakikat: Hakk'tan açığa çıkan tüm sistemdir.
Hukuk: Varlığın birbiriyle olan birlik bağı, her varlığın Hakk'a ait olan bağının düzeni, nizamı.
Hâkim: Varlıktaki tüm tecellilere sahip olan.
Hakan: Her varlığa hükümleriyle hâkim olan, hükümdar.

Hacc Sûresi 6: "Zâlike bi ennallâhe huve el hakk."

Meâli: "Muhakkak ki Allah, o gerçek olandır."

Varlığın beşeri yönü "Hûve" dir.

Varlığın rûh boyutu "Hû" dur.

"Hûve" müennes boyuttur, yâni nisâ boyutudur, yâni dişil boyuttur, yâni varlık boyutudur.

"Hû" müzekker boyuttur, yâni zekr-zikir boyutudur, yâni eril boyutudur, yâni rûh, nûr boyutudur.

Yûnus Sûresi 55: "E lâ inne lillâhi mâ fîs semâvâti vel ard e lâ inne vadallâhi hakkun ve lâkinne ekserehum lâ ya'lemûn."

Meâli: "Göklerde ve yerde ne varsa her şey Allah'ın değil midir? Tecelli eden her şey Allah'ın hakikatleri değil midir? Fakat insanların çoğu bilemiyorlar."

İşte:
Hakk: Vücûdun rûh-mâna boyutuna denir.

Allah-Hû: Cümle kâinatın; evveliyle, âhiriyle, zâhiri, bâtınıyla bütünü olan ilâhi boyuttur.

Hadîd Sûresi 3:"Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın."

Kişideki ten şehri: "Râb"
Can şehri: "Hakk"
Cümle varlığın canıyla teniyle olan birlik: "Hû-Allah"

Her varlık Hakk'ın hakikatleridir.

Her varlığın kendinde olan tecelliler, Hakk'ın tecellileridir.

Varlık ten yönüyle de cân yönüyle de de Hakk'tır.

Teni cândan, cânı tenden ayrı görmemek, er kişilerin durduğu makamdır.

"El Hakk" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Hakikatlerle bağ kurmuş kişidir, Hakk şuuruyla yaşayan kişidir.

Rûh hakikatine ermiş kişidir.

Gönlü hep Hakk ile meşgul olan kişidir.

Hep gerçeklerle hareket eden kimsedir, asılsız şeylere yönelmeyen kimsedir.

Varlığın ama beşeri yönünden, ama enfûsî yönünden oluşunu, işleyişini, nereye gidişini anlamak isteyendir.

Kâmillik makamına erer ve ebrar kişilerden olur.

"El Hakk" esmâsı çekmek yerine "Ya Hakk" demek daha duygun düşer.

Gönlüyle "Ya Hakk" diyen kişinin tüm bedeni, Hakk frekansıyla sarsılır, Hakk ile Hakk olmanın hissine düşer.

"Ya Hakk" diyen kişi, bedenini hissetmez, kendini adeta bembeyaz bir bulutun içinde hisseder.

Cümle varlıktan Hakk esmâsıyla Hakk olur, Halk boyutunda Hakk zevkiyle yaşar

EL HÂLİK

Hâlik **الخالق** **Halk eden, var eden, ortaya çıkaran**

Hâlik, Halk eden demektir, Halkın sahibi demektir.

Hâlik, Halk, Hâlaka, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah'ın Halk boyutu, nûr boyutudur.

Her varlıktaki nûr boyutu, Halk boyutudur.

Nûr Sûresi 35: "Allâh nûrus semâvâti vel ard" …"Nûrun alâ nûr."
Meâli: "Allah göklerin ve yerin nûrudur"… "Nûr üzere nûrdur."

Kâinatı nûruyla tutan Allah'tır, onun her varlıktaki nûr boyutu ise, Halk'tır.

Deniz ve damlalarını düşünelim. Deniz ve damlaları birbirinden ayrı değildir.

Lâkin deniz boyutu Allah ise, damlalar boyutu Halk'tır.

Hakk ve Halk birliği, Hû boyutudur, yâni Allah boyutudur.

Hazret makamı; Muhammed makamıdır, Nûr makamıdır, Halk makamıdır
Halk'dan murad her varlıktaki damla nûrdur.
Varlığın beşer boyutuna Halk denmez, beşer boyutunun özündeki nûr boyutuna Halk denir

Varlığın toprak boyutu beşer boyutudur.
Lâkin beşer boyutunun da aslı nûrdur.

Onun için Yûnus Emre'miz:

"Sûret topraktır diyeni, gönlüm kabul etmez anı,
Bu toprağın cevherini hazrete ergördüm ahî"

Yâni, "Toprağın da nûr olduğunu Hazret makamına erişince gördüm" demiştir.

Niyâzî-i Mısrî, bunu çok güzel dile getirmiştir.

"Beşer denen bu âlem senin sûretle şahsındır,
Hakîkatta hüviyette değilsin yâ Resûlallâh."

Toprağın aslı nûrdur, toprağın her an bir değişim içinde olması, nûrdan nûra olan bir akıştır.

Varlığın açığa çıkışı, yaratılışı Halk boyutundan gelir.

Nûrdan, rûha, rûhdan, nefse, nefisten, beşeri boyuta olan akış, yaratılış sırrıdır.

İşte bunların hepsi, Halk oluş sırrıdır.

Mahlûk kelimesi de, Halk edilmiş olan, beşer elbisesi giymiş olan demektir.

Tüm varlık mahlûkâttır.

Furkân Sûresi 2: "Ve hâlaka kulle şeyin fe kadderahu takdîrâ."

Meâli:" Bütün varlığı, bir düzen içinde, bir ölçü ile varedendir."

Hâlaka, Halk demektir, yâni Halk edilen, yaratılan, var edilen.

Hâlik, Halk eden, yaratan, var eden.

Dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki, aynı kökten gelen kelimeler.

O zaman şöyle dememiz daha doğrudur.

Hâlik, kendi özünden açığa çıkardı, kendi özünden açığa çıkardığına "Halk" dedi.

Hâlik'in Halk ettiği kendiydi.

Mülk Sûresi 14: "Elâ ya'lemu men hâlak ve huvel latîful habîr."

Meâli:" Halkeden, ilmin sahibi olan ve tüm varlıktan en güzel şekilde bildirip duran O değil midir?"

En'âm Sûresi 102: "Zâlikumullâhu Râbbukum lâ ilâhe illâ huve hâliku kulli şeyin fabudûh ve huve alâ kulli şey'in vekîl."

Meâli: "İşte sizi vücûdlandıran Allah'tır. O'ndan başka güç yoktur. Bütün her şeyi Halkedendir. Artık O'nun kulu olduğunuzu ve O'nun bütün varlığın varoluşunda yetkili olan olduğunu anlayın."

Kişi varoluşu anlamak istiyorsa, varlığın Halk boyutuna bakmalıdır, yâni varlığın öz boyutuna bakmalıdır.

Varlığın dış yüzünde kalmamalıdır, her an işleyiş hâlinde olan varlığın iç yüzüne bakmalıdır.

Mekke'li müşrikler de, her şeyi yaratanın Allah olduğuna inanıyorlardı, fakat Halk boyutunu anlayamadıkları için, varlığın eşya boyutunda kalıyorlardı.

Zuhruf Sûresi 9: “Ve le in seeltehum men hâlakas semâvâti vel arda le yekûlunne hâlakahunnel azîzul alîm.”

Meâli: “Elbette onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı, diye sorduğunda, elbette onlar: Aziz olan, âlim olan yarattı, derler.”

Lokmân Sûresi 25: “Ve lein seeltehum men hâlakas semâvâti vel arda le yekûlunnellâh kulil hamdulillâh bel ekserûhum lâ yâlemûn.”

Meâli: “Eğer onlara: Yerleri ve gökleri kim yarattı? diye sorsan, elbette Allah derler. De ki: Tüm niteliklerin sahibi Allah’tır. Fakat onları çoğu bilmiyorlar.”

Mekke’li müşrikler de, Allah’a inanıyorlardı, ama inançları onları şirke düşürüyordu, Allah’ın ulviyetinin yanında kendilerine varlık nispet ediyorlardı.

Aynen bugün de insanların çoğunun inandığı gibi.

Yaratılışı anlayamamak, inanç boyutunda kalmak, şahitlik makamına erememek, Hâlik esmâsını mahlûkâtın özünde görememektir.

Mekkeli müşrikler, kendilerini yüce görüyor, Halk boyutunda Hakk’a nazar etmenin şuurundan uzak oluyorlardı.

Hâlik, Halk boyutunu çözemiyorlardı.

Kur’ân ölçüsüyle müşrikliği incelersek:

Müşrik: "Şe-ri-ke, şirk" kökünden gelmektedir.
Şerike ortak olmak demektir.
Senin de var benim de var anlamındadır.
"Şirket" de bu kökten gelir. Yâni ortaklık.

Yâni müşrik: Ortak koşan anlamında kullanılır.

Yâni Allah'a ait olan vasıfların Allah'ın yarattığı kula da isnad edilmesidir.
Allah'ın yarattığı kula ulûhiyet isnad edilmesidir.
Ama kendine, ama başka birine, Allah'a ait olan yüceliği isnat etmektir.

Kişi hem Allah'a inanır, hem de Allah ile arasına yücelik isnat ettiği birilerini ya da kendini koyar.
Allah’a ait olan sıfatları kendine de isnat eder, yücelik verdiği birine de isnat eder.

Allah ile arasına koyduğu yücelik verdiklerine "Evliya-Veli" der.
Ve edindiği evliyasını şefaat aracı olarak koyar.

Zümer Sûresi 3: “Ondan başka evliya edinenler, biz onlara kulluk etmiyoruz, ancak Allah’a yaklaştırsınlar diye onlara yakın oluyoruz, derler.”

Oysa Kur'ân; “Allah'tan başka veli- evliya edinmeyin”, diye bildirir.

En'âm Sûresi 51: “Min dûnihî veliyyun ve lâ şefîun.”
Meâli: ”O’ndan başka dost ve şefaat eden yoktur. “

Câsiye Sûresi 10: “Allah’tan başkasına evliya diye sarıldıklarından da onlara bir fayda yoktur.”

Allah'a ait olan sıfatları kendine nisbet etmek müşrikliktir.
Kendini ya da değer verdiği birini yüce görmek müşrikliktir.

İşte Mekke’li müşriklerin inancı böyleydi ve ne yazık ki bugün de inanç böyle devam ediyor.

Varlığın Halk boyutunu göremediğimiz müddetçe, varlığın eşya boyutunda kalırız ve müşriklikten kurtulamayız.

Kur’ân’ın “atalarınızı bir yolda buldunuz” ikazı budur, yâni onların inandığı gibi inanmaya devam ettik.

Varlığın özünde olan, âyetleri, yâni işaretleri çözemediğimiz müddetçe, Halk sırrına eremeyiz.

“El Hâlik” esmâsı, varlıktaki fiil, sıfat, zât tecellilerine şahit olmakla anlaşılabilir.

Helak kelimesi de buradan gelir.

Helak kelimesinin iki boyutu vardır.

İlki, varlığın her an değişen boyutudur, görünen varlığın gün gelip yok olmasıdır.

İkincisi, kişinin helak olma boyutudur.

Helak olmak; kişinin Allah’ın ulviyetinin yanında kendine benlik isnat edip, düştüğü şirk durumudur.

Aynı zamanda helak olmak “Fenafillah” sırrıdır.

Kendi benliğinde, kibrinde helak olmak, şeytanlaşmaktır.

Allah’ın ulvîyetinde helak olmak ise, “Fenafillah” olmaktır.

Hazreti İsâ'nın çarmıha gerilmesi hakikati, kendi bedenini Allah'a teslim etmesidir, yani Allah'ta helak olmaktır.

"El Hâlik" esmâsı, Allah'ın Halk etmesi sırrına ermektir.

"El Hâlik" esmâsı gönülde tecelli eden kimse:

Halk'ta Hakk'ı seyretme makamına erer.
Mahlûkâtta Hâlik olanı zevk eder.
Hangi varlığa bakarsa baksın, onun özünün Hakk olduğunu bilir.
Varlığın fâni oluşunun, Allah'ın bir tecellisi olduğunu, dönüşün ona olduğunu bilir.

"El Hâlik" esmâsı çekmek:

Kulluk boyutunun şuuruna ermeyi arzu etmektir.
Fenâfillah sırrına ârif olmayı dilemektir.
Ölmeden önce, Allah'a tam teslimiyetle teslim olmayı istemektir.

EL HÂLÎM- EL HÂLİL

Hâlîm الحليم İnce-ince nakış-nakış oluşturan, tüm güzellikleri sunan, güzel hâlleri sunan,

El Hâlil خَلِيلاً Dost olan, dostluğuyla saran, içini dışını saran

Hâlim esmâsıyla, Hâlil esması iç içedir.

Her ikisi de "Hâl" kökünden gelir, kişinin hâl ve davranışları, bu kelime köküyle bağlantılıdır.

Hâlim, Allah'ın varlığı ince ince nakış nakış süslemesidir.

Hâlil, Allah'ın her varlıktan, veli ve evliya esmâsıyla dostluğunu göstermesidir, varlığın içini de dışını kuşatmasıdır.

Nisâ Sûresi 12: "Ve Allâh alîm hâlîm."

Meâli: "Ve Allah, alîmdir, hâlîmdir."

Allah tüm varlığı; "Alîm" esmâsıyla yâni ilmiyLe açığa çıkarır ve "Hâlim" esmâsıyla, yâni ince ince, nakış nakış, tüm güzelliklerini göstererek şekillendirir.

Toplum indinde hâlîm kelimesi; yumuşak huylu, tevâzûlü, saygıyla davranan, kimseyi kırmayan, öfkelenmeyen, hâl ve davranışlarıyla İslâm şuurunu gösteren, gibi anlamlara gelir.

Kişinin bu hâllerde olabilmesi için, kişinin gönlünde Allah'ın "El Hâlîm" ve "El Hâlîl" esmâları tecelli etmesi gerekir.

"El Hâlil" esması gönüllerde, her varlıkta Allah'ın dostluğuna şahit olarak ve Allah'ı dost edinerek tecelli eder.

"El Hâlîm" esması ise, varlığın nasıl, ince ince, nakış nakış, süslenmiş olduğuna şahit olunarak tecelli eder.

Allah her varlığı, ilmiyle ince ince nakış nakış oluşturmuştur.

İşte, ince ince nakış nakış oluşturulmuş âlem, Allah'ın tüm esmâlarının akışıyla oluşmuştur.

Kim, Allah'ı veli, evliya edinirse, Allah o kimseyi yaşantısında "El Hâlîm" esmâsıyla, "El Hâlil" esmâsıyla kuşatır, o kişinin hâlleri, iyi huylar ve dostluklar üzere olur.

Âl-i İmrân Sûresi 68: “Vallâhu veliyyul muminîn.”

Meâli: “Mü’minler Allah’ı dost edinirler.”

Mâide Sûresi 55: “İnnemâ veliyyu kum Allah.”

Meali: “Siz ancak Allah’ı dost edinin.”

Allah’ı dost edinen, cümle varlığa dost gözüyle bakar.

Hâlîm esmâsı ve Hâlil esmâsı her ikisi birden tecelli etmeye başlar.

Nisâ Sûresi 125: “Ve ıttehaz Allâh İbrâhîme hâlîlâ.”

Meâli: “İbrahîm, içten samimi olarak tüm her şeyiyle Allah’a sarıldı.”

İbrâhîm Allah’ı dost edindi, Allah İbrâhîm’e tüm kapılarını açtı.

Nisâ Sûresi 125: “Varlığın yaratılış yasalarını anlamaya çalışan, yüzünü Allah’a döndüren ve iyiliklerde olup, barış ve huzur üzere olan ve İbrâhîm’in düzenlediği ilkelere tâbi olan, onun hakikati aradığı gibi arayan, Tevhîd üzere olan ve İbrâhîm gibi içten samimi olarak tüm her şeyiyle Allah’a sarılan o kimseden, daha güzel olan kimdir.”

Allah’ı dost edinenlerinin gönüllerinde “El Hâlim” ve “El Hâlil” esmâsı tecelli eder.

Onların, hâl ve davranışlarının nasıl olduğuna “Haşr Sûresi” çok güzel açıklama getirir.

Kendi ihtiyacı olsa bile ihtiyacı olana yardım edenlerdir.

Bulundukları yerden hakikatler için arayışa çıkanlardır.

Kendi varlıklarından geçenlerdir.

Hakikatlerin değerlerini arayanlardır.

Allah’ın, varlığı yaratmadaki inceliklerini arayanlardır.

Allah'ın rızasını arayanlardır.

Allah’ın ve Resûl'ünün yardımını arayanlardır.

Hakikatleri makam edinenlerdir.

Bir yerden bir yere taşınan kimselere sevgiyle yaklaşanlardır.
Cimrilik etmeyenlerdir.

Kıskançlık etmeyenlerdir.

Kardeşleri için mağfiret dilerler.

Kardeşleri için iman bakımından, kendilerinden daha idrâkli olmalarını dilerler.

Kâlblerinde asla hasetlik taşımazlar.

İşte, Müslüman kişi, gönlünde, "El Hâlil" ve "El Hâlîm" esmâlarının tecelli ettiği kişidir.

Ve onun yaşantısı İslâm şuuruyla olur ve ona Müslüman kimse denir.

O kimseler çevrelerine hep güzel örnek olurlar.

Ahzâb Sûresi 21. âyette "Usvetun hasenetun" belirtildiği gibi, diğer insanlara güzel örnekler oluştururlar.

Hâlil esmâsıyla; dostlukları bâkîdir, güvenilir kimselerdir, dostum denilebilecek kimselerdir.

Halîm esmâsıyla; yumuşak huylu, dili tatlı, güleryüzlü, gönül okşayan, sıkıntıları çözen halleri vardır.

"El Hâlil" esmâsı çeken kişi; Hazreti İbrâhîm, Allah'ı nasıl dost edinip, ona sığındıysa, o kişi de: "Allah'ım, senin dostluğunu anlamamı nasip et ve beni de dostluğuna kabul buyur ya Râbbi" diyerek kâlben dua eder.

"El Hâlîm" esmâsı çeken kişi; "Allah'ım senin el Hâlîm esmân gönlümde tecelli etsin, Hazreti Muhammed gibi, "Güzel huylu, yumuşak huylu olmayı bana nasip et ya Râbbi" diye kâlben istekte bulunur.

EL HAMÎD- El HAMD

El Hamîd الحميد **Hamd sahibi, tüm varlıktaki niteliklerin sahibi**

EL Hamd الْحَمْد **Tüm sıfatlar, hikmetler, himmetler, lütûflar, rızıklar boyutu**

Hamîd, hamd aynı kelime kökünden gelir.

Hamd, Allah mahsustur, yâni her varlıktaki sıfatların, her bir inceliğinin sahibi sadece Allah'tır.

Toplumda bizler, hamd ile şükürü bir tutarız.

Oysa her ikisinin de, çok ince anlamları vardır.

Allah'ın "Hamd-" esmâsı da vardır, "El Şekür" esmâsı da vardır.

Genelde toplumda, karnımız doyduğunda veya bir şey kazandığımızda şükür etmek gerekir diye söylenir. Bu da elbette çok güzel bir uygulamadır.

Lâkin, yalnızca karnımız doyduğunda ve bir şey kazandığımızda mı şükretmeliyiz. Şükrün ve hamdın gerçek karşılığı ne olabilir?

Hamd kelimesi, övmek ve yüceltmek anlamında kullanılmıştır.

Peki, "Hamd" gerçekten bu anlamda mı kullanılmalıdır?

Övmek ve yüceltmek ne demektir? Övülen kimdir?

Kur'ân'da "Hamd" hangi anlamda tarif ediliyor?

Şimdi Kur'ân'ı inceleyelim.

Fatiha-Rahîm Sûresi 2: "El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn."

Meâli: "Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir."

Yûnus Sûresi 10: "Davâhum fîhâ subhânekellâhumme ve tehiyyetuhum fîhâ selâm ve âhıru davâhum enil hamdulillâhi rabbil âlemîn"

Meâli: "Onlar orada; Allah'ım sen noksan sıfatlardan münezzehsin şuuru ile hareket ederler ve onlar Hakk zevkiyle Halkı seyrederler, orada selamete kavuşmuşlardır ve sonra da tüm sıfatların sahibi olan, tüm varlığı vücudlandıran Allah'tır şuuru ile hareket ederler."

Ra'd Sûresi 13: "Ve yusebbihur radu bi hamdihî vel melâiketu min hîfetih ve yursilus savâıka fe yusîbu bihâ men yeşâu ve hum yucâdilûne fillâh ve huve şedîdul mihâl."

Meâli: "Tüm sesler O'nun tesbihatıdır. Tüm varlıktaki niteliklerin sahibi O'dur ve bütün kuvveler O'na bağlıdır. Böylece O'nu anlamayı isteyen kimseye şimşekten hızlı hakikatler sunulur ve onlar, Allah'ı anlamak için gayret gösterenlerdir, tüm varlığı sımsıkı tutan, tüm varlıktaki kuvvetin O olduğunu bilenlerdir."

Rum Sûresi 18: "Ve lehul hamdu fîs semâvâti vel ardı ve aşiyyen ve hîne tuzhırûn."

Meâli: "Göklerde ve yerde olan ne varsa, bütün her şeydeki niteliklerin sahibi O'dur. Artık sabahtan öğleye ve öğleden akşama, her zaman hakikatleri anlama içinde olun."

Mü'min Sûresi 7: "Ellezîne yahmilûnel arşa ve men havlehu yusebbihûne bi hamdi rabbihim ve yuminûne bihî ve yestagfirûne lillezîne âmenû, rabbenâ vesite kulle şeyin rahmeten ve ilmen fagfir lillezîne tâbû vettebeû sebîleke vekıhim azâbel cahîm."

Meâli: "Ki O'dur bütün âlemi tutan. Her şey O'nun tecellileriyle varolur. Kendilerini vücudlandıranın niteliklerini anlayanlar, O'na inanırlar ve iman edenlerin mağfirete ulaştıklarını bilirler ve derler ki: Rabbimiz! Bütün her şeyi rahmetinle ve ilminle kuşatan sensin, yaptığı yanlışlardan pişmanlık duyup dönenler için sen mağfiret edensin, senin yoluna tâbi olduk. İşte onlar, sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletinin sıkıntısından korunurlar."

Nahl sûresi 75: Daraballâhu meselen abden memlûken lâ yakdiru alâ şeyin ve men razaknâhu minnâ rızkan hasenen fe huve yunfiku minhu sırren ve cehrâ hel yestevûn elhamdulillâh bel ekseruhum lâ yalemûn

Meâli: "Allah, sahip olduğu hiçbir şeye muktedir olamayan kul örneğini misal gösterir. O kimseyi rızıklarımızla güzelce rızıklandırdık. Fakat o, ona verdiklerimizin sahibinin kim olduğunu bilip, gizli ve açık olarak aynı derecede teslim eder mi? Tüm varlıktaki niteliklerinin tek sahibi Allah'tır. Bilakis onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar."

Mü'min Sûresi 65: Huvel hayyu lâ ilâhe illâ huve fedûhu muhlisîne lehud dîn el hamdu lillâhi rabbil âlemîn

Meâli: "Diri olan O'dur, ilah yoktur, O vardır. Bundan sonra tüm içtenliğinizle O'na yönelin. Din O'na aittir. Bütün tecelliler, bütün varlığı vücudlandıran Allah'a mahsustur. "

Huve el hayy	**: Diri olan odur,**
La ihale illa huve	**: İlah yoktur, o vardır,**
Fe udû-hu muhlisine	**: Öyleyse, ona yönelik, içten samimi olarak**
Lehu el dine	**: Onun, din, varlığın yaradılış yasaları, sahibi**
El hamdu li Allah	**: Bütün nitelikler, tecelliler, sfıatlar, Allah,**
Rab el âlemin	**: Âlemlerin rabbi, bütün varlığı vücudlandıran,**

Evet, Kur'ân incelediğimizde anlıyoruz ki hamd:

Varlıktaki tüm niteliklerin, tüm tecellilerin sahibi Allah'tır, anlamındadır.

Hamd, sadece Allah'a mahsustur.

Sıfatlar hiç kimseye ait değildir, sahibi ancak Allah'tır.

Varlıkta farklı farklı olan tüm nitelikler, "Hamd" kelimesiyle ifade edilmiştir.

Hamd, her bir varlığın sıfatlarla kuşatılmış boyutudur.

Şükür ise; her bir varlıktaki, sıfatlardan gelen rızıklar, lütûflar boyutudur.

Allah, "El Şakir" esmâsıyla, her varlıktan rızıklarını sunar.

Şükür, bize sunulan nimetlerin farkına varmaktır.

Varlıktaki sıfatlar boyutundan gelen, rızıklar ve lütûflar, Allah'ın "El Hamd-El Hamîd" esmâsının tecellileridir.

Şükür, varlığın lütûflarıyla, hikmetleriyle buluşmaktır, her şeyin Allah'a ait olduğunu görebilmektir.

Şükür; kişinin kendi şahsına sunulan nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilmek ve her an teslimiyet içinde yaşamanın adıdır.

Kendine verilen kendi vücûdundaki sıfatların ve geçimi için sunulan nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilmek ve her an O'na minnettar içinde yaşamanın adıdır.

Hamd ile şükür arasında, birbirini tamamlayan bağlar vardır.

Hamd nitelikler boyutu, şükür ise niteliklerden gelen fayda sağlayan rızıklar boyutudur.

Hamd kelimesi, Hazreti Muhammed'den önce de ve sonra da "Övmek ve yüceltmek" anlamlarında kullanılmıştır.

Kur'ân'ı incelediğimizde ise bu kelimenin sadece Allah'a has olarak kullanıldığını görüyoruz.

Arapçada "Övmek" manasında "Medh ve sena" gibi isimler kullanılır.

Övgü sadece Allah yapılmalıdır, bir kula yücelik vererek onu övmek doğru değildir.

Hamd varlıktaki tüm niteliklerin sahibini Allah olduğu hakikatidir.

İşte varlıkta ki ama fiziksel, ama kimyasal, ama biyolojik tüm sonsuz nitelikler Allah'ın zâtına mahsustur. İşte bu da "Hamd" boyutudur.

Allah hamd boyutuyla "El Hamîd" esmâsını tecelli ettirir.

Hamd; kâinattaki yaratılmış olan, yaratılmakta olan tüm varlıkların niteliklerinin Allah'ın tecellisi olduğu hakikatini anlatan bir kelimedir.

Hamd, Allah'a mahsustur. Yâni bir varlığın yaratılışında o varlığı fiillendiren, sıfatlandıran, vücûdlandıran bizzât Allah'ın kendisidir.

Varlığın geldiği âlem olan rûh boyutu, nûr boyutu bizzât Allah'a ait olan bir boyuttur.

İşte, varoluştaki ama beşeri cihetiyle ama ûlvî cihetiyle tüm nitelikler "Hamd" kelimesiyle ifade edilmiş ve "Hamd"Allah'a mahsustur denilmiştir.

Bir kişi, Hamd olsun dediğinde; o kişi kâinattaki tüm varlıklarda tecelli eden tüm niteliklerin bizzât Allah'a ait olduğunu zevken ifade etmeye çalışır.

İşte, Fatiha-Rahîm Sûresi 2. âyette: "El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn."

Meâli: "Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir." Bize bu hakikati belirtir.

Burada Râbb: Vücûdlandırmak, şekillendirmek anlamındadır.

Âlem: Tüm kâinat, tüm varlıktır.

Hamd: Varlıktaki tüm nitelikler, olarak sunulmuştur.

İşte, Kur'ân'a göre incelediğimizde anlıyoruz ki:

Hamd: Varoluştaki ama beşeri cihetiyle ama ûlvî cihetiyle tüm nitelikler "Hamd" kelimesiyle ifade edilmiş ve "Hamd" Allah'a mahsustur denilmiştir.

Bir kişi “Hamd olsun” dediğinde ise, tüm kâinattaki varoluşun niteliklerinin Allah'a ait olduğunun itirafıdır.

Allah “El Hamîd” esmâsıyla hamd boyutuna hâkimdir.

Kur’ân’ı baştan sona incelediğimizde, âyetlerde görüyoruz ki; “Tüm varlıktaki niteliklerinin tek sahibi Allah’tır.”

Âyetlerde belirtilen;” Bilakis onların çoğu hakikatleri bilemiyorlar” mesajı çok önemlidir.

Hangi varlığa bakarsak bakalım, varlığın Allah’ın nitelikleriyle kuşatıldığını görebilmeliyiz.

Hiçbir şeyi kendimize veya bir başkasına isnat etmemeliyiz.

İnsan kendi vücûdunda olan, tüm niteliklerin sadece Allah’a ait olduğunu idrâk edebilmelidir.

Ve hiçbir niteliği kendine isnat edip, Allah’a ortak koşma durumuna düşmemelidir.

Varlıktaki tüm sıfatların sadece Allah’a mahsus olduğunu, “Hamd” esmâsı boyutuyla anlıyoruz.

Allah’ın varlıktaki sıfatlarının işleyişi, “El Hamd” boyutudur.

Allah’ın varlığı sıfatlarıyla kuşatma boyutu, “El Hamîd” boyutudur.

Hazreti Muhammed’in isimlerinden biri “Hamîd”dir.

Hakk ve Halk inceliği, “Hamd, Hamîd” inceliğidir.

Hamîd aynı zamanda, bir ölü misali tam teslimiyet içinde olan demektir.

Allah’ın hamd esmâsını anlayan, Allah’a tam teslimiyet içinde olur.

Çünkü kişi anlar ki, kendi vücuduna tüm nitelikleriyle hakîm olan Allah’tır, kendine ait olan hiçbir şeyi yoktur.

“El Hamd” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Tüm varlığın sıfatlarla kuşatıldığını anlamıştır ve bilir ki tüm varlığın işleyişi o sıfatlar sayesindedir.

Bilir ki kendi vücûdunda ve her varlığın vücûdunda olan niteliklerin sahibi Allah’tır.

Allah tüm nitelikleriyle, yâni tüm sıfatlarıyla âlemin sahibidir.

“Hamd olsun” idrâkiyle yaşar, yâni Allah’a teslimiyet içinde yaşar.

Yaşantısında, müşrik durumuna düşmemeye çok dikkat eder.

“El Hamîd” esmâsı çeken kişi:

Hamd sahibi olan Allah’ın, varlıktaki niteliklerinin işleyişini anlamaya tâlip oluyor demektir.

Tam teslimiyetle Allah’a teslim olmanın hissinde yaşamayı dileyen kişidir.

Varlıktaki tüm nitelikleri layıkıyla anlamak ve bunların sahibinin Allah olduğunu unutmamayı arzu eden kişidir.

Gerçek şükrün, hamd boyutunu anlamakla olduğunu bilip, bu şuurla hareket etmeyi isteyen kişidir.

EL HASÎB – EL MUHASÎB

Hasîb	**الحسيب**	**Tüm değerlerdeki en ince ayrıntıların sahibi**
Muhsî	**المحسي**	**Kâinattaki matematiğin sahibi, sayıların sahibi, birden çıkan birler**

Hasîb, hesap, muhasebe, muhsî, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Kur'an'da birçok yer de, hasîb, hısab, hasibin, hasebe, kelimeleri şeklinde geçer.

Allah'ın varlıkta ki hasîb esmâsı, varlığın oluşumundaki Matematiksel akıştır.

Her hücrenin, atomun, molekülün, dokuların, organların, bedenlerin, hesap boyutu muhteşemdir.

Bu hesap boyutunun sahibi Allah'tır, bu boyutun adı da "El Hasîb"dir.

Işık hızı saniyede, yaklaşık olarak 300.000 km/sn akarken, buradaki hesap, Allah'ın "El Hasîb" esmâsındandır.

Bir hücredeki atomun sayısal boyutu, Allah'ın "El Hasîb" esmâsındandır.

Cümle varlıkta ve Evren'de ki Matematiksel boyut, Allah'ın "El Hasîb" esmâsındandır.

Nisâ Sûresi 86: "İnnallâhe kâne alâ kulli şeyin hasîbâ."

Meâli: "Muhakkak ki Allah, tüm değerlerdeki en ince ayrıntıların sahibidir."

Evren'de muhteşem bir Matematik sistemi vardır.

Varlıktaki, Fizik, Kimya, Biyolojik alanlardaki işleyişte Matematiği görmek mümkündür.

Bitkilerin, hayvanların, insanların vücûdunda Matematiksel bir hesap vardır.

Birçok bilim adamı, varlığın oluşumu ve şekillenmesinde, muhteşem bir ölçünün olduğunu yakalamışlardır.
Buna "Altın oran" demişlerdir.

Altın oran denilen dizilim, kendinden önceki sayıların toplamının, sonraki sayıyı vermesi esasına dayanmaktadır.
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89…bu dizi sonsuza uzanırken sayıların birbirlerine bölümünde ise 1,618 oranı "Altın Oran" elde edilmektedir.

Birçok bitkinin yaprak diziliminde de bu oranlamaya rastlanır
Benzer oranlar, insan vücûdu anatomisinde, hücrelerde, dokularda, organlarda ve iç organların dizilişinde hep görülür.

Bu Matematiksel oran, Evren'deki her şeye yansıyarak kendini göstermektedir.

İşte, her varlıktaki bu Matematiksel dizilim, Allah'ın "El Hasîb" esmâsının tecellisidir.

Evren, birden çıkan birlerin Matematiksel kombinasyonudur.

İnsan vücûdu incelendiğinde de görülecektir ki, vücûd organlarının her bir parçanın birbirlerine oranları ve vücûdun muhteşem işlevselliği, Matematiksel bir hesap iledir.

İnsan vücûdunda olan her bir organın, her bir hücrenin çalışması ve bunların birbiriyle oranı, muhteşem bir hesap iledir.

İnsan vücûdunda ki, Kimyasal akış fark edildiği zaman, hayranlık verici bir Matematik vardır.

Her hücrenin; beslenmesi, boşaltımı, zaman dilimi ve o hücreden çıkan yeni bir hücrenin oluşumu, muhteşem bir hesap iledir.

İnsan vücûdunda olan "Dna" oluşumu ve oradaki muhteşem bilgisel dizilim, hayret verici bir Matematiksel hesap iledir.

İşte hep bunlar Allah'ın "El Hasîb" esmâsının tecellileridir.

Güneşin, ayın, gezegenlerin, yıldızların, galaksilerin kendi içlerinde ve birbiriyle olan bağlarında da muhteşem bir Matematiksel işleyiş vardır.

İşte hep bunlar Allah'ın "El Hasîb" esmâsının tecellileridir.

Ayrıca, kişinin kendini yaptıklarından dolayı hesaba çekmesi, Allah'ın onda "El Hasîb" esmâsının açılımıdır.

Arif kişi her an kendini muhasebe eder.

Çünkü arif kişi bilir ki, Allah varlığı var ederken, en ince hesaplara göre var etmiştir.

İşte arif kişi de ne yaparsa yapsın, bir hesaba, bir ilme göre yapmalıdır.

Allah'ın şaşmaz adaleti, "El Hasîb" esmâsıyla kendini gösterir.

Her varlığın oluşumu, süreci, şekli, hep bir hesap iledir.

Kişi hakikat yolunda olmak istiyorsa; yaptıklarından dolayı, bildiği şeylerden dolayı, kendini muhasebe etmelidir.

Ayrıca kişilerin birbirine yaptıkları şeylerin de karşılığının verilmesi, en ince bir hesaba göredir.

Kim, zerre kadar iyilik de yapsa, kötülük de yapsa muhakkak ki karşılığını bulur.

İnsan ölünceye kadar, kendini muhasebeye çekmelidir.

Çünkü insan beşerdir, şaşar.

Enbiyâ Sûresi 47: "Ve nedaul mevâzînel kısta li yevmil kıyâmeti fe lâ tuzlemu nefsun şeyâ ve in kâne miskâle habbetin min hardelin eteynâ bihâ ve kefâ binâ hâsibîn."

Meâli: "Ölüm vakti gelinceye kadar herkes için adaletle bir mizan oluşturduk. Böylece hiçbir kimse, hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmaz. Hatta hardal tanesi kadar bile olsa onun karşılığı verilir. Verilenlerin karşılığını vermede Biz kâfiyiz."

Allah'ın adaleti, Allah'ın "El Hasîb" esmâsıyla iç içedir.

Ama varlığın işleyişinde, ama insanların birbirlerine yaptıklarında "El Hasîb" esmâsı her an tecelli eder.

Kim birine ne yaparsa karşılığını bulur, iyilik de yapsa, kötülük de yapsa, "El Hasîb" esmâsı mutlaka tecelli eder.

Allah'ın "El Hasîb" esmâsı, insanın vücûduna gizlenmiştir.

Kimsenin yaptığı kötülük yanına kalmaz.
Kim ne yaparsa yapsın, karşılığını bulur.

Allah'ın şaşmaz adaleti insanın vücûduna gizlenmiştir.

Nahl Sûresi 90: "Allah haksızlık yapmayı, kötülük yapmayı yasaklar."

Zilzal Sûresi:
7: "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür."
8: "Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür."

İnsan her an vücûdunda hesaba çekilmektedir.
Vücûd, kişinin yaptıklarına göre, kimyasal salınımlar yaparak, kendi kendini hesaba çeker.
Birine haksızlık yapılsa, ona kötülük yapılsa, o kişi hakkında "Allah'ım onun hesabını gör" demesine gerek yoktur.

Çünkü kötülük yapan kişinin hesabını, kendi vücûdu ona verir.

Dualar genelde rahmet üzere olmalıdır.
"Allah'ım onun zulmünü bitir, ona rahmetini hissettir, o kendine ve çevresine zulüm etmesin" diye dua edilmesi doğru olandır.

"El Hasîb" esmâsı çeken kişi, bu esmânın gönlünde tecelli etmesini isteyen kişidir.

Bu esmâ gönlünde tecelli eden kişi, hangi meslekte olursa olsun, bir hesaba göre hareket eder ve onun yaşamı da hak ve adalet üzeredir.

Ve o kişi her an kendini muhasebe eder.
Ve o kişi, varlığın akışını ve olayların nereye gittiğini, hisseder.

Allah "El Muhsî" esmâsıyla, her varlıktaki ve Evren'deki Matematiksel boyutun sahibidir.

Her şeyin sayısal bir boyutu vardır.

Tüm Evren'in sayısal bir işleyiş boyutu vardır.

Her şeyin sayısal boyutu Allah'ın "El Muhsî" esmâsıdır.

Allah'ın hesabı kitabı bellidir, o da varlık boyutunda gizlidir.

Evet, Allah'ın varlıktaki, muhteşem işleyiş mekanizması, Metamatiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik bir hesap iledir.

Bunu muhteşem işleyişi anlayan Einstein "Allah zar atmaz" demiştir.

"El Muhsî" esmâsı çekmek:

Varlığın, Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik akışına şahit olmayı istemektir.

Hesap kitab sahibi olabilmeyi, Matematiksel bir beyne sahip olmayı dilemektir.

Ayrıca her an kendini hesaba çekmeyi, hatalarını görebilmeyi ve onları düzeltme gayretinde olmayı istemektir.

YA HAYY- YA MUHYÎ- YA YAHYA

Hayy	**الحيّ**	**Diri olan, hayat, yaşam, tüm varlıktaki diriliğin sahibi**
Muhyî	**المحيي**	**İhya, Hay olan, diriliği veren, tohumdan filiz çıkaran**
Yahya	**يَحْيَى**	**Hayy olan, diri olan, her varlıkta diriliğini gösteren**

Hayy: Diri olan, canlı olan, ölümsüz olan demektir.

Varlığın ardında varlığı tutan, varlıkta hayy olan tüm kâinatın tek sahibi olan, tüm vücûdları tutan zât ancak Allah'tır.

Hayy, hayat, hayret, ihya, muhyi, hayal, haydi, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Bu kelimelerin aslı "Hû" dur.

Her varlık "Hayy" esmâsıyla yaşam bulur.

Her varlıkta olan dirilik "Hayy" esmâsıdır.

Hayy olan Allah'tır.

Mü'min Sûresi: 65: "Huvel hayyu lâ ilâhe illâ huve fedûhu muhlisîne lehud dîn el hamdu lillâhi Râbbil âlemîn."

Meâli: "Diri olan O'dur, O'ndan başka diri olan yoktur. Bundan sonra tüm içtenliğinizle O'na yönelin. Din O'na aittir. Bütün tecelliler, bütün varlığı vücûdlandıran Allah'a mahsustur."

Âl-i İmrân Sûresi 2: "Allâh lâ ilâhe illâ huvel hayyul kayyûm."

Meâli: "Allah; ondan başka güç yoktur, diri olandır, varlığı diri tutan sürüp gidendir."

Cümle varlıkta, o varlığın vücûdunun işleyişini yapan, "Hayy" esmâsıdır.

Kişinin vücûdundaki diriliğin sahibi, Allah'tır.

Kişi, vücûdunu kendine nisbet etmemelidir.

Ve bilmelidir ki, tüm vücûdların tek sahibi vardır, O da Allah'tır.

Hayy esmâsı, Allah'ın sıfat-ı subûtiyesindendir.

Sıfat-ı Sübûtiye: Hayat, ilim, irade, semi, basar, kudret, kelâm ve bunların kaynağı olan Tekvin.

Cümle varlık, hayy olandan açığa çıkar ve hayy olanla hareket eder.

Âlemde cansız diye bir şey yoktur, her varlık Allah'ın hayy sıfatıyla diridir, canlıdır.

Teslimiyet ve tevekkül Hayy olanadır.

Hayy olanla hayy olan gönül diridir.

Hayy olanın idrâkinden uzak olan kimse ise, ölü gibidir.

Furkân Sûresi 58: "Ve tevekkel alel hayyillezî lâ yemûtu ve sebbih bi hamdih ve kefâ bihî bi zunûbi ibâdihî habîrâ."

Meâli: "Diri olana, sonsuz olana, tüm varlığınla teslim ol. Tüm niteliklerin sahibinin O olduğunu bil. Fiil, sıfat, Zâtının tecellilerini idrâk et ve fenalarından geç. Aradığınız soruların cevabı için O yeterlidir. O, kullarından her an hakikatleri bildirendir."

Tevekkül: Vekîl kelimesinden gelir.
Tevekkül: Vekîl edinmek, güvenmek, dayanmak demektir.

Tevekkül: Tüm varlığıyla yaratıcısına teslim olmak, her şeyin sahibi olan Allah'tan beklemek, başına ne gelirse gelsin bundan ders çıkarıp, hikmetini aramak, Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu Allah'tan beklemek anlamına gelen bir kelimedir.

Kur'ân'da görüyoruz ki; tevekkül sahipleri mü'minlerdir.
Tevekkül makâmı da, mü'minlik makamıdır.

Mü'min olanın gönlünde, hayy esmâsı tecelli etmiştir.
O kimse, her an hayy olan Allah'tır şuuruyla yaşar.
Çünkü o, nereye dönerse dönsün, hangi varlığa bakarsa baksın, "Ya Hayy" hissiyle bakar.

Mü'min olan kişi:
Hayy olanda hayy olmuştur.
O'nun gönlü dirilmiştir.
O dirilerden olmuştur.
Kendi varlığının ve tüm varlığının sahibini bilip, tüm varlığın sahibine teslim olmuştur.
Kendinde ve her varlıkta diri olanın Allah olduğunu idrâk etmiştir.
Tüm varlıkta her an tecelli edenin Allah olduğunu anlamıştır.

Mü’min olan, nereye dönersen dönsün "Semme Vechullah" şuuruyla bakar.

Tevekkül ve teslimiyet, “El Hayy” esmâsı, gönlünde tecelli eden kimselerde gerçekleşir.

Kişi, yaşamında, her varlığı hayy sıfatıyla ayakta tutanın Allah olduğunu unutmadan yaşamalıdır.

Hangi varlığa bakarsan baksın, onda hayy olanın Allah olduğunu bilmelidir.

Davranışlarını, eylemlerini ona göre yapmalıdır.

Sâlih kimse, bu şuurda yaşayan kimsedir.

Toplumda “hayAllah” sözü vardır, çok güzel bir sözdür.

Kişi bir şeyi unuttuğunda “hayAllah” der, yâni hayy şuurundan düşmek demektir.

Ayrıca toplumda,"Hayy'dan gelen Hû'ya gider" sözü vardır.

Bu da çok anlamlı bir sözdür.
Toplumda bu söz, Allah'tan gelenin Allah'a döneceği anlamını taşır.

Lâkin daha derin anlamlarıda vardır.

Her kim, her varlıkta hayy olanla hayy oldu, işte o kişi “Hû” makamına erdi.

Gönlü dirilen kişi, Hakk ile Hakk olur.

“El Hayy” esmâsını çekmek:

“Her yerde diri olan Allah’tır” şuuruyla yaşamayı istemektir.

Gönlünün diriliğe kavuşmasını arzu etmektir.

Tohum ekerken, o tohumdan ürün alınmasını dilemektir.

Çocuklarını yetiştirirken, hayy olanı idrâk etmelerini istemektir.

Her kimin gönlünde, hayy esmâsı tecelli etti, o kimse dirilerden oldu.

EL KÂBİD

Kâbid القابض **Tutan, kavrayan, varlığı tecellileriyle tutan**

“El Kabîd” esmâsı da, diğer esmâlar gibi çok iyi anlaşılmalıdır.

Bu esmânın, insanı terbiye eden, insan makamına iten, kendini muhasebe ettiren bir boyutu vardır.

Bu esmâ, vücûddan gelen mesajları kavrayabilmeye kapı açar.

Kâbid kelimesi; tutmak, kavramak, daraltmak, sıkmak, gibi anlamlara gelir.

Tutmak, kavramak; bir şeyi sarmak, korumak, orada bulundurmak, salıvermemek anlamlarına gelir.

Allah her hücreyi, “El Kâbid” esmâsıyla tutar, kavrar, bulunduğu yerde bırakır.

Aynı zamanda kavramak, insan beyninde bilgileri, muhafaza etmek ile de ilgilidir.

İnsan beyni, tüm yaşamın olaylarını kaydeder, korur, kavrar.

İnsan, bir şeyi anladığı zaman yâni onun inceliğine ulaşıp, ona şahit olduğu zaman, “Bunu kavradı, bunu anladı” denir.

İşte insanın bir şeyi anlaması, kavraması, insan beyninde olan bir işleyiştir.

Bu da Allah’ın “El Kâbid” esmâsının tecellisidir.

Bakara Sûresi 245: “Ve Allâh yakbidu ve yebsutu ve ileyhi turceûn.”

Meâli: “Ve Allah’ı anlama ve bilgisini genişletme ve aslını anlayıp O’na dönme vardır.”

Bakara Sûresi 245: “Menzellezî yukridullâhe kardan hasenen fe yudâifehu lehû edâfen kesîrah vallâhu yakbidu ve yebsutu ve ileyhi turceûn.”

Meâli: “Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, o varlığını güzelce teslim ederse, ona kat kat cömertçe karşılığı vardır ve Allah’ı anlama ve bilgisini genişletme ve aslını anlayıp O’na dönme vardır.”

Aynı zamanda bir kişi, çevresinde bir kişiye kötülük yaptığı zaman, vücûdu onu sıkar, huzursuz eder. “Bunları yapma, vücûduna, aklına, gönlüne zarar veriyorsun” diye uyarır.

İşte bu da "El Kâbid" esmâsının insan vücûdundaki karşılığıdır.

İnsan, kendi yaptığı şeyin içine hapsolur, bir ömür onu unutmaz, hep onu hatırlar, yaptığı şey onu sarar, kavrar, onu sıkar, işte bu da Allah'ın "El Kâbid" esmâsının tecellisidir.

İnsanın vücûdu insana her zaman mesajlar yollar.

İnsan sıkılıyorsa, mutlaka onun vücûdunda onu sıkan şeylerin sebebi vardır.

İnsan, sıkıntısının nedenini çözdüğünde, vücûdunun ona ne mesaj verdiğini anlayabilir.

İşte kişinin "Çok sıkılıyorum- İçim daralıyor" dediği şey, o kişinin daha önce, ama kendinin ama çevresinde bir yakınının, yaşadığı bir olaydan dolayıdır.

Vücûd o sıkıntıyı gidermek için, o sıkıntıya ait hisler verir.

"Sebepsiz yere içim sıkılıyor" sözü doğru değildir, hiçbir sıkıntı sebepsiz değildir.

Vücûd o sıkıntının sebebini kesinlikle biliyordur, ama kişi akli olarak sıkıntının kaynağını anlayamıyordur ve dolayısıyla sıkıntısını çözemiyordur.

Aslında o anda kişi durup, geçmişte başından geçen şeyleri, yavaş yavaş düşünse mutlaka sıkıntının sebebini çözecektir.

Çünkü beyin, daha önce bir yerlerde yaşanan olayı kaydetti ve oradan hatırlatma yapıyor, bunu sıkıntı hâlinde hissettirip, olayın tamamen çözülüp, bedenin rahatlamasını istiyor.

Vücûddan gelen bir sıkıntı, bir şeylerin çözümlenmesi içindir.

İnsan, doğduğundan beri bazı olaylara şahit olur, çok üzücü şeyler de yaşar, zalimlikler de görür, zalimlikler de yapar, hayal kırıklığı da yaşar, umutsuzluğa da düşer.

İşte hep bunlar, insan beynine kaydedilir, orada tutulur ve gün gelir oradan mesajlar akmaya başlar. O mesajlar, vücûd çözüm istiyor demektir.

İşte hep bunlar, yâni beyinde kayıtların tutulması, gün gelip kişinin içinin daralması, "El Kâbid" esmâsının tecellisidir.

"El Kâbid" esmâsı aslında, insana verilmiş muhteşem bir lütûftur.

Her içsel daralma, kişiye yeni kapılar açmak içindir.

Kişiyi çözümlerle buluşturmak içindir.

Sorulara cevaplar aramak, insanın sorgulama, öğrenme, şahit olma hissinden dolayıdır.

İçi daralan kişinin vücûdu, ona, unuttuğu Allah'ı hatırlamasını ve ona tevekkül etmesinin mesajını sunar.

İnsanın içinin sıkılması, daralması vücûdun ona bazı mesajları sunduğundan dolayıdır.

Nasıl ki vücûdumuz gıdasız ve susuz kaldığında, karnımız acıkır ve su isteriz.

İşte vücûdun bu istekleri, bazı eksikliklerden dolayıdır ve bu eksikliklerin giderilmesi gerekir.

Çünkü tüm sıkıntıların, daralmaların hikmeti, vücûd bazı şeylerin çözülmesini istediğinden dolayıdır.

Sıkıntıların ve daralmaların bitmesi, Allah'a teslim olmak, ona tevekkül etmektir.

Huzur, Allah hissindedir.

Allah'a teslimiyet içinde olan kişi, başına gelen her türlü sıkıntıya sabreder ve oradan gerekli mesajı alır ve asla isyan etmez.

"El Kâbid" esmâsı, Allah'a teslim olmanın hissini veren bir esmâdır.

Ve insana, kapı açan bir esmâdır.

Nahl Sûresi 87- "Her şeyiyle ancak Allah'a teslim olanlar, her an barış ve huzur içinde olanlardır.".

Zümer Sûresi 38: "De ki: Allah bana yeter. Her şeyiyle O'na teslim olanlar tevekkül edenlerdir. "

Kişi Allah'ı unuttuğu an, içinde onu sıkan duygu ve düşünceler başlar.
Kişi, Allah'a teslimiyetten uzaklaştığı an, onu karamsarlık, mutsuzluk sarar.

Kabızlık kelimesi de buradan gelir.

Kabızlık dediğimiz olay, bağırsağın tam olarak çalışamaması sonrası meydana gelen dışkıyı atamama durumudur.

Bazı rahatsızlıklardan dolayı bağırsakların çalışması yavaşlar ve bağırsaklar dışkıyı atamaz, bağırsaklarda dışkı sertleşir ve karın ağrısına sebep olur.

Sıkıntılarda, streslerde, bazı hastalıklarda, hep aynı besinleri yemek durumunda kalmada, bağırsaklar yavaş çalışmaya başlar ve böylelikle besinlerin sindirimi tam olamaz, bağırsaklardan daha fazla sıvının emilmesi ortaya çıkar ve dışkı kuru ve sert bir hale gelir ve bu dışkı dışarı atılamaz, bağırsaklar tarafından tutulur ve kabızlık dediğimiz olay meydana gelir.

Kabızlık konusunu çok ince düşünmeliyiz.
Nasıl ki vücûd, bağırsaklarda olan olayla, dışkıyı tutuyor ve karın ağrısı yaparak, olan sorunu insana hatırlatıyor ve bunun çözümünü arıyorsa, her insan da kendini üzen, sıkıntılara düşüren soruların cevabını aramalıdır.

İnsan geçmişte yaşadığı olumsuz şeylere sıkı sıkıya sarılmamalıdır.
Onlardan gerekli dersi alıp geçmelidir.

Geçmişte yaşadığımız olumsuz şeyleri aklımızda tutar durursak, akıl kabızlığına düşeriz.
Batıl şeylere sarılırsak, asılsız şeylerle hareket edersek, onlara tutunursak, akıl tutulması yaşarız.

Yâni düşünmekten, tefekkür etmekten, anlamaktan uzaklaşırız.

İşte onun için "El Kâbid" esmâsını her yönden çok iyi düşünmeliyiz.

Her sıkıntı, her sorun, çözüme götüren yolların da açılımıdır.

"El Kâbid" esmâsının vücuddaki boyutunu çok iyi görebilmeliyiz.

"El Kabîd" esmâsı, kâmil insan olmanın kapısını açan bir esmâdır.

"El Kabîd" esmâsı, vücûddan akan mesajları okumanın kapısını açan bir esmâdır.

"El Kabîd" esmâsı çeken kişi; Allah'tan, sıkıntılarının sebebini bildirmesini ve onların çözümlenmesini ve tevekkül içinde olmayı istiyor demektir.

"El Kabîd" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Her sıkıntının ardında mesajlar olduğunu bilir ve o mesajları yakalamaya çalışır.

Beşeri bedenin sıkıntılarına da çare arar, hakikatler yolunda müşkillerine de cevaplar arar.

EL KADİR

Kadir القادر Kudret, her şeydeki kudret, güç, muktedir olan

Kadir; kudret, güç, kuvvet, gibi anlamlara gelir.

Kader kelimesi de buradan gelir.

Tüm varlıktaki ilâhi kudret, Allah'ın kaderidir.

Kader, takdir, muktedir, kudret, hep aynı kökten gelen kelimelerdir.

"El Kadir" esmâsı: Kudret, takdir, güç, itibar, değer, kıymetli olan, kuvvetli olan, her şeye gücü yeten, her varlıkta muktedir olan, demektir.

"Kadir"esmâsı, Allah hakikatinin bilinmesine kapı açan bir esmâdır.

Tüm varlıktaki kudreti anlayabilen kişi, Allah hakikatine adım atıyor demektir.

Her varlık ve tüm Evren bir kudreti ilâhî ile sarılıdır.

Kur'ân'da başlı başına "Kadir Sûresi" vardır.

Kadir Sûresi: "İnnâ enzelnâ hu fî leyletil kadr ve mâ edrâke mâ leyletul kadr, Leyletul kadri hayrun min elfi şehr, tenezzelul melâiketu ver rûhu fîy hâ bi izni Râbbihim min kulli emrin, Selâmun hiye hattâ matlaıl fecr"

1-Cehâletin karanlığından kurtulup, tüm varlığı tutan Kudret'i anlamanız için o hakikatleri sunduk.
2- Sen, cehâletin karanlığından kurtulmanın ne olduğunu, tüm varlığı tutan Kudret'i bilmezdin.
3- Hayırlı olan; cehâletin karanlığından kurtulup, tüm varlığı tutan Kudret'i anlamak, açığa çıkan tüm varlığın geldiği Öz'ü anlamaktır.
4- Her varlıktaki güç ve Rûh O'ndan gelir. Her varlığı vücûdlandırmada yetkili olan O'dur, tüm varlıktaki işleyiş O'dur.
5- O'nu anlamak selamet bulmaktır, aydınlığa ulaşmaktır.

Her varlığı saran ve tüm Evren'i saran ve Evren'i hareket ettiren bir kudreti kimse inkâr edemez.
Ama önemli olan bu kudreti anlamaya çalışmaktır.

Evren'in nasıl var olduğunu, varlığın nasıl oluştuğunu ve şekillendiğini anlamak için varlıkta olan, varlığı saran, kudreti anlamaya çalışmak gerekir.

Varlıktaki kuantum akışı, bu kudretin en güzel boyutudur.

Kuantum: Molekülleri, molekülleri meydana getiren atomları, atomları meydana getiren atom altı parçacıklarını ve bunların her birinin içindeki ya da birleştiklerinde, yaydığı enerjiyi ve enerjinin etkilerini ve o enerjinin meydana getirdiği yapıları ve o yapının davranışlarını inceleyen alandır.

"Kuantum" kelimesi Latinceden gelir ve "Miktar" anlamındadır.

Miktar, kader, kadir, benzer anlamlar taşır.

Ra'd Sûresi 8: ”Kullu şeyin indehu bi mıkdâr” “O’nun katından bütün her şey bir ölçü iledir.”

Evren, bir enerji akışıyla, dalgalanmasıyla oluşmakta ve sürüp gitmektedir, işte bu enerji kudrettir.

İşte bu madde âlemi, o kudretin yoğunlaşmış boyutudur.

Allah nedir? Sorusunun cevabı, her şeyde olan kudrette gizlidir.

İnsan Allah hakikatine ermek istiyorsa…
Allah'a şahit olmak istiyorsa…
Kendinde O’nu bulmak istiyorsa…

İnsan, kendi vücûduna dönmelidir.
O vücûdda olan muhteşem kudreti anlamaya çalışmalıdır.
Vücûdun muhteşem işleyişini idrâk etmelidir.

İnsanın nefes alıp vermesi, kâlbinin atması, kanının dolaşması, o kudretin ispatıdır

İnsan kendini inkâr edemez.
Görünen varlığı inkâr edemez.
Evren’in o muhteşem işleyişini inkâr edemez.

Görünen çeşit çeşit varlık nasıl ortaya çıkmıştır, nasıl şekillenmiştir.

İnsan varlığın oluşumuna, şekline bakmalı, varlıktaki işleyişi anlamaya çalışmalıdır.
Ve o işleyişi yapan, o ilâhi kudreti hissetmeye çalışmalıdır.
Rüzgârı, sıcaklığı hissettiği gibi, o kudreti de hissetmelidir.

Her varlık bir kudretin tecellisidir.
Her varlığın özündeki işleyiş, o kudretin işleyişidir.

Kişi, hakikate ulaşmak istiyorsa, o kudretle tanışmalıdır.

O kudretin işleyişinde olan yüksek enerjiyi hissetmelidir.

Her varlığın özünde, muhteşem bir güç kudret vardır.
Kâinatın kendinde, insan aklının alamayacağı bir kudret vardır.

Ateşde de, havada da, suda da, toprağın kendinde de sonsuz bir kudret vardır.

Her varlık, o kudretten şekillenmiştir, o kudretle devam etmektedir.

Bir atomun, bir molekülün, bir hücrenin çalışması o kudret sayesindedir

O kudretin işleyişiyle meydana gelen enerji, Evren'in kendisidir.

Bir damla sudaki enerji, Evren'in kendisidir.
Suyu oluşturan hidrojen ve oksijenin enerjisi hesaplara sığmaz.

Her varlıkta olan, o muhteşem kudret, Allah hakikatinin cevabının olduğu yerdir.

Âl-i İmrân Sûresi 29: "Ve Allâh alâ kulli şeyin kadîr."
Meâli: "Ve Allah bütün her şeydeki kudrettir."

İşte "El Kadir" esmâsı, her yeri saran, o muhteşem kudrete işaret eder.

Kişi, gökte bir yerde olduğuna inandığı, görünmeyen bir Allah inancını terk ettiği an, her yeri kudretiyle saran Allah hakikatine ermeye başlayacaktır.

Kendine şah damarından yakın olan Allah'ı idrâk etmeye başlayacaktır.

"El Kadir" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, her yeri saran kudrete teslim olan kişidir.

Allah'ın gücüyle güçlenen, her engeli aşar, her kapıyı açar.

EL KAHHÂR

Kahhâr القهّار Mutlak galip olan, her şeye tecellileriyle hâkim olan, sımsıkı tutan, boşluk bırakmayan,

“El Kahhar” esmâsı, “El Hasîb esmâsı ile iç içedir.

Nasıl ki tüm hücreler, tüm atomlar sımsıkı birbirine kenetlenmiş hâlde ise, tüm Evren de böyledir.

İşte, hücrelerin ve atomların birbirine sımsıkı bağlılığı “El Kahhâr” esmâsıdır.

Allah, bütün Evren’i, cümle vücûdları, vücûdlardaki tüm nitelikleri “El Kahhâr” esmâsıyla sımsıkı tutar, bütünlük içinde hareket ettirir.

Allah, "El Kahhâr" esmâsıyla, varlığa ve varlıktaki işleyişe, varlıktaki sıfatlara, vücûdlara hâkimdir.

Yûsuf Sûresi 39: "Allah el vâhıd el kahhâr."
Meâli: Allah her yerden tekliğini gösterir, her şeye mutlak hâkimdir.”

Sad Sûresi 65: “Kul innemâ ene munzirun ve mâ min ilâhin ilallahul vâhıdul kahhâr”

Meâli: “De ki: Ben sadece hakikatlere çağrı yapan bir uyarıcıyım. Hiçbir ilah yoktur, ancak bir olan, bütün her şeyi tecellileriyle sımsıkı tutan Allah vardır.”

Kur’ân’ı incelediğimiz zaman anlıyoruz ki, “Kahhâr” kelimesi, Allah’ın varlıktaki niteliklerine mutlak hâkimiyetine işaret eder.

Yâni Allah, her varlığı, varlığın kendinde olan nitelikleriyle sımsıkı tutar, hiçbir niteliğin o vücûddan ayrılmasına, uzaklaşmasına, kopmasına izin vermez.

Yâni Allah her şeye, “El Kahhâr” esmâsıyla mutlak hâkim olandır.

Bir atom düşünelim, atomun içinde ve çevresinde olan, nötron, proton, elektronlara sımsıkı hâkimiyet “El Kahhâr” esmâsıdır.

Atomlara olduğu gibi, onları oluşturan ve onlardan oluşan her şeye, mutlak hâkim olan Allah’tır.

Bir göz düşünelim; gözün atom atom, hücre hücre oluşması ve gözün tüm hücrelerinin sımsıkı tutulması, “El Kahhâr” esmâsıdır.

Ve göze verilen “Gör” emri ve gözün bu emre mutlak olarak uyması, “El Kahhâr” esmâsının tecellisi iledir.

“El Kahhâr” esmâsı çeken kişi, Allah’ın varlıktaki hâkimiyetinin nasıl olduğunu, ince ince öğrenmeyi talep ediyor demektir.

“El Kahhâr” esmâsı, gönlünde tecelli eden kişi:

Merak saldığı bir ilimde derinleşir ve o ilme sıkı sıkıya sarılır, o ilme odaklanır.

O ilimden akan bilgilere vâkıf olur

Ve o ilim onu makamlara getirir ve o kişi çevresinde etkili olur ve o kişi çevresine, ilmin gelişmesinde yol gösteren olur.

“El Kahhâr” esmâsı, “Emrolunduğun gibi dosdoğru ol” âyetinin gönülde tecelli etmesine vesile olur.

Kahr kelimesi de buradan gelir, sımsıkı sarılmak, kaçacak yer kalmaması,

Erzurumlu İbrahîm Hakkı hazretlerinin şu dizeleri, bazı incelikleri açıyor

“Nârın da hoş, nûrun da hoş,
Kahrın da hoş, lütfun da hoş.”

Nûr varlığın öz boyutudur, nâr ise varlığın değişen boyutudur.
Yâni nûr doğuş ise, nâr ölümdür.
Kahr, hakikatlerin sımsıkı tutulmasıdır, gizliliğidir.
Lütûf ise, varlıktan akan hakikatlerin kapılar açmasıdır.

Allah, gönlü kirli olana, “El Kahhar” esmâsıyla hakikatlerini bahşetmez, hakikatlerini sımsıkı tutar, o kişiye nasip etmez.

Gönlü temiz olan, teslimiyet içinde olan ise, “El Lâtif” esmâsıyla lütûflardan nasiplenir.

Dünya boyutuna esir olan, dünyanın makamına, şöhretine, malına mülküne sımsıkı bağlanan kimsenin gönlü ise, hakikatlere kapı açamaz, çünkü o kişi dünya kapılarına sımsıkı bağlanmıştır.

Gönlünde, hakikatlere sımsıkı bağlanan kimse ise, dünyada yaşam boyutunda sorumluluk nedir onu bilir ve ona göre yaşar ve o kişi, asla dünya boyutuna esir olmaz.

EL KAVİYY

Kaviyy القويّ Varlığı kudretiyle tutan, her bir varlıktaki gücün sahibi

Kaviyy kelimesi, “Kavi” kelime kökünden gelir.

Kavi, kuvvet, kaviyy, kuvvetli, güçlü, kudretli, benzer anlamlara gelir.

Allah’ın cümle varlıktaki kudreti "El Kadir" esmâsıdır.
Bir varlıktaki kudreti, kuvveti, gücü, varlığı sapasağlam tutması "El Kaviyy" esmâsıdır.

Her bir varlığın sapasağlam oluşturulması ve sapasağlam tutulmasındaki kuvvet, "El Kaviyy" esmâsıdır.
Her bir varlığın vücûdunu tutan Zâta ait olan kuvvet, kaviyy esmâsının işaretidir.

Kuvvet, kaviyy kelimesinden gelir.

Hûd Sûresi 60: “İnne Râbbeke huve el kaviyy el azîz.”

Meâli: “Muhakkak ki seni vücûdlandıran, tüm varlığı sapasağlam tutan, tüm niteliklerin yüce sahibi olan O’dur.”

İnne Râbbe-ke: Muhakkak ki, Râbbin, vücûdlandıran, sen,
Huve el kaviyy: O, güçlü, kuvvetli, sapasağlam tutan,
El aziz: Yüce, tüm değerlerin yüce sahibi,

Her bir varlığın vücûdunu tutan kuvve, Allah’ın zâtıdır.
Allah’ın zâtından gayrı bir zât yoktur.

İnsanın vücûdu, Allah’ın kaviyy esmâsıyla durur.

İnsan “Benim gücüm var, ben kuvvetliyim” dememelidir.

İnsandaki, güç ve kuvvet Allah’a aittir, gün gelir insandan o güç kuvvet çekilir, insan yaşlanır, ölür gider.

Kendine güç, kuvvet nisbet etmek, Allah’a ait olan “El Kaviyy” esmâsını, kendine nisbet etmektir, işte bu da şirktir.

Yâni “Allah’ım senin gücün var ben de güçlüyüm” hissi, Allah’a ortak çıkarmaktır.

Bu kibirdir, kibir içinde olan kimseye hakikatlerin kapısı açılmaz.

İnsan, Allah’ın gücü, kuvveti sayesinde ayakta durur.

İnsan konuşurken, bir şey yaparken, "El Kaviyy"esmâsının şuurundan uzaklaşmadan hareket etmelidir.

Kendini kuvvetli görmek, kendini yüce görmek, kendini seçilmiş görmek, her varlığın "El Kaviyy" esmâsıyla sarılı olduğunu görememektir.

Kişinin hor baktığı her varlık veya her kimse, Allah'ın sıfatlarıyla kuşatılmıştır.

Her vücûdu tutan bizzât Allah'ın zâtıdır.

Kişinin kendini güçlü görmesi, şirk koşmaktır, kibre düşmektir.

"El Kaviyy" esmâsını çeken kişi, "Allah'ım ne yaparsam yapayım, vücûdumda ki kuvvetin, gücün sana ait olduğunu unutmadan yapayım" hissinde olmalıdır.

Allah'ın gücüne sığınan, ne yaparsa yapsın, başına ne gelirse gelsin, kendini güçlü hisseder.

Gücü kendine nisbet eden kişi zayıf kişidir.

Gücün Allah'a ait olduğunu bilen ve o güce sığınan kimse, güçlü kimsedir.

"Allah'ım bana güç ver" duası güzeldir, lâkin o dua şöyle olursa daha güzel olur.

"Allah'ım vücûdumdaki sana ait olan gücü bana hissettir, başıma gelen her sıkıntıyı senin gücünle atlatmamı nasip et, başarıya ulaşmamı nasip et".

İnsanın teslimiyeti ne kadar güçlü olursa, onun alacağı yol, açacağı kapılar daha çok olur.

Allah'ın gücüne sığınan bir kişi; her engeli aşar, her ilimde derinleşir, her meslekte başarılı olur, çevresine o gücü aşılar.

"El Kaviyy" esmâsını gönlünde tecelli eden kişi, çevresine güçlü bir kişilik yansıtır.

O kişi, hangi alanda olursa olsun, gücü çevresine hissettirir.

Kötülüğün gücü, kişinin kendi aklındaki şeytani alandan gelir, ama bu güç yakar yıkar, zulme kapı açar.

"El Kaviyy" esmâsından gelen güç, birleştirir, onarır, yükseltir, rahmete kapı açar.

"El Kaviyy" esmâsı çekmek:

Kişinin Allah'tan, başına gelen zorlukları, sıkıntıları aşmak ve bir şeyleri başarmak için, kendisine kuvvet vermesini, güçlü hissetmesini, dilemektir.

EL KAYYÛM

Kayyûm القيّوم Diri olup diriliğiyle sürüp giden, ihâta eden, kontrol eden, ayakta tutan, ayağa kaldıran

“El Kayyûm” esmâsı, “Hayy” esmâsının varlıktaki sürüp giden boyutudur.

Kıyam, kayyum, kıyame, ikame, aynı kökten gelen kelimelerdir.

“Kayyûm” esmâsının boyutu, Allah’ın, her varlığı işleyişiyle ve nitelikleriyle ayakta tutmasıdır, kontrol etmesidir.

Kayyûm esmâsı, her varlıkta ikâme boyutudur.

İkâme, her varlıkta olan işleyiş boyutudur.

Tüm varlıkta fiiliyle fâil olan Allah’tır.

İkâme kelimesi, kıyam-kayyûm kelimesinden gelir.

Toplumda kıyam, “Namazda ayakta durmak” diye bilinir.

Oysa Kur’ân boyutunda; her varlığa ayakta tutan, kayyûm olan Allah’tır diye âyetler vardır.

Kur’ân’da geçen “Salât-ı ikâme” âyetini iyi anlamamız gerekir.

Salât-ı ikâme nedir? (Nisâ Sûresi 103. Bakara Sûresi 110)

Kıyamı hep namazda ayakta durmak diye bilinir.

Peki, kıyam ayakta durmak mıdır?

Yoksa kıyam, Allah'ın her varlığı ayakta tutması mıdır?

Nedir kıyam?

Âl-i İmrân Sûresi 2: "Hu el hayy el kayyûm."
Meâli: "O hayy olandır, kayyûm olandır."

Kıyâm'ı incelediğimiz zaman; varlığı ayakta tutanın, varlığın vücudunu tecellileri ile tutanın Allah olduğunu anlıyoruz.

Varlığın beşeri vücûdunun ayakta durması, Allah'ın kayyum boyutu iledir.

Anlıyoruz ki Salât-ı ikâme:

Her varlık, kayyûm esmâsıyla ayakta durur ve sürüp gider.
Her varlığı hayy esmâsıyla ve kayyûm esmâsıyla ihâta eden Allah'tır.
Her varlığı kontrol eden Allah'tır.
Her varlıkta her an işleyen Allah'tır.
Her varlığı sıfatlarıyla kuşatan Allah'tır.
Her varlık Allah'ın hâkimiyetini gösterir.
Fiiliyle fâil olan Allah'tır.

Namazda kıyâmda durmanın hikmeti:
" Allah'ım! Benim vücûdumu ve her varlığın vücûdunu her an ayakta tutan sensin."
"Allah'ım! Her varlıkta her an fiilinle fâil olan sensin" idrâkidir.

Hiçbir varlık kendi vücûdunu tutamaz, o vücûdun özünde olan kudret, vücûdu ayakta tutar.

Toplumda, bir şirket için "Kayyum atandı" sözü de "Kayyûm" kelimesinden gelir.
Kayyum atandı sözü, "Devletin kontrolüne geçti" demektir.

İşte her varlığı her an ikame eden, yâni kontrol eden Allah'ın "El Kayyûm" esmâsıdır.

"El Kayyûm" esmâsı çeken kişi, her varlığı ayakta tutanın, her varlıkta işleyenin, Allah olduğunun şuuruyla hareket etmek isteyen kişidir.

"El Kayyûm" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, her anını kıyam üzere geçirir.

Yâni, her nereye bakarsa baksın, her varlığı idare edenin, her varlığı tecellileri ile ayakta tutanın Allah olduğunu görür.

"El Kayyûm" esmâsı, namazdaki kıyam boyutunun, varlıktaki mânâsal boyutudur.

El Kâyyum" esmâsı fiil, fâil hakikatidir.

Kişi kendine nisbet ettiği işleyişin Allah'a ait olduğunu anlayabilmesi için, bu esmânın varlıktaki boyutuyla buluşması gerekir.

Kişi kendi bedenindeki işleyişin sahibi değildir.
Kendi bedeninde olan işleyişi yapan değildir. .
Yâni kişi kendi bedeninin işleyişinde asla ve asla muktedir olan değildir.

"El Kayyûm" esmâsı, her varlığı işleyişiyle hareket ettirenin Allah olduğunun açılımıdır.
Bu hakikate eren kişi, kendine işleyiş nisbet etmez.

EL KEBÎR- EL EKBER- EL MÜTEKEBBİR

Kebîr الكبير Varlığın ve varlıkta olan her nitelik niceliğin tek sahibi, ekber olan

Mütekebbir المتكبّر Ekber olan, yüce olan, fiiliyle, sıfatıyla, Zâtıyla yüce olan

Kebîr, ekber, ekberiyet, mütekebbir, kibir, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Kebîr-Ekber; yüce, ulvi, yüceliği kelimelerle anlatılamaz demektir.

Her varlıkta yüce olan Allah'tır, Allah yüceliğini varlıktaki tecellileri ile gösterir.

Açığa çıkan her varlık, içiyle dışıyla bir yüceliği gösterir.

Her varlığın çeşit çeşit olması, her varlığın vücûdunda bir işleyişin olması, kebir olan Allah'ı gösterir.

Hiçbir varlık kendini var edemez, kendine şekil veremez, kendi vücûdunda olan işleyişi yapamaz.

Bunlar hep ekber olan Allah'ın tecellileridir.

Kibir de aynı kökten gelen kelimedir.

Eğer kişi kendine yücelik isnat ederse, kibre düşer, yâni Allah'a ait olan yüceliği kendine isnat etmiş olur.

Kibir: Kendisini üstün, farklı, yüce, seçilmiş, şanlı, şerefli, zengin, gösterişli görme düşünceleri ve o düşüncelerden doğan hâllere denir.
Yâni kısacası, kendini üstün-yüce görüp başkasını küçük görme durumudur.

Kibir: bir kişiyi ya da bir varlığı küçük görmek, onu aşağılamak, onu önemsememektir

Kibre düşen kimse; varlığın sûretini görür, sîretini göremez
Yâni varlığın dışını görür içinde olan Zâtı göremez
Kibir ehli, kendini büyük görendir
Kibir ehlinin imanı yoktur, şeytan ondan olur.

İşte yüce olan Allah'ın yüceliğini kendinde ve varlıkta göremeyip, bu yüceliği kendine nisbet eden kişi, kibre düşmüş olur.

Kibir kendini yüce görmek demektir.

Kabir de aynı kökten gelir.

Her kişinin bedeni bir kabirdir, o kabirlerde diriliğe eremeyen ölü gelir ölü gider.

Tüm vücûd kabirlerinde yüce olan Allah'tır.

İnsanın vücûdu toprak boyutu olduğu için kabir olarak da belirtilmiştir.

Ezanda okunan, ilk dört ve sonraki iki "Allâh-ü Ekber" Allah'ın yüceliğine işaret eder.

İlk dört Allâh-ü Ekberî incelersek:

"Allâh-ü Ekber"
"Allâh-ü Ekber"
"Allâh-ü Ekber"
"Allâh-ü Ekber"
Ekber: Yüce olan, anlamında kullanılan bir kelimedir.

Genelde "Allâh-ü Ekber" Allah en büyüktür, diye meâl edilir.
Bu pek gönüle uymuyor.
En büyük dersek, bunun küçüğü de mi var gibi bir kıyaslama içine düşülebilir.

"Allâh-ü Ekber": Ekber olan, yüce olan, her varlıkta, cümle âlemde yüceliğini gösteren Allah'tır, demek daha gönüle uygun düşüyor.

Peki, ezanda ilk başta, neden 4 kez "Allâh-ü Ekber" deniyor.
3 değil ya da 5 değil neden 4?

İlm-i Tevhîd derslerinde, Allah'ın varlıktaki dört boyutunun yüceliğine işaret edilir.

Bunlar nedir dersek?

1-Varlıkta ki sesleniş, nefes, frekans, tını, dediğimiz zikrAllah boyutudur.

Her varlıktan her an seslenen Allah'tır.
Allah zikriyle yücedir

2-Her varlıktaki fiil boyutudur.
Her varlıkta her an hiç durmadan fiiliyle fâil olan Allah'tır.
Allah fiiliyle yücedir.

3-Her varlıktan her an sıfatlarıyla tecelli edip duran Allah'tır.
Allah sıfatlarıyla yücedir.

4-Her varlığı zâtı ile tutan Allah'tır.

Zâtı mutlak olan, Zâtıyla yüce olan Allah'tır.
Allah zâtıyla yücedir.

İlk dört dersin şuhûduyla, bu kâinatta ve her varlıkta her an yüceliğiyle tecelli edenin Allah olduğuna işaret edilir.

Ezanda "Lâ ilâhe İllAllah"dan önce okunan, iki kez söylenen, "Allâh-ü Ekber" hakikati ise: Hakk ve Halk boyutları seslenişin sırrıdır.

Hakk cihetiyle ve Halk cihetiyle cümle âlemi ihâta eden Allah'ın yüceliğidir.

İsrâ Sûresi 111: "Ve kebbir-hu tekbir."
Meâli: "Ve O'nu O'nun yüceliğiyle yücelt."

Kişi bir çalışmaya başlamadan önce; "Allah'ım yüce olanın sen olduğunu unutmadan çalışayım" diyerek, çalışmaya başlaması daha doğrudur.

"El Kebîr-El Ekber" esmâsı çeken kişi, Allah'ın yüceliğini anlamak isteyen, kibre düşmekten çekinen kişidir.

Allah'ın ekberiyetini unutmayan kişi, asla kibre düşmez.

Ezanda günde 20 defa okunan "Allâh-ü Ekber" gönül kulağıyla dinlenilmelidir.

Kişi Allah'ın yüceliğini unuttuğu an, kendine yücelik nisbet edebilir ve bu durum kişiyi kibre düşürür.

Kibir, tüm günahların başladığı yerdir.

Kibir başkasını küçük görmekle, kendini yüce görmekle başlayan bir esarettir, hastalıktır, şeytanlıktır.

Kibir, her varlıkta "Ekber" olanı göremeyip, kendine "Ekberiyet- Yücelik" isnat etmektir.

Kibir, kendini yüce görmekle başlayan bir esarettir.

Kişinin kendindeki şeytani alanlar olan; hasetlik, fesatlık, gurur, küçük görme, zalimlik, dedikodu, kıskançlık, riya, inat, bilmişlik, kendini büyük görme, gibi tüm duyguların asıl kaynağı "Kibir"dir.

İşte kibir; kebir olan, ekber olan, mütekebbir olan Allah'ı unutmaktır.
Allah'ın yüceliğini unutan kişi, belli dönemlerde kendini yüce görmeye başlar, işte bu da kibirdir, yâni ben yüceyim hissidir.

“El Kebîr-El Ekber” esmâsını, hiç unutmamak gerekir.
Gönlümüzde her an, “El Kebîr-El Ekber” esmâsını hissetmeliyiz.

Toplumda tüm zalimliklerin çıktığı yer, kibirdir.

Kibre düşmemenin tek yolu:
Ekber olan Allah’ın yüceliğini her varlıkta görebilmektir.
Cümle varlığın birbiriyle bağını anlamak, bu bağın Allah’ın ekberiyeti olduğunu bilmektir.
Tüm varlığı tutan ilâhi güçle tanışmak ve o gücü kendinde ve her varlıkta görebilmektir.

Her varlıkta ekber olan Allah’a teslim olan kişide kibir olmaz.

Her varlığın ardında Allah’ın olduğunu bilen kişide kibir olmaz.

Allah hakikatine ulaşan kişide kibir olmaz.

Allah’ın yüceliğine teslim olan kişi, hiç bir kimseye kötülük yapamaz.

Ezanda günde 20 defa okunan "Allâh-ü Ekber"i hiç unutmamalıyız, cân kulağıyla dinlemeliyiz.

Ekber olan Allah’a teslimiyet içinde yaşayan kimse daha huzurludur, daha çalışkandır, daha üretkendir.

Her yerde ekber olan Allah’ı hisseden kimse, karamsarlığa umutsuzluğa düşmez.

Düşse bile, hemen o durumdan uzaklaştırılır.

“Ya Ekber” esmâsı çekmek:

Yüce olan Allah’a teslimiyet içinde hareket etmeyi dilemektir.

Yüce olan Allah’ın yüceliğini idrâk edebilmeyi istemektir.

EL KERÎM- EL KEREM- EL EKREM

Kerîm الكريم **Lütûfların geldiği yer, asil olan, ikram eden, keramet sahibi**

Ekrem أَكْرَمَ **İkram eden, kerim olan, tüm varlıktan lütûflarını sunan**

Kerîm, Kerem, Ekrem; kerame kelime kökünden gelir.

Keramet kelimesi de buradan gelir.

Varlıktaki tüm lütûflar, Allah'ın kerametidir.

Allah kerem sahibidir, ekrem sahibidir.

Kerim; Allah'ın sıfatlarından sunduğu lütûflardır.
Ekrem ise; vücâdları tutan Allah'ın zâtı ile ilgili lütfudur.

Hadîd Sûresi: "Men zellezî yukridullâhe kardan hasenen fe yudâifehu lehu ve lehû ecrun kerîm"

Meâli: "Kim varlığının sahibinin Allah olduğunu bilir, varlığını güzelce teslim ederse, ona karşılığı kat kat verilir ve onun için asil bir karşılık vardır."

Allah'ın her varlıkta sonsuz lütûfları vardır, her bir lütûf keramet boyutudur, kerim olan Allah'a aittir.

Bu lütûflarla bağ kurabilmenin tek yolu, teslimiyettir.

Kişi vücûdunun sahibini bilir, her şeyiyle teslim olursa, ona açılan kapılar lütûflar sunacaktır.

Kur'ân'a da "Kur'ân'ı Kerim" denilmesi, oradan sunulan lütûflara işaret eder.

Kur'ân'ın her bir kelimesi, varlığın kelam boyutundan gelir.

Vakıa Sûresi 77: "İnnehu le kuranun kerîm."

Meâli: "Muhakkak ki tüm varlık elbette Kur'ân'ı Kerîm'dir."

Kur'ân; canlı bir kitaptır, o da varlığın kendisidir.

İnsan vücûdu da bir Kur'ân'dır.
İnsan vücûdu canlı kitaptır.

Kur'ân, Allah'ın kitabıdır, yâni her vücûd Allah'ın canlı kitabıdır.
İşte okunacak kitap odur.

İşte, her varlık, tüm kâinat okunabilir bir kitaptır, yâni Kur'ân'dır.

Varlıktaki her işaret, delil, iz, bir âyettir.
Varlığın sahibini gösteren her işaret âyettir.

Âyet: İşaret, delil, alâmet, iz anlamındadır.

Bir toz zerresi de, bir çiçek de, bir böcek de, bir kuş da, bir insan da hep âyettir.

Her âyet yâni her varlık, Allah'ı gösteren sonsuz işaretler taşır.
Her varlığın sisteminde olan işaretler okunacak olandır.

Yûsuf Sûresi 105 âyet: "Ve keeyyin min âyetin fîs semâvâti vel ardı yemurrûne aleyhâ ve hum anhâ muridûn."

Meâli: "Göklerde ve yerde nice âyetler vardır ki yanından gelip geçerler ve onlar onun farkına varmazlar."

Fussilet Sûresi: "Gece ve gündüz ve güneş ve ay O'nun âyetleridir."

Her varlık, tüm kâinat bir Kur'ân'dır ve her varlıktaki tüm kâinattaki her delil, işaret ise âyettir.

Mushâf-ı kitap halinde oluşturan insandır.
Canlı kitap olan insan vücûdunu oluşturan ise, yâni canlı Kur'ân'ı oluşturan ise Allah'tır.

İşte Kur'ân okumak, kişinin kendini okumasıdır.

Kâinat; yayılmış bir Kur'ân'dır

İnsan; toplanmış bir Kur'ân'dır, canlı Kur'ân'dır.

Mushâf Şerif; Hazreti Muhammed'in gönlünde tecelli eden ilâhî bilgilerin, kendi dilimize veya başka dillere tercüme edilmesidir.

Hazreti Muhammed'in siyerine göre akan ilâhî bilgileri özüne uygun çevirebilmek kolay değildir.
Mushâf-ı Şerif-in ne kadar doğru çevrildiği ise ayrı bir konudur.

Bugün toplumda, Kur'ân diye bilinen kitap, Mushâf-ı Şerif'tir.

Mushâf; sayfalanmış demektir, yâni bilgileri sayfalara yazmak.

Canlı kitap olan kişinin kendi vücûd kitabını, yâni o Kur'ân'ı okumayan, Mushâf-ı Şerif-i anlayamaz.

Kişi, kendi vücûdunu okunacak Kur'ân bilmelidir.
Her varlığı okunacak canlı bir kitap bilmelidir, Kur'ân bilmelidir.

Kur'ân diye okuduğu Mushaf-ı Şerîf-i de iyi incelemeli, oradan sunulan mesajları da iyi anlamalıdır.

İşte her varlıktan sunulan ikramlar, yâni Allah'a ait olan lütûflar, Allah'ın "El Kerîm-El Ekrem" esmâsının tecellileridir.

Allah'ın varlığa sunduğu ikramlar vardır, gönül ehillerine sunduğu ikramlar vardır.

Gönül ehilleri, Allah'ın nice sırlarına kapı açarlar.

Nice lütûflarının hikmetine ererler.

Kişinin bu lütûflara ulaşabilmesi, aklını ve gönlünü temizlemesi ve canlı kitap olan vücûd Kur'ân'ını okumakla mümkündür.

Alâk Sûresi 3: "İkra ve Râbbuke el Ekrem."

Meâli: "Yaratılışı araştır anla. Seni vücûdlandıran tüm sıfatların da kaynağıdır."

"El Kerîm" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Lütûflarını, ikramlarını direkt Allah'tan alır.

Allah'ın özel ikramlarını gönlünde hisseder.

Varlığın ardında, lütûfların akışına şahit olur.

Hangi boyuttan hangi lütfûn geleceğini hisseder.

Bir kişi, dünyalık sıkıntıları olduğunda "El Kerim" esmâsı çekebilir.

"Allah'ım lütûflarınla sıkıntılarımı sona erdir ya Râbbi" diye dua edebilir.

İlimsel bir keşif yapmaya gönlünü kodlayan kişi de "El Kerim" esmâsının varlıktaki boyutu olan sıfatlar boyutuyla bağ kurabilir.

İkram kelimesi de buradan gelir.

Nasıl ki Allah kuluna, suyu, toprağı, havayı, ateşi ve topraktan çıkan her türlü sebzeyi meyveyi, ikram ediyorsa, kul da kula ikramlarını sunmalıdır.

Bir tebessüm bile ikramdır.

İnsan her an aldığı verdiği her nefesin Allah'ın ikramı olduğunu unutmamalıdır.

Her varlığın hikmetler himmetler boyutunun ikramlar boyutu olduğunu unutmamalıdır.

Birinin sıkıntısında koşup gitmek, ona yardımcı olmak da, bir ikramdır.

Gönlünde Allah'ın "El Kerim" esmâsı açılan kişi:

Varlıktaki Allah'ın lütûflarını görür, onların hikmetleri anlar.

İlmi sırlar ona açılır.

Varlığın kendinden gelen nice mesajlara gönlü açılır.

Gönlüne Allah'ın ikramları sunulur.

Çevresine hep yardım için koşar.

Allah'ın ikramına kavuşan, ilmi olarak sırlara erişen kişi, araştıran samimi kimselere ikramlar yolunu gösterir, ikramlara nasıl ulaşılacağını bildirir.

"El Kerim" esmâsı çekmek:

Allah'ın lütûflarına ermeyi istemektir.

Varlığın özünden akan nice nice hikmeti anlamayı istemektir.

Hastalıklarda iyileşmeyi, sıkıntılarda sıkıntılardan kurtulmayı, mesleğinde başarılı olmayı, aile olmayı, evlatlara karışmayı, istemektir.

İlmi olarak nice sırlara kapı açmayı istemektir.

Kelimelerin mânâlarına ermeyi, kıssalardaki mesajları çözebilmeyi arzu etmektir.

Sözlerin ardındaki anlamı, gizemi, insanların niyetini görebilmeyi temenni etmektir.

EL KUDDÛS

Kuddûs القدّوس Tertemiz, kutsal, tüm değerlerin sahibi

Kuddûs, kutsal, mukaddes, takdis, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Kuddûs; tertemiz olan, kirlenmeyen, bâtıl olmayan, değerleri ile yüce olan, saf olan, öz olan, özünü tertemiz açığa çıkaran, gibi anlamlara gelir.

Mukaddes olan Allah'a ait değerlerdir.

Varlık Allah'ın kudsiyetini taşır.

Allah, tüm değerleriyle kutsal olandır.

Kutsal olana teslim olan kişi, kurtuluşa erer.

Kudüs şehrinin adı da, "Kuddûs" kelimesinden gelir.

Kudüs'ün içinde birçok resûl nebî yaşadığı ve hakikatleri sunmaya mücadele ettiği için, oraya ayrı bir kutsallık verilmiştir.

Cebrail"e "Rûhul Kudüs" denmesinin sebebi; rûh boyutundan mesajlar getiren, ilâhi bilgileri rûh boyutundan aktaran olduğu içindir.

Bakara Sûresi 253: "Rûh el Kudüs."

Hazreti Mûsâ'nın, mukaddes olan Tuvâ vadisi yolunda olduğu belirtilmesi, onun birlik yolu üzere olduğuna işaret edilmiştir.

Kutsal olan, Tevhîd hakikatine erebilmektir.

Tevhîd, Tuvâ aynı anlamlara gelen kelimelerdir ve aynı kelime kökünden gelir.

Tâ-Hâ Sûresi 12: "İnneke bil vâdil mukaddesi tuvâ."

Meâli: "Elbette sen, mukaddes bir yol olan birlik yolu üzeresin."

inne-ke bi el vadi : Elbette sen, vadi, yer, yol, tarz, usûl,

El mukaddesi : Mukaddes, kutsal, temiz, pak, değerli,

Tuvâ : Övülmüş, sena edilmiş, değerli, toplama, birlik yolu,

Hazreti Mûsâ'nın gittiği yol "El Vâdi el Mukaddes" yoludur, yâni birlik yoludur.

Varlıktaki tüm değerler, kutsal olan Allah'a aittir.

Allah'da kirlilik yoktur, bâtıllık yoktur.

Varlığın özünde olan, sıfatlar mukaddestir.

Cum'a Sûresi 1: "Yusebbihu lillâhi mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ard el melik el kuddûs el azîz el hakîm."

Meâli: "Göklerde olanlar ve yerde olanlar; vücûdların sahibi, sıfatların sahibi, tüm varlıktaki işleyişin sahibi olan, tüm varlığa hâkim olan Allah'ın tecellilerini gösterir."

Yusebbihu li Allahi : Tesbihat, yüzmek, tecellileri ile her yerde olan, Allah,

Ma fî es semâvâti : Göklerde olanlar, ulvî boyut, semâ, mânâ

Ve ma fî el ardı : Yerde olanlar, beden, toprak, beşer boyutu

El meliki : Mülkün sahibi, vücûdların sahibi, padişah

El kuddûs : Sıfatların sahibi, mukaddes, varlıktaki değerler

El azîzi : Değerli, tüm değerlerin yüce sahibi, işleyişin sahibi

El hakîm : Hâkim olan, varlığa hâkim olan, vücûdlara hâkim olan

Allah'ın "El Kuddûs" esmâsı, varlığın mukaddes değerlerinin sadece Allah'a ait olduğuna işaret eder.

Allah'ın mülkünde ortağı yoktur, fiillerinde, sıfatlarında, zâtında ortağı yoktur. Varlıkta Allah'tan gayrı işleyen yoktur, varlıktaki tüm değerlerin sahibi Allah'tır.

Vücûdları tutan O'dur, yaşamı idare eden O'dur.
Mukaddes olan Allah'tır.

Allah "El Kuddûs" esmâsıyla, tüm varlıkta değerlerini bir bir sunar, eksikliği noksanlığı yoktur.

Tüm hikmetler, tüm himmetler O'na aittir.

"El Kuddûs" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, varlığın tertemiz ilmi boyutuna ulaşır.

Hazreti Mûsa'ya, kutsal Tuvâ vadisinde, yâni birlik boyutunu anlama yoluna adım atmadan önce, Allah'ın değerlerine ulaşmadan önce, nalınları ve değneği terk ettirildi.

Yâni dünyanın menfaat boyutuna esir olmayı bıraktı ve aklında dayandığı bâtıl alan bilgilerini terk etti.

Kişinin gönlünde "El Kuddûs" esmâsının tecelli etmesi için, kişi, aklını ve gönlünü temizlemelidir.

Kişi kendine ârif olmak ve Allah hakikatine ermek istiyorsa, " El Kuddûs" esmâsının gönlünde tecelli etmesini istiyorsa, Hazret, Mûsâ gibi, nalınlarını ve değneğini terk etmelidir.

Yâni kişi, aklını ve gönlünü tertemiz eylemelidir.

Edep sahibi olmadan, Allah'ın "El Kuddûs" esmâsı gönüllerde tecelli etmez.

Kişi edep sahibi olmak için:
Günahlarını görmeli ve onlara tövbe etmelidir.
Haram yememeli, kimsenin hakkına girmemelidir.

Dilini tutmalı, asla kötü sözler etmemelidir.
Karamsar olmamalı, umutsuz olmamalı, olumsuz düşünmemelidir.
Dedikodu yapmamalı, kimseyi çekiştirmemeli, kimseyle kavga etmemelidir.

Öfkelenmemeli, kavga etmemeli, kin, nefret duygularını unutmalıdır.
Affetmeli, aklını geçmişle oyalamamalıdır.
Kimseyi övmemeli, kimseye sövmemelidir.
Kimsenin ibadetine, inancına karışmamalı, kimsenin ibadethanesine hor bakmamalıdır

Kimseyi küçük görmemeli, kendini de asla büyük görmemelidir.
İnsanları, renklerine, milletlerine, cinsiyetlerine, mesleklerine, bölgelerine, makamlarına göre ayırmamalıdır.

Bunlar ve bunlar gibi şeylere uymalı ve edep bulmalıdır.

Kişi edep sahibi değilse, ona "El Kuddûs" esmâsı açılmaz.

"El Kuddûs" esmâsı, İslâm yolunun kapısıdır, o kapıdan giren, mânâ boyutuna adım atar.
"El Kuddûs" esmâsı, rûh, nûr boyutunun sırlarıdır.

Varlıktaki, Allah'ın değerleriyle bağ kurmak isteyen kişinin gönlü tertemiz olmalıdır.

"El Kuddûs" esmâsı çeken kişinin gönlü, günahlardan arınmış olmalıdır.

İçinde; kin, nefret, kavga olan, kibir olan, dedikodu yapan, kul hakkı yiyen kişiler, varlığın kudsiyet boyutuna kapı açamazlar.

Kişi, "El Kuddûs" esmâsı çekmeden önce, günahlarına tövbe etmelidir ve o günahlara bir daha dönmemelidir.

Tövbesine uyan kişi, "El Kuddûs" esmâsı çekebilir,

Tövbesine uymazsa, "El Kuddûs" esmâsı çekse bile, onun gönlü ona kapılar açmaz.

Kâmil kişilerin gönüllerinde "El Kuddûs" esmâsı tecelli etmiştir.

Allah'ın tüm sırları, Levh-i Mahfûz boyutunda satır satır yazılıdır.

Levh-i Mahfûz boyutundan okuyabilmek için, gönüller tertemiz olmalıdır.

Vâkıa Sûresi 79: "Lâ yemessuhû illel mutahherûn" "Ancak tertemiz olanlardan başkası ona temas edemez, onu anlayamaz."

"El Kuddûs" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Allah'ın kudsiyetinin her varlıktan yansıdığını görür.

"Her varlık kutsaldır ve kutsal olana aittir" şuuruyla yaşar.

Her varlığa saygı duyar, çünkü her varlık Allah'ın nitelikleriyle ve Allah'ın zâtıyla kuşatılmıştır.

Allah'ı bırakıp, bir kişiye kudsiyet ermez.

Gönlü hep tertemizdir, bâtıl şeylerle kirlenmez.

"El Kuddûs" esmâsı çekmek:

Gönlünün arınmasını, mânâ boyutuna kapıların açılmasını istemektir.

Mukaddes olan Allah'ın değerlerini layıkıyla anlamayı dilemektir.

Allah'ın kudsiyetinden kopmamayı istemektir.

Baktığı her varlıkta, Allah'ın kudsiyetini görebilmeyi arzu etmektir.

EL LATÎF

Latîf اللطيف Lütuf, incelik, letafetli, lütfeden, zerâfet veren, sıfatların incelikleri, varlığın güzellikleri

Latif, lütûf, letafet aynı kökten gelen kelimelerdir.

Her varlık, sıfatlar boyutunun güzellikleriyle sarılıdır.

Her sıfat, her varlıkta ince ince döşenmiştir.

Her sıfat, varlığın lütfudur.

Allah latîftir, letafetini varlığın şekillenmesinde gösterir.

Allah'ın varlıktaki lütûflarına eren kişinin gönlü de, latîf olur, zarif olur.

Allah varlıktan tüm lütûflarını ince ince sunmuştur.

Allah, tüm varlığı lütûflarıyla sarmıştır.

Tüm sıfatlar, O'nun lütûflarıdır.

Kişinin vücûdunun işleyişi, O'nun lütûflarıyla olur.

Kişinin nefes alıp vermesi de O'nun lütfûdur.

Mülk Sûresi 14: "Elâ ya'lemu men hâlak ve huve el latîf el habîr."

Meâli: "Halkeden, ilmin sahibi olan ve tüm varlıktan en güzel şekilde bildirip duran O değil midir?"

Allah, "El Latîf" esmâsıyla, her varlığa uygun olan vücûdunu şekillendirir.

Her bir varlık, ince ince nakış gibi dokunur ve vücûdlandırılır.

Varlığın oluşmasındaki zarâfet, sıfatların inceliğinde gizlidir.

Allah, sıfatı subutiyesiyle varlığı şekillendirir.

Varlığın oluşumu, şekillenmesi, bedenlenmesi, zaman süreci hep letafetin göstergesidir.

Kelebeklerin kanatlarının renk renk oluşunda, kanatların yapısında, hep letafet vardır.

Gözlerin oluşumdaki, görmesindeki letafet, muhteşem sırlar içerir.

Her çiçeğin kendine göre, şekli, kokusu, Allah'ın letafetini gösterir.

Her hücrenin, dokunun, organın ölçülü bir şekilde oluşumu, en güzel letafettir.

Her varlık, kendine uygun bir esmânın açılımıyla şekillenir, işte bu, o varlığa uygun bir zarâfettir.

Allah tüm esmâlarında letafetini gösterir.

Allah'ın varlıktaki zarâfetini gören kişinin, gönlü sevgi üzere olur.

"El Latîf" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, Allah'ın varlıktaki nakşına şahit olmuş kişidir.

Allah'ın varlığı ince ince şekillendirmesine şahit olan kişinin gönlü yumuşar, gönlü sevgi dolu olur.

Allah'ın sevgisini hissedebilmenin yolu, varlıktaki letafeti anlamakla mümkündür.

Her varlık Allah'ın nûruyla sarılıdır.

O nûru hisseden, varlığa varlık olarak bakamaz, varlığın ardında varlığı saran, Allah'ın vechî üzere bakar.

Letâfet ve zarâfet içinde olan kişilerin gönlünde, Allah'ın "El Latîf" esmâsı tecelli etmiştir.

"El Latîf" esmâsı gönlünde açılan kişi:

Kendini diğer varlıktan asla üstün göremez.
Her varlığı tutan zâtın Allah olduğunu bilir.
Kimsenin kâlbini kıramaz, kul hakkı yiyemez.
Cümle varlığa Hakk nazarıyla bakar.
Kimseye sesini yükseltmez, kimseye zarar vermez.
Varlığı heyecanla seyreder, varlıkla bağ kurar.
Hisleri güçlü olur, gönül kanalları açıktır.
İlim üzere hareket eder, şahit olmadığı şeyi konuşmaz.
Tüm varlığa nezaketle davranır.
Toplumda herkese nezaketle, saygıyla davranır.

Hayvanlar ve bitkiler, gönlü latîf olan kişileri ve o kişilerden salınan pozitif enerjiyi hissederler ve onlara latîf hisler gönderirler.

Gönlü latîf olan kişilerin gönülleri huzurludur.
Çünkü onların teslimiyeti ve tevekkülü tamdır.

“El Latîf” esmâsı çekmek:

Varlıktan akan lâtif duygularla birleşmeyi istemektir.

Allah’ın lütûflarına şahit olmak istemektir.

Gönlünün latîf olmasını arzu etmektir.

İnsanlara ve varlığa iyi davranışlar içinde olmayı arzu etmektir.

Gönlünün yumuşamasını, asla kin nefret gibi duygularla kirlenmemesini istemektir.

EL MÂCİD- EL MECİD

Mâcid الماجد **Tüm varlıktaki yüceliğin sahibi, varlığın aslı odur.**

Mecîd المجيد **Tüm varlığı ve her varlığı Zâtı ile tutan, galip olan, azamet sahibi, her varlıkta sultanlığını gösteren**

Mâcid, "Mecd" kelime kökünden gelir.

Mâcid, Mecid, Mecd aynı anlamlara gelen kelimelerdir.

Özünde yücelik olan, özünden gelen her şeye yüceliğini yansıtan anlamındadır.

Varlığın ten yönü de cân yönü de "Mecd" esmâsıyla kuşatılmıştır.

Mecd esmâsı, varlığın beşeri boyutunun açığa çıkmasındaki, azamet sahibi olan Allah'ın yüceliğini gösteren boyuttur.

Varlığın şekli de, içsel ve dışsal hareketleri de, mecîd esmâsını gösterir.

Varlıkta olan hakikatler, sırlar, derinlikler, geçmişten geleceğe akış, hep mecîd esmâsını gösterir.

Kâf Sûresi 1: "Kâf vel kur'ânil mecîd."

Meâli: "Kâf. Tüm varlık kitabında yüce hakikatler vardır."

Burûc Sûresi 15: "Zul arşil mecîd."

Meâli: "Bütün her yeri azametiyle sarandır."

Zû el Arş : Sahip, taht, bütün her yer, makam,
El Mecid : Şanlı, ulu, görkemli, muhteşem, azamet, yücelik sahibi,

Mâcid; Allah zâtıyla mecd sahibidir, cümle âlemde her varlıkta, tüm nitelikleriyle vücudlar boyutunda, mecîd esmâsını her yerden gösterir.

Hûd sûresi 73: "Kâlû e tacebîne min emrillâhi rahmetullâhi ve berekâtuhu aleykum ehlel beyt innehu hamîdun mecîd."

Meâli: "Dediler ki: Şaşırma, her iş Allah'ındır. Rahmet Allah'ındır ve sizin üzerinizdeki tüm niteliklerin sahibi, vücûdun sahibi O'dur. Muhakkak ki O tüm varlıktaki niteliklerin sahibidir, tüm varlığı Zâtıyla tutandır."

Allah, varlığın vücudlar boyutunda, zâtının tecellisini her an gösterir.

Her varlık Allah'ın zâtıyla durur.
Allah'ın zâtından gelen her şeyde, mecîd esması vardır.

Bu esmâda kulun acziyeti olmaz.

Kulun tüm acziyetleri, Allah'ın mecd esmâsında biter.

Kul da Allah'ın yüceliğiyle yücedir.

Her varlık bir yücelik taşır, bir varlık diğer varlıktan daha az yüce değildir.

Bir atomun içindeki Allah'a ait olan mecd boyutu anlatılamaz.

Mecd; Allah'ın nûrundan gelen âlem, varlık boyutunda o nûr ile sarılıdır.

"El Mecid" esması çeken kişi; acziyetlerini, sıkıntılarını, korkularını bitirir.

Kişinin gönlünde "El Mecid" esması tecelli ederse, o kişinin tüm korkuları biter.

Çünkü Allah'ın azametinde korku olmaz.

Kişinin kendini güçlü hissetmesi, aciz hissetmemesi, bu esmânın gönülde açılımı sayesindedir.

"El Mecid" esması çeken kişi; Allah'ın yüceliğine teslim olan kişidir.

Allah'ın yüceliğine teslim olan kişi:

Kendini güçlü hisseder.

Bir şeyi başarmada kendini azimli hisseder.

Başladığı bir şeyi, sonuna kadar götürür.

Aciz duruma düşse bile, hemen oradan çıkarılır.

Umutsuz karamsar olsa bile, hemen o duygulardan kurtarılır.

Birçok bilim adamının, defalarca deneyerek ulaştığı keşifler "El Mecid" esmâsının sırrıdır.

"El Mecîd" esması, gönüllerinde tecelli eden kişiler, kararlı olurlar, gönüllerindeki hedefe ulaşmak için hayatları pahasına mücadele ederler, asla vazgeçmezler.

EL MÂLİK - EL MÜLK

Mâlik-ül Mülk مالكالملك **Mülkün sahibi, tüm varlığın tek sahibi,**

“El Mâlik” “El Mülk” her ikisi de ayrı ayrı Allah’ın esmâlarındandır.

İkisinin birleşimi, “Malikü'l-Mülk” diye okunur.

Mâlik, bir şeyin sahibi demektir.

“Malikü'l-Mülk” Tüm mülkün sahibi demektir.

Zerreden küreye, her şeyin sahibi Allah’tır.
Mülkünde ortağı yoktur, kendinden başka Mâlik yoktur.
Bir atomun da sahibi O’dur, vücûdun sahibi de O’dur.

Mal, mülk, mâlik, mâlikane, melek, meleke, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Bu kâinat Allah'ın mâlikanesidir.
Allah mâlikanesini, meleklerle idare eder.
Melek dediğimizde, her varlıktaki Allah’ın kuvveleridir.

Melek; güç, kuvve, kuvvet, kudret, anlamındadır.

Melek, üflenen rûhla birlikte, kendinde olan işaretleri bir bir açığa çıkarmaya başlar, yâni esmâlar boyutuna dönmeye başlar.

Melek, henüz beşeri elbise giymemiş olan kuvvelerdir.

Rûh'da olan tüm melekler, Mâlik olana aittir.

Mâlik olan da Allah'tır.
Mâlik, görünen görünmeyen her şeyi sahibi demektir.

Mal kelimesiyle bağlantılı olduğundan dolayı, açığa çıkan varlığın sahibi demek daha doğrudur.
Çünkü açığa çıkan her varlık, mal-mülk diye adlandırılır.

Kur’ân’da başlı başına “Mülk Sûresi” vardır.

Mülk Sûresi 1: “Tebârekellezî bi yedihil mulku ve huve alâ kulli şeyin kadîr.”

Meâli: “O Zâtıyla yüce olandır, tüm kâinat O’nun yönetimindedir ve O bütün her şeydeki kudrettir.”

Tebâreke ellezi : **Bereket, kutlu, kutsanmış, yüce, zâtında yüce olan, ki o**

Bi yedi hi : **Onun kudretinde, elinde, yönetimde, idaresinde, tecelli,**

El mulku : **İdare, mülk, yöneten, hükümdar, kâinat, mal, yer,**

Ve huve ala kulli şeyin : **O, bütün her şey,**

Kadirun : **Kudret, güçlü olan,**

Âl-i İmrân Sûresi 26: "Kul Allah humme mâlikel mulk."
Meâli: "De ki: Allah'ım! Sensin mülkün sahibi."

İnsanın vücûdu da bir mülktür, o mülkün sahibi de ancak ve ancak Allah'tır.
Allah mülküne tecellileri ile sahip olandır.
Ve Allah bunu her nefeste kuluna hatırlatır.

Nefesin sahibi de Allah'tır.
İnsan yaşamını bu şuurla geçirmelidir.

Vücûdlar insana emanettir, insan o emanete ihanet etmemelidir.
Tapu senediyle kişinin üzerine olan beşeri mala mülke de, kişi "Bunlar benim" dememelidir.

Şöyle demesi daha uygundur: "Biz bu malın mülkün emanetçisiyiz, bu malın mülkün sahibi Allah'tır."

Mallar, mülkler, bedenler, varlıklar, bedenlerdeki tüm niteliklerin sahibi sadece Allah'tır. Mülkün tek sahibi sadece Allah'tır.

Yûnus Emre'miz çok güzel söylemiştir.

"Mal sahibi, mülk sahibi
Hani bunun ilk sahibi
Mal da yalan mülk de yalan
Var biraz da sen oyalanan."

Malın, mülkün, bedenlerin ilk sahibi hep Allah'tır.
Mal da mülk de, beden de insana emanettir.
Kişi emanete hiyanet etmemelidir, emanete "Benim-Bana ait" dememelidir.
"Biz emanetçisiyiz" demelidir.

Kur’ân’da “Emaneti ehline verin” âyeti, öncelikle, “Size emanet edilen vücûdların sahibi Allah’tır, vücûdlarınızın sahibini bilin ve ona teslim olun” diye anlaşılmalıdır.

Çünkü “Ehl” kelimesi aynı zamanda sahibi demektir.

Diğer bir anlamı da, “Ehil kimselere, haklarını verin” diye de anlaşılmalıdır.

İnsanın vücûdunda, her an olmakta olan işleyişin sahibi Allah’tır.

Vücûdun işleyişine, “Fiil”, fiilin sahibine “Fâil” denir.

Allah vücûd mülkünün sahibi olduğunu, fiiliyle, sıfatlarıyla, vücûdu tutan zâtıyla her an gösterir.

Tüm vücûdlar onun hâkimiyeti altındadır.

“Malikü'l-Mülk” esmâsı, tüm mülkün sahibini hatırlatır.

Tüm Evren’in, tüm varlığın ve varlıktaki en ince ayrıntıların dahi tek sahibi ancak Allah’tır.

İnsan, hangi varlığa bakarsa baksın, o baktığının varlığın arkasında, varlığın sahibi vardır.

Kişi asla bunu unutmamalıdır, yoksa kendine de varlık isnat eder, varlığa da ayrı bir sahiplik isnat eder.

Kişide “Malikü'l-Mülk” esmâsı tecelli etmesi için, kişi bir Mürşid-i Kâmil’e varıp, ondan İlm-i Tevhîd dersleri almalıdır.

İlm-i Tevhîd dersleriyle, vücûd mülkünde her an tecelli eden Allah’a şahit olmalıdır.

Vücûd mülkünde; fiiliyle fâil olan, yâni vücûdda her an işleyenin kim olduğunu idrâk etmelidir.

Vücûd mülkünde; sıfatlarıyla mevsûf olan, yâni vücûda sıfatlarıyla her an hâkim olana şahit olmalıdır.

İnsan kendi vücûdunda olan, sıfatlarının sahibinin Allah olduğunu bilmelidir.

“Sıfat’ı Subutiye” dediğimiz, “Hayat-İlim-İrade-Semi Basar-Kudret Kelam” Allah’a aittir.

Bunlar kişinin kendine ait değildir. Vücûd mülkünde bunlar hep Allah’a aittir.

Vücûd mülkünde; vücûdu tutan zâta şahit olmalı ve ona teslim olmalıdır.

İşte kişi, İlm-i Tevhîd dersleriyle, “Malikü'l-Mülk” esmâsının hakikatini anlayacaktır.

Kişinin vücûduna ve cümle varlığın vücûduna hâkim olan Allah’tır, mülkünde ortağı yoktur.

Kişi vücûda “Benim vücûdum” derse, Allah’a ortak koşmuş olur.

Onun için, “Malikü'l-Mülk” esmâsının hakikati çok önemlidir.

“Malikü'l-Mülk” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Fenâfillah makamına ermiştir ve dâim secde hâlindedir.

Hangi varlığa bakarsa baksın, sahibi Allah’tır nazarıyla bakar.

Toplumda insanları zengin fakir diye ayırmaz, bunun çok malı mülkü var demez.

Bilir ki malın mülkün tek sahibi “Malikü'l-Mülk” olan Allah’tır

“Malikü'l-Mülk” esmâsı çekmek;

Öncelikle mal mülk istemek için değildir, tüm âlem mülkünün sahibinin Allah olduğunu idrâk edebilmek içindir.

Ayrıca kişi, mülkün sahibinin Allah olduğunu bilerek, bir evinin bir mülkünün olmasını istemek için de bu esmâyı çekebilir.

Evinin olmasını, mülkünün olmasını istemek, korunmak barınmak, kimseye muhtaç olmamak, mülkünde bir şeyler üretmek içindir.

Allah her varlıkta, mülkün sahibi olduğunu tecellileriyle gösterir, buna şahit olanlar teslim olanlardır.

EL MÂNİ

Mâni **المانع** **Engel olan, sınır koyan, men eden, karıştırmayan**

Mâni, engel olan, sınır koyan, bazı şeylerin karışmasına izin vermeyen, men eden, gibi anlamlara gelir.

Her varlığın içinde de dışında da "El Mâni" esmâsı vardır.

Bedenlerdeki işleyişte karışıklık olmaması için, hücrelerin çeperlerinde mâni boyutu vardır.

Allah, her varlığın kendine bir mâni boyutu koymuştur.

Mesela her hücrenin beslenmesinde belli bir ölçü vardır.

Hücre kendine gerekli olan, su, protein, yağ, mineral gibi besinleri en ince ölçüyle içine alır, gerekli besini aldıktan sonra hemen, hücre çeperi fazlasına mâni olur.

Bu tüm vücûd için de böyledir.

Mesela elimiz kesilse oradan kan aksa, vücûdda olan trombositler hemen oraya akın eder ve kanın dışarı akmasına mâni olurlar.

Hamilelik olayında, bir sperm yumurta ile döllendiği an, yumurta hemen diğer spermlere mâni olur.

Allah'ın "El Mâni" esmâsının her varlıkta muhteşem bir boyutu vardır.

Bir hücrede bile ne zaman "El Mâni" esmâsı tecelli edecek bellidir.

Gözümüze fazla ışık yansısa, gözümüz hemen kendini kapatır, fazla ışığa mâni olur.

Tenimizde fazla ışığa mâni olacak olan "Melanosit" hücreleri vardır, bu hücreler ne kadar ışık gerekliyse ona göre çalışır. Fazlasına ya da azına mâni olur.

Derilerimizin farklı renkte olmasına sebep, yaşadığımız bölgeye göre güneş ışığının farklı derecelerde, tenlere etki etmesidir.

Ve melanosit hücreleri ona göre çalışarak, derilerimizin rengi oluşur.

Çocuk anne karnında oluşurken, her bir hücrenin, her bir dokunun oluşumu bellidir, bunlar birbirine karışmadan vücûd şekillenir.

İşte bu karışmaları engelleyen, Allah'ın "El Mâni" esmâsıdır.

İnsanoğlu varlıktaki Allah'ın "El Mâni" esmâsını layıkıyla anlayabilseydi, doğanın muhteşem akışı karşısında heyecandan yerinde duramazdı.

İnsan dönüp kendi vücûduna baktığı zaman, derisinin bile vücûdun organlarının dışarı akmasına nasıl mâni olduğunu anlayacaktır.

Vücûdun hücrelerinin yerli yerinde, bir ölçüyle çalışması "El Mâni" esmâsının tecellisi sayesindedir.

Bakara Sûresinde "Mâni" kelimesi geçer.

Bu âyette; Allah yolunda olanlara, mâni olanlarla ilgili olarak, nasıl zulme düştüklerine işaret edilir.

Bakara Sûresi 114: "Ve men azlemu mimmen menea mesâcidallâhi en yuzkere fîhesmuhu ve seâ fî harâbihâ ulâike mâ kâne lehum en yedhulûhâ illâ hâifîn lehum fîd dunyâ hızyun ve lehum fîl âhireti azâbun azîm."

Meâli: "Allah'a bir teslimiyet içinde olanı, O'nun isminden söz eden kimseyi engelleyen ve onun yozlaşmasına gayret eden kimseden daha zalim kim vardır. İşte, ancak bir korku içinde olanlar o hakikatlere dâhil olamazlar, yaşamlarında bir kaybetmişlik vardır ve onlar sonunda acı sıkıntılardadırlar."

Ayrıca Mâun Sûresinde: "Ve yemneûn el mâûn" "Küçük yardımı bile engelleyenlerdir" âyetinde, yardım etmeye mâni olanlara seslenir.

Âyetleri iyice incelediğimiz zaman, Allah'ı ilmi olarak anlamaya mâni olan şeylerin, bâtıl alan olduğuna işaret edilir.

Ayrıca, toplumda, yardımlaşmaya mâni olan, ilmin öğrenilmesine mâni olan durumlara ve kişilere işaret edilir.

Hem, Allah'ın varlıkta mâni esmâsı boyutu vardır.

Hem de kişilerin, ama kendilerine, ama birbirlerine mâni oldukları şeyler vardır.

Allah'ın varlıktaki mâni esmâsı, varlığın bir düzen içinde çalışmasını sağlar

Kişilerinin, ama kendilerine, ama birbirlerine mani oldukları şeyler iyi şeyler de olabilir, kötü şeyler de olabilir.

Kişi bazı şeylerde kendine mâni olabilmelidir.

Kişinin içinde "El Mâni" esmâsı açılmışsa, kişi bazı şeylere mâni olabilir.

İnsan duyduğu her şeye hemen inanmamalıdır, beyninin "El Mâni" esmâsına ulaşmalıdır.

Duyduğu her şeye inanmaya mâni olan, şüphe boyutunu açığa çıkarmalıdır.

Duyduğu her şeye soru işareti koymalıdır.

Aklında kayıtlı olan bâtıl bilgiler olduğunu anlarsa, aklını ve gönlünü temizlemelidir. Aklında olan tüm kötü düşüncelerden, bâtıl bilgilerden kurtulmalıdır.

Allah diyerek, din diyerek, inanç diyerek, ibadet diyerek anlatılan her şeye ihtiyatlı yaklaşmalıdır.

Eğer kişi, anlatılanlara hemen inanırsa, şüpheyle bakamazsa, anlatılanları süzemezse, aldatılabilir.

Kur'ân; "Aldatıcı Allah diyerek aldatır" der.

Aldatıcının alanı din'dir, Allah'tır, ibadetlerdir.

Hadîd Sûresi 14: "Ve garrekum bi Allâh el garûr."
Meâli: "Ve aldatıcılar sizi Allah ile aldattı."

Eğer duyduğumuz her söze mâni olacak olan, şüpheyi unutursak, duyduğumuz gördüğümüz şeylere hemen inanır ve aldatılırız.

Şüphe, hakikati arama yolunda gerekli olan bir duygudur.

Yoksa aldatıcı bizi, Allah diyerek, din diyerek, aldatır.

Aldatan Allah diyerek aldatıyorsa:
Dilinden Allah kelimesini düşürmez.
Hep namazda, oruçta, yâni ibadetlerde görünür.
Hep ibadetlerden bahseder, ibadethanelere koşar durur.
Kur'ân'dan bahseder, sünnetten bahseder, dinden bahseder.
Allah der, hadis der, kitap der.
Resul ve Nebilerden bahseder.
Evliyalar, ermişler, kelimelerini dilinden düşürmez.
İnsanları mezheplere, cemaatlere, tarikatlara böler.
Tek amacı vardır, kendi saltanatını kurmak.
Kendini büyük gösterir, farklı gösterir, evliya, mehdi, Mesih, mürşit olduğunun imasını verir.

İşte hep bunlara ihtiyatlı yaklaşmanın, mâni olmanın tek yolu, şüpheyle yaklaşmaktır.

Allah'ın "El Mâni" esmâsı çok önemlidir.

Varlığın akışında muhteşem mâni esmâsı vardır.

Her kişi bunu görebilmeli ve bunu hayatına uygulayabilmelidir.

Gönlünde İslâm tecelli etmiş kişilerde "El Mâni" esmâsı açılmıştır.

Gönlünde "El Mâni" esmâsı tecelli etmeyen kişi; aldatılabilir, zalim olmaya kayabilir, git gide şeytanlaşabilir.

Toplumda kötülüklere mâni olmak gerekir.

Asılsız bilgilerin aktarılması karşısında, ilmi olarak hareket etmek gerekir.

"El Mâni" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Varlığın birbiriyle olan bağının karışmama boyutunu, yâni mâni boyutunu görür, oradaki ölçüyü anlar.

Her zaman bir gayret içinde olur, ama kendisine ama çevresine, her türlü kötülük yapılmasına mâni olur.

O kişiler; ilimden ayrılmazlar, şahit olmadıkları şeylere inanmazlar, sâlih âmel içinde yaşarlar.

Olaylara ne zaman nerede müdahil olacağını bilir.

Olayların akışını görür, nerede duracağını bilir.

"El Mâni" esmâsı çekmek:

Kişinin düştüğü sıkıntıların, hastalıkların, mâni esmâsıyla engellenmesini Allah'tan dilemektir.

Ailesinin, çocuklarının, halkının, devletinin, başına gelecek olan felaketlerin, saldırıların, uğrayacağı haksızlıkların, engellenmesini Allah'tan dilemektir.

"Allah'ım! Bâtıl şeylere inanmama, kötülükler yapmama, kul hakkı yememe mâni ol ya Râbbi"

"Allah'ım! Toplumda olan kötülüklere, haksızlıklara, hastalıklara, "El Mâni" esmânla mâni ol ya Râbbi" duasını yapmaktır.

EL MELİK

Melik الملك **Hükümdar, tüm kâinatın sahibi, her varlıktaki Zât**

Melik, Melek, Mâlik, Meleke, Mülk, Mal, Malikhane, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah her şeyin Melik'idir.

Allah, Melik olduğunu, her şeyden gösterir.

Çünkü her varlık, onun kontrolü altındadır, onun yönetimi altındadır.

Her varlıkta; zikriyle, fiiliyle, sıfatlarıyla, zâtıyla Melik olduğunu ispat eder.

Melekler boyutunda da melik olan Allah'tır.

Mal, mülk boyutunda da, malın mülkün yöneticisi, Melik olan Allah'tır.

Nâs Sûresi: "Melik el nâs" "İnsanlardaki tüm tecellilerin sahibine."

Nâs Sûresi: "İnsanların aklını esir alan tüm o cehâlet hâllerinden, insanların gönlüne asılsız, kötü, sinsi düşünceyi veren o batıl şeylerden, sinsiliğin, vesvesenin şerrinden; İnsanları Zâtı ulûhiyetiyle sarana, insanlardaki tüm tecellilerin sahibine, insanları vücûdlandırana sığınmayı anlat."

Cum'a Sûresi 1: "Yusebbihu lillâhi mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ardıl melikil kuddûsil azîzil hakîm."

Meâli: "Göklerde olanlar ve yerde olanlar; vücûdların sahibi, sıfatların sahibi, tüm varlıktaki işleyişin sahibi olan, tüm varlığa hâkim olan Allah'ın tecellilerini gösterir."

Yusebbihu li Allah : Tesbihat, yüzmek, tecellileri ile her yerde olan, Allah,

Ma fî es semâvâti : Göklerde olanlar, semâ boyutu, ulvî boyut,

Ve ma fî el ardı : Yerde olanlar, toprak, beden, dünya,

El meliki : Mülkün sahibi, vücûdların sahibi, Padişah, Sultan,

El kuddûsi : Sıfatların sahibi, mukaddes, kutsal, temiz olan, değerler

El azîzi : Değerli, tüm değerlerin yüce sahibi, işleyişin sahibi

El hakîmi : Hâkim olan, varlığa hâkim olan, vücûdlara hâkim olan

Melik ismi, bir ülkenin hükümdarı olarak da kullanılır.

Kur'ân'da bunu birkaç âyette görüyoruz.

Yûsuf Sûresi 43: "Ve kâle el melik" "Hükümdar dedi ki:"

Yûsuf Sûresi 43- "Meâli: Hükümdar: Ben yedi cılız ineğin yedi besili ineği yediğini ve yedi yeşil başak ve yedi kuru başak gördüm. Ey ileri gelenler! Eğer sizler rüya tâbir edenlerdensiniz, benim rüyamı açıklayın, dedi."

Yûsuf Sûresi 50: "Meâli: Hükümdar: Onu bana getirin, dedi."

Yûsuf Sûresi 72: "Meâli: Dediler ki: Hükümdar'ın su kabı kayıp."

Bakara Sûresi 247: "Talut Melik" "Hükümdar Talut."

Allah mâlik ismiyle, bir varlığa sahip olandır.

Melik ismiyle ise, hem bir varlığı ve hem de tüm varlığı yönetendir.

Aradaki ince fark şudur.

Bir kişi, bir malın sahibi olabilir, ama o malı başkasına kiralamıştır, o malın yöneticisi, idare edeni başkasıdır.

Allah, bir varlığın hem sahibidir, hem yöneticisi, hem idare edenidir.

İşte Allah, sıfatlarıyla varlığın sahibidir, zâtıyla ise hükümdarıdır.

"El Melik" esmâsı çekmek, vücûdun hükümdarı olan Allah'a teslim olmayı istemektir.

Ayrıca, bir şirketi, bir makamı, bir mülkü yönetirken, adalet üzere, hak ve hukuk üzere olmayı talep etmek demektir.

Devleti ya da bir kurumu yönetenler, büyük mesuliyet altındadırlar.

Onun için Hazreti Muhammed'e;

"Ya Muhammed! Cennete ilk kim girecek" diye sorduklarında, "Âdil Hükümdarlar"

"Peki, Ya Muhammed! Cehenneme ilk kim girecek" diye sorduklarında "Zâlim Hükümdarlar" diye cevap vermiştir.

Burada belirtilen incelik çok önemlidir.

Buradaki incelik, adalet, hak ve hukuk kavramları ve bunların yaşama geçirilmesi meselesidir.

Ârif bir kimse, Allah'ın varlığı yönetmede, Melik esmâsının açılımını idrâk eden bir kimsedir.

İşte, ârif bir kimse ne yaparsa yapsın, bir sorumluluk içinde yapar.

Allah, "El Melik" esmâsıyla tüm Evren'i yönetir.

Tüm Evren'in tek Hükümdarı Allah'tır.

İnsanın vücûdununda tek Hükümdarı Allah'tır.

Allah'ın kulları, ona ait olan sıfatlarıdır.

Allah tüm Evren'i, sıfatlarıyla yönetir.

İnsan vücûdu sıfatlar şehridir, o sıfatlar şehrinde Mevsûf olan, Melik olan, sıfatların Zâtı olan Allah'tır.

İnsan bu şuurda yaşamalıdır.

Hangi varlığa bakarsa baksın, o varlığın Hükümdar'ının, o varlıkta her an tecellileriyle, o varlığı yönettiğini görebilmelidir.

Secde sırrı, Melik olanadır.

Tüm sıfatlar, her an Zât boyutuna secde hâlindedir.

Nahl Sûresi 49:"Ve lillâhi yescudu mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ardı min dâbbetin vel melâiketu ve hum lâ yestekbirûn."

Meâli: "Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah'a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur."

Nasıl ki bir ülke Hükümdarının huzuruna varanlar, ona saygıyla eğilir.

İşte âlemdeki tüm sıfatlar, zât boyutuna secde hâlindedir.

Bunu görenler, yâni secde sırrına erenler, teslimiyet ve tevekkül içindedirler.

Her varlığın her an Allah'a secde halinde olması, birlik, bütünlük, beRâberlik boyutuna işaret eder.

İnsanın vücudundaki hücrelerin, birlik içinde olduğu gibi, bu âlemde böyledir.

“El Melik” esmâsı gönüllerinde tecelli edenler kimseler:

Tüm âlemin Melik’i olan Allah’a teslimiyet içindedirler.

Her varlığın hâkimiyetinin Melik olan Allah’a ait olduğunun şuuruyla yaşarlar.

Çevresinde olan makam sahiplerine, makamlarından dolayı saygı duyarlar, onları asla yüce görmezler, onlara el pence divan durmazlar.

Toplumda aciz gibi görülen kimselere de, bir makamda olanlara da aynı saygıyı gösterirler, çünkü bilirler ki, her vücudun Melik’i Allah’tır.

Çevresinde olan herkese, âlemlerin Hükümdarı olan Allah’ı hatırlatırlar.

“El Melik” esmâsı çekmek:

Vücûdun Melik’i olan Allah’a teslimiyet içinde yaşamayı, O’na karşı haddini aşmamayı temenni etmektir.

Sosyal alanda hangi mevkide olursa olsun, Hükümdar olan Allah’tır şuuruyla yaşamayı arzu etmektir.

Her varlığa baktığında, o varlığın vücûdunda hükümleriyle, Hükümdar’lığını gösteren Allah’tır, idrâkinden düşmemek için gayret göstermektir.

Geldikleri makamlarda, kibre düşmemek, tüm makamların sahibinin Allah olduğunu unutmamak, adaletten ayrılmamak için Allah’a söz vermektir.

Bir makama geldiğinde, o makamın sorumluğu olan idarecilik vasfını, Melik olan Allah’ın idaresini unutmadan sorumluğunu yerine getirmek için Allah’a söz vermektir.

EL METÎN

Metîn المتين Sağlam, varlığı tecellileriyle tutan, varlığı ince ince dokuyan, dağıtmayan, gücünü gösteren

Metin; güçlü kuvvetli, sağlam, zorluk, anlamlarına gelir.

Metin, metanet, benzer anlamlara gelir.

Allah varlığı sapasağlam oluşturur, ince ince dokuyarak şekillendirir.

Hep bunlar, Allah'ın varlıktaki "El Metîn" esmâsının tecellisi sayesindedir.

Hidrojenden helyumun açığa çıkışı, hidrojendeki gücün helyuma dönüşmesi ve sapasağlam yeni bir atom meydana gelişi ve diğer atomlara, moleküllere dönüşümü, "El Metîn" esmâsının tecellisi iledir.

Allah, "El Metîn" esmâsıyla, ince ince dokuyarak, varlığı oluşturur, şekillendirir.

Bir niteliğin, diğer nitelikle sapasağlam birleşimi, "El Metîn" esmâsını gösterir.

İki hidrojenin, bir oksijenle birleşmesiyle meydana gelen su molekülleri birbirinden ayrılmaz bir şekilde birbirlerine bağlıdır.

İşte bu bağ "El Metîn" bağıdır.

Zâriyât Sûresi 58: "İnnallâhe huver rezzâku zul kuvvetil metîn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah; O'dur rızık veren, tüm varlıktaki kudretin sahibi, tüm varlığı sapasağlam tutan."

"El Metîn" esması, varlığın kendi içindeki nitelikler yönünden birbirine sağlam olarak bağlılığıdır.

Tüm Evren'deki yıldızlar, galaksiler birbirine sağlam bir şekilde bağlıdırlar.

Gözlerde olan hücreler bile birbirlerine sapasağlam bağlıdırlar, bu bağ "El Metîn" bağıdır.

Tüm hücreler de böyledir, tüm beden de böyledir, tüm varlıkta böyledir.

"El Metîn" esması, gönlünde tecelli eden kişi, kendini güçlü, kuvveti hisseder, bu güç kuvvet kişiyi kibre düşürmez.

“El Metîn” esmâsının kişinin gönlünde tecelli etmesi için, kişi ilmi olarak hareket etmelidir.

Allah’ın varlıktaki ilmi akışına teslim olmalıdır.

Allah’ın ilmine teslim olan kişi, Allah’ın varlıktaki gücünü hisseder.

Kişi, Allah’ın gücünü içinde hissederse, daha azimli, daha gayretli olur.

Kişi kibre düşerse, kendini nisbet ettiği güç, kendi başını derde sokmasına neden olur.

Hurafelerle hareket eden kişi, güçlü olamaz, onun dayandığı şey çürüktür, yıkılır gider.

Kalem Sûresi 45: “Ve umlî lehum inne keydî metîn.”

Meâli: “Muhakkak ki onlara verilen süreye güçlü bir şekilde yakalanacaklardır.”

Bu âyette işaret edilen hakikat; yalanlarda kalanlar, bâtıl şeylere inananlar, kendi inandıkları şeylerin içinde zorluklara düşerler, uyarısıdır.

Bâtıl şeylere inananlar, her ne kadar kendi yollarını güçlü görseler de, onların bağlandıkları şeyler, asılsız şeylerdir, onların bağlandıkları yol, onları hakikatlere iletemez.

Yûnus Emre’miz bunu bir şiirinde çok güzel dile getirmiş.

Kendini güçlü sanan bir şeyh, hakikat yolunda delillerle hareket eden bir talebenin karşısında, güçsüz hâle düşer.

"Bir sinek bir kartalı
Salladı vurdu yere
Yalan değil gerçektir
Ben de gördüm tozunu"

Sinek, İlm-i Tevhid yolunda, ilimle hareket eden bir talebedir.
Sâlik'in söylediği söz, ilim üzere olan, delillere dayalı sözlerdir.

Kendini dini biliyor sanan, kartal gibi kendini yükseklerde gören, kendini mürşit şeyh sanan kişiler, her zaman kendilerini güçlü görürler.

Kendini büyük gören kişinin karşısına bir salik çıksa, yâni İlm-i Tevhîd yolunda olan biri çıksa, ona ilmi olarak bir soru sorsa, kendini güçlü sanan kişi, buna cevap veremez.

Yâni onun, o dayandığı asılsız şeyler yıkılır gider.
Çünkü o kişi, asılsız şeylere inanmış, şahit olmadığı şeylere inanmış, bir ayrımcılığın içine düşerek, kendini seçilmiş, üstün görmüştür.
Hazreti Mûsâ, firavunun sarayında, din adamları denilen bir zümreyle ilmi münazaraya girmişti.

Kendini din adamı sayanlar, kendilerini çok güçlü, yenilmez görüyorlardı.
Ama ilmi münazara sonrası hepsi, Hazreti Mûsâ'ya eğilmişlerdi.

Çünkü Hazreti Mûsâ, onların karşısına ilmi delillerle çıkmıştı ve sorulan her soruya varlık boyutundaki delillerle açıklama getirmişti.

Kendini güçlü hissetmek, ancak ilim üzere olmakla ve Allah'a teslim olmakla mümkündür.

Allah'ın gücüyle güçlenen, metin kimsedir.

Allah'ın gücünü içinde hisseden kişi, kendini güçlü hisseder.

Yeter ki kişi, varlıktaki tecellilerle varlığın sapasağlam oluştuğuna şahit olsun.

Toplumda "Metin olmak" sözü vardır, yâni güçlü olmak, sağlam durmak, metanetli olmak, umutsuz olmamak demektir.

Metin olanlar; umutsuz olmazlar, karamsar olmazlar, sabırlı olurlar.

"El Metîn" esmâsı, gönlünde tecelli eden kişi:

"El Metîn" esmâsı gönlünde açılan kişiler, metanetli olurlar.

Başına gelen tüm sıkıntılara sabreder, bir şeyin sonunu beklerken sabreder.

Onun gönlü Allah'ın gücü ile sarılıdır, başına gelen her şeye metanetli davranır.

"El Metîn" esmâsı çekmek:

Allah'ın gücünü hissetmeye kapı açar.

Sosyal yaşantısında, metanetli olmayı Allah'tan dilemektir.

Başına gelen olumlu olumsuz her şeyi, metanetle karşılamayı Allah'tan diler.

EL MUÂHHİR

Muâhhir المؤخّر Âhir, sonu olmayan, varlık biter O kalır, eşyada öz olan, eşya erir O'na döner, yeni bir şey oluşur.

Bu esmâ "Âhir" esmâsı ile bağlantılıdır.

Âhir, âhiret kelimesi; son, bir şeyin sonu, son ile başlayan yeni bir şey demektir.

Âhir sonsuzluk anlamındadır.

Allah'ın "El Âhir" "esmâsı" Allah'ın sonsuzluğuna işaret eder.

Muahhir kelimesi; sonlandıran, bir şeyi sonlandırıp, yeni bir şey başlatan demektir.

Allah "El Muâhhir" esmâsıyla, bir şeyi sonlandırıp, yeni bir şeyi başlatır.

Evren'de, galaksiler sona erse de, yeni yeni galaksiler meydana gelir.

Evren'de, bir yıldız sona erse de, yeni bir yıldız doğar.

İnsan vücudunda bir hücre sona erse de, aynı hücreden yeni bir hücre açığa gelir.

Bir şeyin sonu, ondan gelen yeni bir şeyin başlangıcıdır.

Allah âhirdir, yâni sonu yoktur.

Varlık ise sonludur, varlığın sûret yönü sona erse de, özü sonsuzdur.

Çünkü her şeyin özü Allah'tır, tüm âlem o özün yansımasıdır.

Bir varlık sûreten bitse de, onun tohumundan yeni bir oluşum meydana gelir.

Mesela, bir buğday diksek, buğday buğday tohumu verir, buğday bitkisi sararır solar ve toprak olur.

Ama onun tohumundan yeni bir buğday bitkisi oluşur ve o bitkiden başak oluşur.

İşte, bir şeyin sona ermesi, ama o şeyin tohumundan yeni bir oluşum meydana gelmesi Allah'ın "El Muâhhir" esmâsının tecellisidir.

Nûh Sûresi 4: "Ve yûahhır kum ilâ ecelin musemmâ"

Meâli: "Sizin sona erecek olan belirli bir zamanınız vardır."

Her varlığın eceli de, Allah'ın muâhhir esmâsıdır.

Kâmil kimselerin gönüllerinde "El Muâhhir" esmâsı tecelli etmiştir.

Onlar, karşılarına sıkıntı çeken biri gelse, o gelenin sıkıntısını sonlandırır, ona umut kapısı açar.

Onlar, akıllardaki bâtıl alanı sonlandırıp, ilme kapı açarlar.

Söz vardır, rahmete kapı açar, söz vardır zulme kapı açar.

Kâmil kimseler:

Rahmete kapı açan sözler ederler.

Tevhîd şuuru ile hareket ederler.

Merhamet duyguları çok gelişmiştir, her varlığa merhamet üzere davranırlar.
Tüm sözleri, eylemleri, tüm düşünceleri sadece merhamet üzeredirler.

Kimseyi asla karamsarlığa sürüklemezler.
Korkutmazlar, ümit verirler.
Güler yüzlüdürler, hizmet ehlidirler.

Onların sevindirici özelliği vardır.
İşte onlar, çevresindeki kişilerin sıkıntılarını bitirirler, umuda, kapı açarlar.
Onlarda "El Muâhhir" esmâsı tecelli etmiştir.

"El Muâhhir" esmâsı çeken kişiler:

Sıkıntılara düştüklerinde, o sıkıntıların bitmesini, huzurun gelmesini isteyen kişilerdir.

Sıkıntısı, karamsarlığı, umutsuzluğu olan kişiler, bu duyguların bitmesi, olumlu duygular gelmesi için "El Muâhhir" esmâsı çekebilirler.

Kişi, "Allah'ım, "El Muâhhir" esmânla, sıkıntılarımı sona erdir, yerine rahatlık, huzur nasip eyle ya Râbbim" diye dua edebilir.

Çünkü "El Muâhhir" esmâsı; bir kapının kapanması, yerine yeni bir kapı açılmasıdır.

Hangi alanda olursa olsun, bazı şeylerin sona ermesini, yeni güzelliklerin gelmesini isteyen kişiler, bu esmâ boyutuyla bağ kurarlar.

Sona erdiren Allah'tır, yeni kapılar açan Allah'tır.

EL MUCÎB

Mucîb المجيب Gerekli olan, icâp eden, her varlığa tecellileriyle icabet eden, lazım olan, uymak, teveccüh

Mucîb kelimesi, icab, icabet kelime kökünden gelir.

İcab: Gerekli olan, lazım olan, uygun olan, uymak, teveccüh etmek, anlamlarına gelir.

Allah, kendinden varettiği her varlığa uygun olan şekli verir ve ona uygun olan niteliklerle onu ihata eder.

Allah tecellileriyle anında kuluna icabet eder.

Vücûdda ki her hücreye, her dokuya gerekli olan şeyler, kan dolaşımı sisteminden lazım olduğu kadar alınır.

Nasıl ki insana nefes lazım ise, soluduğumuz her nefes anında bize icabet eder.

Ciğerlerimiz gerekli olan havayı alır, ne fazlasını alır, ne de azını, akciğerimize ne kadar hava gerekliyse, o kadar hava ciğerlerimize icabet eder.

İnsan dönüp vücûduna baktığı zaman, vücûdunun çalışması için lazım olan değerlerin akışını görebilmelidir.

Bakara Sûresi 186: "Ve izâ seeleke ıbâdî annî fe innî karîb ucîbu daveted dâi izâ deâni fel yestecîbû lî vel yuminû bî leallehum yerşudûn."

Meâli: "Kullarım sana beni sorduklarında; elbette ben onlara yakınım, beni aradıkları zaman, arayanın arayışına her an cevap veririm. Artık onlar bana icabet etsinler ve bana iman etsinler. Umulur ki onlar hakikatlere ulaşırlar."

Bakara Sûresi 186. âyeti incelediğimiz zaman anlıyoruz ki, Allah her an bizlere icabet ediyor, cevap veriyor.

Aldığımız her nefes bunun en güzel göstergesidir.

Yeter ki kişi, Allah'a icabet etsin.

Kendi hevâsında kalan, bâtıl şeylerle hareket eden, Allah'a icabet etmemiştir.

İnsanın Allah'a icabet etmesi, kendi vücûduna dönüp, içsel bir yolculuk yapması iledir.

İnsan, eşya boyutunda kalmamalıdır.

Eşyanın hakikatini aramalıdır ve eşyanın geldiği kaynağı düşünmelidir.

Bu kaynak insanın kendi özüdür.

Allah insana şah damarından daha yakındır.

Hûd Sûresi 61: "İnne Râbbî karîbun mucîb."

Meâli: "Muhakkak ki sizi vücûdlandıran her an sizinle olandır."

Âyette belirtildiği gibi, İnsanın vücûdlandıran, insanın vücûdunda her an ona icabet eder, her an onunladır.

Saffat Sûresi 75: "Ve lekad nâdânâ nûhun fe le nime el mucîbûn."

Meâli: "Doğrusu Nuh bize yöneldi, sonra da bize güzelce icabet eden oldu."

İnsanın Allah'a güzelce icabet etmesi, düştüğü günahları terk etmesi ve kendine varlık nisbet etmemesi ile mümkündür.

Fenâfillah makamı, insanın Allah'a güzelce icabet etmesidir.

Kişi, kendine varlık nisbet ederse, "Ben benim" egosuna düşer ve o kişi, hevâsına icabet eder.

Allah'ın kişiye, kendi vücûdundan her an icabet ettiğini anlaması gerekir.

Her kişi kendine sormalıdır:

"Ben, Allah'a mı icabet ediyorum, dünya boyutuna mı icabet ediyorum" diye.

"Ben, beni ve varlığı yaratan Allah'a mı icabet ediyorum, yoksa hevâma mı icabet ediyorum" diye.

Kişi dünya çıkarının, malın mülkün, şöhretin peşinde koşuyorsa, o kişi dünya'ya icabet ediyordur.

Câsiye Sûresi 23- "E fe reeyte men ittehaze ilâhehu hevâhu ve edallehu allâhu alâ ilmin."

Meâli: "Hevâsını ilâh edinen kimseyi gördün değil mi? O, Allah'ın ilmini bırakıp kendi cehâlet anlayışına sapandır."

Hevâ: Düşmek, meyletmek, keyfine çıkarına göre hareket etmek, kendi egosu için hareket etmek, bencil arzularına meyletmek, demektir.

Hevâsına icabet eden, Allah'ın ilmine icabet etmez.

Allah'ın ilmine icabet etmeyen, kendi cehâlet anlayışına sapar.

Ama kişi, varoluşu düşünüp görünen varlığın işlevselliğini ve geldiği kaynağı düşünüyorsa, Allah hakikatini aramaya başlamış demektir, Allah'a icabet etmeye meyletmiş demektir.

Kişi, ilmi olarak hareket edip, kendi vücûdunun aslını anlama yolunda samimiyetini gösteriyorsa, icabet etmek nedir anlayacaktır.

Kişi, öncelikle ilme icabet etmelidir.

Bâtıl bilgilere icabet eden, Allah hakikatine eremeyecektir.

İşte kişi, her zaman: "Ben neye icabet ediyorum" diye sormalıdır.

Allah kuluna her an, tecellileriyle icabet ediyorsa, bu icabet iyi bilinmelidir.

Kişi toplumda kimlere icabet ediyor, kimlerin peşinden gidiyor bunları hep düşünmelidir.

"El Mucîb" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, her an Allah'a icabet eder.

Bulunduğu her yerde, varlığın ardında olanı bilerek hareket eder.

Mü'minler, Allah'a icabet edenlerdir.

Onlar Allah'tan emindirler, varlığın özünün O olduğunu bilerek yaşarlar.

Allah'a icabet edenler, paraya, mala, mülke, makama asla esir olmazlar.

"El Mucîb" esmâsı çekmek:

"Allah'ım her an sana icabet içinde yaşayayım, yaptığım her şeyde gücünle bana yardım et ya Râbbi" demektir.

"El Mucîb" esmâsı çekmek, kişinin duasına Allah'ın icabet etmesini istemektir.

Allah kulunun duasına her an icabet eder.

Çünkü o dua anında insanın beynine yazılır ve o beyin karşılık bulmak için yollar açar.

Yeter ki dua eden kişi, samimi olsun, gönlü tertemiz olsun.

El MUÎD

Muîd المعيد İade eden, aslına döndüren, çeviren, hakk ettiğini veren, aktaran

Her şey kaynağından gelir, kaynağına döner.

Görünen ne varsa, kaynağında aynısıyla vardır.

Bir ağaçta, bir bitkide, bir çiçekte, tohum oluştuğunda, ağaca, bitkiye, çiçeğe ait olan tüm özellikler aynısıyla tohumlara aktarılır.

Tohumdan açığa çıkan ağaç, tohumda ne varsa aynısıyla açığa çıkar.

Varlıkta bir dönüşüm vardır, bir sonrasına çevrilen boyut vardır.

İşte tüm bunlar "El Muîd" esmâsının tecellileridir.

Mesela, buz, kar, dolu, çiğ, eridiğinde aslı olan suya döner.

Bu âlem kaynağından gelip kaynağına dönen bir âlemdir.

Âlemde varlık olarak ne varsa, zamanı gelince kaynağına geri döner.

Su kaynar, buhar olur, buhar bulut olarak görünür, bulut yağmura dönüşür.

İşte bu yeni oluşumların hepsi, aslının farklı farklı görünmesidir.

Yeni bir oluşuma dönüşmek ve oradan aslına dönüş Allah'ın "El Muîd" esmâsının tecellisidir.

Ayrıca bir kişinin duygu ve düşüncelerle bir hâlden başka bir hâle dönüşmesi de, Allah'ın "El Muîd" esmâsının tecellisidir.

Burûc Sûresi 13: "İnnehu huve yubdiu ve yuîd."

Meâli: "Muhakkak ki O, her şeyin kaynağıdır ve her an var edip kaynağına döndürendir."

İnne-hu	**: Muhakkak, o,**
Huve yubdiu	**: O, eşsiz, benzersiz, memba, kaynağı, ilk, başlangıç**
Ve yuîdu	**: Yeniden, vareden, tekrar, döndüren, her an yaratan,**

İsrâ Sûresi 69: "Em emintum en yuîdekum fîhi târeten uhrâ."

Meâli: "Yoksa sizi bir hâlden başka bir hâle döndüreni tanıyıp emin mi oldunuz?"

Em emintum : Yoksa veya, emin mi oldunuz?

En yuide kum : Döndüren, vareden, her an yaratan, yeniden, aktaran,

Fihi tareten uhra : Oraya, ona bazen, bir defa, diğer, başka,

Kişi Allah'ı unuttuğu an, hevâsına esir olur ve sıkıntılara düşer.

Kişi aslını unutmazsa ve bir gün gelip aslına döneceğini bilirse, onun duygu ve düşünceleri, tevekküle dönüşür.

Kişi Allah'ı unutsa bile, Allah kuluna her nefeste her an kendini hatırlatır.

Ölüm denen gerçek, kişiye bir gün dünyadan göçeceğini hissettirir.

Bâtıl alana dalan ve kibre düşen kişinin, duygu ve düşünceleri ile, ilim üzere hareket eden, Allah'ı unutmadan yaşayan kişinin duygu ve düşünceleri farklıdır.

Bâtıl alanda olan kişinin duygu ve düşüncelerinde genelde değişim olmaz.

İlim üzere hareket eden kişide ise, düşünceler hep kendini yeniler ve o kişinin düşünceleri varlığın özüne ait olan düşüncelerdir.

Varlığın kendinde, Allah'a ait olan makamlar vardır.

Kişi bu makamlara erince, bir makamdan ve diğer makama geçişte, yeni yeni duygu ve düşüncelere dalar.

Duygudan duyguya, tefekkürden tefekküre akar gider.

İşte, yeni yeni duyguların yeni yeni tefekkürlerin açılımı da, Allah'ın "El Muîd" esmâsının tecellisidir.

Kişi dünyalık bir sıkıntıya düşse, Allah'ı hatırlayıp ona tevekkül etse, dünyalık sıkıntısı anında azalmaya başlar.

İşte kişiyi, hâlden hâle çeviren, düşüncelerini değiştiren muîd esmâsıdır.

Gönlünde muîd esmâsı tecelli eden, dünyalık sıkıntılardan hemen mânevi duygulara döner.

Kâmil kimseler, duygu ve düşüncelerini değiştirebilen kimselerdir.

Duygu ve düşüncelerini tartmak, o duygu ve düşüncelerden nasıl bir durum meydana geleceğini çözebilmek ve ona göre davranmak, Kâmil insanların yapabileceği bir durumdur.

Çünkü onlarda "El Muîd" esmâsı tecelli etmiştir.

Bir kişi, birine kötülük yapmaya niyetlense, onu o niyetten Kâmil insan döndürür.

Hazreti Mûsâ ile Hızır'ın yolculuğunda bunu görebiliyoruz.

Hızır, kötülük yapma istidadı olan çocuğun yerine, iyi bir çocuk gelmesini için gerekli müdahaleyi yapmıştı.

İşte bu müdahale, ama kendi içindeki ve ama çevresindeki kötülüğe yol açacak olan duygu ve düşünceleri değiştirebilme kabiliyetidir.

Öncelikle insan, kendi içinde doğan, kötülük düşüncelerini yok edebilmelidir, o düşünceler eyleme dönüşmeden, onları aklından koparıp atabilmelidir.

Çünkü eylem, önce akılda düşünce olarak oluşur, akıl bu düşüncede kalmaya devam ederse, eninde sonunda dışarıda eyleme dönüşür. Önemli olan zalimlik getirecek eylemi, düşünce boyutunda yok edebilmektir.

"El Muîd" esmâsı çekmek:

Bazı şeylerin geri dönmesine kapılar açılmasını istemektir.

Gönüllerin değişimini istemektir.

Bâtıl bilgilerin, ilimle değişimini istemektir.

Öfke, hiddet, kavga içeren duygu ve düşüncelerinin, hâl ve davranışlarının değişimini istemektir.

Çevresinde olan, zarar veren kimselerin, gönüllerinin rahmete dönüşmesini istemektir.

Mesleki alanda, yeni yeni dönüşümleri, ilerlemeyi istemektir.

EL MUİZ

Muiz المعز İzale eden, soyup aslını gösteren, izzetli olan, özünü her zaman gösteren

Muiz kelimesi, izz, izzet kelime kökünden gelir.

Allah, varlıkta "El Muiz" esmâsıyla, derileri değiştirir, dış yüzleri değiştirir, yâni deriler gitgide yaşlanır, kabuklar kırılır özler açığa çıkar.

Allah izzet sıfatıyla, her varlıktaki değişimin sahibidir.

Bir varlığı değiştirip, diğer varlığı değiştirmemezlik yapmaz.

Her varlık zaman dilimi içinde, kendi beden boyutunda bir değişime uğrar.

Bebek büyür, çocuk olur, çocuk büyür, genç olur, genç büyür yaşlanır.

İşte bu değişimi yapan, izzet sahibi olan Allah'tır.

Allah'ın âlemdeki izzetini gören kişi, Allah'ın izzetiyle izzetlenir.

İzzetli kişi, aslına ulaşan, perdenin ardını gören, sûretten sîrete adım atan, varlığından soyunan, kişidir.

İzzetli kişi, El Muiz esmâsının varlıktaki boyutuyla her an bağ içinde yaşar.

Yâni, varlığın asli boyutu olan Allah'ın izzetine teslimiyet içindedir.

Fatır Sûresi 10: "Men kâne yurîdul izzete fe lillâhil izzetu cemîâ ileyhi yesadul kelimut tayyibu vel amelus sâlihu yerfeuh vellezîne yemkurûnes seyyiati lehum azabun şedîd ve mekru ulâike huve yebûr."

Meâli: "Yüce olmak isteyen kimdir? Bilsin ki bütün yücelik sadece Allah'ındır. Güzel kelimeler O'nun anlaşılmasını sağlar. Hakk yolunda dosdoğru çalışanlar O'nun yüceliğini anlar. Hilelerde, kötülüklerde olanlar ise daha fazla sıkıntılardadır ve işte onlar hileleri ile mahvolur giderler."

Hakikatlerden uzak olan kişi, zillet boyutundadır, yâni varlığın eşya boyutundadır.

Zillet, zıll boyutunda kalmaktır, yâni varlığın toprak boyutunda kalmaktır.

Zıll gölge demektir. Gölge boyutunda kalmak, aslını görememek demektir.

Nasıl ki bir ağacın gölgesi vardır, ama o gölgenin aslı ağacın kendisidir.

Ağacın gölgesine bakıp duran kişi, başını yukarı kaldırıp ağaca bakmadığı müddetçe, gölgenin aslını göremez.

İşte kişi de, kendi bedeninin toprak boyutunda kaldığı müddetçe, toprağın ardına bakmadığı müddetçe, bedenin yüceliğini göremez.

Kendindeki yüce olan göremeyen, kendi sûret boyutunda kalan kişi, zillet boyutuna düşer.

Zilletten kurtulmanın yolu, varlığın izzet boyutunu görebilmektir.

İşte o izzet boyutu, Allah'ın "El Muiz" esmâsı boyutudur.

Kişi asla yüce olamaz ve asla varlığın değişiminde muktedir değildir.

Kişinin kendini yüce görmesi, onun gafletidir, izzet sahibi olan Allah'ın varlıktaki tecellilerini görememektir.

Kendini yüce sanan kişi, kendinde ve her varlıkta yüce olan Allah'ı idrâk edememiştir.

Munâfikûn Sûresi 8: "Yekûlûne le in reca'nâ ilel medîneti le yuhricennel eazzu min hel ezell ve lillâhil izzetu ve li resûlihî ve lil mû'minîne ve lâkin el munâfikîne lâ ya'lemûn."

Meâli: "O kimseler kendi yaşadıkları yerlerde, aziz olan elbette zelil olanı kovar geri döndürür, derler. Allah tüm varlıktaki tüm değerlerin yüce sahibidir ve bu hakikati resul ve mü'minler anlar. Fakat münafıklar bu hakikatleri anlayamazlar."

Mü'minlerin gönlünde, "El Muiz" esmâsı tecelli etmiştir.

Onlar, tüm değerlerin yüce sahibine teslim olmuşlardır.

Her varlıkta filiyle fâil olan Allah'tır.

Varlıktaki değişim, bir işleyişle kendini gösterir.

Kendine varlık isnat eden kişi, gaflet elbisesinden soyunmalıdır.

Varlık elbisesinde kalmamalıdır.

Ben benim diyen kişi, Allah'ın izzetine eremez

"El Muiz" esmâsı çekmek; varlığından soyunup, Allah'ın ulviyetini hissetmeyi istemektir.

EL MUKADDÎM- EL KADÎM – EL KIDEM

Mukâddim المقدّم **Kâdem, Kıdem, her zaman Zâtıyla kendini gösteren, önder olan, önde olan, her varlıkta işaretlerini takdim eden**

Kadîm الْقَدِيمِ **Devam edip gelen, adım adım ilerleyen, kademe kademe ilerleyiş, aslına dönüş**

Mukâddim, kadem, kıdem, kadîm, kademe, takdim, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Kadem; ayak veya ayağın topuktan aşağısı olan taban demektir.

Nasıl ki insan, ayak tabanının üzerinde yürüyüp ileri gidiyorsa, "Kadem" boyutu da varlığın ileri gitmesi, bir yolu takip etmesi demektir.

İşte her varlık ve bu âlem bir yürüyüş içindedir, ileri doğru akıp gider.

Her varlık aslına dönüş yolculuğu içindedir.

Mukaddim; ileriye giden, hedefe yürüyen, makam makam ilerleyen gibi anlamlara gelir.

Yâ-Sîn Sûresi 39: "Vel kamere kaddernâhu menâzile hattâ âdekel urcûnil kadîm."

Meâli: "Ay da bir menzil içinde ölçümüzle hareket eder. Hatta bir yay gibi görünüp sonra asli haline döner."

Âyette belirtildiği gibi, her varlık kademe kademe ilerleyerek, aslına döner.

İşte "Kadîm" esmâsı, aslından aslına olan bir yürüyüştür.

Toplumda kullanılan "Kıdem" kelimesi de buradan gelir.

"Onun kıdemi daha yüksek, o daha kıdemli" gibi sözler "Kadem" kelime kökünden gelir.

Allah'ın "El Mukâddim" esmâsı, varlığın yürüyüşüdür, Evren'in yürüyüşüdür.

Her atomda, her hücrede bir yürüyüş vardır.

Hidrojenin helyuma yürüyüşü ve bu yürüyüşün devam ederek diğer atomlarla birleşmesiyle moleküllere dönüşü, Allah'ın "El Mukâddim" esmâsının tecellisidir.

Bir hücreden, bir hücrenin doğuşundaki yürüyüş, Allah'ın "El Mukâddim" esmâsının tecellisidir.

Evren de bir yürüyüş içindedir, sonsuzluğa akıp gider, bu akış adım adım hareket hâlindedir.

Her şey bir hareket hâlindedir, bir yürüyüş içindedir.

Dünyamız bile, kendi etrafında saatte yaklaşık 1670 kilometre hızla hareket eder.

Ayrıca Dünya'mız, Güneş etrafında saatte yaklaşık 108.000 kilometre hızla hareket eder.

İşte Evren'de her şey adım adım hareket hâlindedir, atomlar hücreler, bedenler hep hareket hâlindedir.
Bu hareketlilik, bu yürüyüş, Allah'ın "El Mukaddim" esmâsının tecellisidir.
Allah'a şahit olmanın yolu, varlığın adımlarını takip etmektir.

Varlığın kendinde her an olan işleyişi ve süreci anlayabilmek, varoluş hakikatine ve varlığı vareden kudrete kapı açar.

Furkân Sûresi 23: "Ve kadîm nâ ilâ mâ amilû min amelin fe cealnâhu hebâen mensûrâ."

Meâli: "Biz hakikatlere ulaşmak için bir gayretle çalışmamışız, derler. İşte onlar, o sunduğumuz hakikatleri anlamada akılsızlık ettiler."

Âyette belirtildiği gibi, Allah'ın varlıktaki "Kadîm" esmâsını anlamak için gayret etmeyen, Allah hakikatine eremez.

Ve kadîm nâ	**: Ulaşan, varan, önümüzde, eskiden beri, dost, biz**
İla ma amilu	**: Değil, çalışma, işleyiş, amel**
Min amelin	**: Amellerden, işleyiş, bir çalışma, gayret,**
Fe cealna hu	**: İşte, kıldık, yaptık, sunduk, o, o hakikatler,**
Hebaen	**: Boş, toz, nafile, beyhude, akılsız, faydasız**
Mensur	**: Dağınık, savrulmuş, yardım görmüş, muzaffer, başarı**

Her varlık sürüp giden bir yolculuğun içindedir.

Her varlık kademe kademe ilerler ve sona erer.

Varlığın akışını anlayabilmek, varlıkta olan işleyiş sürecini incelemekle mümkündür.

Bu işleyiş sürecinde; zikir, fiil, sıfat vücûd, boyutları vardır.

Zikir: Varlıktaki ilâhî tını, frekans, dalgalanma, sesleniş boyutudur.

Fiil: Varlıktaki işleyiştir.

Sıfat: Varlıktaki niteliklerdir.

Vücûd: Varlığın bedenlenmiş boyutudur.

Bunları tefekkür edip, varoluşu anlayan, idrâkini artırır, ilim ve irfan boyutunda ilerler.

Kendi bâtıl bilişlerinde kalan, öfke, kavga, hiddet içinde olan, ayrımcılık yapan yargılama yapan, kendini büyük gören, başkasını küçük gören, din kavgası içinde olan, kendi inancını üstün görüp, başkalarını kâfir görenler, yâni akıllarını kavgayla meşgul edip, varlığın işleyiş sürecine döndürmeyenler, ilim ve idrâk yönünden gelişemezler.

Allah'ın varlıktaki kademesini göremeyenler, kendi inanç yollarında kalanlardır.

Evren'de hiçbir şey aynı yerde durmuyor, kademe kademe ilerliyor, gelişiyor, değişiyor.

Peki, insan aklını çalıştırıp, irfaniyet yönünden ilerliyor mu?

Yoksa, aynı bilgilerde duruyor, bildiği şeyleri değiştirmiyor mu?

Yâni ilim ve irfaniyet açısından kademe kademe ilerleyebiliyor mu?

İnsan kendine bahşedilen aklı işletmelidir ve makam makam ilerleyebilmelidir.

Hiçbir varlık yerinde durmuyorken, insanın asılsız bilgilerle hareket etmesi, bilgilerini yenileyememesi ve sonuçta beynini kilitlemesi kendine yazık etmektir.

Onun için Hazreti Muhammed'in" Bir günü bir güne uyan ziyandadır" demiştir.

Müddessir Sûresi 37:" Li men şâe minkum en yetekaddeme ev yeteahhar."

Meâli: "Sizden isteyen kimse hakikatleri anlar ileri gider ya da hakikatleri anlayamaz geri kalır."

İşte bu âyet, muhteşem bir şekilde, aklını işletmeyi, kademe kademe ilerlemeye işaret eder.

Li men şea : İçin, kim, kimse, ister, diler

Min kum : Sizden,

En yetekaddeme : Öne geçmek, ileri gitmek, erişmek, ulaşmak,

Ev yeteahhare : Veya gecikmek, geri kalmak, ertelemek

Bazı müellifler, "Allah istediği kulunu ileri götürür, istediğini geri bırakır" diye çevirim yapsalar da, bu Allah'ın adaletine sığmayan bir yorum olur.

Allah insanoğluna akıl vermiştir, bunu kullansın, varlığı okusun, varlığın sürecini iyi anlasın diye.

Allah, hiç ayrım yapmadan, her insana ilim ve irfan yönünden ileri gitmesi için, akıl etmek, düşünmek, tefekkür etmek, gözlemlemek, analiz etmek, gibi kabiliyetler bahşetmiştir.

Kendi içsel kavgalarında kalan, bâtıl şeylere inanan kimseler, bu bahşedilen kabiliyetleri kullanamaz, ilim ve irfan yönünden ilerleyemez.

Bazı kimseler ise, akıllarını ve gönüllerini temizlediklerinde, kademe kademe ilimde, irfanda ilerlerler.

Allah'ın varlıktaki "El Kadîm" esmâsı varlığın ecel boyutunu da gösterir.

Her varlığın bir ecel zamanı vardır, varlık doğduğunda eceline doğru adım adım ilerler.

Yûnus Sûresi 49: "İllâ mâ şâallâh li kulli ummetin ecel izâ câe eceluhum fe lâ yeste'hırûne sâaten ve lâ yestakdimûn."

Meâli: "Allah'ın isteğinden başka bir şey yoktur. Herkesin belirli bir zamanı vardır. Onlara ecel geldiğinde, artık onu bir an bile erteleme yoktur ve öne alma yoktur. "

Bu âyette belirtildiği gibi, bir insanın da, bir varlığın da, bir yıldızın da, bir galaksinin de, Evren'in de bir sonu vardır.

Ortaya çıkan her varlık, "El Kadîm" esmâsını içinde taşır, zamanı gelince eceliyle buluşur.

Allah'ın varlıktaki adımları ile buluşan, ilim ve irfan yönünden kademe kademe ilerler.

Kişi mesleğinde, gayretini gösterdiği müddetçe, kademe kademe ilerler.

İlimle tanışmak, ilimle hareket etmek, Allah'ın "El Kadîm" esmâsıyla buluşmaktır.

Allah'ın varlıktaki işleyiş sürecini anlamak, kademe kademe ilerlemek makamlar üzeredir.

İlm-i Tevhîd yolunda, makam makam ilerleyebilmek, ancak kişinin kendini hazırlaması ile mümkündür.

Tövbe ile başlayan, tefekkürle devam eden ilmi yolculuk, kişiyi varoluş ve vareden hakikatine iletir.

"El Kadîm" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

İlm-i olarak, irfani olarak, her gün kademe kademe kendilerini geliştirenlerdir.

Varlığın adımlarını izleyenlerdir, varoluşu okuyanlardır.

Varlık boyutunun akışından gelen mesajları anlayanlardır.

Olayların nereye aktığını görenlerdir.

İlk ile son arasındaki zaman diliminde ne olacağını görenlerdir.

"El Kadîm" esmâsı çekmek:

Hangi alanda olursa olsun, sağlam adımlarla ilerlemeyi istemektir.

Yolunun açılmasını, yolunda engeller varsa kalkmasını istemektir.

Kendinin olsun, evlatlarının olsun, ilimde irfanda ileri gitmesini istemektir.

Ülkesinin gelişmesini istemektir.

Kadîm yol olan, Hazreti İdris'ten beri gelen, İlm-i Tevhîd yolunda, makam makam ilerlemeyi dilemektir.

Olayların akışını, sonucunu, görebilmeyi dilemektir.

EL MUKÎT

Mukît المقيت Varlığı nimetleriyle lütûflarıyla donatan, besleyen, donatan, yerleşmek,

Mukit; kut, kıtt kelime kökünden gelir.

Kut, Kıtt: Hisse, pay, nasip, azık, gıda, lütûflarla donatmak, beslemek, donatmak, sarıp kuşatmak gibi anlamlara gelir.

Mukît; Varlıkların besleneceği gıdaları onlara ulaştıran, ölçüsüyle onları faydalandıran demektir.

Bir hücrenin ya da hücrenin içinde olan organellerin, hepsinin beslenmesi için gerekli gıdaları vardır.

İşte bu gıdaların her bir hücreye ulaşması ve hücrenin ihtiyacı kadar olanı, belli bir ölçüde hücrenin içine sunulması "Mukît" esmâsının tecellisidir.

Mesela insan "Su içtim" der.

Aslında insan, suyun ağzından midesine gitmesine yardımcı olmuştur.

Her bir hücrenin gerekli suyu alması, yâni vücûdun su içmesi başka bir şeydir.

Kur'ân'da "Allah sulayandır besleyendir" âyetinde işaret edilen hakikat, "Mukît" esmâsıyla, her bir hücrenin, organın, dokunun, gıda yönünden beslenmesi, sulanmasıdır.

Şuâra Sûresi 79: "Ve ellezî huve yutımunî ve yeskîn."

Meâli: "Ki O'dur beni besleyen ve beni sulayan."

İşte her bir hücreye gerekli gıda sunulması Allah'ın "El Mukît" esmâsının tecellisidir.

Nisâ Sûresi 86: "Ve kânallâhu alâ kulli şeyin mukîtâ."

Meâli: "Allah bütün her şeyi sarıp kuşatandır."

Meâlin tamamı: "Şefaat edenin şefaatini anlamak isteyenlere, kim iyi hâllerle yardım ederse, o da o yolda fayda bulur ve kim kötü hâllerle, şefaat edenin şefaatini anlamak isteyenlere engel olursa, o da o yolda yaptıklarından dolayı sıkıntılar bulur. Allah bütün her şeyi sarıp kuşatandır. "

İnsana, gıdasıyla suyuyla lütûflar sunan Allah'tır.

İnsanı ve tüm varlığı lütûflarıyla, sıfatlarıyla sarıp kuşatan Allah'tır.

Kişi, "Yemek yedim, su içtim" dediğinde aslında ne yemek yemiştir, ne de su içmiştir, sadece ağzından midesine bazı besinleri almıştır.

Hücrelerin su içmesi, su içmektir.

Hücrelerin gıdayla buluşması, hücrelerin yemek yemesidir.

Yâni vücûdumuzda bizi sulayan, bizi besleyen Allah'tır.

Çünkü insan, zerre miktar da olsa, suyu gıdayı hücrelerine gönderemez.

İnsanın, böyle bir kudreti, böyle bir tasarrufu yoktur.

Onun için insan, bir şey yerken içerken, Allah'ın "El Mukît" esmâsını asla unutmamalıdır.

Ve demelidir ki: "Râbbim sensin beni besleyen, sensin beni sulayan."

İşte Allah'ın, "El Mukît" esmâsı, her an vücûdumuzda ve her varlıkta tecelli eder.

Lütûflar, Allah'ın kullarına sunduğu nimetlerdir.

Her nimet uygun olduğu kadar sunulur.

Vücûd hücreleri kendilerine uygun olanı, bir ölçüyle içlerine alırlar.

Buradaki sistem "El Mukît" esmâsının sistemidir.

"El Mukît" esmâsının muhteşemliğini anlayan kimseler; Tıp alanında olsun, diyetisyenlik alanında olsun, ziraat alanında olsun veya diğer alanlarda olsun, ölçünün ne olduğunu bilirler ve o ölçüden asla şaşmazlar.

"El Mukît" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Allah'ın varlıktaki mıhteşem ölçüsünü anlar ve ona göre hareket eder.

Beslenmesinde vücûdunun seslenişini duyar ve ona göre beslenir.

Sosyal yaşantısında da hâl ve davranışlarını ona göre düzenler.

Bir kişiyle konuşurken, ne kadar ne ölçüde konuşmalı bunu bilir.

Sözü ehline söyler, henüz hazır olmayana konuşmaz, konuşsa da, onun düşünmesi için konuşur.

Kime ne sunulup sunulmayacağını bilir.

Allah'ın varlıktaki "El Mukît" esmâsının tecellisinin şuurundan hiç ayrılmaz.

"El Mukît" esması çekmek:

"Allah'ım! Bana uygun olanı nasip et ya Râbbi"

"Allah'ım! Senin belirli bir ölçüyle düzenlediğin sistemi anlamama yardımcı ol ya Râbbi."

"Allah'ım! Yemedeki içmedeki, gerekli ölçüyü anlamamı ev ona göre davranmamı nasip et ya Râbbi"

Allah'ım! Her şeyde ölçülü olmamaı nasip eyle ya Râbbi" dualarında olmaktır.

EL MUKSİT

Muksit المقسط **Doğruluk, adalet, pay, kısım**

Muksit; kıst kelime kökünden gelir.

Kıstas kelimesi de buradan gelir.

Muksit: Doğruluk, adalet, pay, kısım, mizan, terazi, denge, anlamlarına gelir.

Allah'ın "El Muksit" esmâsıyla; varlığın oluşumunda, gelişiminde, bir kıstas vardır.

Bu kıstasta bir adalet vardır, bir denge vardır, bir düzen vardır.

İki şeyin birbirine olan dengesi kıstastır.

Mesela iki gözümüz vardır, ama gözümüz bir görür.

İki gözün bir görmesine sebep olan, iki gözün birbirine olan bağı, bir dengesi, bir ölçüsü, bir mizan vardır.

İki ayağımız vardır, dengeli yürüyebilmemiz için iki ayağımızın birliği oluşturan bir ölçüsü vardır.

İki kulağımız vardır, ama kulak sesi duyacağı zaman tek sese odaklanır, iki kulağın sesi duymada bir mizanı vardır.

Bu tüm organlarımız için geçerlidir.

Bu tüm varlık için de geçerlidir.

İşte varlığın kıstas boyutunu anlamak, öncelikle kişinin kendi organlarındaki mizanı görmesi yeterli olacaktır.

Varlığın mizanını anlayan kişi Sâlih insan olur.

Sâlih insan, amellerinde ve davranışlarında adalet üzeredir.

Çünkü o kişi, Allah'ın varlıktaki "El Muksit" esmâsına şahit olmuştur.

Ve Sâlih kimse, dosdoğru hakk yolunda çalışan kimsedir.

Yûnus Sûresi 4: "Ve amilûs sâlihâti bil kıst."

Meâli: "Ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler."

Meâlin tamamı: "Hepinizin kaynağı O'dur. Ortaya çıkan tüm varlık Allah'ın hakikatlerini gösterir. Muhakkak ki Halkoluşun ilk başlangıcı O'dur, sonra dönüp varılacak yer O'dur. İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler. Yakıp yıkıcı hâllerle beslenenler ise, onlar hakikatleri görmemezlikten gelen kimselerdir ve hakikatleri görmemezlikten gelip örtmelerinden dolayı acı azaptadırlar."

Mâide Sûresi 42: "İnnallâhe yuhıbbi el muksıt."

Meâli: "Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır."

Meâlin tamamı: "O yalanlara kulak verenler ve haksız kazanç ile beslenenler, sana geldiklerinde artık onların aralarında adalet ile karar ver ve onlardan uzak dur. Onlardan uzak durursan, artık sana asla bir şey yapamazlar. Eğer onların aralarında hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır."

Mâide Sûresi 8: "Yâ eyyuhâllezîne âmenû kûnû kavvâmîne lillâhi şuhedâe bil kıstı ve lâ yecrimennekum şeneânu kavmin alâ ellâ tadilû adilû huve akRâbu lit takva vettekûllâh innallâhe habîrun bimâ tamelûn."

Meâli: "Ey iman edenler! Allah için kararlı, sadık, sorumluluk sahibi olun. Tanıklığınız adalet içinde olsun. Kin, nefret gibi sizi baştan çıkaracak hâlleri yok edin. Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin. Fenalardan sakınmak için o yakınlığı muhafaza edin. Fenalardan sakının, Allah'a ortak koşmayın. Muhakkak ki Allah yaptığınız şeylerden hakikatleri bildirir."

"El Muksit" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişiler, kıstas üzere hareket eden kişilerdir.

Onlar varlıktaki "El Muksit" esmâsının tecellisine arif olmuş kimselerdir.

Osmanlı döneminde kadılarda aranan özellik, kıstasına hâkim olması idi.

Kadı ya da bugün ki karşılığıyla Hâkim olan kişilerde aranan en önemli özellik; edep ve ahlak yönünden yüksek karakterli olması imiş.

"İki adım ahlak, bir adam bilgi" sözü oradan gelir.

Hâkim olabilecek kişilerde Allah'ın "El Muksit" esmâsı tecelli etmesi gerekir.

Çünkü Allah'ın varlıktaki işleyişinde bir adalet vardır, bir mizan vardır.

“El Muksit” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Adalet üzere olur.
Hakk, Hukuk üzere olur.
Kimsenin hakkını yemez
Kimseye zulmetmez.
Davranışlarında asla adaletten ayrılmaz.

Rahmân Sûresi 9- "Her an adalet üzere olun ve ölçüyle hareket etmekten uzaklaşmayın."

Nisâ Sûresi: 135- "Ey iman edenler! Dürüstçe, adaletli bir hâlde hareket edin" "Allah için dosdoğru adalet içinde davranın. Artık hevalarınıza uymayın, hep adil olun."

Maide Sûresi:
8: "Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin."
42: "Hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır."

Yûnus Sûresi:
4: "İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler."
47: "Adalet üzere hareket ederler ve onlar zulüm içinde olmazlar. "

Nahl Sûresi 90:
Muhakkak ki Allah;
Adil olmayı,
İyiliklerde olmayı,
Sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder.
Kendini üstün görmeyi,
Fenalarda kalmayı,
İnkâr etmeyi,
Hasetlik yapmayı,
Haksızlık yapmayı,
Zulümlerde olmayı ise yasaklar.
İşte size böylece öğüt verir.
Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.

Kur’ân’ı dikkatlice incelediğimizde, adaletli davranmanın ne kadar önemli olduğunu görüyoruz.

Adaleti anlayabilmenin en önemli işareti, “El Muksit” esmâsının varlıktaki boyutunu, vücûdlardaki boyutunu anlayabilmektir.

Allah bir bebeği yaratırken, onun vücûdunda tüm hücreleri, dokuları ve organları yerli yerince yerleştirir, bir adalet içinde vücûdu oluşturur.
Adalet üzere olmak, tüm toplumlarda öğretilen bir öğretidir.

Bilhassa, yargıç, kadı, hâkim olan kişilerde aranılan en önemli özellik, tarafsız ve adaletli olmalarıdır.

Aşağıdaki bölüm "Yargı Etiği" kitabından alıntıdır.

"Hâkimin tarafsız olması gerektiğine ilişkin düşünceler, çok eskiye Mısır'daki mezar yazıtlarına kadar uzanır.
Eski ahitlerde, Leviticus'da İsrail yargıçlarına, fakir ve zengine tarafsız davranma adil olma önerisinde bulunulmaktadır.

"Eğer bir hâkim bir davaya bakar ve bir karara varırsa, verdiği hükmü yazılı olarak takdim eder; daha sonra verdiği kararda bir hata ortaya çıkarsa ve bu kendi hatasından kaynaklanırsa o zaman davada onun tarafından kararlaştırılan para cezasının 12 katını öder.
Ve Halk'a ilan edilerek hâkimlik makamından el çektirilir
Ve bir daha asla hâkimlik icra etmek için oraya oturamaz"
HammuRâbi Yasaları No: 5, MÖ 1792 – 1750"

Prof. Dr. Selma ÇETİNER. "Yargı Etiği" kitabından

"El Muksit" esmâsı çekmek:

Öncelikle, Allah'ın adaletini tam mânâsıyla anlamayı istemektir.

Başına gelen bir haksızlıkta Allah'ın adaletinin tecelli etmesini istemektir.

Adil bir insan olabilmeyi, çevresine hep adaleti hissettirmeyi istemektir.

Hâl ve davranışlarında adaleti hüç unutmadan hareket etmeyi istemektir.

Hangi meslekte olursa olsun, adalet üzere çalışmayı dilemektir.

EL MUKTEDİR

Muktedir المقتدر Kudret sahibi, her varlıkta iktidarını gösteren, gücünü gösteren, varlığı yaratmaya gücü yeten

Muktedir kelimesi; kâdir, kudret kelime kökünden gelir.

Muktedir, bir şeyi yapmaya gücü yeten demektir.

Allah her varlıkta, muktedir esmâsını gösterir.

Bir atomun oluşumu, bir atomun diğer atomla birleşiminde hep bir kudret gerekir.

İşte bu kudret, Allah'ın muktedir olmasındandır.

Allah her varlığın işleyiş ve şekillenmesinde gücünü gösterir.

Dört anasır- ana unsur denilen" Ateş, Su, Toprak, Hava", boyutunda, bunların her birinde ve birleşiminde Allah'ın "el Muktedir" esmâsı her an tecelli eder.

Varlığın var oluşunda ilk anasır, ana unsur; ışıktır, ateştir.

Âmâ boyutundan, yâni hiçlik boyutundan çıkan ilk kıvılcım, kâinatın var oluşunun başlangıcıdır.

Hiçlik boyutu dediğimiz boyut, tarife gelmeyen bir boyuttur.
Her şeyin geldiği boyut orasıdır, ama orada hiçbir şey görünmez, tarife gelmez.

İşte ilk kıvılcım, bu boyuttan gelir, ilk kıvılcım yıldırım misali bir ışıktır, ateştir.
Fizik ilmi buradan açığa çıkar.

Işığın- ateşin içinden elementler açığa çıkmıştır.

Hidrojen ilk tecelli eden elementtir.
Hidrojenin atom sayısı "1" dir.
Hidojen 1 proton ve 1 elektrondan oluşur.

Tüm moleküler sistem buradan açığa çıkar. Kimya ilmi buradan açığa çıkar.

Su; hidrojen ve oksijenin birleşiminden tecelli etmiştir.

Moleküller birleşimiyle "Toprak" tecelli etmiştir.

Bitkiler, hayvanlar, insanlar 4 ana unsurdan "Ateş-Işık, Su, Hava, Toprak" tan tecelli etmiştir.

İşte tüm bu oluşumlar Allah'ın "el Muktedir" esmâsının tecellisidir.

Kehf Sûresi 45: "Ve kânallâhu alâ kulli şey'in muktedir."

Meâli: "Bütün her şeyde muktedir olan Allah'tır."

Meâlin tamamı: "Onların yaşamlarındaki durumlarını onlara vurgula. O yaşam gökten indirdiğimiz suya benzer, sonra da o toprağa karışır, oradan bitkiler yeşerir, sonra da onlar sararır ufalanır, rüzgârda dağılır gider. Bütün her şeyde muktedir olan Allah'tır."

Her şeyde kudretin bir akışı vardır.

Varlık bir kudret denizinin içinde akar gider.

Her varlık o kudretin şekillenmesidir.

Hiçbir şey yoktur ki, o kudret deryasının içinde olmasın.

İnsan dönüp kendi vücûduna baktığında, nefes alıp vermesi de, kâlbinin atması da, her hücrenin çalışmasında o kudretin göstergesidir.

Kişinin bu kudreti inkâr etmesi mümkün değildir.

Allah'ı layıkıyla anlamak, varlıkta "El Muktedir" esmâsının boyutuyla buluşmakla mümkündür.

Allah'ın sübûtî sıfatlarından biri "Kudret" sıfatıdır.

Kudret sıfatı, tüm sıfatların işleyişinde vardır.

İnsan, vücûdunda olan kudreti, yani gücü asla kötülük yolunda kullanmamalıdır.

İnsan, kendindeki kudretin sahibine teslimiyet içinde yaşarsa, Sâlih kimse olur.

İnsan, "Bütün her şeyde muktedir olan Allah'tır" âyetini unutmadan yaşamalıdır.

"El Mukdetir" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Hangi alanda olursa olsunlar, başarılı olurlar, güçlü olurlar, önder olurlar.

Çünkü onlar Allah'ın kudretini hissetmişlerdir.

Onlar hiçbir şeyden korkmazlar, hiç kimseye zulmetmezler.

Umutsuza umut olurlar, çaresize çare olurlar.

Varlığın özünde kudretin akışına şahit olurlar.

“Tüm Evren’i kudretiyle ihata eden, kudretiyle işleten Allah’tır” şuurundan kopmadan yaşarlar.

Onlar gücünü zalimlik yolunda kullanmazlar.

Zalime karşı güçlü dururlar, hep zulme uğrayanların yanındadırlar.

“El Mukdetir” esmâsı çekmek:

Rahmâni alanda hizmetler etmek için, güçlü, kuvvetli, tuttuğunu koparan biri olmayı istemektir.

Allah’ın kudretini her an içinde hissetmek ve hangi alanda olursa olsun başarıya ulaşmayı istemektir.

Zalimliği, haksızlığı güçlü bir şekilde engellemek istemektir.

EL MUSAVVİR

Musavvir المصور Varlığı ince-ince şekillendiren, varlığa sûret veren, tasarımlayan, elbise biçen,

Musavvir; şekillendiren, biçim veren, çeşit çeşit sûretlendiren demektir.

Varlığın, Kimyasal ve Biyolojik şekillenmesi "Musavvir" esmâsının tecellisidir.

Bir atomun da, bir hücrenin de, bir bedenin de şekillenmesi vardır.

İnsan bedeni, insana en uygun bir ten elbisesi oluşturarak, yaratılmıştır.

Tüm varlıkta böyledir.

Tüm varlığın bir beden oluşumu vardır.

İşte tüm bunlar Allah'ın "El Musavvir" esmâsının tecellisidir.

Âl-i İmrân Sûresi 6: "Huvellezî yusavvirukum fîl erhâmi keyfe yeşâ lâ ilâhe illâ huvel azîzul hakîm."

Meâli: "Ki O'dur rahîmlerde sizi şekillendirip vücûdlandıran. Nasıl irade ederse öyle şekil verir. O'ndan başka bir güç yoktur. Tüm varlıktaki niteliklerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır."

Allah, anne karnında bir çocuğu şekillendirip, vücûdlandırmıştır.

Bir kelebeği de şekillendirip, vücûdlandırmıştır.

Bir çiçeği, bir ağacı da şekillendirip, vücûdlandırmıştır.

Suyun bile su olarak görünmesinde bir tecelli vardır.

Tüm varlığın şekillenip, çeşit çeşit sûretlenmesinde "El Musavvir" esmâsının tecellisi vardır.

Haşr Sûresi 24: "Huvallâhul hâlikul bâriûl musavvir."

Meâli: "Allah O'dur ki; yokken varedendir, çeşitli şekillerde sûretlendirendir."

Meâlin tamamı: "Allah O'dur ki; yokken varedendir, çeşitli şekillerde suretlendirendir, tüm isimlerdeki güzelliklerin sahibidir, göklerde ve yerde ne varsa O'nun tecellilerini gösterir ve O tüm değerlerin yüce sahibidir, tüm varlığa hâkim olandır."

Allah varlığı, dilediği gibi şekillendirip sûretlendirmiştir.

İnfitâr Sûresi 8: "Fî eyyi sûretin mâ şâe rekkebe ke."

Meâli: "Kendi şeklinizin dışında, herhangi bir görünüşü dilemedi."

Fî eyyi sûretin : Hangi surette, görünüşte, dış görünüş, biçim,

Mâ şae : İstemedi, dilemedi

Rekkebe-ke : Terkip, biçim, şekil vermek, birleştirmek, özgür kıldı, seni

Allah'ın "El Musavvir" esmâsında, "Ahsen-i Takvim" vardır.

Yâni her varlık, bir "Ahsen-i Takvim" üzere yaratılmıştır.

Tîn Sûresi 4: "Lekad hâlaknel insâne fî ahseni takvîm."

Meâli: "İnsanı Ahsen-i Takvîm üzere Halk ettik."

Lekad hâlakna el insan : Andolsun, gerçekten, yaratmak, Halk ettik, insan,

Fi ahseni takvimin : Ahseni takvîm içinde, güzel, tertip, düzen, genlerdeki plan, Allah'a ait tüm nitelikleri güzellikleri taşır bir hâlde

İşte, Allah "El Musavvir" esmâsıyla, varlığın oluşumunda, varlığa en uygun sûret ve şekli verendir.

"El Musavvir" esmâsının tecellisi, varlığın bir estetiği olduğunu gösterir.

Her varlığın oluşunda bir estetik vardır.

Varlık bir sanattır, sanatkârı da Allah'tır.

Allah'ta "El Musavvir" esmâsıyla sanatındaki estetiğini en güzel bir şekilde ortaya koyar.

İnsanın beden estetiği, tüm varlıktan süzülerek gelmiştir.

İnsan bedeninde, her varlıktan boyutlar vardır.

İnsanın beden şekillenmesi, muhteşem bir sanattır.

Nasıl ki bir ressam, bir heykeltıraş, bir ayakkabı ustası, bir alet icad eden kişi, oluşturacağı eseri, önce beyninde kurgular, şeklini düşünür ve onu belli bir çalışmayla ortaya koyar.

İşte, yapacağı eseri şekillendirmesi, önce beyninde tasavvur eder.

Bir mimar binayı yapmadan önce, onu beyninde kurgular.

Allah'ta, varlığın oluşumunu, şeklini irade sıfatıyla kurgular.

Bunu anlayabilmek, anlatabilmek kolay değildir.

İşte hep bunlar "El Musavvir" esmâsının boyutudur.

Varlığın şekillenmesini anlamak, musavvir boyutuyla bağ kurmaktır.

Her bir varlığın, o varlığa uygun olarak en güzel yaratılması, en güzel ölçülerde şekillendirilmesi, estetiktir.

Varlığın estetik şekillenmesi, "El Musavvir" esmâsı boyutudur.

Mesela, insandaki iki gözün birbiriyle eş olması, uyumlu olması, bir güzelliği yansıtması, muhteşem içsel boyutu, muhteşem görme boyutu, kaşları kirpikleri, hepsi bir estetiktir.

İşte varlığın mimarı olan Allah, "El Musavvir" esmâsıyla varlığın en güzel bir biçimde şekillendirmiştir.

"El Musavvir" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişiler:

Varlığın şekillenmesindeki incelikleri derin derin incelerler.

Her bir varlığın kendine uygun beden boyutunun düzenini görürler.

Onlar sanata daha uygundurlar.

Onlar tasarım yaparlar, ayakkabı, elbise, aRâba, bina, masa, sandalye, alet edevat, gibi eşyaların şekillenmesinde duygu ve düşüncelerini ortaya koyarlar.

"El Musavvir" esmâsı çekmek:

Allah'ın varlıktaki sanatçılığını anlamayı istemektir.

Bir sanat dalında başarılı olmayı istemektir.

Yeni yeni tasarımlar keşfetmeyi istemektir.

EL MÜHEYMİN

Müheymin المهيْمن **Koruyan, gözeten, tüm varlığı muhafaza eden güç, belirleyici**

Müheymin kelimesi, "H-y-m" kelime kökünden gelir.

Müheymin: Koruyan, gözetleyen, himaye eden, hazır, sadık, mü'min, varlığı içiyle dışıyla muhafaza eden demektir.

Haşr Sûresi 23: "El Muheymin."

Haşr Sûresi 23: "Huvallâhullezî lâ ilâhe illâ huve elmelikul kuddûsus selâmul mû'minul muheyminul azîzul cebbârul mutekebbir subhânallâhi ammâ yuşrikûn."

Meâli: "Allah O'dur ki; O'ndan başka güç yoktur. O tüm kâinatın sahibidir. Sıfatlarıyla kutsal olandır, barış ve huzur verendir, emin olunandır, koruyandır, tüm değerlerin yüce sahibidir, varlığın işleyişinde her an muktedir olandır. Zâtıyla yüce olandır. Allah noksan sıfattan münezzeh olandır. Ortağı benzeri olmayandır."

Huve Allâh ellezî	**: O Allah ki**
Lâ ilahe illa huve	**: Yok, ilâh, ancak, sadece, O, başka güç yok**
El meliku	**: Mülkü idare eden, hükümdarı, yöneten**
El kuddûsu	**: Sıfatları ile kutsal olan**
El selâmu	**: Barışı sunan, huzur, selamet,**
El mûminu	**: Emin olunan, emniyet veren,**
El muheyminu	**: Koruyup gözeten, himaye eden, sadık olan,**
El azîzu	**: Tüm değerlerin sahibi, aziz, yüce**
El cebbâru	**: Tecellileri ile kudret sahibi, muktedir olan, imar eden**
El mutekebbiru	**: Yüce olan, kebir olan, Zâtıyla benzersi olan**
Subhâne allâhi	**: Sübhan, münezzeh olan, tüm tecellilerin sahibi, Allah**
Ammâ yuşrikune	**: Ortağı benzeri olmayan**

“El Müheymin”: Bir şeyin korunması, gözetilmesi, himaye edilmesi, anlamlarının yanı sıra ayrıca, varlığın bütün işlerini yürüten anlamına da gelir.

Bir bedende olan işleyiş, aynı zamanda o bedenin korunması, himaye edilmesidir.

“El Müheymin” esmâsı, her bir varlığın bedeninde olan koruyucu bir sistemin boyutudur.

Mesela insan vücûdunda, koruyucu kalkan olan, bağışıklık sistemi, yâni immün sistemi vardır.

Vücûdun lökositleri vücûdu koruyan bir sistemdir.

İmmün sistem dediğimiz bağışıklık sistemi; vücûdun kendini koruma, dıştan ve içten gelen tehlikelere karşı savunma sistemidir.

Vücûd, vücûda giren, zararlı mikroorganizmalara karşı kendi savunacak, koruyacak şekilde yaratılmıştır.

Vücûd, kendine zararlı olan ve kendini hasta edecek olan mikroorganizmalara karşı, her an bir mücadele içindedir.

İşte bu Allah’ın “El Müheymin” esmâsının tecellisidir.

Bir nevi masumları zararlılardan koruma sistemidir.

Zararlı dediğimiz şeylerin, vücûdun bağışıklık sisteminin gelişmesi için fayda yönleri de vardır.

Bağışıklık sistemi zayıfsa, hastalıklar oluşur.

Biyoloji ve Tıp alanında, bağışıklık sistemini inceleyen bilim dalına "İmmünoloji" adı verilir.

Yâni, "İmmünoloji" bilim dalı “El Müheymin” esmâsının tecellisidir.

İnsan vücûdu, dıştan ve içten gelen zararlı olacak mikroorganizmalara karşı koruyan sistemin ana kaynağı, beyaz kan hücreleri dediğimiz lökositlerdir.
1 mm3 kanda normalde 4000-8000 arasında lökosit vardır.
Bu durum bazı hastalıklarda artar.
Lökositlerin hücrelerinden, T ve B lenfositler vücûdun ana koruyucularıdırlar.

Kanda devamlı dolaşan ve vücûdu, dıştan gelen, hastalıklara yol açabilecek olan mikroorganizmalardan koruyan lenfositlerin %80 ’ini T lenfositler, % 10’unu B lenfositler oluşturur.

Lökosit bilimi, çok önemli bir bilim dalıdır.

İşte, Allah'ın "El Müheymin" esmâsı, yaratılan her varlığın bedeninde vardır.

Bu esmâ boyutuyla buluşan; bedenlerdeki koruma, gözetleme, himaye edilme, sistemini anlar.
Gönlünde "El Müheymin" esmâsı teceli eden kişi de, çevresinde olan her kimseyi ya da her varlığı, koruma, himaye etme duygusu vardır.

Bu esmâ, kişide şefkat duygusunu hareket ettirir.

Şefkatlı olan kişi, koruyucu himaye edici kişidir.

İlm-i Tevhîd yoluna kabul edilmenin en önemli ölçütlerinden biri, kişinin şefkatli yâni koruyucu olmasıdır.

Ahzâb Sûresi 72. âyet bunu çok güzel açıklar.

Ahzâb Sûresi 72: "İnnâ aradnel emânete ales semâvâti vel ardı vel cibâli fe ebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehâl insân innehu kâne zalûmen cehûlâ."

Meâli: "Biz emaneti; kendini ulvi âlemin yüceliği içinde olduğunu sananlara, yeryüzünde hâkimlik taslayanlara, kendini büyük görenlere teklif ettik. Fakat onlar onu yüklenmekten çekindiler. Şefkatli olan insan ise onu yüklendi, doğrusu o hakikatlere meyletti, cahillerden olmadı."

İlm-i Tevhîd yolunda, hakikatlerin bilgileri, ancak ve ancak edep içinde olan ve şefkat içinde olana emanet edilir.

Emanet, kendi inanç yolunu yüce görenlere, etrafına hâkimlik taslayanlara, kendini büyük görenlere, yâni başkalarını küçük görenlere teslim edilmez.

Âyette belirtildiği gibi: "Ve eşfakne minhâ ve hamelehâl insân" ancak şefkatli, koruyucu olan insan emaneti yüklenme kabiliyetine hâizdir.

Meâllerde genelde; Namazın insanı "Fahşâ vel munker" fahşâdan ve münkerattan korur diye belirtilir.
Her insanın kendine sorması gerekir:

Kıldığım namaz beni:

Fahşâdan ve münkerattan koruyor mu?
Yâni; benlikten, gururdan, kibirden, kötülük yapmaktan koruyor mu?
Birilerini çekiştirmekten, onları kötülemekten, birilerine kötülük yapmaktan koruyor mu?

Kul hakkı yemekten koruyor mu?

Ankebût Sûresi 45: "İnnes salâte tenhâ anil fahşâi vel munker" "Namaz insanı, benlikten, kibirden, gururdan, kötülük yapmaktan korur."

Her insan kendine sormalı:

Kıldığım namaz beni:
Gururdan kibirden korudu mu?
Çevreme kötülük yapmaktan korudu mu?
İnsanları aldatmaktan korudu mu?
Dedikodu yapıp, arkadan çekiştirmekten korudu mu?
Çalıp çırpmaktan korudu mu?
Birilerine bağırıp çağırmaktan korudu mu?
Kinden, öfkeden, hiddetten, kavgadan korudu mu?
Kul hakkı yemekten korudu mu?

Kıldığım namaz beni:
İlim öğrenmeye, varlığı okumaya ulaştırdı mı?
Sabretmeye ulaştırdı mı?
Allah hakikatine ulaştırdı mı?
Mirac etttirdi mi?
Kıyâm'ın, rükû'nun, secde'nin mânâsına ulaştırdı mı?
"Semme Vechullah" boyutuna ulaştırdı mı?
Tevâzü, tenezzül, edep içinde yaşamaya ulaştırdı mı?
Hizmete, yardıma, paylaşmaya ulaştırdı mı?
Kulluk boyutuna ulaştırdı mı?
Sâlih kimse yaptı mı?

Eğer kişi bunlara ulaşmadıysa, kıldığı namazı gözden geçirmelidir.
O kişi, Kur'ân'ın istediği "Sâlat" şuuruna ulaşmamıştır.
O kişi, Mâûn Sûresinde geçen "Sâlat-ı sâhûn" da kalmıştır.

Gönlünde "El Müheymin" esmâsı tecelli eden kişi:

Koruyucu, şefkatli, tevâzülü olan kişidir, yaptığı şeyden emin olan kişidir.

"El Müheymin" esmâsı çekmek:

Korunmayı ve koruyucu olmayı, himaye edilmeyi ve himaye etmeyi, şefkat bulmayı ve şefkatli olmayı, emin olunmayı ve emin olmayı isteyen kişidir.

EL MÜ’MİN- EL EMİN

Mü’min المؤمن **Emin olunan, güvenilen, emniyete kavuşturan**

Mü’min, emn, iman, mutmain, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah, her varlıkta “El Mü’min” esmâsını tecellileriyle gösterir.

Mü’min "Emn" kelimesinden gelir.
Emin olmak kelimesi de buradan gelir.
Emniyet, emanet, iman, âmin kelimelerinin kaynağı da"Emn" dir

İbranice, Aramice, Süryânice de"Amn" kelimesi de aynı anlamdadır.

Eski Mısır'ın kralı Amun-Ra daki, Amun kelimesi de aynı kökten gelir.

Her varlık, Allah’ın “El Mü’min” esmâsının tecellileri ile sarılıdır.

Her bedenin işleyişinde, bir eminlik vardır.

Güneşin ışığının gelişinde, dünyanın dönüşünde, muhteşem bir nizam, muhteşem bir eminlik vardır.
Bu durum her varlıkta rastlanır.

Bir çiftçi bir tohum ekse, bilir ki o tohum zamanı gelince meyve verecektir.
İşte o meyvenin oluşundan emin olan çiftçiye, bu eminliği veren, Allah’ın “El Mü’min” esmâsıdır.

Vücûdun, tüm hücrelerinde, tüm organlarında hiç şaşmadan, bir güven içinde işleyişi görmek mümkündür.

Mesela Kâlb, bebek anne rahminde iken oluşur ve çalışmaya başlar, kişi eceli gelinceye kadar hiç durmaz.
Kâlbin çalışması, bir eminlik içindedir.

Kur'ân açısından mü'min, müslüman kelimelerinin anlamları iç içedir.

Mü’minlik makamına eren kişi, İslâm makamına erer.
İslâm şuuruyla yaşamaya, Müslümanlık denir.

Emin olmanın tek yolu şahit olmaktır.
Hakikatleri delilleriyle görebilmektir.
Varlığın varoluşundan ve varlığı varedenden emin olan.

Kendine ve varlığa baktığında, varlığın ardında varlığı tutan, varlıktaki niteliklerin sahibinin orada tüm işaretleriyle kendini gösterdiğinden emin olan.
Ve bu şuura ulaşıp bu şuurda yaşayan kimse"Mü'min-Emin" kimsedir.

Mü'min inandığından, emin olmak demektir.

Eminlik ancak ve ancak şahitlik makamına erişen de olur.

Şahit olan kişi, mü'min olan kişidir, yâni emin olan kişidir.

Emin olan kişi, iman sahibidir.

Aileden gelen bilgilere inanmaya ise inanç denir.

Bu inancın temeli aileden din adına aktarılan bilgilerdir, kişinin doğduğu toplumun inanç ve ibadet olarak adetleridir.

İman, Hakk'tan emin olmaktır
Her varlığın ardında Hakk'a şahit olmaktır.

Dil ile inandım demek, iman değildir, mü'minlik değildir.

Toplumun inanç boyutunda kalan, şahit olmadan inanan kişi, mü'min değildir.

Hucurât Sûresi 14. âyette bu çok güzel açıklanır.

Hucurât Sûresi 14: "Kendi inançlarından gelenler: Biz iman ettik, dediler. Henüz iman etmediklerini anlat. Lâkin teslim olduk, desinler. İman henüz kâlblerinize girmedi."

İşte inanç; doğduğu ailenin, toplumun, din adına, Allah adına anlatılanlara, yapılan ibadetlere inanılmasıdır.

Bakara Sûresi 170- "Onlara, Allah'ın sunduğu şeylere tâbi olun denildiği zaman, derler ki: Hayır, biz atalarımızı ne üzere bulduysak ona tâbi oluruz. Eğer ataları bir şeyi akıl etmiyorlar ve doğru yol üzere olmasalar da mı?"

Mü'min olabilmenin yolu, Allah'ın varlıktaki "El Mü'min" esmâsının boyutuna erişmekle başlar.

Eğer kişi, varlıkta Allah'ın fiil, sıfat zâtının tecellilerine şahit olursa, kişinin gönlünde yavaş yavaş mü'minlik oluşur.

Allah'ın varlıktaki "Eman" boyutuna ulaşan kişi, mü'min olur.

Kişinin Allah'ta emin olması, Allah'ın eminlik vermesindendir.

Kişi gece uyusa kâlbi yine atacaktır, hücreleri yine çalışacaktır, kişinin bundan emin olması, Allah'ın vücûddaki "Emn-Eman-Mü'min" esmâsının tecellisi sayesindedir.

Allah'tan emin olmak, mü'minliktir.

İşte Allah güven verendir, eman verendir.

Kişinin mü'min olabilmesi, Allah'ın varlıktaki hakikatlerine şahit olması ile mümkündür.

İman ile inanç arasındaki fark şudur:

İmanda yâni mü'min olmada şahit olmak vardır.

İnançta ise, sadece duyduklarına inanmak vardır.

İman ancak emin olma durumuyla oluşur.

Nisâ Sûresi 2: "Atalarının inancından kopmuş olup, hakikati arayanlara."

Varlığın varoluşundan ve varlığı var edenden emin olan.
Kendine ve varlığa baktığında, varlığın ardında varlığı tutan, varlıktaki niteliklerin sahibinin orada tüm işaretleriyle kendini gösterdiğinden emin olan.
Ve bu şuura ulaşıp bu şuurda yaşayan kimse "Mü'min-Emin" kimsedir.

Hazreti Muhammed'in duası olan: "Ya Râbbi! Bize eşyanın hakikatini göster" sözü, varlığın hakikatini öğrenmenin isteğidir

Eşyanın hakikatine ulaşan kişi, varlıktaki hakikatlere şahit olan kişidir.
İşte şahit olan kişi de, iman gelişir.

İman, "Emin olmak" demektir.
Emin olan kişiye de" Mü'min" denir.
Mü'min, inandığından emin olan demektir.

Aileden gelen bilgilere, ibadetlere inanmaya "İnanç" denir.
Bu inancın temeli ailedir, doğduğu toplumun adetleridir.

İman ise; varlığın varoluşunu düşünüp, varlıkta delillere dayalı sisteme ulaşmakla oluşur.
Varlıkta ki delillere "Âyet" denir".
Varlıktaki âyetleri yâni işaretleri, delilleri incelemek ve şahit olmakla "İman" oluşur.

İnanç; aileden, toplumdan, kitaplardan, sözlerden, hocadan, şeyhden, duydukları bilgileri, sözleri, gördükleri ibadetleri kabul etmekle oluşur.

İman ise; bizzât varlıkta olan ilimden, delillere dayalı olarak, şahit olmakla oluşur, bizzât varlığın ardından, varlığın var oluşunu okumakla oluşur.

İman boyutunda ibadet, her andır.
İman boyutunda ibadetin, vakti, sayısı, şartı olmaz.

Atalardan gelen inanç boyutunda ise, ibadetin şekli, vakti, sayısı vardır.

Atalardan gelen inanç boyutunda, ibadet yönünden topluluklara göre değişiklikler de vardır ve birbirini kabullenmeme de vardır.

Yâni sûnni inançta olan; alevî ya da bektaşi ya da kendi gibi olmayan inançları, ibadetleri uygun bulmaz.
Bektaşi ya da alevi inançta olan, sûnni inancını ve ibadetini uygun bulmaz.
Bu durum, cemaatlerde, tarikatlarda, mezheplerde ve din adına ortaya çıkan, Mûsevi'lik, Hristiyanlık, Müslümanlıkta da görülür.

İman, yâni mü'min olma boyutunda, ibadetin vakti, şekli, şartı sayısı olmaz.

Gönlünde iman olan âşığın ibadeti sayılara sığmaz.

Mü'minlik makamına eren kişi, her an kulluğunu yerine getirir, asla benlik içinde olmaz.

İşte, Allah'ın varlıktaki "El Emin- El Mü'min" esmâsına eren kişi, mü'minlik makamına ermiştir.

"El Mü'min" esmâsı çekmek:

Allah'ın varlıktaki tecellilerine şahit olmayı istemektir.

Allah'ın eminliğini varlıkta görmeyi istemektir.

Gönlünün mutmain olmasını istemektir.

Mutmain kelimesi de, emin kelimesinden gelir.

Bakara Sûresi 260. âyette geçen, Hazreti İbrâhîm'in; "Ve lâkin li yatmainne kâlb" "Kâlbim mutmain olsun" isteği, Allah'tan emin olmak, mü'min olmak, hakikatlere şahit olma isteğidir.

Hazreti İbrâhîm Allah'tan, varlığı nasıl yarattığını anlamayı talep etmiş, ilmi delillerle buna şahit olmak istemiştir.

Bakara Sûresi 260: "İbrâhîm demişti ki: Râbbim! Nutfeden nasıl hayat verensin bana bildir. O'na bildirildi: Yoksa inanmadın mı? Dedi ki: Evet inandım, lâkin ilmi olarak anlayayım, içimde şüphe kalmasın. O'na bildirildi: Râbbine dönerek onun yüceliğine sarıl, sonra da tüm varlıktaki onun tecellilerini analiz et. Sonra bütün hepsini bir erdemlilik içinde anla. Tüm varlığın O'ndan bir cüz olduğunu bil. Sonra bu hakikatleri arayanlar sana geldiklerinde, onları davet et ve tüm sıfatların sahibinin, tüm bedenlere hâkim olanın Allah olduğunu bilip anlat."

İşte, âyette de görüleceği gibi, varoluşu anlamak için, varlıktaki tecellilere bakmak gerekir.

Varlığın işleyişine şahit olan, kâlbi mutmain olan kişidir.

Çünkü kişi şahit olduğunu inkâr edemez.

Onun için ezanda, günde 20 defa söylenen "Eşhedü" kelimesi, şahit olmaya işaret eder.

Gönlünde "El Mü'min" esmâsı tecelli eden kişi, mü'min kişidir.

Mü'min kişi, varlıktaki hakikatlere şahit olan kişidir.

Mü'min olan, İslâm şuuruyla yaşar.

İşte o kişi:

Her şeyinden emin olunan kişidir.

Güvenilen kişidir.

Kâlbi rahmet üzere olan kişidir.

Hiçbir kötülük düşünmeyen kişidir.

Hangi meslekte olursa olsun, hangi ilim boyutunda olursa olsun, kapılar açan, keşifler yapan kişidir.

Davranışlarıyla çevresine örnek olan kişidir.

EL MÜMÎT- EL MEVT

Mümît المميت **Ölümü veren, başka kapı açan, sona erdiren, sınırlandıran, zaman dilimi çizen**

Mümît, mevt kelime köküyle bağlantılıdır.

Mevt; Halk edilmemiş nutfe, verimsiz toprak, ölüm, idrâksizlik, dalalette kalan, uyanış, tohum, gibi anlamlara gelir.

Tohumun içinde ağacın uyur hâli "Mevt" hâlidir.

Ayrıca ağacın, meyve zamanı tohum vermesi de, son baharda yapraklarını dökmesi de "Mevt" hâlidir.

Ayrıca bir kişinin, gönlünün ölü olması, yâni idrâksiz olması da "Mevt" hâlidir.

Allah hayat verendir ve verdiği hayatı sınırlayandır.

Her canlının vücûdunda ecel yazılıdır, yâni onun yaşamı sınırlıdır.

Mülk Sûresi 2: "Ellezî hâlakal mevte vel hayâte li yebluvekum eyyukum ahsenu amelâ ve huvel azî zul gafûr."

Meâli: "Ki O'dur Halkeden, hayat veren ve sınırlayan. Siz hakikatleri anlama içinde olun. Sizden hanginiz hakikatleri anlarsa güzel amellerde olur. O tüm değerlerin yüce sahibidir, mağfiret edendir."

Ellezî hâlaka : Ki o yaratan, var eden, Halkeden,

El mevt : Ölüm, nutfe, idrâksizlik, sınırlayan, tohumun iç boyutu

Ve el hayate : Hayat veren, diri olan,

Hayat veren ve sınırlandıran Allah'tır.
Varlığın yaşamına sınır konulması "El Mümît" esmâsıdır.
Varlık açığa çıkmışsa, mutlaka zaman dilimi içinde onun bir sınırı vardır.
O sınır onun ecelidir, mevt boyutudur.

İnsan'da sınırlı bir varlıktır, gün gelir ölüm dediğimiz bir dönüşe ulaşır.

Ankebût Sûresi 57: "Bütün herkes ölümü hissedecektir. Sonra aslınız olan Bize döndürüleceksiniz."

Bakara Sûresi 178: "Ey iman edenler! Ölümde sizler için ibretler yazılıdır."

Âl-î İmrân Sûresi 145: “Bir kimseye gelen ölüm, ancak Allah’ın yetkisindedir. Süresi onun vücûd kitabındadır.”

Âl-î İmrân Sûresi 185: “Bütün herkes ölümü hissedecektir. Siz ölünceye kadar sadece içtenlikle, sevgiyle karşılık verin. Artık kim, kendindeki o yakıp yıkıcı halleri uzaklaştırır ve o huzur haline dâhil olursa, artık o başarıya ulaşmıştır. Dünya hayatının çıkarında olanlar ise, bir egodan başka bir şey elde edemezler.”

Ölüm insanın unutmaması gereken ve alacağı en önemli derstir.

Gün gelecek hepimiz öleceğiz.
Ölüm Allah'ın bize sunduğu kulluk işaretidir.
Ölüm girmedik ev yoktur.

Ölümde muhteşem dersler vardır.
Ölüm bir damlanın deryaya karışmasıdır.

Adeta Allah der ki;
Sen kulsun, sınırlı bir varlıksın.
Ben benim ama sen ben değilsin.
Sen benden ayrı değilsin, ama asla ben değilsin.
Sen sonsuz deryamın bir damlasısın.
Ben damlama kul dedim, ona sınır koydum.
Sen kul olmanın şuuruna ulaş.

Ve son nefesine kadar;
Sevgi içinde ol.
Sevgiyle karşılık ver.
Yüzünden tebessümü hiç eksik etme.
Beni bir an bile unutma.
Aldığın nefeste Beni, verdiğin nefeste kul olmanı hiç unutma.
Ölümden korkma, bil ki ölüm bana kavuşmandır.
Ölümün ten olayı olduğunu bil.
Ölümün sonsuz ölümsüzlük olduğunu bil.
Seni kendi özümden yarattım, sana kul adını verdim.
Dünya senin için bir gurbet mekânıdır.
Seni oraya beni tanıman ve çevrene faydalı olman için gönderdim.
Çevrende her varlığa sevgi içinde davran.
Bir kuşun da bir taşın da bir ağacın da senin gibi bir varlık olduğunu unutma.
Sen hiç bir varlıktan üstün değilsin.
Her an tevazu içinde yaşa.
Hep tenezzüllü davran.

Bil ki içinde Benim sevgimi hissettiğin her an;

Hiç bir varlığa zerre kadar zarar veremezsin.
Kâlb kıramazsın, kırılsan da kırmazsın.

Eğer "El Mevt" esmâsının sırrına erersen:
Bana tebessümle gelirsin.
Aşk denilen duyguyu hissedersin.
Ben seni her nefesinde hiç terketmedim.
Sen de son nefesine kadar beni hiç terketme.
Ve son nefesinin son olmadığını, Bana kavuşmak olduğunu bil.
"El Mevt" esmâsının deryaya karışmak olduğunu gör.

"El Mümît" esmâsı, her şeyin bir sınırı vardır ölçüsüdür.

Tohumda ağacın uyku durumu hâlidir.

Kendi bedeninde diri olanın kim olduğunun farkında olamama halidir.

Aynı zamanda Allah'ın dununda teslimiyet halidir.

Gönlünde "El Mevt" esmâsı tecelli eden kişi:

Her varlığın içinde varlığı kontrol edenin, varlığa sınır koyanın Allah olduğunu anlar.

Tohuma baksa, tohumun içinde ağacın, "El Mevt" esmâsıyla korunduğunu bilir.

Gün gelir tohumdan gelen filizin nereye akacağını ve sınırını görür.

"El Mevt" aynı zamanda meyve ve meyvedeki yeni bir tohum boyutudur.

"El Mümît" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Sınırlı olan bizleriz, sınırsız olan sensin, bu şuurda yaşamamızı nasip et ya Râbbi"

"Allah'ım! Gönüllerimizin uyanmasını nasip et ya Râbbi"

"Seni layıkıyla anlamayı nasip et ya Râbbi"

"Allah'ım! Bizlere idrâk ver, ilkbaharda ağaçların uyanışı gibi, bizi hakikatlerinle uyandır ya Râbbi" duası yapmaktır.

EL MÜNTAKİM

Müntakim المنتقم Karşılığını tam olarak veren, intikam, hak ettiğini hak ettiği kadar veren

Müntakim kelimesi; nakm- intikam kelimesinin geldiği yerdir.

İntikam kelimesi; nimet kelimesinin zıddıdır.

İntikam; mahrum kalmak, şuurlu olamamak, rahmetten uzaklaşmak gibi anlamlara gelir.

Allah'ın varlıktaki nimetleri olan, sıfatlar boyutuyla bağ kurabilmek için, kişi gönlünü tertemiz etmelidir.

Gönlü dünyaya esir olan, yâni, mal mülk, şan şöhret derdinde olan, varlıktaki Allah'a ait olan nimetlerin idrâkinden mahrum kalır.

"El Müntakim" esmâsı; karşılığını tam olarak vermek, kapılar açmak, kapılar kapatmak, mahrum kalmak, rahmetten uzaklaşmak demektir.

Kişinin aklı ve gönlü; kötülükler, hasetlikler içindeyse, o kişi hakikatlerin idrâkinden mahrum kalır, çünkü onun aklı ve gönlü kapılar açmaya uygun değildir.

Hicr Sûresi 79: "Fe intekamnâ minhum ve innehumâ le bi imâmin mubîn."

Meâli: "Doğrusu onlara da hakikatleri açıklayan önder kişiler gelmişti. Fakat onlar da bizim nimetlerimizi anlayamayıp rahmetten uzaklaştılar."

Kişi, bâtıl olan alana bağlı kaldığı müddetçe, Allah'ın rahmet boyutu olan varlığın ilmi hakikatlerine yönünü dönemez.

O zaman kişi, Allah'ın rahmeti olan, hikmetlerini anlamaktan uzaklaşır.

Allah'ın "El Müntakim" esmâsı kulunun terbiye görmesi içindir.

A'râf Sûresi 136: "Fentekamnâ minhum fe agraknâhum fîl yemmi biennehum kezzebû bi âyâtinâ ve kânû anhâ gâfilîn."

Meâli: "Böylece onlar, Bizi anlayamayıp rahmetten uzaklaştılar. Böylece onlar âyetlerimize karşı yalanlarda kaldıklarından dolayı, kendi cehaletlerinin içinde boğulup gittiler ve hakikatlerden gafil oldular."

Kişi, hurafelerde kalırsa, bâtıl alanla oyalanırsa, çevresine kötülük yaparsa, o kişi, Allah'ın rahmetinden uzaklaşır.

Kendi vücûdunda ve varlığın vücûdunda olan hakikatleri anlamaktan mahrum kalır.

Duhân Sûresi 16: "Yevme nebtışul batşetel kubrâ innâ muntekimûn."

Meâli: "Her an sizi sımsıkı tuttuğumuzu anlamaz, daha fazla eski hâllerinize sarılırsınız. Muhakkak ki Bizi anlayamayanlar, hakikatlerin idrâkinden mahrum kalırlar."

Yevme nebtişu	**: Vakit, gün, an, biz, şiddetli yakalama, sarılmak,**
El batşete	**: Şiddetli yakalama, sarılmak, kudretli tutuş, sımsıkı**
El kubrâ	**: Büyük, daha büyük, daha fazla, harika, mükemmel,**
İnna muntekimûne	**: Biz, hakikatten mahrum kalma, rahmetten mahrum kalma**

Allah'ın intikam esmâsı, hakikatleri anlamayı hak etmeyen kuluna, kapıların kapanmasıdır.

Çünkü kişinin aklı dünya ile meşgulse, gönlü hakikatlerle meşgul olmaz.

Kişinin gönlü bir alana meylediyorsa, gönlü ona diğer kapıları kapatır, diğer alanlara ilgi duydurmaz.

İşte bu da, Allah'ın "El Müntakim" esmâsının tecellisidir.

Kim, bir kimseye kötülük de yapsa, iyilik de yapsa, Allah'ın "El Müntakim" esmâsı tecelli eder, kim ne yaparsa yapsın mutlaka karşılığını bulur.

İlme yönünü dönen ilimle buluşur, ilime yol alır ve hakikatleri öğrenir.

Asılsız şeylere yönünü dönen, onlarla aklını meşgül eden, rahmet-i ilâhiden nasiplenemez, gönlü huzura eremez.

Kim aklını neyle meşgul ediyorsa, o alandan beslenir, hâl ve davranışları ona göre şekillenir.

Bu ilâhî sistemin adalet akışıdır.

Kur'ân başından sonuna ilim ifade etmeyen şeylerden uzak durun der.

Her varlık Allah'ın nimetleriyle donatılmıştır, o nimetlerin her biri rahmete kapı açar.

Rahmet kişinin rahmân boyutu ile olan bağıdır.

Rahmân boyutu, görünen varlığın hikmetler, himmetler boyutudur.

Kişi ne yaparsa yapsın, neyle meşgul olursa olsun, mutlaka karşılığını bulur.

İlim ile meşgul olan, ilimsel keşifler yapar, varlığın ilimsel boyutunu anlar.

Hurafeyle meşgul olan, asılsız şeylere inanır, onları aslı var zannederek hareket eder.

Kötülük yapan kötülük bulur, iyilik yapan iyilik bulur.

Kötülükler, zulümler içinde olan, varlığın akışındaki rahmet-i ilâhi boyutundan mahrum kalır, hakikatlerden uzaklaşır.

İşte bunlar, Allah'ın "El Müntakim" esmâsının tecellisidir.

Yâni, müntakim esmâsını; kişi ne yaparsa yapsın, neyle meşgul olursa olsun, hak ettiği şeyin karşılığını alır, diye düşünebiliriz.

Zilzal Sûresi:
7- "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür."
8- "Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür."

"El Müntakim" esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Allah'ın rahmetinden uzaklaşmamaya dikkat eder.

Bilir ki ne yaparsa yapsın, karşılığı vardır, ona göre davranır, hak yememeye gayret eder.

İnsan ilişkilerini bu esmâyı unutmadan düzenler.

Ve ne olursa olsun kişilerin hak ettiğini verir.

"El Müntakim" esmâsı çekmek:

Allah'ın rahmetinden uzak olmamayı istemektir.

Kendine ya da birine yapılan bir haksızlığa karşı, adaletin tecelli etmesi için, Allah'a başvurmaktır.

"Allah'ın adaleti mutlaka tecelli eder", hissinden ayrılmadan, sosyal alan ilişkilerini, edep içinde, adalet içinde, yerine getirmeyi istemektir.

El MÜZİL

Müzil المذل İzale eden, çözen, eriten, gideren, müşkülleri çözen, boyun eğen, düşen,

Müzil kelimesi, izale kelimesiyle bağlantılıdır.

İzale: Erimek, zevale erdirmek, gidermek, ortadan kaldırmak, gibi anlamlara gelir.

İzale kelimesini bir örnekle anlatmak gerekirse: Şekerin suda erimesi sonucu, şekerin kalıbının suda eriyerek kaybolması durumudur.

İşte bunu insan vücûdunda değerlendirelim; insan vücûdunda olan sindirim boyutu da, sıkıntıların kaybolma boyutu da, soruların cevap bulma boyutu da hep Allah'ın "El Müzil" esmâsıyla bağlantılıdır.

İnsan, bir sıkıntıya düştüğü zaman, sıkıntıların çözülmesi, yavaş yavaş kaybolması, yâni sıkıntıların izale olması "El Müzil" esmâsıyla bağlantılıdır.

Kişinin aklında olan, gurur kibir gibi duygu ve düşünceler de, Allah'a teslimiyet içinde olunduğunda, "Müzil" esmâsıyla kaybolur gider.

Kişinin kendi varlığından geçmesi, Allah'a teslim olması da bu esmâ ile bağlantılıdır.

Müzil kelimesini, zillet kelimesine bağlayanlar da vardır.

Zillet; zelil, hakirlik, horluk, alçalma, boyun eğmek demektir.

Oysa müzil, daha farklı anlamlara gelir.

Fakat şöyle değerlendirmek de mümkündür.

Kulun Allah'ın karşısında zelil olma durumu, ona boyun eğme durumudur.

Yâni Allah'ın yüceliğinin yanında, kulun kendine ait bir yüceliği yoktur.

Allah'ın yüceliğinin yanında, kulun kendine nispet ettiği şeyler bir bir eriyip gider.

Kulun secde hâli, yâni teslimiyet hâli "Müzil" hâlidir.

Kul, vücûdunun sahibinin Allah olduğunu idrâk ettiği an, Allah'a boyun eğer, yâni "Müzil" durumuna düşer.

Zilllet durumunun iki boyutu olduğunu görüyoruz, biri gurur kibir hâli olan kişinin düştüğü durum, biri Allah'a boyun eğme durumu.

Kalem Sûresi 43: "Hâşiaten ebsârûhum terhekuhum zilleh ve kad kânû yud'avne iles sucûdi ve hum sâlimûn."

Meâli: "Onlar bakışlarını bir zillet içinde önlerine eğerler. Oysa onlar, teslim olmaları ve selamet bulmaları için davet edilmişlerdi."

Hâşiaten	**: Öne eğilme, saygı, ürperme, aşk hali,**
Ebsaru hum	**: Bakışlarını, gözlerini, anlayışlarını,**
Terheku-hum	**: Zorlanma, sarma, onları kaplar, bürünme**
Zilletun	**: Zillet, horluk, hakirlik, alçalma, utanç, erime,**
Ve kad	**: Olmuştu, oldular,**
Kanu yudavne	**: Oldu, davet edilen,**
İlâ es sucûdi	**: Secde etmeye, teslim olmaya, hakka uymaya,**
Ve hum salimune	**: Ve onlar salim, sağ, sağlam, huzurlu,**

Âyette belirtildiği gibi, gurur kibir içinde olan zillet dumunuda düşer, yâni kendini aşağılamış olur, alçalmış olur.

Kişi, aklındaki tüm hiddet, öfke, gurur, kibir gibi düşünceleri, duyguları eritebilmelidir, yok edebilmelidir.

Bunları yok edip, rahmân boyutuyla bağ kurabilmelidir.

Bunları eritmediği müddetçe, hakikatlere kapı açamaz.

"El Müzil" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Aklındaki; asılsız bilgileri, öfke, hiddet, gurur, kibir gibi duyguları yok eden kişidir.

Asılsız şeyleri, ilim ile çözendir.

Varlığın ardındaki işleyişi çözen, idrâk eden kişidir.

Çevresinde olan kişilerin, sorunlarını, sıkıntılarını çözen kişidir.

Kapalı kapıların nasıl açılacağını bilir.

Çözümlere çabuk ulaşır, karamsarlıkları bitirir.

Zeki kimsedir, asıl niyetleri çözer, akışın nereye gittiğini görür.

Kişinin, "El Müzil" esmâsı çekmesi:

Bir hasatalık sonucu, vücûdunda oluşan kitlelerin eriyipyok olmasını istemektir.

Gurur, kibir, hor görme gibi, duygu ve düşüncelerin izale olmasını istemektir.

Dünyalık sıkıntıların çözülmesini, yok olmasını dilemektir.

Niyetlerin, sinsiliklerin bilinmesini istemektir.

"Allah'ım! Senin yolunda müşküllerim olduğunda bunları çözmeme yardımcı ol ya Râbbim" duasıdır.

Kişinin vücûdunda, bir hastalık sonucu kitlerler oluşursa, onların izale olması, yani eriyip yok olması, müzil esmâsının tecellisi ile olur.

EL NÂFİ

Nâfi النافع Nefiy, nefyeden, üfleyen, fayda veren, değerleri sunan, gideren

Nâfi: Nef, Nefiy kelime kökünden gelir.

Nâfi: Nefyeden, menfaat veren, fayda sağlayan, yararlı olan, gideren, gibi anlamlara gelir.

Menfaat kelimesi de buradan gelir.

Menfaat; fayda bulmak, yararlanmak, ihtiyaçlarını karşılamak demektir.

İnsanın, cümle varlıktan fayda bulacağı şeyler vardır.

Ama bedenen faydalanacağı, ama mânevi olarak sorularına cevap bulacağı faydalar vardır.

Tüm varlığın, yaşamı için gerekli olan, faydalandığı şeyler vardır.

İşte bu faydalanma Allah'ın "El Nâfi" esmâsıyla bağlantılıdır.

Bir bardak su içsek, vücûdumuz o sudan faydalanır, o su sayesinde vücûdumuz ayakta durur.

Su, tüm vücûdumuzun hücrelerine, protein taşır, mineral taşır, vitamin taşır, glikoz taşır.

Su, sindirimde, boşaltımda, tüm hücrelerimizin çalışmasında vücûdumuzun fayda bulduğu bir besindir.

Sudan ve diğer tüm gıdalardan vücûdumuz fayda bulur.

İşte bu fayda Allah'ın "El Nâfi" esmâsıdır.

Kişi, Allah'ın fayda sunduğunu unutmamalıdır.

Çevremizde olan her şeyin birbirine faydası vardır.

Yağan yağmurdan, tüm hayvanlar, tüm bitkiler, faydalanır.

Bitkilerin yeşermesi, meyveye dönüşmesi, topraktan ve sudan fayda bulması sayesindedir.

Her varlık, Allah'ın "El Nâfi" esmâsıyla fayda bulur.

Çünkü, belirli bir ölçüde gıdaya, her vücûdun her hücrenin yaşam için ihtiyacı vardır.

İnsan, "El Nâfi" esmâsını iyi anlarsa, vücûdu her an faydalandıranın Allah olduğunu idrâk eder.

Çünkü kişi, zerre miktarda olsa, hücrelerine bir besin gönderemez, hücrelerini çalıştıramaz, vücûdun işleyişinde, muktedir değildir.

İnsan, vücûdunun beslenme, sindirim, boşaltım sistemini iyi okumalıdır.

İnsan, kendi tasarrufunda olmayan bu sistemi iyi anlarsa, vücûddaki Allah'a ait olan işleyişi iyi anlayacaktır.

Kişi bunu anladığında, teslimiyeti ve tevekkülü daha güçlü olacaktır.

Bakara Sûresi 164: "İnne fî halkıs semâvâti vel ardı vahtilâfil leyli ven nehâri vel fulkilletî tecrî fîl bahri bimâ yenfeun nâse ve mâ enzelallâhu mines semâi min mâin fe ahyâ bihil arda ba'de mevtihâ ve besse fîhâ min kulli dâbbe ve tasrîfir riyâhı ves sehâbil musahhari beynes semâi vel ardı le âyâtin li kavmin yakılûn."

Meâli: "Muhakkak ki göklerin ve yerin halkoluşunda, gece ve gündüzün farklılığında ve bunların bir yörüngede hareket edişinde, ki bunlarda insanların bir bilgi ile faydalandığı şeyler vardır. Allah'ın gökten suyu sunmasında, böylece yeryüzünün hayat bulmasında, sonra da ondan tohumlar olmasında, bütün varlığın hareketinde, rüzgârın esmesinde ve bulutların bir ölçü içinde gökyüzünde hareket etmesinde, yeryüzünde olan her şeyde, elbette akıl edip düşünen insanlar için deliller vardır."

Kişi, varlık boyutundan birçok faydalar edinir.

Gündüzde, gecede, yazda, kışta, ilkbahar, sonbaharda, her dönemde insan vücûdu faydalar bulur.

Varlığın birbirine olan akışında, varlık birbirine faydalar sunar.

Kişinin, varoluşun hakikatlerine ulaşması da, varlığı okumasında gizlidir.

Yûnus Sûresi 106: "Ve lâ tedu min dûnillâhi mâ lâ yenfeuke ve lâ yadurruk fe in fealte fe inneke izen minez zâlimîn."

Meâli: "Allah'ı bırakıp ta, sana bir faydası olmayan ve seni koruyamayan zanna dayalı şeylere yönelme. Eğer böyle yaparsan, o zaman sen muhakkak ki zalimlerden olursun."

Kişi, tüm faydaların Allah'tan olduğunu unutmamalıdır.

Kendisine bir fayda sağlamayan şeylerden uzak durmalıdır.

Bunlar nedir dersek?

Bunlar ilâhlaştırdığı her şeydir.

Bâtıl alandır, hurafelerdir.

Ayrımcılık veren bilgilerdir, zarar verici olan hâl ve davranışlardır.

Vücûdu için gerekli olanın dışında, fazla yemek içmektir.

Âyette belirtildiği gibi, kişiyi zalimliğe sürükleyecek olan, tüm zanlardan, hûrafelerden uzak durmalıdır.

Kişi, rahmete, şefkate, tevazuya kapı açacak olan duygu ve düşünceleriyle, zulme kapı açacak olan duygu ve düşüncelerini iyi çözmelidir.

Kişinin, çevresine bilgi yönünden faydalı olduğu yönler vardır, zararlı olduğu yönler vardır.

Onun için âyette, "Allah'ı bırakıp ta, sana bir faydası olmayan ve seni koruyamayan zanna dayalı şeylere yönelme" uyarısı vardır.

İşte kişi, içinden gelen dürtüleri, duygu ve düşünceleri iyi anlamalıdır.

"El Nâfi" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Çevresine hep faydalı, yararlı olur, ilim yönünden varlığın birbirine olan yararlarına şahit olur.

O kişiler; toplumda rahmet dolu, sevgi, dolu, şefkat dolu yardımsever kimselerdir.

"El Nâfi" esmâsı çeken kişi:

Allah'ım! İlmi konuda "El Nâfi" esmânı gönlümde tecelli ettir ya Râbbi"

Allah'ım! Şu mesleğimde çevreme faydalı olmayı nasip et ya Râbbi"

Allah'ım! Anne babama, insanlara, hayvanlara, varlığa, faydalı olmayı nasip et ya Râbbi" diye gönlünden dualar geçirir.

EL NÛR

Nûr النور Nûr, Işık, varlıktan yansıyan, Muhammed sırrı

Varlığın geldiği boyut, nûr boyutudur.

Nûr boyutu kelimelerle anlatılamaz.

Misal vermek gerekirse; ışığı düşünelim, kendimizi de ışığın içinde ışık olarak farz edelim.

İşte cümle âlemi, bir ışık olarak düşünelim, ışığın kendisini bir nûr olarak farz edelim, buradan varlığın nûr boyutunu hissetmeye çalışalım.

Allah, yerlerin ve göklerin nûrudur.

Nûr Sûresi 35: "Allâhu nûrus semâvâti vel ard" "Nûrun alâ nûr."
Meâli: "Allah göklerin ve yerin nûrudur" "Nûr üzere nûrdur."

Nûr Sûresi 35: "Allâhu nûrus semâvâti vel ard meselu nûrihî ke mişkâtin fîhâ mısbâh el mısbâhu fî zucâceh ez zucâcetu ke ennehâ kevkebun durrîyyun, yûkadu min şeceratin mubâraketin zeytûnetin lâ şarkîyetin ve lâ garbiyyetin, yekâdu zeytuhâ yudîu ve lev lem temseshu nâr nûrun alâ nûr yehdîllâhu li nûrihî men yeşâu ve yadribullâhul emsâle lin nâs vallâhu bi kulli şeyin alîm."

Meâli: "Allah göklerin ve yerin nûrudur. O'nun nûrunun misali; bir hücredeki kandil gibi, oradan ışık ışığını her an yansıtır, iç âlemden dış âleme parlayan bir yıldız gibi. Kutsal bir özden gelen, bir asliyetten haber verir gibi. Doğu da hiçbir şey olmasın ki ve batı da hiçbir şey olmasın ki o özdendir ışığın yansıması ve hiçbir şey yoktur ki o nûr ona temas etmesin. Nûr üzerine nûrdur. O nûru anlamak isteyen kimse için Allah bütün her şeyden yol gösterendir ve Allah insanlar için misaller sunar ve Allah bütün her şeydeki ilmin sahibidir."

Bu âyet, nûru bir misalle açıklamış.

Cümle varlıkta olan ışık ve o ışığın her yere yansıması.

Güneşi nûr gibi düşünelim, ondan gelen ışığın her yere yansımasını nûrun yansıması olarak düşünelim.

Kâinat; âmâ boyutundan, hiçlik boyutuna, oradan nûr boyutuna, nûr boyutundan rûh boyutuna, rûh boyutundan nefs âlemine, oradan varlık âlemine doğru açığa çıkmıştır ve hâlâ da çıkmaktadır.
Rûhdan çıkan bir filiz nefs âlemidir.
İşte o filiz, bu görünen görünmeyen âlemin kendisidir

Onun için Kur'ân'da Allah: "Halakakum min nefsin vâhidetin" "Sizi tek nefsten varettim" der.

Nefs âlemi dediğimiz beşeri âlemdir
Beşer dediğimiz âlem; rûhun ten elbisesi giymiş halidir.

Nûr elbisesinden rûh elbisesi, rûh elbisesinden nefs elbisesi tecelli eder.

Nefs; Kişinin öz varlığıdır. Teni, teninin ardındaki rûh boyutu, nûr boyutudur.
Kişinin hem beşer yönü, hem de enfûs yönü vardır.

Niyâzî-i Mısrî ne güzel zevk etmiş.

"Beşer denen bu âlem senin sûretle şahsındır,
Hakîkatta hüviyette değilsin yâ Resûlallâh."

Nûrdan rûha, rûhdan nefse
Beşeri âlemin nûr boyutu; Muhammed'dir.

Her bebek dünyaya geldiğinde Muhammed kanalını taşır bir halde doğar.
Her kişi; aşkı-tevazûsu-tenezzülü-teslimiyeti nisbetince o kanaldan beslenir.

Tüm Resûl ve Nebiler kendilerindeki Muhammed kanalından yâni O nûrdan beslenmişlerdir. O nûrdan gelen kelâmı etmişlerdir.

Tüm kâinattaki tüm varlığı tutan tek nûr Allah nûrudur
Her varlıktaki nûra da Muhammed nûru adı verilir.

Onun için âyet Nûr üzere nûrdur der.
Yâni her varlıktaki damla nûru tutan tek nûr Allah'ın nûrudur.

Göklerde ve yer de ne varsa her varlık o tek nûrun yansımasıdır
Onun için âyette: "Allah göklerin ve yerin nûrudur" diye belirtilmiştir.

Yunus Emre'miz ne güzel zevk etmiş:

"Sûret topraktır diyeni, gönlüm kabul etmez anı,
Bu toprağın cevherini hazrete irgördüm ahî."

Hazret makamı; Muhammed makamıdır, nûr makamıdır, Halk makamıdır
Halk'dan murad her varlıktaki damla nûrdur.
Yoksa beşer elbisesi giymiş varlığa halk denmez, varlık denir, beşer denir, ahâli denir, mahlûkât denir.

Onun için Yunus Emre'miz, bu toprağın nûrdan gelen bir yansıma olduğunu zevk etmiştir.

İlm-i Tevhîd meratibleri içinde, Hazret meratibi, nûr boyutunun sırrını sunar.

Cümle varlık, bir nûrun filizlenmiş boyutudur.

Görünen ve görünmeyen âlem tek nûrdan başka bir şey değildir.

Açığa çıkan her varlık ise, o tek nûrun yansımasıdır.
Güneş ve ondan yansıyan ışıklar gibi.

Tarık Sûresinin ilk âyetleri muhteşem bir açıklama sunmuştur.

1- Ulvî Âlem ve ondan yansıyan nûra.
2- İdrak ettin mi o güçlü nûrun ne olduğunu?
3- Sonsuzluğa akıp giden içinde hayat taşıyan o ışığı

Nûr Sûresinden ve Târık Sûresinden anlıyoruz ki, hepimiz ışığın maddeye dönmüş boyutlarıyız.

2- "İdrak ettin mi o güçlü nûrun ne olduğunu?"
3- "Sonsuzluğa akıp giden içinde hayat taşıyan o ışığı."

Nûru anlatmak, kelimelere sığmıyor.
O nûru anlamamız için ışıkla misal veriliyor.
Işığı anlamamız için ışık boyutuna ışık olarak geçmeliyiz.
Işık boyutuna geçmemiz içinde ışığın içinden gelen madde boyutunu anlamalıyız.
Madde gemisine binmeliyiz, oradan ışık gemisine geçmeliyiz

Evet, zihinlerin anlayamayacağı kadar güzel bilgiler.

Ulvî Âlem'den bir yıldırım çıkıyor adına nûr diyoruz.
Nûr'un içinden bir ışık formu geliyor.
O ışığın içinde hayat formu var.
Yâni ışığın içinde ışığın taşıdığı madde formu var.

Her birinin içinden âdeta yıldırımlar çakarak, yaşam oluşuyor, varlık görünüyor.

Her varlık, o nûrun beşer elbise giymiş bir boyutudur.

"El Nûr" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Halk sırrına vâkıf olur

Varlığın varoluşun hikmetine erer.
Görünen ve görünmeyen âlemin bir olduğunu anlar
Cümle varlığın bir deryanın damlaları olduğunu hisseder.

“El Nûr” esmâsı, Muhammed boyutudur.

“El Nûr” esmâsı çeken kişi:

“Allah’ım! Beni nûrunla aydınlat.”
“Allah’ım! Gönlümü hikmetlerinle genişlet.”
“Allah’ım! İlminle irfan sahibi olmamı nasip et”
“Allah’ım! Hidâyetine beni kabul eyle”
“Allah’ım! Hazreti Muhammed’i layıkıyla anlamamı nasip et.” Diye içsel hislerde bulunur.

EL RÂFİ

Râfi الرافع **Fenâdan Bekâya yücelten, büyüten, kaldıran, Refref, bir makamdan diğer makama geçiren**

Râfi, raf, ref, refref, refah, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Râfi: Yükselten, adım adım ilerleten, makam makam yükselten, huzura erdiren, kapılar açan, fenâdan bekâya geçiren, gibi anlamlara gelir.

Râfi; makamların açılması, derecelerin yükselmesi, kişinin aslına ulaşmasıdır.

Vâkıa Sûresi 3: "Hâfidatun râfiah."

Meâli: O hakikatleri anlamada kimileri bir yücelik içindedir, kimileri bir kayıp içindedir.

Hâfîdatun :Azalan, kaybolan, kayıp, endişe, alçaltan, içten dışarı çıkartan, oğul veren, torun veren, gizliden açığa çıkan,

Râfiatun : Kaldıran, yükselten, arttıran, yücelik içinde,

"El Râfi" esmâsı, ilm-i irfan yolunda kapıların bir bir açılmasıdır.

Hakikatleri anlayanların derecelerinin yükseltilmesidir.

Ayrıca bir varlığın zaman dilimi içinde, git gide şekillenmesidir.

Mesela insanın, bir cenin iken, adım adım bedenlenmesidir.

Yâni, "El Râfi" esmâsı; adım adım ilerlemek, makam makam yükselmek, ilm-i irfan yolunda makamlar geçmek, fenâdan bekâya ûruc etmek.

Refref kelimesi de râfi kelime kökenden gelir.

Refref, miraç olayında geçer.

Burak ve refref, miraç yolculuğunda, fenâ makamları ve bekâ meratiplerinde akıl boyutu ve zevk boyutudur

Miraç dediğimiz hakikat, ten boyutundan can boyutuna olan, ilm-i irfan yolculuğudur.

Miraç, urûc, rücû, oruç, irci, aynı kökten gelen kelimelerdir.
Yükselmek, yücelmek, aslına dönmek, merdiven, rücû etmek gibi anlamlara gelir.

Fecr Sûresi 28: "İrciî ilâ Râbbike" "sadece vücûdunun sahibine dön."

Miraç; merdiven, yukarı çıkmak diye bilinse de buradaki amaç hakikatlerde idrâki bir yolculuğun adıdır.

Miraç; merdivenle göğe yükselmek değildir.
Miraç; gönül âleminde Hakk'a yükselmektir.

Me'âric kelimesi de miraç kelimesiyle bağlantılıdır.

Biz buradan anlıyoruz ki Allah'ı anlamak için yapılan ulvî yolculuğun yâni idrâki yolculuğun adı miraçtır.

Miraç: İnsanın kendi iç âlemine dönüp, kendi aslını anlama yolculuğudur.
Bu yolculuk ten elbisesinden can elbisesine olan bir yolculuktur.

Miraç iki kısımdır; bedenli olan ve bedensiz olan.

Bedenli olan boyutundaki miraç; bedendeki tecellileri anlamanın yolculuğudur, yâni bedenin işleyişini anlama yolculuğudur.

Bu yolculukta kişi nasıl var olduğunu anlar. Bedeninin, tını yâni ses yâni zikir, işleyiş, sıfat ve vücûd boyutunu anlar. Buradaki anlayış idrâki bir hissiyattır.

Bedensiz olan yolculuk, bedenin geldiği ulvî boyut, yâni bekâ boyutudur.
Bedendeki bir damla nûrun cümle varlıktaki bir damla nûrla birleşme yolculuğudur.
Bu yolculukta zaman yoktur, beden yoktur.
Bu yolculuk zevki bir yolculuktur.
Nûr Sûresinde geçen; nûr üzere nûr âyetinin karşılığıdır.

İşte "El Râfi" esmâsı, fenâ makamlarından bekâ meratiplerine yapılan yolculukta makam makam ilerlemektir, irfaniyete ermektir.

Kişinin içine, kendi aslını anlamak isteği düştüğünde, İlm-i Tevhîd yoluna gelir.

İlm-i Tevhîd yolunda, fenâ ve bekâ makamlarının dersleriyle buluşur.

Fenâ makamları, dünya boyutudur, yâni varlığın var oluşu ve varlığın kendinde her an olan işleyiş boyutudur.

Bekâ makamları ise, varlığın geldiği ulvî boyuttur.

Hakikat yoluna tabi olan talebe, makam makam ilerler.

Her makamda talebenin irfaniyeti artar, derecesi yükselir.

Bu yükselme derecesi, makamlar itibariyledir.

Bir makamdan diğer makama ilerler.

Bir makamın hakikatine erdiğinde, diğer makamın kapısı açılır.

Mesela, varlıktaki işleyiş olan, fiil boyutunun idrâk ettiğinde, sıfat boyutu açılır, sıfat boyutunu idrâk ettiğinde, vücûd boyutu açılır.

İşte makamların bir bir açılması, "El Râfi" esmâsının tecellisidir.

Her bir makamın yüceliği Allah'a aittir.

Talebe, o makamın yüceliğini anladığında, Allah'a ait olan varlıktaki fiil, sıfat, vücûd boyutunun mânâsına ermiştir.

Talebe, Allah'a ait olan yüceliği anladığında, talebenin makamı yükselir, yâni bir makamdan diğer makama ilerler, yâni makamlar ona "El Râfi" esmâsıyla bir bir açılır.

Okullarda, sınıfını geçen talebelerin, bir üst sınıfa geçtiği gibi, makamlar üzere ilerleyiş râfi boyutudur.

"El Râfi" esmâsının tecelli etmesi için, kişinin gönlü irfan yolculuğuna hazır olması gerekir.

Varlık boyutunda ise, "El Râfi" esmâsı her an tecelli eder.

İrfan yolculuğunda ise tefekkür etmek, kapıların açılmasına vesile olur.

"El Râfi" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Sana ait olan makamlarda irfan yolculuğu nasip et ya Râbbi."

"Allah'ım! Eğer hakikat yoluna layık isem, makam makam ilerlememi nasip et ya Râbbi" diye istekte bulunuyordur.

Allah'ım! Çocuklarımızın derecelerini yükselt, ilimde onları ilerlet, mesleklerinde usta olmalarını nasip et, onları başarılı kıl ya Râbbi" diye içten dua etmektir.

EL RAKÎB

Rakîb الرقيب **Kulunu tecellileriyle tutup duran, koruyan,**

Rakîb, kulun her an Allah'a bağlı olma durumudur, Allah her an kulunu tecellileriyle tutar, sarmalar, onu kendine esir eder.

Rakîb, rakebe, kelimesinden gelir.

Rakîb; tutan, koruyan, denetleyen, sarmalayan, bağlayan, gözetleyen, takip eden gibi anlamlara gelir.

Rakîb, rekabet, murakabe, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Rakabe: Aslında boyun veya boyun kökü demektir.

İnsanın boynu nasıl ki başına her an bağlıdır, insanın kendi de her an Allah'a bağlıdır.
Boyun nasıl ki baş ile gövdeyi tutuyorsa, Allah'da her an insanı ve her varlığı tecellileriyle tutar.

Allah "El rakîb" esmâsıyla her an kuluyla meşguldür, kulundaki işleyişin, sıfatların sahibidir, her an kulunun vücûduna hâkimdir, vücûd Allah'ın tecelli mazhariyetidir, her vücûd Allah'ın tecellileriyle her an bir işleyiş halindedir.
Vücûddaki; fiil fâil, sıfat mevsûf, vücûd vücûdun zâtı Allah'tır.

Rakebe kelimesi, esir düşmüş kişilere de denilirdi.

Esir kelimesini iki ayrı anlamda değerlendirebiliriz.

İlki; insan her an Allah'a esir bir haldedir, yâni insanın vücûdu Allah'ın kontrolü altındadır. Vücûdu her an tecellileriyle kontrol eden Allah'tır.

Diğeri; insanın hevasına esir olma durumudur.

Kişi, dünya boyutuna esir halde yaşar, mala mülke, şana şöhrete, gururuna kibrine, öfkesine hiddetine esir haldedir.
Kişi, bunlardan kurtulmadığı müddetçe, bir ömür esaret içindedir.
Kişi hevâ esaretinden kurtulmalı, Allah'a esir olmalıdır, yâni Allah'a her an secde halinde olmalıdır.

Kişinin, Allah'a esir olması, kişinin özgür olmasıdır.
Kişinin hevasına bağlı olması, onun esir olmasıdır.

Rakip kelimesi de buradan gelir, kişiye rakip olan, her an onu gözetler, onu takip eder.

Allah her varlıkta, "El Rakîb" esmâsıyla, varlığı kuşatır, tecellileriyle sımsıkı tutar, kendine bağlar, kontrol eder.

Her varlık el rakîb esmâsıyla Allah'ın kontrolü altındadır.

Ahzâb Sûresi 52: "Ve kânallâhu alâ kulli şeyin rakîbâ."

Meâli: "Allah'dır bütün her şeyi tecellileriyle tutan."

Murakabe kelimesi de, rakîb kelime kökünden gelir.

Murakabe:
Kişinin kendi iç âlemine dönmesi, kendini muhasebe etmesidir.
Kişinin kendini kontrol etmesidir.
Kişinin varlığı araştırıp gözlemlemesidir, varlıktaki işleyişi, varoluşu ve varedeni anlamaya çalışmasıdır.
Bir şeyi inceleyip analiz etmesidir.

Kişi her an kendini denetlemelidir, kendini muhasebe etmelidir.
Her duygu ve düşüncenin kaynağına kadar inmeli, geldiği yeri tespit etmelidir.

Kâf Sûresi 18: "Mâ yelfızu min kavlin illâ ledeyhi rakîbun atîdun."

Meâli: "Sözün telaffuzunda kalmayın, onu anlamak üzere değerlendirin. Hakikatleri anlamak için her an araştırın gözlemleyin."

Mâ yelfızu	**: Lafız, söylenen, telaffuzda kalmayın, mutlak,**
Min kavlin	**: Söz, söylemek, kullanılan sözler,**
İlla ledey hi	**: Var, başka, sadece, değerlendirme, onda vardır, yanında, ona ait**
Rakibun	**: Gözeten, kontrol eden, araştırıp gözlemleyen, tutan,**
Atidun	**: Hazır olan, görünüp duran, var olan, her an,**

Rekabet kelimesi de buradan gelir.

Rekabet; daima görüp kontrol eden, gözeten, bekçi, binici, bir vasıtaya binmiş olan gibi anlamlara gelir.

Allah kulunun bedeninde, rakîb esmâsıyla kulunu gözetir, kulunun beden vasıtasında ona şah damarından yakındır.

“El Rakîb” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

“Varlığı her an kontrol eden Allah’tır” şuuruyla yaşar.

“Vücûdların sahibi Allah’tır, vücûdlar Allah’tan gelir Allah’a döner” şuuruyla yaşar.

Her an kendini muhasebe eder, kendini kontrol eder, yâni her an murakabe içindedir.

Ağzından çıkan sözün farkındadır, yaptığı şeyin farkındadır.

Bir sözü söylemeden önce, onu düşünür, gerekirse onu söylemez içinde tutar, gerekirse, sözü söyler rahmete kapı açar.

Tüm duygu ve düşüncelerini, hâl ve davranışlarını kontrol eder.

“El Rakîb” esmâsı çekmek:

“Allah’ım! Aklımı kontrol etmemi nasip eyle, aklımdan geçen düşüncelerin zulme mi rahmete mi kapı açtığını anlamamı nasip eyle”

"Allah’ım! Ağzımdan çıkan sözleri, çıkmadan önce kontrol etmemi nasip eyle”

“Her an kendimi murakabe içinde eyle.”

“İlimde irfanda ilerlememi, araştırma içinde olmamı, keşifler yapmamı nasip eyle”

“Duygu ve düşüncelerimi anlamamı ve bunların oluştuğu kaynağı görmemi ve bunları kontrol etmemi nasip eyle”

“Hâl ve davranışlarımı kontrol etmemi nasip eyle”

“Senin varlığı nasıl kontrol ettiğini anlamamı nasip eyle” gibi hisler içinde olmaktır.

EL RAÛF

Raûf الرؤوف Niteliklerin sahibi, zarif, şekillendiren, biçim veren, şefkat veren, rahmet veren,

Allah, rahîmi raûftur, yâni tüm âlemi kendi özünden açığa çıkarır, her varlığı, nitelikleriyle sarar, şekillendirir, şefkat hissini, rahmet hissini, koruyuculuk hissini verir.

Râuf esmâsı, birçok esmânın filizlenmiş boyutudur.

Raûf, refet, aynı kelime kökünden gelir.

Varlıktaki niteliklerin, zarâfetin, şefkatin, rahmetin, koruyuculuğun sahibi "El Raûf" esmâsıyla Allah'tır.

Hadîd Sûresi 9: "Huvellezî yunezzilu alâ abdihî âyâtin beyyinâtin li yuhricekum minez zulumâti ilen nûr ve innellâhe bikum le raûfun rahîm."

Meâli: "Ki O'dur, cehaletin karanlığından hakikatlerin aydınlığına çıkarmak için, kuluna apaçık delillerle hakikatleri sunan. Muhakkak ki Allah, sizdeki niteliklerin sahibidir, sizi özünden varedendir."

Bakara Sûresi 143: "İnnallâhe bin nâsi le raûfun rahîm."

Meâli: "Muhakkak ki Allah insanları özünden varedendir, elbette şefkati verendir."

Nahl Sûresi 7: "İnne Râbbekum le raûfun rahîm."

Meâli: "Muhakkak ki sizi vücûdlandıran, elbette size şefkat verendir, tüm varlığı özünden varedendir."

Analık duygusu, kardeşlik duygusu, dostluk duygusu, anne babaya şefkat duygusu, tüm heyecanların duygusu, "El Râuf" esmâsından filizlenir.

Mesele bir tavuğun, civcivlerine saldıran tilkiye kartal misali atlaması, raûf esmâsından gelir.

Varlıktaki raûf esmâsı boyutuyla buluşan kişinin gönlünde, şefkat duygusu, koruyuculuk duygusu, sahiplenme duygusu olur.

Rahîmiyet boyutuyla bağ kurmak, raûf esmâsıyla bağ kurmaktır.

Onun için Kur'ân'da, râuf râhim birlikte geçer.

Tüm varlık Allah'ın rahîmiyet boyutundan gelir ve böylece tüm varlık birbiriyle kardeştir.

Nasıl ki anne rahminden gelenler kardeş ise, her bir varlık da birbiriyle kardeştir.

İşte, rahîmiyet boyutuyla bağ kurmak, her varlığa kardeş olarak bakabilmeyi getirir.

Ve böylece kişinin gönlünde raûf esmâsı tecelli eder.

Raûf esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Çevresindeki tüm varlığa karşı, duygusal davranır, koruyucu davranır, kardeşçe davranır.

O kişide acıma hissi yüksektir, şefkat hissi yüksektir

Dünyanın neresinde bir insan sıkıntı içinde olsa, onu hisseder, ona yardım yapılması için gayret eder.

"Raûf-u Kâlb" sahipleri, "El Raûf" esmâsı gönüllerinde tecelli etmiş kişilerdir.

Yâni onların kâlblerinde; şefkat, rahmet, merhamet, koruyuculuk, acıma, yardım, hisleri vardır.

O kişiler; kâmil kişilerdir, erdemli kişilerdir, bilge kişilerdir, feraset sahibi kişilerdir.

El Raûf esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Gönlümü senin sevginle, şefkatinle doldur"

"Allah'ım! Sıkıntıları olanların, sıkıntılarına çare gönder"

"Her an senin, rahîm ve rahmân boyutunla bir bağ içinde yaşamamı nasip et"

"Tüm duygu ve düşüncelerim, hâl ve davranışlarımı rahmet üzere, sevgi üzere, şefkat üzere olsun"

"Allah'ım! Senin şefkatinden, sevginden kopmamıza izin verme" gibi hisler içinde olmaktır.

EL REŞÎD- EL MÜRŞÎD

Reşîd الرشيد **İlmiyle irşad eden, doğru yola eriştiren, aklın çalışmasını veren, olgunlaştıran,**

Mürşid مُرْشِدْ **Tüm varlıktan ilmiyle irşat eden, yol gösteren, yolu açan.**

Reşîd, Mürşîd, Reşat, İrşat, Rüşd, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah her varlığın gelişiminde ve olgunlaşmasında rüşd sahibidir.

Bir çocuğun büyüyüp olgunlaşması da, bir meyvenin olgunlaşması da, bir filizin büyüyüp ağaç olarak olgunlaşması da, hep Allah'ın rüşd tecellisidir.

Kehf Sûresi17: "Murşîd."

Kehf Sûresi "Fe len tecide lehu veliyyen murşid"
Meâli: "Allah'tan başka doğru yolu gösteren bir dost bulamazsın."

Allah, var ettiği varlıktaki işaretleriyle kendini irşâd eyledi, kendini gösterdi.

Açığa çıkan tüm varlık, varlığın geldiği boyutun ispatıdır.

İlim, Allah'ın mürşîd boyutudur.

Açığa çıkan varlığın özündeki işaretler, deliller, varlığın kendindeki varlığın sahibini gösterir.

Allah kendini "El Mürşîd" esmâsıyla ispat eder.

Allah bize şah damarımızdan yakındır.

Bizim bunu anlamamız için, kendi vücûdumuzu ilmen idrâk etmemiz gerekir.

İşte Allah'ın mürşîd boyutu, kendinden açığa çıkan varlıkta kendini ilmi olarak ispat etmesidir.

Allah, ilim sıfatı ile kişiyi irşâd eder.

Toplumda mürşid diye anılan kimseler, Allah'a yol gösteren kimselerdir.
Lâkin onlar irşad edemezler, sadece irşad yolunu gösterirler.
Onlar sadece tebliğ ederler, yâni irşad yolu ve yöntemiyle ilgili bilgiler verirler.

Bu durum Kur'ân'da Cin Sûresinde 21, 22, 23. âyetlerde çok güzel izah edilmiştir.

Cin Sûresi:

21- "Kul innî lâ emliku lekum darren ve lâ reşedâ."
22- "Kul innî len yucîrenî minallâhi ehadun ve len ecide min dûnihî multehadâ."
23- "İllâ belâgan minallâhi ve risâlâtih ve men yasıllâhe ve resûlehu fe inne lehu nâre cehenneme hâlidîne fîhâ ebedâ."

Meâli 21- "De ki: Benim kendime ait bir gücüm yoktur. Size bir zararım olmaz ve irşad edemem."
Meâli 22 -"De ki: Beni Allah'tan başka biri koruyamaz ve O'ndan başka sığınılacak yer de yoktur."
Meâli 23- "Sadece Allah'ın hakikatlerini ve tüm varlık kitabında O'nun hakikatlerinin yazılı olduğunu tebliğ ederim. Kim Allah'a isyan ederse ve o resulü anlamazsa, artık onun hâli, devamlı cehaletin cehenneminin o yakıp yakıcı hallerinde kalmaktır."

Âyetler dikkatlice incelendiğinde; kişinin kendine ait gücü yoktur ve kişinin irşad etme gücü de yoktur.

Allah'tan başka sığınılacak yoktur, Allah'tan başka koruyucu yoktur.

Mürşid dediğimiz kâmil kimseler," İllâ belâgan" âyetinin işaret ettiği gibi, sadece tebliğ ederler. Yâni bilgiler verirler.

Bu bilgiler, tüm varlık kitabında Allah'ın ilminin satır satır yazılı olduğunu varlığın öz boyutu ile ilgili bilgilerdir.

Hakk yolunun Mürşid-i Kâmilleri, hakikatleri arayanlara yol gösterirler.
Onun için birçok Kâmil insan şöyle demiştir "Mürşid olan Allah'ın âlim isminin tecellisi olan ilimdir"

Bizleri her varlıktan her an Allah'ın ilmi irşad eder.
Yâni bizleri irşad edecek olan Allah'tır.

Kâmil insanlar, yalnızca nereye bakmamızı nereden ilmi alacağımızı gösterirler.
Yâni İlme ait olan bilgileri tebliğ ederler
Bizi irşad eden Allah'ın ilmidir.
Âlim olan Allah'tır, ilmin sahibi O'dur.
O ilmiyle bizi irşad eder.

Kâmil kişiler, Allah'ın rüşd esmâsıyla ilm-i irfan yolunda olgunlaşmış kişilerdir.

Kâmil bir insanın tanımanın incelikleri şöyledir:

Gelen talebeyi ilk anda Hakk'a yönlendirir
Talebelik makamına gelen gelen kişiyi, ilk anda kendi vücûduna döndürür.
Tüm aradığı soruların cevabının kendinde olduğunu belirtir.
Yolun da yolcunun da kendisinin olduğunu belirtir.

El etek öptürmez.
Tevhîd şuurundan ayrılmaz.
Sözleri ve yaşantısı tutarlılık içindedir.
Alnının teriyle çalışır karnını doyurur.

Kimini büyük görüp, kimini küçük görmez.
İnsanları, inançlarına, ibadetlerine göre kültürlerine göre ayırmaz.
Kızmaz, kimseyi kötülemez.
İnsanları Allah'la, şeytanla korkutmaz.
Kendilerini gerçek murşîd, başkalarını sahte ilan etmez.
Kendilerini evliya, veli, gavs, mehdî, mesîh, seçilmiş ilan etmez.
Dedikodu, fitnelik, fesatlık bilmez.
Sabırlıdırlar, her şeyin hikmetini arar.

Kendilerine hidâyet verilmiş başkalarını hidâyetsiz ilan etmez.
Zenginlik, makam, saltanat derdine düşmez.
Tekasür Sûresinde belirtildiği gibi, çoğalma derdine, bu kadar müridim var, halifem var derdine düşmez.
İnsanları şeriatlı-şeriatsız diye ayırmaz.
Onlar bilirler ki bu âlem Allah'ın şeriatıdır, Ulvî nizâmıdır.
Gelen talebeye hemen, varlığın ilim boyutuna bakmasını tavsiye eder.
Varlıktaki işleyişi anlamasını tavsiye eder.

İşte, Allah'ın "El Reşîd- El Mürşîd" esmâları iç içedir. Varlığın olgunlaşmasında her an tecelli eder.

Bu esmâ boyutuyla bağ kuran kâmil insanlar da, kişilerin ilm-i irfan yolunda yol almalarına vesile olurlar.

Allah, ilmiyle kişiyi irşad eder.
Âlim olan Allah'tır, ilmiyle yol gösteren O'dur.
İlmiyle irşad eden O'dur.

Bir örnek vermek gerekirse:
Bir göz doktoruna, kitaplar mı yol gösterir yoksa gözün kendisi mi?
Kitapların yol gösterdiği, gözün kendi sistemidir.

Göz adına yazılan kitapların tamamı, gözdeki yazılı olan ilmi okuyarak oradan ulaşılan bilgilerle yazılmıştır.
Göz doktoru, gözdeki ilimle, gözü öğrenir.
Göz adına yazılan kitapların tamamının ana kaynağı gözün kendisidir.

İşte Allah her varlıktan "El Reşîd" esmâsıyla yol gösterir, olgunlaştırır.

Gönüllerinde "El Reşîd" esmâsı tecelli eden kişiler:

Olgun kişilerdir, sabırlı kişilerdir, yol gösteren kişilerdir.

Her mesleğin kâmil insanları bulunur, bunlara usta denir.

Her yolun da üstatları vardır, onlarda kendi yollarına vâkıf kimselerdir.

Onlar öğretmendirler, talebelerine yol gösterirler, talebelerinin olgunlaşmasına vesile olurlar.

"El Reşîd" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Varlıkta senin reşîd esmânla bağ kurmamı nasip et"

"Allah'ım! İrşad olmamı, seni layıkıyla anlamamı nasip et"

"Allah'ım! İlmin üzere hareket etmemi nasip et"

"Allah'ım! Hurafelerden, bâtıl alandan beni uzak tut"

"Allah'ım! Gönlümü ilminle doldur, irfan sahibi olmamı nasip et" diye hislerde olmaktır.

EL REZZÂK

Rezzâk الرزّاق Her varlığa yaşaması için lütûflar sunan, rızıklandıran

Rezzâk, rızk kelimesinden gelir, rızık veren demektir.

Varlıktaki sıfatlar boyutu da rezzâk esmâsının tecellisidir.

Her varlığın besleneceği bir rızkı vardır, Allah "El Rezzâk" esmâsıyla her varlığı rızıklandırır.

Her varlığın, hayatlarını devam ettirebilmeleri için ihtiyaçları vardır, işte bu ihtiyaçlara rızık denir.
Rızkı verene de "Rezzâk" denir.

Rezzâk; sadece maddi rızık veren demek değildir.
Varlığın maddi ihtiyaçları vardır.
Ama insanın, hem maddi hem manevi ihtiyaçları vardır.
İnsana hakikatler yolunda, manevi rızıklar vardır, bu manevi rızıklar Allah'a ait olan makamlarının sırlarının açılmasıdır.

Zâriyât Sûresi 58: "İnnallâhe huver rezzâku zul kuvvetil metîn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah; O'dur rızık veren, tüm varlıktaki kudretin sahibi, tüm varlığı sapasağlam tutan."

İnne Allah : Muhakkak ki, şüphesiz, Allah,

Huve er rezzâk : O, rızık veren, rezzak, fayda, yarar, has, nasip

Zu el kuvveti : Sahip, kuvvet, güçlü, kudret,

El metinu : Sağlam, güçlü, dayanıklı, güvenilir olan,

Bakara Sûresi 172: "Yâ eyyuhâllezîne âmenû kulû min tayyibâti mâ razaknâkum veşkurû lillâhi in kuntum iyyâhu tabudûn."

Meâli: "Ey iman edenler! Size sunduğumuz rızıklardan güzelce, uygun bir şekilde yararlanın ve varlığınızın sahibinin Allah olduğunu bilip teslim edin, sadece O'nun kulu olduğunuzu anlayın."

Kişi, kendine sunulan rızıkları asla unutmamalıdır.

O rızıklardan bedeninin fayda bulmasını hiç unutmamalı ve her an şükür içinde olmalıdır.

Şükür, bize sunulan nimetlerin farkına varmaktır.

Verilen nimetleri sunan kimdir? Bunu bilmek sahibine teslimiyet içinde olmak, minnettar olmaktır.

Şükür, Allah'a kul olmanın sırrıdır.

Kişinin beden boyutu, varlıkta olan rızıklardan faydalanarak yaşamını devam ettirir.

Ama gönül boyutunun rızkı ise, Allah'ın hakikatlerine ârif olmakla haz bulur.

İnsanın gönlü; kendi vücûd evreninde yolculuk yapmak, sırlara şahit olmakla açılır.

Manevi rızıklar, Allah'a ait olan, zikir, fiil, sıfat, zât, rûh, nûr, boyutlarını görmekle açılır.

Manevi rızka erişmek için, kişinin edep sahibi olması gerekir.

Kişi, aklını ve gönlünü temizlerse, hakikatler ona açılacaktır, o Allah'ın ulvî makamlarından rızıklanacaktır.

Gönüllerinde "El Rezzâk" esmâsı tecelli eden kişiler:

Maddi manevi Allah'ın rızıklarına eren kimselerdir.

Varlıkta Allah'ın lütûflarına erişen kimselerdir.

Hem rızka ulaşan, hem de rızık yolunu gösteren kimselerdir.

"El Rezzâk" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! İlâhi lütûflarından nasiplendir beni ya Râbbi"

"Allah'ım! Varlıktaki rızıklarını anlamamı, onların ölçüsüne ulaşmamı ve çevreme faydalı olmamı nasip eyle"

"Allah'ım! İlm-i Tevhîd yolunda, nice makamının rızkına nâil eyle"

"Allah'ım! Rızıklarından fayda bulmamı ve her an şükür içinde olmamı nasip eyle" Hislerinde olmaktır.

EL SABÛR

Sabûr الصبور Bir şeyin sonunu düşündüren, sona odaklayan, sabır veren, bekleten, hikmetini düşündüren

Allah'ın varlıktaki "El Sabûr" boyutu muhteşem işlemektedir.

Sabr; beklemek, dayanmak, karşı koymak, direnmek, sebat etmek, göğüs germek, gibi anlamlara gelir.

Sabır, zaman ile alakalı bir boyuttur.

Her şey zamanı gelince açığa çıkar, zamanı gelince gerçekleşir.

Mesela bir ağacın meyve vermesi, zaman dilimi içinde gerçekleşir.

Meyve hemen oluşmaz, önce yapraklar, sonra çiçekler, sonra meyve oluşur.

İşte bu zaman dilimi akışı, her şeyin bir bekleme zamanı, "El Sabûr" boyutudur.

Güneşin doğması, batması zamanı gelince olur.

Bu zamanın gelişi, belli bir zaman akışı içindedir.

İnsan varlıktaki "El Sabûr" esmâsının akışını iyi yakalamalıdır.

Sabrın ne olduğunu anlamalı ve bunu hayatına geçirmelidir.

Varlığın bir sabır boyutu olduğu gibi, kişinin de yaşamı içinde bir sabır dilimi olmalıdır.

Eğer kişi sabrın ne olduğunu iyi anlarsa, bir şeyin nereye gittiğini ve sonucunun ne olacağını bilir.

Kişi sabrı yakalayamazsa, isyana, öfkeye, hiddete, kavgaya kayar.

Sabır beklemektir, dayanmaktır, zamanın akışını görebilmektir.

İnsana hep sabretmesi tavsiye edilir, fakat insan bu sabırda zaman dilimini iyi anlayabilmelidir.

Âl-i İmrân Sûresi: "Yâ eyyuhâllezîne âmenu usbirû ve sâbirû ve râbitû vettekûllâhe leallekum tuflihûn."

Meâli: "Ey iman edenler! Sabrın ne olduğunu anlayın ve sabredin ve tüm varlığı birbirine bağlayan Hakk sırrını anlayın ve fenalara düşmekten sakının, Allah'a ortak koşmayın. Umulur ki başarırsınız."

Yâ eyyuhâ ellezine amenu : ey iman edenler, emin olanlar, mü'min olanlar

Usbirû : Dayanmak, sabretmek, sebat etmek, beklemek

Ve sabiru : Sabır, direnmek, beklemek, zaman akışını görmek

Ve râbitû : Alaka, bağlantı, irtibat, varlıktaki hakk bağlantısı

Ve ittekû allâhe : Fenalardan sakının Allaha ortak koşmayın

Lealle-kum tuhlifun : Umulur ki, başarırsınız, felah, özü anlamak,

Sabrın ana noktası, zaman dilimidir, her şey bir zaman dilimi içinde gerçekleşir.

İnsan, bu zamanın gelişini beklemeyi bilmelidir.

İnsanın başına gelen her şeyden ders çıkarmalıdır, eğer kişi olaylardan dersini alırsa, sabrın ne olduğunu anlayacaktır.

Sabrın boyutu Allah'a dayanmaktır.

Yoksa kişinin, öfkeli olduğu zamanda, birine pusu kurarak beklemesi sabır değildir.

Sabır muhakkak ki rahmete kapı açar.

Nasıl ki Allah'ın sisteminde, ağaçtan meyve oluşuncaya kadar, bebeğin büyümesine kadar bir zaman dilimi varsa, bir bekleme varsa, kişinin de bunu görmesi ve ona göre davranması gerekir.

İşte o zaman kişinin gönlünde "El Sabûr" esması tecelli edecektir.

Kişinin başına bir olay gelse, o olaydan gerekli dersi çıkarmak için sabretmelidir ve olayı iyi okumalıdır.

Başına bir olay gelen kişinin önünde iki kapı vardır.

Biri sabır kapısıdır.

Biri isyan kapısıdır.

İsyan kapısını açan; öfke, hiddet, kin, nefret, karamsarlık, acelecilik, intikam gibi duygularla karşı karşıya kalır ve kişi akıllı düşünemez, akıllı hareket edemez.

Ama kişi, sabır kapısını açarsa; bekler, olayı çözmeye çalışır, olaydan gerekli dersi çıkarmaya çalışır.

Her olaydan gerekli dersi çıkaran, bunu ileride başına gelen başka bir şeyde kullanır, o derse göre hareket eder.

Kâmillik, ders çıkarmaktan geçer.

İşte sabır kişinin hayatında çok önemlidir.

Sabreden, tevekkül sahibidir.

Sabretmek beklemektir, zamanı geldiğinde hareket etmektir.

“El Sabûr” esmâsı gönüllerinde tecelli esen kimseler:

Sabırlıdırlar, isyan etmezler, gerekli mesajı yakalarlar.

Onlar öfkelenmezler, içlerinde kin nefret gibi duygular yoktur.

Dillerini tutmasını bilirler, ne zaman konuşacaklarını bilirler.

Onlar zaman diliminin akışını çok iyi görebilirler.

Onlar sonuca endekslidirler.

Bir olayda hemen parlamazlar, o olayın nereye akacağını sezerler.

“El Sabûr” esmâsı çekmek:

Allah’ım! Senin “El Sabûr” esmânı anlamamı, varlığın akışında o esmâyı görmemi nasip eyle”

“Allah’ım! Başıma gelen her sıkıntıda, sabretmemi, sana dayanmamı nasip eyle”

“Allah’ım! Bir şeyi gerçekleştirmemde, bir ölçü içinde çalışmamı ve sonucu beklememi nasip eyle” diye isteklerde bulunmaktır.

İçinden geleç bir öfke durumunda, ya sabır diyerek öfkesini yutmayı istemektir.

EL SAMED

Samed الصمد **Hiçbir şeye muhtaç olmayan**

Samed, sam, som, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Samed; muhtaçsız olan, lütuf sağlayan, pek yüksek, öz olan, dâim, saf, katışıksız, karışmış değil, gibi anlamlara gelir.

İhlâs Sûresi 2: "Allâh el samed" "Allah hiçbir şeye muhtaç değildir."

Cümle varlık, bir şeylere muhtaçtır, ama Allah hiçbir şeye muhtaç değildir"

Allah sameddir, insan ise muhtaçtır.

İnsan, nefes almaya, yemeğe, içmeye, uyumaya muhtaçtır.

Allah ise, yemeğe, içmeye, uyumaya muhtaç değildir.

Allah'ın uyuması uyuklaması yoktur.

Bakara Sûresi 255: "O'nun yaşı olmaz, uyuması olmaz."

Lâ tehuzu-hu : Onun olmaz, çekmek, kabul etmez,

Sinetun : Sene, yıl, yaş, uyuklama hali

Tüm varlığın kaynağı Allah'tır ve her bir varlık, diğer bir varlığa muhtaçtır.

Ve tüm varlık Allah'a muhtaçtır.

Kullar, lütuflarıyla ihtiyaçlarını gideren Allah'a muhtaçdır.
Allah ihtiyaçları giderendir, işte bu "Samed boyutudur."

Tüm varlık, Allah'ın samed boyutuna dönüktür.

"Samede samdehu" kelimesi, "İhtiyaçları için, ona yöneldi" demektir.

Nasıl ki insan su içmek için suya yönelir, yemek yemek için yemeğe yönelir, tüm varlık da, ihtiyaçlarını gidereceği Allah'a yönelir.

Allah varlıktaki tecellileriyle, varlığı birbirine muhtaç eyler.

Tüm varlığı kendi lütûflarına muhtaç eyler.

Allah sameddir, yâni hiçbir şeye muhtaç değildir, varlık ise Allah'ın nimetlerine, lütûflarına muhtaçtır.

Allah'ta eksik kusur yoktur, ama kullarında muhtaçlık vardır.

Allah özdür, saftır, tertemizdir, katışıksızdır, yâni Allah sameddir, hiçbir şeye muhtaç değildir.

"El Samed" gönüllerinde tecelli etmiş olanlar:

Saf tertemiz bakışlara sahiptirler.

Varlığın öz boyutuna bakarlar, Hakk'tan gayrı bir şey görmezler.

Onlar bir kuldan bir şey beklemezler, bir kula muhtaç olmazlar.

Asla kendilerini aciz hissetmezler.

"El Samed" esmâsı çekmek:

Allah'ım! Beni kimseye muhtaç etme, her an kendine dayandır, senden beklettir, çok çalışmamı, üretmemi, ihtiyacı olanlara koşmamı nasip et ya Râbbi"

Allah'ım! Sen noksansızsın, kusursuzsun, hiçbir şeye muhtaç değilsin, biz ise muhtacız, eksiğiz, kusurluyuz, aciziz, bu şuurdan kopmamıza izin verme ya Râbbi" diye dualar etmektir, Allah'a dayanmaktır.

EL ŞEHÎD- EL ŞÂHİD- EL ŞÜHEDÂ

Şehîd الشهيد **Her an her yerde hazır olan, şâhid olan, sıfatlarıyla zâtına bağlı olan, bilen, idrâk eden, gören, hisseden, ispat eden,**

Şühedâ شَهِيدًا **Her an her yerde hazır olan, her varlıkta işaretleriyle kendini ispat eden, şehadetini tecelli ettiren, fâni ettiren, kulunun fâniliğini kuluna ispat eden**

Şahit, şehit, eşhedü, şuhud, şühedâ aynı kökten gelen kelimelerdir.

Şehid, şahit aynı anlama gelir.

Şahid: Her yerde her an hazır olan, gören, bilen, farkında olan, anlamlarına gelir.

Allah, kendi kendine şahitlik yapmak istedi, varlığı var eyledi.

Varlığı sıfatlarıyla donattı, zâtıyla varlığı ihâta eyledi.

Kendi sıfatlarıyla, kendi zâtına şahitlik eyledi.

Allah yerlerin göklerin hükümranıdır ve Allah bütün her şeyin şahididir.

Şahit olan Allah'tır, şahitlik sıfatlar ve zât boyutunun hakikatidir.

Nasıl ki insan aynada kendini görüyorsa, Allah'da varlık aynasından tüm tecellileriyle "El Zâhir" esmâsıyla kendini aşikâr etmiştir.

Burûc Sûresi 9: "Ellezî lehu mulkus semâvâti vel ard vallâhu alâ kulli şeyin şehîd."

Meâli: "Allah yerlerin göklerin hükümranıdır ve Allah bütün her şeyin şahididir."

Ellezî lehu mulku : Mülkü ona aittir, hükümdarıdır,

El semâvâti : Ulvi âlemin, semalar, gökler

Ve el ardı : Arz, yeryüzü, dünya, beden, toprak,

Ve Allâh : Allah, Hû, bütün her şeydeki kudret.

Alâ kulli şeyin : Bütün her şeyde,

Şehid : Şahitlik, gerçek, has olma, her an her yerde hazır olan,

Allah her an her yerde hazır ve nazır olandır.

Âl-i İmrân Sûresi 81: “Fe eşhedû ve ene meakum mineş şâhidîn.”
Meâli: “Artık görüp bilin ve Ben her an her yerde sizinle beRâberim.”

Âl-i İmrân Sûresi 18: “Şehide Allah” “Allah şahittir”, “Allah her an heryerde hazır ve nazırdır.”

Şahitlik, Allah’ın kendini varlık boyutundan tecellileriyle açığa çıkarması, kendini ispat etmesidir.

Bu görünen âlem şehadet âlemidir.

Cümle varlık Allah’ın niteliklerinin şehadet boyutudur.

Her bir varlık âyettir, âyetler Allah’ın kendine şahitlik eder.

Ezandaki yedi makamdan iki makamı şahitliğe işaret eder.

"Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah"
"Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah"

"Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah"
"Eşhedü enne Muhammeden Rasûlullah"

Ezanda, günde yirmi defa okunan “Eşhedü” kelimesi, şahit olmaya işaret eder.

İnsan, şahit olacak tek varlıktır.

İnsan, varlığın kendinde olan, tüm yaratılış sırlarına şahit olmadan, Allah hakikatine eremez.

Kişinin kendi aslına şahit olması, Allah’a şahit olmasıdır.

Varlık her boyutuyla şahit olunacak boyuttur.

Varlık boyutundan, Allah’ın kendi kendine şahitlik etmesini, kendi kendini ispat etmesini, bir misal ile açıklamaya çalışalım.

Aynı anne babadan olan çocukların şahitlik boyutu, ispatı “Dna”dır.

“Dna” daki benzerlikler, baba ve annelerin, evlatlarıyla olan bağlarını ortaya koyar.

Kardeşlerin de “Dna” benzerliğiyle, kardeş oldukları ispat edilir.

Yâni bir annenin ya da babanın, şahitliği evlatlardır, “Dna” bunun ispatıdır.

Birbirine kardeş olanların ispatı “Dna”dır.

İşte Allah'a şahitlik boyutu da, varlıktaki âyetlerdir, niteliklerdir.

Âyetlerle, niteliklerle yola çıkanın yolu, Allah'a çıkar.

İşte Allah kendisi kendine, âyetleriyle nitelikleriyle şehadet eder.

Allah kendine, insandan şahitlik eder.

İnsanın Allah'a şahit olması için de, Allah'a ait olan âyetleri, nitelikleri iyi okumalıdır.

Bunun için Hazreti İbrâhîm, Tevhîd derslerinde, fenâ makamlarını düzenlemiştir.

Bu derslerde, Allah'a ait olan, zikir, fiil, sıfat, zât boyutlarının bilgileri sunulur.

Bu bilgiler, "Allah nedir?" sorusunun cevabına yol gösterir.

Zikir boyutu; Allah'a olan varlıkta ki sesleniş, nefes, frekans, tını, dediğimiz zikrAllah boyutudur.
Bu boyut "Zikrullah" dersinde anlaşılır.

Fiil fail boyutu, "Tevhîd-i Efâl" dersidir.
Fiil, her varlıktaki olan işleyiş boyutudur.
Her varlıkta her an hiç durmadan fiiliyle fâil olan Allah'tır.

Her varlıktan her an sıfatlarıyla tecelli edip duran Allah'tır.
Allah sıfatlarıyla tüm varlığı ihâta etmiştir.
İşte bu ders, "Tevhîd-i Sıfat" dersidir

Her varlığı zâtı ile tutan Allah'tır.
Zâtı mutlak olan, Zâtıyla yüce olan Allah'tır.
Her bedeni vücûduyla tutan Allah'tır
Bu da "Tevhîd-i Zât" dersidir.

Kişi bu derslerle, varlıkta her an tecelli eden Allah'a şahit olur.

Allah'a şahit olmanın yolu, varlığın kendisidir.

Her varlık Allah'ın yoludur.

"Onun yolu varlıkların sayısı kadardır" denilmesi bu sebeptendir.

Şurâ Sûresi 53. âyet bu hakikate işaret eder.

Şurâ Sûresi 53: "Sırâtıllâhillezî lehu mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ard e lâ ilâllâhi tesîrul umûr."

Meâli: “Göklerde olan ve yerde olan ne varsa, her şey Allah’ın yoludur. Tüm varlıkta her an olan işleyiş Allah’a ait değil midir?“

Sırâtı Allâh	**: Yol, ona giden yol, Allah, Allah’ın yolu**
Ellezî lehu	**: Ki onundur**
Fi el semevat	**: Göklerdekiler, göklerde olan**
Ve ma fi el ard	**: Bütün her şey, ne varsa, yerde olan,**
E lâ ila Allah	**: Değil mi, yok, Allah**
Tesir el umur	**: Olup duran işler, varlıkta olan işleyiş, döner, dolaşır,**

Varlığın hakikatine şahit olan Allah’a şahit olur.

Kişi, Allah’a şahit olmadığı müddetçe, Allah hakkında konuşması yalandır.

O sadece duyduklarını aktarır.

Kişinin şahit olabilmesi, kendini bilme merakına düşmesiyle başlar.

Ben kimim?
Nasıl varoldum, beni kim varetti?
Nereden geldim, nereye gidiyorum?
Bu dünya nasıl varoldu, varedicisi kim?
Bu âlem tesadüfen mi oldu, bir varedicisi var mı?
Bu âlem var olmadan önce ne vardı?
Bu âlemin sonu var mı, sonrası ne olacak?

Allah denilen nedir, nerede bulunur?
Allah'a kim Allah dedi?
Eğer Allah varsa, Allah'ı bilebilir miyim, görebilir miyim?
Eğer yoksa, Allah ismi nereden çıktı?

Gibi sorular kişinin arayışıdır.

Bir arayışa düşen kişi, okunacak boyutun varlık olduğunu anladığında, varlığın hakikatlerine yavaş yavaş şahit olmaya başlar.

Ezanda okunduğu gibi, şahit olmadan, iman sahibi olunmaz.

İman etmenin yolu, şahitliktir.
Müslüman şahit olandır.

Allah insana; şahit olabilecek kabiliyet vermiştir.

Akıl etme, fikir üretme, düşünme, analiz etme, hakk ile batılı ayırt edecek kabiliyetler vermiştir.

İnsanın kendini bilme yolunda, okuyacağı ilk kitap, kendi vücûd kitabıdır.
İnsan öncelikle kendine şahit olmalıdır.

İnsanın, aradığı tüm soruların cevabı kendi vücûd kitabında satır satır yazılıdır.
Kendini bilen kişi, kendine şahit olan kişidir.

Kişinin kendine şahit olabilmesi için, kendi vücûd sistemini incelemelidir.
Kendi vücûd sisteminde olan Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik işleyişi araştırmalıdır.

Vücûdun geldiği boyutu düşünmelidir.
Kendini bilen, varlığın varoluşunu da anlar ve varlığın birbiriyle bağını da anlar ve tüm varlığı tutan kudreti de anlar.
Ve tüm varlığın birbiriyle kardeş olduğunu da anlar.

İnsan olmak, kendini bilmekte gizlidir.
İnsan olmak, şahit olmakta gizlidir.
İnsan olmak, fenâfillah, bekâbillah sırrında gizlidir.

Şahitlik mertebesinde olanlar, Hazreti Muhammed'in evlatlarıdır.

Şahitlik boyutuna erenler:

Eşhedü hakikatine erenlerdir.
Kendi vücûdlarında Allah'a şahit olanlardır.
Cümle varlıkta Allah'a şahit olanlardır.
Her varlığın ardında varlığın sahibini bulanlardır.
Secde sırrına erenlerdir ve her an secdede olanlardır.

"El Şehîd- El Şahid" esmâsı çeken:

Ezandaki "Eşhedü" hakikatine ermeyi dileyendir.
Allah'a şahit olmayı isteyendir.
Varlığın hakikatlerine şahit olmak isteyendir.
Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin ilgi duyduğu, herhangi bir dalına şahit olmak isteyendir.

EL ŞEKÛR- EL ŞÂKİR

Şekûr الشكور **Nimetlerin sahibi olduğunu hatırlatan, şükrün karşılığını veren**

Şâkir شَاكِرًا **Şükrün sahibi, şükre layık olan,**

Şekûr, Şâkir, şükür, teşekkür, "Şkr" kelime kökünden gelir.

Şükür; minnet duymak, memnun olmak, teşekkür etmek, sunulan lütûflara karşılık saygı duymak, sahibine ait olanı sahibine teslim etmek, gibi anlamlara gelir.

Varlık boyutunda şükür nasıldır, hamd nasıldır?

Bitkilerin ve hayvanların, topraktan, sudan, havadan, sıcaklıktan yararlanıp, karşılığında, meyveler, sebzeler, ballar, sütler, vermesi verilen lütûflara karşılık, şükür olabilir mi?

Toplumda genelde, iyi şeylere karşılık Allah'a şükür ederiz.

Karnımız doyduğunda, istediğimiz olduğunda, sıkıntıdan kurtulduğumuzda şükür ederiz.

Yedik, içtik, karnımız doydu şükür ettik, peki bize sunulan lütûfların karşılığı olarak biz ne verdik?

Hayvanlar, bitkiler gibi çevremize nasıl bir hizmet içinde olduk?

Sadece dilimizle edilen şükür, şükür müdür?

Kur'ân'ı inceleyelim.

Bakara Sûresi 56: "Summe beasnâkum min badi mevtikum leallekum teşkurûn."

Meâli: "Sizi kendimizden açığa çıkardık, sizi bir özden var ettik. Umulur ki siz, varlığınızın sahibini bilip, teslim edenlerden olursunuz."

Mülk Sûresi 23: "Kul huvellezî enşeekum ve ceale lekumus sem'a vel ebsâre vel ef'ideh kalîlen mâ teşkurûn."

Meâli: "De ki: Sizi varedip ortaya koyan, size işitmeyi ve görmeyi ve idrâk etmeyi veren O'dur. Ne kadar da az şükrediyorsunuz."

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki şükür: Bize verilen nimetlerin farkına varmak ve sahibini bilip O'na minnettar olmanın duygusu.

Hamd ise: Varlıktaki tüm niteliklerin sahibinin Allah olduğunun belirtilmesidir.

Evet, Kur'ân'ı incelediğimizde bu kelimenin sadece Allah'a has olarak kullanıldığını anlıyoruz.

İşte Şükür:

Bize sunulan nimetlerin farkına varmaktır.

Verilen nimetleri sunan kimdir bunu bilmek sahibine minnettar olmaktır.

Varlığımızın sahibini bilip teslim olma şuurudur.

Allah'a kul olmanın sırrıdır.

Tüm varlığımızın kime ait olduğunu bilmek, her an vücûdumuzdaki işleyişin, sıfatların, vücûdumuzun sahibinin Allah olduğunu bilip, teslim olma duygusudur.

Şükür; bedenimizdeki tüm işleyişin sahibini bilip her nefeste itiraf etmektir.

Her şükür O'nu itiraf etmektir, kendine varlık isnat etmemektir.

Sen varsın senden gayrısı yok idrâkidir.

Tüm varlığın Hakk ile bağlantısını anlayıp itiraf edebilmektir.

Gözün şükrü gözden görme tecellisinin Hakka ait olduğunu bilmektir.

İnsan tüm varlığının ve her bir organının şükrünü eda edebilmelidir.

Mülk Sûresinde belirtildiği gibi, gözümüzdeki görmeyi, kulağımızdaki işitmeyi, burnumuzdan nefes alıp vermeyi veren, cümle âzâmızdan her an işleyen şüphesiz Allah'tır.

İşte biz bunları idrâk edip sahibinin kim olduğunu bilip her an şükür içinde olmalıyız.

Kâlbimizi attıran Allah'tır.

Kanımızı dolaştıran Allah'tır.

Gözümüzden görmeyi, kulağımızdan işitmeyi veren Allah'tır.

Her an hücrelerimizi çalıştıran Allah'tır.

İşte her an bunları unutmadan yaşamak ve sahibine minnettarlık içinde olmak şükürdür.

Sofraya oturduğumuzda sofradaki tüm rızıkların sahibi Allah'tır.

Tarlada yetişen her şeyin, yetişmesine sebep olan Allah'tır.

Bize; sütü, eti, yoğurdu, peyniri hep sunan Allah'tır.

İşte biz aslında yemeğe başlamadan önce Allah'a şükretmeliyiz. Çünkü soframıza gelen yiyecek ve içecekleri yetiştiren ve sahibi Allah'tır.

Yemek yedikten sonra yine Allah'a şükretmeliyiz.

Çünkü yediğimiz yemeğin ve içtiğimiz suyun sindirimini yine vücûdumuzda Allah yapacak.

Hücrelerimize yağları, proteinleri, mineralleri en ince ayarla Allah iletecek.

İşte hep bunları bilip her an şükür içinde olmalıyız.

İşte biz hem yemek yemeden önce, hem de yemek yedikten sonra Allah'a şükretmeliyiz.

Ama hepimiz karnımızı doyurduktan sonra şükrediyoruz, şükrün aslı bu değildir.

Bu şükür, kendi çıkarı için şükür içinde olmaktır.

Aslında böyle şükür içinde olan, şükrün mânâsından uzak olan kişidir.

Kendi çıkarı için şükreden, olumsuz bir şey olduğunda hemen isyan eder.

Çünkü, o kişide şükür, gerçek mânâsına göre anlaşılamamıştır.

Şükür, her şeyinle Allah'a teslim olma sırrıdır.

Şükür, kendi varlığının sahibini, sıfatların sahibini bilmek ve teslim etmek idrâkidir.

Şükür her nefeste her tecellinin Hakka ait olduğunu itiraf etmektir.

İnsan, şükrün ilâhi boyutunu unutmamalıdır.

A'râf Sûresi 6: "Ve lekad mekkennâkum fîl ardı ve cealnâ lekum fîhâ maâyiş kalîlen mâ teşkurûn"

Meâli: "Gerçek olan şu ki; Biz size yeryüzünü yaşam yeri yaptık, size orada imkânlar sunduk. Nimetlerin sahibini bilip teslim etmede ne kadar da yavaş davranıyorsunuz."

Mü'minûn Sûresi 78: "Ve huvellezî enşee lekumus sema vel ebsâra vel efideh kalîlen mâ teşkurûn."

Meâli: "Sizi vücudlandıran, işitme ve görme ve idrak şuuru veren ki O'dur. Sizdeki sıfatların sahibini bilip teslim etmede ne kadar da zayıf davranıyorsunuz."

Âyetlerde belirtildiği gibi, insan kendi vücûdunda ona bahşedilen sıfatların lütûflarını görebilmelidir.

Ve insan, şükrün gerçek boyutuna erebilmelidir.

Anlatılan çok güzel bir öykü vardır.

Zamanın kâmillerinden Şakîk-i Belhî ile İbrahîm bin Edhem arasında şöyle bir sohbet olmuştur.

Şakîk-i Belhî sorar: Geçim husûsunda ne yaparsınız?

İbrahîm bin Edhem: Bulunca şükreder, bulamayınca sabrederiz, der.

Şakîk-i Belhî der ki: "Bunu, Horasan'ın köpekleri de yapar." deyince, bu defa İbrahîm bin Edhem sorar:

Ya siz ne yaparsınız?"

Şakîk-i Belhî şu cevabı verir: Bulursak şükredip infâk ederiz, bulamadığımızda yine şükredip sabrederiz.

Evet, anlıyoruz ki Şükür; kişinin kendi şahsına sunulan nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilmek ve her an teslimiyet içinde yaşamanın adıdır.

Kendine verilen kendi vücûdundaki sıfatların ve geçimi için sunulan nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilmek ve her an O'na minnettar içinde yaşamanın adıdır.

Kur'ân'ı incelediğimizde hamd kelimesinin sadece Allah'a has olarak kullanıldığını görüyoruz.

Hamd boyutu, varlıktaki tüm niteliklerin sahibinin Allah olduğuna işaret eder.

Varlıkta ki ama Fiziksel, ama Kimyasal, ama Biyolojik tüm sonsuz nitelikler Allah'ın zâtına mahsustur. İşte bu da "Hamd" boyutudur.

Hamd; kâinattaki yaratılmış olan, yaratılmakta olan tüm varlıkların niteliklerinin Allah'ın tecellisi olduğu hakikatini anlatan bir kelimedir.

Hamd, Allah'a mahsustur. Yâni bir varlığın yaratılışında o varlığı fiillendiren, sıfatlandıran, vücûdlandıran bizzât Allah'ın kendisidir.

Bir kişi, Hamd olsun dediğinde; o kişi kâinattaki tüm varlıklarda tecelli eden tüm niteliklerin bizzât Allah'a ait olduğunu zevken ifade etmeye çalışır.

Kur'ân'a göre incelediğimizde:

Şükür; kişinin kendi şahsına sunulan sıfatların ve yaşaması için gerekli olan nimetlerin sahibinin Allah olduğunu bilmesi ve her an teslimiyet içinde yaşamasıdır ve Allah'a minnettarlık duygusu içinde olmasıdır.

İşte bir kişi, "şükür olsun" dediğinde kendi şahsi ile ilgilidir.

Allah'ın Kendine sunulanlara minnettarlık duygusudur.

"El Şekûr" esmâsı çekmeden önce, kişinin şükrün mânâsına ermesi gerekir.

Yoksa kişinin şükrü küfre dönüşebilir.

Kişi bilmelidir ki, tüm lütûfların tüm niteliklerin sahibi Allah'tır

Kişi şükrü hiç unutmamalıdır.

Şükür, kişinin Allah'a teslimiyeti ve tevekkülüdür.

"El Şekûr" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Bedenimizdeki tüm sıfatların sahibi sensin, sunduğun tüm lütûfların sahibi sensin, aldığımız verdiğimiz nefesin sahibi sensin, havanın, suyun, toprağın, ateşin sahibi sensin, her şeyin sahibi sensin, bunları unutmadan şuurla hareket etmemizi nasip eyle ya Râbbim" hissiyle hareket etmektir.

EL SELÂM

Selâm السلام Arındıran, sulh, barış, esenlik kaynağı, selamete ulaştıran, huzur veren, huşu veren, hayrı sunan,

Selâm kelimesi, "Slm" kelime kökünden gelir.

İslâm, Müslüman kelimeleri buradan gelir.

Selamete çıkmak kelimesi de buradan gelir.

Selamete çıkmak, huzura ulaşmak, gönlü hoş olmak, huşu bulmak anlamlarına gelir.

Slam, İslâm, Seleme; selamete ermiş, huzura ulaşmış, sulha ulaşmış demektir.

Yûnus Sûresi: "Ve Allâh yed'û ilâ dâris selâm."
Meâli: "Allah selam yurduna davet eder."

Ve Allâh yedu: Allah, davet, çağrı,
İlâ dar: Yurt, oda, bulundukları yer, konak, o halde olmak,
El selam: Barış, huzur içinde olmak, selamet,

Selâm yurdu, İslâm hakikatidir.

İslâm:
Kendi vücûd hakikatini idrâk etmiş, vücûdunun sahibine teslim olmuş, bu teslimiyet sonrası huzura ulaşmış demektir.
Kendini, yaratıcısı olan Allah'a teslim etmiş demektir.
İçsel kavgalarını bitirmiş, ilâhî huzura ulaşmış demektir.

İslâm'a ermek, ilmi ve gönlü bir eğitimle mümkündür.
İnsan dil ile, ben Müslümanım demekle Müslüman olmaz.

İslâm makamına ermeden, Müslüman olunamaz.
İslâm makamına giden yolun basamakları şunlardır:

1- Merak ve sorgulamak.
2- Aktarılan asılsız bilgilerden kopmak.
3- Tövbe edip, edebe ulaşmak.
4- İlimle hareket etmek ve varoluşu ilimsel olarak incelemek
5- Tefekkür etmek ve şahit olmak.
6- İman makamına ermek, yâni mü'min olmak, yâni emin olmak.
7- Allah hakikatine ermek, O'nun her yerden kendini zahir ettiğini anlamak.
8- Sâlih amele ulaşmak.

Sâlih amel İslâm makamıdır.
İslâm makamına eren, İslâm şuuru üzere yaşar, işte bu şuur üzere yaşamaya da "Müslümanlık" denir.

Teslim kelimesi de, İslâm kelimesinden gelir.
Teslim; İslâm makamına ulaşmış, İslâm makamına ermiş, demektir.
Müslüman; ulaştığı İslâm makamının şuurunu yaşantısında geçirmiş demektir.

Merak ve sorgulamak, kişinin görünen varlığın hakikatini anlama isteğidir.
Meraklı ve sorgulayan kişi; hem gördüklerini anlamak için sorgular, hem de duyduklarını sorgular.

Merak ve sorgulamak için; atalardan gelen bâtıl olan inançsal kayıtlardan, emirlerden, korkulardan, dünya esaretinden kurtulmak, bilmişlik egosundan sıyrılmak şarttır.

Merak ve sorgulamanın saflığına ulaşmak için, Tövbenin hakikatine ermeli ve edeb ile hareket etmelidir.

Tövbe; yaptığı hataları anlayıp, bir daha o hatalara dönmemek demektir.

Edeb; kimsenin kâlbini kırmamak, dilini tutmak, sabretmek, kimseye zarar vermemek ve ilimden ayrılmamak demektir.

Varoluşu anlamak için ilim şarttır.

İlim; varlığın var oluşunun sıfatlarından biridir.
İlim; insandaki Âdem'den Muhammed'e uzanan boyutların anlaşılabilmesi için şarttır.
İlim; varlığın var oluşunu ve var edeni anlamak için şarttır.
Ve ilimden ayrılmadan hareket etmek şarttır.

Bu âlem; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin bir tecellisidir.
İlimden ayrılmayan kişi, var oluşu ve var edeni mutlak hissedecektir.

Tefekkür, kişiyi şahit olmaya götürür.
Şahit olmadan iman olmaz.

İman ile inanç inceliği kısaca şöyledir.
İnanç; atalardan gelen bilgilere inanmak demektir.
İman ise; görünen varlığın içini dışını anlamak için yapılan tefekkürle, şahit olunarak emin olma durumudur.

İslâm yolunda şahitlik şarttır.

Onun için Ezan'da, günde 20 defa "Eşhedü" kelimesi söylenir.
Şahit olan kişi, emin olur, yâni mü'min olur.
Mü'min, İslâm makamıyla şereflenir.

Müslüman olabilmek, İslâm makamına erişmekle mümkündür.

Yoksa dil ile "Ben Müslüman'ım" demekle Müslüman olunmaz.

Yâni dil ile "Ben doktorum" demekle doktor olunamayacağı gibi.
Doktor'luk için nasıl ki Tıp eğitimi şartsa, Müslüman olabilmek için de İslâm eğitimi şarttır.
Lâkin İslâm eğitimi denilen şeyin ne olduğu çok önemlidir.

Müslüman olan kişi, yaşantısında bunu gösterir.
Ve Müslüman, her an Sâlih amel üzere yaşayan kişidir.

Sâlih amele ulaşan kişi; hep hayr üzere koşan kişi demektir.
O kişi, çevresinde ihtiyacı olan kişiye koşar, sıkıntıları çözmek için, huzur için, adeta çırpınır.

Müslümanlık, gönülde ilâhî bir duygudur.
Dilde ya da akılda olan bir bilgi ya da bir söz değildir.

Dil ile "Ben Müslüman'ım" demek değildir.
Akılda, anne babadan öğrendiğimiz bir inancın bilgisel alanı değildir.

Müslümanlık öyle bir duygudur ki; gönülde ilâhî huzuru hissetmek, ölmeden önce cennete girmek, kendinden olan cehennemi söndürmektir.

Bu duyguyu hisseden kişiler; her zaman huzurludurlar, dünyanın sıkıntılarına sabrederler, çevresine huzur, umut ve sevinç aşılarlar.

Müslüman olmanın sırrı; eşyanın hakikatine ermek, var oluşu ve var edeni idrâk etmekle mümkündür.

Acaba bizler:
Müslümanlık nedir, idrâk edebildik mi?
İslâm hakikatine erebildik mi?
Müslüman olabildik mi?
Yaşamımıza geçirebildik mi?

Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; o kişi huzurludur, umutludur, çalışkandır, yardım sevendir.

Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; huzur verendir, umut verendir, sevindirendir, güç verendir.
Bir kişi İslâm şuuruna ermişse; çalışkandır, üretkendir, ilimden ayrılmayandır.

Anne babadan; İslâm adına bir inanç, bir ibadet, bir ibadethane öğrendik ve onlara inandık diye Müslüman olabilir miyiz?
Yaptığımız ibadetlerin mânâsına ermeden, Müslüman olabilir miyiz?

Kur'ân bizlere; inandık, ben Müslüman'ım demekle kurtuluşa eremeyeceğimizi belirtir.

Hucurât Sûresi 14: "Kendi inançlarından gelenler: Biz iman ettik, dediler. Henüz iman etmediklerini anlat. Lâkin teslim olduk, desinler. İman henüz kâlblerinize girmedi."

Ankebût Sûresi 2: "İnsanlar, inandık demeleriyle kurtulduklarını mı sanıyorlar? Fakat onlar varoluşu anlamak için dikkatlice düşünmüyorlar."

Kâlben tasdik etmedikçe, iman sırrına erebilir miyiz?
Kâlben tasdik, şahit olmaktır, emin olmaktır.

İslâm bir makamdır.
Mü'minlik makamıyla açılan bir kapıdır.
Mü'min olmadan İslâm olunamaz.
Mü'min olan varlığın açığa çıkışının sırrına ermiştir ve var edicinin hakikatine ermiştir.

Dil Müslüman'ı, bilgi Müslüman'ı, Müslüman olabilir mi?
İbadette kalıp, mânâsına ermeyen Müslüman olabilir mi?

İslâm, toplumun bildiği şekliyle; peygamberin sünneti, hadisler, Ârapça Kur'ân, ibadetlerden mi öğrenilir?

Yoksa İslâm makamına ermek için;
"Canlı kitap" olan varlığı okumak, yâni Kur'ân okumak…
"Sünnetullah" denilen, varlığın işleyişini okumak…
"Hadise" denilen, varlığın işleyiş olaylarını, Evren'in olaylarını okumak...
"Abd" denilen kulluk hakikatine ermekle mi mümkündür?

Evet, İslâm şuuruna ulaşmak çok önemlidir.
Çünkü İslâm şuuruna ulaşmadan Müslüman olunmaz.
Bu şuura ulaşmadan, kişinin kendini Müslüman görmesi, onun kendini kandırması demektir.
Kişi, hakikatte Müslüman ise, bunu yaşantısı ile belli eder.

Müslüman denen toplumlara baktığımız zaman, toplumun yaşantısında İslâm şuurunu görebiliyor muyuz? Bunu çok düşünmemiz gerekir.

Müslüman olan kişi;
Hiç kibirlenebilir mi?
Hiç bir kimseye, bir varlığa zarar verebilir mi?
Öfke hiddet içinde olabilir mi?
Birini aldatabilir mi?
Karamsarlık aşılayabilir mi?

İslâm'a ermiş, yaşantısına bunu geçirmiş yâni Müslüman olmuş kişinin gönlü hep, Allah sevgisiyle, Allah rahmetiyle doludur.

Gönlünde Allah şuuru olanın, hiç öfkesi, hiddeti, kavgası, kini, nefreti, zarar vermesi olabilir mi?
Dilinde Allah olup ta, gönlünde Allah şuuru olmayan kişi de olur bunlar.

İslâm makamına ermiş, bunu hayatına geçirmiş kişinin yaşantısını Kur'ân çok güzel açıklar.

İşte bunlardan bazı örnekler.

Hûd Sûresi:
Sabreder.
Dosdoğru hak yolunda çalışır, yâni Sâlih ameldedir.
Dünya hayatının süsünde, yâni makam, şan, şöhret peşinde olmaz.
İftira atmaz, yalanları aktarmaz.
Ölçüyü ve tartıyı tam olarak yerine getirir
İnsanların mallarının karşılığını eksik vermez
Çalıp, çırpmaz.
Zarar vermez, fesatlık çıkarmaz.

Hucurât Sûresi:
Kimseyi alaya almaz.
Kimsenin ayıbını aramaz.
Birilerine kötü isim, lakaplar takıp çağırmaz.
Kimsenin arkasından çekiştirmez, dedikodusunu yapmaz, gizli yönlerini, hatalarını araştırmaz.
Birbirine yardım için koşar.
Kendi bildiğinin inadında durmaz.
Aslı olmayan şeylere inanmaz.

Lokman Sûresi:
Her an Hakk'a bağlılık şuuru üzere hareket eder.

Temizlenme içinde olup, kendinde olanı paylaşır.
Öleceğini bilerek yaşar.
Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmaz.
Kibirlenmez.
Kimseyi ve hiç bir varlığı küçük görmez.
Allah'a ait nitelikleri kendine nisbet etmez, yâni asla şirk içinde olmaz.
Anne babasına her zaman minnettarlık içindedir.
Hep iyi haller içinde yaşar.
Hep hakikatlere arif olmaya çalışıp, hakikatleri inkâr etmez.
İnsanlara suratını asmaz.
Yeryüzünde böbürlenerek yürümez.
Büyüklenme, övünme hallerinde olmaz.
Hep tevazu içinde hareket eder.
Konuşurken sesini yükseltmez.
Asla kendi çıkarına göre hareket etmez.
Her an saygı içindedir.
Dünya hayatına aldanmaz.

Mâide Sûresi
Verdiği sözü yerine getirir.
Hep yararlı haller içindedir, zerre kadar da olsa zarar vermez.
Varoluş araştırır, hep hakikatler peşinde koşar.
Hep fenalardan uzak durur.
Fedakârlıktan vazgeçmez.
Gösteriş peşinde olmaz.
Kan dökmez.
Kötülük için yardımlaşmaz.
İyilik üzere yardımlaşır.
Asla düşmanlık içinde olmaz.
Öfkeyle hareket etmez.
Vurup zarar vermez.
Bozup dağıtmaz.
Fakir bırakmaz.
Sıkıntılar, kederler vermez.
Gereğinden fazla yemez, içmez.
Büyü, fal gibi asılsız şeylerle uğraşmaz.
Adalet üzere hareket eder, hiç adaletten ayrılmaz.
Asla çalıp çırpmaz.

Rûm Sûresi
Varlığın suretinde kalmaz.
Ümitsizlik içinde olmaz.
Huzur dolu, sevgi dolu, merhamet dolu hallerle hareket eder.
Dinin Allah'a ait olduğu şuuruyla yaşar.

Tevhîd üzere yaşar.
Dini bölen kimselerden olmaz, din ayrımcılığı yapmaz.
İnsanları; tarikatlara, mezheplere, cemaatlere bölmez.
Benim inancım doğru senin ki yanlış demez.

Evet, Kur'ân'da yüzlerce örneklerden bazıları böyle.

Şimdi düşünelim:
İslâm nedir anlayabildik mi?
İslâm makamına erebildik mi?
İslâm şuurunu hissedebildik mi?
Ve bu şuuru yaşantımıza geçirebildik mi, yâni bu şuurda yaşayabildik mi?
Yâni Müslüman olabildik mi?

Lütfen düşünelim ve kendimize soralım:
Gönlümde İslâm şuuru var mı?
Yaşantımda, İslâm şuuruyla mı hareket ediyorum?

Gönlünde "El Selâm" esmâsı tecelli eden kişi:
"İslâm" şuuruna ermiştir.
Yaşantısını İslâm şuuruyla geçirir.

İslâm şuuruyla yaşayana "Müslüman" denir.

"El Selâm" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Beni, seni layıkıyla anlayıp teslim olanlardan eyle"

"Kibrimi, gururumu, benliğimi, öfkemi, hiddetimi, tüm içsel kavgalarımı yenmemi nasip eyle"

"Allah'ım! Beni İslâm şuuruyla şereflendir, Müslümanlık şuuruyla yaşamamı nasip eyle" diye gönülden isteklerde bulunmaktır.

EL SEMÎ

Semî السميع İşitmeyi veren, her varlıkta işitici olan

Semî “Semea” kelimesinden kökünden gelmiştir.

Ses vermek, seslenmek, işitmek, duymak, icabet etmek, anlamlarına gelir.

“El Semî” esmâsı Allah’ın varlıktan seslenişidir, vahyidir.

Allah yarattığı her varlığı sıfatlarıyla donatmıştır.

Her varlıkta “Semî” sıfatı vardır.

Her varlığın seslenişi de vardır, sesleri kaydetmesi de vardır.

Seslerin kaydedilişi ve o kaydedilişten olan seslenme “El Semî” esmâsının tecellisidir.

Her ne kadar işitmek, insana hayvana mahsus dense de, bitkilerin de, toprağın da, suyun da, atomların da işitme ve ses çıkarma özellikleri vardır.

İnsanın işitmesi, kulak ve gönül olarak iki ayrı boyutta değerlendirilebilir.

Kulak, varlığın sesini duyar.

Gönül ise, sesin içindeki Allah’ın zikrini duyar.

Kulak duyar, gönül ise işitir.

Kulak bir ses duyar, gönül ise sesin mânâsına ulaşır.

Kulak varlığa ait sesleri duyar, gönül vahiy boyutuyla buluşur.

Gönül, varlığın semâ boyutundan yâni öz boyutundan gelen seslenişi işitir.

Vahy kelime olarak; Hayy" حِيَ" dan gelen, Hayy'a ait olan demektir.

Yâni Vahy; Hayy’dan gelen esintiler, bildirimler, seslenimler demektir.

Hayy: Hû'ya ait olan, diri olan demektir.

Vahy kelimesi; Vav, Hu, Ye harfleri ile yazılır.
Vav: Sisteme, aslına, öze, kaynağına bağlayan,
Hu: Sistemin, özün, kaynağın sahibi
Ye: Sistemden gelen, özden gelen seslenimler, demektir.

İnsan, öncelikle kendi vücûduna dönmeli, oradan gelen "El Semî" esmâsının boyutuyla buluşmalıdır.

Kendi vücûdundan gelen seslenişi ve varlıktan gelen seslenişi işitmelidir.

İnsanın kendi vücûdundan ve her varlıktan gelen bir sesleniş vardır.
O seslerin içinde nice mesajlar vardır.
O seslenişte, yaratılışın hakikatleri vardır.
İnsan bunları işitebilmelidir.

Vücûddan gelen sesleniş, vücûduna ait olan tüm sırları sunar.
Hem ten boyutundan, hem de can boyutundan nice mesajlar sunulur.
Oraya kulak vermek ve onu dinlemek gerekir.

Her hücrenin, her dokunun, her organın konuşması vardır, onları işitmek gerek.

Vücûdlar, geçmişe ait ve geleceğe ait nice derin mesajlar sunar.

Eğer aklımızda, dünyalık sesler varsa, vücûdumuzun sesini duyamayız.
Kulaklar dedikodu ile meşgulse, asılsız bilgilerle meşgulse, vücûdunun seslenişini duyamayız.

Gel önce arın ve vücûdunla bağ kur.

Vücûdunun sesine; öfkeni, hiddetini, kavganı, perde etme.
Vücûdunun sesine; para, mal, mülk, şan, şöhret tutkunu perde etme.
Vücûdunun sesine, yaşadığın sıkıntıları perde etme, o sıkıntıları ört geç oyalanma.

Aklını bâtıl bilgilerle oyalama.
Gönlünü dünyalık şeylere kaptırma.

Her varlıktan gelen bir sesleniş var, aradığın tüm soruların cevabı orada.
Benlikte, kibirde kalma, aklını gönlünü temizle ve o sese yönel.

Kul sesiyle oyalanma, birilerinin söylemleriyle oyalanma, kulların yazdığı kitaplara bağlanıp kalma.

Varlıktan gelen ilâhî sesin içindeki mesajlarda, hata, noksan yoktur.
Çünkü varlıktan gelen sesleniş Allah'ın kendi sesidir.
Varlık elbisesinin ardından her an kendini beyân eder.

Kulların söylemleri hatalarla doludur, kibirlerle doludur, kendi yolunu yüce görme algısıyla doludur.

Birliğin yolu olan, varlığın seslenişine kulak ver.
Vücûdunun seslenişine kulak ver.

Gönlünü arındır, aklını temizle, kendinde olan cebrâili bul ve vücûdunun seslenişini duy.

Âl-i İmrân Sûresi 39: "Böylece o, her varlıktaki gücün nidasını duydu ve o, kendini diri tutan Hakk'a yönelip arındı. Allah'ı anladı."

Kulaklarını o seslenişe kapatma.
Kulaklarını kişilerin söylemlerine yönlendirirsen, vücûdunun sesini duyamazsın.

O sese perde olan her şeyi yok et.
Bil ki en büyük perde senin kendindir, benlik içinde kalıp kendine perde olma., kendine perde olup Hakk'a perde olma.

Kaygıların, korkuların, dünyalık sıkıntıların, geçmişte yaşadığın sıkıntılar, hep kendine perdedir, kendi içsel sesine perdedir.

Kehf Sûresi 57: "Fakat onların kâlblerinde hakikatlere ulaşmaya perdeler vardır ve kulaklarında işitmeye engel vardır."

Eğer vücûdunun sesini işitirsen, bil ki ne muhteşem mesajlar seni bekliyor.
Hakk her sesten sana kendini beyan ediyor.

Rahmân Sûresi 6: "Alleme hu el beyan"
Meâli: "O her varlıktan ilmiyle kendini beyan ediyor."

Gel vücûdunun seslenişini duy.
Kapatma gönül kulağını o seslenişe.

Ten boyutundan, senin yaşamınla ilgili nice sesleniş var.
Cân boyutundan, Allah sırrının seslenişi var.

Ten boyutundan gelen mesajlar, senin beden sağlığınla, beden huzurunla ilgili.
Kulak ver o sese.
O ses, senin ne yapıp yapmaman gerektiğini fısıldıyor.
O ses, senin ne yiyip ne yemeyeceğini fısıldıyor.
Ne kadar yiyip yemeyeceğini sana fısıldıyor.

Yemek içmek için, bir şey canın çektiğinde, işte o canının çekmesi vücûdunun seslenişidir.
Sağlıklı olmak, vücûdunun sesiyle buluşmakla gerçekleşecektir.

Senin vücûdundan, sana her an bir sesleniş var, gel ona kulak ver.
Sana, "Bu çok faydalı bunu ye" diyenlere kanma.
Vücûdun senin neyi yiyip, neyi yememeni, neyi içip neyi içmemeni en iyi biliyor ve onu sana sesleniyor.

Allah'ın yarattığı her şey faydalı, ama ne kadar, ne zaman, hangi durumda kullanılmalı, işte bunu senin vücûdun sana sunuyor.

Kişilerin söylemlerine kanma, "bunu iç bunu ye" diyenlere teşekkür et geç.
Arkadaş hatırı için, sağlığınla oynama, arkadaşını kırmayayım diye, vücûdunu kırma.

Canın bir şey mi çekti, işte vücûdunun sesi o, onu duy ve onu ye, onu iç.
Onu yerken, onu içerken bile, nerede durman gerektiğini vücûdun sana bildiriyor, onu da duy.

Ten boyutundan gelen sesleniş, senin beden sağlığın içindir.
O sesleniş; beslenme, korunma, barınma, üreme seslenişidir.
Onu iyi duy ve o seslenişin ölçüsüne göre hareket et.

Vücûdunun şeytani alanından gelen sesleniş de var...
Râhmani alanından gelen sesleniş de var...

Gel hangi ses nereden geliyor iyi anla.
Duygularının sesleri ve duygularını tetikleyen sesler var.
İsteklerinin sesleri ve isteklerini tetikleyen sesler var.

Öfkenin, kinin, nefretin, kavganın sesleri var ve onları tetikleyen sesler var.
Gel hepsini duy ve nereden geldiğini duy.
Şeytanlık boyutuna teslim olan akıl, başka türlü seslenir.
Rahmet boyutuna teslim olan akıl, başka türlü seslenir.

Edindiğin bilgiye dikkat et, çünkü onlar gün gelecek seslenişe dönüşecek.
Oturduğun kişilere dikkat et, gittiğin yerlere dikkat et, sana empoze edilen bilgilere dikkat et, çünkü gün gelecek onlar sana seslenecek.

Bil ki tüm eylemlerin, söylemlerin, yaptıkların, her şey içsel bir seslenişle oluşur.

Bir de cân boyutundan gelen bir sesleniş ver, o sesleniş Allah'ın zâtına ait bir sesleniş.
Allah, zâtından sıfatlarına, sıfatlarından fiiline, fiilinden beşerine, bir seslenişle seslenir.

Yaratılış sırrı bu seslenişte dir, nasıl var olduğunu bilmek istersen bu seslenişe gönül kulağını ver.

Eğer o sesi duyarsan, Allah hakikatine erersin.
Zalimlik yaparsan, birilerinin hakkını yersen, fitnelik, fesatlık, kıskançlık içinde kalırsan, varlıktan gelen ilâhî seslenişi duyamazsın, çünkü o hallerin gönül kulaklarını mühürlemiştir.

Hangi alanda olursa olsun, zalimlik içinde kalırsan, o ilâhî sesi duyamazsın.
Bâtıl bilgilerle oyalanırsan, inanç ayrımcılığına girersen, kendi inancını üstün görürsen, kimlik üstünlüğüne girersen, birilerini kâfir görürsen, o ilâhî sesi duyamazsın.

Hûd Sûresi 67- "Zalimler ise kendi cehaletlerine sarıldılar. O ilâhî sesi duyamadılar."

O ilâhî sesi duyamazsan, Allah hakikatine eremezsin.
Sen nesin bilemezsin.
Nereden geliyor nereye gidiyor çözemezsin.

Gel vücûdunun sesini duy, o seni yönlendiriyor, o sese perde olan her şeyi iyi anla ve o perdeleri bir bir kaldır.

Vücûdun senin için ne faydalıysa, onu sana sesleniyor.
Kiminle oturup oturmayacağını bile sesleniyor.
Gittiğin bir yerde ne kadar kalıp kalmayacağını bildiriyor.

Mesleğinin ne olduğunu, kabiliyetinin ölçüsünü, korunman gereken şeyleri, bulunman gereken yerleri, hep sesleniyor.

Niçin yaratıldın, vücûdun sana her an sesleniyor, duy o sesi ve yaratılışına göre hareket et ve kendine ihanet etme.
Kendine ihanet edersen, sıkıntıların, kaygıların, bunalımların seni kuşatır.

Gel vücûdunun sesini duy.
Vücûdun her an sana, varlıkla olan bağını, varlığa olan yaklaşımını, varlıkla olan iletişimini hep bildiriyor.

Bil ki sen de bir varlıksın, diğer varlıktan ne üstünsün ne de düşüksün, vücûdun varlıkla olan birliğini sunuyor.
Çünkü her varlığın boyutu var içinde.

Gel vücûdundan gelen sesi duy.
Bil ki huzur orada.
Bil ki yaşamın sırrı orada.
Bil ki insan makamına ulaşmak orada.

“El Semî” esmâsının varlıkta her an tecelli edişi; varlığın sesleri kaydetmesi ve varlığın sesleniş boyutudur.

Varlık her şeyi kaydeder, her varlığın birbirinden gelen sesleri kaydedici özelliği vardır, her varlığın birbiriyle iletişim boyutu vardır.

Yâ-Sîn Sûresi 12: “İnnâ nahnu nuhyil mevtâ ve nektubu mâ kaddemû ve âsârehum ve kulle şeyin ahsaynâhu fî imâmin mubîn.”

Meâli: “Muhakkak ki Biz nutfeden hayat vereniz. Nutfede ne yazılı ise aşama aşama ortaya çıkar ve onlar izler bırakır. Bütün her şeyi gelecekte yol göstermek için apaçık kaydederiz.”

Varlığın özünde kayıtlı olan sistem, varoluşun sırlarının yeridir.

Varlığın kendinden, kendine ait olan bir seslenişi vardır.

Bu seslenişi, bu frekansı okumak, “Kuantum” bilimidir.

Kuantum: Molekülleri, molekülleri meydana getiren atomları, atomları meydana getiren atom altı parçacıklarını ve bunların her birinin içindeki ya da birleştiklerinde, yaydığı enerjiyi ve enerjinin etkilerini ve o enerjinin meydana getirdiği yapıları ve o yapının davranışlarını inceleyen alandır.

“El Semî” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Seslerin ardındaki mânâyı işitir.

Varlığın özünden gelen Allah’ın zikriyle bağ kurar.

Sesi ses olarak değil, sesden gelen mesaj olarak dinler.

Ses boyutunun zikir boyutu olduğunu bilir, sesin Allah’ın kendinin ispatı olduğunu anlar.

Tüm seslerin frekansından gelen mesajlara kapılar açar.

“El Semî” esmâsı çekmek:

Gönül kulağının açılmasını istemektir.

Seslerin hakikatini duymayı istemektir.

Allah’ın zikrini işitmeyi dilemektir.

EL TEVVÂB

Tevvâb التوّاب Tövbeyi kabul eden, hatadan vazgeçip dönenlere kapı açan

Tevvâb, tevbe kelime kökünden gelir.
“El Tevvab” esmâsı, kullarının hatalarından dönüşünü kabul eden demektir.

Tevbe; hatasını anlayıp, o hatayı bir daha yapmamak üzere dönmek demektir.
Hata yâni günah ama kendine ama birine zarar verici her türlü eylemin adıdır.
Tevbe, insan olmanın ilk adımıdır.
Tevbe dil ile değildir, kâlb iledir.

Kul hatasını anlar tevbe ederse, Allah kulunun tevbesini kabul eder.
Lâkin tevbenin kabul edilmesi, kulun affolunması demek değildir.

Kul hatasını anlayıp tevbe ettiğinde, Allah onun tevbe dilekçesini kabul eder.
Ve kulunun tevbesinde samimi olup olmadığını bekler.
Kul tevbesinde samimi ise ki o samimiyet kulun o günaha dönmemesinde gizlidir.
İşte o zaman Allah'ın tevvâb esmâsı tecelli eder.

İşte tevbesinde samimi olan affa mazhar olur

Ve affa mazhar olduktan sonra, Allah'a arif olup herşeyiyle teslim olan, mağfirete mazhar olur.

Bizler zayıf varlıklarız.
Her an hataya düşebiliriz, birinin kâlbini kıRâbiliriz, birinin hakkına girebiliriz.
Birilerini küçük görüp, birilerine yücelik isnat edebiliriz
Dünya menfaatine düşüp Allah'ı unutabiliriz.

Kişi yaptığı hatayı hiç unutmamalıdır, o hatayı hatırladığında tüyleri diken diken olmalı, hep içi titremelidir.
Kişi yaptığı hatayı unutmazsa hep pişmanlık içinde yaşarsa o kişi kolay kolay hataya düşmez. Daha dikkatli yaşar.

Eğer kişi Allah'ın mağfiretine mazhar olmuşsa, Allah o kişinin kâlbinden her an ona sevgisini hissettirir.
O sevgi kişinin hata yapmasına engel olur.

Allah'ın sevgisine mazhar olan kişi, kimseye kötü söz etmez, kâlbini kırmaz, kimsenin hakkına girmez.

O kişi hiç bir zaman kul olduğunu unutmaz, her an kulluk makamında durur, kulluk şuuru ile hareket eder.
Kul olduğunu bildiğinden dolayı gaflete düşme durumunu hiç unutmaz.

İşte kişi bir hataya düştüğünde, hatasını anlamalıdır.
Allah'a tevbe etmelidir.
O hatasını bir daha yapmamalı ve Allah'ın affını beklemelidir.
Allah'ın affına mazhar olmayı ve O'nun mağfiretine mazhar olmayı kâlben istemelidir.

İyi insan olmanın yolu bu kapılardan geçer.

Bakara Sûresi 37: "innehu huve el tevvâb el rahîm."

Meâli: "Muhakkak ki yaptığı hatayı anlayıp dönenlerin tövbesini kabul eden, varlığı özünden vareden O'dur."

Mâide Sûresi 39: "Fe men tâbe min badi zulmihî ve aslaha fe innallâhe yetûbu aleyh innallâhe gafûrun rahîm."

Meâli: "Artık kim, yaptığı hatalardan ve yaptığı zulümlerden pişmanlık duyar dönerse ve ıslah olursa, muhakkak ki Allah tövbeleri kabul edendir. Muhakkak ki Allah mağfiret edendir, varlığı özünden varedendir."

"El Tevvâb" esmâsı çekmek:

Mâide Sûresinde işaret edildiği gibi; yaptığı hataları anlamak, pişman olmak ve o hatalardan dönmektir.

Kişi her an kendini muhasebe etmelidir, hata yapmamaya özen göstermelidir.

"El Tevvâb" esmâsının tecelli etmesi, kişinin pişmanlığında gizlidir.
Hata yapıp durmak ve tövbe etmek, tövbe değildir.
Hataların en büyüğü, Allah'a ait olan sıfatları kendine nisbet etmek ve kul hakkına girmektir.

Kur'ân, tövbede samimi olmamıza işaret eder.

Tahrîm Sûresi 8: "Tevbeten nasûhâ" " İçten samimi tövbe edin."

Tövbe: Günahlardan dönmeye söz vermek, dönmek, vazgeçmek, terk etmek, pişmanlık duymak gibi anlamlara gelir

Nasuh; hâlis, temiz, nasihat, bozulmayan, kirlenmeyen, nesh etmek, hükümsüz bırakmak, iptal etmek, kaldırmak, o hâlden vazgeçmek, gibi anlamlara gelir.

Nasûh tövbesi: Yaptığı hataya bir daha dönmemek üzere Allah'a söz vermek ve bir daha o hataya dönmemektir.

Bunun ölçüsü; kişi yaptığı hatayı hatırladıkça, kendinden utanır, tüyleri diken diken olur, kendini ayıplar.

Kişi, yirmi yıl önce bile, bir hata yapmış olsa, bunu sıcacık hatırlar, sanki az önce yapmış gibi büyük bir pişmanlık duyar.

İşte bu pişmanlık, o kişiyi bir daha hata yapmaktan uzak tutar.

Nasûh tövbesi dil ile değil, kâlbîdir, yâni dil ile söylediğini samimiyetle yerine getirmektir.
Nasûh tövbesi, bâtıl olandan ve kötülükten uzaklaşmakla mümkündür.

Kişinin nâsuh tövbesine ulaşabilmesi için, Allah'ın mağfiretine ulaşması gerekir.

Eğer kişi tövbesinde samimi olur ve hata yapmamaya gayret ederse, edep üzere olmaya başlar.

Edep üzere olan kişiye, lütûf açılır ve kişi kendine ârif olmaya başlar.
Kendinde ve tüm varlıkta her an tecelli eden Allah'a şahit olmaya başlar.

İşte bu şehadet, kişinin Allah'a teslimiyetine kapı açar, kişi açılan kapıdan Allah'ın mağfiretine ulaşır.
Ve işte o zaman kul, her an Allah'ın mağfireti üzere yaşar.

Bu mağfiret kişinin günaha düşmesine izin vermez.
İşte o zaman kişi nasûh tövbesine ulaşır.

Nasûh tövbesine ulaşan kişi, hiç kimseye zerre kadar zarar veremez, kimseyi kandıramaz, kimsenin hakkını yiyemez.

Tövbe; kişinin, bilerek ya da bilmeyerek kendisine ya da çevresine ya da başka kişilere yaptığı kötülüğü görmesi ve gerçekten pişman olarak, bir daha böyle kötülükler yapmamak için Allah'a söz vermesidir.

Tövbe; gafleti, gıybeti, kibri, bilmişliği, kalp kırmayı, dedikoduyu çekiştirmeyi, iftirayı, yalanı, kul hakkı yemeyi, hâsetliği, fesâtlığı, zararlı şeyler içinde olmayı terk etmenin adıdır.

Yaptığı hataya tövbe edip, o hataya tekrar dönüp, tekrar tövbe edip tekrar hataya dönüp tekrar tövbe edilmesi tövbe değildir.

Tövbe, yaptığı hatayı anlayıp bir daha o hataya dönmemektir.

Kişinin Allah'a karşı hataları vardır, kullara karşı hataları vardır.

Allah'a karşı düşülen hatalar; Allah'a ait olan fiili, sıfatları, vücûdu kendine nispet etmektir.

Kullara karşı yapılan hatalar; onların hakkına girmek, onlara zulüm etmektir.

Kişinin Allah'a karşı ve kullara karşı hatalarından tövbe etmesi gerekir.

Allah'a karşı düştüğümüz hatadan dönmenin yolu; İlm-i Tevhîd dersleri ile, kendimize nisbet ettiğimiz fiil, sıfat, vücûdun Allah'a ait olduğunu idrâk etmek ve Allah'a teslim olmaktır.

Kullara karşı yapılan hatalardan dönmenin yolu da, Allah'ı layıkıyla anlamak ve her varlığın onun kulu olduğunu görebilmektir, cümle varlığa Hakk nazarıyla bakabilmektir.

"Kulu üzen Allah'ı üzer" hissiyle hareket etmektir.

"El Tevvâb" esmâsı çekmek:

Günahların af olmasını istemektir.

Yaptığı hataları anlayıp pişman olmaktır.

Düştüğü gafleti anlamak, bir daha düşmemeyi dilemektir.

Allah'a, bir daha kul hakkına girmeyeceğine dair söz vermektir.

EL VÂCİD

Vâcid الواجد İcâd eyleyen, varlığı kendinden olan, kendi özünden tüm varlığı açığa çıkaran

Vâcid kelimesi; vcd, vücd, kelime kökünden gelir.

Vâcid, vücûd, vecd, mevcûd, vicdan, vecede aynı kelime kökünden gelir.

Vâcid; vücûda getiren, icâd eden, bulan, bilen, açığa çıkaran, istediğini elde eden demektir.

Allah tüm vücûdları açığa çıkararak, "Vâcid" esmâsını gösterir.

Allah icâd sahibidir, vücûdları icâd eder, tüm varlığı vücûda getirir, vücûda getirdiği tüm varlığı vücûduyla tutar.

Vücûd, vicdan, vecd, mevcûd kelimeleri birbirine bağlı kelimelerdir.

Vücûd'dan maksat, tüm vücûdları tutan, Hakk'ın vücûdudur.

Vicdan ise; ancak ve ancak, sûret vücûdlarını tutan vücûdun sahibini anlamaya başladığımızda oluşmaya başlar.

Nûr Sûresi 58: "Vücûdları tutan Zâtın hakikatine bağlansınlar."

Tüm varlığın sûret vücûdlarını tutan Zâtın hakikatini anlayan "Vücûd" hakikatine erişir.

Tüm sûret vücûdlarını tutan vücûd, Hakk'ın vücûdudur.
İşte vücûdu mutlak odur.

Vücûd'dan maksat sûret vücûdları yâni beşeri vücûdlar değildir.

Görünen sûret vücûdlarına Hakk'ın vücûdu denmez.
Çünkü sûret vücûdlarında her an bir değişim vardır.
Hakk'ın vücûdunda ise değişme yoktur.

İşte sûret vücûdları denilen yâni ten vücûdlarını tutan vücûd bizzât Hakk'ın kendisidir.
İşte Vücûd'dan maksat budur.

Eğer kişi, sûret vücûdlarının ardında, vücûdu tutan Zât'ı, anlayabilir, hissedebilirse kişi de oluşan İlâhi cezbeye "Vecd Hâli" denir.

Bu İlâhi cezbeyle, yâni vecd haliyle oluşan İlâhi duyguya ise "Vicdan Hâli" denir.

İşte bir kişide vicdan'ın oluşması için, kişi her varlığın özünün bizzât Hakk'ın kendi Zâtı olduğunu anlaması gerekir.

Sûret vücûdlarını tutan vücûdu idrâk eden, o zevke ulaşan kişide vicdan hâli oluşur.

Ve o kişi vicdanlı kişidir.
İşte o kişi:
Hangi varlığa bakarsa baksın, ister taş olsun, ister kuş olsun, ister ağaç olsun, ister insan olsun, o kişi bilir ki tüm sûret vücûdlarının ardında bizzât Hakk'ın kendisi vardır.

O kişi nereye baksın, her varlığın ardında Hakk'ın yüzünü görür.

Bakara Sûresi 115: "Fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh."
Meâli: "Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır."

Baktığı her yerde Allah'ın "Vechîne-yüzüne" kapılmak "Vecd" halidir.

İşte Vecd:
Her varlığın ardında Hakk'ın yüzünü hissetmekle kendi bedenini unutmaktır.
Vücûdların ardında, vücûdu tutan Zâtı anlamakla, kendinden geçmektir.
Sûret vücûdlarının ardında, vücûdların sahibini hissetmenin ilâhi aşk halidir.
Her varlığa baktığında, varlığın ardında olanın kim olduğunu hissetmenin derin duygusudur.
Kendi aslının Hakk'ın kendi asliyeti olduğunu bilmektir.
İlâhî sarhoşlukla kendinden geçmektir.
Damlanın deryaya kavuşma anıdır vecd.
Damlanın deryayla bir olduğunu zevk etmektir vecd.

Vecde kapılmak;
Hakk'ta Hakk olmaktır.
Hakk deryasında Hakk'la Hakk'ı seyretmektir.
İlâhi aşka kapılmaktır.

Vecd âyeti Sad Sûresi 44. âyette geçer.

Sad Sûresi 44: "Ve huz bi yedike dıgsen fadrıb bihî ve lâ tahnes innâ vecednâhu sâbira nimel abd innehû evvâb."

Meâli: " Eyyüb'e bildirildi: Seni gaflete düşüren şeytani hallerden elini çek, sonra o hallerden uzak dur ve ahdini bozma. Doğrusu o sabırlıydı, Bize karşı ilahi bir aşk ile bağlıydı, kulluğunu güzelce yerine getirendi, doğrusu o hep hakka yönelirdi."

Vücûd'dan maksat; tüm sûret vücûdlarını tutan vücûd hakikatidir.
Tüm sûret vücûdlarını tutan İlâhi kudret, Hakk'ın kendi vücûdudur.

İşte Vecd'den maksat; vücûdların ardında, vücûdu tutan Zâtı anlamakla, kendinden geçmenin, ilâhi aşka tutulmanın duygusudur.

Vecd haline kapılan kişide "Vicdan" oluşur.

İşte vicdan:
Tüm sûret vücûdlarını tutan vücûda şahit olmakla oluşur.
Secde sırrına ermekle oluşur.
Secde makamına eren kişi "Vicdan makamı" na erer.

R'ad Sûresi 15: "Ve lillâhi yescudu men fis semâvâti vel ardı tavan ve kerhen ve zilâluhum bil guduvvi vel âsâl."

Meâli: "Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah'a secde ederler."

"El Vâcid" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Tüm vücûdların ardında, vücûdun Zâtını gören kişidir.
Cümle varlığa, tek vücûd olarak bakandır.
Vecd halinde yaşayan, vicdan sahibi olan kişidir.
Vücûdunu Allah'a teslim eden kişidir.
Fenâfillah makamına eren kişidir.

"El Vâcid" esmâsı çekmek:

Vücûdların sırrına ermeyi istemektir.
Vücûdun sahibi olan Allah'a her an teslimiyet şuuruyla yaşamak isteyendir.
Kendine vücûd nisbet etmekten kurtulmak istemektir.
İlâhi aşka ermeyi istemektir.
"Lâ mevcûde illâ Hû" sırrına vakıf olmak istemektir.

EL VÂHİD

Vâhid **الواحد** **Bir olan, tüm varlıktan tekliğini gösteren**

Vâhid, ehad, kelime kökünden gelir.

Ehâd, Vâhid, Vâhdet, Tevhîd, Ehâdiyet, Vâhdaniyet, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Vâhid; bir olan, ikincisi olmayan, tek olan, her şeyde tekliğini gösteren demektir.

Bakara Sûresi 163: "Ve ilâhukum ilâhun vâhid lâ ilâhe illâ huver rahmânûr rahîm."

Meâli: "Sizi vareden, tek var edicidir, O'ndan başka vareden yoktur. O tüm varlığı özünden varedendir, tüm varlığı rahmetiyle sarandır."

Allah her varlıkta tekliğini gösterir.

Allah fiiliyle tektir, ondan başka işleyen yoktur.

Allah sıfatlarıyla tektir, ondan başka sıfat sahibi yoktur.

Allah zâtıyla tektir, ondan başka vücûd sahibi yoktur.

Allah, zâtıyla ehâddır, sıfatlarıyla vâhiddir.

Allah zâtıyla da tekliğini gösterir, sıfatlarıyla da tekliğini gösterir.

Cümle vücûdları tutan tek zât Allah'tır.

Her bir sıfatıyla varlığı ihâta eden Allah'tır.

Her varlıkta Allah'ın hayy sıfatı vardır, tüm varlıktaki hayy sıfatı tek sıfattır.

Ondan başka hayat sahibi yoktur.

Allah tüm âlemleri ehâdiyetiyle ihâta eder.

İhlâs Sûresi 1: "Kul huvallâhu ehad."

Meâli: "Anlat: Allah'ın tekliğini."

Allah'ın ehâd esmâsından, vâhid esmâsı tecelli eder.

Kâinat; Bir'den çıkan birlerden oluşmuştur.

Kâinat birdir, her varlık o birliği gösterir.

Eski düşünürler sayıları, bir ve birden çıkan birler üzerine yazmışlardır.

I : "Bir" Kâinatın birlik sırrı, bütünlüğü.
II: " İki" İki adet bir, birden gelen bir.
III: "Üç" Üç adet yan yana bir.
IV: "Dört" İki birin 45 derece yazılımı, soluna konan bir.
V: "Beş" İki birin 45 derece yazılımı.
....
X : "On" İki birin çapraz yazılımı.

Her varlık kendi içinde muhteşem sayısal sistemle oluşmuştur ve hepsi de bir'den gelen birlik kombinasyonudur.

Rakamlar kâinatın oluşmasında temel sistemdir.

İnsan vücûdu, atomlarından hücresine, hücresinden dokusuna, dokusundan organlarına matematiksel bir sistemdir.

Bir atomun bile rakamsal olarak, eksik olması ya da fazla olması vücûdun oluşmasına engeldir.

Kâinatın, rakam, üçgen, cebir boyutunu okuyan, var oluşun sırlarını ve var edeni anlayacaktır.

İşte, her varlık "Vâhid" boyutundan gelen birliği gösteren bir açılımdır.

Allah vâhiddir, her varlıkta tekliğini gösterir.

Allah'ın vâhid olduğunu anlamanın yolu, Tevhîd şuurudur.
Tevhîd şuuruna ermenin yolu da, İlm-i Tevhîd dersleridir.

İlm-i Tevhîd dersleri, bir Mürşid-i Kâmil'den tebliğ bularak öğrenilir.

Yûnus Emre, Taptuk Emre'nin kapısına, Tevhîd hakikatini öğrenmeye gitmiştir.

Mürşid-i Kâmil, talebe hazır olduğunda Tevhîd derslerini telkin eder.

Talebenin hazır olması, aklını ve gönlünü temizleyip edep bulmasıyla mümkün olur.
"Edeple gelen lütûf bulur" sözü bunun için söylenmiştir.

Tevhîd dersleri, Allah'ın birliğini öğrenmenin dersleridir.
Bu dersler makam makam ilerlemekle olur.

“El Vâhid” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:
Her varlığa birlik gözüyle bakar.
Allah’ın ulviyetinin yanında, kendinde varlık nisbet etmez.
Varlığın evvelinin de, âhirinin de, zâhirinin de, bâtının da Allah olduğunun şuuruyla hareket eder.

Yûnus Emre’mizin dediği gibi, yetmiş iki millete bir gözle bakar.
Bu kişiler, toplumda hep birliği oluşturmak üzere mücadele ederler.

Nasıl ki bir insanın dünyada aynısıyla ikincisi yoktur.
Allah’ın da ikincisi yoktur.
Allah, varlıktaki tüm tecellileriyle, nitelikleriyle, birliğini gösterir.

Ağaç bir tohumdan gelmiştir, yaprakları dalları çok olsa da, özü birdir, birliğin açılımıdır.
İşte bu âlemde böyledir.

“El Vâhid” esmâsı çekmek:
Tevhîd şuuruna ermeyi istemektir.
Allah’ın tekliğini anlamayı istemektir.
Hep birlik şuuruyla hareket etmeyi istemektir.

EL VÂLİ

Vâlî الوالي **Yöneten, her varlığı tecellileri ile yöneten.**

Vâli, veli, vilâyet, velâyet, evliya, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Vâli; yöneten, dost olan, güç, vilâyet sahibi, asalet sahibi, hükümdar olan, ili yöneten demektir.

Varlıkta, her topluluğun vâlisi Allah'tır.

Bitkiler boyutunun, hayvanlar boyutunun, insanlar boyutunun vâlisi Allah'tır.

Her bir zerrenin vâlisi Allah'tır.

Allah, her varlıkta varlığı yönetendir.

Varlığı iradesine göre var eder, şekillendirir, ona bir ömür biçer ve o varlığı yönetir.

Kâinatın vâlisi de, bir tek varlığın vâlisi de Allah'tır.

Varlık, kendi içindeki işleyişi kendi yapamaz, niteliklerini kendi kontrol edemez.

Varlıktaki işleyişin de, niteliklerin de sahibi Allah'tır.

Allah varlığı, fiiliyle, sıfatlarıyla hareket ettirir, kontrol eder, yönetir.

Rahmân Sûresi 29: "Yes' eluhu men fis semâvâti vel ard kulle yevmin huve fî şenin."

Meâli: "Göklerde ve yerde ne varsa O'nun sorumluluğundadır. O her an bir tecellidedir."

Göklerde ve yerde ne varsa, her şey Allah'ın yönetimi altındadır.

Her varlıktaki fiili, yâni varlıktaki işleyişi yapan Allah'tır.
Allah varlıktaki fiiliyle varlığın vâlisidir.
Çünkü varlığı her an işleten yöneten O'dur.

Yûnus Sûresi 36: "İnnallâhe alîmun bimâ yefalûn."
Meâli:" Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, her varlıkta fâil olandır."

Kamer Sûresi 52: "Ve kullu şey'in fealû hu fîz zubur."
Meâli: "Bütün varlığın işleyişinde fâil olan O'dur. Hakikatler kâinat kitabının içindedir."

Bûruc Sûresi 16: “Faâlun limâ yurîd."
Meâli: "Fâil olandır, varolan her şey O’nun iradesindendir."

Bir atom, bir hücre, bir doku, bir beden hep fiil'le oluşur, fiil'le çalışır, fiil'le sürüp gider.
Allah fiiliyle varlığı yönetir, varlığı kontrol eder.
Varlığın velâyeti Allah’ın elindedir.
Yâni her varlığın vâlisi Allah’tır.

İnsan şöyle dönüp vücûduna bir baksa, anlar ki vücûdun yönetiminde hiç kendi tasarrufu yoktur.

Kişinin kâlbinin atması, kanının dolaşması, hücrelerin çalışması, bedenindeki tüm işleyiş hep Allah’ın tasarrufundadır.

Bu tüm kâinatta da böyledir.

İşte Allah, “El Vâli” esmâsıyla, her şeyin yöneticisidir.

Allah, tüm esmâlarıyla varlığı yönetir, varlığı kontrol eder.

Bu esmâ gönlünde tecelli eden kişi:
Allah’ın velâyetine teslim olmuş kişidir.
Hangi varlığa bakarsa baksın, o varlığı idare edenin Allah olduğunu bilir.
Bu esmânın tecellisine mâzhar olan kişiler, devlet yönetiminde, ya da iller de, ilçelerde görev alırlar ve Allah’ı hiç unutmadan adalette devleti yönetirler.

“El Vâli” esmâsı çekmek:

“Allah’ım! Her şeyin senin yönetiminde olduğunu anlamamı nasip et ya Râbbim.”

“Varlıktaki tecellilerinin işleyişini layıkıyla anlamamı nasip et.”

“Vücûdların vâlisi sensin, teslimiyetimi ilminle gerçekleştir ya Râbbim.”

“Allah’ım! Devletimde bana verilen bir kurumun yönetim görevinde “El Vâli” esmânı unutmadan, görevimi adaletle yerine getirmemi nasip et ya Râbbim.”

“Allah’ım hangi görevde olursa olsun, adaletten, ilimden, ayrılmama izin verme ya Râbbim” isteklerinde bulunmaktır.

EL VÂRİS

Vâris الوارث Bütün servetlerin gerçek sahibi, hep var olan, kalacak olan, her şey ona kalır

Vâris, verâset, mirascı aynı kökten gelen kelimelerdir.

Her şeyin vârisi Allah'tır.

Her şey bâkî olan Allah'a kalır.

Mülkün tek sahibi, varlıktaki niteliklerin tek sahibi, âlemlerin tek sahibi ancak Allah'tır.

Her şey ondan gelir, ona kalır, cümle varlık yok olur, onu zâtı bâkî kalır.

Hicr Sûresi 23: "Ve innâ le nahnu nuhyî ve numîtu ve nahnul vârisûn."

Meâli: "Elbette Biz; hayat vereniz ve ölümü sunanız ve hep varolan, kalacak olan Biziz."

Ve innâ le nahnu nuhyi : Biz, elbette, hayat veren,

Ve numîtu : Sınırlandırırız, ölümü sunarız, sonlandırırız,

Ve nahnu el varisin : Biziz, varis, kalacak olan, her şey sonunda bizimdir,

Enbiyâ Sûresi 89: "Ve zekeriyyâ iz nâdâ Râbbehu Râbbi lâ tezernî ferden ve ente hayrul vârisîn."

Meâli: "Zekeriya da Râbbine yönelmiş: Râbbim! Beni yalnız bırakma, sen hayırlı olansın, sonsuza kadar kalıcı olansın, demişti."

Allah, "El Vâris" esmâsıyla her şeyin ilk sahibidir, her şeyin son sahibidir.

Varlık, Allah'ın özünden açığa çıkar, zaman dilimi içinde var olur, sonunda Allah'a döner.

Her şey eninde sonunda Allah'a kalır.

Kasas Sûresi 88: "Kullu şeyin helakun illâ veche."

Meâli: "Bütün her şey helâk olur, sadece onun Vechî Zâtı kalır."

Kişi bu esmâyı unutmamalıdır.

Kendine varlık nisbet etmemelidir, malın mülkün sahibinin Allah olduğunu hep hatırlamalıdır, vücûdun sahibinin Allah olduğunu unutmamalıdır.

Kişinin bedeninin vârisi Allah'tır.

Bedenler Allah'tan gelir, Allah'a teslim olur.

Kur'ân, mü'minleri vâris olarak işaret eder.

Mü'mimûn Sûresi 10: "Ulâike humul vârisûn."

Meâli: İşte onlar Tevhîd ilminin varisleridirler.

Mü'minûn Sûresi:

8- Mü'minler; emanetlere ve verdikleri sözlere uyanlardır.

9- Mü'minler; her an, her şeyleriyle Hakk'a bağlılık üzere hareket ederler, o şuurlarını muhafaza ederler.

10- İşte onlar Tevhîd ilminin varisleridirler.

11- Halkta Hakk zevki o kimseleri teslim almıştır. Onlar devamlı o haldedirler.

Allah'ın ilm-i ledün sırları, mü'minlere emanet edilir.

İlm-i ledün vârisleri, mü'minlerdir, Tevhîd dersleri ona miras bırakılır.

Mirasçı, kendine miras bırakılan kişiye denir

Ama dünyalık mal olsun, ama mânevi alanda Allah'a ait olan hakikatlerin sırları olsun, güvenilen bir kişiye emanet edilen her şey mirastır, emaneti yüklenecek kişiye de mirasçı denir.

Mirasçı, edep ve ilim yönünden ehil kişidir.

İşte, Allah'ın hakikatleri de herkese emanet edilmez, ehli olana emanet edilir.

İlm-i Tevhîd yolunun vârisleri, edeben ve ilmen hâiz kişilerdir.

Yûnus Emre misali, Taptuk Emre'nin sofrasında yıllarca eğitim gören, ilm-i irfan sahibi olan, tevâzû ve edep olarak kendini belli eden kişiye İlm-i Tevhîd dersleri, emanet edilir.

İşte onlar, İlm-i Tevhîd derslerinin vârisleridir.

Çünkü onlar, Allah'ın ilmine sahip çıkarlar, asla kendilerine bir paye çıkarmazlar.

Onlar Hakk yolunun Mürşid-i Kâmil'leridir.

Nasıl ki bir usta, yetiştirdiği kişiye mesleğini emanet ediyorsa, bir fakültede hoca ilme hâiz olan, ahlaklı olan talebesine ilmin bir dalını emanet ediyorsa, İlm-i Tevhîd dersleri de, edep ve ilim olarak hâiz olan kâmil kişiye emanet edilir.

"El Vâris" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Varlığın ve varlıktaki niteliklerin tek sahibinin Allah olduğunu bilerek yaşar.

Her şeyin Allah'a döneceğini, Allah'a kalacağını bilerek yaşar.

Kendine asla bir şey nispet etmez, tek vârisin Allah olduğunu bilir.

Kendinin fâni, Allah'ın bâkî olduğunu hiç unutmadan yaşar.

"El Vâris" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Fâni olan biziz, bâkî olan sensin, gidici biziz, kalıcı olan sensin, bunu unutmamıza izin verme ya Râbbi"

"Allah'ım! Tüm bedenlerdeki niteliklerin sahibi sensin, kendimize nisbet etmemize izin verme ya Râbbi"

"Allah'ım! Cümle mülkün sahibi sensin, bize emanet ettiğin, bedenlere, evlatlara, anne babaya, yakınlarımıza, mala mülke, çevremize, ilme sahip çıkmamızı nasip eyle ya Râbbi"

"Allah'ım! Bize miras bırakılan, ilim yolunda olsun, mesleki alanda olsun, mal mülk olsun, ne olursa olsun, hepsine layık olmamızı, nasip eyle ya Râbbi" hissinde olmaktır.

EL VÂSİ

Vâsi الواسع Bağışlaması bol ve rahmeti çok olan, imkânı geniş olan, genişlik veren, rahatlık veren, koruyan, gözeten,

Vâsi; rahmeti geniş, imkânları çok, değerler sunan, genişlik veren, genişleten, koruyan, gözeten anlamlarına gelir.

Vâsi, vâsib, vasiyet, vesâyet, aynı kelime kökünden gelen kelimelerdir.

Allah'ın, lütûfları, rahmeti geniştir, ilmi sonsuzdur.

Nûr Sûresi 32: "Allâh min fadli hu ve Allâh vâsiun alîm."

Meâli: "Allah lütûflandırandır ve Allah ilmiyle sonsuz olandır."

Allah min fadli hu : Allah, nitelik, sıfat, fazilet, erdem, lütûf, onun

Ve Allah vasiun : Allah, geniş, engin, sonsuz, her yeri kuşatan,

Alîm : İlmiyle vareden, ilmin sahibi,

Vâsi olmak, rahmetiyle merhametiyle kuşatmak demektir.

Hukukta "Vâsi atanması" sözü vardır.

Vâsi atanması; gerekli unsurları taşıyan kişilere uygulanır.

İmkânlar sunan, koruyan, gözeten, genişlik veren, merhametiyle kuşatan kişiler vâsi olabilir.

Allah'ın varlık boyutundaki "El Vâsi" esması, Allah'ın her varlığı, rahmetiyle sarmasıdır, koruyup gözetmesidir.

Varlığın yaşam bulması için, varlığa lütûflar sunmasıdır, varlığı lütûflarıyla kuşatmasıdır.

Umutsuzluğa, karamsarlığa kapılan kişi, Allah'ın "El Vâsi" esmâsına sarılmalıdır.

Allah, karamsarlığı, umutsuzluğu azaltarak, gönüllere genişlik verir, ferahlık verir.

Mesela ilim ile ilgilenen birinin, aklı gönlü bir samimiyet içindeyse, ilmi bir çıkar için değil de, ilmin inceliklerini öğrenmek için bir gayret içindeyse, Allah ona, ilimsel alanda kapılar açar, ilmi olarak genişletir, ilimden lütûflar sunar.

Mâide Sûresi 54. âyette bu duruma işaret edilmiştir.

Mâide Sûresi 54: "Zâlike fadlullâhi yutîhi men yeşâ vallâhu vâsiun alîm."

Meâli: "İşte Allah'ın lütûflarını anlamak isteyen kimse o hakikatlere ulaşır ve Allah'ın ilmiyle sonsuz olan olduğunu anlar."

Meâlin tamamı: "Ey iman edenler! Sizden kim; varoluş yasalarını anlama yolundan, eski bildiklerine geri dönerse, Allah'ın hakikatlerini anlatan, sevgi üzere olan alçakgönüllü kimseler elbette gelir. Onlar inananlara karşı saygılıdırlar. Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere karşı da, Allah yolunda hakikatleri anlatmak için, bir saygıyla gayret gösterirler ve onlar kınayanın kınamasından korkmazlar. İşte Allah'ın lütûflarını anlamak isteyen kimse o hakikatlere ulaşır ve Allah'ın ilmiyle sonsuz olan olduğunu anlar. "

İlmi öğrenme konusunda samimi olan kişilerin beyinleri, ilmi anlamada gün gün genişler, idrâkleri artar, keşifleri çoğalır.

Bu her alanda böyledir, samimi olan kişilere her zaman kapılar açılır, yollar genişletilir,

Samimi olmayan kişilerin, beyin hücreleri daha farklı açılır, kendini kapatır.

"El Vâsi" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişilerin:

Tefekkürleri derindir, anlama kapasiteleri geniştir.

Onlar, çevrelerinde, ama insanlara, ama varlığa merhametle, rahmetle davranırlar.

Onlar, koruyucudurlar, gözetendirler, imkânlarını güçleri yettiğince sunarlar.

"El Vâsi" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Bizleri her zaman, senin himayende, senin merhametinde eyle."

"Allah'ım! Gönüllerimize, akıllarımıza, idrâklerimize genişlik ver, beyinlerimizin daha çok çalışmasına yardımcı ol"

"Lütûfların sana ait olduğunu unutmadan, çevremizde olan her varlığa, insanlara gücümüz yettiğince, yardım etmemiz için güç ver"

"Evlatlarımızın beyinlerini aç, onların ilmi anlamasına yardımcı ol, onların anlayışlarını genişlet, keşiflerine yardımcı ol" gibi hislerde olmaktır.

EL VEDÛD

Vedûd الودود Sevginin kaynağı, sevgiyi veren, sevgiyle tutan, çocuk saflığında sevgi, saf sevgi, kirlenmeyen sevgi

Vud, mevedde kelime kökünden gelen, vedûd ve meveddet, ilâhî sevginin boyutudur.

Allah, cümle varlığı, tüm âlemi sevgisiyle kuşatır.

İnsan vücûdunda her an olan işleyiş bir sevginin sonucudur.

Bir bebeğin doğması, tohumun filiz vermesi, ağacın çiçek açması, meyvelerin oluşumu, bir kuşun ötmesi, hep bir sevginin sonucudur.

Meveddet, çocuk saflığının o saf sevgisidir.

Meveddet, hakikat kapısının açılma anahtarıdır.

Meveddet, çocuk saflığının saf sevgisine ulaşmaktır

Çocuk saflığına dönmeden, hakikatlerin arayışı başlamaz.

Çocuk saflığında olmayana hakikat kapıları açılmaz.

Hakikatlere, ancak ve ancak, atalarından gelen inanç anlayışının, yargılama, ayrımcılık, üstünlük, bâtıl bilgiler gibi olan alanlarını terk eden kimseler ulaşabilir.

Hakikatlere, ancak ve ancak çocuk saflığının, o saf sevgisini hissedenler ulaşabilir.

Hazreti Muhammed “Allah'a en yakın olan çocuklardır” demiştir.

**Allah'ın egemenliğini bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez."
Hazreti İsâ Markos 10: 13-16, İncil**

**Tekvîr Sûresi 8 de geçen:
"Ve izel mevudetu suilet." âyeti, "Çocuk saflığında hakikati aramak" anlamındadır.**

**Çocuk saflığında sorgulamayan, samimi sorgulama içinde olamaz.
Çocuk saflığında sorgulamayan, hakikatle tanışamaz.
Çocuk saflığında sorgulamaya ulaşmayan, arayış nedir bilemez.**

Anneden doğan çocuk, en saflığıyla gelir.

O çocukta; inanç, ibadet, ibadethane, giysi, örtü, ayrımcılığı yoktur.
O çocukta; cinsiyet, millet, meslek, ayrımcılığı yoktur.
O çocukta; kâlb kırmak, hor görmek, kibir, gurur, benlik yoktur.
O çocukta; bilmişlik, kendini yüce görmek, inancını, yolunu yüce görmek yoktur.
O çocukta; nefret, kin, intikam, düşmanlık yoktur.
O çocukta; hasetlik, fesatlık, kötülük yapmak, kötülemek, kötü söz etmek yoktur.
O çocukta; zengin, fakir, iyi, kötü, çirkin güzel gibi ayrımcılıklar yoktur.

O çocuk en saflığıyla dünyaya gelir.
O çocuk Allah'a ait olan "Vedûd" esmâsıyla gelir.

O çocuk en saflığıyla bakar, en saflığıyla davranır.

O çocuktaki bu saf sevgi, "Meveddet" tir.

Çocuk saflığının sevgisine "Vedûd" denir.
Allah'ın o saf sevgisine "Vedûd" denir.

Vedûd makamına eren, meveddet hâli ile yaşar ve varlığın birbiriyle olan muhabbetine şahit olur.

Allah her varlığı "Vedûd" sevgisiyle şekillendirdi.
Her varlık birbirine "Vedûd" sevgiyle bağlıdır.

Vedûd, Muhammed boyutunun sevgisidir.

Tohumun içinde ağaç, "Vedûd" sevgisiyle tutulur.

Yaprak, dal, çiçek, meyve her biri "Vedûd" esmâsıyla tecelli eder.

Vedûd, ilâhî muhabbetullah'tır

Muhabbet makamı, Muhammet makamıdır.
Muhammed makamı ilâhî sevgi sırrıdır.

Muhammed makamı Tevhîd sırrıdır.
Birlik, muhabbet makamının sırrıdır.

Tüm varlık birbiriyle muhabbet halindedir.

Tüm varlık "Vedûd" esmâsıyla var olur, her varlık "Vedûd" esmâsıyla birbirine tutunur.

Hidrojen oksijenle muhabbet eder, su tecelli eder.

Toprak su ile muhabbet eder, yeşillikler tecelli eder.

Ateş her varlıkta ölçüsüyle muhabbet halindedir.

Hava her an muhabbetle eser.

Hücreler birbiriyle "Vedûd" esmâsıyla birleşir, bedenlere dönüşür.

Varlıktaki “Vedûd” esmâsını anlayan, yaşamını muhabbet içinde geçirir.
Bu muhabbet, Allah sevgisinden başka bir şey değildir.

Cümle varlık bir aşk-ı ilâhîden şekillenip gelir.
Bir aşk-ı ilâhîyle sürmektedir.
Her varlık birbiriyle meveddet halindedir.
Her varlık birbirine ulvî sevgiyle bağlıdır.

Allah'ın sevgisine ulaşmak, her şeyin o sevgiyle sarılı olduğunu hissetmektir.
Meveddet, o sevgiyi yaşantımıza geçirmektir.

O sevgiyi hisseden, kimsenin kâlbini kıramaz, hakkını yiyemez, kimse hakkında dedikodu edemez.

Meveddet, Hazreti Muhammed’in makamından sunulan ilâhî lütûftur.

O makamı hisseden, her anını Halk’ı tutan Hakk'tır sevgisiyle yaşar.
Halkta Hakk secdesiyle yaşar.

Meveddet, mü’mînlik makamıdır.

Mü’min, varlığı tutan Hakk’ı varlıkta her an seyreder.
Mü’min, ilâhî sevginin o derin hissiyle yaşar.

Kâmil kimseler, meveddet boyutunda yaşarlar.
Onlara kötülük yapılsada onlar kimseye kötülük yapmazlar.

Yûnus Emre’mizin şu şiiri, meveddet boyutundan gelen bir sesleniştir.

Döğene elsiz gerek
Sövene dilsiz gerek
Derviş gönülsüz gerek
Sen derviş olamazsın

Derviş olmanın yolu, meveddet boyutunu hissetmektir.
Derviş olan, kimseye kırılmaz, kimseye gönül koymaz.

Çünkü derviş bilir ki, her varlığın ardında varlığın sahibi vardır.
O sahip de, zâtı mutlak olan Allah'tır.

Kamil kimselerin, "İncinsen de incitme sözü" derviş sırrına işarettir.

Meveddet halinde yaşayanlar, hep huzur içindedirler.

Allah her varlıktan sevgisini gösterir, bu sevgiyi anlayan her varlığı vedûd boyutunun hissiyle yaklaşır, yani sevgiyle yaklaşır.

Neyi seversek sevelim, Allah sevgisiyle sevmemiz gerekir.

Çünkü her varlığı şekillendiren, her varlığı kuşatan sadece Allah'tır.

Allah'ın sevgisini unutup dünya malına mülküne, ya da bir kimseye ulvîyet verip sevmek, Allah'a ortak koşmaktır.

Bir kimseye, Allah'ı bırakıp ona yücelik vererek sarılmamalıyız.

Allah'ın dostluğunu çok iyi anlamalıyız, onun sevgi boyutunu çok iyi anlamalıyız.

Bakara Sûresi 165. âyet buna çok güzel bir örnektir.

Bakara Sûresi 165: "Bazı insanlar bazı kimselere sarılırlar, Allah'ı sever gibi onları severler, Allah'ın yanında onlara bir yücelik verip, eş koşarak onları severler. İmanlarında güçlü olan kimseler ise Allah aşkıyla yaşarlar. Zalim olan kimseler; eğer hakikatleri bilip görenlerden olsalardı, bir sıkıntı görseler bile, elbette bütün her şeydeki kuvvet sahibinin Allah olduğunu bilirler ve Allah'ı anlayamayanların daha fazla sıkıntılarda kaldığını anlarlardı."

Her varlıkta vedûd boyutunu görebilirsek, yâni her varlığın ilâhi bir sevgiyle kuşatıldığını anlayabilirsek, her şeye Allah sevgisiyle yaklaşırız.

Allah için severiz, Allah için koşarız, Allah için gayret gösteririz.

Çünkü artık biliriz ki, bir kula koşmak, yardım etmek, onu sevmek Allah'a koşmaktır, Allah'a yardım etmektir, Allah'ı sevmektir.

Âyette belirtildiği gibi, bir kimseye Allah'ı unutup, ona yücelik vererek sevmeye kalkarsak, bu Allah'ın sevgisiyle sarılmak değil, kendi hevâmıza göre sarılmak olur.

Bu kimse, anne babamız da olabilir, çocuklarımız da olabilir, eşimiz, ya da sevgilimiz de olabilir, mürşidimiz de olabilir, mesleğimiz de olabilir.

Sevgi, Allah sevgisiyle olmalıdır.
Allah sevgisiyle sarılanın sevgisi gerçek sevgidir.

Hevâsına göre sevmek, sevmek değildir, çıkarına göre hareket etmek demektir.
Hevâsına göre sevgi gün gelir biter, hatta düşmanlığa dönebilir.

Bir kişi biriyle evlendiğinde, aşk sevgi sözcüklerini dilinden düşürmeden onunla evleniyor, ama gün geliyor kanlı bıçaklı olup, en ağır sözler söyleyerek ayrılıyor.

Demek ki bu evlilik, hevâsına göre, çıkarına göre oldu.

Eğer gerçek bir aşk olsaydı, sevgi saygı asla bitmezdi, ayrılık olsa bile, güzellikle olurdu, koruyuculukla olurdu.

İşte onun için, vedûd esmâsı boyutu ilâhi sevgi boyutudur.
Masuf, saf, tertemiz sevgi boyutudur.

“El Vedûd” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Çocuk saflığının sevgisiyle hareket eder.
O sevgi tüm ilâhi lütûflara kapı açar.
Ayrımcılık yapmaz, yargılama yapmaz, kibir, gurur, benlik, bilmişlik, üstünlük hallerine düşmez.
Kin, nefret, öfke, kavga, halinde olmaz.
Cümle varlığa Hakk sevgisiyle bakar, Hakk sevgisiyle davranır.

“El Vedûd” esmâsı çekmek:

İlâhî sevgiyi hissetmeyi istemektir.
Yaşantısını o sevgiyle geçirmeyi istemektir.
Her varlığa sevgiyle bakmayı, sevgiyle davranmayı hissetmeyi istemektir.

EL VEHHÂB- EL VEHBÎ

Vehhâb الوهّاب Rûhun, nûrun sahibi, tüm lütûfların sahibi, vehbî olan, özünde olanı sunan, bağışlayan,

Vehb, vehhâb, vehbî, vehbîyet, hibe aynı kelime kökünden gelen kelimelerdir.

Vehbîyet, varlığın öz boyutudur, rûh, nûr boyutudur, o boyuttan gelen tüm lütûflardır, niteliklerdir.

Cümle varlık, nûrdan rûha akan bir akışla açığa çıkar.

Ulvîyet boyutu, ulûhiyet boyutu, vehbîyet boyutudur.

Allah'ın kuluna bağışladığı beden ve bedene ait olan tüm nitelikler, vehbîyet boyutudur.

Sâd Sûresi 35: "İnneke entel vehhâb."

Meâli: "Muhakkak ki tüm lütûflar sendendir."

Âl-i İmrân Sûresi 8: "Râbbenâ lâ tuziğ kulûbenâ bade iz hedeytenâ veheb lenâ min ledunke rahmeh inneke entel vehhâb."

Meâli: "Derler ki: Râbbimiz! Biz sana yol bulduktan sonra kâlblerimiz seni anlamaktan dönmesin. Bize rahmetinle sana ait olan tecellileri anlamamızı sağla. Muhakkak ki tüm lütûflar sendendir."

Tohumun özünü vehbîyet boyutu olarak düşünelim, oradan gelen tüm ağaç ve ağacın tüm nitelikleri, lütûf boyutudur.

Allah'ın tüm esmâları vehbîyet boyutundan açığa çıkar.

Rûh boyutunda ne varsa, o açığa çıkar, onun için vehbîyet, özden gelen özelliklerdir.

Her varlığın ayrı ayrı şeçilip gelmesi, şekillenmesi vehbîyet boyutudur.

Rûhun kendine olan tüm yazılımlar, tüm nitelikler, tüm lütûflar "Vehb" boyutudur.

Hibe kelimesi de buradan gelir, hibe karşılıksız vermek demektir.

Allah kuluna, kendine ait olan tüm lütûflarını karşılıksız hibe eder.

İnsana bağışlanan tüm beden, akıl, düşünce, tefekkür etme, keşfetme, hep vehbîyet boyutundan gelir.

İlimde vehb ciheti, varlığın özünde yazılı olan ilimle buluşmak, oradan nasiplenmektir.

Tüm Kâmil kişiler, vehbîyet boyutundan lütûflanırlar.

Onlar duyduklarını okuduklarını ilim bilmezler, varlığın kendinde olan ilimden beslenirler.

Şahit olmak, ancak vehbîyet boyutu ile alakalıdır.

Allah'ın öz değerleri, varlığın özünde gizlidir.

Varlığın işleyiş tecellisi, varlığın özünde olan bir hareketliliktir.

Mesela bir göz doktoru düşünelim, gözün sisteminden yeni bir keşif yapması, vehbî ilim boyutudur.

İlm-i Tevhîd dersleri ile tanışanlara şu öğretilir: Duyduklarından okuduklarından çok varlığın öz boyutuna bakacaksın, oradaki ilimden okuyacaksın.

Onun için Şems, Mevlana'ya kitapları bıraktırmıştır.

"Okuyacaksan varlığın öz boyutundan oku, kulların derlediği kitaplardan değil" demiştir.

Vehbî boyutla bağ kuran kişi, gönlünün gösterdiği yola gider.

Onlar gönül ehilleridir.

Onların gönülleri saf tertemiz olduğundan, hisleri çok güçlüdür, birçok şeyi önceden hissederler.

Onlar "Teferrüç" ehlidir, onların gönüllerinden tecelli eden ışık yol olur, onları alır o açılan yola götürür.

O açılan yolda onların bir görevi vardır, onun için onlar o yola götürülmüştür, onlar bunun farkında bile değildir.

Onların ağzından çıkan sözler gönüllerinden gelir ve o sözler dosdoğrudur.

Onlar bir yere giderken, aniden yolu değiştirirler, çünkü yeni yolda onları bekleyen vardır ve ihtiyacı olan vardır.

Vehbî gönüle sahip olanlar, gönüllerin açtığı yolda gidenlerdir.

Onlar, komşuları aç iken, komşularının sıkıntıları var iken, onlar bunu hissederler ve yardım için koşarlar.

Onlar hep başkaları için yaşarlar.

“El Vehhâb” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Gönlü açılmış, gönlünden gelen sesi duyan, o sese göre hareket eden kimsedir.

Yâni o kişi “Teferrüç” ehlidir, yâni gönlünün gösterdiği yola uyar.

Aklı bâtıl alanla meşgul olmayan kişidir.

Dünya boyutuna esir olmayan kişidir.

İlimden irfandan ayrılmaz, hep varlığın hakikatlerini öğrenme hissi içindedir.

Varlığın iç yüzüne bakar, şahit olmadan inanmaz, konuşmaz.

Her nereye bakarsa baksın, her bir varlığın Allah’ın ulûhiyeti ile sarılı olduğunu görür.

“El Vehhâb” esmâsı çekmek:

Gönlünün çocuk saflığında olmasını dilemektir.

Allah’ı layıkıyla anlamayı istemektir.

Gönlünün açılmasını istemektir.

Allah’ın lütûflarının hikmetine ermeyi istemektir.

İlm-i ledün kapılarının açılmasını istemektir, levh-i mâhfuz boyutundan okumayı istemektir.

EL VEKÎL

Vekîl الوكيل Bütün her şeyde yetkili olan, üzerine alan, sorumlu olan, koruyucu olan,

Vekîl, vekâlet, vkl, vükûl, müvekkil, tevekkül, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah'ın "El Vekîl" esmâsı; varlıktan her şeyiyle yetkili olan Allah'tır hakikatine işaret eder.

Vekîl; birinin, işini görmesi için yerine bıraktığı veya yetki verdiği kimseye denir.

Tevekkül kelimesi, vekil kelimesinden gelir.

Allah'a tevekkül içinde olmak nedir?
Tevekkül sahibi kimlerdir?
Tevekkül makamı neresidir?

Abzâb Sûresi 3: "Ve tevekkel alâllâh ve kefâ billâhi vekîlâ."
Meâli: "Varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip, tüm varlığınla teslim ol ve her şeyde yetkili olan Allah'a güven."

Tegâbün Sûresi 13: "Allâhu lâ ilâhe illâ huve ve alâllâhi fel yetevekkelil mûminûn."

Meâli: "Allah'dan başka bir güç yoktur ve Allah tüm varlıktan yüceliği ile kendini gösterendir. İşte bu hakikati anlayıp tüm varlığıyla teslimiyet içinde olanlar mü'minlerdir."

Tevekkül sahibi olan hiç karamsarlığa düşer mi?
Tevekkül sahibi olan dünya menfaati peşinde koşar mı?
Tevekkül sahibi olan hiç birine zarar verebilir mi, birinin hakkını yiyebilir mi?

Peki, tevekkül nedir? Kimdir tevekkül sahibi?

Tevekkül: "El Vekîl" kelimesinden gelir.
Tevekkül: Vekîl edinmek, güvenmek, dayanmak, demektir.
Tevekkül: Tüm varlığıyla yaratıcısına teslim olmak, her şeyin sahibi olan Allah'tan beklemek, başına ne gelirse gelsin bundan ders çıkarıp, hikmetini aramak, Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu Allah'tan beklemek anlamına gelen bir kelimedir.

Kur'ân'da görüyoruz ki; tevekkül sahipleri mü'minlerdir, diye belirtilmiştir.
Tevekkül makamı da, mü'minlik makamıdır.

Mü'min olan:
Kendi varlığının ve tüm varlığının sahibini bilip, tüm varlığını sahibine teslim edendir
Hakk'dan emin olandır.
Her an Hakka dayanandır.
Başına gelen her şeye sabredendir.
Asla karamsarlığa düşmeyendir, bir an düşse bile bu halden hemen dönendir.
Tüm varlıkta her an tecelli edenin Allah olduğunu bilendir.
Tüm varlığı sonsuz nitelikleriyle saranın Allah olduğunu bilendir.
Tüm varlıktan her an "Semme Vechullah" olanın Allah olduğunu görendir.
Her an gönlünde Allah sevgisiyle yaşayandır
Her an, her şeyleriyle Hakk'a bağlılık üzere hareket edendir, o şuurlarını muhafaza edendir

İşte, tevekkül sahibi olanlar, mü'min olanlardır

Tevekkül sahibi olan; karamsarlığa düşmez, karamsarlığa düşeni de o halden kurtarır.
Allah'ı vekil edinmeyi, yâni Allah'a güvenmeyi, dayanmayı öyle güzel anlatır ki anlattığı kişinin içinden karamsarlık dağılır gider.

Ki Allah; her an kâlbimizi attırıyor, her an kanımızı dolaştırıyor, her an bize nefes aldırıp verdiriyor, gözümüzden, kulağımızdan her organımızdan her an adeta bize hizmet edip duruyor, bizi bir an bile terk etmiyor.
Bunları bilen kişi, Allah'a tevekkül içindedir.

Vücudumuzdaki işleyişi idrâk etmediğimiz müddetçe, tevekkül hakikatine eremeyiz.
Kişi, öz kaynağı olan Allah'tan gelir, O'na döner.

Cümle varlığı tutan, cümle varlıkta tecelli eden, cümle varlığın işleyişini yapan, fâil olan Allah'tır.
Kişi, varlığın fâil fiil boyutunu çok iyi tefekkür etmelidir.

Kişi kendine nisbet ettiği vücudunun işleyişini anladığında, bu işleyişi kendisinin yapmadığını anlayacaktır.
Ve böylelikle fâil olan Allah'a teslimiyet, tevekkül içinde olacaktır.

Kişi, Allah'ın varlıktaki mükemmel işleyişini idrâk ettiğinde, hâl ve hareketlerini ona göre düzenleyecektir.

Kimseye zarar vermeyecek, kimsenin hakkına girmeyecektir.
Her an Allah'a teslimiyet içinde olacak ve o teslimiyet şuurundan ayrılmayacaktır.

“El Vekîl” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Tevekkül sahibidir, her an tevekkül makamında yâni mü'min makamında durur.
Ki o; gönlünde her an Allah'ın "El Vekîl" esmâsının mânâsını hissederek yaşar.
Her nereye nazar ederse etsin "Semme Vechullah" nazarı ile nazar eder.
Her an Allah'a dayanır.
Her an Allah'a güvenir.
Her şeyi Allah'tan bekler.
Allah'ı bırakıp bir kuluna sarılmaz.
Malk-mülk, şan-şöhret, isim-nam derdine düşmez.
Bilir ki malın-mülkün sahibi Allah'tır, bilir ki tüm varlıktaki esmâların müsemmaları-anlamları-mânâları onundur.
Başına ne gelirse gelsin sabreder.
Ona kötülük yapanı Allah'a havale eder.
Onun hakkını yiyeni Allah'a havale eder.
Her an çevresinde olanlara yardım için koşar.
Yüzünden tebessümü bir an bile eksik etmez.
Onu kötüleseler bile kimseye darılmaz, vardır bir hikmeti der, kendini sığaya çeker
Kimseye zerre kadar zarar veremez
Tüm varlığa saygı içinde yaşar, bilir ki tüm varlık Allah'a dayanmaktadır, Allah varlığa dayanmaktadır

“El Vekîl” esmâsı çekmek:

Allah’ı vekîl edinmektir, Allah’a tevekkül etmektir.

“Allah’ım! Vekilim sensin, sana tevekkül ettim, sana dayandım, sana güvendim, vücûdumdaki fiilin, sıfatların sahibi sensin, beni bu hep bu şuurda yaşat ya Râbbim” hissinde bulunmaktır.

Başına ne gelirse gelsin, vekil edindiği Allah’a güvenerek, “ Vardır bundan alacağım bir hisse” duygusunda olmaktır.

EL VELÎ

Velî الولي **Tecellileriyle kulunu tutan, dost olan**

Velî, velâyet, evliya, vâli, velid, vâlide, evlad, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Velî; dost olan, yakın olan, yanında olan, kontrol eden, yardımcı olan, nimet veren, huzur veren, anlamlarındadır.

Velî, her an vücûdumuzda bize dostluğunu gösterir, o da ancak Allah'tır.

Vücûdumuzun işleyişini yapar, bizi besler, sular, uyutur, düşündürür, şahit eder, lütûflarını sunar, her an bize yardımcı olur, işte tüm bunları yapan Allah'tır, Allah bizi veli esmâsıyla kuşatır, dostluğunu her an gösterir.

Kur'ân'da, birçok yerde "Allah'tan başkasını veli, evliya edinmeyin" âyeti vardır.

Kehf Sûresi 17: "Men yehdillâhu fe huvel muhted ve men yudlil fe len tecide lehu veliyyen murşidâ."

Meâli: "Allah'a yol bulan kimse, işte o doğru yolu bulan kimsedir ve hakikatlerden sapan kimse ise, onun için yine de Allah'tan başka doğru yolu gösteren bir dost bulamazsın."

Bakara Sûresi 107: "Ve mâ lekum min dûnillâhi min veliyyin ve lâ nasîr."

Meali: "Ve size Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da yoktur."

Zümer Sûresi 3: Vellezînettehazû min dûnihî evliyâ"

Meâli: "Ondan başka evliya edinenler."

Mâide Sûresi 55: "İnnemâ veliyyu-kum Allah."

Meâli: "Siz ancak Allah'ı dost edinin."

Şurâ Sûresi 6: "Vellezînettehazû min dûnihî evliyâllâhu hafîzun aleyhim ve mâ ente aleyhim bi vekîl."

Meali: "Allah'ı bırakıpta başkalarını evliya edinen kimseler ise, kendilerini koruyanı bilemezler ve sen onlara vekil olacak değilsin."

Şûrâ Sûresi 9: "Emittehazû min dûnihî evliyâe fallâhu huvel velîyyu ve huve yuhyîl mevtâ ve huve alâ kulli şeyin kadîr."

Meâli: “Yoksa O’ndan başka dostlar mı edindiler? Oysa Allah, O’dur dost olan ve O’dur hayat veren, ölümü sunan ve O bütün her şeydeki kudrettir.”

Kişi, Allah’ın dostluğunu unutmamalıdır, Allah’ı dost edinmelidir.

A’râf Sûresi 196: “İnne veliyyiyallâhullezî nezzelel kitâbe ve huve yetevelles sâlihîn.”

Meâli: “Muhakkak ki her varlığın bir kitap olarak sunulduğunu anlayan kimseler, Allah’ı dost edinirler ve sâlih kimselerden olup, sorumluluk sahibidirler.”

Velî kavramını çok iyi anlamalıyız.

Allah’ın dostluğu nedir? Bunu çok iyi anlamalıyız ve varlık boyutunda buna şâhit olmalıyız.

Şöyle düşünelim: Uyuduğumuz zaman, bedenimizde nefes alıp vermeyi devam ettiren, kâlbimi attırmayı devam ettiren, hücrelerimizi çalıştıran, bedenimizdeki sindirimi ve boşaltımı yapan kimdir? Elbette Allah’tır.

Allah’tan başka bu işleyişi yapan var mıdır? Elbette yoktur.

Bize bizden yakın olup, dostluğunu her an gösteren Allah’ın dostluğunu bırakıp, dünya malını mülkünü, şanını şöhretini dost edinmemeliyiz.

Allah’ın varlıktaki dostluğunu anlayan, her varlığa dostça davranır.

Allah'ı dost edinenler birbirine dosttur, arkadaştır.
Allah'ı dost edinenler çevresine dostça davranırlar.

Allah, dostluğunu herkese sunar, inkâr edene de, iman edene de sunar.
Allah, alıp verdiği her nefeste her kimseye “Sendeyim ya kulum, sendeyim ya kulum, beni anla, beni tanı ya kulum” diye onun bedeninden seslenir.

İnsanın nefes alıp vermesi, kâlbinin atması, gözünün görmesi, kulağının duyması, tüm vücûdunun her an çalışıp durması Allah’ın dostluğu değil midir?

Bir kişi inkâr etse de Allah dostluğunu yine de eksik etmez, ona da her nefeste, tüm vücûdundan seslenir.
Allah’ta kin, kızgınlık, dargınlık olmaz.

İman eden kimse Allah’ın dostluğunu anlar, o hep o dostluk üzere olur.
Onun kâlbi huzur içindedir, sabırlıdır, güler yüzlüdür, dilinden hep hakikatler hep güzel sözler dökülür.
Biri ona kötülük yapsa o iyilikle karşılık verir.

Allah'ı dost edinen kimse, hep huzur, huşu, sabır içindedir.

Lâkin Allah'ın dostluğunu anlamayan kimse ise dünyayı, çıkarını, makamı, dost edinen kimsedir. O kimse huzur, huşu, sabır içinde değildir.
Onlar kendi çıkarlarını dost edinirler, Allah'ın dostluğunu anlayamazlar ve onlar hallerini değiştirmedikleri müddetçe hep o haller üzere yaşarlar

Evliya, velinin çoğuludur.

Yâni bir varlıkta Allah veliliğini gösteriyorsa, cümle varlıkta evliyalığını gösterir.

"EL Velî" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Allah'ı dost edinen kişidir, o kişinin gönlü hep huzur huşu içindedir.
Allah'ı dost edinen, cümle varlıkta onun dostluğunu görür ve bundan dolayı her varlığa dostça davranır.
O kişi kimseye zarar veremez, kimseyi hor bakamaz, kendini büyük göremez.
O kişi, aşk makamına erer, İslâm makamına erer, Müslüman olarak yaşar.
Dost diye Allah'a sarılan, kuşa da, karıncaya da, ağaca da, çiçeğe de, cümle varlığa da dost diye sarılır.
Çünkü cümle varlığı nitelikleriyle saran, varlığa dostluğunu sunan Allah'tır.

"EL Velî" esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Cümle varlıkta "El Velî" esmânı görmemi nasip eyle"
"Allah'ım! Beni ve ailemi sana dost olanlardan eyle"
"Senin dostluğuna beni kabul eyle, cümle varlığa dostça davranmamı nasip eyle"
" İçimde kin, nefret, kavga, ayrımcılık olmasına izin verme" istekleridir.

EL ZÂHİR

Zâhir الظاهر **Görünen, âşikar, apaçık olan, sûret elbisesi giyen**

Hadîd Sûresi 3: "Hû el zâhiri" "Zâhir O'dur-Görünen O'dur."

Görünen O'dur, yâni zâhir olan Allah'tır.

Allah zâhirdir, yâni görünür ne demektir?
Allah hangi boyutuyla görünür?

Allah, insanın kendinden ve her varlıktan her an apaçık görünür.

Bir tohumu düşünelim; tohumun içinde ağaç vardır, ama görünmez.
Tohum yarılıp, filizden ağaca akış başlayınca, tohumun içindeki zâhire çıkmış olur.

İşte, Allah'ta kendinde idi, kendinden kendini zâhire çıkardı.

Bu görünen âlem, onun apaçık zâhire çıkmış boyutudur.

Fakat bu görünene Allah demek, Allah'ı görünene kayıt etmek demektir.

Allah'ın, evvel yönü, âhir yönü, zâhir yönü ve bâtın yönü vardır.

Bu dört boyutu anlamak, Allah hakikatine ermektir.

Bu görünen âlem O'nun "El Zâhir" esmâsının tecellisidir.

Bu âlem; görünen, görünmeyen, evvel, âhir yönüyle O'ndan başka bir şey değildir.

Varlığın sûret boyutu, O'nun zâhir boyutudur.
Zâhir boyutunda her an bir değişim vardır.

İşte Allah "El Zâhir" esmâsıyla her an görünmektedir, her an tecelli etmektedir.
O'nun zâhir boyutuna; beşer denilir, sûret denilir, Dünya denilir, Evren denilir, tecelliler boyutu denilir.

Zâhir boyutunun içinde, bâtın boyutu vardır.
Bu boyutlar evvelden âhire her an akar durur.

İşte özden açığa çıkmış boyuta zâhir boyutu denir.
Tohumun özünden açığa çıkana ağaç denildiği gibi.

Allah "El zâhir" esmâsıyla kendini zâhir eyler.

Allah "El zâhir" esmâsıyla kendini aşikâr eyler.
Allah "El zâhir" esmâsıyla kendinde olanı ifşâ eyler.

O'nu gören de O'dur.
Aynada kişinin kendini gördüğü gibi.
Allah varlık aynasından her an kendini görür.

Gizli hazine idi, zâhir olmak istedi
Allah kendi özünden, kendini Halk eyledi.
Beşer denen âlemde, zâhir oldu göründü.
Kendinde ne var ise, onu aşikâr eyledi.

Zâhire ibretle bak.

Görünen nedir? Bir düşün!
Görünen ne olabilir? Bir düşün!
Seni tutan, varlığı tutan ne olabilir? Bir düşün!

Sakın kalma sûret boyutunda.
Sakın sûretin hevesine düşme.
Dünya hevesi seni dünyaya esir eder.

Aşk-ı İlâhî'ye ulaşırsan Dünya'ya aşkla bakarsın.
Çünkü bilirsin ki Allah vechini, varlık yüzünden gösterir.

Toplumuzda, bazı inanç toplulukları, talebelerine Dünya cifedir diye bahsediyorlar.
Bu yaklaşım doğru değildir.
Dünya yani varlık sistemi, Allah'ın tecelli tezâhürüdür.
Dünyaya cife diyenler, varlık yüzünden Hakk'ın vechîni görselerdi, bayılıp düşerlerdi.

Sûretin ardını görenler, hep kendilerinden geçtiler.
Kendi vücûdunu ve varlığın vücûdunu tutana teslim olanlar, O'na gark oldular.

Hakk'ı bilmek istersen, görünen varlığı bir kapı bil, gir o kapıdan içeri.
Hakk'ı bilmek istersen, dön kendine beden kapından gir içeri.

İçeri adım atan, bilir ki zâhir de O'dur.
Bilir ki ten cândan ayrı değildir.
Ten elbisesi de cân elbisesi de O'dur.
Perde görme varlığı, bil ki perde de O'dur.

Senin yolunu kesen, bil ki senin kendinsin.
Bil ki hevânda kalmandır.
Bil ki kibrinde kalmandır.

Bil ki kendini varlıktan ayrı görmendir.
Düştüğün kibri anla ve dön.
Kendine nispet ettiğin o zanlarından kurtul.
Kalma sûret boyutunda, sûretin ardına bak.

Vücûdunun sahibini vücûdunda gör.
Kendinde Hakk'ı gören, her varlıkta görmez mi hiç!
Kendinde Hakk'a gark olan, her varlıkta Hakk'a gark olmaz mı hiç!

Öyle bir aşkı hisset ki, vücûdunu unut.
Öyle bir aşkı hisset ki, dünya hevesinden kurtul.
Ve öyle bir aşkla hisset ki her baktığın yer O'nun vechî olsun.

Dünya bir bahçe her varlık bir gül olsun.
Her varlıktan gelen koku, O'nun kokusu olsun.

Bil ki, sende ve cümle varlıkta olan O'dur.
Varlıktan zâhir olan O'dur.

Aşk'ı gönlünde hissedersen, cümle âlem bir pazar olur sana.
Bilirsin ki, pazar da O'dur, pazarcı da O'dur.

Sen bir saraysın, vücûd sarayında sultanı O'dur.
Saray da O'dur, sarayın sultanı da O'dur.

Zâhir olan hep O'dur.
Her yeri saran, her yerden kendini gösteren O'dur.
Uzakta değil hep görünen O'dur.
Bir yerde gizli değil, her an aşikâr olan O'dur.

İlla Hû. Sadece O'dur.

“El Zâhir” esmâsı çekmek:

Allah’ın zâhir boyutunu anlamayı dilemektir.
Gerçeklerin açığa çıkmasını istemektir.
Bu görünen varlığın nasıl açığa çıktığını anlamak istemektir.

Toplumda, kendine iftira atılanlar da bu esmâyı çekebilir, “Allah’ım gerçekleri zâhir eyle” diye dua edebilir. Yâni “Allah’ım sen gerçeği biliyorsun açığa çıkar”

ZÜ’L CELÂLİ VEL İKRÂM

Zülcelâli vel İkrâm ذوالجلالوالإكرام **Tüm varlıktaki tek nûrun sahibi, sıfatların sahibi**

Zü’l- Celal-i ve’l-İkram; Celâl ve İkrâm esmâlarının birleşimidir.

Celâl esması, kesreti vahdetiyle tutan demektir, kesret boyutundaki nûrun sahibi demektir.

İkrâm kelimesi; kerim, kerem kelime kökünden gelir.

İkrâm; varlığa ikram edilen, tüm sıfatlar boyutudur.

Yâni, Zü’l- Celal-i ve’l-İkram; kesret boyutundaki, tüm sıfatların sahibi Allah’tır demektir.

Varlığa ikram edilen tüm sıfatlar onun celâl boyutudur.

Tüm vücûdları tutan tek Zât O’nun Cemâl boyutudur.

Rahmân Sûresi 26-27: “Kullu men aleyhâ fân ve yebkâ vechu Râbbike zûl celâli vel ikrâm.”

Meâli: “Bütün sûretler gelir geçer. Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Râbbinin yüzü bâkî kalır.”

Rahmân Sûresi 78: “Tebârekesmu Râbbike zu’l celâli vel ikrâm.”

Meâli: “Sıfatlarının sahibi olan ve tüm varlığı Zâtıyla tutan Râbbin; işaretleriyle tüm varlıkta yüceliğini gösterir.”

Tebareke : Tüm varlıkta yüceliğini gösteren, bereket, mübarek,

İsmu : Adı, ismi, manası, işaretleri, delilleri,

Râbbi ke : Râbbin, seni vücûdlandıran,

Zu el celali : Sahip, zâtı, celal, sonsuz yücelik, güzel, kesretteki teklik

Vel ikram : Lütûf, sıfatlar, sunan, veren, sıfatlandıran, ikram, kerem,

Cümle varlık zamanı gelince, fâni olur, tüm varlığın tek Zâtı bâkî kalır.

Sûretler her an değişir gider, Celâl ve İkram sahibi Allah yüceliğiyle, varlığın sûretlerini değiştirendir, kendisi değişmeyendir.

Zü'l- Celal-i ve'l-İkram esmâsı; kesreti tutan ilâhi sistemin sırrıdır.

Kesret gibi görünen varlığı tekliğiyle tutan Allah'tır.

Sıfatlarıyla kesret olup, Tekvîn sıfatıyla tektir.

Allah, Zü'l- Celal-i ve'l-İkram esmâsıyla, sıfatları Tekvin sıfatıyla, kesreti Zâtıyla kuşatır.

Zü'l- Celal-i ve'l-İkram esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Varlığa baktığında, kesret gibi görünen varlığı vahdetiyle kuşatanın Allah olduğunu bilir.

Tüm vücûdları tutan tek Zât vardır, o da Allah'tır, şuuruyla hareket eder.

Varlığa ikram edilen tüm sıfatlar, Tekvin sıfatından tecelli etmiştir, varlık Allah'ın zâtı ulûhiyetiyle sarılıdır, hissinde durur.

Zü'l- Celal-i ve'l-İkram esmâsı gönlünde tecelli eden kişiler:

Allah'ın özel ikramlarına mazhar olurlar, sırlarına kapı açarlar.

Onların gönül gözleri açıktır, olayların önünü arkasını görürler.

Zü'l- Celal-i ve'l-İkram esmâsı çekmek:

"Allah'ım! Kesreti vahdetiyle tutanın sen olduğuna şahit eyle."

" Allah'ım! İkramların lütûflarına nâil eyle."

" Allah'ım! Celâlinde cemâlini görmemi nasip eyle" hissiyle hareket etmektir.

EL ŞÂFİ- EL ŞEFİİ

Şâfi شٰفِي **Şifâ veren, şefâat eden, iyileştiren**

Şefii شَفِيعٍ **Birden bir çıkarıp iki eden, şefaat eden, ikiyi bir eden**

Şâfi, kelimesi şef kelime kökünden gelir.

Şâfi, şifa, şefaat, şef, şefakat, şefkat aynı kökten gelen kelimelerdir.

Şâfi; şifa veren, şefâat eden, iyileştiren, birliğe ulaştıran, düzelten, huzur veren, selamete çıkaran, demektir.

İnsan hasta olduğu zaman Allah "El Şâfi" boyutuyla hemen vücûdun hastalığını iyileştirmeye başlar.
Doktorun hastanın iyileşmesine vesile olması da "El Şâfi" esmâsından gelir.

Her canlının bedeninde, hasta olma durumlarında, o beden kendini "El Şâfi" esmâsıyla iyileştirmeye çalışır.

Bir kişi hasta olsa ne yapar? Doktora gider.

Doktor onun hastalığını teşhis eder ve onun hastalıktan kurtulması için ona ilaç verir. O hasta o ilacı kullanır ve iyileşir.

Burada o kişiyi iyileştiren ilacın içindeki kimyasal maddedir.

Buna aracı olan doktor'dur.

Doktor dese "Hastayı ben iyileştirdim", ilaç dese "Hayır ben iyileştirdim", hasta dese "Hayır Ben kendim iyileştim" ne kadar doğru olur?

Doktorun bilgisi hastanın hangi hastalığa tutulduğunun tespitidir.

Bu tespit, doktorun Tıp ilminin eğitiminden geçerek ulaştığı bir sonuçtur.

Hangi hastalığa hangi ilaç iyi gelir, doktor bunu Tıp ilminden öğrenmiştir.

İşte Allah'ın "El Şâfi" esmâsı, şifa verme boyutudur.

İsrâ Sûresi 82: "Ve nunezzilu minel kurani mâ huve şifâun ve rahmetun lil mu'minîne ve lâ yezîduz zâlimîne illâ hasârâ."

Meâli: "Kâinat Kur'ân'ından sunduğumuz hakikatler şifa bulmaktan başka bir şey değildir ve emin olanlar için rahmettir. Zalimler ancak kaybederler, hakikatlerden uzaklaşırlar."

Tevbe Sûresi 14: "Kâtilûhum yuazzib hum allâh bi eydîkum ve yuhzihim ve yansurkum aleyhim ve yeşfi sudûre kavmin muminîn."

Meâli: "Onların azap verici o hâlleri onları mahveder. Sizdeki güç Allah'ındır. Sizlerde yardım etme hâli vardır ve onlarda sıkıntı veren hâl vardır. Mü'min kimselerin gönüllerinde şifa veren hâl vardır."

Doğada yaratılan her şeyde, insana fayda veren yönler vardır.

Her hastalığın çaresi doğada sunulmuştur.

Yeter ki insan oraya dönsün, Allah'ın "El Şâfi" esmâsına sarılsın.

Temiz bir gönülle, varlığa derinlemesine baksın, iyi niyetle incelemeye çalışsın.

Kur'ân'da sunulan Lokman boyutu "El Şâfi" esmâsı boyutudur.

Hadîd Sûresi 22: "Mâ esâbe min musîbetin fîl ardı ve lâ fî enfusikum illâ fî kitâbin min kabli en nebreehâ inne zâlike alâllâhi yesîr"

Meâli: "Dünyada bir hastalık açığa çıkmasın ki ve sizde de bir hastalık görünmesin ki, onun çaresini oluşturduk, onun çaresi varlık kitabının içinde vardır. Muhakkak işte bu Allah için kolaydır."

Mâ esaba	**: Erişmek, isabet, vurmak, açığa çıkması**
Min musibetin	**: İsabet eden şey, hastalık, afet, dert,**
Fîy el ardı	**: Dünyada, yeryüzünde**
Ve lâ fiy enfusu kum	**: Yok, içinde, kendinizde, sizde, beden,**
İllâ fiy kitabin	**: Vardır, içinde, kitap, vücûd kitabı, varlık kitabı**
Min kabli	**: Önce, önceden,**
En nebree ha	**: İyileştirmek, çaresini oluşturmak, akılda güzellik, onu**
İnne zâlike	**: Muhakkak, doğrusu, işte bu,**
Alâ Allah yesir	**: Allah, yürüyüş, bir yoldur, kolay, gizli,**

İbn-i Sina (980-1037 Buhara-Hamedan) “Lokman Hekim” dediğimiz kişilerdendir.

Lokman Hekim gibi gönül erleri, doğadaki şifa akışını görmüşler, gönüllerini oraya çevirmişler ve keşiflerini oradan yapmışlardır.

Şefâat kelimesi de, şâfi kelimesinden gelir.

Şefâat; gönüllerin iyileşmesidir, gönüllerin bâtıl alandan, ikilikten kurtulması, Tevhîd ile buluşması, irfan ile buluşma demektir.

Şefâat; birliğe ulaşmak, sığınmak, talep etmek, istemek, ikilikten kurtulmak, birleşmek, ikilikten tekliğe yürümek, toplayıp bir araya getirmek, gibi anlamlara gelir.

Şefâat; bir şeyin benzerine katılmak, yâni bir damla suyun denize katılması anlamına da gelir.
İşte bu birleşmeye de"Şüfâ" denir.

Yâni öncelik denize aittir, kaynak denizdir, damla o denizdendir.

Yâni "Şüfâ": Kişinin kendisinin Allah'tan ayrı olmadığını idrâk etmesi ve birliğe ulaşması demektir.

Teşfi; Allah'ın şefâtine ulaşmak demektir.

Şef kelimesi de buradan gelir, yâni; önder, başkan, lider, demektir.

Şu kabilenin şefi dediğimizde, o kabilede bulunan herkesin, o şefin birliğinde buluşması anlaşılır.

Cümle varlık, kâinatın şefi olan Allah'ın birliği dâhilindedir.

Kur’ân açısından şefâati incelediğimizde ise, şefâatin tamamen Allah’a mahsus olduğunu görüyoruz.

Kâmil kimseler, şefâat edemezler, şefâat yolunu tarif ederler, bir kimsenin şefâat bulmasına yardımcı olurlar,

En’âm Sûresi 51: “Min dûnihî veliyyun ve lâ şefîun.”

Meâli: “O’ndan başka dost ve şefâat eden yoktur.”

En’âm Sûresi 70: ”Leyse lehâ min dûnillâhi veliyyun ve lâ şefî.”

Meâli: “Onlara Allah’tan başka bir dost olmaz ve şefâat eden de yoktur.”

Yûnus Sûresi 18: "Ve ya'budûne min dûnillâhi mâ lâ yedurrûhum ve lâ yenfeuhum ve yekûlûne hâulâi şufeâunâ indallâh kul e tunebbiûnâllâhe bimâ lâ ya'lemu fîs semâvâti ve lâ fîl ard subhânehu ve teâlâ ammâ yuşrikûn."

Meâli: "Onları koruyamayan ve onlara bir faydası da olmayan Allah'ı bırakıp zanni şeylere kulluk ederler. Derler ki: Bunlar Allah'ın katında bize şefâatçi olacaklar. Anlat: Göklerde ve yerde Allah'tan başka size hakikatleri bildiren yoktur. O noksan sıfatlardan münezzehtir ve ortak koştuğunuz şeylerden yücedir."

Zümer Sûresi 43: "Emittehazû min dûnillâhi şufeae kul e ve lev kanu la yemlikûne şeyen ve la yakılûn."

Meâli: "Yoksa Allah'tan başka şefâatçimi edindiler? De ki: Hiçbir şeye mâlik olamayan ve düşünmeyen şeylere mi döndüler?"

Zümer Sûresi 44: "Kul lillahi el şefâatu cemia lehu mulkus semâvâti vel ard summe ileyhi turceun."

Meâli: "De ki: Şefâat tamamen Allah'a mahsustur. Göklerin ve yerin hükümranı O'dur. Sonra aslınız olan ona döndürüleceksiniz."

Kur'ân'ı incelediğimizde görüyoruz ki, şefâat tamamen Allah'a mahsustur.

Kur'ânî dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki, bir kimseye şefâat eder diye bakmak doğru değildir.

Kâmil kimse, kişinin hakikatleri nasıl anlaması gerektiğinin metodunu öğretir, nereye bakması, nasıl bakması gerektiğini öğretir.

Yani kişinin nasıl şefâat bulacağına yardımcı olur.

Kişi gönlünü ve aklını temizlemediği müddetçe, ona şefâat kapısı açılmaz.

Hakikatleri anlayabilmek için kişi edep sahibi olmalıdır.

Edep sahibi olan bir kimseye yol gösterilir, ilmi bilgiler tebliğ edilir.

Kur'ân'da Kasas Sûresi 56. âyette "Sen sevdiğin kimseyi hidayete erdiremezsin" mesajı vardır.

Kasas Sûresi 56: "Doğrusu sen, sevdiğin kişiyi hidayete erdiremezsin. Ancak isteyen kimseye Allah hidayet verendir ve o ilmin sahibini bilerek hidayete ulaşır."

Kişinin gönlünde öncelikle, bir arayış hissi olmalıdır.

Şefâat yolu ilimdir, kişi ilme uymalıdır, ilimden şaşmamalıdır.

Hidayete eren kimse, şefâate erecektir.

Şefâat, Allah'ın birliğine ermektir.

"El Şâfi" esmâsı gönlünde tecelli eden kişiler:

Allah'ın şefâatine mazhar olmuşlardır.

Karamsarlığa, umutsuzluğa kolay kolay düşmezler

Hastalıklardan korkmazlar, hastalıklara çare ararlar.

Bu kişiler genelde Doktor olurlar.

Çevrelerine umut verirler, moral verirler, huzur verirler.

Bedenlerinden pozitif enerji yayılır.

Bu kişiler çevrelerine, sözleriyle, halleriyle, davranışlarıyla, tebessümleriyle huzur verirler, moral verirler.

"El Şâfi" esmâsı çekmek:

Hastalıklarda Allah'tan şifâ istemektir.

Allah'ı layıkıyla idrâk edebilmek için, Allah'tan şefâat istemektir.

Hidayete erip, şefâate ulaşmayı dilemektir.

Çevresine umut olmak istemektir.

İçsel huzura ulaşıp, çevresine huzur vermeyi istemektir.

EL HÂFİYY

Hâfiyy خَفِيّاً **Lütfeden, tüm sıfatları lütfeden, ikram eden, gizliden açığa çıkaran, görünmeyen şeylerinde sahibi olan, kolayca açığa çıkaran**

Hâfiyy, hâfiye, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Şurâ Sûresi 45, Meryem Sûresi 47: "Hâfiy."

Gizli, saklı, görünmeyen, sinsi, gizliden açığa çıkaran gibi anlamlara gelir.

Varlığın görünmeyen sahibi Allah'tır.

"El Hâfiyy" esmâsıyla tüm gizemlerin sahibidir, tüm gizli âlemlerin sahibidir.

Görünmeyen boyuttan varlığı açığa çıkaran O'dur.

"El Hâfiyy" esmâsıyla, özünde kendi sırlarını saklar, zamanı gelince bir bir tecelli ettirir.

Râhim boyutunda her şey gizlidir, râhman boyutuna yavaş yavaş açığa çıkmaya başlaması, "Hâfiyy" esmâsıyla olur.

Allah kendine özünde olan hakikatleri, zamanı gelince açığa çıkarmaya başlar, ama öyle şeyler vardır ki onlar varlık elbisesine bürünmezler.

Gönülleri tertemiz olanlar, Allah'a tevekkül içinde olanlar, öz boyutunda olan hakikatleri hissederler.

Meryem Sûresi 47: "Kâle selâmun aleyk se estagfiru leke Râbbî innehu kâne bî hafiyyâ."

Meâli: "İbrâhim dedi ki: Barış ve huzur seninle olsun. Dilerim ki seni vücûdlandıranın mağfiretini anlarsın. Muhakkak ki O, bütün sıfatları sana lütfedendir."

Kâle selamun aleyke : Dedi, selam, selamet, barış ve huzur, sana, seninle

Se estagfiru : Mağfiret, bağışlama,

Leke Râbbi : Senin için, Râbbim, vücûdlandıran

inne-hu : Muhakkak o,

Kane bi hafiye : Sıfatları lütfeden, lütûfkâr, nâzik, gizli, saklı,

“El Hâfiyy” esmâsı gönlünde tecelli eden kişiler:

Gizemlere meraklıdırlar.

Evren’in ve varlığın bilinmeyen yönlerini düşünürler.

Gönüllerine lütûflar sunulur.

Onların hâl ve davranışları, Sâlih âmel içindedir.

Onlar mü’minlik makamının erenleridir.

Onlar keşfetme kabiliyetlerine hâizdirler.

Hangi alanda olursa olsunlar, gizli olanı görürler.

Rahmete dönüşecek şeyleri açığa çıkarırlar, zulme dönecek şeyleri gizlerler.

Onlar birer hafiyedirler.

Onlar çevresinde olan kişilerin sırlarını saklarlar, hiçbir zaman kimseye söylemezler.

Onlar açılması gerekeni de, gizlenmesi gerekeni de bilirler

“El Hâfiyy” esmâsı çekmek:

Allah’tan hakikatlerin sırlarına vâkıf olmayı arzu etmektir.

Açığa çıkan her varlığın, açığa çıkış akışına şahit olmayı istemektir.

Duyduğu bir sözün gerçeğini bilmeyi istemektir.

Gördüğü bir olayın ardında yatan gerçeği anlamayı istemektir.

Gördüğü bir varlığın iç yüzünü anlamayı istemektir.

Çevresindeki kişilerin, gerçek niyetlerini, sinsi olup olmadıklarını, amaçlarını layıkıyla görmeyi istemektir.

EL ZÂKİR- EL ZİKİR

Zâkir ذُكِر Zikreden, zikrin sahibi, tüm varlıktan her an zikrini gösteren, her varlıktan seslenen

Zâkir, zikir, tezekkür, zeker, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Her bir varlığın özünden gelen sesleniş boyutudur.

Zâkir Allah'tır, zikrini cümle varlıktan açığa çıkarır.

Zikrullah, rûhun melodisidir.
Zikrullah, enfûstan afâka olan yürüyüşün musikisidir.
Zikrullah, bir atomu da, Evren'i de hareket ettiren ilâhî tınıdır.

Zikrullah, varoluşun ilk titreşimi, ilk frekansıdır.
Zikrullah, Allah'ın kendini zikretmesi, kendini zâhire çıkarmasıdır.
Zikrullah, kâinatın musikisidir, güftekârı ve bestekârı Allah'tır.

Zikrullah, tohumdan filiz verdirten ilâhî melodidir.
Zikrullah, var oluşun ilâhî tınısıdır.
Zikrullah, var oluşunun ilâhî kaynayışıdır.

Zikrullah, sesin içindeki sessiz mesajları taşıyan ilâhî mektuptur.
Zikrullah, tüm kâinatın ve her varlığın, var oluşunun ilk anda ve her anda olmakta olan tınısıdır.
Zikrullah, her varlıkta her an olan titreşimdir.

Sad Sûresi 1- "ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ" "Sâd ve el kuran zîy el zikr."

Meâli: "Yarıp açığa çıkarana. Zikrin sahibi, tüm kâinat kitabından kendini gösterir."

Zikrullah, her varlıktan Allah'ın seslenişidir.
Zikrullah, bilinmenin ilk kıvılcımıdır.
Zikrullah, varlığın açığa çıkış başlangıcıdır.

Zikrullah, ol emrinin ilk seslenişidir.
Zikrullah, hiçlikten zâhire çıkışın ilk patlamasıdır.
Zikrullah, varlığın oluşumunun ilâhî titreşimidir.

Zikrullah, bir atomu diğer atomla birleştiren ilâhî ışıktır.
Zikrullah, varlığın var oluşundaki ve sürüp gitmesindeki ilâhî aşktır.
Zikrullah, rûhun beden elbisesi giymesidir, bedenlerin her an rûhtan beslenmesi, zikir ile tutulmasıdır.
Zikrullah, Allah'ın zikri demektir.

Onun zikrinden fiil, fiilindeki zikrinden sıfatlar, sıfatlardaki zikrinden vücûdlar şekillenir.
Ve şekillenen vücûdlar her an onun zikriyle çalışır.

Zikrullahla var olur zerreden kürreye cümle âlem.
Zikrullahla çalışır atomdan hücreye cümle varlık.

Zikrullah, her an kâlbimizin atmasına, kanımızın dolaşmasına, hücrelerimizin çalışmasına, hücrelerimizdeki atomların çalışmasına sebep olan ilâhî sesin dalgalanmasıdır.

Bil ki Allah; sen de ve her varlıkta her an zikretmektedir.
Nefes alıp vermene bak, kâlbin atışına bak.
Nefes alıp vermek, kâlbin her an atması zikrin en güzel delilidir.

İşte bu şuura ulaşmak, bu şuurda yaşamak seni insan yapar.

Zikrullah, her varlıktan Allah'ın kendi kendini anmasıdır, anlatmasıdır, hatırlatmasıdır.

Varoluşu anlamanın ilk adımı, Zikrullah sırrıdır.

Zikrullahın, zâhire çıktığı boyut kulağımıza ses olarak gelir.
Kulağımız Allah'ın zikrini ses olarak duyar, çünkü beden elbisesinden zikir ses olarak duyulur.
Gönül ise, sesin içindeki sesin rûhunu, yâni Zikrullahı duyar.

Kulağımızın sesleri duyma aralığı, 22 ile 22.000 Hz-Hertz dir.
22 Hertz'in altındaki seslere infrasonik, 22.000 Hertz'in üstündeki seslere de ultrasonik sesler denir.
Bu durum desibel olarak açıklanır.
Kulağımız 0-140 db arası sesleri algılar.
140 db ve yukarısı ses, kulak zarını yırtar, beyin hücrelerine zararlar verir.
Daha yüksek desibeller kişiyi öldürür.

Kişinin, kulağından beynine iletilen ses boyutu kısıtlıdır.

Lâkin kişinin bedeninde her atomun, her hücrenin, her dokunun, her organın, sesleri farklı farklı derecelerde duyma boyutları, yâni duyma Hertzleri vardır.

Bir atom bir atomu duyar ve onunla yeni bir oluşum meydana getirir.
Bir hücre bir hücreyi duyar ve onunla yeni bir oluşum meydana getirir.
Vücûdtaki tüm sistem her an birbirine seslenip durmaktadır.
Vücûdtaki tüm hücreler birbiriyle konuşur, birbirine yardım eder.

İşte, ister bir atomdan olsun, ister tüm kâinattan olsun, her an olan titreşime, her an olan seslenişe" Zikrullah" denir.

Her varlığın içinden Allah, her an seslenmektedir.

Eğer kişi, her varlıktaki o sonsuz seslenişi duysaydı, anında toz haline dönüşürdü.

Zikrullah, varlığın ilk oluşumunun başladığı boyut olan ilâhî titreşimin adıdır.

Bu ilâhî titreşim; nûrdan rûha, rûhdan tecelliye, tecelliden atoma ve atomların birleşmesiyle moleküllere, hücrelere, dokulara, organlara, bedenlere sürüp giden ilâhî sistemdir.

Eğer kişi varoluşu anlamak istiyorsa, ilk adım olan zikrullahla tanışmalıdır.
Yâni kâinatın var oluşumunun ilk boyutu olan titreşim boyutuna, yâni zikrullah boyutuna gelmelidir.

Zikrullahın mânâsına ulaşan kişi varlığından geçer yâni ölür.
Ölmeden önce ölüm sırrı budur.

İşte tüm bu kâinat zikrin hâkimiyeti içindedir, zikir ile korunmaktadır.

Hicr Sûresi 9: "İnnâ nahnu nezzelnez zikre ve innâ lehu le hâfizûn"
Meâli: Sunduğumuz zikir muhakkak ki Bizimdir ve onu koruyan Biziz.

İşte zikrullah; her varlıktan ilâhi sesleniştir.

Yunus Emre:
“Süleyman kuşdilin bilir dediler
Süleyman var Süleyman'dan içeri.”

Hazreti Süleyman'ın, kuşdili bilir denilmesindeki sır; tüm kuşlardan ve her varlıktan seslenenin Allah olduğu hakikatidir.
İşte bu da zikrullah hakikatidir.

Zikrullah; ilâhî sistem ile bağ kurmadaki ilk adımdır.

Zikrullah; Allah'ın her varlıktan seslenişidir.
Zikrullah; kendindeki Allah'ın seslenişini duymaktır.

Hadid Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın."

Zikrullah; her varlıktan Allah'ın kendini zâhir etmesi, kendini anması, anlatması, hatırlatmasıdır.
Zikrullah; evveli, âhiri, zâhiri, bâtını saran ilâhî sistemin tınısı, titreşimi, sesi, melodisidir.

“El Zâkir” esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Her an her varlıktan gelen Allah’ın zikrine, gönülleri açık kimselerdir.

Onların gönül kulakları açılmıştır.

Duydukları her sesin, varlık kalıbından gelen Allah’ın seslenişi olduğunu bilirler.

Kuş sesi de duysalar, Allah’ın kuşun bedeninden seslendiğini duyarlar.

Her sesin ardındaki sesin Allah’ın sesi olduğunu duyarlar.

Her sesin seslenişindeki hakikati okumaya çalışırlar.

“El Zâkir” esmâsı çekmek:

Tüm seslerin ardında Allah’ın sesini hissedebilmeyi arzu etmektir.

Her varlıkta her an olmakta olan, zikri anlayabilmeyi istememektir.

Allah’ın zikriyle hemhal olmayı arzu etmektir.

Allah’ın zikrinden gelen sırları anlamayı istemektir.

Konuştuğu zaman, hakikatlerden bahsetmeyi, boş şeyler konuşmamayı arzu etmektir.

“Allah’ım! Her an kâlbimi senin zikrinle meşgul et ya Râbbi” duasında bulunmaktır.

EL MÜNİR

Münir مُّنِيرًا Nûrlandıran, tüm varlıktan ışığını yansıtan, nûrunu gösteren, nûruyla saran, nûrundan var eden.

Münir, nûr kelime kökünden gelir.

Münir, her varlıktan nûrunu yansıtan, nûr saçan nûruyla saran demektir.

He varlık Allah'ın nûrunun yansımasıdır, her varlıkta olan hakikatler Allah'ın nûrunu gösterir.

İnsan Allah'ın nûrudur.

Onun için çocuk doğduğunda, "Nûr topu geldi" denir

İnsan Allah'ın hakikatlerini anlayacak ve anlatacak tek varlıktır.

Diğer tüm varlık, Allah'ın nûrundan var olur, lâkin insan bunu fark edecek ve dile getirecek tek varlıktır.

Allah'ın varlıktaki nûr boyutunu anlayabilmek için, akıl ve gönül tertemiz olmalıdır ve varlığın özüne bakılmalıdır.

Çocuk saflığına nûr gibi denmiştir

O çocukta; gurur, kibir, nefret, kin, düşmanlık yoktur. İnanç, ibadet, ibadethane, giysi, örtü, ayrımcılığı yoktur. Cinsiyet, millet, meslek, ayrımcılığı yoktur. Hasetlik, fesatlık, kötülük yapmak, kötülemek, kötü söz etmek yoktur.

İnsan nûr topu olarak dünyaya gelir, bir bebek iken tertemizdir, lâkin büyüdükçe aklı gönlü kirlenir ve nûrun üstü örtülür.

Gün gelir, kendi özüne dönme yolculuğu başladığında, tekrar aklını gönlünü temizler ve nûru açığa çıkarmaya başlar.

O zaman varlığın âyetler boyutuyla, sûreler boyutuyla buluşur, okumayı, keşfetmeyi oradan yapar.

Ahzâb Sûresi 46: Ve dâîyen ilâllâhi bi iznihî ve sirâcen munîrâ

Meâli: "Ve tüm varlığın işleyişinde yetkili olan ve her yerden nûrunu yansıtan Allah'a davet etmen için açığa çıktın. "

Ve daiyen : Davet eden, çağrı yapan, hakikate davet eden,

İla Allah bi izni hi : Ancak, Allah'a, yetkili olan, icazet,

Ve siracen munir : Kandil, ışıldayan, yansıtan, ışık saçan, nûrlandıran

Zikir, fiil, sıfatlar, vücûdlar boyutu Allah'ın nûrunun yansımalarıdır.

Allah'ın Münir esmâsının boyutu, Muhammed boyutudur.

Nûr Sûresi 35: "Nûrun alâ nûr" âyeti bu hakikate işaret eder.

Cümle varlık tek nûrdan gelen nûrlar boyutudur.

İşte "Münir" nûrunu açığa çıkaran, nûrunu yansıtan demektir.

Varlıktaki her bir nitelikten nûr esmâsı yansır.

Varlığın ilimsel boyutu, nûr esmâsının yansımadır.

Varoluşu anlamak, ilim ile mümkündür, ilim üzere hareket eden kişinin, gönlü nûrlanır, yâni aydınlanır.

"El Münir" esmâsı gönlünde tecelli eden kişiler:

Allah'ın nûruyla nûrlanmışlardır.

Onların gönülleri, bakışları, sözleri tertemizdir.

Onlar hangi varlığa bakarlarsa baksınlar, varlığın nûr boyutunu seyrederler.

Bir ışığın yansıması gibi, varlıkta Allah'ın nûrunun yansımasını görürler.

Onlar her zaman Allah'ın hakikatlerini anlama anlatma hisleri içindedirler.

Onlar çevrelerine her zaman adeta nûr saçarlar, Allah'ın "Sirac" esmâsı onlardan tecelli eder.

"El Münir" esmâsı çekmek:

Allah'ın nûruyla nûrlanmayı istemektir.

Allah'ın varlıktaki nûrunun yansımasına şahit olmayı istemektir.

Allah'ın hakikatleriyle gönlünün açılmasını istemektir.

Allah'a ait olan nice mucizeler boyutunu hissetmeyi arzu etmektir.

EL MÜRİD

Mürid مورید **İrâde eden, isteyen, varlığın var oluşundaki irâde sahibi**

Murîd: İrâde eden, irâdesini gösteren, irâde sahibi demektir.

İrâde etti, varlığı var eyledi, cümle varlık onun irâdesiyle şekil buldu, belli bir zaman dilimi içinde yaşam buldu.

Varlığın var oluşundaki, sıfatlardan biri" İrâde" sıfatıdır.

İrâde; misal vermek gerekirse, tohumdaki ağacın zâhire çıkma muradıdır.

Bu Evren'in var oluşu ve her bir varlığın varoluşu, Allah'ın var etmedeki sıfatlardan biri olan "İrâde" sıfatının tecellisidir.

Evren'in var edilmesindeki istek Allah'a aittir.
Bu istek irade sıfatıdır, bu sıfatın sahibi de mürid'dir.

Yâ-Sîn Sûresi 82: "İrâde"
Burûc Sûresi 16: "İrâde"

Ya-Sîn Sûresi 82: "İzâ erâde şeyen en yekûle lehu kun fe yekûn."
Meâli:"O, bir şeye irade ettiği zaman, ona ol der, böylece olur."

Burûc Sûresi 16: "Faâlun limâ yurîd."
Meâli: "Fail olandır, varolan her şey O'nun iradesindendir."

Kur'ân'ı incelediğimizde görüyoruz ki murîd: Allah'ın varlığı var etmede ki murâdıdır, isteğidir.

Külli irâde, cüzi irâde denilen hakikat, ama zerrenin ama Evren'in Halk edilişindeki irâde Allah'a aittir.

Kül, bütün demektir.
Cüz, zerre, parça demektir.
Yâni bütünü de yaratan Allah'tır, zerreyi de yaratan Allah'tır.

Misal vermek gerekirse:
Kişinin vücûdundaki, ama bir hücrenin ama tüm vücûdun tamamının yaradılışındaki ve çalışmasındaki irâde Allah'a aittir.

Bir tek varlığın da tüm Evren'in de yaratılmasındaki ve işleyişindeki irâde Allah'a aittir.

İşte Mürîd; varlığın varoluşundaki ilâhî istektir.

Mürşîd ise; açığa çıkan varlıkta, varlığın sahibinin kendini ilmen ispat etmesidir..

Allah kendini "Mürîd; ismiyle açığa çıkarır.
Allah kendini "Mürşîd" ismiyle ispat eder.

Halk arasında mürşîd denilen, irşâd yolunu gösteren demektir.

Allah, var edilen her şeyden irâdesini gösterir, var edilen her şeyden kendini ispat eder.

İlm-i Tevhîd yolunda mürid olmak, kendini bilmeyi istemektir, Allah hakikatini anlamayı istemektir.

Bir mürşide mürîd olmak, bir öğretmenden ilim öğrenmeyi istemektir.

O ilimle kendini bilmeyi istemektir.

Bir mürşide, mürid olmak; ancak ve ancak kendini hazırlamakla mümkündür.

Edep bulmayınca, sırlar sunulmaz.

Bir mürşidin elinden tutabilmek, ondan İlm-i Tevhîd dersleri taleb edebilmek için, kişininaklı ve gönlü hazır olmalıdır.

Nasıl ki hazır olmayan bir toprağa ekin ekilmezse, hazır olmayan kişinin gönlüne, İlm-i Tevhîd dersleri sunulmaz.

Hazır olmayana, yol açılmaz, ilim sunulmaz.

Kişinin kendini hazırlaması için şunlara dikkat etmelidir:

Dilini tutmalı, bilmiyorum demelidir.
Kimseyi kınamamalı, yargılamamalı, bilmişlik yapmamalıdır.
Sesini yükseltmemeli, sorulan bir şeye cevap vermeye kalkmamalıdır.
Asla yalan söylememeli, hurâfelerle ilgilenmemelidir.
İlimden asla ayrılmamalıdır.

Asla haram yememeli, kimsenin hakkına girmemelidir.
Kimseye kötü, olumsuz sözler etmemelidir
Kötü, olumsuz şeyler asla düşünmemelidir.
Dedikodu yapmamalı, kimseyi çekiştirmemelidir.

Kimseye öfkelenmemeli, kin, nefret, kavga gibi düşünce ve duyguları yok etmelidir.

Yaptığı hataları anlamalı, o hatalara bir daha dönmemelidir.
Kendine yapılanları affetmelidir, asla içinde öfke taşımamalıdır.

Kimseyi övmemeli, kimseye sövmemelidir.
Kimsenin ibadetine, inancına karışmamalıdır.
Kimsenin inancına, ibadetine, ibadethanesine hor bakmamalıdır.

Kimseyi küçük görmemeli, kimseyi yüce görmemelidir.
İnsanları, renklerine, milletlerine, cinsiyetlerine, mesleklerine, bölgelerine, makamlarına göre ayırmamalıdır.
Tüm varlığa kendisi gibi bakmalı, bir kul olarak bakmalıdır.
Kalp kırmamalıdır, incitmemeli, incinse de incitmemelidir.

Kimseyi aldatmamalı, asla çalmamalı, asla birine ait olan mala mülke göz dikmemelidir.
Hasetlik, fesatlık yapmamalıdır.
Gurur, kibir içine düşmemelidir.

Kimseyle tartışmamalı, inat etmemelidir.
Kimseye kötü isim, kötü lakap takmamalıdır.
Gücün yettiğince ihtiyacı olana yardım etmelidir.
Yaptıklarını anlatmamalı, kendi sırlarını ve başkalarının sırlarını saklamalıdır.

Dengeli beslenmeli, israf etmemelidir.
Çok çalışmalı, tembel olmamalıdır.
Eğitime, anlamaya, sormaya, araştırmaya meyilli olmalıdır.
İnsanları dinlemelidir, onların bilgilerine, düşüncelerine saygılı olmalıdır.

Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmamalıdır.

Anne babana, insanlara, çevresine iyi davranmalıdır.
Suratını asmamalı, böbürlenerek yürümemelidir.
Hep tevazulu olmalıdır.
….
….
Kişi bunları yapabilirse, edep dairesine girmiş olur, işte o zaman kişi mürid olmaya hak kazanır
Ve ona İlm-i Tevhîd dersleri tebliğ edilir.

Onun için kâmil kimseler, "Edeple gelen lütûf bulur" demişlerdir.
Bir yola adım atabilmek için, o yola layık olmak gerekir, o yolu hak etmek gerekir.
Bir öğretmenden eğitim bulabilmek için, öncelikle o öğretmenin gönlüne girebilmek gerekir.
Çünkü o öğretmen de bir zaman önce bu yollardan geçti, talebe oldu.

“El Mürid” esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişiler:

Kendilerini bilmeye ve varlığın varoluşunu anlamaya isteklidirler.

Onlar varlığı heyecanla seyrederler, varlığın oluşumunu, yaşamlarını incelerler, bir çiçeğe bile bakarken her şeyi unuturlar, bir kuşu bile seyrederken heyecanlanırlar.

Onların öğrenme istekleri çok yüksektir.

“El Mürid” esmâsı çekmek:

Allah’ın irade sıfatını layıkıyla anlamayı istemektir.

Allah’ı layıkıyla idrâk etmeyi taleb etmektir.

Hakk yolunda talebe olmayı, ilim ile hakikatleri anlamayı murad etmektir.

Beşeri alanda da, istediği bir şeyin gerçekleşmesini dilemektir.

İlimde olsun, meslekte olsun, hangi alanda olursa olsun, içinden geçen isteğin hayırlara vesile olmasını istemektir.

EL SÂDIK

Sâdık صَادِقٌ Tüm varlıkta dosdoğru tecelli eden, hakikatlerini dosdoğru sunan, sâdakatını gösteren.

Sâdık, sıddık, saddak, sadâkat, sadaka aynı kökten gelen kelimelerdir.

Âl-i İmrân Sûresi 95: ” صَدَقَ اللّٰهُ” ” Sadakallah” Allah sadık olandır.

Sâdık; doğru olan, gerçek olan, hakikati yansıtan, hakikate bağlı olan, doğru bilgi, aslına bağlı olan gibi anlamlar taşır.

Allah, “Sâdık” esmâsını varlığın varoluşunda her an gösterir, her hücre yerli yerince oluşur, her doku, organ sadakat içinde görevini yerine getirir.

Mesela, gözler oluştuğunda, kişi ölünceye kadar gözler vazifesini hiç aksatmaz, her an yerine getirir.
Yâni göz “Hadi ben birazda kulak olayım” demez, yaratılış vazifesini hiç aksatmadan yerine getirir, sadâkatini gösterir.

Bir tohumun içinde ne varsa, o açığa çıkar, ağaçta açığa çıkan her şey apaçık vazifesini yerine getirir.

Hayvanların fıtratı neyse, her hayvan onu yerine getirir.

Tüm bunlar Allah’ın “El Sadık” esmâsının tecellisidir.

Allah’ın “El Sadık” esmâsını anlamak için, kişinin kendi vücûduna bakması, her bir hücrenin, her bir dokunun, her bir organın yaratılışına uygun sadakat içinde çalışmasını görmesi yeterlidir.
Bu yaratılan her şeyde böyledir.

Sadakallâhu’l-azîm: Doğrusu yüce olan Allah’tadır, gerçek Allah’tadır, anlamlarına gelir.

Kâmil kimseler, sohbetin sonunda, “Sadakallâhu’l-azîm” demekle:
Bu sohbette aktardığımız bilgilerde hatalar, eksikler elbette vardır.
Biz tespit edebildiğimiz kadarıyla, bilebildiğimiz kadarıyla, anladığımız kadarıyla, sizlere bilgi aktardık.
Bu aktarılanların hakikat-i yâni doğrusu, tüm varlıkta ilmiyle yüce olan Allah’tadır.
Bizlerde hata vardır, Allah’ta yoktur, demek isterlermiş.

Yâni demek isterlermiş ki; konuştuğumuz sözlerde hatalar vardır, her sözü doğru bilmeyin, doğru değil de demeyin, siz hakikate şâhit oluncaya kadar araştırın.

Evet, konuşurken her zaman tenezzüllü olmalıyız, dikkat içinde, özen içinde konuşmalıyız.

Unutmamalıyız ki, ilim sonsuzdur, aktarılanlar sadece bilgidir, mutlak doğruyu layıkıyla bilmek mümkün değildir.
Doğru kişinin şahit olduğudur.
Sadaka kelimesi de, sâdık kelimesinden gelir.
Fakat toplumda sadaka kelimesi, asli anlamından kaydırılarak kullanılır.

Sadaka, fitre, zekât; derin anlamlar taşıyan kelimelerdir.

Bu kelimelerin içini boşaltıp paraya endeksli anlamlarla andık.
Kur'ân mânâlarını anlayamadık.
Oysa her biri, çok farklı mânâlar taşıyordu, düşünmedik, araştırmadık.

Sadaka kelimesini; Allah rızâsı için fakirlere verilen mal, para olarak öğrendik, anlattık.

Oysa sadaka: Sadakat, doğruluk, dürüstlük, sadık olmak, içten, samimi olmak, doğru bilgi, gerçekçi olmak, hakikati yansıtan, hakikate bağlı olan, aslına bağlı olan gibi anlamlara gelir.

Allah rızası için bir sadaka demek, aslında; Allah'ı layıkıyla öğrenmem için, lütfen bana doğru bilgiler verir misiniz, demektir.
Yâni Allah hakikatini öğrenmek için talep edilen "İlm-î Ledün."

İşte sadaka, para verilmesi değildir, sadaka doğru bilgiler sunulması, Allah'ın hakikatlerinden bilgiler verilmesi ve sadakat içinde davranmaktır.

Yâni sadaka: Doğru olan, gerçek bilgi, doğruluk içinde olmak, hakikat bilgisine dosdoğru ulaşmak ve dosdoğru aktarmaktır.

Fitre ve zekât kelimelerinden de bahsedersek:

Fitre kelimesini toplumda: Yeterli miktarda mala, mülke, arpa, buğday, üzüm, hurma gibi ürünleri olan her müslümanın Ramazanda vermesi vacip ya da farz olan bir sadaka diye öğrendik, anlattık.

Oysa Fitre: Fâtır kelimesinden gelir.
Fâtır, fâtara, fıtrât, iftâr, fıtır, fitre aynı anlamlar taşıyan kelimelerdir.

Fâtır; yaratan, vücûda getiren, var eden, yaratılış, yarmak, gibi anlamlara gelir.
Tohumun kabuğunun yarılıp, filizin açığa çıkışı, yâni yaratılışı anlatmak için "Fâtır" kelimesi kullanılmıştır.

Kur'ân'da, “Fâtır Sûresi” vardır.
Bu sûre; var oluş yâni yaratılış ile ilgili bilgiler sunar.

Kâinat nasıl var olmuştur ve var edicisi kimdir hakikatinin kelime karşılığı "Fâtır" kelimesi olarak karşımıza çıkar.

Fâtır Sûresi 1: "El hamd Allâh, fâtır el semâvâti ve el ard.”

Fâtır Sûresi 1: “Elhamdu lillâhi fâtırıs semâvâti vel ardı câilil melâiketi rusulen ulî ecnihatin mesnâ ve sulâse ve rubâa yezîdu fîl halkı mâ yeşâu innallâhe alâ kulli şeyin kadîr.”

Meâli: "Allah; varlıktaki tüm niteliklerin sahibi, göklerde ve yerdeki her varlığı vareden, her varlıktaki gücün sahibidir. Her varlıkta, her tarafta yüceliğini gösterir. Varlığı belli bir süreçte, birlik üzere vücûdlandırır. Ne irade ederse onu halk eder ve çoğaltır. Muhakkak ki Allah bütün her şeydeki kudrettir."

İşte Fitre; yaratılışı öğrenmek ile ilgili ilimsel bir tefekkür içinde olmaktır.

Zekât kelimesini de; Sahip olunan mal ve paranın kırkta birinin her yıl sadaka olarak dağıtılması, diye öğrendik.

Oysa zekât: Zekâ kelimesinden türemiştir.

Kelime olarak, temizlenmek, temizleme, silmek, batıl olanı terk etmek gibi anlamlara gelir.
Zekâ, zeki, tezkiye, iyi düzgün olmak, bereketli, gibi anlamlara gelir.

Zekât kelimesini, zekât malı temizler, diye öğrendik.

Oysa kişinin malı; tarlası, arsası, evi, aRâbası gibi mülkleri değildir.
Mülk Sûresinde, mülkün Allah'a ait olduğu bildirilir.
Kişi yalnızca belli bir süre kullanım hakkına sahip olma durumunda olup, emanetçidir.

Kişinin malı ise, aklındaki bilgilerdir.
Bu bilgilerden batıl olanı temizlemek "Zekât"dır.

İşte zekât; akılda olan batıl bilgileri, zekâ ile temizlemek anlamına gelir.

A'lâ Sûresi 14. âyet buna çok güzel işaret eder:

A'lâ Sûresi 14: "Kad efleha men tezekkâ."
Meâli: "Cehalet hallerinden temizlenen kimse ise kurtuluşa erer."

İşte, sadaka, fitre, zekât kelimelerin parayla bir ilişkisi yoktur.
Sadaka: Doğruluk, dürüstlük, sadık olmak, doğru bilgi anlamındadır.
Fitre: Varlığın yaratılış hakikatleri ve buna ulaşmak ve bunu aktarmak anlamındadır.
Zekât: Aklımızdaki batıl bilgileri zekâmızı işleterek temizlemek, demektir.

"El Sâdık" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişiler:

Onlar her an Allah'a sadâkat içinde yaşarlar.
Onlar her varlıkta Allah'ın "El Sâdık" esmâsını görerek, hâl ve hareketlerini düzenlerler.
Onlar, sadıktırlar, dürüsttürler, ahlaklıdırlar, onlar hangi meslekte olursa olsun, mesleklerini dürüstlük içinde yaparlar.
Ve hep kendilerine seslenirler: "Bak vücûdunda her bir organ, ne vazife ile yaratılmışsa, vazifesini sadakat içinde yerine getiriyor, sen de böyle ol, vazifeni sadakat içinde yerine getir, asla suistimal etme"

"El Sâdık" esmâsı çekmek:

Allah'ın varlıktaki dosdoğru işleyişini anlamak istemektir.
Sadık olmak, dürüst olmak, erdemli olmayı arzu etmektir.
Mesleğinde, başarılı olmak, mesleğini dürüstçe yerine getirmeyi istemektir
Sosyal alan ilişkilerinde, aile ilişkilerinde sadakat içinde sevgi içinde olmayı istemektir.

EL ÂSIM

Âsım عَاصِمٍ Günahlardan koruyan, temiz eyleyen, günahlardan uzak tutan, kötülük yapmaktan uzak tutan

Kur'ân'da bazı âyetlerde geçen "Âsım" esmâsı, temizleyen, koruyan, günahlardan uzak tutan anlamlarına gelir.

Kişi, Allah'ı layıkıyla idrâk eder, teslimiyet ve tevekkül içinde olursa, o kişi günaha düşeceği an, o günahtan uzak tutulur.

Bedensel isteklerin günaha düştüğü bir boyut vardır.

Eğer kişinin gönlünde; Allah sevgisi oluşmamışsa, hep kendi egosunda ise, hep kendi çıkarını düşünüyorsa, o kişinin bedensel istekleri günaha dönüşür.

Eğer kişinin gönlünde; Allah sevgisi varsa, her varlığın ardına Allah'ın vechîne mazhar olmuşsa, o kişinin bedensel istekleri günaha dönüşeceği an, Allah'ın "El Âsım" esmâsıyla günahlardan uzak tutulur.

Kişi düştüğü hatayı anlar, hemen oradan döndürülür.

Mü'minlik makamına gelen, her an Allah şuuruyla yaşar.

O kimse Allah'tan emindir, baktığı her varlıkta onun tecellilerini görür.

Gaflet içinde yaşayan bir kimseyle, irfaniyet içinde yaşayan bir kimse, duygu düşünce, hâl ve davranışlar yönünden bir değildir.

Gaflet içinde yaşayan her an kötülük yapabilir, haksızlık yapabilir.

İrfan ehli, hiç kimseye kötülük yapmaz, kötülük yapmayı bile düşünmez.

İrfan ehli, mü'min olandır.

Mü'min kimsenin aklına kötü şeyler yapmak asla gelmez.

"El Âsım" esmâsı mü'min kişide tecelli etmiştir.

Mü'min Sûresi 33: "Yevme tuvellûne mudbirîn mâ lekum minallâhi min âsım ve men yudlilillâhu fe mâ lehu min hâd."

Meâli: "O vakit geçmişteki eski cehaletlerinize dönmenizden çekiniyorum. Sizin için Allah'tan başka bir koruyucu da olmaz ve kim Allah'ın hakikatlerini bırakır kendi cehaletine saparsa, bundan sonra ona bir yol gösteren de olmaz."

Yûnus Sûresi 27: “Min Allâh min âsım.”

Meâli: “Allah günahlardan koruyucudur.”

Halleri kötülükler üzere olan kişi, “El Âsım” esmâsının şuurundan uzaktır.

Aklında kötülükler olan kişi, bunları hızlı bir şekilde eyleme dönüştürüyorsa, o kişi kendini günahlardan koruyamaz.

Ama kişinin aklına, birine zarar vermek geldiğinde, bunu ince ince düşünüp vazgeçiyorsa, onun erdemli davranışının nedeni, “El Âsım” esmâsının tecelli etmesidir.

Kişi aklındaki kötü düşünceleri yok edebilir mi?
Aklına hiç kötü düşünceleri getirmeyebilir mi?
Elbette bunları yapabilir.

Eğer gönlü, ilm-i irfan yolunda terbiye görürse, edep sahibi olup, Allah’a teslimiyet içinde olursa, aklına kötülük yapmak gelmez.

Kişi, bunu gerçekleştirebilmek için nasıl bir eğitim görmelidir?
Aileden gelen eğitim nasıl olmalıdır?
Toplumda arkadaş gruplarında nasıl bir iletişim içinde olmalıdır?

Evet, anlıyoruz ki eğitim çok önemlidir.
Tanıştığımız kişilerin üzerimizdeki etkisi çok önemlidir.
Atalarımız boşuna dememiştir: “Arkadaşını söyle kim olduğunu söyleyeyim.”

İlm-i irfan yolunda olan Kâmil kimselerle oturan kişinin gönlü, ilim üzere, tefekkür üzere olur.

Allah insana; akıl, kâlb, şuur, firaset, tercih etme, kabiliyeti vermiştir.
İnsan bu kabiliyetleri görmemezlikten gelemez.
Bu kabiliyetler insanın eğitimi için insana bahşedilmiş lütûflardır.

Kişi kendini okuduğunda, kâinatı okuduğunda ve sonuçta Allah'ı anladığında eğitimlerin en güzelini görmüş oluyor ve Sâlih insan oluyor.

İşte, aile bu eğitimi çocuklarına verdiğinde, iyi çocuklar yetişiyor.

Güzel insan Hazreti Muhammed "Çocuklarınızı güzel yetiştirin, onlara güzel sözler edin" der.

İyi insan olan, zerre kadar kötülük düşünmez.

Allah'ı layıkıyla anlayan kimse, çevresine kötülük düşünmez.

Sâlih kişi, mü'min kişidir, mü'min kişi "El Âsım" esmâsıyla sarılıdır.
Sâlih kişi, hep güzel âmeller içindedir, aklına kötülük yapmak asla gelmez.

"El Âsım" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Mü'minlik makamına ermiş kişidir.
O kişi, gaflete düşse de hemen o gafletten döndürülür.
Kötü bir söz etmeye meyletse, engel olunur.
Kötülük yapmaktan, zarar vermekten, korunur.
Varlığın sûret boyutuna değil, siret boyutuna bakar.
Diline hâkimdir, gözüne hâkimdir, hâl ve davranışları rahmet üzeredir.

"El Âsım" esmâsı çeken:

Allah'tan, günahlardan korunmayı diler.
Dilini tutmayı, aklından kötü bir şey geçirmeyi arzu eder.
"Allah'ım! Aklımı, gönlümü günahlardan, bâtıl şeylerden, uzak eyle."
Allah'ım! Bir gaflete düşersem, beni hemen döndür, aklıma kötü bir şey gelirse hemen onu yok et, beni gururdan kibirden koru" diye dualar eder.

EL MEVLÂ

Mevlâ مَوْلاَ Sahip, mâlik, koruyan, terbiye eden, her varlığın sahibi olan, efendi

Mevlâ, veli, evliya, velâyet, vilâyet, vâli, aynı kelime kökünden gelir.

Mevlâ: Sahip, dost, yakın, yardımcı, efendi, her varlığın sahibi anlamlarına gelir.

Her varlığın sahibi Allah'tır.

İnsanın sahibi Allah'tır.

O ne güzel bir Mevla'dır ki, yâni ne güzel bir sahiptir ki, her nefeste kulunun yanındadır, onun bedeninde her an işleyişiyle ona yaşam verir.

Kişi, bir kulu sahip edinmemelidir, onu yüce görmemelidir.

Onun da kendisinin de sahibinin, Allah olduğunu hiç unutmamalıdır.

Âl-i İmrân Sûresi 150: "Bel Allâh mevlâ kum" "Sizin mevlanız Allah'tır."

En'âm sûresi 62: "Summe ruddû ilâllâhi mevlâhumul hakk."

Meâli: "Sonra onlar gerçek sahipleri olan Allah'a dönerler."

Enfâl Sûresi 40: "Ve in tevellev fa'lemû ennallâhe mevlâkum nimel mevlâ ve nimen nasîr."

Meâli: "Eğer onlar eski cehalet bilişlerine dönüp, hakikatlerden yüz çevirirlerse, sizin sahibinizin muhakkak ki Allah olduğunu bilin. O ne güzel sahiptir ve ne güzel yardımcıdır."

Allah öyle bir sahiptir ki, öyle bir güzel yardımcıdır ki, kişi günah işlese, ardından tövbe etse, Allah onu affeder, onun doğru yolu bulması için, ona yardımcı olur.

Allah'ın merhameti öyle geniştir ki, her günahın affedilecek bir kapısı vardır.

Tüm vücûdların sahibi Allah'tır.

Allah tüm vücûdları tecellileri ile ihata eder, onları ayakta tutar.

Mevlâmız, yâni sahibimiz, dostumuz, yardımcımız Allah'tır.

Bu şuurda yaşayan kimsenin gönlü huzur içindedir.

Allah, "Kulum her nefeste sendeyim" diyerek, Mevlâ esmâsını kuluna hissettirir.

Kulun, tek dayanağı Allah'tır.
Sahibi Allah'tır, ondan gelir ona döner.

Allah kulunu hiçbir zaman terk etmiyorken, kul onu aklından çıkarırsa, onun sıkıntıları, karamsarlıkları başlar.

Allah kulundan, kulu Allah'tan ayrı değildir.

Bize şah damarımızdan yakın olan Allah, âyetiyle bu hakikati bildiriyor.

Mevlâ esmâsını çok iyi anlamalıyız.

Bedenimizde her an olan işleyiş, bedenimizdeki sıfatlar boyutunun sahibi Allah'tır.

Kişi kâlbini bile attıramıyorken, kanını bile dolaştıramıyorken, hiçbir hücresinin çalışmasında tasarruf sahibi değilken, bunların hepsini yapan Allah'ı unutmamalıdır.

Onun vücûddaki sahipliğini görmelidir.

O, her vücûdu sahiplenir ve her vücûda işleyişiyle her an yardımcı olur.

Keşke, bizler bu hakikati anlayabilseydik ve birbirimize sahip çıkabilseydik, yardımcı olmak için koşabilseydik.

Oysa insan, birbirine çıkar için koştu, dünyaya bağlandı, Allah'ın Mevlâ boyutunu anlamaktan uzaklaştı.

"El Mevlâ" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Vücûdlarının sahibinin Allah olduğunun şuurunda olan kimselerdir.
Sahiplenme duyguları yüksek olan kimselerdir.
Bu sahiplenme duyguları, korumak ve yardımcı olmak içindir.

Bir hayvanın yavrusunu sahiplenmesi, Allah'ın "El Mevlâ" esmâsından gelir.

Bir ağacın, yaprağını, çiçeğini, meyvesini sahiplenmesi Allah'ın "El Mevlâ" esmâsından gelir.

"El Mevlâ" esmâsı çekmek;

"Allah'ım! Mevlâm sensin, sahibim sensin, yardım edenim sensin, sana teslim oldum, hep bu şuur ile yaşamamı nasip eyle"

"Allah'ım! Sana sığındım, sıkıntılarım sende biter, gönlüm seninle huzur bulur" hissinde olmaktır.

EL İZZET- EL MU'İZZ

İzzet **الْعِزَّةُ** **Tüm değerleriyle yüce olan, bütün varlıkta yüceliğiyle tek olan**

İzzet, azîz kelimesiyle bağlantılıdır.

İzzet kelimesinin zıddı zillettir.

İzzet; ekber olan, azîz, olan, muktedir olan, Allah'ın yüceliğini belirten bir esmâdır.

Azîz, Allah'ın bir varlıktaki yüceliğidir, İzzet tüm varlığı tutan tek yüceliğidir.

Yâni bir damladaki yücelik Azîz ise, deryanın yüceliği İzzet'tir.

"Men azze bezze: Galip gelen soyup yağmalar" sözü, İzzet kelimesinden gelir.

Varlığın elbisesi soyup yağmalanır, varlığın özü olan, galip olan Allah bâkî kalır.

Allah'ın izzet esmâsı kulunun tüm varlığını bitirir, ona ait olan hiçbir şey bırakmaz.

Yâni İzzet esmâsının varlıktaki boyutunu gören kişi, kendine ait ve varlığa ait olan her şeyin Allah'a ait olduğunu idrâk eder.

Fenâfillah sırrı, İzzet esmâsının gönülde tecelli etmesiyle anlaşılır.

Kişinin varlığından soyunması, Allah'ın İzzet esmâsını anlamakla olur.

Allah, fiilinde Azîzdir, sıfatlarında Azîzdir, vücûdları tutma boyutunda Azîzdir, hepsini ihata etmesi boyutunda İzzet sahibidir.

Allah'ın İzzet esmâsını layıkıyla anlayamayanın teslimiyeti tam olmaz.

Kişi Allah'a inanır, ibadetlerini eder, tenezzüllü gibi görünür, ama kendi yolunu kendini diğer inançlardan üstün görür, kendini seçilmiş görür, bundan dolayı kişi zillete düşer.

Yâni gizli kibre düşer.

Gizli kibir, şirk-i hâfidir, yâni gizli şirk.

Bu durum, kendini diğer varlıktan bir üst gören kişinin düştüğü durumdur, o kişi Allah'ın yüce olduğunu bilir, ama kendinin de diğer insanlardan ve varlıktan yüce olduğu hissine kapılır.

Yâni, Allah'ın yüceliğinin yanında kendine yücelik verir.

İşte bu İzzet esmâsını layıkıyla anlayamamaktır.

Nisâ Sûresi 139: "Ellezîne yettehızûnel kâfirîne evliyâe min dûnil muminîn e yebtegûne indehumul izzete fe innel izzete lillâhi cemîâ."

Meâli: "O kimseler mü'minleri bırakırlar, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenleri dost edinirler. Onlarda bir değer, bir yücelik mi arıyorlar? Muhakkak ki tüm değerlerin hepsi Allah'a aittir."

Fâtır Sûresi 10: "Men kâne yurîdul izzete fe lillâhil izzetu cemîâ."

Meâli: "Yüce olmak isteyen kimdir? Bilsin ki bütün yücelik sadece Allah'ındır"

Men kane yuridu	**: Kim, kimse, oldu, istek, isteyen,**
El izzet	**: İzzet sahibi, yüce, ulu, değer, zâta mahsus**
Fe li allahi	**: Artık, Allah, Allah'ındır,**
El izzetu cemiân	**: İzzet, yüce, ulu, hepsi, bütün**

Âyetleri incelediğimiz zaman anlıyoruz ki cem yücelik, yâni bütün yücelik sadece Allah'a aittir.

Kişinin kendini zengin görmesi bile, zillettir, yâni gizli şirktir, çünkü gani olan Allah'tır.

Kişinin birini hor görmesi, kendini yüce görmesine kapı açar ve kişi zillete düşer, gizli kibre düşer.

Oysa hor gördüğü kişinin vücûdunu da, kendi vücûdunu da tecellileriyle saran Allah'tan gayrısı değildir.

Kişinin kendini veya bir başkasını aciz görmesi, aciz gibi göstermesi de gizli şirke düşürebilir.
Çünkü kişi aciz değildir, Allah'ın yüceliğiyle sarılıdır.
Muhtaçlık başkadır, aciz görmek başkadır.

İzzet esmâsı, Hakk nazarıyla bakmanın sırrıdır.

Cümle varlığa Hakk nazarıyla bakanın gönlünde İzzet esmâsı açılmıştır.

İzzet esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler, mü'min kimselerdir, Kâmil kimselerdir.

Onlar kendilerine zerre kadar bir paye çıkarmazlar, hiç kimseye asla hor bakmazlar, Çünkü onlar bilirler ki, Allah'ın İzzet esmâsı cümle varlığı kuşatmıştır, varlığa hor bakmak, Allah'a hor bakmaktır.

Onlar her varlıkta sadece İzzet sahibi olan Allah'ı görürler.

Onlar, varlığın sûretinin de sîretinde Allah'a ait olduğunu bilirler ve varlığa o gözle bakarlar

"Şu varlığa sûretsiz bak
Gör içinde ne gizlidir
Toprak görme, aslına bak
Teni tutan Zât gizlidir"

"Ten de cân da O'nun'dur, kendine nispet etme
Her beden bir kafestir, içinde Zât'ı gizli"

İzzet esmâsı gönüllerinde tecelli edenler, her yüceliğin Allah'a ait olduğu şuurundan ayrılmazlar.
Toplum birine hâkir baksa da, o bedenin özüne akar, toplumun hâkir gördüğü kimseye koşar, ona yardım eder.
Onlarda zerre miktar ayrımcılık yoktur, ayrımcılık gözüyle asla bakmazlar.

"Ya İzzet" esmâsı çekmek:

Allah'ım İzzet sahibi sensin, tüm varlığın tek yüce sahibi sensin, bunu bana unutturma, unutup da zillete düşürme ya Râbbi"

"Allah'ım her varlığın ardında sen varsın, yüce olan sensin, nerede olursam olayım, hangi mesleği yaparsam yapayım, senin yüceliğine teslimiyet içinde olayım ya Râbbi" hissinde durmaktır.

EL TÂHİR

Tâhîr الْمُطَهِّر **Tertemiz olan, temizleyen, saflaşmış**

Tâhir kelimesi, “Tuhr” kelime kökünden gelir.

Tâhir: Temizleyen, arındıran, saflaştıran, nisbetlerden uzaklaştıran demektir.

Hadesten ve necasetten tahâret kelimeleri buradan gelir.

Namazın şartı diye bilinen; hadesten ve necasetten taharet nedir?

Temizlik; vücûdumuzun dışını mı, yâni ten yönünü ve giydiğimiz elbise yönünü mü temizlemektir?

Yoksa vücûdumuzun içini mi, yâni aklımızı, gönlümüzü, duygu ve düşüncelerimizi mi temizlemektir?

Hades'ten taharet: Görünmeyen pislikleri temizlemek, diye bilinir.
Kişinin vücûdunun dışını temizlemek diye bilinir.
Yâni cenâbet olan kişinin gusül abdesti alması şarttır diye bilinir.

Cenâb: Bütün her yer demektir.
Cenâb-ı Allah kelimesi de buradan gelir.
Cenâb-ı Allah; bedenin sahibi, bütün her yerin sahibi, her yerde olan, her yeri saran Allah demektir.

Cenâbet ise: Bedenin sahibi olan Allah şuurundan kopmak demektir.
Kişi Allah'a ait olan vücûda "Bu vücûd benim" derse o kişi cenâbet olur yâni cünüb olur. Yâni kısaca, Allah'a ait olanı kendine nisbet etmek cenâbet halidir.

Necaset'ten taharet: Görünen pislikleri temizlemek diye bilinir.
Kişinin dış elbisesini, namaz kılacağı ortamı pisliklerden temizlemesi diye bilinir.

Hades: "Hads" "Hadis" "Hadise-olay" aynı anlamlara gelir.
Hades: Söz, olay, olanlar, yenilenmek, kirlilik, mânânın söz boyutu, sözde kalmak, olayda kalmak, sözlerinde batıl olan anlamındadır.

Hades'ten taharet: Anlıyoruz ki; bâtıl olan düşüncelerden, zanlardan, sözlerden, temizlenme durumudur

Yâni kişinin aklını; tüm ayrımcılık meydana getiren bâtıl olan düşüncelerden temizlemektir
Kişinin dilinden, temiz kelimelerin akması, ancak aklını temizlemekle mümkündür.

Kişi söylediği sözlerde hep bâtıl olanı aktarıyorsa, hep ikilik ifadelerini aktarıyorsa, hep zulüm getirecek ifadeler aktarıyorsa, istediği kadar suyla vücûdunun dışını yıkasın hades'ten taharet yapmamış demektir.

Necis: Kirlilik, pis, zarar, kötülük meydana getiren, hâli kirli olan, hâli zararlı olan, eylemleri zararlı olan.

Necaset'ten taharet: Görünen pislik demekle anlıyoruz ki; kişinin kötülük içinde olan tüm hâl ve davranışlarını temizlemesidir.

Kişinin elbisesinden maksat, kişinin hâlidir, amelidir.
Kişinin hâlinin, amelinin temiz olması için, önce aklını temizlemelidir.

Yâni hades'ten taharet yapmalıdır
Yâni aklını bâtıl şeylerden, ayrımcılıktan, fitnelikten, gururdan, kibirden, kendini üstün görmekten, birilerini küçük görmekten, zarar verecek her türlü düşünceden, benlikten temizleme durumu necaset'ten taharettir.

Hades'ten taharet yapanın, necasetten tahareti olur.
Yâni aklını temizleyenin hâli de temiz olur.

Aklı ve hâli kirlilik içinde olan istediği kadar suyla temizlensin temizlenmiş sayılmaz. Amaç vücûdun dışını değil, vücûdun içini yâni aklını, gönlünü temizlemektir.

Hacc sûresi 26: “Ve tahhir beyti” “Evi temizlemek” âyetinde işaret edilen, ev insanın vücûdudur, insanın gönlüdür, insan hem aklını hem gönlünü tüm bâtıl şeylerden, kötülük getiren düşüncelerden temizlemelidir.

Hacc Sûresi: 29- "Sonra da cehaletin kirliliğinden geçerek temizlenmeyi tamamlasınlar."

Meryem Sûresi 13- "Bize ait olan sevgiyi ve firasetle temizlenmeyi ve fenalardan sakınmayı, ortak koşmamayı anladı."

Sad Sûresi 33- "O kendi cehaletini bırakıp aslına döndü, böylece temizlenmeye başladı. Yönünü başka hiçbir yere döndürmeden yüce olana döndü."

Anlıyoruz ki hadesten ve necasetten taharet; suyla olan temizlik değildir.

Hadesten ve necasetten taharet; hakikatleri anlamakla, kişinin özüne dönmekle, kişinin aslını anlamakla olan, ilmi, irfani, edebi olan temizliktir

Suyla ancak kişinin teni ve elbisesi yâni dış yönü temiz olur.

İlim, irfan, edeple kişinin aklı ve hâli yâni iç yüzü temiz olur.

İçi temiz olmayanın dışı temiz olamaz.
Gönlü temiz olmayanın, hâli temiz olamaz.

Abdest hakikati, suyla vücûdun dışını yıkamak değil, ilim, irfan, edep, Allah aşkıyla vücûdun içini yıkamaktır.

Suyla bin kez vücûdumuzun dışını yıkasak, aklımızı, gönlümüzü, halimizi, temizlemediğimiz müddetçe abdest almış sayılmayız.

İşte kişi, yönünü Allah'a döndürürse, Allah'ın "El Tâhir" esmâsı, onun gönlünü aklını temizlemeye başlar.

Allah tüm lütûflarını tertemiz sunar, varlığı tertemiz oluşturur, Allah'ın hikmetleri, tertemiz hakikatler sunar, işte bunlar "El Tâhir" esmâsına işaret eder.

Furkân Sûresi 48: "Ve huvellezî erseler riyâha buşren beyne yedey rahmetih ve enzelnâ mines semâi mâen tahûrâ

Meâli: "Ki O'dur rüzgârı açığa çıkaran, rahmetiyle size hissettiren ve gökten tertemiz suyu indiren."

Enfâl Sûresi 11: "İz yugaşşîkumun nuâse emeneten minhu ve yunezzilu aleykum mines semâi mâen li yutahhirakum bihî ve yuzhibe ankum riczeş şeytâni ve li yarbıta alâ kulûbikum ve yusebbite bihil akdâm."

Meâli: "Siz hakikatleri anlama yolunda bir gaflete düşerseniz, o gafletten temizlenmeniz için, size sunulan üzerinizdeki o Ulvî İlme bakın. Bu durum şeytani hallerde kalmanın vesvesesini yok eder ve kâlblerinizi Hakk'a bağlar ve kemâlât yolunda sizi sağlam kılar."

Âyette belirtildiği gibi, gökten suyun tertemiz indirilmesi "El Tâhir" esmâsına işaret eder.

Allah'ın rahmeti, gönüllerimizi "El Tâhir" esmâsıyla tertemiz eder.

Allah'ın yarattığı her şey, tertemiz yaratılmıştır.

Doğanın akışında, rüzgârın esişinde, yağmurun yağışında, toprağın hareketliliğinde, bir bebeğin doğuşunda, vücûdların işleyişinde hep "El Tâhir" esmâsını görmek mümkündür.

Kişi yaratılışın o tertemiz boyutuna bakabilmelidir.

Göz tertemiz yaratıldığından dolayı görür, beyinler tertemiz yaratıldığından dolayı çalışır, ses telleri tertemiz yaratıldığından dolayı ses çıkar.

Kişi ten boyutunda kalmamalıdır, varlığın ulvî boyutuna bakmalıdır.

Kâlbin Allah'a bağlanması, aklın ve gönlün tertemiz olmasıyla mümkündür.

Varlıktaki Allah'ın ilmi insanı tüm bâtıl alandan kurtarır, cehaletini bitirir.

Bâtıl bilgilerde kalan kişi, kirli kişidir, onu temizleyecek olan ancak ilimdir.

İşte, "El Tâhir" esmâsını çok iyi anlamalıyız.

Allah, akılları ve gönülleri nasıl temizler bunu anlamalıyız.

Benlik, gurur, kibir hep kişinin kirli halleridir.

Bu kirli hallerden "El Tâhir" esmâsıyla temizlenmeliyiz.

Bilinmelidir ki, aklı ve gönlü kirli olana, hikmetler kapısı açılmaz.

"El Tâhir" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Gönülleri, akılları, hâl ve davranışları tertemizdir, onlar rahmet üzeredir.

Onlar, duygu ve düşüncelerini, Allah'ın rahmetine teslim etmiş kimselerdir.

Onların kâlbleri hep, teslimiyet içindedir, ilim irfan içindedir.

Onların toplumdaki davranışları hep iyi şeylere kapılar açılması içindir

"El Tâhir" esmâsı çekmek:

Edep içinde yaşamayı istemektir.

Allah'ın ilmine, hakikatlerine tertemiz ulaşmayı temenni etmektir.

Allah'tan temizlenmeyi istemektir.

İçinden kötü düşüncelerin geçmemesini dilemektir.

Hâl ve davranışlarının tertemiz olmasını istemektir.

EL KASIM- EL KASEM

Kasım-Kasem قَسَمٌ **Noksansız, sağlam, mükemmel, şüphesiz olan, gerçek olan, diri olan, ispat edilen,**

Kasım-Kasem aynı kelime kökünden gelir.

Kasem, yemin olarak bilinse de, toplumda bizim yemin diye ettiğimiz anlamında değildir.

Kasem kelimesi; gerçek olan, şüphesiz olan, sağlam olan, noksansız olan demektir.

Zâten insanların yemin etmeleri, gerçeği söylemek içindir.

Yâni edilen yemin "Ben gerçeği söylüyorum" anlamındadır.

"Ashâbi el yemîni" Diri olanın idrâkine sahip olanlar demektir.

Allah'ın varlıktaki "Kasım-Kasem" esmâsı, Allah'ın varlıktaki gerçeklerine işaret eder.

Allah gerçektir, gerçek olduğunu varlıktaki âyetleriyle ispat eder, hakikatleriyle ispat eder.

Varlık kitabı da, "Aksâmü'l-Kur'ân"dır, yâni varlık kitabının ilmi noksansızdır, sağlamdır, onda bir hata eksik yoktur.

Vâkıa Sûresi 75: "Fe lâ uksimu bi mevâkiin nucûm."

Meâli: "O'ndan başka gerçek yoktur, her yerden O'nun nûru yansır."

Fe lâ uksimu	**: Artık, yok, yemin, sağlamlık, mükemmel, noksansız, gerçek olan, diri olan**
Bi mevakıı	**: Mevki, her yer,**
En nucumi	**: Yıldız, ışık saçan, yansıyan nûr, tecelli**

Beled Sûresi 1: "Lâ uksimu bi hâzel beled."

Meâli: "İnsanın bedeninde gerçeklerden başka bir şey yoktur."

Lâ uksimu	**: Yok, kasem, yemin, gerçek, sağlamlık, kutsal, Tevhîd, diri,**
Bi haza el beledi	**: Bu, şu, o, belde, ülke, şehir, insanın olduğu yer, beden,**

Kıyâme Sûresi 1: "Lâ uksimu bi yevmil kıyâmeh."

Meâli: "Şüphesiz, yaşamınızın sonu gelecektir."

Uksimu kelimesi, kasem, kasım kelimesiyle aynıdır.

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki Kasem- Kasım: Gerçek olan, noksansız olan, sağlam olan demektir.

Allah varlıktaki "El Kasım-El Kasem" esmâsıyla, tüm nitelikleriyle gerçek olduğunu gösterir.

Tekvir Sûresi 15: "Fe lâ uksimu bil hunnes."

Meâli: "Hakk'ın Halkoluşunda gerçeklerden başka bir şey yoktur."

Allah gerçektir ve gerçekliğini kendi özünden açığa çıkardığı varlıkta gösterir.

Görünen varlığı kimse inkâr edemez, bu görünen varlık Allah'ın en güzel ispatıdır.

Tohumun özünden gelen ağaç, tohumun özünde olanın ispatıdır.

İşte "El Kasem-El Kasım" esmâsı Allah'ın gerçek olduğunu gösterir.

"El Kasem-El Kasım" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Gönüllerinde asla bir şüphe taşımazlar.

Allah'ın gerçek olduğunu, kendi bedenlerinde ve varlığın özünde görürler.

Varlıktaki tüm niteliklerin, O'nun gerçek olduğunun ispatı olduğunu bilirler.

Görünen bu âlemde, O'nun kendini ispat ettiğini bilirler.

Bu kimseler, hep gerçekleri konuşurlar, akıllarına hiçbir zaman asılsız sözler gelmez, çünkü onların gönülleri tüm bâtıl alan bilgilerinden temizlenmiştir.

"El Kasem-El Kasım" esmâsı çekmek:

Gerçeğe ulaşmayı arzu etmektir.
Allah'ın hakikatlerine şahit olmayı istemektir.
Allah hakkında tüm şüphelerden kurtulmayı, gerçeği görmeyi istemektir.
Hakk yolunda hakikatlerle hareket etmeyi istemektir.
Tüm ilişkilerinde, sağlam hareket etmeyi, doğru, dürüst davranmayı dilemektir.

EL SERİ

Seri سَرِيعُ Çabucak gerçekleştiren, hızla şekillendiren, ardı ardına tecelli ettiren, hızla dizen, dizayn eden, düzenleyen

Allah'ın "Kun" esmâsından, yâni ol emrinden sonra "El Seri" esmâsı tecelli eder.

Varlığın oluşu, hızla seri bir şekilde gerçekleşir, hiç kesintiye uğramaz, hiç ara verilmez.

Işığın akışı, hızı, "El Seri" esmâsıdır.

Her varlığın adım adım oluşmasındaki serilik, "El Seri" esmâsıdır.

Bir bebeğin oluşumunda bu en güzel bir şekilde görülebilir.

Hücreler seri bir şekilde birleşir, vücûd seri bir şekilde oluşur.

Ayrıca bir kimse iyi bir şey de yapsa kötü bir şey de yapsa, seri bir şekilde karşılığını bulur.

Bu karşılık, vücûdun kimyasal salınımıyla kendini gösterir.

İyi şeylerden huzur bulunur, kötü şeylerden huzursuzluk, sıkıntılar bulunur.

Bunu Kur'ân çok güzel açıklar.

Bakara Sûresi 202: "Ve Allâh serî el hısâb" "Allah'ın hesabı seridir."

En'âm Sûresi 62: "Summe ruddû ilâllâhi mevlâhumul hakk e lâ lehul hukmu ve huve esraul hâsibîn."

Meâli: "Sonra onlar gerçek sahipleri olan Allah'a dönerler. Tüm varlığa tecellileriyle hâkim olan O değil midir? O, tüm değerleri sunmada seri olandır."

En'âm Sûresi 165: "İnne Râbbeke seri el ikâbi ve innehu le gafûrun rahîm."

Meâli: "Muhakkak ki Râbbin müşkilleri seri bir şekilde giderendir ve muhakkak ki O mağfiret edendir, varlığı özünden varedendir."

R'âd Sûresi 41: "Ve Allâh yahkumu lâ muakkıbe li hukmih ve huve serîul hısâb."

Meâli: "Allah hükmün sahibidir, O'nun hükmünü bozacak yoktur ve O'nun hesabı seridir."

Mü'min Sûresi 17: "El yevme tuczâ kullu nefsin bimâ kesebet, lâ zulmel yevm innallâhe serîul hisâb."

Meâli: "Her insan yaptığı şeylerin karşılığını her zaman bulur. Hiçbir zaman haksızlık yapılmaz. Muhakkak ki Allah'ın hesabı seridir."

Allah'ın "El Seri" esmâsı, varlığın oluşumunda görülür.

İnsan kendi vücûdunun oluşumuna baktığında bunu çok güzel görecektir.

Atomların moleküllere dönüşü, hızla devam ederek hücrelere kadar ve bedenlere kadar oluşumu ve bedenlerin hiç durmadan çalışması, "El Seri" esmâsıdır.

Bu işleyişin seriliğini, tüm Evren'de görebiliriz.

İşte kişi, varoluştaki ve işleyişteki seriliği görebilmelidir.

Ve ayrıca hiç unutmamalıdır ki, birine bir kötülük yaptığında, karşılığı seri bir şekilde verilir.

Kim ne yaparsa, iyilikte olsa, kötülükte olsa, muhakkak ki karşılığını seri bir şekilde bulur.

Allah'ın adaleti seri bir şekilde işler.

Zilzal Sûresi:
7- "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür."
8- "Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür."

Birine kötülük yapan kişinin, vücûdunda kimyasal dalgalanma değişir.
Hücreleri farklı çalışır, beyin farklı çalışır.

İnsan güzel şeyler yaptığında, hormonları ona göre çalışır, kötü şeyler yaptığında da ona göre çalışır.

İyi şeyler yapan insanlar, bu hormonlar sayesinde mutlu, huzurlu, sevgi dolu olur.

Kötü şeyler yapan kişinin bu hormonları azalır, azalan bu hormonlar sayesinde kişi; stres, panik, huzursuz, mutsuz, kavgacı, saldırgan, gibi duygulara düşebilir.

"El Seri" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kişiler:

Varlığın akışına uyarlar, varoluştaki muhteşemliğe şahit olurlar, Allah'ın her şeyi nasıl seri bir şekilde yerine getirdiğini görürler.

O kişiler, çalıştıkları alanda prensiplidirler, düşündükleri hedefe kodlanırlar ve seri bir şekilde hareket ederler.

Bir kimseyi oyalamazlar, olumlu ya da olumsuz cevap verirler.

Olumlu ya da olumsuz cevap, karşıdaki kişinin iyiliği içindir.

Çiftçilerde Allah'ın "El Seri" esmâsı çok güçlüdür.

Onlar, toprağı ne zaman işleyeceklerini, tohumların ne zaman ekileceğini, ağaçların ne zaman budanacağını, mahsullerin ne zaman toplanacağını çok iyi bilirler,

Çünkü varoluş seri bir şekilde gerçekleştiği için, onlar o seri akışın zaman dilimini yakalarlar.

"El Seri" esmâsı çekmek;

Allah'ın varlıktaki mükemmel akışını anlayabilmeyi istemektir.

İyilik getirecek isteklerin, hızla gerçekleşmesini istemektir.

Kötülük getirecek şeylerin hızla engellenmesini istemektir.

Allah'ın adaletinin seri bir şekilde tecelli etmesini istemektir.

Hastalıklardan kurtulmanın seri bir şekilde tecelli etmesini istemektir.

Hakikat yolunun hızla açılmasını istemektir.

Gönlünün hızla, Allah'a ait olan mucizeler boyutuna kapı açılmasını istemektir.

EL FÂİL – EL MEFÂİL

Fâil فْعُولاً **Her varlıkta işleyen, fâil olan, Mefâil**

Fiil, fâil, efâl, mefâil, fâal, aynı kelime kökünden gelen kelimelerdir.

Fiil, iş demektir, efâl işler demektir, efâl fiilinin çoğuludur.

Fâil, fâ'il, fâ el: İşleyen, daima hareket halinde olan demektir.

Mefâil işleyişin sahibi demektir.
Allah cümle varlıkta fiiliyle fâil olandır.

İnsan kendi vücûduna dönüp baktığında, vücûdunun her an bir işleyiş içinde olduğunu görecektir.

Kâlbinin atmasında, kanının dolaşmasında, tüm hücrelerinin çalışmasında muhteşem bir işleyiş olduğunu görecektir.

İşte gerek insan vücûdunda olsun, gerek tüm varlıkta olsun, muhteşem bir işleyişin akışı vardır.

Bu akışı yapan insanın kendisi değildir, insan bu akışta asla tasarruf sahibi değildir.

Ondan gayrı işleyen yoktur, atomda da, hücre de, taşda da, kuşta da, insanda da her varlıkta her an işleyen O'dur.

Ahzâb Sûresi 37: "Ve kâne emrullâhi mefûlâ."

Meâli: "Tüm varlığın işleyişinde fâil olan Allah'tır."

Yûnus Sûresi 36: "İnnallâhe alîmun bimâ yefalûn."
Meâli: "Muhakkak ki Allah ilmin sahibidir, her varlıkta fâil olandır."

Nûr Sûresi 41:"Ve Allah alîm bima yefalun."

Meâli: "Allah her şeyde fail olandır, ilmiyle var edendir."

Enbiya Sûresi104: "İnnâ kunnâ failin."

Meâli: "Muhakkak ki fâil olan biziz."

Fâil, fâil'liğini fiil'iyle gösterir.
Fâil, fâil kimliğini fiil'iyle giyinir.
Fiil, fâil'in kendini gösterdiği yerdir.
Fâil, fiil'iyle fâil olur.
Fâili fâil yapan fiil'dir.

Fâil, fiil'iyle zâhire çıkar, beşer olarak görünür.

Fâil fiil birbirinden ayrı değildir.
Fâil nerede fiil oradadır.
Fâil'de fiil, fiil'de fâil, iki damla suyun bir damla olma durumudur.
Fiil fâil'den ayrı değildir, fâil fiil'den ayrı değildir.
Fiil fâil aynı anda aynı mekânda, aynılığı gösterir.
Fâil fiil'iyle cümle varlıkta her dâim sürer gider.
Her varlıkta her an olmakta olan fiil, fâil'in fiil'idir.

Hiç bir varlık kendi fiil'ini yapan değildir.
İşte Fâil olan Allah'tır.

Allah fâil olduğunu "El Fâil-El Mefâil" esmâsıyla her an varlıkta gösterir.

Fenâ makamları denilen, İbrâhîm'i derslerden "Tevhîd-i Efâl" dersinde bu hakikat öğretilir.

Hace Bayram-ı Veli (1352-1430 Ankara) bir ilâhisinde bunu dile getirmiştir.

"Kim bildi efâlini
Ol bildi sıfatını
Anda gördü Zâtını
Sen seni bil seni"

"El Fâil-El Mefâil" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Allah'ın işleyişine teslim olmuşlardır.

"Lâ fâile İllAllah" "Allah'tan başka işleyen yoktur" şuuruyla hareket ederler.

Onlar hangi varlığa bakarlarsa baksınlar, varlığın kendinde olan işleyişin Allah'a ait olduğunu bilirler.

Toplumun hor gördüğü, dışladığı kimselerin de bedenlerinde Allah'ın işleyişini görürler ve ona göre hareket ederler.

"El Fail" esmâsı çekmek:

Allah'ın işleyiş sırrına ârif olmayı istemektir.

"Lâ fâile İllAllah" râbıtasının sırrına ermeyi istemektir.

EL MÜDEBBİR

Müdebbir يُدَبِّر **İdare eden, yöneten, varlığı özüyle tutan, suretlerin ardında olan**

Müdebbir "De-be-ra" kelime kökünden gelir

Müdebbir, dubur, tetbir, debbera, aynı kelime kökünden gelir.

Dubur, tenlerin ardı, bir şeyin ardı, bir şeyin iç yüzü demektir.

Tedebbür kelimesi de buradan gelir.

Varlık bir perdedir, o perdenin ardında varlığın sahibi vardır.

Varlığı her şeyiyle tutan, kontrol eden, "El Müdebbir" olandır.

Allah'tan başka müdebbir yoktur, yâni varlığın ardında her an varlığı tecellileri ile tutan, varlığı kontrol eden O'dur

Tedebbür, müdebbir olana ulaşmak için derinlemesine bakmak demektir.

Dubur olayların ve eşyanın ardıdır.

Tedebbür, eşyanın ardını anlamak için yapılan derin düşünmedir.

Müdebbiri şuur; varlığın ardını görerek yaşamak, olayların ardına bakarak olayları çözmek demektir

Müdebbiri şuur; ulaşılan hakikatlerin, varlığı varedenin hakikatleri olduğunu bilmektir.

Her varlığın ardında o varlığı düzenleyen, o varlıkta işleyen, o varlığı kontrol eden, o varlığın sahibi vardır.
Müdebbiri şuura ulaşan kişi; varlığın ardında olanı bilerek yaşar; yâni kemalât şuuruyla yaşar.

Kur'ân; telaffuzda kalmayın, tedebbür edin, tefekkür edin, tezekkür edin ve müdebbir-i şuurla yaşayın der.

Yûsuf Sûresi 27: "Dubur."

"Kudde min duburin" "Arkadan yırtıldı."

Yûnus Sûresi 3: "Alel arşi yudebbirul emr" "Bütün her yeri işleyişiyle tutan."

Yûnus Sûresi 31: “Ve men yudebbirul emr” “Bütün işleyişi kontrol eden kimdir? “Varlığın ardında varlığı işleten kimdir.”

Mü’minûn Sûresi 68: “E fe lem yeddebberûl kavl.”

Meâli: “Onlar, sözlerin anlamlarını düşünmezler mi?”

Sad sûresi 29: “Kitâbun enzelnâhu ileyke mubârekun li yeddebberû âyâtihî ve li yetezekkere ûlul elbâb.”

Meâli: “Biz size, her varlığı bir kitap olarak bereketli bir şekilde sunduk. Ondaki delilleri dikkatlice araştırmanız ve hakk üzere aklınızı işletip, ulaştığınız hakikatlerle bu âleme bakmanız ve o hâl üzere yaşamanız için.”

Kasas Sûresi 31: “Ve lâ mudbiren” “Geriye bakmadı, ardına bakmadı.”

Sözleri mânâsına ulaşmak için, derin derin düşünmek, tedebbür etmektir.

Hiçbir zaman gördüğümüzle hüküm vermememiz gerekir, varlığın ardını görebilmeliyiz

Hiçbir zaman sözlerin lafzında kalmamalıyız, sözlerin mânâlarına ulaşmalıyız.

Telaffuz; ağızdan çıkan kelimeler, sözler, anlamını bilmeden kelimeleri kullanmak demektir.

Tedebbür; eşyanın ardına bakmak, bir şeyin üzerinde düşünmek, onun anlamını aramak, anlamını bulmak için gayret göstermek

Tefekkür; Anlamını aradığın şeyin hakikatlerine ulaşacak şekilde derin düşünmek. Burada o kişi neyi düşüneceğini bilir, ona neyin düşünülmesi için bilgiler verilir. O bilgilerle düşünür, tefekkür ehli varlığın ardına bakarak düşünür.

Tezekkür; Allah’ın zikrine ulaşmak, hakikatlerin gönülde tecelli etmesi, hakikatler kişinin gönlünde yer etmiştir, varlığa o hakikatlerle bakar ve o hâl üzere yaşar ve hiç hatırından çıkarmaz

Müdebbir; varlığın ardında varlığı tutan, yöneten, idare eden Allah’tır, bu irfan ile varlığa bakmak, bu irfan ile yaşamak, müdebbiri şuurla yaşamaktır.

İnsan olmanın sırrı; kendi bedeninde ve her varlığın ardında, varlığın sahibi olan Allah’ı hissederek yaşar.

Saygı ve sevgi makamına erebilmek, yaratılanı hoş görebilmek, yaratılanda yaratana secde edebilmek, müdebbiri şuura ulaşmakla mümkündür.

“El Müdebbir” esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Varlığın ardında varlığı tutan Allah’tır şuuruyla yaşar.
Nereye bakarsa baksın, her varlığın ardında Allah’ın vechini görerek yaşar.
Yaratılanda yaratanı görür.
Varlığa edilen saygının Allah’a yapıldığını bilir.
Sevginin ulvî boyutunun hissiyle yaşar.

“El Müdebbir” esmâsı çekmek:

Varlığın ardında varlığı tutan, Allah’ın tecellilerini layıkıyla anlamayı istemektir.
Varlığın ve olayların ardını görebilmeyi istemektir.
Karşılaştığı kişilerin iç yüzlerini anlayabilmeyi istemektir.
Sözlerin mânâlarına ulaşmayı istemektir.
Geçmişinden gelen, bâtıl kayıtları, öfke, hiddet, ayrımcılık duygularını silip yok etmeyi istemektir.
Yani Hazreti Yûsuf gibi, gömleğini arkadan yırtabilmeyi dilemektir.
İlmin derinliklerini anlamak için gayret göstermektir.

EL HATÎB – EL HÎTAB

Hatîb, hitab خطيب Her an her varlıktan seslenip duran, hitab eden

Hatîb, "H-t-b" kelime kökünden gelir.

Hatîb, hitab, hutbe, hitâbet, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Hitab, hutbe; sesleniş, söylem, vaaz vermek demektir.

Allah'ın varlıktaki hitabı, zikirdir, vahydir.

Allah her varlığın özünden, hakikatlerini hitab eder.

Varlık Allah'ın hitabıdır, Kur'ân Allah'ın hitabıdır.

Hûd Sûresi 37. âyette "Ve vahyinâ ve lâ tu hatîb nî" hem "Vahy" hem "Hatîb" kelimesi geçer.

Hûd Sûresi 37: "Vasnaıl fulke bi ayuninâ ve vahyinâ ve lâ tuhâtıbnî fîllezîne zalemû innehum mugrekûn."

Meâli: "Birliğimiz içinde, vahyimizle yol al ve her varlıktan Benden başka seslenen olmadığını bil. Zalim kimseler ise, doğrusu onlar kendi cehaletlerinde boğulup giderler."

Cümle âlem Allah'ın "Kun-Ol" hitâbından var oldu ve hâlâ da olmaktadır.
Her varlık Allah'ın seslenişiyle şekillendi ve her varlık kendi içinden, her an kendine ait olan sırları seslenmektedir.

Cümle âlem bir sesin frekansıyla devam etmektedir.

Ses; titreşim sonucu oluşan dalgalara denir.
Titreşimlerde, bir sesin sonucu açığa çıkar.

Titreşim dediğimiz şey, atomların, moleküllerinin titreşimidir
Titreşimde sestir, seste titreşimdir.
İşte tüm bunlar Allah'ın "El Hatîb" esmâsıdır.

Allah varlıktan vahyeder, Allah'ın vahyi hitâba döner, hitâb varlığın şekillenmesine dönüşür.

Allah ilim boyutundan varlığın sırlarını hitâb eder.

Bu hitâba ulaşan kişi, ilimden beslenir, ilimden okur, ilimle yol bulur.

İlmin kolları olan, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji dallarından, Allah her an hitâb eder.

Her bir dalın kendine has hitâbları vardır.

Bunları duymak, anlamak bilimdir.

Varlığın özünden olan sesleniş, varlığın hakikatlerini sunar.

İnsan, bu seslenişe kulak vermelidir, çünkü varlık hakikat boyutudur, varlığın özü sırlar kitabıdır, o kitabın her sayfası Allah'ın hitâbetidir.

İnsan, varlığın özünden gelen seslenişi duyabilmesi için, kulağı temiz olmalıdır, yâni kulağı dedikodusal alanla ilgilenmemelidir.

Kulağın temiz olabilmesi için de, kişinin aklı temiz olmalıdır.

Yâni aklını kavgalarla, mal mülke, bâtıl bilgilerle oyalamamalıdır.

Varlığın özünden gelen tertemiz sesleniş, Allah'ın "El Hatîb" esmâsıdır.

Bir tohumun özünden gelen seslenişle ağaç oluşur, ağaçta olan seslenişle meyve oluşur. Yâni sesleniş her an devam eder.

Bu esmâ boyutuyla kişi, gönlünü buluşturmalıdır.
Kişi, kendi vücûd boyutundan Allah'ın hitâbetini duyabilmelidir.
Çünkü hakikat yolunda ancak, Allah'ın hitâbetini duymakla gidilir.

"El Hatîb" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Yüzlerini, kulaklarını hep varlığın öz boyutuna döndürürler.
İlimle hareket ederler, varlığın özünden gelen seslenişin, ilimsel sesleniş olduğunu bilirler.
Gönül erleri, dil verilenlerdir, yâni onlar hitâb etmek için izin verilenlerdir.
Tüm bilim adamları, varlıktan gelen hitâbete kulak vermişlerdir.

"El Hatîb" esmâsı çekmek:

Allah'ın varlıktaki "Hatîb" boyutuyla buluşmayı arzu etmektir.
Varlığın özünde olan, hakikatleri duyabilmeyi istemektir.
Dil verilmesini istemektir. Yâni konuşma izni.
Hazreti Mûsa'ya verilen konuşma izin sırrı budur.
Allah'ın hakikatlerini bir hitabet içinde, gönülleri uygun olanlara anlatmayı istemektir.

EL SUBÂT

Subât سُبَاتًا **Uyutan, uyku moduna geçiren, dinlendiren, dinlenmeyi veren**

Subât, sabit, sebt, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Sabit kelimesi de buradan gelir, duran, yerinde duran, değişmeyen hareket etmeyen anlamındadır.

Yatağa yatıldığında, tam uyku haline geçileceği zaman, o salisede "El Subât" esmâsı tecelli eder ve beden uyku moduna geçer, dünya ile bağını keser.

Uyku rûhsal boyutun adeta kapısıdır.

İnsan beyni, mânevi alana açılan bir kapıdır.

Beden uykuda, bedensizlik boyutuna geçer.

Uyku, insanın vücûdunun kendine ait olmadığının en güzel ispatıdır.

Uyku yarı ölümdür denir.

Beden yorulduğunda, dinlenmek için kendini uyku moduna geçirir.

Her canlının uyuma modu vardır ve zamanı farklı farklıdır.

Uyku bedenin dinlenmesidir.

Bedendeki tüm hücreler, dokular ve organlar, günün yorgunluğu sonrası dinlenmek için, beyin tarafından uyku modu oluşturulur.

İnsan uyusa da onun bedeni çalışmaya devam eder, ama bu çalışma yavaş bir çalışmadır.

Uykuda görülen rüyalar, beyinde geçmişten gelen kayıtların, beyin ekranına bir film gibi yansımasıdır.

Rüya, kişinin dersler çıkarması gereken, beyinden gelen mesajlardır.

Rüyalar önemsenmelidir, çünkü rüya, insanın beyninde olan kayıtların kendini hatırlatma boyutudur.

Rüya, geçmişten gelen kayıtlarla, geleceğin hazırlanmasına kapı açar.

Yâni rüya, geçmişten ders alıp, geleceğe hazırlanma mesajıdır.

İnsan beyninde, dört anasırın yanı sıra, bitkisel boyutun, hayvansal, boyutun ve insansal boyutun da kayıtları vardır.

Beyin, Evren'in ilk oluşmaya başladığı zamandan bu zamana kadar olan, her şeyin kaydını tutar.

Ayrıca insan beyni, her bir insanın kendi yaşadığı zaman dilimi içinde, başından geçen her şeyi, söylemlerini, eylemlerini, duygu ve düşüncelerini, hastalıklarını, acı ve sevinçlerini, yaptığı iyilikleri ve kötülükleri kaydeder ve bunu kendinden sonraki nesillere aktarır.

İnsan "Dna" sı bu kayıtların yeridir.

Allah'ın "El Subât" esmâsı, bedenin uyku modu için oluşturulmuştur.

Uyku, yaşam için gerekli olan bir durumdur, yaşam için bedenin dinlenmesi şarttır.

Uyku halinde, beden dinlenmeye başlar, kaslar gevşer, kâlb atışı yavaşlar, nefes alıp verme azalır, hücreler daha yavaş çalışır.

Nebe Sûresi 9: "Ve cealnâ nevmekum subât."

Meâli: "Dinlenmeniz için uyku hâlini düzenledik."

Nebe Sûresi 10: "Ve cealnel leyle libâsâ."

Meâli: "Geceyi örtü yaptık."

Uyku halinde iken, melatonin ve adenozin hormonları artar, gündüzleri azalır.

Uykuda, melatonin hormonu yükselir ve uykumuz derinleşir.

Melatonin aynı zamanda büyüme hormonudur, onun için çocuklar çok uyurlar ve beden yavaş yavaş büyümeye başlar.

Uykudan uyanacağımız zaman, melatonin salgısı azalır, kortizol, adrenalin ve noradrenalin salgılanarak, vücûd gündüz yaşamına kendini hazırlar.

Bunlar hep, Allah'ın, "El Subât" esmâsının tecellileridir.

Melatonin, Epifiz bezimiz tarafından salgılanır, Epifiz bezi serotonin ve bazı hormonları da salgılar.

Epifiz bezimiz, her ortamda farklı çalışır, deniz, çöl, dağlar, nehirler gibi yerlerde, hormon salgılaması değişir.

Mesela kişi deniz gördüğünde ya da dağlara çıktığında, epifiz daha farklı çalışır, kişinin mânevi duyguları daha da derinleşir.

Tıbbi araştırmalarda, gece çalışıp gündüz uyuyanların melatonin dengesinin bozulduğu görülmüştür.

Melatonin eksikliğinin yaşlanmayı hızlandırdığı tespit edilmiştir.

İşte Allah'ın "El Subât" esmâsı sırlarla dolu bir boyuttur.

Bu bakımdan vücûdun dilini duyabilmeliyiz ve o dile uymamız gerekir.

Uykusu rahat olan kişiler daha huzurludurlar.

Stres, sıkıntı, panik, huzursuz olan insanların uyku dengeleri yoktur, uyku dengeleri olmayan kişilerin içsel sıkıntıları daha da artar.

Allah'ın "El Subât" esmâsı, uyku, dinlenme esmâsıdır.

Allah her bedeni, belli mizan içinde var etmiştir.

İbrânice'de geçen "Sebt" kavramı "Dinlenme-durma" diye adlandırılır.

Arapça'da cumartesi gününe "Sebt" denir.

Subât, sebt aynı kökten gelen kelimelerdir

"Sebt günü", cumartesi yasağı olarak bilinir, Kur'ân'da geçer.

Mûsevilerin kutladığı "Şabat günü" kelimesindeki şabat, sebt kelime kökünden gelir

"Şabat günü" yâni "Sebt günü" cumartesi günü, tatil günü, çalışmamak, durmak, iş bırakmak günü olarak kutlanır.

İbrânice "Lişbot" (İş bırakma) kelimesinden gelir.

İş bırakma aslında, fâil olan Allah'a teslim olma sırrıdır.

Yâni kişi, kendine nisbet ettiği işleyişi terk etmesi, bırakması, durması, o düşünceyi terk etmesi sebt olarak adlandırılır.

Kişi Allah'a ait olan işleyişi "Ben işlerim" diyerek bir gaflet içinde kendine nisbet eder.

Ne zaman anlar ki kendi bedeninde ve varlığın bedeninde her an işleyen Allah'tır.

İşte o zaman, Hazreti İbrâhîm'den gelen "İş bırakma" diye adlandırılan konunun, yâni "Kendine nisbet ettiği işleyişi, Allah'ın işleyişinde bıraktı, fâni etti", hakikatiyle buluşmuş olur.

"Fenâfillah" "Allah'ta fâni oldu" hakikati de, bu hakikate işaret eder.

Allah'ın işleyişine teslim olmak, Allah'a deryasında uykuya dalmak, "Sebt" boyutudur.

"El Subât" esmâsı da muhteşem boyutlara kapı açan bir esmâdır.

Tam uykuya geçildiği saliseyi hissedenler, bedenin sahibinin bedende nasıl tecelli ettiğini hissederler.

Uyku moduna geçildiği salise, bedensizlik boyutuna adım atmaktır.

Yâni kendi bedeninden çıkıp, Allah'ın vücûd deryasına karışma sırrıdır.

Yâni damlanın deryaya karıştığı salisedir.

"El Subât" esmâsı çekmek:

Beden boyutunun hissinden, bedensizlik boyutunun hissine geçmeyi dilemektir.

Huzur, rahatlık, huzur dolu uyumak, isteğidir.

Mânâ boyutunun kapılarının açılması isteğidir.

Allah "El Subât" esmâsıyla uyku moduna geçirir.

"Sabah- Seher" esmâsı da kişinin uykudan uyanmasına kapı açar.

Seher سْحَارِ **Uyandıran, seher vaktinin sahibi olan**

Musbihîn مُّصْبِحِينَ **Uyandıran, sabahın sahibi, ışığını veren**

Yâni Allah, "El Subât" esmâsıyla uyku verir.

"El Seher- El Sabah" esmâsıyla uyandırır.

EL SİRAC

Sirâc سِرَاجًا Nûrunu yansıtan, Muhammed nûrunu gösteren

Sirâc; ışığını yansıtan, ışığını yayan demektir.

Güneşin ışığının yansıması "Sirâc-sûruc" diye adlandırılmıştır.

Allah her varlıktan hakikatlerini yansıtır, nûrunu yansıtır.

Allah her varlığı bir lamba, bir kandil misali oluşturmuş ve onun içinden kendi nûrunu yansıtmıştır.

Bir lamba düşünelim, lambanın camından ışık yansır, işte ışığın bu yansımasına "Sirâc" denilmiştir.

Kur'ân'da münîr ve sirâc kelimeleri birlikte kullanılmıştır.

Münîr, nûr boyutudur, sirâc o nûrun yansıması boyutudur.

Nûr saçan anlamında Hazreti Muhammed için kullanılmıştır.

Çünkü hazreti Muhammed'in makamı nûr makamıdır, halk makamıdır.

Allah nûrunu, halk boyutundan yansıtır.

Allah'ın nûru, varlık boyutundaki tüm âyetler, tüm nitelikler, tüm hakikatlerdir.

Hikmetler, himmetler hep Allah'ın nûrudur.

Bu nûrun varlık boyutundan kendini göstermesi, sirâc esmâsıdır.

Allah her varlıktan hakikatlerini göstererek, her an kendini hatırlatır.

İşte Allah'ın kendini hatırlatması, nûrunun varlık boyutundan yansımasıdır, yâni sirâc boyutudur.

Tüm Kâmil kimseler de, sözleriyle ve davranışlarıyla her an Allah'ı hatırlatırlar.

İşte onların dillerinden ve davranışlarından bir nûr yansır.

Onların dillerinde hakikatlerin sözleri, davranışlarında edep ve tevâzû vardır.

İlm-i irfan ehli, varlıktan yansıyan nûr ile bağ içindedirler.

Varlığın beşeri boyutunu bir kandil gibi düşünürsek, o kandilden yansıyan nûr, sirâc esmâsı boyutudur.

Yâni varlığın kendisi, aslında tüm hakikatlerin yansıdığı boyuttur.

Furkân Sûresi 61: "Tebârekellezî ceale fîs semâi burûcen ve ceale fîhâ sirâcen ve kameren munîrâ."

Meâli: "O, tüm varlığı Zâtıyla tutandır. Semada burçları düzenleyendir ve oradan ışık veren ve aydan ışığı yansıtandır."

Siracen : Aydınlatan, ışıyan, ışık veren, lamba, kandil, çırağ,

Ve kameren munir : Ay, aydınlığı yansıtan

Nuh sûresi 16: "Ve cealel kamere fîhinne nûren ve cealeş şemse sirâcâ."

Meâli: "Işık veren güneşi düzenleyendir ve ışığı yansıtan ayı düzenleyendir."

Ahzâb Sûresi 46: "Ve dâîyen ilâllâhi bi iznihî ve sirâcen munîrâ."

Meâli: "Ve tüm varlığın işleyişinde yetkili olan ve her yerden nûrunu yansıtan Allah'a davet etmen için açığa çıktın."

"El Sirâc" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler kimselerin:

Yüzlerinden bir nûr yansır, yüzlerinde bir huzur vardır.
Gönülleri adeta yüzlerine ve davranışlarına yansır.
Onların yanında bulunmak, içsel bir huzura kapı açar.
Onların dillerinde hep hakikatlerin sözleri vardır.
Allah'ın nûru onların yüzlerinden, gönüllerinden, hallerinden yansır.
Onlar karanlığı aydınlık ederler.
Bâtıl şeyleri sona erdirirler.

" El Sirâc" esmâsı çekmek:

Allah'ın nûruyla aydınlanmayı arzu etmektir.
Varlıktan gelen mesajları duymayı istemektir.
Varlıktan yansıyan hikmetleri anlamayı istemektir.
Gönlüne Allah'ın nûrunun açılmasını arzu etmektir.

EL VEHHÂC

Vehhâc وَهَّاجًا Işık veren, aydınlığa götüren, nûrunu gösteren, rûhundan yansıyan, rûhun nefse dönüş boyutu

Nûr, Sirâc, Vehhâc, bir özden gelen enerjinin farklı yansımalıdır, bunu ışıkla anlatırsak, ışığın varlıktaki farklı boyutlarıdır diyebiliriz.

Tüm Evren, bir enerji boyutundan açığa çıkmıştır ve o enerjiyle varlık oluşmuştur ve her varlık o enerjiyle çalışır ve her varlık o enerjinin yansımasıdır.

Nûr, Sirâc, Vehhâc birbiriyle iç içedir.

Bunu barajlar sayesinde elde edilen elektrik örneğiyle anlatırsak:

Elektrik elde etmek için barajlarda su biriktirilir. Barajlarda olan setlerin içinde kanallar vardır. Bu kanallardan akan, tonlarca suyun etkisiyle oradaki türbinler döner, bu dönme sayesinde oluşan kinetik enerji, mekanik enerjiye dönüşür, böylelikle elektrik enerjisi elde edilir.

İşte, nûr boyutunu, enerji açığa çıkmadan önceki boyut olarak düşünelim.

Vehhâc boyutunu, nûrun rûha dönüşümü ve rûhdan gelen yansıyan ışık olarak düşünelim.

Sirâc boyutunu da, rûhdan gelen üflenişle, oluşan varlıktan yansıyan ışık olarak düşünelim.

Yâni barajda olan potansiyel enerji ve onun dönüştüğü elektrik enerjisi ve o elektriğin lambadan ışık olarak yansıması olarak düşünelim.

İşte nûr boyutu; her şeyin, bir nûr olarak bulunduğu boyut.

Vehhâc boyutu; rûhdan gelen üfleniş, rûhdan gelen yansıyan nûr.

Sirâc boyutu; rûhun varlığa dönüşmesiyle, varlıktan gelen nûrun yansıması.

Bu boyutları kelimelerle anlatmak kolay değildir, ancak böyle benzetmelerle anlatabiliyoruz.

Bu esmâlar birbirinin içinden yansıyan esmâlardır.

Varlığın akıp gelen bir ışıktan şekillenmesinin esmâlarıdır.

Bu boyutlarla bağ kurmak, varlığın varoluşunun hakikatlerine götürür.

Nebe Sûresi 13: “Ve cealnâ sirâcen vehhâcâ.”

Meâli: “Hakikati gösteren, nûr saçan bir halde düzenledik.”

Ve cealnâ	**: Yaptık, kıldık, düzenledik, sunduk,**
Sirâcen	**: Lamba, kandil, ışık veren, nûr saçan, aydınlatan, şevk veren,**
Vehhâcen	**: Parlayan, görkemli, ışıl ışıl, ışık veren, nûrunu gösteren, rûhundan parlayan**

Cümle varlık, hakikati gösteren bir şekilde tecelli etmiştir.

Allah nûrunu her yerden yansıtır.

Nûrundan nûrunu yansıtarak, rûh boyutu oluşur.

Rûhundan, nûrunu yansıtarak, nefs boyutu dediğimiz, varlık şekillenir.

Varlıktan nûrunu yansıtarak, âyetlerini gösterir, yâni kendine ait olan tüm hakikatlerini yansıtır.

İşte nûr esmâsı, vehhâc esmâsı, sirâc esmâsı birbirinden yansıyan boyutlardır.

“El Vehhâc” esmâsı gönlünde tecelli eden kimse:

Rûhdan gelen yansımalarla bağ kurar, rûhun sırlarına kapı açar, rûhun varlığa dönüşümünü seyreder.

Allah, kendi rûhundan üfleyerek varlığı açığa çıkarır.

Hicr Sûresi 29: "Ve nefahtu fîhi min rûhî" "İçine rûhumdan üfledim" âyeti bu hakikate işaret eder.

“El Vehhâc” esmâsı çekmek:

Rûh boyutunun sırlarına kapı açmak, rûhun hakikatine ermek ile ilgili, gönülsel isteklerdir.

EL TEÂLÂ

Teâlâ تَعَالَى Yüce olan, her varlıktaki yüceliğin sahibi, fiilindeki, sıfatındaki Zâtındaki yücelik, gerçek olan

Teâlâ; alâ kelime kökünden gelir.

Alâ, ulvî olan, yüce olan, ulu olan, anlamındadır.

Teâlâ; ulvîliğini, yüceliğini, görünen görünmeyen tüm âlemde ispat eden demektir.

Teâlâ esması, Allah'ın âlâ esmâsının, görünen görünmeyen tüm âlemde kendini ispat ettiği esmâdır.

Ulvî boyuta işaret edilen esmâdır.
Allah yücedir, yüceliği anlatılamaz, kelimelere sığmaz, O vasfedilemez.

Onun yüceliğinin ispatı, açığa çıkardığı varlıktır, varlıktaki muhteşem işleyiştir, varlığın muhteşem ulvîyetidir.

Allah gerçektir, Allah hakikattir, Allah noksansızdır, O'nun yüceliği dile gelemez.

En'âm Sûresi 100: "Ve teâlâ ammâ yasifûn."

Meâli: "Ve O'nun yüceliği vasfedilemez."

Ve teâlâ amma yasıfun : Yücedir, şeylerden, vasıflandırma, nitelik, anlatılamaz

Tebâreke ve Teâlâ esmâsı, dualardaki gönül dilinin seslenişidir.

Toplumda "Allah'u teâlâ" diye dile gelen söz, Allah'ın yüceliğini, tüm nitelikleri kapsayan boyutuyla ifade etmenin sözüdür.

Teâlâ; zikrin, fiilin, sıfatların, zâtının, rûh, nûr boyutlarının her birinin yüceliğini, cem eden bir esmâdır.

"Allah'u teâlâ" dediğimizde, "Allah tüm yüceliklerin sahibidir" demektir.

Teâlâ esmâsını gönlünde hisseden kimse; şeksiz şüphesiz, Allah'ın yüceliğine tüm kâlbiyle inanmış kimsedir.

EL SUBHÂN

Subhân سُبْحَانَ Tenzih olan, tertemiz, noksansız, kâinat deryasındaki her şeyin sahibi, nûrundan rûhunu çıkaran, deryada varlığın sahibi, her şeyin deryada yüzmesi

Subhân, "S, b, h" kelime kökünden gelir.

Sebh kelimesi, denizde yüzmek olarak geçer, burada anlatılmak istenen hakikat, âlemde olan her şeyin Allah'ın deryasında yüzdüğü gerçeğidir.

Yâni bütün varlık her an Allah deryasındadır ve Allah tarafından tutulmaktadır.

Subhân, subhâneke, tesbih, tesbihat, sâbih, sâbiha aynı kökten gelen kelimelerdir.

En'âm Sûresi 100: "Subhânehu ve teâlâ ammâ yasifûn."

Meâli: "O noksan sıfatlardan münezzeh olandır ve O'nun yüceliği vasfedilemez."

Yunus Sûresi 10: "Davâhum fîhâ subhânekellâhumme ve tehiyyetuhum fîhâ selâm ve âhıru davâhum enil hamdulillâhi Râbbil âlemîn."

Meâli: "Onlar orada; Allah'ım sen noksan sıfatlardan münezzehsin şuuru ile hareket ederler ve onlar Hakk zevkiyle Halkı seyrederler, orada selamete kavuşmuşlardır ve sonra da tüm sıfatların sahibi olan, tüm varlığı vücûdlandıran Allah'tır şuuru ile hareket ederler. "

Dava hum fiha	**: Dua, çağrı, talep, istek, yönelme, onların, orada**
Subhâne-ke	**: Noksan sıfattan münezzeh, sen, subhan, yüzmek, derya**
Allâhumme	**: Allah, onlar**
Ve tehiyyetu-hum	**: Karşılama, selamlama, Hakk zevkiyle halkı seyretme**
Fiha selamun	**: Orada, selam, barış, selamet,**
Ve ahıru dava hum	**: Sonrası, dua, talep, yönelme, onlar**
Vn el hamdu li Allâh	**: Hamd, tüm övgüler, tüm nitelikler, sıfatlar, Allah,**
Râbbi el âlemîne	**: Tüm varlığı vücûdlandıran, âlemlerin Râbbi**

Enbiyâ Sûresi 33: "Ve huvellezî halakal leyle ven nehâre veş şemse vel kamer kullun fî felekin yesbehûn."

Meâli: "Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı oluşturan O'dur. Bütün hepsi bir yörüngede akıp giderler."

Allah'ın subhân esmâsı, kendinden gelen âlemi, kendi Zâtıyla ihâta etmesidir.

Subhân Allah demek; "Allah'ım her şeyimle sana aitim, bedenim senin zâtınla ihâta edilmekte, her an senin deryanda akıp gitmekteyim" hissidir.

"El Subhân" esmâsı, her şeyin Allah'ta akıp gittiğin boyutudur.

Yâni bir deniz düşünelim; denizin içindeki tüm balıkların o denizde yüzdüğünü düşünelim, işte bu âlem de Allah denizinde her an yüzmektedir, her varlık o denizde her an akıp gitmektedir.

Bu akışı görebilmek, "El Subhân" esmâsının boyutunu hissetmektir.

"FesubhanAllah" hayret makamının ifadesidir. Allah denizinde akıp giden bir şeye şahit olunduğunda, yâni bir mucizeye şahit olunduğunda hayretten söylenir.

Tesbihat; Allah'ın noksansız, tertemiz, sonsuz olduğunun, ifadesidir.

Tesbihat; kişinin Allah'tan ayrı olmadığının ifadesidir.

Kişiyi, içiyle dışıyla tutan Allah'tır. Kişinin bedeni her an tesbihat halindedir, bedenin işleyişi Allah'ın tesbihatıdır.

Namazdan sonra yapılan tesbihat, yâni dille söylenen lafzı sözler, binlerce yıldan beri gelen, her inanç topluluğunda farklı farklı görülen bir adettir.

Tesbih çekmek tesbihat diye bilinir, dil ile söylenen sözler tesbihat değildir, onlar sadece bazı kelimelerin tekrarıdır.

Tesbihat varlığın özünde aranmalıdır, varlığın işleyişinde aranmalıdır.

Varlığın özündeki olan tesbihat; Allah'ın zikri, fiili, sıfatları, Zâtının tecellileridir.

Allah'ın tesbihatı her an devam eder, varlık Allah'ın tesbihatı ile var olur, sürüp gider.

Varlıkta her an olmakta olan tecelliler boyutu Allah'ın tesbihatıdır.

Hadîd Sûresi 1. âyette bu çok güzel açıklanır.

Hadîd Suresi 1: “Sebbeha lillâhi mâ fîs semâvâti vel ard ve huvel azîzul hakîm.”

Meâli: “Göklerde ve yerde ne varsa, Allah’ın tecellileridir. Tüm değerlerin yüce sahibi, tüm varlığa hâkim olan O’dur.”

Suyun kaynaması gibi bir hareketlilik, tüm varlıkta her an olmaktadır, işte bu Allah’ın tesbihatının boyutudur.

Subhân esması, varlığın tecellilerle sarılı oluşudur, işte bu tecelliler boyutu bir denize benzetilmiştir ve her şeyin denizin içinde olduğuna işaret edilmiştir, içi derken dışı da vardır anlamında değil, içi de dışı da denizdir anlamındadır.

Zikir ile tesbihat arasında şöyle bir incelik vardır, zikri elektrik olarak düşünelim, tesbihatı elektrik sayesinde lambanın çalışması ve lambadan gelen ışık olarak düşünelim.

Yâni zikrin, bedenden çıkan yansıması tesbihattır.

Esmâları da her ikisi olarak düşünelim.

“El Subhân” esması gönüllerinde tecelli edenler:

Her an tecelliler boyutuyla iç içedir, onlar bilirler ki kâlbin atması bile Allah’ın tesbihatıdır.

Onlar, varlıktan akan mesajların Allah tesbihatı olduğunu bilirler.

Onlar vücûdlarını Allah’a teslim etmişlerdir, vücûdlarda her an olan tesbihata teslim olmuşlardır.

Subhân esması çekmek dil ile değil kâlben; “Ya subhân Allah” hissinde olmaktır.

“Ya Subhân” hissi:

Noksansız ve sonsuz olan Allah’ın tesbihatı ile iç içe olmaktır.

Allah’ım! Noksan olan, kusurlu olan, akıl seviyemizle her şeyi anlamada eksik olan, gaflete düşen, şaşıRâbilen bizleriz, sen ise, kusursuz olan, tertemiz olan, sonsuz olansın” şuuruyla hareket etmektir.

EL FÂKİH

Fâkih فَاكِهَ **İdrak ettiren, şenlendiren, hakk adalet sahibi, zekâ, anlama kabiliyeti**

Fâkih, fıkıh ayni kökten gelen kelimelerdir.

Fâkif; idrâk etmek, kavramak, anlamak, bilmek, kesret boyutunun birliğini anlamak, demektir.

El Fâkih esmâsı; beyinlerimizde olan idrâk etmek, anlamak, meseleyi çözmek ile ilgili tecelli boyutudur.

Beyinler bize Allah'ın lütfûdur, idrâk etmemiz, anlamamız, şahit olmamız, varlığın işleyişini çözmemiz, çevre ile olan bağlarımızı anlayıp, ilişkilerimizi ona göre düzenlememiz için oluşturulmuştur.

Beyinlerin idrâk etme kabiliyeti, "Fâkif" boyutudur.

Zuhruf Sûresi 73: "Lekum fîhâ fâkihetun kesîretun minhâ tekulûn."

Meâli: Siz o hakikatleri anlamakla, kesretin birliğinin kemalât zevkinde olursunuz.

Lekum fiha	**: Size, sizin için, orada, o hakikatler,**
Fakihetun	**: İdrak, anlayış, kemalat, düşünmek, çözmek**
Kesiret	**: Kesret, çokluk, halk,**
Min-hâ tekulune	**: Olan, ondan, yemek, lezzet, zevki, fayda, yarar,**

Âyette belirtildiği gibi, kesrette birliği görebilmek, varlığın özünü anlayabilmek, fâkih boyutudur.

Allah'ın "El Fâkih" esmâsı, kişinin şuurlu olması içindir.

İnsan beyni, bir şeyi anlamak için düşünür.

Bu düşünme boyutunda, varoluşu anlamak için düşünmek de vardır, ihtiyaçları karşılamak için de düşünmek de vardır, iyi veya kötü şeyler yapmak için de düşünmek vardır.

"Fâkih" boyutu, varoluşu idrâk etmek için olan düşünmek boyutudur.

Beynimizin; idrâk, algı, akıl etmek, zekâ, mantık, çözmek, gibi kabiliyetleri vardır

Bunlar beynimizde olan, bizlere verilmiş olan "El Fâkif" esmâsının boyutlarıdır.

Tüm düşünceler, idrâk etmeler, beynimizde olan nöronların kimyasal sinyalleriyle meydana gelir.

Allah "El Fâkih" esmâsıyla, idrâk etmemizi sağlar.

"El Fâkif" esmâsı, beynimizin idrâk merkezinin çalışması boyutudur.

Beynimiz sırlarla dolu bir organımızdır ve muhteşem bir işleyişi vardır.

Beynimizin farklı merkezleri vardır, her biri birçok alanı kontrol eder.

Tüm bunlar "El Fâkif" esmâsıyla bağlantılıdır.

"El Fâkif" esmâsı, hem görünen varlığın varoluşunu anlamak, hemde yeni yeni şeylerin öğrenilmesi, keşfedilmesi ile ilgili bir boyuttur.

Beyin; düşünmek, kavramak, idrâk etmek durumlarında yüksek bir hareketlilikte çalışır.

"El Fâkih" esmâsı boyutuyla bağ kuran kimselerin; idrâk etmeleri, anlamaları, olayları çözmeleri daha hızlıdır, onlar şuur sahibidirler.

Fıkıh kelimesi de buradan gelir, anlamak, çözmek, iki şeyin arasındaki bağı görmek demektir.

"El Fâkih" esmâsı çekmek:

Varoluşu idrâk etmeyi istemektir.
Zekâsının açılmasını istemektir.
Şuurlu olmayı istemektir.
Fıkıh sahibi olmayı istemektir.

EL BEHCED – EL BEHÎC

Behced, Behîc بِهِ حَد Mutluluk veren, güzellikler sunan, gönüle neşe rahatlık veren, varlığı rengârenk renklendiren

“El Behced” esmâsı, varlıktaki tüm güzellikler anlamındadır, mesela çiçeklerin renk renk oluşu, ağaçların renk renk çiçek açması, bahçelerin güzellikler içinde oluşu, kuşların renk renk oluşu, hep bu esmânın tecellileridir.

Mesela güllerin renk renk oluşunu düşünelim, bahçelerin çeşit çeşit çiçeklerle donatılmasını düşünelim, bunlar hep “El Behced” esmâsının tecellileridir.

Varlıktaki tüm güzellikleri sunan, bu güzelliklerin bizde uyandırdığı güzel hisler behced esmâsının boyutudur.

Neml Sûresi 60: “Zâtı Behced” “Güzeliklerin Sahibi.”

Neml Sûresi 60: “Emmen halakas semâvâti vel arda ve enzele lekum mines semâi mâe fe enbetnâ bihî hadâika zâte behceh mâ kâne lekum en tunbitû şecerehâ, e ilâhun meallâh bel hum kavmun yadilûn.”

Meâli: “Gökleri ve yeri halk eden ve gökten yağmuru size indiren, sonra onunla güzelliklere sahip olan bahçeler bitiren kimdir? Siz bu ortaya çıkışın nereden geldiğini anlayan olamadınız. Allah ile beRâber ilahlar edindiniz, O’na ortak koşan kimseler oldunuz.”

Hacc Sûresi 5: “Ve enbetet min kulli zevcin behîc.”

Meâli: “Ve güzellikler içinde her çeşit bitki ortaya çıkar.”

Ve enbetet	**: Yetiştirdi, çıkardı, nebat, bitki,**
Min kull zevc	**: Her çeşit, cins, tür,**
Behîc	**: Güzel, neşe veren, güzellikler içinde olan**

Kâf Sûresi 7: “Vel arda medednâhâ ve elkaynâ fîhâ revâsiye ve enbetnâ fîhâ min kulli zevcin behîc.”

Meâli: “Yeryüzünü döşedik yaydık ve orada dağlar var ettik ve orada değişik güzelliklerde her çeşit bitkiler varettik.”

Kur'ân'ı incelediğimiz zaman görüyoruz ki, "Behîc-Behced" esmâsı boyutu, yeryüzünün, dağlarla, nehirlerle, denizlerle, bitkilerle hayvanlarla bir güzellik içinde yayılıp döşenmesidir.
Varlığın her boyutunda, değişik güzellikler vardır.

Denizlerin içinde çeşit çeşit balıkların güzellikleri vardır.

Bir bahçede açan çeşit çeşit çiçeklerin, kendilerine has güzellikleri vardır.

Bir insan en sıkıntılı olduğu anda bir bahçeye gitse, orada açan çiçekleri görse, öten kuşları dinlese, o kuşları seyretse, içine bir sevinç bir hoşluk gelir.

İşte, varlıkta olan, renk renk nice çiçekler, nice farklı bitkiler, çeşit çeşit nice hayvanlar ve bunların oluşturduğu tüm güzellikler ve bunların gönüllere verdiği hoş duygular Allah'ın "El Behced- El Behîc" esmâsıdır.

İnsanın içinde oluşan hoş duygular, gönlünün bir neşe içinde oluşu, hep bu esmâlar boyutundan gelir.

Allah'ın varlıktaki tecellilerinin irfaniyetine erenler, gönüllerinde cennet duygusunu hissederler.

İşte bu duygu, bu esmâ boyutunun duygusudur.

"El Behced- El Behîc" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

İlâhi bir neşe içinde, ilâhi duygular içindedirler.

Bu kimseler doğaya baktıklarında, Allah'ın güzelliklerini seyrederler.

Açmış bir çiçeği görseler, bunun Allah'ın kendi sıfatlarına ait olan güzellikler olduğunu bilirler.

Yûnus Emre'mizin "Sordum sarı çiçeğe" ilâhisi bu duygularla dile gelmiştir.

"El Behced- El Behîc" esmâsı çekmek:

İlâhi huzura kavuşmayı istemektir.

İlâhi duygular içinde olmayı istemektir.

Varlıktaki güzelliklerin nice nice sırlarına vakıf olmayı istemektir.

Ölmeden önce cennet duygusunu hissetmeyi istemektir.

EL BEŞİR – EL MÜBEŞŞİR

Beşir-Mübeşşir بُشْرَ **Sevindiren, hakikatlerle sevindiren, umut veren, güç veren, beşerin ardından mesaj sunan, deriyi soyup içini göstermek**

Beşir ve mübeşşir kelimeleri “B-ş-r” “Beşr”kelimesi kökünden gelir.

Beşir, mübeşşir, bişr, beşer, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Beşer kelimesi, insanın başı, yüzü ve bütün bedeni saran dış derisi olarak isimlendirilir.
Derinin ardına, yâni bedenin içi boyutuna” El Edemetu” yâni El Âdem” denilmiştir.

Arapça’da, toprağın üstünde bitkilerin görünen kısmına da “Beşeretu’l-ard‟ denir.

Beşeri boyut, varlığın görünen sûretsel boyutudur.

Hazreti Muhammed, Kur’ân’da da geçtiği gibi “Ben de sizin gibi bir beşerim” demiştir.

Fussilet Sûresi 6: “Kul innemâ ene beşerun mislukum.”

İşte, insanın ten boyutuna “Beşr” cân boyutuna “Âdem” denilmiştir.

Kendi aslını bilip, “İns-Üns” boyutuna erene, yâni teni cânı bir bilene “İnsan” denilmiştir

Âdem boyutu, hem "Ebu’l-beşer" hem de"Safiyyullah" sırrıdır.

Allah’ın kendinden açığa çıkardı, kendini müjdelediği boyut, “Âdem” boyutudur.
Bu beşeri âlem, Allah’ın müjdesidir.

Bu beşer boyutunun yâni deri ile kaplı vücûdun özü “Âdem” boyutudur, “Allah” boyutudur.
İşte Allah, kendine ait olan tüm hakikatleri ortaya koyarak, huzurun sevincin kapısını açar.
Allah, “Mübeşşir” esmâsıyla görünen tüm beşeriyeti açığa çıkarır.
Yâni tenleri giydiren Allah’tır.

Açığa çıkan her varlığa, doğan her çocuğa beşer denilmiştir.
Her doğan bir müjdedir, Allah’ın râhimiyet boyutundan gelen, kendi tecellisidir.

Yûsuf Sûresi 19. âyette buna işaret edilir.
Yûsuf Sûresi 19: “Kâle yâ buşrâ hâzâ gulâm.” “Dedi ki: Müjde bu bir erkek çocuk.”

İşte bu hakikate erenlerin yüzünden sevgi, huzur, gülümseme, sevinç eksik olmaz.
Ve onlar etrafına hep sevinç saçarlar, hep huzur verirler.

Hazreti Muhammed'in özelliklerinden biri "Mübeşşir" özelliğidir.

Furkân Sûresi 56: "Ve mâ erselnâke illâ mubeşşiren ve nezîrâ."
Meâli: "Seni, ümit vermek ve hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için göndermedik."

İşte Allah "Beşir" esmâsıyla varlığın beden boyutunu tecelli ettirir, tüm bedenlerden müjdeler sunar, yâni kendine ait olan hakikatleri sunar.

Allah her varlıktan beşir esmâsını yansıtır.
O beşir esmâsıyla beşeriyeti açığa çıkarır.
Her varlıktan kendini müjdeler.

Nasıl ki bir çocuk doğduğunda ailesine müjdedir, işte her doğuş Allah'ın kendinden gelen bir tecellidir ve müjdedir.
Varlığın sûret boyutu ve sîret boyutu, müjdeler boyutudur.

Niyazi Mısri bir ilâhisinde bunu dile getirmiştir.
"Beşer denen bu âlem ki senin suretle şahsındır.
Hakikatte hüviyette değilsin ya Resulallah."

Allah'ın "El Beşir –El Mübeşşir" esmâsını boyutuyla bağ kuran kimseler, ilâhi huzura ulaşırlar ve onlar çevrelerine hep umut olurlar, hep sevgi sunarlar.

Kâmil insan "El Mübeşşir" esmâsının tecelli ettiği bir gönül taşır.
İşte onlar; sevindirici, müjdeleyici, muhabbet içinde, sevgi içinde, güler yüzlü, umut veren kimselerdir.
Onlar karamsarlığı bitirirler, gönüllere umut aşılarlar.
Çünkü onlar, tenlerin ardında, Allah'ın cemâlîni görürler

"El Mübeşşir" esmâsı çekmek:

Allah sevgisinin hissiyle, ilâhi sevince erme arzusudur.
Beşer boyutunun açığa çıkışını anlama isteğidir.
Tenlerin ardına kapı açılmasının, sırlara adım atılmasının isteğidir.
Gönülde karamsarlığın bitmesinin, umut kapılarının açılmasının isteğidir.

EL MUSTAKÎM

Mustakîm الْمُسْتَقِيمَ **İstikamet, yön, cihet, hedefe akış, dosdoğru hareket etmek**

A'râf Sûresi 16: "El Mustekîme."

Mustakîm, istikamet kelimesinden gelir.

Mustakîm; yön, cihet, istikamet, dosdoğru yol üzere olmak, belirlenmiş yolda gitmek, belirlenmiş tarafa yönelmek anlamlarına gelir.

Allah, her varlığın zaman içinde akışını "El Mustakîm" esmâsıyla belirlemiştir.

Güneş, Dünya, Ay ve gezegenlerin, yıldızların hep belli bir istikameti vardır.

Mesela, Dünya'nın kendi ekseni etrafında ve güneşin etrafında dönüşü vardır.

Dünya'nın, Güneş etrafındaki istikameti, hiç şaşmadan devam eder gider.

Dünyanın güneş etrafındaki dönüşü, 365 gün 6 saattir.

Dünya'nın kendi ekseni etrafında batıdan doğuya doğru dönüşü vardır ve bu dönüş 24 saatte tamamlanır, buna bir gün deriz.

Vücûdumuzda olan, atomların, hücrelerin, hatta bedenimizin bile bir istikameti vardır.

Bebeğin anne karnındaki oluşumunda, hücrelerin, dokuların, organların da bir istikameti vardır.

Mesela, sperm ve yumurta birleştiği zaman, Dna'daki yazılıma göre, göz hücreleri oluşurken, o hücreler hiç şaşırmadan gider gözü oluştur.

Bu tüm hücreler, dokular, organlar, beden için de böyledir.

Tüm bedenimiz şekillenirken, her atomun, her hücrenin belli bir istikameti vardır ve bunlar hiç şaşırmadan bedeni şekillenmesindeki ölçüye göre hareket ederler.

Dünya da her varlığın yolu belirlenmiştir, her varlık kendi yolunda belli istikamette akar gider.

Her bitkinin, her hayvanın, gelişimi ve yaşamı belli bir istikamettedir.

Bir yaprağın bile, büyüme, şekillenme, incelik kalınlık istikametleri vardır.

Her canlının yaşam yolu, belli bir istikamet üzeredir.

İşte hep bunlar, ”El Mustakîm” esmâsının tecellisidir.

İnsanın boyunun büyümesinde bile belli bir zaman diliminde istikameti vardır.

Ayrıca, insana sunulan ilim ve edep yolunda nasıl bir istikamet üzere olacağı bildirilmiştir.

İnsan niçin yaratıldığının ve hangi istikamet üzere olacağını bilmelidir.

Hûd Sûresi 112: “Festekim kemâ umirte.”

Meâli: “Emrolunduğun gibi dosdoğru ol.”

Meâlin tamamı: “Bundan sonra sen emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Seninle tâbi olan kimselerde öyle olsunlar ve haddi aşmayın. Muhakkak ki O’dur yaptığınız şeylerden hakikatleri gösteren.”

İnsan yaratılış gayesini görebilmeli ve dosdoğru hareket etmelidir.
Ne yaparsa yapsın, dosdoğru, zulme kapı açmadan, dürüstçe yapmalıdır.

Kur’ân başından sonuna, insanın nasıl bir istikamet üzere olacağını bildirir.

Bazı örnekler verirsek:

Mâide Sûresi:
Asla çalıp çırpmayın, verdiğiniz sözü yerine getirin.
Zarar vermeyin, hep iyi haller içinde olun.
Fedakârlıktan vazgeçmeyin, gösteriş peşinde olmayın.
Kan dökmeyin, kötülük için yardımlaşmayın, iyilik üzere yardımlaşın.
Düşmanlık içinde olmayın, öfkeyle hareket etmeyin, vurup zarar vermeyin.
Bozup dağıtmayın, fakir bırakmayın, adâlet üzere hareket edin, hiç adaletten ayrılmayın.

Lokman Sûresi:
Kibirlenmeyin, bilginiz olmadığı şeyler hakkında konuşmayın.
Kimseyi ve hiç bir varlığı küçük görmeyin, anne babanıza iyi davranın, insanlara
Suratınızı asmayın, böbürlenerek yürümeyin, övünmeyin, büyüklenmeyin, hep tevazulu olun.
Asla kendi çıkarınızda olmayın, insanları aldatmayın.

Müslümanlık; yalnızca ben Müslümanım demekle, namaz kılmakla, hacca gitmekle, oruç tutmakla, başını örtmekle olmaz.

Müslümanlık, Allah’ın sunduğu istikamet üzere olmaktır.

Nasıl ki Allah, her varlığın istikametini belli bir ölçü, nizam içinde oluşturmuşsa, insan bunu okuyabilmeli ve yaşamında ona göre hareket etmelidir.

Müslüman:
Yalan söylemez, kimsenin hakkını yemez, rüşvet almaz, çalmaz, zarar vermez.
Dedikodu yapıp kimsenin ardından çekiştirmez, kin-nefret gibi duygular taşımaz.
İsyan etmez, sabırlıdır, bilmediği şeyi konuşmaz, hep yardım için koşar.
Hâl ve davranışları hep huzur verir.

Müslüman; mesleğinde, toplumda, aile yaşantısında, kendini belli eder.

İşte, ne yaparsa yapsın, hangi meslekte, hangi mevkide olursa olsun, her zaman insanlara ve varlığa hizmet içinde olur.
Her zaman dürüst olur, ahlaklı olur, erdemli olur.

"Festekim kemâ umirte" "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol" âyetini hiç unutmadan yaşarlar.

"El Mustakîm" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler, yukarıda belirtildiği gibi hareket ederler.

"El Mustakîm" esmâsı çekmek:

Allah'ın hakikatleri üzere dosdoğru hareket etme isteğidir.

Eğitim alanında, mesleki alanda, aile alanında, arkadaşlık ilişkilerinde, hep dosdoğru olmayı istemektir.

Bir bilim yolunda, samimi olmayı, derin bakmayı, keşifler yapmayı arzu etmektir.

Bir yola çıkarken, belirlenen hedef yolunda, kesintiye uğramadan hedefe varmayı istemektir.

Allah yolunda sırat-ı mustakîm üzere olmayı, ama kendi için, ama çocukları için dilemektir.

EL GÂLİB

Gâlib غٰلِبَنَ **Üstün, tüm varlığa hükmeden, başarılı olan, varlıkta hükmünü gösteren, nitelikleriyle varlığa hâkim olan**

Allah cümle varlığa hâkim olandır, cümle varlıkta galib olandır, cümle varlığı tecellileriyle ihâta edendir.

Allah'ın ilmi, bâtıl olana gâlib olandır.

Allah, tüm Evren'de, mutlak galibiyetini gösterir, mutlak üstünlüğünü gösterir.

Allah galib olmasını, ilim cihetiyle ispat eder.

Her hücreye, her vücûda hâkim olmasıyla galib olmasını gösterir.

Allah'da yenilgi yoktur, O her varlığı şekillendirmede hâkimiyetini gösterir, işleyişini gösterir, onun işleyişinde durma yoktur, her an tecelli eder.

Mücâdele Sûresi 21: "Allah le agliben" "Allah elbette galib olandır."

Yûsuf Sûresi 21: "Ve Allâh gâlibun alâ emrihî ve lâkinne ekseren nâsi lâ yalemun."

Meâli: "Allah, bütün varlıktaki işleyişiyle bütün varlığa mutlak galib olandır, fakat insanların çoğu bilemiyorlar."

İnsan, Allah'ın "El galib" esmâsının boyutunu anlayabilirse, kendini kudret sahibi görmez, kibre düşmez, Allah'ın galibiyetine teslim olur.

Varlıktaki "El galib" esmâsı, varlığa hâkimiyet içinde olan Allah'ın kudretinin ispatıdır.

Tek kudret sahibi vardır, o da Allah'tır.

Kişinin vücûdunda olan kudret, kişinin kendine ait değildir.

Kişi bunu anladığında, hiç kimseye üstünlük taslayamaz.

Varlığın işleyişinde, varlıktaki niteliklerde, bir gücü bir kudreti görmek mümkündür.

Allah'ın galibiyeti, varlığı sapasağlam tutması ve varlığa hâkim olmasıdır.

İnsanın dünyaya gelişi, belli bir süre yaşayışı yaşlanması ve ölmesi, kendine ait olmayan bir süreçtir.

Bu süreci insan kontrol edemez, yaşlanmayı, ölümü engelleyemez.

Ölüm mutlak gelecektir, insan vücûduna hâkim olan Allah, galibiyetini kudretiyle ve süreciyle gösterir.

Kendini galip sanan insan, yaşlanıp ölme hissine girdiğinde, nasıl büyük bir gaflete düştüğünü anlar.

Allah, insanın vücûdunda, tüm tecellileri ile galibiyetini her an gösterir.

"El Gâlib" esmâsı, gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Asla kendilerine büyüklük taslamazlar, başkalarına hor bakmazlar.

Allah'ın, ilmiyle her şeyi nasıl idare ettiğini bilirler.

Allah'ın; kudretiyle, ulviyetiyle, işleyişiyle, nitelikleriyle, hikmetleriyle, adaletiyle her şeyde galibiyetini gösterdiğini bilirler.

"Allah'ım! Gâlib olan sensin, mağlub olacak olan biziz" hissiyle yaşarlar.

"El Gâlib" esmâsı çekmek:

Kötülüklere karşı, haksızlıklara karşı, birine ya da kendine yapılan zulümde, "Allah'ım! El Gâlib esmânı tecelli ettir ya Râbbim" hissidir.

"Allah'ım! Galip olan sensin, zayıf olan bizleriz, bizlere bunu unutturma ya Râbbi" isteğidir.

Allah'ın varlıktaki hâkimiyetini anlamayı istemektir.

Bir meslek öğrenmede, ilimsel araştırmalar yapmada, sosyal alanda adaleti sağlamada, bu esmânın varlıktaki boyutuyla bağ kurmak nice kapılar açacaktır.

Gurura, kibre düşmekten çekinen kişilerin, bu esmâyı unutmamaları gerekir.

EL MEKNÛN

Meknûn مَّكْنُونٍ **Gizli, saklı, örtülü, dizi dizi dizilmiş, varlığın özünde gizli olan, görünmeyen, özde korunan, vücûdların içinde saklanan**

Meknûn, varlığın özünde gizli olan, dizili olan, korunan, tüm sistemdir.

Bu sistem, Allah'ın "El Meknûn esmâsıdır.

Mesela, hücrelerin dizi dizi dizilişi, bir denge içinde oluşturulması, atomların bir dizi halinde birleşimi, Allah'ın bir tecellisidir.

Varlığın özünde olan bu dizilim, muhteşem bir sistemdir.

Bu dizilim sisteminin korunması, bir sonraki nesile aktarılması, meknûn boyutudur.

İnsanın "Dna" boyutunda muhteşem bir dizilim ve korunan bir sistem vardır.

Vakıâ Sûresi 78: "Fî kitâbin meknûn."
Meâli: "O varlık kitabının içinde gizli bir âlem vardır."

Fi kitabin: İçinde, kitap, varlık kitabı,
Meknûn : Korunmuş, gizli, saklı, dizili, görünmeyen,

Tûr Sûresi 24: "Ve yetûfu aleyhim gılmânun lehum ke ennehum lûluun meknûnun."

Meâli: "Onlar hakikatleri anlamak üzere dolanıp dururlar, birbirlerine hizmet ederler. Onlar içteki hakikatlere tertemiz bir halde ulaşmanın gayretindedirler."

"Vâkıa Sûresi 23: Ke emsâlil lulu el meknûn"
Meâli: "Vücûdlarının içinde saf tertemiz bir haldedirler."

Ke emsâli el lulu : Sanki, gibi, inci, saf tertemiz
El Meknûn : Saklı, gizli, korunmuş, muhafaza edilmiş, vücûdunun içinde

Bu esmâ boyutuna en güzel örnek, insanın "Dna" yapısında dizi dizi yazılmış, saklanmış korunmuş sistemdir.

"El Meknûn" esmâsı, tüm varlığın özünde gizli keşfedilmeyi bekleyen yazılım dizilimleridir.

Ayrıca bu esmânın tecellileri, hücrelerin yan yana dizilişleri ve hücre içinde organellerin dizilişleri ve bunların içinde saklı, korunmuş olan geçmişe ait sırlar dünyasıdır.

Her bir varlığın özünde, varlığın geçmişten gelen gizli ayak izleri vardır.

Vâkıa Sûresi 78. âyette belirtildiği gibi:
“Fî kitâbin Meknûn” “O varlık kitabının içinde gizli bir âlem vardır.”

İşte o gizli âlem, Meknûn boyutudur.
O gizli âlem, Allah’ın sırlarının boyutudur.

El Meknûn boyutunda okuyabilmek, birçok boyuttan geçtikten sonra mümkündür. Meknûn boyutuna temas edilmenin en önemli şartı, çocuk saflığında tertemiz olabilmektir.

Meknûn boyutuna ulaşmak, ümmi olmakla mümkündür.

Ümmilik okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Anasından doğduğu saflıkta olup, hiç kirlenmemiş olmak gerekir.

Hazreti Muhammed’in ümmiliği, onun tertemiz bir gönül sahibi olmasına işaret eder.

İşte, meknûn boyutuna ulaşmak, ancak ve ancak tertemiz gönlü olana, çocuk saflığında olana nasip olur.

Bu âlem sırlarla dolu bir âlemdir.
Her varlık, sırlar dolu âlemden süzülerek gelir.
Açığa çıkan varlık adeta sesleniyor, “Benim özüme bakın” diye.

“El Meknûn” esmâsı gönlünde filizlenen kimseler, beden derdini unuturlar, gönüllerinde öyle bir öğrenme arzuları oluşmuştur ki, o arzuları onları adeta esir almıştır, varlığın sırlarına akıp giderler.

O arzuda; sevgi, içtenlik, samimiyet, şevk, derin bakış vardır.

Bu şevke düşünenlerin; hiç beklentisi olmaz, şan şöhret dertleri yoktur, mal mülk dertleri yoktur, tek arzuları vardır, sırları çözmek.

“El Meknûn” esmâsı çekmek, varlığın özünde yazılı olan boyutla bağ kurma isteğidir.

EL MULTEHAD

Multehad مُلْتَحَدًا Sığınılacak yer, sığınak, mülteci, ondan başka sığınak yoktur, ondan başka yönelinecek yoktur.

Her varlık her an Allah'a yönelmiş haldedir.

Allah her yerin sahibidir, kişi nereye dönerse dönsün, Allah'a dönmüştür.

Onun için Bakara Sûresi 115. âyette "Nereye dönersen dön Allah'ın vechî oradadır" âyeti vardır.

Nereye dönersek dönelim, her an Allah'a yöneliriz.

Önemli olan kişinin, bu şuurda hareket etmesidir.

Asılsız bilgileri terk edip, Allah'ın ilmine yönelmek, insanı ilmi olarak geliştirecektir.

Öfkesini hiddetini terk edip Allah'a sığınmak, kişiyi edep sahibi yapacaktır.

Varoluşu okuyup, varedici olan Allah'ı layıkıyla anlamak, kişiyi ârif yapacaktır.

Allah'a teslimiyet ve tevekkül içinde olmak, kişiyi İslâm makamıyla şereflendirecektir.

İşte, yönelinecek olan, sığınılacak olan ancak Allah'tır.

İnsan, öncelikle iç âlemine yönelmelidir.

Allah'ın kendine şah damarından yakın olması hikmetini çözebilmelidir.

Kehf Sûresi 27: "Ve len tecide min dûnihî multehadâ."

Meâli: "O'ndan başka yönelinecek bir şey bulamazsın."

Ve len tecide min dunihi : Bulamazsın, ondan başka

Multehad : Meyledilen, yönelinen, sığınak, barınak, koruyucu

Kur'ân'da birçok âyette, "Ondan başka sığınılacak, yönelinecek bir şey bulamazsın" mesajları vardır.

İnsan Allah'tan gelir Allah'a döner.

Kişi eninde sonunda Allah'a dönecektir.

Bakara Sûresi 156. âyette bu hakikate işaret edilmiştir.

Bakara Sûresi 156: "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn."

Meâli: "Muhakkak ki Allah'tan geldik, aslımız olan O'na döneceğiz."

İnsan hiçbir zaman Allah'tan ayrı değildir, her an O'nunladır, her an ona yönelir.

Bir insana yönelse, bir ağaca yönelse, bir kuşa yönelse, aslında yöneldiği Allah'ın tecelli mazhâriyetinden başka bir şeye yönelmiş değildir.

Huzura ulaşmanın tek yolu, Allah'a sığınmak, O'na yönelmek, O'nunla bir olduğunu idrâk etmektir.

"El Multehad" esmâsı, tüm varlığın Allah'a yönelik boyutudur, secde boyutudur.

İnsan vücûdundaki tüm hücreler, insan vücûduna yönelik olduğu gibi, görünen görünmeyen tüm varlık Allah'a secde halindedir, yâni Allah'a yönelik haldedir, yâni Allah'a teslimiyet halindedir.

Mülteci, iltica kelimesi de buradan gelir.

İnsan her an Allah'a iltica halinde yaşamalıdır.

Ne yaparsa yapsın, Allah'a mülteci olmalıdır, yâni her an Allah'a sığınmalıdır.

"El Multehad" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

İlmi bir arayışta olsun, sıkıntılara düştüğünde olsun, gönlüne bir niyet düştüğünde olsun, bir şeye gayret ederken, bir şeyin olmasını istediğinde, tek sığınağı olan Allah'a sığınır, her şeyi ondan bekler.

"El Multehad" esmâsı çekmek:

Allah'a sığınmanın, her şeyi ondan beklemenin hissiyatında olmaktır.

Allah'a iltica şuuruyla yaşamak istemektir.

Bir şeyi yaparken Allah'ı unutmamaktır.

Allah'a yönelerek, çalışmak, gayret göstermektir.

EL KARÎB

Karîb قَرِيبًا Yakın olan, nûruyla tutan, her an kulunda olan, fiilleri sıfatlara, sıfatları Zâtına yakîn olan

Karîb, "K-r-b" kelime kökünden gelir.

Karîb, kurb, kurbiyet, mukarrebin, kurban, akRâba, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Karîb; yakın olan, bir olan, birlikte olan, birbirine sımsıkı tutunan, sıfatların vücûda tutunması gibi anlamlara gelir.

Buradaki bahsedilen yakınlıkta mesafe yoktur, iki damla suyun bir damla oluşu gibi bir yakınlık düşünülmelidir.

Sebe Sûresi 50: "İnnehu semîun karîb."

Meâli: "Muhakkak ki O, işittirendir, yakin olandır."

Hûd Sûresi 61: "İnne Râbbî karîbun mucîb."

Meâli: "Muhakkak ki sizi vücûdlandıran, her an sizinle olandır."

Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verîd."

Meâli: "Biz ona şahdamarından daha yakınız."

Karîb, kurbiyet yakınlık anlamındadır.

Allah'ın kuluna yakınlığı mesafesizliktir.

Peki, bu nasıl bir yakınlıktır?
Allah ile kulunun arasında bir mesafe var mıdır ki, yakınlık denmiştir.

Yakınlık iki ayrı şeyin, birbirine olan mesafesinin uzaklık yakınlık ölçüsüdür.

Peki, Allah ayrı kul ayrı mıdır?
İkisinin arasında mesafe var mıdır?
İkisi diye bir şey var mıdır?

Kurbiyet; yakınlık diye çevrilse de, Allah ile kulun arasında mesafe yoktur.
İşte Kurbiyet; mesafe olmadığını anlamanın sırrıdır.
Önemli olan bu yakınlığın ne olduğunu anlamaktır.

Hadid Sûresi 4. âyette belirtildiği gibi, Allah'ın her an bizimle beRâber olduğunu anlamaktır.

Hadid Sûresi 4: ”Ve huve meakum eyne mâ kuntum."
Meâli: "Nerede olursanız olun O sizinle beRâberdir."

Kişi yakınlık sırrına; “İlm-i Tevhîd” dersleri ile ulaşır.

Allah'a olan yakınlık hakikatini anlamak bir ilim üzeredir.

Kur'ân; İlmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkel yakîn âyetleriyle Allah'a yakınlık sırrını anlayabileceğimizi belirtmiştir.

Bizler hep, Allah ayrı kendimiz ayrı sandık.
İnanç boyutunda aldığımız bilgilerle, Allah'ı hep kendimizden ayrı zannettik.
İşte bu zannı kaldırmanın eğitimi "Kurbiyet" eğitimidir.

“El Karîb” esmâsının boyutuyla buluşmak, bu yakınlığı anlamaktır.

Kurban kesmenin sırrı da, kendine varlık isnat edilmenin kesilmesi, zanların bir bir kesilmesi, terk edilmesidir.

Kurbiyet eğitimi, “İlm-i Tevhîd” eğitimidir.

Kişi bu eğitimle anlar ki, damla ile deryanın arasında bir mesafe yoktur.
Kişi bu eğitimde; adım adım yakınlık sırrına erer.
Ve öyle bir noktaya gelir ki, arada bir mesafe olmadığını görür.

Kurbiyetin sırrı "Senden Sana" makamıdır.
Kişi "Senden Sana" makamına erinceye kadar, fiil yakınlığını, sıfat yakınlığını, Zât birliğini idrâk eder.
Derya da o dur, damla da o dur, derya, damla, birbirinden ayrı değildir, aynılık derecesindedir.

Kurban kesmenin hakikati de, kişinin kendine nisbet ettiği, nisbetlerini terk etmesidir.

İşte kurbiyete ulaşmanın sırrı da; nisbetleri bir bir keserek, birlik makamına erişinceye kadar, bir aşk içinde, idrâki, şuhudi bir yolculuk yapar.

Toplumda hep kurbiyet'i "Allah'a yakınlaşmak" diye öğrendik.
Aslında burada denilmek istenen, o yakınlığı anlamamın şuuruna ulaşmaktır.
Allah'a olan yakınlık, ten ile canın yakınlığı gibidir, yâni ayrılmaz birliğidir.

Kur'ân bu yakınlığı bize bildirir.

Kâf Sûresi 16:"Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verîd."
Meâli: “Biz ona şahdamarından daha yakınız.”

İşte kişinin bu yakınlığı anlaması "kurbiyet" sırrıdır.

Kurban, "Kurb" kökünden gelir, yakınlık demektir.

Mukarrebin de yakınlık sırrına erenler demektir.
Mukarrebin olan kişi, Allah ile kulun arasında mesafe olmadığını bilen kişidir.
Yâni “Senden Sana” makamına eren kişidir.

Kurbiyetin varacağı makam, vuslat makamıdır.

Kurbiyet, yakınlık demektir.
Vuslat ise kavuşmak, birleşmek demektir.

Onun için Kur'ân; “Allah'a yakınlığı anlamak için vesileler arayın" der.

Maide Sûresi 35: "Ve ibtegû ileyhi el vesîlet."

Arapça'a "v-s-l"; vuslat, vesile, tevessül, vasıta, yakınlık, derece, mertebe, yol, rağbet, gibi anlamlara gelir.
Her gördüğünü "Hızır bil" denmesinin hikmeti de buradan gelir, her gördüğümüz varlık Allah'a bir vesiledir.

Vasıta da aynı kökten gelen bir kelimedir.
Her varlık Allah'a kapı açan bir vasıtadır.
Her varlık "Nuh'un gemisi" sırrıdır.
O gemi mutlak Allah'a iletir.

Öncelikle kişi, kendi vücûdunun bir gemi olduğunu bilmesi gerekir.
Ve o gemiyi temizlemesi ve o gemiye binmesi gerekir.

İsrâ Sûresi 57. âyette; hem "Kurbiyet" hem de "Vuslat" kelimesi vardır.
"Vesîlet eyyu hum akrebu."

Kurbiyet ve vuslat makamlarına eren kişi; İslâm makamına erer,
Müslüman olarak yaşar ve hep Sâlih amelde olur.
Çünkü o "Rıza-ı İlâhî" makamına ermiş kişidir.

İşte “El Karîb” esmâsı, yakınlık nedir hakikatine ermektir.

Karîb, kurban iç içe olan kelimelerdir.

Kurban'dan maksat da, kişinin kendine nisbet ettiği "Vücûd benim" gafletinden kurtulmasıdır.

"Kurb-Kurban"kişinin vücûdunun sahibini bilme ve O'na teslim olma hakikatidir.

"Kurb-Kurban" Allah'a olan yakınlığı idrâk etme hakikatidir.
Allah'a yakınlık sırrı, kişinin varlığından geçmesidir.

Yâni varlığını Allah'a kurban etmesidir ve her an bu şuurda yaşamasıdır.

Onun için Fuzuli:
"Yılda bir kurban keserler halk-ı âlem îyd için
Dem be dem sâat be sâat ben senin kurbanınam"

Yâni" Halk senede bir kez ibadet için hayvan keserler
ben ise her an Allah'a kurban olarak yaşarım" demiştir.

Yunus Emre'de:
"İsmail'im, Hak yoluna canımı kurban eylerim,
Çünkü bu can kurban sana, ben koç kurbanı neylerim" demiştir.

İşte, kurbiyet yakınlık sırrına ermektir.
Vuslat; kavuşmak, bayram etmektir.

Kurban; kendinden geçmek, Allah'ta fâni olmak hakikatidir.
Bayram; vuslattır, birleşmek, kavuşmaktır, yâni Allah ile bir olduğunu bilmek yâni Tevhîd sırrına ermektir.

“El Karîb” esmâsının boyutu, secde sırrına ermektir.
Onun için Alâk Sûresi 19. âyette “Secde et de yaklaş” mesajı vardır.
Yâni varlıktaki secde boyutuna eren, yakınlık sırrına vâkıf olur.

Alâk Sûresi 19: “Ve uscud vakterib” “Secde yakınlıktır.”

Kur’ân’da birçok âyette, her şeyin Allah’a secde halinde olduğunu belirtir.

R'ad Sûresi 15- “Ve lillâhi yescudu men fis semâvâti vel ardı tavan ve kerhen ve zilâluhum bil guduvvi vel âsâl.”

Meâli: “Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah’a secde ederler.”

Rahmân Sûresi 6- "Ve el necmu ve el şeceru yescudân."

Meâli: "Yıldızlar ve ağaçlar her an secde halindedirler."

Nahl Sûresi 49:"Ve lillâhi yescudu mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ardı min dâbbetin vel melâiketu ve hum lâ yestekbirûn."

Meâli: "Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah'a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur."

"El Karîb" esmâsı boyutunu anlayabilmek, secde hakikatine ermekle mümkündür. Her varlığın Allah'a secde halinde oluşu, yakınlık boyutudur.

Vücûddaki her hücrenin, her an vücûda secde halinde olduğu, her varlıkta Allah'a secde halindedir.

"El Karîb" esmâsı, Allah'ın kullarına mesafe olmadan yakın oluşudur.

Sıfatların vücûda olan yakınlığı ne ise, kulların Allah'a olan yakınlığı da öyledir.

"El Karîb" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler, mukarrebin olanlardır.

Onlar, bir vücûd boyutunda olanlardır, Hakk, Halk birliği zevkinde olanlardır.

Mesafesizlik zevkinde olanlardır.

"El Karîb" esmâsı çekmek:

Allah'a olan yakınlığı anlama isteğidir.

Uzakların yakın olması, kavuşamayanların kavuşması isteğidir.

Mesafelerin aradan kalkması arzusudur.

EL MÂHİD

Mâhid **الْمَاهِدُونَ** **Döşeyen, düzenleyen, tüm âlemi nizamına göre güzelce yayıp döşeyen**

Tüm yeryüzünün, tüm Evren'in, tüm vücûdların belli bir ölçüyle, belli niteliklerle yayılıp döşenmesi incelendiğinde anlaşılacaktır.

Yeryüzünde varlığın birbiriyle olan bir uyumu vardır, bağlılığı vardır.

Ağaçların bir arada bulunması, aynı tür çiçeklerin, aynı tür hayvanların, insanların bir arada bulunması, hep "El Mâhid" esmâsının tecellisidir.

"Ma'hed" kelimesi de buradan gelir; buluşma yeri, birleşme yeri, birlik yeri, anlaşma yapılan yer, sözleşilen yer diye adlandırılır.

İnsanın vücûdunda hücrelerle yayılıp döşenmesi, "El Mâhid" esmâsının tecellisidir.

Matematikte rakamların düzeninin, fizikte ışığın içindeki muhteşem oluşumun, kimyada atom ve moleküllerinin düzeninin, biyolojik boyutta her canlının muhteşem düzenlenmesi, "El Mâhid" esmâsının tecellisidir.

Allah "El Mâhid" esmâsıyla, tüm varlığı, tüm bedenleri, bedenlerdeki tüm atom, molekül ve hücreleri birleştirir.

Her bilim adamı, bu yayılıp döşenmeyi, kendi ilgilendiği bilim dalında şahit olarak anlayabilir.

Mesela atomların bir araya gelmesiyle, oluşan molekülleri inceleyen kimya dalında olanlar bunu görebilir.

Mesela, bir narın, bir incirin içine bakanlar, bu yayılıp döşenmeyi görebilir.

Allah, "El Mâhid" esmâsıyla, her varlığın hem vücûd boyutunu, hem yaşam boyutunu yayıp döşemiştir.

Allah, "El Mâhid" esmâsıyla, yeryüzünü yayıp döşemiştir ve yaşam yeri yapmıştır.

Bunu anlamanın en güzel boyutu, yeryüzünün bir düzen içinde yayılıp döşenmesini görebilmektir, varlıktaki dört anasırın birbiriyle olan bağını anlayabilmektir.

Varlık birbirine bağlıdır ve o bağla, yaşamını devam ettirir, eğer bir düzen içinde yayılıp döşenme olmasa, yaşam yeri oluşamazdı.

Zâriyât Sûresi 48: “EL Mâhid.”

Zâriyât Sûresi 48: “Vel arda fereşnâhâ fe ni’me el mâhidûn”

Meâli: “Yeryüzünü döşeyip yaydık ve güzel bir şekilde düzenledik.”

Ve el arda fereşna ha : Yeryüzü, Dünya, toprak, döşeyip yaymak.

Fe nime el mâhid : Sonra, böylece, iyi, âlâ, güzelce düzenleyen.

Varlıktaki moleküler sistemin yayılıp döşenmesini anlayanlar bu âyeti çok iyi anlayacaklardır.

Doğada şuan için yüz çivarı element tespit edilmişdir, bunlar atomların birleşimiyle oluşmuşlardır, bu elementler de birbirleriyle birleşerek, kimyasal boyutları oluştururlar.

Bu elementlerin yayılıp döşenmesinde muhteşem bir mizan vardır.

İşte bu mizan, “El Mâhid” esmâsının tecellisidir.

“El Mâhid” esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Varlığın bir güzellik içinde yayılıp döşendiğine şahit olurlar.

Bir meyveye, bir sebzeye baksalar, bir hayvanın beden boyutuna baksalar, oluşumun, bedenlerin muhteşem yayılıp döşenmesine hayran olurlar.

Kendi vücûdlarının bir mizan içinde oluşumunu, hayranlıkla anlamaya çalışırlar.

“El Mâhid” esmâsı çekmek:

Varlığın yayılıp döşenmesine şahit olmayı istemektir.

Birleşmelerin, buluşmaların, antlaşmaların, oluşmasını istemektir.

Birleşme yerinde birleşenler, mâhid esmâsının tecellisine mâzhar olmuşlardır.

EL EVLİYA

Evliya أَوْلِيَاء **Her şeyi ile dost olan, dostluğunu her şeyden gösteren**

Evliya, veli kelimesinin çoğuludur.

Allah bir şeyden dostluğunu sunması veli esmâsıdır, her şeyden dostluğunu sunması evliya esmâsıdır.

Mesela, insan vücûdunda, iki göz vardır ama tek görür, iki kulağı vardır ama tek duyar, iki ayak vardır ama aynı yöne yürür, her hücreden bir dostluk sunulur, tüm vücûddan bütünsel bir dostluk sunulur.

Kur'ân'ı incelediğimizde "Veliniz, evliyanız Allah'tır" der.

Allah'tan gayrı evliya edinmeyin der.

Yûnus Sûresi 62: "E lâ inne evlîyâ Allâh lâ havfun aleyhim ve lâ hum yahzenun."

Meâli: "Muhakkak ki Allah'ı evliya edinenlere korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar."

E lâ inne evliya Allah : Yoktur, muhakkak, elbette, dost, evliya, Allah

Lâ havfun aleyhim : Korku yoktur, tedirgin olmazlar, onlara

Ve la hum yahzenûne : Yok, onlara, mahzun, üzgün, kederli, karamsar

Yûsuf Sûresi 101: "Ente veliyyî" "Benim dostum sensin."

Zümer Sûresi 3: "Vellezînettehazû min dûnihî evliyâ."
Meâli: "Ondan başka evliya edinenler."

Mâide Sûresi 55: "İnnemâ veliyyu-kum Allah."
Meâli: "Siz ancak Allah'ı dost edinin."

Allah'ın "El Evliya" esmâsının anlayabilmek; kendi vücûdlarımıza dönüp, her an vücûdlarımızda işleyişiyle bize yaşam veren Allah'ın dostluğunu anlamakla mümkündür.

Beslenmemiz için, havayı, suyu, gıdayı bizlere sunan o dostu iyi anlamalıyız.

Bir şey yiyip, içtiğimizde, hemen vücûdumuzda sindirimi gerçekleştiren, daha sonra boşaltımı yaptıran Allah'tır, bu dostluğa şahit olmalıyız.

Onun için Kur'ân; veliniz, evliyanız, yardımcınız Allah'tır der.

Allah'ın, "El Evliya" esmâsını, vücûdlardaki işleyişte anlayabiliriz, vücûdlarımızın çalışmasında, bu çalışmayı yapan, her an bize yardımcı olan Allah'tır.

Eğer bizler Allah'ın dostluğunu anlayamazsak, başka şeyleri dost ediniriz.

Bunlar, para, mal, mülk, şan, şöhret, gibi dünyalık şeyler olabilir, kendi gurumuz kibrimiz olabilir.

Bu duruma, Nisâ Sûresi 76. âyet çok güzel dikkat çekmiştir.

Nisâ Sûresi 76: "Fe kâtilû evliyâ el şeytân."

Meâli: "Şeytanı evliya edinen kimse, kendine yazık etmiştir."

Kişi kendi şeytanını iyi tanımalıdır, kendi şeytani halleri olan; gurur, kibir, hiddet, kin, nefret, kavga gibi duygulara esir olmamalıdır, o duygu ve düşüncelere dost diye sarılmamalıdır.

Âyette belirtildiği gibi, eğer kendi şeytanını dost edinirse, kendi hayatına kıymış, kendine yazık etmiş olur.

İşte Allah'a kurban olmakla, şeytana kurban olmak arasında ince bir çizgi vardır, kişi bunu çok iyi anlamalıdır.

"El Evliya" esmâsı gönüllerinde açılmış kimseler:

Her yerde Allah'ı dost edinirler, nereye bakarlarsa baksınlar dostun vechîni görürler.

Allah'ı dost edinen, varlığa Allah'ın dostluğuyla sarılırlar.

Onlar; gururlu, kibirli, kavgacı değillerdir.

Onlar, çevresinde yardıma ihtiyacı olan herkese koşarlar.

Onların gönülleri, Allah'ın dostluğu, sevgisi, heyecanı ile dopdoludur.

"El Evliya" esmâsı çekmek:

Allah'ın dostluğunu arzu etmektir.

Her an o dostluk duygusuyla yaşamayı istemektir.

Kuracağı dostlukların, "El Evliya" esmâsının boyutuna bağlı olarak, kalıcı olmasını istemektir.

EL SETTAR

Settar ستار Varlığı sûretlerle kaplayan, örten, dış örtü, zâhir elbisesi ile batını örten, varlığın ten boyutu, insanların giydiği elbiseler.

Settar, toplumda; kullarının günah ve ayıplarını, hatalarını örten, diye bilinse de, anlamı biraz daha farklıdır.

Kulların, günahlarını, hatalarını örtme boyutu Allah'ın "El Kâfir" esmâsıdır.

İlk anda bu tespit ters gelse de, bu tesbit Kur'ân'a dayalı bir tesbittir.

Enfâl Sûresi 29: "Yukeffir ankum seyyiâtikum" "Allah sizdeki günahları sizde örter"

Nisâ Sûresi 31: "Nukeffir ankum seyyiâtikum" "Sizin günlarınızı sizde örteriz."

Zümer Sûresi 35: "Li yukeffir Allah anhum esve ellezî amilû" "Allah onların kötü amellerini onlarda örter"

Kâfir kelimesinin birçok anlamı vardır, bunları "El Kâfir" esmâsında ince ince açmaya çalışacağız.

Şimdi ardı ardınca "El Settâr" ve "El Kâfir" esmâlarını açmaya çalışalım.

Settâr kelimesi "Setr" kelime kökünden gelir.

Set; bir şeyin örtüsüdür, önünü kapatmaktır, set çekmektir, perdesidir.

Setr, tesettür, sutur, setera, sûret aynı kökten gelen kelimelerdir.

Varlığın dış örtüsü, nûr örtüsü Allah'ın "El Settâr" esması boyutudur.

Ayrıca, insanların tenlerini kapatmak için giydikleri örtülere de settâr denilmiştir.

Setr-i avret kelimesi de buradan gelir, avret yerlerinin örtülmesi demektir.

Kehf Sûresi 90: "Setr"

Meâli: "Güneşin doğduğu yere ulaştığında, orada o nûru bir kavmin üzerine doğuyor buldu. Onlara o nûrdan başka bir örtü sunmadık."

İşte, cân boyutunun örtüsü, ten boyutudur.

Varlığın sûret boyutu, setr boyutudur.

Bayanların başörtülerine de tesettür denilmiştir.

Fakat, Allah'ın varlıktaki "El Settâr" esmâsı bayanların baş örtüsü değil, varlığın ten boyutu, nûr boyutu örtüsüdür.

Allah, rûhundan üfleyerek açığa çıkardığı varlığı, beşer boyutuyla yâni toprak boyutuyla, dış bir elbiseyle örter, işte bu settâr boyutudur.

Kişinin ten boyutu "El Settâr" esmâsının boyutudur.

Varlık bir elbisedir, o elbisenin içinde elbisenin sahibi gizlidir.

Kur'ân'da geçen, Zülkarneyn kıssasında, Zülkarneyn'in yecüc ve mecüce set yapması âyeti vardır.

Her ne kadar setr, "t" ile yazılsa da sed "d" ile yazılsa da benzer anlamlar taşırlar.

Kişinin Allah ile arasına, benliğini, kibrini koyması da, Allah ile arasına sed çekmesidir, perde çekmesidir.

Kur'ân buna "Gışâvet" der.

Gişavet: Perde, sis, buğu, gözü kara olmak, görememek, gaflet perdesi gibi benzer anlamlara gelir.

Birçok müellif, gaffar kelimesini settar olarak çevirmiştir.

Oysa her ikisinin farklı anlamları vardır.

Gaffar mağfiret ile alâkalıdır, Settar ise, varlığın örtüsü ile alâkalıdır.

"El Settâr" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler, varlık perdesinin arkasına bakarlar.

Varlık perdesinin de bir nûr boyutu olduğunu bilirler.

Onun için Yunus Emre'miz şöyle söylemiştir.

"Sûret topraktır diyeni, gönlüm kabul etmez anı,
Bu toprağın cevherini hazrete irgördüm ahî."

Yâni, toprağın sûret denilmesini gönlüm kabul etmez, toprak Allah'ın nûr örtüsüdür. Çünkü hazret makamı, Muhammed makamıdır, nûr makamıdır.

"El Settâr" esmâsı çekmek:

Varlık perdesinin ardındaki hakikatleri görebilmeyi dilemektir.

Örtülerin sırlarına vâkıf olmayı istemektir.

Yeri geldiği zaman, Allah'ın hakikatlerini henüz anlayamayacak olanlara söylememektir, dilini tutmaktır, örtünmektir.

Müddessir ve Müzzemmil hakikati de budur.

Müzzemmil Sûresi 1….6:

1- Ey bildiği hakikatleri söylemekten çekinen!
2- Tevazu içinde geleni karşıla, cehaletin karanlığında olana yavaş yavaş hakikatleri anlat.
3- O cehaleti bitirmek için yavaş yavaş hakikatlerle yol göster.
4- Kâinat kitabını düşüne düşüne, orada yazılan hakikatleri anlama içinde anlayışını arttırarak oku.
5- Muhakkak ki Biz sana mana dolu sözler naklediyoruz.
6- Muhakkak ki cehaletin karanlığından uyanmak kolay değildir. Doğru olan ise budur.

Müddessir Sûresi 1…..10:

1- Ey bildiği hakikatleri saklayıp söyleyemeyen!
2- Tevazu içinde geleni karşıla, sonra hakikatleri açıklayıp uyar.
3- Râbbinin yüce tecellilerinden bahset.
4- 5- Tertemiz hallerle hareket et ve fena hallerden uzak dur.
6- Gönülsüz davranma, karşılık bekleme.
7- Râbbinin hakikatlerini anlatmak için sabırlı ol.
8- Öyle ki, içinizde nefes aldırıp verdiren o gücü tanıtıncaya kadar.
9- Her an her yerde yetkili olanı anlatmak zor bir süreçtir.
10- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere hakikatleri anlatmak kolay değildir.

EL KÂFİR

Kâfir يُكَفِّرْ Örten, günahları rahmetiyle örten, varlığın sûretiyle Zâtını örten

Kâfir kelimesi birçok anlama gelir.

Aslında kelimenin asıl anlamı örtmektir.

Çiftçinin, tohumu toprağa ekip üstünü örtmesi de, kâfir kelimesiyle adlandırılır.

Kişinin, kendine sunulan hakikat bilgilerini, kendi bildiği bâtıl bilgilerle örtmesi de kâfir kelimesiyle adlandırılır.

Allah'ın ulviyetinin yanında, kendine varlık isnat etmek da kâfirlik, müşriklik olarak adlandırılır.

Kâfir, inkâr eden demek değildir, örten demektir.

Bazen Kâmil kişiler, her bilgiyi her yerde açmamışlar, örtmüşlerdir.

Kâfir kelimesinin Allah ile bağı, Kur'ân'da şöyle geçmektedir.

Allah, rahmetiyle, kullarının günahlarını örtmesi, kâfir kelimesiyle belirtilmiştir.

Kur'ân'da geçen, Allah'a ait olan "El Kâfir" boyutu, kulların günahlarının örtülmesidir.

İlk anda okuyucuya bu tespit ters gelebilir, çünkü bu zamana kadar, kâfirliği hep farklı bir şekilde öğrettiler.

Kur'ân'a dayalı tesbitler şöyledir.

Bakara Sûresi 271: "Ve yukeffiru ankum min seyyiâtikum."

Meâli: "Sizin günahlarınızı sizde örteriz."

Mâide Sûresi 12: "Ve akradtumullâhe kardan hasenen le ukeffirenne ankum seyyiâtikum."

Meâli: Allah'a olan varlık borcunuzu güzel bir şekilde öderseniz, elbette sizin fenalarınız örtülür."

Mâide sûresi 65: "Le keffer nâ anhum seyyiâti him."

Meâli: "Elbette onların günahlarını onlarda örteriz."

Tegâbün sûresi 6: “Ve men yû’min billâhi ve ya’mel sâlihan yukeffir anhu seyyiâtihî.”

Meâli: “Kim Allah’a iman eder ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlardan olursa, onların günahları örtülür.”

Talâk Sûresi 5: “Ve men yettekıllâhe yukeffir anhu seyyiâtihî.”

Meâli: “Kim Allah’a karşı fenalara düşmekten sakınırsa, onun fenaları örtülür.”

Tahrîm Sûresi 8: “Yukeffire ankum seyyiâti kum.”

Meâli: “Allah sizdeki günahları sizde örter.”

Enfâl Sûresi 29: “Yukeffir ankum seyyiâti kum.”

Meâli: “Allah sizdeki günahları sizde örter.”

Meâlin tamamı: “Ey iman edenler! Eğer fenalardan sakınır, Allah’a ortak koşmazsanız, siz hakk ve batılı anlayanlardan olursunuz ve sizin fenalarınız sizde örtülür, size mağfiret edenin ve bütün lütûfların yüce sahibinin Allah olduğunu anlarsınız.”

Nisâ Sûresi 31: “Nukeffir ankum seyyiâtikum.”

Meâli: “Sizin günahlarınızı sizde örteriz.”

Meâlin tamamı 31: “Eğer siz, size yasaklanmış olan o kibirlilik hallerinden kaçınırsanız, sizin fenalarınızı örteriz ve sizi asil makamlara dâhil ederiz.”

Zümer Sûresi 35: “Li yukeffir Allah anhum esve ellezî amilû.”

Meâli: “Allah onların kötü amellerini onlarda örter”

Ve yukeffir ankum : Kâfir, örter, kapatır, sizden, sizde,

Seyyiati kum : Fenalar, günahlarınızı, siz

Kul zayıftır, günahlar işleyebilir, hatalar yapabilir, işte bu durumda vücûd o günahlardan sıyrılmak için, merhamet boyutundan bir his sunar.

Bu his, kişinin rahmeti hissetmesi, o günaha bir daha dönmemesinin kapısını açar.

Allah, günah işleyen kulunun günahını, onun vücûdunda rahmetiyle örter.

Eğer kul, işlediği günahtan çıkamazsa, kendi psikolojisi açısından çok büyük tehlikelere kayabilir.

İşte "El Kâfir" esmâsı, kulun günahının onda örtülme boyutudur.

Buradaki örtü Allah'ın rahmet örtüsüdür.

Yâni günahların, rahmet ile örtülmesi.

Kur'ân'da üç yerde bu çok güzel açıklanmıştır.

"Yukeffir ankum seyyiâti kum." Sizin günahlarınızı sizde örtücüdür."

Bu muhteşem bir hakikattir, Allah'ın rahmetinin ne kadar geniş olduğunun da ispatıdır.

"El Kâfir" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Sûretlerin ardında siret yolculuğu yaparlar.

Allah'ın sırlarını örterler, ancak yetim olana, samimi bir arayış içinde olana açarlar.

Her bilgiyi her yerde açmazlar, dillerini tutarlar.

Onlar birilerinin sırlarını örterler, kimseye ifşâ etmezler.

Onlar asılsız şeyleri, Allah'ın ilmiyle örterler.

Onlar kendilerine yapılan hataları, affederek örterler ve kişiyi utandıracak bir söz etmezler.

"El Kâfir" esmâsını kimse çekmek istemez.

Oysa, nasıl ki Allah bizim günahlarımızı bizde örtüyorsa, rahmetini hissettiriyorsa, bizler de çevremizde olan kimselerin özel sırlarını, hatalarını, örtmeliyiz.

Kişinin hatasını kişiye gösterirken bile, bir rahmet hissettirerek söylemeliyiz.

"El Kâfir" esmâsı çekmek:

Dilini tutmayı istemektir.

İnsanların özel sırlarını unutmayı istemektir.

Örtücü olmayı, sırdaş olmayı, arzu etmektir.

Bir sırrı saklamanın en güzel yönü, o sırrı unutmaktır.

"Allah'ım! Kardeşimizin bana açtığı, ama kendine ait, ama başkasına ait olan sırrı, "El Kâfir" esmânla bana unuttur ya Râbbi" duası çok güzel bir duadır.

EL KÂFİ

Kâfi كَفَى Yeterli olan, kâfi olan, yetişen,

Kâfi; yeterli olan, yeten, yetişen, kifâyet eden, başka şeye gerek duyurmayan, anlamlarına gelir.

Allah "El Kâfi esmâsıyla" her şeye yetişendir, her şeye yetendir.

Bu esmâ, kişi sıkıntılara düştüğünde, ilmi bir arayışa düştüğünde, bir ihtiyacı olduğunda, Allah'ın yeterli olduğunu hatırlatan bir esmâdır.

Kişinin, içi daralsa, karamsarlığa düşse, o anda "Allah kâfidir" diye hissetse, karamsarlığı azalır, içinin darlığı geçmeye başlar.

Allah hissi bile, kişiye güç verir, azim verir, yapacağı şeye daha kuvvetle sarılır.

İnsanın dünyalık sıkıntıları, hastalıkları son nefesine kadar olacaktır.
Sıkıntıya düştüğünde çare Allah'tadır.

Allah'a sığınan kişinin içinde bir huzur bir sakinlik oluşur.

Nisâ Sûresi 45: "Ve kefâ billâhi veliyyen ve kefâ bi Allâh nasîrâ."

Meâli: "Dost olarak Allah kâfidir ve yardımcı olarak Allah kâfidir."

Nisâ Sûresi 70: "Zâlikel fadlu min allâh ve kefâ bi Allâh alîmâ."

Meâli: "İşte bu Allah'ın lütûflarıdır. İlmin sahibi olan Allah, hakikatleri anlamak için kâfidir."

"El Kâfi" esmâsı gönlünde tecelli eden kimseler:

Her sıkıntıda, her karamsarlıkta, sıkıntıların bitmesinde, karamsarlıkların geçmesinde, Allah'ın yeterli olduğunu hissederler.

Başlarına bir şey gelse, isyan etmezler, bir tevekkül içinde olurlar.

Asılsız bilgilere, hürafelere karşı Allah'ın ilminin yeterli olduğunu bilirler.

Allah'ı dost edinirler, yardımı ondan beklerler, Allah'ın lütûflarının yeterli olduğunu bilip, ona göre hareket ederler.

Bedenlerine ihtiyaç olan şeyleri, belli bir ölçüde, yeterli miktara göre alıp, beslenirler.

“El Kâfi” esmâsı çekmek;

“Allah’ım sana sığındım, kâfi olan sensin.”

“Sıkıntılarıma, ihtiyaçlarıma çare olan sensin.”

“Senden beklerim, sana tevekkül ederim, sana teslim olurum, “El Kâfi” esmânla beklentilerime çare ol ya Râbbim”

“Bizi sen var ettin, bize ancak sen yetensin, çaresizliğimize çare olan sensin, ilminle hakikatleri gösteren sensin, gönlümüzü mutmain eden sensin” gibi dualar içinde olmaktır.

Kişi, içsel bir daralmaya girdiğinde, bu esmâyı hatırlamalıdır.

Dünyalık ya da mânevi alanda bir sıkıntıya girdiğinde Allah’ın her sıkıntıyı çözmede kâfi olduğunu hep hatırlamalıdır.

EL KÂŞİF

Kaşif كَاشِفًا **Açan, açıklayan, keşfeden, enfûstan âfâka çıkaran**

Kâşif, keşf, keşşâf, mükâşefe aynı kelime kökünden gelir.

Kâşif, Keşf: Açan, gideren, kaldıran, ortaya çıkaran, meydana çıkaran, çözen, gibi benzer anlamlara gelir.

Mükâşefe kelimesi de buradan gelir.

Mükâşefe: İki şey arasındaki perdeyi kaldırmak, iki şeyin açığa çıkması, görünmesi demektir.

Allah kendine ait olan sırları, "El Kâşif" esmâsıyla ortaya çıkarır.

Levh-i mâhfuza olan nice sırlar, Allah'ın "El Kâşif" esmâsıyla bir bir ortaya çıkar.

Aynı zamanda kişi, bir ilmi arayışa girse, ilmi bir sorgulaması olsa, Allah "El Kâşif" esmâsıyla sorularına cevap bulur, müşkillerini giderir.

"Kâşif-Keşf" kelimesi; Yûnus Sûresi 107- Zümer Sûresi 38- Neml Sûresi 62- Kâf Sûresi 22. âyetlerde geçer.

Yûnus Sûresi 107: "Ve in yemseskallâhu bidurrin fe lâ kâşife lehu illâ hûve."

Meâli: "Eğer sana Allah hakkında bir müşkül gelirse, artık O'ndan başka O'nun hakikatini ortaya koyacak yoktur."

Zümer Sûresi 38: "Eğer onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan, elbette Allah, derler. De ki: Öyle ise gösterin bana, Allah'ı bırakıp ta tapındığınız şeyler neyi yaratmış? Eğer ben, Allah'ın irade sıfatını anlamada bir sıkıntıya düşsem, onlar bu sıkıntıyı kaldıRâbilirler mi? Ya da onun rahmetini istesem, o rahmete engel olabilirler mi? De ki: Allah bana yeter. Her şeyiyle O'na teslim olanlar tevekkül edenlerdir."

Neml Sûresi 62: "Ve yekşifus sûe." "Kötülüğü giderir."

En'âm Sûresi 17: "Ve in yemseskellâhu bi durrin fe lâ kâşife lehu illâ huve ve in yemseske bi hayrın fe huve alâ kulli şeyin kadîr."

Meâli: "Eğer Allah hakkında sana bir müşkil gelmişse, artık onu O'ndan başkası gideremez. Eğer sana bir hayr gelmişse, o da O'ndan'dır. İşte O bütün her şeydeki kudrettir."

Kâf Sûresi 22: “Fe keşef na” “Açtık, ortaya çıkardık.”

El Kâşif esmâsı, varlığın sırlarının açığa çıkma boyutudur.

İlimle ilgilenen kişiler de, varlığın derinliğine bakarlar ve birçok şeyi keşfederler.

Keşfettikleri sırlar, Allah’a ait olan hakikatlerdir.

Allah, kâşif esmâsıyla sırların kapılarını kullarına açar.

Keşfetmek; varlığın özünde var olan, daha önce bilinmeyen hakikatleri ortaya çıkarmak demektir.

Şöyle düşünebiliriz; bir tohumun içinden bilinmeyen boyuttan ağacı açığa çıkaran, ağacın kâşifi Allah’tır.

İşte, “El Kâşif” esmâsı, bilinmeyen, görünmeyen âlemden sırların bir bir ortaya çıkış boyutudur.

“El Kâşif” esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Meraklı, sorgulayan, araştıran, düşünen, gözlemleyen, anlamaya çalışan kimselerdir.

Onlar ulvî boyutlarla bağ kuran kimselerdir.

İlmi arayışı yüksek olan kimselerdir.

Onlar hangi alanda olurlarsa olsunlar, yeni yeni şeyler keşfederler.

Yaratılışın sırlarını arayanlardır, Allah hakikatine eren kimselerdir.

Ârif, Kâmil, Ebrar, Mukarrebin, Firaset sahibi kimselerdir.

“El Kâşif” esmâsı çekmek; varlığın sırlarını keşfetmek arzusudur.

Allah hakikatine ermek arzudur.

İlimde yeni yeni keşifler yapmak isteğidir.

EL TAYYİB

Tayyib **طَّيِّبَاتِ** **Tüm güzellikleri sunan, temiz olan, hoş, rahatlık veren**

Tayyib" t-y-b" kelimesinden gelir.

Tayyib; tertemiz olan, berrak olan, hoş olan, güzel olan, zararsız olan gibi anlamlara gelir.

Allah cümle varlıktan tüm güzelliklerini sunar.

Allah, "El Tayyib" esmâsıyla, lütûflarından sonsuz güzelliklerini sunar.

Hûrafeleri insanoğlu üretir, Allah ise ilmin derinliklerinde tüm güzel şeyleri kullarına bahşeder.

El Tayyib kelimesi; A'râf Sûresi 32- 58-157-160, Nisâ Sûresi 2-43, Mâide Sûresi 4-5-6-87-88-100, Sebe Sûresi 15, Bakara Sûresi 57-168-172-267 ve birçok âyette geçer.

Mâide Sûresi 2: "Yeselûneke mâ zâ uhılle lehum kul uhılle lekumut tayyibâtu."

Meâli: "Kendilerine neyin helal olduğunu sana sorarlar. De ki: Temiz, zararsız olan şeyler sizlere helaldir. "

Mâide Sûresi 100: "Kul lâ yestevîl habîsu ve el tayyib."

Meâli: "De ki: Kötü zararlı olanla, faydalı temiz olan bir olmaz."

İsrâ Sûresi 70: "Ve razaknâhum minet tayyibâti."

Meâli: "Tertemiz rızıklar sunduk."

Allah "El Tayyib" esmâsıyla her varlığı en güzel bir şekilde şekillendirdi, sûretlendirdi.

Gönül erleri, gönüllerini, varlıktaki güzelliklere döndürürler.
Nereye bakarlarsa baksınlar; varlığın oluşumundan gelişimine ve yaşam süreci boyunca güzelliklerle sarılı olduğunu bilirler.

Varlığın özü, Allah'ın tecellileriyle doludur, Allah'ın tecellileri birbirinden güzel güzelliklerle doludur.

Görebilene, duyabilene, bir çiçekte de, öten bir kuşun sesinde de muhteşem güzellikler vardır.
Allah'ın güzellikleriyle buluşan kimseler, erdemli, ahlaklı, üretken kimselerdir.

Allah'ın insana bahşettiği güzel duygulardan biri aşktır.
Âşık olan hep güzel bakar, güzel görür, güzelle konuşur.

Allah, tayyib olandır, yâni güzel olan Allah'tır, her varlıktan güzelliğini ifşa eder.

Hazreti Muhammed'in şu sözü çok hoştur: "Allah tayyibdir, ancak tayyib olan hayrı kabul eder" (Müslim, "Zekât", 64; Tirmizî, "Tefsîr", 3)

Allah'ın güzelliklerini insanoğlu kirletmemelidir.
Allah insana akıl bahşetmiştir, o aklını hürfalerle kirletmemelidir, hep ilim üzere düşünmelidir.

Allah insana gönül bahşetmiştir, gönlünde nefret, kin, kavga taşımamalıdır ve gönlünü kirletmemelidir.
Gönlünü tertemiz eylemeli, sevgi, heyecan, edep, irfan taşımalıdır.

Allah insana nefes vermiştir, o nefesi kirletmemelidir, o nefesi rahmet üzere kullanmalıdır.

Kendi aslını bilmek isteyen bir talebe, kâmil bir kişiye varır.

Ve der ki: "Efendim! Ben kimim, aslım nedir, nereden geldim, nereye gidiyorum, bu kâinat nedir, Allah nedir, Allah var mıdır, bunun gibi hakikatleri nasıl öğrenebilirim."

Kâmil kişi der ki: "Önce nefesini temizle. Bil ki hakikat yolculuğu temiz nefesle yapılır."

Talebe der ki: "Efendim benim nefesim kirli midir?"

Evlat! Eğer dedikodu yapıp, birilerini çekiştiriyorsan,
Kötü sözler ediyorsan,
İçinde kin, nefret, öfke, hiddet, kavga varsa,
Birilerini övüp, birilerine sövüyorsan,
Birilerinin hakkını yiyorsan,
Çalıp çırpıyorsan,
Birilerine çıkar amaçlı yaklaşıyorsan,
Kişilere şehvani duygu ile bakıyorsan,
Birileriyle alay ediyorsan,
Birilerini küçük görüyorsan, kendini büyük görüyorsan, bu gibi duygular, eylemler içindeysen nefesin kirlidir evlat.
Nefesin kirliyse, bunları yapma ve nefesini temizle.
Bil ki yol temiz nefesli olana açılır.
Kirli nefesle kapı açılmaz.

Talebe der ki: “Evet efendim, anladım ki benim nefesim kirlidir. Bunları yapmayacağım ve nefesimi temizlemeye çalışacağım.”

Evet evlat!
Aldığın hava, sana tertemiz sunulmakta, sen soluduğun nefesi tertemiz almaktasın.
Fakat nefesini verirken; içindeki tüm kötü hâli, duyguyu, düşünceyi, nefesinle dışarı vermektesin.
Verdiğin kirli nefesle bil ki ortama kötülük tohumları ekmektesin.
Çevrende olan kötülüklerin hepsi verdiğin nefesteki akışta gizlidir.
Nefesini temizlersen, gönlün temizlenir.
Gönlün temizlenirse, kendi vücûdunun hakikatleri sana açılır.
Bil ki yol da sensin, yolcuda sensin.
Ve bil ki yol temiz nefesle gidilir.
Kendi enfûsuna atacağın her gönül adımı, temiz nefesle atılır.
Evet evlat, nefesin sırrına varırsan kendi aslına erersin.
Unutma ki yol da sensin yolcu da sensin, yol temiz nefesle gidilir.

Evet. Hakikat yolculuğu temiz nefesle yapılır.

Yol nefesle açılır.
Yol temiz nefesle gidilir.

Nisâ Sûresi 43: “Fe teyemmemû saîden tayyiben femsehû bi vucûhikum.”

Meâli: “O tertemiz huzur veren mutluluğa ulaşın. Bundan böyle siz yüzünüzü hep temiz halde tutun.”

Allah’ın güzelliğinde, huzur vardır, mutluluk vardır, sevinç vardır.
Allah’ın güzelliğiyle yüzler güler, gönüller huşu içindedir.

Yüzünde tebessüm olan, güzelliği hissettiren kimsenin verdiği duygular ile, yüzü asık olan, karamsarlık veren, tedirginlik hissettiren kimsenin verdiği duygular, hiç bir olabilir mi?

Allah’ın “El Tayyib” esmâsı, varlıktaki tüm güzelliklerin ortak adıdır.

Her kuşun farklı farklı ötüşü, farklı farklı renkleri, farklı farklı şekilleri birbirinden güzeldir.
Bu bitkiler için de, çiçekler için de, insanlar için de böyledir.

Bir suyun bile muhteşem bir güzelliği vardır.
İnsan bir denize gittiğinde o muhteşem suyu seyretmekten kendini alamaz.
Bir bardak suyu içtiğinde bile, bedeninde oluşan muhteşem güzel hissi kelimelerle anlatamaz.

Dünyaya gelen bir bebeği, seyredip de içinde güzel şeyler geçmeyen kimse var mıdır?
Doğayı seyreden bir insanın içinde, güzel duygular oluşmaz mı?

Neden hafta sonu gelsin, doğaya gidelim, akan nehirleri görelim, öten kuşları dinleyelim, bir ağacın gölgesinde oturalım hissi vardır içimizde?

Çünkü her vücud, Allah'ın güzelliklerine akar hep.
İnsanın vücûdunu, güzel olan, güzelce oluşturmuştur ve insan o güzele koşar.

Allah güzeldir, her varlıktan onun güzelliği yansır.
Gönlü temiz olan, bu güzelliklerle iç içedir.

Her insan, Allah'ın "El Tayyib" esmâsından şekillenip gelmiştir.
Her organın kendine göre güzellikleri vardır.
İnsandaki gözler birbirinden güzeldir ve en güzel bir şekilde oluşturulmuştur.

Gönlünde "El Tayyib" esmâsı tecelli eden kimseler:

Her varlığa güzel bakarlar, her varlıktaki güzellikleri görürler.
Onların davranışları güzeldir, çevre ilişkileri güzeldir.
Onların dillerinden hep güzel sözler akar, düşüncelerinden hep güzel şeyler geçer.
Onlar, çevresinde olan olumsuzlukları, olumluya çevirirler.
Sıkıntısı olan kimselere güzel şeyler hissettirirler.
Onlar güzel kimselerdir.
Onlar, Hazreti Muhammed'in evlatlarıdır.

"El Tayyib" esmâsı çekmek:

Allah'ın güzelliklerine kavuşmayı dilemektir.
Gönlünün güzel hisler içinde olmasını arzu etmektir.

"Allah'ım! Gönlümü güzel duygularla zenginleştir, güzel şeyler yapmamı nasip eyle, çevreme güzel davranmamı, güzelce hizmet etmemi nasip eyle, gönlümü hep senin güzelliklerinle meşgul et ya Râbbi" duasıdır.

EL NÂSIR

Nâsır نَصِير **Yardımcı olan, kuluna her an yardım eden**

Nâsır kelimesi,“N-s-r” kelime kökünden gelir.
Nâsır, nasr, nusret, nasara, ensar, nasrani, nasri aynı kökten gelen kelimelerdir.

Nâsır; yardım eden, koruyan, rahatlatan, yol açan, destekleyen, sıkıntıdan kurtaran, başarıya ulaştıran, gayret ettiren, gibi benzer anlamlara gelir.

“Nasrullah”; yardım Allah’tandır demektir.

Kur’ân'da kırka yakın âyette geçer.

Saffat Sûresi 116: “Ve nasar nâ hum” Onlar bizde yardım buldular.”

Nisâ Sûresi 45: “Ve kefâ billâhi nasîrâ” “ Allah yardım etmede kâfidir.”

Allah’ın yardımını en güzel bir biçimde, vücûdlarımızda görebiliriz.

Her hücrenin çalışmasını da, nefes alıp vermemizi de, sindirim, boşaltım, uyku, kan dolaşımı, gibi vücûd aktivitelerini yapan Allah’tır.

Bir yemek yediğimizde, su içtiğimizde bunların vücûddaki sindirimi ve boşaltımı Allah’ın en güzel yardımıdır.

Bir kişi, ilmi bir arayışa düştüğünde, ilmiyle kişiye yardım eden Allah’tır.

Allah’ın yardımı tüm varlıkta kendini gösterir.

Kişi asılsız bilgilerle oyalandığında, ilmi olarak Allah’ın yardımına kendini kapatmış olur.

Ama gafletini anlayıp döndüğünde, yardım kapılarının açık olduğunu görür.

Kişi, öfke, kin, kavga içinde kaldığında Allah’ın rahmetine kendini kapatmış olur.

Ama bu hallerden döndüğünde, yine de Allah’ın rahmetiyle kuluna yardımcı olduğunu görür.

Kişi Allah’ın yardımını çok iyi anlamalıdır.

Kendi şeytani hallerinde kalarak, o hallere esir olarak, Allah’ın yardımına kendini kapatmamalıdır.

Nisâ Sûresi 123: "Leyse bi emâniyyikum ve lâ emâniyyi ehlil kitâb men yamel sûen yucze bihî ve lâ yecid lehu min dûnillâhi veliyyen ve lâ nasîrâ."

Meâli: "Siz yanlış, asılsız düşünceler içinde olmayın. Aktarılan söylentilerde kalanlar gibi, yanlış, asılsız düşüncelerde kalmayın. Kim kötülük yaparsa onun karşılığını bulur ve yine de ona Allah'tan başka dost olmaz ve yardımcı da yoktur."

Âyette belirtildiği gibi Allah'ın yardımında kesinti yoktur ve Allah'ın yardım kapıları her an açıktır.

Kişi, Allah'ın "El Nâsır" esmâsını, her nefes alıp verdiğinde hissetmelidir.

Her an kâlbinin atışında hissetmelidir.

Allah'ın yardımı sonsuzdur.

Allah'ın yardımı kapılar açar, huzur verir, ilmi keşifler yaptırır ve çevresine hizmet ettirir.

Kur'ân'da Nasr Sûresi vardır.

Nasr Sûresi: "İzâ câe nasrullâhi vel feth ve reeyten nâse yedhulûne fî dînillâhi efvâcâ. Fe sebbih bi hamdi Râbbike vestagfir hu, innehu kâne tevvâbâ."

Meâli: "Allah'ın yardımının ne olduğunu anlamak ve insanın kendini keşfetmesi için hakikatler sunulduğunda; insanları görürsün ki, Allah'ın dini hakkında hakikatleri anlamak için topluluklar halinde gelirler. Artık tüm tecellilerinin sahibini, varlıktaki tüm sıfatların sahibini, seni vücûdlandıranı anla ve O'nun mağfiretine ulaş. Muhakkak ki O, düştükleri fena halleri anlayıp dönenlere mağfiret edendir."

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki, Allah kuluna her alanda, her an yardım ediyor.

Havasıyla, suyuyla, toprağıyla, ateşiyle, insan her an Allah'ın yardımını buluyor.

Ve Allah insanlara, birbirlerine yardımcı olmalarını bildiriyor.

İyiliklerde yardımcı olmalarını, ama kötülüklerde asla yardımcı olmamalarını bildiriyor.

Âl-i İmrân Sûresi 104. âyet bu hakikate işaret ediyor:

"Emri bi'l-maruf nehyi ani'l-münker" "İyi şeylere kapı açanlar, kötülüklere engel olanlar."

İnsanın insana yardımı, hayırlı olan şeyler için olmalıdır, zulümde yardımlaşma olmaz.

Allah Kur'ân'da "Hayırlı şeyler için koşun" diye bildirir.

Kötü olan şeyler için yardımlaşmayın diye bildirir.

"El Nâsır" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Allah'ın yardımını hiçbir zaman unutmazlar.

Onlar bilirler ki; Allah kuluna her an yardımcı olandır, her varlık Allah'ın yardımıyla yaşam bulur, Allah'ın yardımı olmadan insan nefes bile alamaz.

Onlar çevrelerine hep yardımcı olanlardır, sıkıntısı olan kişilere yardım için koşanlardır.

Onlar dünyanın neresinde olursa olsun, ihtiyacı olan insana yardım etmek için bir gayrete düşerler.

Aç bir kimse, susuz bir kimse görseler, onlara yardım için koşarlar.

İlim öğrenmek isteyene yol gösterirler.

Onlar hiç bir beklentiye girmeden yardım ederler.

Nasıl ki Allah kuluna karşılıksız yardımını sunuyorsa, bunu hisseden kimseler, çevresinde olan varlığa ve insanlara, karşılıksız koşarlar.

"El Nâsır" esmâsı çekmek:

Allah'ın yardımını hikmetleriyle anlamak istemektir.

Allah'ın yardımına, şükretmeyi unutmamayı istemektir.

Çevresindeki ihtiyacı olanlara, cânı gönülden, hiçbir beklenti olmadan koşmayı istemektir.

Sıkıntısı olanın yüzünü güldürebilmek, yardımın en güzel karşılığıdır.

Bir kişinin bir kişiye yardım için koşması, o koşanın gönlünde cennet kapılarının açılmasına vesile olur.

Yardım için gidilen kişinin gönlünde ise, Allah'ın rahmet kapılarının açılmasına vesile olur.

EL ÂHSEN- EL HÜSNÂ

Âhsen	**أَحْسَنَ**	**Hasenatın sahibi, tüm güzellikleri sunan**
Hüsnâ sahibi	**حسنة**	**Güzellikleri veren, güzelliklerin sahibi, hasenat**

Âhsen, Hasan, Hüseyin, hasenat, hüsn, hüsniyet, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Âhsen kelimesi Kur'ân'da, elliye yakın âyette geçer.

Âhsen, âyette de belirtildiği gibi, tüm makamlarda olan güzelliklerin adıdır.

İnsanın "Âhsen-i Takvîm" üzere yaratılması, tüm makamların güzellikleri üzere yaratılmasıdır.

Allah ait olan tüm makamlar, insanın vücûd boyutunda vardır.

Bunlar nedir dersek; zikir, fiil, sıfat, zât, rûh, nûr, âmâ boyutlarıdır.

İnsan vücûdunda, tüm bu boyutların karşılığı vardır.

İnsan tüm boyutlardan süzülerek gelmiştir, her boyutun mânâsını taşıyıp gelmiştir.

İnsan vücûdunda, zikir boyutunun güzelliği; vücûdunun ses, tını, frekans, boyutudur, bu boyutla vücûd hiç durmadan bir titreşim içindedir.

İnsan vücûdunda, fiil boyutunun güzelliği, vücûdda her an olan işleyiştir, bu işleyişe hücreler, dokular, organlar çalışır.

İnsan vücûdunda, Zât boyutunun güzelliği, bedeni tutan vücûd boyutudur.

Tüm bedenleri tutan tek vücûd vardır, o da Zâtı mutlak olan Allah'ın vücûdudur.

Görünen bedenlere Allah'ın vücûdu denmez, tüm bedenleri tutan tek vücûd Allah'ın vücûdudur.

İşte tüm bedenlerden, vücûd güzelliğini aşikâr eyleyen Allah'tır.

Rûh boyutunun güzelliği, üflenen rûh boyutudur.

Nûr boyutunun güzelliği, nûr üzere olan nûr boyutudur, rûh boyutunun geldiği boyuttur.

İşte, İnsanın "Âhsen-i Takvîm" üzere yaratılması, tüm bu boyutların güzelliklerini taşır bir halde yaratılmasıdır.

Âhsen'in Hasan ve Hüseyin boyutları vardır.

Hüseyin boyutu, sıfatlara ait güzellikler boyutudur.

Hasan boyutu, Zâta ait olan güzellik boyutudur.

Hasan vâhdet güzelliğidir.

Hüseyin kesret güzelliğidir.

Yâni Hasan Hakk boyutunun güzelliğidir.

Hüseyin Halk boyutunun güzelliğidir.

Tîn Sûresi 4: "Lekad halaknel insâne fî ahseni takvîm."

Meâli: "İnsanı Âhsen-i Takvîm üzere halk ettik."

İnsan Âhsen-i Takvîm üzere halk edildi. İnsan tüm mahlûkâtın cem boyutudur.

Tüm mahlûkâtın değerleri insanda vardır.

Kur'ân'ı incelediğimiz zaman görüyoruz ki, Allah hasenat sahibidir, tüm hasenatlar ondan gelir ve tüm hasenatlarını insana bahşetmiştir.

Mâide Sûresi 50: "Âhsenu min Allâh" "Hasenat Allah'tandır."

"El Âhsen" esmâsı gönüllerinde tecelli edenler; İnsan-ı Kâmil olanlardır.

Onlar "Âhsen-i Takvîm" boyutlarının tüm mânâlarına ermişlerdir.

İnsanın bir beden olarak dünyaya gelişi vardır, bir de gönül boyutundan doğuşu vardır.

İşte gönül boyutundan doğuşu, İnsan-ı Kâmil oluşudur.

Hasan ve Hüseyin olabilmek, gönül doğuşudur.

Allah'ın insandaki boyası, İnsan-ı Kâmil boyutudur, bu boyut Allah'a ait olan tüm makamları yansıtır.

Bakara Sûresi 138: "Sıbgata allâh ve men ahsenu minallâhi sıbgaten ve nahnu lehu âbidûn."

Meâli: "Allah'ın boyası. Kim en güzel bir şekilde Allah'ın boyası ile boyanırsa, biz onun kuluyuz, der."

“Onun kuluyuz”dan maksat, Allah’ın kulu olduğunun şuuruna ulaşmaktır.

Kulluk makamına ermenin sırrı, âyette de belirtildiği gibi “Âhsen” sırrıdır.

Nisâ Sûresi 79: “Mâ esâbeke min hasenetin fe minallâh ve mâ esâbeke min seyyietin fe min nefsike ve erselnâke lin nâsi resûlâ ve kefâ billâhi şehîdâ.”

Mêali: “Size isabet eden hayır Allah’tandır ve size isabet eden kötülükler ise kendinizdendir. Sen insanlara hakikatlerimizi göstermek, anlatmak için açığa çıktın ve sana her an her yerde hazır olan Allah yeter. “

Bu âyette işaret edilen hakikat; hasenatları Allah’tan bilmeliyiz.

Kötülükleri ise kendimizden bilmeliyiz.

Toplumda hep, kötülük de iyilik de Allah'tan gelir diye söylenir.

Hayır şer, Allah’tan denir.

İmanın şartlarında böyle bir şey yoktur, orada sadece kader Allah’tandır vardır.

Kader; hayır şer Allah’tan diye çevrilemez.

Kader varlığın varoluş ve işleyişindeki ölçülerdir.

Kur’ân’ı dikkatlice incelediğimizde, “Allah zerre kadar kötülük vermez” âyetleri vardır.

Nisâ Sûresi 40: “İnnallâhe lâ yazlimu miskâle zerreh.”
Meâli: “Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük vermez.”

Mü'min Sûresi 31: Ve ma âllâhu yurîdu zulmen lil ibâd.”
Meâli: “Allah kulları için kötülüğü irade eden değildir.”

İşte, “El Âhsen” esmâsı; tüm makamlarda olan mânâsal güzellikler boyutudur.

Tüm varlık o güzelliklerin tecellisidir.

“El Âhsen” esmâsı çekmek:

Âhsen-i Takvîm üzere halk edilişin sırrına ermek arzusudur.

Allah’ın hasenatlarını idrâk edebilme isteğidir.

Hasan, Hüseyin, makamlarını görme arzusudur.

EL KÂTİB

Kâtib كاتب Vücûdlara hakikatleri yazan, her varlığa sırlarını satır satır yazan, Dna'da yazılımı gerçekleştiren, beyinlere bilgileri yazan, şahitlendiren

Kâtib, yazan demektir.

Kitâb, kâtib'in yazdığı levhalar demektir.

Kâtib, kitap, mektup, kutub, kütüphane aynı kökten gelen kelimelerdir.

Her varlık bir kitaptır, o kitabın içinde satır satır sonsuz sayfalar vardır, o sayfalara yazan kâtib'dir.

"El Kâtib" esmâsı, varlığın özünde olan yazılımını yapan demektir.

El Kâtib esmâsı insanı hayretten hayrete sürükleyen bir esmâdır.

İnsan bu esmâyı incelerken bir hayranlığa, mânevi sarhoşluğa düşüyor.

Allah'ın "El Kâtib" esmâsı, tüm varlığın, tüm Evren'in açığa çıkmadan önceki, yazılım boyutudur.

İşte bu muhteşem yazılımı yapan "El Kâtib" esmâsıdır.

Her bir varlık, ayrı ayrı bir kitaptır, o kitaplara yazan "Kâtib"tir.

Bir varlığın açığa çıkması, özde olan bir yazılımın tecelli etmesiyle olur.

Nasıl ki tohumun özünde olan yazılımdan ağaç açığa çıkıyorsa, bu Evren ve tüm varlık açığa çıkmadan önce, bir yazılım boyutunda yazılı bir haldeydi.

İnsan, sperm ve yumurtadaki yazılımın birleşimiyle şekillenip dünyaya geldi.

Ve insan yaşamı boyunca, hücrelerine ve beyninin hücrelerine yazılım yapılmaktadır.

Gördüğümüz, duyduğumuz, okuduğumuz, yaşadığımız tüm olumlu olumsuz olaylar hep beynimize Allah'ın kâtip esmâsıyla yazılmaktadır.

Beynimize yapılan yazılımın hızı, bilim insanlarının araştırmalarına göre saniyenin milyonda biri hızıyla gerçekleşmektedir.

Duygularımız, düşüncelerimiz, hem yazılımdan çıkmaktadır, hem de yeni yeni yazılım yapmaktadır.

Evren'in ve tüm varlığın, açığa çıkmadan önceki yazılım programı olan, Levh-i Mahfûz boyutu da "El Kâtib" esmâsının yazılımıdır.

İnfitâr Sûresi 11: "Kâtib."

Zuhruf Sûresi 19: "Kâtib setuktebu."

Zuhruf Sûresi 80: "Kâtib yektubûn"

Yâ-Sîn Sûresi 12: "Kâtib nektubu."

Yâ-Sîn Sûresi 12: "İnnâ nahnu nuhyil mevtâ ve nektubu mâ kaddemû ve âsârehum ve kulle şeyin ahsaynâhu fî imâmin mubîn."

Meâli: "Muhakkak ki Biz nutfeden hayat vereniz. Nutfede ne yazılı ise aşama aşama ortaya çıkar ve onlar izler bırakır. Bütün her şeyi gelecekte yol göstermek için apaçık kaydederiz."

Âyette belirtildiği gibi, bir nutfede ne yazılı ise, o yazılımdan yazılı olan açığa çıkar.

Tüm varlık bir yazılımdan açığa çıkmıştır.

O nutfede yazılımın oluşumu, Allah'ın "El Kâtib" esmâsı boyutudur.

İnsan beynini de her an yazılım yapılmaktadır.

İnsan beyni onda olan yazılımlarla, kişinin duygu, düşünce ve davranışlarını düzenler.

İnfitâr Sûresi 11: "Kirâmen kâtibîn."

Meâli: "Beyinlerinizde kaydedici bir sistem vardır."

Kirâmen : Onurlu, saygın, şerefli, üstün, değerli, kerem sahibi,

Kâtibîne : Yazıcı, kâtip, kaydedici, beyinlerde kaydedici sistem,

Vücûdumuzda olan hücrelerimizde çok sayıda Dna vardır.
Vücûdumuzun şekillenmesi, Dna'da olan yazılımın sayesindedir.
Ve her an Dna'mıza yeni yeni yazılımlar atılmaktadır.

Nasıl ki bizler 29 harfle bir şeyler yazıyorsak, Dna'mıza her şey 4 harfle yazılır.
Dna'da ki bu 4 harf: " A = adenin, T = timin, G = guanin C = sitozin" dir.
Bu 4 harf, 2 iplikcik üzerine yazılır.

4 harf, kendi içinde farklı birleşimler yaparak sonsuz yazılıma dönüşür.
2 iplikçik, 2 sayfadır, bu iki sayfa sonsuz sayfalara dönüşür.

4 harf, iki sayfaya sonsuz bilgiler yazar.
Ve yazılı olan boyuttan da, canlıların bedenleri şekillenir.
Ve her canlının yaşamı boyunca, bedenine yeni yeni yazılımlar atılır.

Dna insanın genetik kodudur.
Bu kodun oluşumu Allah'ın "El Kâtib" esmâsının boyutudur.

Bu alandan "Genetik" bilimi ortaya çıkmıştır.
Genetik bilimi yeni yeni keşiflerle, birçok gerçeği ortaya çıkarmaktadır.

Evren ve Evren'deki tüm görünen görünmeyen varlıklar, Levh-i Mâhfuz'da yazılı olan bir sistemde yazılım olarak vardır.
Oradaki yazılımdan, sûretler yazılımına dönerek varlık şekillenir.

Burûc Sûresi 22: "Fî levhın mahfûz."
Meâli: "Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhâfaza edilmiştir."

Levha: Sayfa, yazılı olan, levha, üzerinde ilmin yazılı olduğu levhalar
Mahfûz: Muhâfaza edilen, saklanan, korunan, içindeki taşıdığı değeri hiç eksiltmeden ya da arttırmadan koruyan, koruyup aktaran,

Levh-i Mahfûz: Muhâfaza edilen levha, korunan sayfalar, korunan değerler, saklanan bilgiler, ilahi kalemle yazılmış korunan ulvî sayfalar,

Anlıyoruz ki Levh-i Mahfûz; muhâfaza edilen levhalar, korunan bilgiler, varlık kitabının içinde satır satır yazılı olan ilâhi bilgiler boyutudur.

Levh-i Mahfûz, tüm kâinatın varoluş bilgilerinin satır satır yazıldığı sistemin korunma adıdır.
İşte Evren ve varlıklar açığa çıkmadan önce bir yazılım boyutunda, yazılım olarak var idiler.
O yazılımın oluşması Allah'ın "El Kâtib" esmâsı boyutudur.

Bir varlığa ya da tüm Evren'e ait varoluş ile ilgili bilgilerin yazılı olduğu ve korunduğu sistem, Levh-i Mahfûz boyutudur.
Levh-i Mahfûz boyutuna yazılımı yapılması da "El Kâtib" esmâsı boyutudur.

Rûh sisteminde, beşeri sisteme ait olan Levh-i Mahfûz vardır.
Rûh boyutunun Levh-i Mahfûzunda beşeri varlığın açığa çıkmadan önceki bilgileri satır satır yazılıdır.
Nûr boyutunun Levh-i Mahfûzunda ise rûh boyutuna ait olan yazılım vardır.

Bir tohum düşünelim:
O tohumunun içinde, ağaca ait olan tüm bilgileri yazılıdır.
O tohumda; filiz, dal, yaprak, çiçek, meyve satır satır yazılıdır.
Hatta yaprak sayısı, meyve sayısı, ağacının büyüklüğü ve ağaca ait olan her şey satır satır yazılıdır.
Yâni, tohumda ağaca ait olan bilgiler yazılıdır ve muhâfaza edilmiştir.

Peki, bu yazılar oraya nasıl yazılmıştır.
İnsanın hayrete düşmemesi mümkün değildir, bu hayret hayranlığa dönüşür, hayranlık sarhoşluğa dönüşür.

Allah'ın "El Kâtib" esmâsı, yazılımı yapan boyuttur.

Evren o yazılımdan açığa çıkmıştır ve her şey her an yazılmaktadır.
Bir bebek, anne baba Dna'sından gelen yazılımla bedenleşir ve doğar.

Aynı bebeğin, çocukluktan gençliğe, gençlikten yaşlılığa kadar, yaşamı boyunca bir ömür, kendi bedenine yeni yeni yazılımlar atılır.

Tüm varlık bir yazılımdan açığa çıkar ve yaşamı boyunca ona yazılımlar atılır.

Allah'ın "El Kâtip" esmâsının boyutuyla bağ kurmak, oradaki yazılımı okuyabilmek ve yazılışı görebilmek, sırlar dünyasının en derin boyutudur.
Sadece hayranlık ve hayret duyguları vardır.

Genetik bilimi, bedensel boyutta olan yazılımları okuyabilme bilimidir.
Bu bilimle bazı hastalıkların, ortaya çıkmadan önce, yazılımın boyutunda okunup, engellenmesi mümkündür.

Dna'da tüm oluşacak hastalıklar yazılıdır.
Bunlar okunup temizlenebilir.
Bilimin gelişmesi birçok keşfi de ortaya çıkaracaktır.

Varlığın beşeri yazılımı ve ulvî boyutunun yazılımı vardır.
Bu yazılımlar "Nûn" ve "Kâlem" boyutuyla olur.

"El Kâtib" esmâsı, "Nûn" ve "Kâlem" esmâsı boyutuyla yazılımını yapar.

Kalem Sûresi 1: "Nûn ve el kalemi ve mâ yesturûn."

Meâli: "Nûn ve kalem ve tüm varlıktaki satır satır yazılan şeylere."

Ahzâb Sûresi 6: "Mü'minler için her varlık Allah'ın bir kitabıdır. Hakikatlerin arayışında olanlara, onların hakikatleri bilmeleri için dostluğunuzu eksik etmeyin. İşte bu kâinat kitabının içinde hakikatler satır satır yazılıdır."

Mü'min, kâtibin yazdığı kitaptan okur, kâtib Allah'tır, onun yazdığı kitaplar varlığın içsel yazılımlarıdır.

Şehadet, varlığın özünden okumaktır, varlığın özüne şahit olmaktır.

Kulların yazdığı kitaplardan ve duyulan konuşmalardan şahitlik gerçekleşmez.

Şahitlik ancak ve ancak, varlığın yazılı sisteminden okumakla olur.

Âyette şahit olmadan konuşulmaması gerektiği bildirilir.

Hurafelerin, asılsız şeylerin sistemde yazılı olmadığı bildirilir.

Zuhruf Sûresi 19: "E şehidû halka hum setuktebu."

Meâli: "Onlar kâtibin yazdığı yazılımdan varoluşa şahit oldular mı?"

Kulların yazdığı kitaplarda hatalar olabilir.

Allah'ın yazdığı varlık kitabında hakikatlerde şüphe yoktur, bunu âyet çok güzel açıklar.

Bakara Sûresi 2: "Zâlikel kitâbu lâ reybe fîhi huden lil muttekîn."

Meâli: "İşte bu kâinat bir kitaptır. Onun içindeki hakikatlerde şüphe yoktur. Fenalardan sakınıp hakikatleri arayanlar için hakikatlere yol göstericidir."

Allah'ın "El Kâtib" esmâsının insanda yansıdığı boyutu, insanın da bir şeyler yazmasıdır, kitaplar oluşturmasıdır.

"El Kâtib" esması gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Şahit olmaya kapı açmışlardır.

Onlar kâtib'in nasıl yazdığına şahit olanlardır.

Onlar hep varlığın özünden okurlar, kâtib olanın yazılımı olan varlık kitabından hakikatleri anlamaya çalışırlar.

Kişilerden duyduğu sözlere, okudukları kitaplara sadece bilgi olarak bakarlar, asla doğru ya da yanlış demezler.

Çünkü onlar doğruyu, varlığın yazılımında ararlar.

Beyinlere kodlama üstadlarıdır.

Hep ilmi, düşünmeyi, araştırmayı, kodlarlar.

Allah'ın "El Kâtib" esmâsı onlarda açıldığından dolayı, insanların beyinlerine nasıl kodlama yapılacağını iyi bilirler.

Onlara getirilen bir çocuğun kabiliyetini görürler, o kabiliyete göre öyle güzel bilgisel kodlamalar yaparlar ki, o çocuk büyüdüğünde, kodlanan ilmi alanda çalışmalar yapar, keşifler yapar.

Yâni çocuğun bedeninden hangi esmânın filizlenmek üzere olduğunu görürler ve o filizi sularlar.

El Kâtib esmâsı gönüllerinde tecelli etmiş bu üstadlara aynı zamanda "Kutub" denir.

Kutub; Allah'ın yazılımına şahit olan kimselerdir. Ve onlar hep o yazılımdan okuyanlardır, yaratılışı görenlerdir, onlar ezandaki "Eşhedü" sırrının kapısını açanlardır.

Ve onlar, akıllara ve gönüllere rahmâni kodlamalar yapanlardır.

Ve onlar, "Nûn ve Kâlem" boyutuyla bağ kuran kimselerdir.

Eğer "Hızır" arıyorsak bu kimselerdir.

"El Kâtib" esmâsı çekmek:

Kâtib olan Allah'ın, yazdığı canlı kitâb olan, varlık kitabından okumayı arzu etmektir.

Varlığın öz boyutundaki yazılıma ulaşmayı dilemektir.

Şahitlik boyutuna ermeyi arzu etmektir.

Allah'ın, nasıl yazdığına şahit olup, mü'minlik makamına ermeyi istemektir.

"Nûn ve Kâlem", sırlarının kapılarının açılması için dua etmektir.

Çocukların akıllarına ve gönüllerine, ilim kapıların açılması için, yardımcı olmayı istemektir.

EL FÂDIL – EL FÂZIL

Fâdıl الْفَضْلِ **Fazilet sahibi, lütûfların sahibi, erdemli**

Fâdıl, Fâzıl, aynı anlamlara gelen kelimelerdir.

Kur'ân'da yüzün üstünde "Fâdıl-Fâzıl" kelimeleri vardır.

Fâdıl, anlam olarak varlıktaki tüm lütûfların, tüm değerlerin genel adıdır.

Fâdıl; lütûflar, değerler, sıfatlar, hikmetler, himmetler, rızıklar, erdem, meziyet, gibi benzer anlamlara gelir.

Fâdıl; varlığın lütûflar boyutudur, bu lütûflar varlıktaki tüm nitelikler, hikmetler, himmetler, rızıklar boyutudur.

Varlıktaki tüm değerler, "El Fâdıl" esmâsı boyutudur.

İsrâ Sûresi 70: "Fâdl nâ hum alâ kesîrin mimmen halaknâ tafdîlâ."

Meâli: "Halk ettiğimiz bütün her şeye farklı değerler verdik."

Allah'ın varlıktaki "El Fâdıl" esmâsını anlayan kimse, erdemli faziletli bir kimse olur.

Her bir varlık, diğer varlığa bir lütûftur.

Mesela insana bahşedilen, tüm içecek yiyeceklerdeki, yağlar, proteinler, mineraller, hep lütûftur, vücûdu işleten tüm sıfatlar lütûftur.

Aynı zamandan varlığın sırları da, o sırlara ulaşmakta lütûftur.

Gönüllerin huzur bulması, huşu içinde olması da lütûftur.

Sabır makamına ulaşmak, geçmişi anlayabilmek, geleceği görebilmek de lütûftur.

Bedende olan her hücrenin, organın çalışması hizmeti lütûftur.

Mesela, insandaki görme duygusu, işitme duygusu, hissetme duygusu ve diğer rahmâni tüm duygular hep lütûftur.

Bakara Sûresi 198: "Fâdl min Râbbikum" Râbbinizin lütûfları."

İnsan, kendindeki lütûfları asla unutmamalıdır.

Bakara Sûresi 237: "Ve lâ tensevul fâdl beynekum" "Size verilen lütûfları unutmayın."

Bakara Sûresi 243: "İnnallâhe le zû fâdlin alen nâsi ve lâkinne ekseren nâsi lâ yeşkurûn."

Meâli: "Muhakkak ki, insanlardaki lütûfların sahibi elbette Allah'tır, lâkin insanların çoğu bir şükür içinde olmuyorlar."

Bakara Sûresi 251: "Allâh zû fadlin alâ el âlemîn."

Meâli: "Allah, tüm varlıktaki lütûfların sahibidir" "Allah tüm varlıktaki tecellilerin sahibidir."

Bakara Sûresi 268: "Ve Allâh yeidu kum mağfireten minhu ve fâdl."

Meâli: "Allah sizi, mağfireti üzere olmaya ve erdemli olmaya davet eder."

Âl-i İmrân Sûresi 74: "Ve Allâh zu el fâdl."

Meâli: "Allah lütûfların sahibidir."

Nisâ Sûresi 73: "Fâdlun min Allah" "Lütûflar Allah'tandır."

Şükür, lütûfları ve lütûfların sahibini anlamakla anlam bulur, yoksa dil ile söylemekten başka bir şey değildir.

Allah'ın "El Fâdıl" esmâsı, varlığın kendinde olan tüm değerler boyutudur.

İlimden açığa çıkan tüm değerler, lütûflar boyutudur.

İnsan, içtiği suyun, yediği yemeğin lezzetini hisseder, işte bu his Allah'ın "El Fâdıl" esmâsı boyutundan gelir.

İnsan asla lütûfları ve sahibini unutmamalıdır.

"El Fâdıl" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Erdemli kimselerdir, erdemli kimseler Kâmil kimselerdir.

Erdemli kimseler:

Onlar varlıktaki "El Fâdıl" esmâsı boyutuyla her an bir bağ içindedirler.
Varlıktaki değerlerle yol bulurlar.

Rıza-yı İlâhi-yi bilirler o rıza üzere hareket ederler.
Niçin yaratıldıklarını bilirler.

Sabırlıdırlar, asla isyan etmezler.
Öfkeyi, hiddeti, kavgayı unutmuşlardır.

İçlerinde olan, kini, nefreti, fasıklığı silmişlerdir.
Onları kötüleseler de, onlar kimseyi kötülemez.

Şefkat doludurlar.
Şükür ehlidirler.
Koruyucu özellikleri vardır.

Kibirleri asla yoktur, kimseyi küçük görmezler.
Riyâ bilmezler.
Yalan bilmezler.

Kimseyi üzmezler, kandırmazlar, kimseyi kullanmazlar.
Kimseye sesini yükseltmezler.
İnsanları dinlerler, düşüncelere saygı duyarlar.

İnanç ayrımı yapmazlar, hiçbir ayrımcılık içinde olmazlar.
İnsanların inançlarına, ibadetlerine, ibadethanelerine bakmazlar, sadece bedenlerin tecelli boyutuna bakarlar.

Çıkar için, makam için, şöhret için koşmazlar.
Hizmet için, birliktelik için, huzur için koşarlar.

Dedikodu bilmezler, zerre kadar zarar verme özellikleri yoktur.

Başkaları hakkında konuşmazlar, varlığın oluşunun özelliklerini konuşurlar.

İlimden fenden ayrılmazlar, çalışkandırlar, üretkendirler.
Ârif olmayı tavsiyede ederler, yâni ilim üzere hareket etmeyi tavsiye ederler.
Kötülükten uzak durmayı, kötülüğe engel olmayı tavsiye ederler ve bunun metodunu öğretirler.

Asla aslı olmayan bilgilerle; oyalanmazlar, oyalamazlar.

İnsanların sıkıntılarında yol gösterirler ve bu yol merhamet üzeredir.
Gayretlidirler, çalışkandırlar, üretkendirler.

Cinsiyet üzere bakmazlar, ünsiyet üzere bakarlar.

Dünyanın neresinde bir kimse sıkıntı çekse, o sıkıntıyı hissederler ve onun için koşarlar.
Asla kendi şahsi çıkarları için yaşamazlar, hep başkalarına hizmet için koşarlar.

İnsanların sırlarını dinlerler ve onlara yol gösterirler.
Sevinenle sevinirler, üzülenle üzülürler.

Empati kurarak hareket ederler.
Gönüllere rahmâni kodlamalar yaparlar.
Geleceği rahmet üzere şekillendirirler.

Mukarrebin olanlardır, Allah'a kurban olmuşlardır.

Hâkka Sûresi 23: "Yakınlığı anlayıp kâmil olmuştur."
Enbiyâ Sûresi 107: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için açığa çıkarmadık."

Âl-i İmrân Sûresi 80- "Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sımsıkı sarılın ve hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun."

Nahl Sûresi 43:"Kâmil insanlar, bizi bildirmekten başka bir şey için açığa çıkmadı."

Nûr Sûresi 37: "Hakikatlerin bilgilerini alıp vermede kâmil kişilerin dikkatleri dağılmaz ve onlar Allah'ın zikrinden ayrılmazlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendindekini paylaşırlar. Kâlblerinin dönmesinden her vakit çekinirler ve onlar basiret sahipleridir."

"El Fâdıl" esmâsı çekmek:

Sabır ehli, şükür ehli, edep ehli, erdem ehli, olabilmeyi arzu etmektir.
Allah'ın lütûflarına layık olabilmeyi istemektir.
İçtiği suyun, yediği yemeğin, soluduğu havanın, bütün her şeyin Allah'ın lütfu olduğunu hiç unutmamayı istemektir.
Kâmil insan olabilme yolunda gayret etmeyi istemektir.
Allah'ın varlıktaki değerlerini görebilmeyi ve gösterebilmeyi istemektir.

İnsan, Allah'ın lütûflarını hiç unutmadan yaşamalıdır, dünya boyutunun lütûfları bedenin yaşaması içindir, gönül boyutunun lütûfları Allah'ın sırlarına kapıların açılmasıdır.

İnsan, lütûfları unutmamalı ve o lütûflara şükür etmelidir.

EL MİRSÂD

Mirsâd مِرْصَادًا **Cümle varlıktan gösteren, gözlemleyen, gözlerden gözleyip duran, derinlemesine baktıran,**

Mirsâd, rasat, rasathâne aynı kökten gelen kelimelerdir.

Gözetlemek, derinlemesine bakmak, göstermek, anlamak için bakmak demektir.

Baş gözü, varlığın eşya boyutuna bakar, idrâki bakış ise, varlığın özünü anlamak için olan bakıştır.

Fecr Sûresi 14: "İnne Râbbeke le bi el mirsâd."

Meâli: "Muhakkak ki seni vücûdlandıran, elbette hakikatleri anlaman için, varlığı gözlemlemeyi verendir."

Allah, "El Mirsâd" esmâsıyla, varlığın oluşumunda tecellisini gösterir.

Bunu şöyle açıklayabiliriz.

Bütün maddeler atomlardan oluşan yapılardır.

Aynı çeşit, birçok atomun birleşimi elementleri oluşturur.

İki veya daha fazla aynı ve ya farklı çeşit atom birleşir, moleküler boyutu meydana getirir.

Moleküler yapıda, kimyasal bağla birleşme vardır.

Mesela su, Hidrojen "H2" ve Oksijen "O" atomlarının birleşimiyle meydana gelir.

İşte her atomun özünde Allah'ın "El Mirsâd" esmâsı vardır.

Atomların birbirine bağ kurup kuramayacağı, bileşikler oluşturup oluşturamayacağı, atomların birbirine derin bakışında gizlidir.

Nasıl ki insan, birbirini gördüğü zaman, onunla ya gönül bağı kurar ya da ondan uzak durur.

İki kişinin aşkı, aşkın mirsâd boyutudur.

Mirsâd esmâsı olmasa, aşk bağları kurulamaz.

Duyguların birbirine derinleme bakışı ve bağ kurması, aşk duygusunu getirir.

Dna’mızdaki kayıtlar birbiriyle bağ kurmasa, insan bedeni oluşmazdı.

Sperm ve yumurtadaki Dna’daki kayıtlar birbirine bakar, birbirini görür, birbiriyle iletişim kurar ve bedenler böylece şekillenir.

Varlığın özünden gelen derinlemesine bakış, “El Mirsâd” boyutudur.

Derinlemesine bakan bir kimse de, varlığın sırlarına erer.

Nasıl ki insanlar rasathâneler kurarak, uzaya derinlemesine bakıyorlarsa, aslında bu bakış, varlığın kendi içinde tüm atomlar boyutunda, hücreler boyutunda her an olmaktadır.

Yûsuf Sûresinde geçen, Yakûb'un gözlerinin açılmasını sağlayan gömlek mesajı, derinlemesine görmenin mesajıdır.

Kâlb gözünün açılması dediğimiz, mirsâdi görüştür, idrâk boyutunun açılmasıdır, basiretin açılmasıdır.

Gönül gözü açılan, nereye dönerse dönsün, Hakk'tan başka bir şey göremez.

Cân ile cân olan, teni görmez cânı görür.
Her nereye dönerse dönsün, Hakk’ın vechîni görür.
Semme vechullah'a erenin kâlb gözü açılmıştır.

İşte amaç varlığın özüne bakabilmektir.
Tüm gerçekler varlığın özünde gizlidir.

Atalarımız boşuna dememiştir:
“Bakacaksan varlığın özüne bak
Aradığın tüm cevaplar orada gizlidir.”

Amaç varlığın ardına bakmak, derinlemesine bakmaktır.

Kâmil insanlardan biri olan, Nasrettin Hoca (1028- 1284 Akşehir)
Eşeğine ters binmekle, bizlere çok güzel mesaj göndermiştir.
“Evlat varlığa hayvan gözüyle bakma, insan gözüyle bak, bil ki insan bakışı, varlığın özünü görmek için yaratılmıştır.”
Yani varlığın ardına bakan, varlığın sırlarına erecektir.

Mirsâdi bakış, varlığa derinlemesine bakmaktır.

Üçüncü göz denilen, mirsâd esmâsının açılımı da budur.

Allah'ın "El Mirsâd" esmâsının tecellisiyle; tüm varlık birbirine bakmaktadır, birbirini görmektedir, birbiriyle iletişim içinde olmaktadır.

"El Mirsâd" esması gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Varlığa derinlemesine bakarlar, varlığın işleyişini anlamaya çalışırlar.

Onlar gördükleri her şeyi anlamak için gözlemlerler, iç yüzüne bakıp incelerler.

Onların bakışları tertemizdir, gönül cihetiyle bakarlar.

Onlar olayların iç yüzünü görürler, olayların neden ve sonuç ilişkilerini görerek nereye kadar akacağını da bilirler.

Onlar gökyüzünü seyretmeye meyillidirler, sırt üstü yatarak yıldızları incelerler, ışıkların gücüne bakarlar.

"El Mirsâd" esması çekmek:

Enfüs boyutuyla bağ kurma isteğidir.

Derinlemesine bakmak, varlığın akışını anlamak istemektir.

Kişilerin gerçek niyetlerini görebilme arzu etmektir.

Kendi vücûdunun içsel boyutunun sırlarına adım atmak istemektir.

Evrenin derinliklerini anlamayı arzu etmektir.

YA RÂB

Râb رَب Vücûdlandıran, var eden, dizayn eden, terbiye eden, şekillendiren

Râb, Rubûbiyet, Erbaa, Râbia, Mürebbiye, Râbıta, Râbit, Râbtiye, terbiye, ribâ, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Râb "R-B" harfleriyle yazılır, "Rı" harfi varlığın açığa çıkışı, filizlenme, bedenlenme boyutudur.

"Be" harfi, her şeyin bi özden açığa çıkışına işaret eder.

Râb esmâsı; Allah'ın her bedendeki, bedenin sahibi ve o bedendeki işleyişin esmâsıdır.

Allah'ın, bir vücûddaki karşılığı "Râb" esmâsıdır.

Allah'ın, bir vücûddaki sahipliği "Râb" esmâsıdır.

Yâni tüm âlemlerin sahibi Allah'tır, Allah'ın bir vücûddaki sahipliği Râb'dir.

Onun için, bir evin sahibine "Râbbü'l dâr" denir.

Bir malın, bir mülkün, bir sermayenin sahibine de "Râbbü'l mâl" denilir.

Tâ-Hâ Sûresinde, firavun ile Hazreti Mûsâ'nın konuşma konusu vardır.

Firavun, Mûsâ'ya sorar:

Tâ-Hâ Sûresi 49: "Kâle fe men Râbbikumâ yâ Mûsâ."

Meâli: "Ya Mûsâ! Râbbim dediğin kimdir?"

Tâ-Hâ Sûresi 50: "Kâle Râbbunellezî atâ kulle şey'in halkahu summe hedâ."

Meâli: "Dedi ki: Bizi vücûdlandırandır. Ki O'dur bütün her şeyi tecellileriyle halk eden. Sonra da tüm varlıktaki tecellileriyle yol gösteren."

Hazreti Mûsâ'nın açıklaması şöyledir, "Senin vücûdunun da, benim vücûdumun da sahibi olandır, vücûdlarımızda olan tecellilerin sahibidir."

Âyette belirtildiği gibi, Râb; varlık boyutundaki her varlığın vücûdlarında olan Allah'ın işleyişi, tecellileri boyutudur.
Allah'ın varlığı vücûdlandırma boyutu "Râb" boyutudur, "Râb" esmâsıdır.

Allah’ın bizleri vücûdlandırması, vücûdlarımızı bir şekil içinde terbiye ederek, açığa çıkarması, Allah’ın Râb esmâsıdır.

“Râbbim Allah’tır” denilmesi, vücûdumun sahibi Allah’tır anlamındadır.

Yâni kişi ”Râbb’im!" Dediği zaman, kendindeki Allah'a seslenmiş olur.
Bu sesleniş vücûd boyutundaki Allah’a olan bir sesleniştir.

Râb; vücûdun sahibi, vücûdu terbiye eden, vücûd boyutundaki Allah'ın işleyişi, vücûdların şekillendirilmesi, bedenin açığa çıkmasına sebep olan tecelli boyutu, hücreden vücûdun oluşturulması boyutudur.

Her an vücûdda olan işleyişi yapan, Allah'ın vücûddaki boyutu “Râb” boyutudur, “Râb” esmâsıdır.

Kişi “Râbb’im!” dediği zaman “Ey vücûdumun sahibi Allah!” diye seslenmiş olur.

Kişinin vücûdunu şekillendiren, yâni kişiyi vücûdlandıran ve her an o vücûdda işleyişiyle kendini gösteren, vücûdu tutan, Allah'ın kişideki adı Râb'dir.

Her vücûdu tutan Allah'ın vücûd boyutundaki karşılığı Râb’dir.

Râbıta: Vücûddaki tecellilerin birbirine bağlılığı. Cümle varlığın birbirine olan bağlılığı demektir.
Râbıta; fiillerin fâilde, sıfatların mevsûfta, vücûdların Zât’ta birleşimidir.

Râbia: Dördüncü diye adlandırılmıştır.
Onun için ailede dördüncü çocuğa "Râbia" adı verilir.
Çünkü İbrâhîm makamlarından dördüncü ders "Râb" dersidir, vücûd dersidir.

Vücûd dersinde talebe, kendi vücûdunu tutan Zât'ın, Râb boyutuna, rubûbiyet boyutuna, kendindeki Allah'ın tecelliler boyutuna şahit olur.
Râbia, vücûdun tamamen beden haline çıktığı boyuttur, yâni her çocuk Râbia olarak doğar.

Allah’ın vücûddaki tecelliler boyutu, fiil, sıfat, Zât tecellisidir.
İşte bu tecelliler boyutu “Râb” esmâsıdır.

Mürebbiye: Şekil veren, terbiye eden, vücûdlandıran, hücre hücre doku doku vücûdu şekillendiren demektir, yâni vücûdu terbiye eden Allah’tır.
Ribâ ise; kendi vücûdunun sahibini bilemeyip, “benim vücûdum” deme gafletine düşmek, vücûdu Allah'a nispet etmemek, kendine vücûd nispet etmenin durumudur.
Yâni “Ben benim” deyip, her türlü şahsi çıkar peşinde koşmaktır.

Allah'ın tecelli tezahürü, yâni kendini vücûdlar boyutundan zâhire çıkarması "Râb" boyutudur.

Fatihâ'daki "El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn" âyeti, "Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir" demektir.

Deryanın kendini Allah boyutu olarak düşünürsek, bir damla boyutu da Râb boyutudur.

İnsanın Allah'a seslenişi, Râb boyutundan geçer, yâni kendi vücûdunu tutan Allah boyutuna sesleniştir.

İnsan, kendisi ile ilgili dua edeceği zaman, "Râbb'im" diye başlaması daha uygundur.

Çünkü vücûdlara yapılan sesleniş, vücûddaki esmâların hareketliliğine yol açacaktır.

Başkaları için, evlatları için, ülkesi için, insanlık için yapacağı duada "Allah'ım" diye başlanması daha uygundur.

"Râbbil âlemîn" kelimesi, görünen görünmeyen tüm vücûdların sahibi anlamındadır.

Görünen görünmeyen tüm vücûdların sahibi Allah'tır.

Râb esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Her vücûdun sahibinin Allah olduğunu bilirler.
Kendi vücûdlarında, Râb boyutuna teslimiyet içindedirler.
Râb şuuruyla yaşarlar, ribâ durumuna düşmemeye çalışırlar, yâni vücûdlarını kendilerine nisbet etmezler, "Allah'ım! Bu vücûdun sahibi sensin, emanetçisi biziz" şuuruyla hareket ederler.

Râb boyutunun esmâlarının akış sırlarını bilirler.
Onlar, çevresindeki kişilerin, gönüllerinin, ulvî bir terbiye içinde olmasına yardımcı olurlar.
Her kişinin Râb esmâsının nasıl tecelli ettiğini görürler.

Râb esmâsı çekmek yerine, "Ya Râbbim" diye başlayıp, dua etmek daha doğrudur.

EL MUBÎN

Mübîn مُّبِينٌ Apaçık olan, anlaşılır, belli olan, hakikatlerini açığa çıkaran, beyan eden, özündekini aşikâr eden, kapalı olan şeyi açığa çıkaran

El Mubîn esmâsı, her şeyin apaçık açığa çıkmasıdır.

Allah'ın kendini, varlık boyutundan beyan etmesidir.

El Mubîn esmâsı; kapalılığın ortadan kalkması, gizli olanın açığa çıkması boyutudur.

Tohumun özünde olan ne varsa, zamanı gelince apaçık açığa çıkar.

Bir kişinin; kini, nefreti, yalancılığı, fasıklığı, ne kadar zararlı huyu varsa, apaçık kendini belli eder.

Bir kişinin; merhameti, sevgisi, dürüstlüğü, çalışkanlığı, üretkenliği, samimiyeti, ne kadar olumlu duygusu varsa o da apaçık kendini belli eder.

Allah'ın "El Mubîn" esmâsı, varlığın özünde olan şeylerin apaçık ortaya çıkmasının boyutudur.

Aynı zamanda, olumlu olumsuz; düşünce, huy ve hâllerin de apaçık kendini belli etmesidir.

En'âm Sûresi 59: "Fî kitâbin mubîn." "Apaçık kitabın içinde."

Bu âyette; tüm hakikatler apaçık kitab olan, varlık kitabının içindedir diye bildirilir.

Meâlin tamamı: "Görünmeyen bilinmeyen âlemin hâkimiyeti O'na aittir. O'ndan başka ilmin sahibi yoktur. Karada ve denizde var olan her şeydeki ilmin sahibidir. Bir yaprak düşmesin ki ancak O'nun ilmiyledir. Yerin karanlığında bir tohum yoktur ki ve yaş olan bir şey yoktur ki ve kuru olan bir şey yoktur ki, hepsinin hakikati ancak apaçık kâinat kitabının içindedir."

En'âm Sûresi 74: "Dalâlin mubîn" "Apaçık dalalet."

Mâide Sûresi 15: "Kad câekum minallâhi nûrun ve kitâbun mubîn."

Meâli: "Allah'ın nûrundan olan, apaçık varlık kitabı sizlere sunuldu."

Kitabı mübin, apaçık kitab olan varlık kitabıdır, hakikatler varlık kitabında herkesin ulaşabileceği şekilde apaçıktır.

Mâide Sûresi 92: "El belâgu el mubîn" "Apaçık, anlaşılır bir şekilde açıklamak."

Yâ-Sîn sûresi 12: “Ve kulle şeyin ahsaynâhu fî imâmin mubîn.”

Meâli: “Bütün her şeyi gelecekte yol göstermek için apaçık kaydederiz.”

“El Mübîn” esması hiçbir şeyin gizli kalamayacağı, eninde sonunda ortaya çıkacağına işaret eden esmâdır.

Aynı zamanda bir hakikati açıklarken, anlaşılır bir şekilde açıklamak da, mübîn boyutudur.

Gönlü uygun olana, hakikati anlaması için delillerle açıklamak, kişinin mü’min olmasının yolunu açar.

Nasıl ki Allah, “El Mubîn” esmâsıyla, kendini varlık yüzünden apaçık aşikâr ediyorsa, kişi bunu bilmeli ve ona göre davranmalıdır.

Kâmil bir kimse, insanların anlayışına göre hakikatleri açıklar, işte bu onların gönüllerinde “El Mubîn” esmâsının tecelli ettiğini gösterir.

“El Mubîn” esması gönlünde tecelli eden kimseler:

Apaçık görünen varlığın, âyetler boyutu olduğunu ve tüm hakikatlerin varlık kitabında olduğunu bilir.

O kimselerin karanlık yönü yoktur, onların gönlü apaçıktır.

Niyetleri, amaçları, gayretleri bellidir, rahmetin tecelli etmesi için gayret ederler.

Onların içi dışı birdir.

Onlar gerçekleri, duydukları sözlerde, okudukları kitaplarda aramazlar, onlar gerçekleri varlığın kendinde ararlar. Çünkü onlar bilir ki, varlıktan gelen beyanat Allah’ın ilmidir.

“El Mubîn” esması çekmek:

Apaçık görünen varlıktan hakikatleri layıkıyla anlamayı dilemektir.

Özü sözü bir olmaktır.

Dilinin akıcı olmasını temenni etmektir.

Gönüllere anlaşılır bir dille bilgiler sunabilmeyi arzu etmektir.

EL EZVÂC- EL ZEVC

El Ezvâc	**أَزْوَاجٍ**	**Varlığın türler halinde, eşler halinde yaratılması**
El Zevc	**زَوْجٍ**	**Cins, tür, eşler, benzer,**

Ezvac, zevc aynı kökten gelen kelimelerdir.

Ezvâc, zevcin çoğuludur.

Ezvâc: Cins, tür, eş, nevi, benzer olanlar, denk olanlar, aynı yolda olanlar, aynı amaçta olanlar, demektir.

Şuarâ Sûresi 7: "E ve lem yerev ilel ardı kem enbetnâ fîhâ min kulli zevcin kerîm."

Meâli: "Yeryüzünde bütün türleri bir asalet içinde nasıl ortaya çıkardığımızı bakıp ta görmezler mi?"

Her varlık "El Ezvâc" esmâsının tecellisiyle, eş olarak yaratılmıştır, cinsler, türler, olarak yaratılmıştır.

Mesela kuşlar ve kuş türleri, çiçekler ve çiçek türleri, ağaçlar ve ağaç türleri gibi.

İnsanlar da, kadın ve erkek olarak eş olarak yaratılmıştır.

Ayrıca her insanın bedeninde benzer, eş duygular boyutu vardır.

Şefkat, merhamet, sevgi, tevâzû…

Öfke, hiddet, kavga, kin, nefret… gibi.

Bir insanın diğer insanla olan, birbirine benzer duyguları da vardır.

Aynı konulara ilgi duymak, aynı düşüncelerde, aynı duygularda buluşmak gibi.

Aynı zamanda zevc; karı koca demek olduğu gibi, aynı duygu, aynı düşünce, aynı amaçta buluşup, hareket edenler de demektir.

Her varlık çiftler halinde, eşler halinde halk edilmiştir.

Her varlıktaki işleyiş benzerdir, fiil fâil hakikati her varlıkta vardır.

Her varlığın sıfatlar boyutunda benzerliği vardır.

Allah'ın "El Ezvâc" esmâsı, varlığın eşler halinde yaratılma boyutudur.

Nebe Sûresi 8: "Ve halaknâkum ezvâcâ."

Meâli: “Sizi çiftler halinde yarattık.”

Nisâ Sûresi 1: “Ellezi halakakum min nefsin vâhidetin ve halaka minhâ zevcehâ.”

Meâli: “Ki O’dur sizi tek bir nefisten halkeden ve ondan eşler vareden.”

Şuarâ Sûresi 166: ”Min ezvâci kum.”

Meâli: ”Siz eşler halinde var edildiniz.”

Ahzâb Sûresi 28: “Yâ eyyuhen nebiyyu kul li ezvâcike.”

Meâli: “Ey hakikatleri bildiren! Seninle aynı yolda olanlara de ki:”

Yâ-Sîn Sûresi 56: “Hum ve ezvâcuhum fî zılâlin alel erâiki muttekiûn.”

Meâli: “Onlar ve onlarla aynı yolda olanlar, yüce makamların rahatlığında ve kemalâtın huzurundadırlar.”

Yâ-Sîn Sûresi 36: “Subhânellezî halakal ezvâce kullehâ mimmâ tunbitulardu.”

Meâli: “Ki O’dur noksan sıfatlardan münezzeh olan, çeşit çeşit yaratan, yeryüzünde ki bütün her şeyi ortaya çıkaran.”

Maddeler atomlardan oluşur, her atomun eş, benzer atomları vardır.

Atomun atom altı parçacıkları vardır, onlarda birbirine eş halinde yaratılmıştır.

Bu eş benzer atomlar birbiriyle birleşerek, varlığın oluşumuna kadar akar gider.

İşte “El Ezvac” esmâsı varlığın eşler halinde yaratılma boyutudur.

İki gözün birbiriyle eş, benzer yaratılması da “El Ezvâc” boyutunun tecellisidir.”

Bunu tüm bedende görmek mümkündür.

“El Ezvâc” esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

Varlığın eş, benzer boyutuyla bağ kuranlardır.

Varlığın ortak boyutlarını görebilenlerdir.

Onlar her varlıktaki işleyişin, fâilin tecellisi olduğunu idrâk etmişlerdir.

Onlar her varlıkta eş olan sıfatları ve sıfatların sahibine şahit olmuşlardır.

Her vücûdu tutan tek Zâta teslimiyet içindedirler.

Onlar her varlığın birbiriyle kardeş olduğu hissiyle hareket ederler.

Her varlık bir deryanın damlalarıdır, nazarıyla hareket ederler.

Tüm âlemin Allah'ta cem olduğunun zevkindedirler.

Kesret boyutunda kalmazlar, kesreti tutan vahdet şuhuduyla yaşarlar.

Her varlık birbirine eştir, kardeştir, Allah'ta Râbıta halindedir hissiyle hareket ederler.

Varlığın eşya boyutuna değil, iç boyutuna bakarlar.

Onlar varlığın Râbıta boyutunu görürler, her şeyin Allah'a Râbt olduğunu bilirler.

"El Ezvâc" esmâsı çekmek:

Varlığın bir özden geldiğini, birbiriyle eş olduğunu anlayabilmenin isteğidir.

Varlıktaki benzerliklerin birbiriyle bağını görebilme arzusudur.

Râbıta sırrına erebilmeyi dilemektir.

Aynı duygu düşüncelerde, aynı amaç ve gayrette olabileceği dostlarla buluşmayı arzu etmektir.

Ayrıca evlenmek isteyenler için; "Allah'ım! Gönlüme uygun, ben de onun gönlüne uygun olabileceğim bir eş nasip et ya Râbbim" duası içinde olmaktır.

El ÂLÂ

Âlâ عْلَى Ulvî olan, yüce olan, her varlığın öz boyutunda ulvîyetini gösteren

Âlâ, ulvî, ulvîyet, aliyy, âli, aynı kökten gelen kelimelerdir.

El Âlâ esmâsı, vücûdların olmadığı, ama tüm vücûdların geldiği ulvî âlem boyutudur.

Allah'ın ulvîyeti kelimelere sığmaz, sadece hissedilir.

Rûh boyutu, nûr boyutu, âmâ boyutu "Âlâ" boyutudur.

Tohumun özünü ulvî boyut olarak düşünelim, tohumdan gelen ağacın her şeyi o ulvîyetin yansımasıdır.

Tüm vücûdlar ulvîdir, bir ten olarak görülmemelidir, ten candan, can tenden ayrı değildir, her ikisi de ulvî boyuttan gelen filizlerdir.

Â'lâ Sûresi 1: "Sebbih ısme Râbbike el âlâ."

Meâli: "Seni vücûdlandıran; işaretleriyle, tecellileriyle, Ulvîyetiyle sendedir."

Sebbih : Tüm varlık onda, tecellileriyle, onunla olmak, yüzmek

İsme : Ad, isim, işaretler, belirti, delil, işitmek, sema,

Râbbi ke : Râbbinin, seni vücûdlandıran, efendi, vücûdun sahibi

El âlâ : Ulvî, yüce, üst, üzere, en iyi, nimet, lütûf, ihsan,

Ulvî âlemin hissinde yaşayanlar âşıklardır, mecnunlardır.

Süflî âlem, yâni dünya boyutu dediğimiz bedenler boyutu, ulvî âleminin kendini ispat ettiği boyuttur.

Yâni dünya boyutu suflî âlem ise, güneşi ulvî âlem gibi düşünebiliriz.

İnsan hem suflî, hem ulvî boyutu taşır.

Onun ten boyutu suflî boyuttur, teni tutan cân, rûh, nûr boyutu ulvî boyuttur, yâni âlâ boyutudur.

İşte insan "El Âlâ" esmâsının şehridir.

Varlık boyutu dediğimiz âlem, taşıdığı tüm âyetleriyle yâni işaretleriyle, ulvî âlemin açılımıdır, ispatıdır.

Kişi tohumun içine baksa, orada ne yaprak, ne dal, ne çiçek, ne de ağacın kendini görebilir, ama tohumun kendini ispat etmesi, açığa çıkan ağaçtadır.

Kâmil kişiler, suflî boyuta, ulvî nazarla bakarlar.

El Âlâ esmâsına, aslında esmâdan çok, esmâların ulvî boyutudur demek daha uygun düşer.

Her esmânın içinde ulvî bir boyut vardır, işte bu ulvî boyut, âlâ boyutudur.

Cümle âlem semâ boyutu dediğimiz ulvî bir boyutta, bir yazılım halinde vardır.

İşte bu boyuttan yansıyan nûr, varlık boyutuna dönüşür.

Târık Sûresi 1: "Ves semâi vet târık."

Meâli: "Ulvi Âlem ve ondan yansıyan nûra."

İnsan, o ulvîyeti hissedebilecek bir şekilde yaratıldı.

İnsanın gönül boyutu, o hissin boyutudur.

İnsanın, âlâ boyutunu hissedebilmesini şöyle bir misalle açıklamaya çalışalım.

Gökyüzünü, hiçlik boyutu
Beyaz bulutları, nûr boyutu
Koyu bulutları, rûh boyutu
Yıldırımları, ışık boyutu
Yağmurları, varlık boyutu, olarak düşünelim.

İşte, varlık boyutu suflî boyuttur.

Hiçlik, nûr, rûh, ışık, boyutu âlâ boyutudur.

"El Âlâ" esmâsını gönüllerinde hissedenler:

Tarif edilemez bir duygu, yüksek bir heyecan içindedirler.

Varlığın akışındaki ulvîyeti, hayranlıkla seyrederler.

Mucizeler boyutunun seyrindedirler.

Allah'ın her an, mucizeler ortaya koyuşunu seyrederler.

Onlar, seyir makamında, hayret duyguları içindedirler.

Onlar her an Allah deryasının içinde, ulvî hisler içindedirler.

Onlar Tevhîd şuuruna ermişlerdir, her an o şuurla hareket ederler.

Onlar, teni candan, canı tenden ayrı görmezler.

Onlar, toprak boyutuna da nûr olarak bakarlar.

Onlar çevresindeki kimselerin gönüllerine huzur verirler, heyecan verirler, samimiyet hissi verirler.

“El Âlâ” esmâsı çekmek:

Ulvî boyutlarla bağ kurma hissidir.

Her yerden yansıyan nûrla nûrlanmak istemektir.

EL MUSLİH

Muslih الْمُصْلِح Islah eden, huzur veren, gönülleri ıslâh eden, düzelten, barıştıran, sulh veren

“El Muslih” esmâsı, insana mahsus bir esmâdır, insanın ıslah olmasının yolunu gösterir.

Muslih, sulh kelime kökünden gelir.

Muslih; sulh veren, ıslah eden, düzelten, iyileştiren, huzur veren anlamlarına gelir.

Allah ilmiyle, tecellileriyle, akılları gönülleri “El Muslih” esmâsıyla ıslah eder

Sâlih kimse, sulha ulaşmış olan demektir.

Bakara Sûresi 22: “Ve Allâh yalemul mufside min el muslih.”

Meâli: “İkilikten Allah’ın ilmiyle kurtulun, ıslah edilenlerden olun.”

Hûd Sûresi 88: “Urîdu illel ıslâha” “Sadece ıslah olmayı istiyorum.”

Sâlih kimse olmayı çok iyi anlamalıyız.

Sâlih kimse olmak, Allah hakikatini layıkıyla idrâk etmiş olan kimsedir.

Her çocuk, anne babası hangi inançta ise, o da onlar gibi inanır.

Kur’ân’da “Atalarınızı bir yolda buldunuz, sizde öyle inandınız, hiç düşünmez misin? Uyarısı vardır.

Evet, anne babamız nasıl inandıysa, nasıl ibadet ettiyse, biz de öyle inandık, öyle ibadet ettik.
Kendi anne babamızdan bulduğumuz inancı doğru bildik, başkalarının inancını eğri gördük ve onlara saldırdık.

Bakara Sûresi 170- "Ve izâ kîle lehumuttebiû mâ enzelallâhu kâlû bel nettebiu mâ elfeynâ aleyhi âbâenâ e ve lev kâne âbâuhum lâ yakılûne şeyen ve la yehtedûn."

Meâli: “Onlara Allah’ın sunduğu şeylere tâbi olun denildiği zaman, derler ki: Hayır, biz atalarımızı ne üzere bulduysak ona tâbi oluruz. Eğer ataları bir şeyi akıl etmiyorlar ve doğru yol üzere olmasalar da mı?”

Evet, Allah'ın varlıktan âyetlerle sunduğu hakikatlere değil, anne babamızdan gelen inanç üzere hareket ettik.

Hakikatler varlık kitabında satır satır yazılı idi, hiç oraya bakmadık.
Ne bulduk isek, onu doğru bildik.
Ne duyduk isek, onu doğru bildik.
Ne gördük isek, onu doğru sandık.

Mâide Sûresi 104: "Ve izâ kîle lehum teâlev ilâ mâ enzelallâhu ve iler resûlî kâlû hasbunâ mâ vecednâ aleyhi âbâenâ e ve lev kâne âbâuhum lâ ya'lemûne şeyen ve lâ yehtedûn."

Meâli: "Onlara; Allah'ın size sunduğu hakikatlere ve resulün anlattıklarına gelin, denildiği zaman: Atalarımızı ne üzere bulduysak onlar bize yeter, dediler. Ataları hakikatlerden bir şey bilmiyor ve hakikatin yolunu bulanlardan olmasalar bile mi?"

Allah'ın "El Muslih" esmâsı, akılların, gönüllerin ıslah olması idi, hâl ve davranışların ıslah olması idi.

Ayrımcılık içinde olan kimse; kendi inancında olmayanı kâfir görür, onu cehennemlik görür.

İçinde ayrımcılık olan, kin nefret olan, insanları kâfir ilan ederek öldürmeyi din sanan kişiye, Sâlih kişi denilebilir mi?

Allah'a şahit olmayan, varlıktaki onun âyetleriyle yol bulmayan, düşünmeyen, tefekkür etmeyen, gönlünde şefkat olmayan, merhamet olmayan kişiye Sâlih kişi denilebilir mi?

Başkalarını hor görerek, bir kibir içine düşen, yargılayan, ayrımcılık öfkesinde olan kişi, çevresine zarar veren kişi, nasıl ıslah olabilir?

Aklında hep hurafeler olan, asılsız bilgilerle hareket eden, ilim yoluyla buluşmayan, nasıl ıslah olabilir?

Gönüller ve akıllar ancak ve ancak Allah'ın "El Muslih" esmâsıyla ıslah olur.

Sâlih kimse olmanın yolu, gönüllerin ıslah olmasıdır.

Kur'ân'da birçok yerde "Sâlih amel" geçer, yâni iyi ameller içinde olmak, çalışmak ve üretken olmak.

Sâlih kimse, mü'minlik makamına ermiş, "Tevhîd" şuuruyla yaşayan kişidir.
O kimse, hep iyi amellerle kendini belli eder, paylaşma, dayanışma, yardımlaşma içindedir.

Evet, "El Muslih" esmâsı, kişinin ıslah olmasının boyutudur.

O boyut, ilim irfan yoludur, ilim irfan kişiyi ıslah eder.

Düşünmek, araştırmak, varlığın işleyişini idrâk etmek ve kendinin ne olduğunu bilmek ıslah olmaktır.

Aklını hurafelerden temizlemek, asılsız bilgileri terk etmek, kavga içinde olmamak, zarar vermemek, ıslah olmaktır.

Islah olmak, Sâlih insan olmaktır

Sâlih insan; yaratılan her şeyde, yaradanı müşahede eder ve "Tevhîd" şuuruyla hareket eder.

Kur'ân başından sonuna, Sâlih amelde olmayı tavsiye eder.

"El Muslih" esmâsı gönlünde tecelli eden kişi:

Islah olma yoluna girmiş kişidir.
Tüm hurafelerden, ilim ifade etmeyen şeylerden uzak duran kişidir.
Adaletlidir, iyi haller içindedir.
Paylaşma, dayanışma, yardımlaşma içindedir.
Kendini üstün görmez, başkasını küçük görmez.
Hasetliği, fesatlığı yoktur, kin nefreti yoktur.
Haksızlık asla yapmaz, kimseye zulüm etmez, herhangi bir varlığa zarar vermez.

"El Muslih" esmâsı çekmek:

Akılların gönüllerin, ilim ile ıslah olmasının isteğidir.
Sâlih kimse olabilme isteğidir.
Allah'ın muslih esmâsının, gönülde tecelli etmesini istemektir.
İhlâslı kişi olabilmeyi Allah'tan dilemektir.

EL MUHLİS- EL HÂLİS

El Muhlis **الْمُخْلَصِينَ** **Has, öz, hâlis, tüm varlığın birbirine bir öz ile bağlı olma durumu, katıksız**

El Hâlis **الْخَالِصُ** **Ona mahsus, tertemiz, saf, has, öz,**

Muhlis, hâlis, ihlâs, has, benzer anlamlar taşır.

Muhlis: Öz olan, katıksız olan, yani özüne başka bir şey karışmamış olan, özünü yansıtan demektir.

Tüm varlık Allah'ın "El Muhlis" esmâsıyla birbirine bağlıdır.

Görünen görünmeyen her şey bir öze bağlı olarak hareket eder.

Yani tüm lambaların, aynı elektrikten yanması gibi, tüm varlık aynı özün yansımasıdır.

Bunu anlayanlar, ihlâs sahibi kimselerdir.

İhlâs sahibi kimseler; samimi, dürüst, içten olan kimselerdir.

Çünkü onlar her varlığın özünün, tek öz olan Allah'ın özüyle bir olduğunu bilirler.

Baktıkları her varlığa, öz olarak bakarlar.

Tüm varlığın, bir özle birbirine bağlı olduğunu bilirler.

Hicr Sûresi 40: "İllâ ibâde ke minhum el muhlasîn."

Meâli: "Tüm varlığın birbirine bir öz ile bağlı olduğunu anlayanlar, sadece senin kulun olduğunu anlarlar."

Zümer Sûresi 3: "E lâ lillâhid dînul hâlis."

Meâli: "Muhakkak ki din Allah'a mahsustur."

Bu ayette işaret edilen, din Allah'a aittir hakikatidir.

Toplumun din diye bildiği, kendi inanç sistemidir.

Her toplum kendi din inancını kendine nispet ederek, kendi dinini yüce görür.

Ve "benim dinim, onun dini, bizim dinimiz, onların dini" diyerek, bir din ayrımcılığı içine düşer.

Peki, Kur'ân'a göre dinin açılımı nedir?

Kur'ân'ı çok dikkatlice incelediğimizde dinin anlamı, anne babamızdan öğrendiğimize uymuyor, bambaşka bir anlamda karşımıza çıkıyor.

Kur'ân'a göre din: Varlığın yaratılış yasalarıdır.
Kur'ân'a göre sünnet: Varlığın işleyiş yasalarıdır.

Kur'ân ölçüsüyle din Allah'a aittir.
Kur'ân ölçüsüyle, kişinin dini olmaz. İmanı olur.

Çünkü kişi bir şey yaratamaz.

Yaratan Allah olduğu için dinin sahibi Allah'tır.

Kur'ân'ı incelediğimizde, birçok yerinde, "Din Allah'a aittir- Allah'a mahsustur" hakikatine ulaşırız.

Mü'min Sûresi 14: "Lehu el din" " Din O'nundur."
Mü'min Sûresi 65: "Lehu el din" "Din O'nundur."
Zümer Sûresi 11: "Lehu el din" "Din O'nundur."
Nahl Sûresi 52: "Ve lehu ed dinu vasıben" "Ve din daima O'nundur."

Peki, Din nedir?

Kur'ân'ı incelediğimizde Yûsuf Sûresi 76 ve Rûm Sûresi 30. âyette "Din nedir?" sorusunun hakikatine ulaşıyoruz.

Yûsuf Sûresi 76: "Mâ kâne li yehuze ehâhu fî dînil melik."
Meâli: "İşte böylece hükümdarın yasaları olmasa, o, kardeşini tutamazdı."

Yûsuf Sûresi 76. âyette "Dini Melik" kelimesi vardır, "Hükümdarın yasaları" demektir.

Yûsuf kıssasında, Bünyamin'in heybesinden çıkan Hükümdar'ın su kabı, Bünyamin'i hırsız durumuna düşürmüş ve Bünyamin, Hükümdar'ın hırsızlarla ilgili yasasından dolayı alıkonulmuştur.

Buradan anlıyoruz ki Din: Yasa, Kanun, anlamına geliyor.

Yani Mısır'ın hükümdarı, Mısır ülkesini o yasalarla yönetti.

Allah, varlığı belirli yasalarla var eder, belirli yasalarla yönetir.
Din kelimesi, Kur'ân ölçüsüyle "Yasa-Kanun" demektir.

Peki, bu neyin yasasıdır, neyin kanunudur?

Rûm Sûresi 30. âyette de "Fıtrat Allah" kelimesi vardır, bunu çok güzel açar.

Fıtrat: Açığa çıkma, yaratılış, yaratmak, varoluş, tüm kâinatın açığa çıkması, tohumun kabuğunun yarılıp filizin çıkışı.

Bu ne demektir: Allah'ın fıtratı.
Yani: Allah'ın, bir özden varlığı yaratması demektir.

Rûm Sûresi 30: "Fe ekim vecheke lid dîni hanîfâ fıtratallâhilletî fataran nâse aleyhâ lâ tebdîle li halkıllâh zâliked dînul kayyimu ve lâkinne ekseren nâsi lâ yalemûn."

Meâli: "Bundan sonra yüzünü, Allah'ın varlığı yaratmasına, varlığın yaratılış yasalarına, Tevhid üzere çevir. İnsanların vücuda gelişi O'ndandır. Allah'ın halkiyetinde bir değişiklik yoktur. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu dinin hakikatini bilemiyorlar."

Evet, ayette belirtildiği gibi "El dini hanifen fıtrata Allah, elleti fatara"
Din "Allah'ın fıtratıdır", yâni "Varlığın yaratılış yasaları"dır.

İşte buradan da anlıyoruz ki Din: Allah'ın varlığın yaratmadaki yasalarıdır, kanunlarıdır.

Yani varoluş yasalarına "Din" denilmiştir.

Varlıktaki yaratılış, nitelikten niceliğe, atomdan moleküllere, zerreden küreye tüm varlığın varoluşundaki yasalara, Kur'ân: "Din" der.

İşte yaratan Allah'tır, Allah varlığı kendine mahsus yasayla yaratır.
İnsan bir hücre zarı bile yaratamaz.
Onun için insan, benim dinim diyemez.
Din Allah'a aittir, dinin hakikatini anlayan kimse mü'min olur, yani iman sahibi olur.

Onun için Kur'ân'da birçok yerde "Din O'nundur" âyeti vardır.

Rûm Sûresi 30. âyette; Dosdoğru Din nedir? Sorusunun cevabını çok güzel açıklanıyor.

Din Allah'a aittir, çünkü yaratılıştaki yasaların sahibi de O'dur.

Eğer bizler, dini anlayamazsak; Rûm Sûresi 31. âyette açıklanan duruma düşeriz.

Rûm Sûresi 31: “Minellezîne ferrakû dînehum ve kânû şiyeâ kullu hızbin bimâ ledeyhim ferihûn.”

Meâli: “Onlar dini bölen kimselerden oldular ve bütün hepsi tarikatlara, mezheplere, cemaatlere bölündüler. Her zümre kendi inançlarıyla sevinip övündü.”

İşte dini, Kur’ân’a göre anlayamayan, atalardan gelen din ayrımcılığın içinde kalır, din kavgasının içinde kalır ve “Benim dinim, onun dini” diyerek, dinin hakikatinden uzaklaşır.

Anne babadan öğrendiği dini yüce görür, başka din inancında kalanları kâfir görerek, onları cehennemlik sanır.

İşte, ihlâs sahibi kimse, bir ayrımcılığın içinde olmaz, her varlığın bir öz ile birbirine bağlı olduğunu görür ve o özün Allah olduğunu bilir ve bu şuurda hareket eder.

İslâm makamına ermenin yolu, dinin Allah’a mahsus olduğunu idrâk edebilmektir.

Âl-i İmrân Sûresi 19: “İnned dîne indâllâhil İslâm.”

Meâli: “Muhakkak ki, dinin Allah’a ait olduğunu anlayan selamete ulaşır.”

Dinin Allah’a mahsus olması, varlığın yaratılış yasalarının Allah’a mahsus olması hakikatidir.

Cümle âlem “Muhlis” esmâsıyla Allah’a mahsustur, onun özüne bağlıdır, onun özüyle hareket eder.

Her varlık ve her varlıktaki olan nitelikler Allah’a mahsustur, her an Allah’a bağlılık içindedir.

Varlığın kendine ait bir gücü, kudreti, nitelikleri yoktur, hepsi Allah’a mahsustur.

İşte bu hakikate ermek, İslâm makamına ermektir.

İslâm şuuruna ulaşan, Müslüman şuuruyla yaşar.

İslâm Hazreti Muhammed’le başlamış değildir.

Hazreti Âdem’den beri belirtilen bir makamdır.

Kur'ân'ı incelediğimizde de Hazreti Âdem'den beri İslam'ın olduğunu anlıyoruz.

Mesela, Âl-i İmrân Sûresi 67. âyeti incelediğimizde, Hazreti İbrâhim'in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân Sûresi 67: "Ve lâkin kâne hanîfen muslimâ ve mâ kâne minel muşrikîn."

Meâli: "Fakat o; Tevhid üzere oldu, tüm varlığıyla teslim olup barış ve huzur üzereydi ve o, Allah'ın niteliklerini kendine isnat eden olmadı."

Bakara Sûresi 128. âyette, İbrâhim ve İsmâil'in dualarının, Müslüman olmak üzere olduğunu görüyoruz

Bakara Sûresi 128: "Râbbenâ vecalnâ muslimeyni leke."
Meâli: "Râbbimiz! Seni anlayıp teslim olanlardan, barış ve huzur üzere olanlardan eyle bizi."

Bakara Sûresi 132. Âyette, Hazreti Yâkûb'un evlatlarına "Müslüman olun" dediğini görüyoruz.

Bakara Sûresi 132: "Ve yakûb yâ beniyye innallâhestafâ lekumud dîne fe lâ temûtunne illâ ve entum muslimûn."

Meâli: "Yakub'da: Ey evlatlarım! Muhakkak ki Allah size, varlığın yaratılış yasalarını anlamanız için fark etme yeteneği verdi. Artık siz ölmeden önce, varlığınızın sahibini bilip teslim olun, barış ve huzur üzere olanlardan olun, dedi."

Bakara Sûresi 136. âyette, İbrâhim'in, İsmâil'in İshâk'ın, Mûsâ'nın, İsâ'nın ve diğer Nebilerin, Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân Sûresi 52. âyeti incelediğimizde; Hazreti İsâ ve Havarilerinin Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân 52: "Fe lemmâ ehassa îsâ min humul kufre kâle men ensârî ilâllâh kâlel havâriyyûne nahnu ensârullâh âmennâ billâh veşhed bi ennâ muslimûn."

Meryem Sûresi 15. âyette, Hazreti Meryem'in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Evet, Kur'ân'ı baştan sona incelediğimizde, tüm Resûl ve Nebi'lerin İslam üzere olduklarını anlıyoruz.

"El Muhlis" esmâsı, her şeyin Allah'a mahsus olduğu hakikatidir.

Her varlık bir öz taşır, o öz Allah'ın özüdür

"El Muhlis" esmâsı, varlığın özüne işaret eden ve o özün tüm varlığın özü olduğunu belirten bir esmâdır.

Eşya dediğimiz varlık bir öz taşır, o öz eşyanın hakikatidir.

“El Muhlis” esmâsı gönüllerinde tecelli edenler:

İhlâs sahibi kimselerdir.

Şah damarından yakın olan Allah’ın, kendi özleri olduğunu bilirler.

Allah’a tüm samimiyetleriyle bağlıdırlar.

Çünkü onların gönüllerinde “İhlâs Sûresi” tecelli etmiştir.

Onlar; “Allah’ın ehâd olduğunu, samed olduğunu, doğmuş olmadığını ve doğurmuş olmadığını ve tekliğinde O’nun denginin olmadığını” bilirler ve hep bu şuurla hareket ederler.

“El Muhlis- El İhlâs” esmâsı çekmek:

İhlâslı, samimi, içten, dürüst, sadık bir kimse olmayı dilemektir.

Her varlıkta muhlis olan Allah’ın, her varlığı özüyle tuttuğunu görebilmeyi dilemektir.

İhlâs Sûresi’nin gönlünde açılmasını ve bunun yaşamına yansımasını istemektir.

EL BAHR- EL BAHRİ

Bahr-Bahri الْبَحْرِ Deniz, derya, sonsuzluk, ûlvi âlem, bekâ boyutu, anlamlarına gelir.

Bahr- Bahri: Derya, deniz, okyanus, Bilge kişi, Ulvî âlem, Bekâ boyutu, anlamlarına gelir.

Görünen ve görünmeyen tüm âlem Allah'ın "Bahir" boyutudur.

Tüm âlem Allah deryasında yüzmektedir.
Tüm varlık, Allah deryasından gelmiştir ve her an o deryanın içindedir.

Allah, tüm Evren'i "El Bahir" esmâsıyla ihâta etmektedir.

Hepimiz o deryanın içinde damlalarız.

Anne rahminde olan bir bebek nasıl ki, annenin rahîm deryasında bulunmakta ise, tüm varlık da Allah'ın rahîm deryasında bulunmaktadır.

"El Bahri" esmâsı, Allah'ın sonsuzluğuna işaret eder.

"El Bahri" esmâsını, gökyüzünün sonsuzluğu gibi düşünebiliriz.

İsrâ Sûresi 66: "Râbbukumullezî yuzcî lekumul fulke fîl bahri li tebtegû min fadlih innehu kâne bi kum rahîmâ."

Meâli: "O'nun niteliklerini aramanız ve anlamanız için, sizi bir sonsuzluk deryasında sürüp götüren, sizi vücudlandıran ki O'dur. Muhakkak O'dur sizi özünden var eden."

Râbbu kum	**: Râbbiniz, sizi vücudlandıran,**
Ellezi yuzci	**: Ki o, genişletir, uzatır, sevk eder**
Lekum el fulke	**: Sizi, sonsuzluk, akıp giden, gemi, umman,**
Fi el bahr	**: Sonsuzluk, deniz, derya, bilge kimse,**
Li tebtegû	**: Aramanız için, anlamanız,**
Min fadli hi	**: Nitelikleri, lütuf, fazilet, erdem, onun**
İnne-hu kane bi kum	**: Muhakkak o, oldu, size,**

Kehf Sûresi 60: "Ve iz kâle mûsâ li fetâhu lâ ebrehu hattâ ebluga mecmeal bahreyni ev emdıye hukubâ."

Meâli: "Mûsâ yol arkadaşına: Tevhîd sırrını bilen bilge kişiye ulaşıncaya kadar durmak yok, hatta günlerce gidilse bile, demişti. "

Ve iz kâle Mûsâ : Demişti, Mûsâ,

Li feta hu : Genç arkadaşına, yol arkadaşı

Lâ ebrehu : Ayrılmayacağım, durmak yok,

Hatta ebluga : Hatta, erişmek, ulaşma

Mecmea : Cem eden, Tevhid eden, birleşti,

El bahreyn : Derya, iki deniz, bilge kişi, kâmil kişi,

Ev emdiye hukuba : Geçip gitmek, senelerce kalmak, günlerce,

Âyette, "Mecmeal Bahreyn" iki deniz olarak belirtilmiştir.

Bu iki deniz, Zât ve sıfatlar boyutudur.

Tüm sıfatlar, Zât deryasının içinde Zât'a bağlıdırlar.

Ayrıca, Mürid, Mürşid boyutudur.

Mürşid, deryanın içinde olduğunu anlamış olandır ve o deryaya teslim olandır.

Mürid'de, henüz bir deryada olduğunun farkında değildir, kendi gerçeğini arayan bir kimsedir.

Bunu fark etmek için, bir Mürşid'e gider, ki o Mürşid Bilge kişidir.

O Bilge kişiden, deryanın hakikatini anlamak için, ondan İlm-i Tevhîd dersleri alır.

İki denizin buluşması; Mürid ile Mürşid'in buluşmasıdır.

Yukarıda ki âyette, Hazreti Mûsâ ile ona kefil olan yol arkadaşının, Bilge kişiye, yani bir Mürşid'e olan yolculuğu belirtilmiştir.

Mûsâ kıssasında geçen bir anlatım bize ne mesajlar sunuyor?

Hızır denilen kişi kimdir?
Hızır'la yolculuk yapan Mûsâ kimdir?

Öldürülen beşeri bir çocuk mudur?

Yoksa, öldürülmesi, yok edilmesi gereken bizdeki kötülüğe yol açacak olan aklımızdan geçen ilk doğuşlar mıdır?
Bunlar çok iyi düşünülmelidir.

Mûsâ, Bilge kişiye ulaştığında, Mûsâ'nın hakikat yolunda yolculuğu başlamıştır.

Lâkin Bilge kişiye sabır etmek kolay değildir, onun anlattıklarının, yaptıklarının derininde yatan mesajı anlamak kolay değildir.

Burada Mûsâ'dan murad, hakikati arayan, kendini bilme yolunda olan talebedir.

İlm-i Tevhîd yolculuğunda nice sırlar vardır ki, hiç bir şey anlatıldığı gibi, göründüğü gibi değildir.

Allah nedir? Hakikatini arayan, yaratılışın ve yaratanın hakikatine ermek isteyen kişi, öncelikle aklını gönlünü temizlemelidir.

Atalardan gelen, bâtıl olan kendi bildiklerini unutmalıdır.

Hakikat yolunda eski bildikleri ile yeni bildikleri arasında kalan kişi bocalar.

Mûsâ'nın, bıraktığı ve yeniden aldığı âsânın sırrı budur.

Bıraktığı asa, eski bilişleridir.
Aldığı âsâ ise, Hakk'ın ilmine ait olan bilgilerdir.

Hakikat yolu; alınan âsâ olan Hakk ilminin bilgileri ile açılır.

Bir kişiye, eski bildiklerini bırakmadan ona İlm-i Tevhîd tebliğ edilmez.
Tebliğ denilen, hakikatin bilgilerinin sunulmasıdır.
Bahre dalan kişi, sunulan bilgilerle yol bulan kişidir.

Hızır'dan maksat "El Bahri" esmâsı gönlünde tecelli etmiş kişidir, yani Bilge kişidir.

Bilge kişi; yâni Hızır; tüm Hazeratı, yani tüm varlığı her an tutan Hakk'tır hakikatine ermiş kişi olan Kâmil kişidir.

Hızır denilen Kâmil kişi, her an Hakk'ın huzurunda olmanın şuuruyla yaşayan kişidir.

Hızır hakikatte Hazreti Muhammed'dir.
Mûsâ'ya Hızır'lık yapan Hazreti Muhammed'dir.

“El Bahr” esmâsı gönüllerinde tecelli etmiş kimseler:

Bilge kimselerdir, Mürşid kimselerdir, Kâmil kimselerdir.

Her an Allah deryasının içinde olduğunu fark edenlerdir ve o şuurda yaşayanlardır.

Hangi varlığa bakarlarsa baksınlar, her varlığın Allah deryasında olduğunu görenlerdir.

Gönüllerinden akan bilgiler, Allah’ın deryasına ait olan bilgilerdir.

Onlar hevâlarından asla bir şey konuşmazlar.

“El Bahr” esmâsı çekmek:

Sonsuzluk deryasının şuuruna ulaşmayı dilemektir.

Kendi vücûdunun, derya ile bağını anlamak istemektir.

Bilge’lerle buluşmak onlarla yol almak istemektir.

Hızır ile yoldaş olmak istemektir.

Allah’ın ilmiyle hareket etmek istemektir.

EL ABÎD

EL Abîd الْعَبْدُ damla boyutu, bütüne ait olan, bütüne bağlı olan, zâta bağlı, sıfatlar boyutu, Muhammed boyutu, nûr âla nûr boyutu

El Abîd esması, deryanın damlasına işaret eder.
Damla deryadan gelir ve deryaya aittir.
Damlanın kendine ait bir vücûdu yoktur, onun vücûdu deryaya aittir.

Allah tüm her şeyi kendi özünden açığa çıkarmıştır.
Açığa çıkardığı her şey ona aittir ve ona bağlıdır.
İşte açığa çıkardığı ve kendine bağlı olan her şey onun kuludur.
Her varlık "Abîd" boyutudur.

Şöyle düşünelim; tohumdan açığa çıkan ağaç, her şeyiyle tohumun özünden gelir ve o öze aittir.
İşte tüm varlıkta, Allah'ın özünden gelir, Allah'a aittir.
El Abîd esması, bu hakikate işaret eder.

Allah'ın kendinden açığa çıkardığı boyut sıfatlar boyutudur, her bir sıfat "abd-kul" esmâsıyla adlandırılır.

Kul - Köle; "a-b-d عبد " kelime kökünden gelir.
İbadet de kelimesi " عبادة " aynı kökten gelir.

Kur'ân'da "abd kelimesi" yaklaşık üç yüz yerde geçer.

"Abd- Kul"; her şeyiyle sahibine bağlı olan, her şeyiyle birinin hükmü altında olan, birine bağlı olan, hizmet eden, kendine ait hiçbir şeyi olmayan, efendisine bağlı olan demektir.

Abd kelimesi, Allah'ın hükmü altında olmak, Allah'a her şeyiyle bağlı olmak demektir.
Yani damlanın deryaya bağlı olma durumu gibi.

Denizin damlaları denizden ayrı değildir, deniz boyutuna Allah dersek, damla boyutu "Abd-kul" boyutudur.

"Abd-kul" boyutu, "Muhammed" boyutudur.
Damla boyutuna Muhammed, derya boyutuna Allah denir.

Nûr Sûresi 35: "Allâhu nûrus semâvâti vel ard" "Nûrun alâ nûr."
Meâli: "Allah göklerin ve yerin nurudur" "Nur üzere nurdur."

Tüm kainâttaki tüm varlığı tutan tek nûr Allah nûrudur
Her varlıktaki nûra da Muhammed nûru adı verilir.
Yâni derya mutlak nûrdur, damlalar cüz boyutudur.
Her varlık bütüne ait olan cüzlerdir, nu cüzlere "Abd-kul" denir.

Çünkü her damla, bütüne bağlıdır, bütünden süzülüp gelmiştir.

Bütün Allah'ın kendisidir, damlar da Allah'ın kendisidir.
Damla deryadan derya damladan asla ayrı değildir.

Allah, her şeyi kendinden var etmiştir.
Bu âlemin kaynağı Allah'ın kendi özüdür.
Kendinden gelen her şey "Abd-kul" boyutundadır.

Her şey tüm vücûd varlığıyla Allah'a bağlıdır, Allah'tan ayrı değildir.
Tüm vücûdlarda her an fiiliyle, sıfatlarıyla, zâtıyla tecelli eden odur.

Hûd Sûresi 2: "Ellâ tabudû illa Allâh."
Meâli: "Ancak Allah'ın kulusunuz."

Meryem Sûresi 36: "Ve innallâhe Râbbî ve Râbbukum fabudûh hâzâ sırâtun mustekîm."

Meâli: "Şüphesiz Allah, beni de vücudlandırandır ve sizi de vücudlandırandır. Artık O'nun kulu olduğunuzu anlayın. İşte dosdoğru bu yol üzere olun."

Ve inna Allah Râbbi	**: Muhakkak, şüphesiz, Allah, Râbbim, beni vucudlandıran,**
Ve Râbbukum	**: Sizin Râbbiniz, sizi vücudlandıran,**
Fe abud hu	**: Artık, bundan sonra, ona kul olun**
Haza sırâtun mustekîmun	**: bu, Sırâtı Mustakîm, dosdoğru bu yol üzere olun**

Yûsuf Sûresi 40: "El hukmu illâ lillâh emere ellâ tabudû illâ iyyâh zâliked dînul kayyimu ve lâkinne ekseren nâsi lâ yalemûn."

Meâli: "Hükümler ancak Allah'ındır. Tüm varlıkta işleyen O'dur, kulluk yalnız O'nadır, yalnız O vardır. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilemiyorlar."

Âyette belirtildiği gibi, kulluk boyutunu anlamak, dini anlamaktır.
Çünkü din varlığın yaratılış yasalarıdır.
Yaratılan her varlık kuldur.

İnsan bunu idrâk edebilecek bir kabiliyette yaratılmıştır.
İnsan kulluk boyutunu anlayabilmesi için, dönüp kendi vücûdunun işleyişine bakmalıdır.

Vücûdunda her an olan işleyişi yapan kendisi değildir.
Yani hücrelerini çalıştıran, nefes alıp veren, kalbini çalıştıran, kanını dolaştıran kendisi değildir.

Kendi vücûdunu kendi yaratan değildir.
Kendi vücûdunu şekillendiren kendisi değildir, beden yapısını oluşturan kendisi değildir.
Kendi vücuduna; işleyiş, nitelikler yönünden hâkim olan asla kendisi değildir.

Zümer Sûresi 14: "Kul Allâh abudu muhlisan lehu dînî."
Meâli: Deki: Sadece Allah'ın kuluyum, din ancak ona mahsustur."

Dini anlayan, kulluk boyutunu çözer.

Din varlığın yaratılış yasalarıdır ve o yasalar sadece Allah'a mahsustur.

Bedenlerimiz o yasalarla yaratılmıştır ve her an o yasalarla işleyişine devam eder.
Hiç bir insan kendi bedeninin işleyişinde hüküm sahibi değildir.
Hiçbir insan, bedeninin yaratılışında ve bedeninin işleyişinde irade sahibi değildir.
Kendi vücudunun gücü kudreti kendine ait değildir.
Vücûdunda, iktidar sahibi ve muktedir olan sadece Allah'tır.

İşte hepimiz Allah'a bağlıyız, onun kuluyuz, onun kölesiyiz.
O, her an vücûdlarımıza hâkim olandır, vücûdlarımızın sahibidir.
Bu biz kabul etsek de etmesek de böyledir.
Başımıza gelecek olan, yaşlanma, ölüm bunun en güzel ispatıdır.

Efendimiz sadece Allah'tır.
Yâni, Râbbimiz sadece Allah'tır, yâni vücûdumuzun sahibi sadece Allah'tır.

İnsan bunu anlamalı ve yaşantısını bu şuurda geçirmelidir.

Zâriyât Sûresi 56: "Ve mâ halaktul cinne vel inse illâ li yabudûn."

Meâli: "Bildiğiniz, bilmediğiniz, yaratılan her şey ancak benim kulumdur."

Gördüğümüz, görmediğimiz, bildiğimiz bilmediğimiz her varlık sadece Allah'ın kuludur.
Her varlığı tecellileriyle bedenlerinden tutan sadece Allah'tır.

İşte, "El Abîd" esmâsı, Allah'a kendi özünden gelen, her an kendine bağlı olan, sıfatlar boyutudur.

Bunu anlayan insan, kulluk boyutuna ulaşır ve o şuurla yaşar.

Niçin yaratıldığını bilir ve dosdoğru hareket eder.

Hûd Sûresi 112: "Festekim kemâ umirte."
Meâli: "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol."

"Allah kuluna şah damarından daha yakındır" ayeti, iyi anlaşılmalıdır.

Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil verîdi"

"El Abîd" esmâsı, sıfât Zât birliğidir, yâni damla derya birliğidir, yani Allah kul bütünlüğüdür.

"El Abîd" esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Allah'tan ayrı olmadıkların bilirler.

Her an kulluk şuuruyla yaşarlar.

Hiç bir varlığa zarar vermezler, kimseyi aldatmazlar, kimsenin hakkına girmezler.

Niçin yaratıldıkları bilirler ve ona göre yaşarlar.

Tüm varlığa Hakk gözüyle nazar ederler, damla derya birliği şuuruyla yaşarlar.

"El Abîd" esmâsı çekmek:

Damla derya birliğini idrâk etmek istemektir.

Kul boyutunun şuuruna ulaşmayı dilemektir.

Niçin yaratıldığını anlamak istemektir.

Kulluk şuuruyla yaşamayı istemektir.

Gerçek kulluk nasıl yapılır, bunu idrâk etmek istemektir.

EL RAHMET

Rahmet رَحْمَةً Rahmetiyle varlığı saran, ihsan eden, kuluna tüm lütûfları sunan, karşılıksız veren,

Rahmet, merhamet, râhim, râhman, “R-h-m” kelime kökünden gelir.

Rahmet, tüm esmâların özünde vardır, her esmâdaki rahmet, o esmânın varlıkta tecelli etmesinin kapısını açar.

Her varlık Allah’ın rahmetinden süzülüp gelmiştir.

İnsan vücûdu Allah’ın rahmeti ilâhisidir.

Kur’ân’da, rahmetin tüm varlığı kuşattığı belirtilmiştir.

Allah’a ait olduğuna işaret edilmiştir.

A’râf Sûresi 56: “İnne rahmete Allah” “Muhakkak ki rahmet Allah’a aittir.”

A’râf Sûresi 151: “Ve edhilnâ fî rahmetike” “Bizi rahmetine dâhil et.”

Hûd Sûresi 73: “Kâlû e tacebîne min emrillâhi rahmetullâhi ve berekâtuhu aleykum ehlel beyt innehu hamîdun mecîd.”

Meâli: “Dediler ki: Şaşırma, her iş Allah’ındır. Rahmet Allah’ındır ve sizin üzerinizdeki tüm niteliklerin sahibi, vücûdun sahibi O’dur. Muhakkak ki O tüm varlıktaki niteliklerin sahibidir, tüm varlığı Zâtıyla tutandır.”

Her varlık Allah’ın rahmetiyle kuşatılmıştır.

Allah’ın her yerdeki rahmet akışını görebilen, merhamet ehli olur.

Kur’ân’da belirtildiği gibi, insan merhamet üzere olabilmelidir.

İnsan, aldığı nefesin, içtiği suyun, gıdaların her şeyin, Allah’ın bir rahmet sunumu olduğunu anlayabilmelidir.

Enbiyâ 107: "Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn."
Meâli: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için açığa çıkarmadık."

Her varlık Allah’ın râhim esması boyutundan gelir, rahmân esması boyutuyla kuşatılmıştır ve her yerden rahmet tezahür eder.

İnsanın kendi vücûdunda, o rahmet akışını görebilmelidir.

Duhân Sûresi 6: “Rahmeten min Râbbik innehu huves semîul alîm.”
Meâli: “Seni vücûdlandıran rahmetin sahibidir. Muhakkak ki O işittirendir, ilmiyle varedendir.”

Bir hücre, bir doku rahatsız olsa, diğer hücreler onu iyileştirmek için, rahmet oluşturmak için hareket ederler.

İnsan her varlıktan kendine akan, rahmeti görmelidir.
Güneşten, havadan, sudan, topraktan gelen rahmeti unutmamalıdır.

Allah’ın rahmetini unutan, şükrü unutur, tevekkülü unutur, kibre düşer, isyana düşer.

Allah her varlıktan insana, lütûflarından rahmetini sunar.
İnsan bunu asla unutmadan, o da çevresinde ihtiyacı olanlara koşmalıdır, rahmet olmalıdır.

Fâtır Sûresi 2: “Mâ yeftehillâhu lin nâsi min rahmetin.”
Meâli: “Allah insanlar için rahmetten başka bir şey sunmaz.”

Her varlığın akışından, insana bir şekilde rahmet damlacıkları gelir.

İnsanın beşer bedeni, Allah’ın lütûflarından beslenir, gönlü Allah’ın mânâ boyutunun lütfundan beslenir, her ikisi de insana rahmettir.

İnsan rahmetin akışını anlayabilmelidir ve rahmetten başka bir şey üzere olmamalıdır.
Ne kadar acı çekse de, ne kadar sıkıntısı olsa da, Allah’ın rahmet akışını unutmamalıdır.
Şefkat, merhamet, hep Allah’ın rahmetinin tecellisidir.

Enbiyâ Sûresi 86: “Ve edhalnâhum fî rahmetinâ inne hum mines sâlihîn.”

Meâli: “Onlar rahmetimiz üzere hareket edenlerdendi. Doğrusu onlar da iyi kimselerdi.”

Sâlih kimseler, Allah’ın rahmeti üzeredirler.

Rahmet üzere olmak, râhîm ve rahmân boyutlarını görmekle mümkün olur.
Rahmet üzere olmak, bu âlemin râhim'den yâni bir özden geldiğini anlamak ve açığa çıkan her şeyin, o özde olanla sarılı olduğunu anlamaktır

Açığa çıkan her şey rahmân boyutudur, rahmet boyutudur.

Rahmet; rahîm ve rahmân boyutlarının açılımı ile olan, ilâhî şefkattir.
Rahmet; varlığın ardında varlığın sahibini görür gibi hareket etmektir.
Rahmet; ilâhî sevgiyi hissetmek, her yerde o sevgiyle hareket etmektir.
Çevresinde olan her varlığa merhametle yaklaşmaktır.

Taş diye baktığımız yapının taşıdığı değerler, suyun içinde mineralleriyle vücûdumuzda rahmete dönüşüyor.

Varlığın rahmet esmâsı boyutuyla bağ kuran bir kimse, kendini Allah'ın rahmetinin içinde hisseder.

Zalim kimseler ise, Allah'ın rahmetinin şuurunda olamazlar ve onlar hep huzursuzluk içinde olurlar.

İnsan Sûresi 31: "Yudhilu men yeşâu fî rahmetih, vez zâlimîne eadde lehum azâben elîmâ."

Meâli: "Kim o rahmetin içinde olmak isterse olur. Zalimlere ise acı sıkıntılar vardır. "

Rahmet esmâsı gönüllerinde tecelli eden kimseler:

Merhamet üzeredirler, her varlığa şefkatle davranırlar.

Onlar duygu yüklü kişilerdir.

Şefkat, koruyuculuk, sahiplenmek, yardım etmek duyguları çok yüksektir.

Asla kimseye zarar vermezler, kâlb kırmazlar, kimseyi hor görmezler.

Baktıkları her varlığın Allah'ın rahmetiyle ihâta edildiğini görürler.

Merhamet ehli, cennet ehlidir.

"El Rahmet" esmâsı çekmek:

Allah'ın rahmetini istemektir.

Gönlünde sevgiyi, şefkati, huzuru hissetmeyi istemektir.

Çevresinde sert duyguları olan birinin, gönlünün Allah'ın rahmetini hissederek, yumuşamasını temenni etmektir.

Hazreti Muhammed döneminde, evi yanan bir kadın evinin içine girerek çocuğunu alıp dışarı çıkar.

Hazreti Muhammed yanındaki arkadaşlarına sorar: “Ne gördünüz?”

Ashabı: “Ya Muhammed! Annenin, çocuğuna olan merhametini gördük” derler.

Hazreti Muhammed’de: “Allah’ın merhameti, her yeri kuşatmıştır, O merhametlilerin en merhametlisidir” der.

Bir anne çocuğunun yanan ateşte bırakmıyorsa, Allah’ta hiçbir kulunu ateşe atmaz, lâkin insan kendi aklındaki şeytana teslim olursa, kendi kendini yakar

Hazreti Muhammed, çevresinde olan her varlığa bir şefkat içinde davranırdı.

“Develer fazla yük yüklemeyin, evlatlarınıza iyi bakın, kıyametin kopacağını bilseniz elinizde fidan varsa dikin” gibi sözlerle gönlünün nasıl merhamet içinde olduğunu gösteriyordu.

Kuşu ölen bir çocuğa, pazardan gidip yeni bir kuş aldığı herkes tarafından anlatılır.

Enbiyâ Sûresi 107: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik", âyeti, Hazreti Muhammed’den tüm insanlığa sunulmuştur.

Hazreti Muhammed, sokakta bir çocuk görse, yüzünü neşe ve sevinç kaplardı, yolda gördüğü her çocukla konuşur ve onlara şakalaşırdı, onların halini hatırını sorar, onlara hediyeler verirdi, onların seviyesine kadar iner adeta çocuklaşırdı.

Hazreti Muhammed, herkese eşit davranır, kimsenin kâlbini kırmazdı, morali bozuk olanları güldürür, onlara umut aşılardı.

Zengin fakir ayrımı yapmaz, herkese saygı gösterirdi.

Kimseyi köle görmez, onlara insan olduklarını hissettirirdi.
Onlarca köleyi, köle sahiplerine para vererek onları hür eylemiştir.
Bilal-i Habeşi’ye olan davranışı o dönemde çok konuşulmuştur.

Dili, milleti, inancı ne olursa olsun, herkese sevgi ile yaklaşırdı.
Misafir etmeyi çok sever, kendi yediğinden yedirir, yattığı yerde yatırırdı.

Bir gün bir Mûsevinin cenazesine katılmış, geri döndüğünde: “O bir Yahudidir” diyen kimseye dönüp; “O da senin gibi bir insandır” cevabını vermiştir.

Kadın erkek eşittir diyerek, birçok tabuyu yıkmıştır.
Çevresinde olan kimseler yumuşak davranır, tebessüm dolu yüzüyle gönülleri okşardı.

Âl-İ İmrân Sûresi 159: “Allah’ın rahmetini anlatmak için onlara yumuşak davran. Eğer onlara kaba, katı kâlbli davranırsan, elbette etrafından dağılırlar. Onlara karşı affedici ol ve onlara mağfireti anlamalarını söyle ve onlarla varlığın işleyişi hakkında karşılıklı istişare yap. Böylece kararlı ol. Varlığın sahibinin Allah olduğunu bilip teslimiyet içinde ol. Muhakkak ki varlığın sahibini bilip teslim olanlarda Allah sevgisi vardır.”

Her insan bu âyeti hayatına geçirebilmelidir.

Hazreti Muhammed’in, merhamet dolu gönlünden gelen güzel öğütlerden bazı örnekler:

"Birbirinize sırt çevirmeyin, birbirinizle çekişmeyin, Allah’ın kulu olduğunuzu unutmadan kardeşçe yaşayın”

“Birbirinize güzel davranın, sevindirin, umut verin”

"Sizden biriniz kendi nefsi için istediğini, kardeşi için istemedikçe gerçek mü'min olamaz."

“Hasta olanları ziyaret edin, onların ihtiyaçlarını karşılayın.”

“Birbirinize her zaman selam verin ve birbirinizi ziyaret edin, halinizi hatırınızı sorun.”

“Güçlü olmak, birini yenmek değil, öfkesini hiddetini yenmektir”

“Kimseye eziyet etmeyin, yoksulu hor görmeyin, açları doyurun, komşunuz aç iken tok yatmayın.

“Adaletten ayrılmayın, her zaman barış üzere olan, fasıklık yapmayın, laf getirip götürmeyin, kimseyi aldatmayın”

“Bulunduğunuz makamla övünmeyin, makamların hizmet yeri olduğunu unutmayın.”

Asla rüşvet yemeyin, insan kayırmayın, taraf tutmayın.”

“Bir yakınınız öldüğünde arkasından isyan etmeyin, veren de Allah, alanda Allah, sabredin.”

Kimsesizlere, çaresizlere, sıkıntısı olanlara koşun, onlara yardım edin”

“Yüzünüzü asmayın, öfkelenmeyin, sesinizi yükseltmeyin, yüzünüzden tebessüm eksik olmasın, unutmayın tebessüm bile ibadettir”

“Allah sevgisini hissettirin, merhameti hissettirin, bağışlanmayı hissettirin.

“En büyük hediye güzel terbiyedir, çocuğunuzu güzel eğitin”

“Kadın erkeğin, erkek kadının yarısıdır, ikisi bir bütündür, kadın erkekten erkek kadından üstün değildir”

“Birbirinizi kırmayın, sevgiyle sarılın, birbirinize muhtaç olduğunuzu unutmayın”

“Kızlarınızı zorla evlendirmeyin, onların da eşlerini seçmelerine izin verin”

“Evlat ayrımı yapmayın, onlardan sevginizi eksik etmeyin, onlara ilim öğretin”

“Kendinizi bilin, aslınızı bilin, Allah’a teslimiyet tevekkül içinde olun”

Hazreti Muhammed’in vedâ hutbesiyle bitirelim.

Vedâ Hutbesi: 8 Mart 632.
Hazreti Muhammed'in vefat tarihi: 8 Haziran 632

Veda Hutbesi, Hicri 9 Zilhicce 10 tarihinde Hazreti Muhammed’in toplanan topluluğa sunduğu hitabı:

Ey insanlar!
Size sunulan sözleri iyi anlayın.
Sizlerle bir daha bir araya gelip gelemeyeceğimi bilemiyorum

Ey insanlar!
Günlerinizi, aylarınızı, her anınızı, size verilen ömrün değerini bilin.
Yaşadığınız çevrenizin değerini bilin.
Canlarınızın, mallarınızın, sahibini bilin.
Edep, tevazû, Hakk yolunda dosdoğru, adalet içinde yaşayın.
Kendinizi ve çevrenizi tacizden koruyun, siz de taciz içinde olmayın.

Ey gönül dostlarım!
Muhakkak ki siz, vücûdunuzun sahibine bir gün gelip döneceksiniz.
Yaşamınızda, yaptıklarınızdan dolayı kendinizi hep sorgulayın.
Sakın benden sonra, hakikatlerden uzaklaşmayın, bâtıl alana dönmeyin ve birbirinize asla zarar vermeyin.
Bu vasiyete kendiniz uyun ve burada bulunmayanlara da iletin.
Ola ki burada bulunan bir kimse, bunları daha iyi anlayan bir kimseye ulaştıRâbilir.

Ey Halk'ta Hakk'a nazar eden dostlarım!
Emaneti sahibine verin.
Ribâ içinde olmayın, yâni vücûdunuzun sahibi olan Allah'ı idrâk edin, o vücûda benim demeyin.
Kimsenin hakkını yemeyin, asla zulüm etmeyin, kendinize de zulüm ettirmeyin.

Ey gönül dostlarım!
Bâtıl olan adetlere dönmeyin, aslı olmayan şeylere uymayın.
Kin ve nefret gibi sizin düşmanınız olan şeylere dönmeyin, kan davası gütmeyin.

Ey insanlar!
Muhakkak ki, kendindeki şeytani halleri anlayıp, onu esir eden, artık o dürtülere uymaz.
Lâkin dikkat etmezseniz, ufacık da olsa o dürtüye uyarsanız, o hâle kapılır giderseniz.
Hakikatten ayrılmamaya özen gösterin, o şeytani dürtülerden her zaman sakının.

Ey sözlerimi duyanlar!
Kadınlar da insandır, kadın erkek eşittir.
Yaşadığınız toplumda, onların haklarını verin, onlarla aynı haklara sahip olun.
Her zaman insan haklarını gözetin, bu hususta Allah'ın adaletinden uzaklaşmamanızı, fenalara düşmemenizi tavsiye ederim.
Kadınlar ve erkekler birbirine emanettir, her ikisi de birbirinin namusunu korumakla mükelleftir.

Ey mü'minlik makamına gelenler!
Siz, her varlığın okunacak olan bir kitap olduğunu ve her varlıktaki işleyişin Allah'ın sünneti olduğunu anladınız.
Bu şuurdan asla ayrılmayın, hakikate giden yolun bu olduğunu öğretin.
Buna uyanlar hakikat yolundan asla şaşmazlar.

Ey mü'minlik makamına gelenler!
İslam üzere yaşayan tüm varlığı bir kardeş bilir.
Ve yaşantısını bu kardeşlik üzere yaşar.
İslam üzere yaşayan, kimsenin malına, canına asla göz dikmez, kimseye zarar vermez.
Müslüman üzere yaşayan, yardımlaşır, paylaşır.

Ey insanlar!
Cenab-ı Hakk her insana, hakikatleri anlayacak şuuru vermiştir.
Hakikatleri onun bedeninde ona sunmuştur.
Her insan, hak üzere yaratılmıştır ve ona hakkını sunmuştur.

Ey insanlar!
Vücûdlarınızın sahibi birdir.
Hepinizin kaynağı birdir.
Hepiniz üflenen bir rûhtan bedenlendiniz.
Hepiniz topraktan şekillenip geldiniz.
Birbirinizden asla üstün değilsiniz.
Bir millet bir milletten asla üstün değildir.
Tenlerinizin renkleri farklı olsa da, asla birbirinizden üstün değilsiniz.
Sadece takva üzere olun, yâni fenalardan sakının asla Allah'a ortak koşmayın.
Hepiniz Allah'ın kulusunuz.
Sorumluluklarınızı, Allah'ın adaleti üzere, ilim üzere, eşitlik üzere yerine getiriniz.

Kimseyi haksızlık yapmayın, kimseyi haksız yere suçlamayın,
Kimsenin suçunu kimseye yüklemeyin.
Baba suçlu olsa oğlunu, oğlu suçlu olsa babasını suçlamayın.

Allah'a karşı fenalardan sakının, asla Allah'a ortak koşmayın.
Haram yemeyin, bir cana kıymayın.
Kimsenin hakkına göz dikmeyin, hırsızlık yapmayın, çalıp çırpmayın.
Öldürmeyin.
Asla kendi şahsi çıkarlarınız için zannınıza uyup, başkasını kullanmayın.

Ey İnsanlar!
Haddi aşmayın.
Dinin hakikatini iyi öğrenin.
Sizden önceki topluluklar haddi aştıkları için yok olup gittiler.

Ey İnsanlar!
Bu mesajıma sahip çıkın.
Burada bulunanlar, burada bulunmayanlara mesajımı iletsin.
Belki burada bulunmayanlar, bu mesajı duyduklarında bu sözlerin derinliğini daha iyi anlayacaklardır.
Allah'ın hakikatlerini gücüm yettiğince size bildirdim.

Şahit ol Ya Râbb! Şahit ol Ya Râbb! Şahit ol Ya Râbb!

SON DEĞERLENDİRME

Gönlümüzün yettiğince esmâlar konusunu yazmaya çalıştık.

Elbette eksiklerimiz, fark edemediklerimiz çoktur.

Kur'ân'da sunulan her bir esmânın, kendimizde ve varlık boyutunda karşılığını bulmaya çalıştık.

Her bir esmânın, diğer esmâlarla olan bağlılığı, varlık boyutundan her an kendini göstermektedir.

Esmâları sayıya sığdırmak doğru değildir, esmâlar sonsuzdur.

Anlıyoruz ki esmâlar sayıyla kaydedilemez.

Allah'ın esmâları sonsuzdur, her varlıktaki işaretler bir esmâdır.

Kur'ân'da geçen her bir kelimenin, esmâsal boyutlarla bağı vardır.

Esmâlar konusunu araştırdığımızda anlıyoruz ki asıl maksat, bir esmânın lafzında kalmak değil, mânâsına ermektir.

Esmâ, isim, lafız, esmânın varlıktaki karşılığı nedir? Bunları çok iyi düşünmeliyiz, çok iyi araştırmalıyız.

Amaç, her bir esmânın boyutuna ulaşmaktır, o boyutla bağ kurmaktır

Esmâlarla isimler karıştırılmamalıdır.

İsim, herhangi bir varlığı ifade edebilmemiz, o varlığı aklımıza getirebilmek ve o varlığı hatırlatmak için, oluşturulan sözcüklerdir.

İsimler gün gelir biter, ama esmâsal boyut devam eder gider, çünkü esmâsal boyut, sıfatlar boyutudur, Allah'ın sıfatlarında değişme olmaz.

Bunu şöyle bir misalle daha iyi anlayabiliriz.

Varlığın dış yüzü her an bir değişim içindedir, ama bu değişim yok oluş değil, bir suyun kaynaması gibi ve ondan çıkan buharlar gibi, ulvî boyuta dönüşümdür.

Varlık boyutu, bir denizin dalgaları gibidir.

Dalga denize aittir, deniz hareketlendiğinde, dalgalar açığa çıkar.

Dalga denilen aslında denizdir, dalga dediğimiz o suyun hareketliliği, denizin esmâsal boyutudur.

Dalga diyerek söylediğimiz sözcük ise, bize dalgayı hatırlatan bir isimdir.

İşte dalga dediğimiz sözcük isimdir.

Denizdeki dalgalar, esmâsal boyuttur.

Denizin kendisi de dalgaların geldiği boyuttur.

Denizin dalgası sona erdiğinde, artık dalga görünmez olmuştur, deniz olmuştur, dalga yoksa, dalga ismini kullanmak olmaz.

İşte isim, esmâ, mânâ inceliğini böyle düşünebiliriz.

Hem denizin kendisi, hem de dalgalar boyutu mânâlar boyutudur.

Denizin kendisini bedenin cân boyutu, dalgaları da ten boyutu olarak düşünebiliriz.

Esmâ çekiyorum diye, defalarca isimleri tekrar etmek, beyinlerde düşünme merkezlerini kilitler, aynı lafzı defalarca tekrar etmek, beyinde o lafzın dönüp durmasına sebep olur.

Oysa insan beyni, akla gelen bir ismi, hemen varlık boyutunda onun aslına götürür.

Beyin çevremizle bağ kurduran bir merkezdir.

Defalarca isim çekmek, o bağın kurulmasına engel olur.

Ekmek dediğimizde, ekmeğin kendisi akla gelir ve ekmeğe ulaşılması gerekir.

Su dediğimizde, beyin hemen suyun kendisine yöneltir.

Onun için beynimize ihanet etmemeliyiz.

Beyinler, isimleri esmâya taşımak için, organize olur.

Defalarca tekrar etmek, beynin bağ kurma, yönlendirme, buluşturma, mânâsına erdirme boyutunu kapatır.

Esmâya ait olan isimleri çekmek üç adedi geçmemelidir.

Bunun böyle olması gerektiğini vücûdumuz sunuyor.

Vücûdumuzda, gıda ve su yönünden bir eksiklik olduğunda, beynimiz önce o eksiğe ait olan ismi akla düşürür, sonra o ismin varlık boyutu ile buluşturur ve iletişime geçirtir.

Yâni susuz kaldığımızda, beynimiz hemen su ismini akla düşürür, sonra suya götürür ve içirir.

İşte önemli olan, beynimizin varlıkla olan buluşturmasının önüne geçmemektir.

İsim bizi esmâya götürür, esmâ varlığın özünde olan boyutlardır, bu boyutlarla bağ kurmak, hakikatlere kapılar açacaktır.

İsteklerimizde, sıkıntılarımızda ve hastalıklarımızda, beynimizin çalışma organizasyonu farklıdır.

Her birinde salınan kimyasallar ve dereceleri farklıdır, bazı durumlarda kimyasallar benzerlik gösterse de dereceleri farklıdır.

İşte, isteklerimizde, sıkıntılarımızda ve hastalıklarımızda, bazı esmâlarla vücûdun bağ kurması için, o esmânın ismi üç defa yavaş yavaş beynimize hatırlatılabilir.

Vücûd hastalıklar mücadele edebilmesi için güçlü olmalıdır, bağışıklık sistemimiz bunu gösterir.

Ayrıca kişinin kendini güçlü görmesi, bırakmaması gerekir.

Esmâ çekimleri, vücûda "Ben güçlüyüm- başarırım- bunu atlatırım" kodlaması yaptırır.

Zayıflık hissi; umutsuzluk, karamsarlık, isteksizlik meydana getirir.

Umutsuzluk, karamsarlık, isteksizlik; vücûdu daha da zayıflatır ve mücadele baştan kaybedilmeye başlar.

Güçlülük hissi; Allah'a tevekkül etmenin, teslim olmanın sonucu, kişide kendini daha çok hissettirir.

İnsan zayıf bir varlıktır, ama içinde büyük bir gücü de taşır.

Zayıfım hissi, kişiyi mücadele etmekten uzaklaştırır.

Güçlüyüm hissi, mücadele isteğini artırır.

İşte, esmâ çekimleri Allah'a sığınmanın ve Allah'a güvenmenin vücûda hatırlatılmasıdır.

İnsan ölümlü bir varlıktır, yaşamı boyunca kazançları ve kayıpları olacaktır.

İnsan, yaşam sebebi olan esmâsını bulduğunda daha çok güçlenecektir ve niçin yaratıldığını cevabını bulacaktır.

Nasıl ki inanın vücûdunda her organ bir görev yapmaktadır ve görevini hiç şaşmadan yapmaktadır, insanda yaşam görevini bulabilmelidir.

Mesela göze sorsak, "Sen neden yaratıldın?" diye.

Göz cevabını hemen verecektir "Görmek için."

Kulağımıza sorsak, "Sen neden yaratıldın?" diye.

Kulak cevabını hemen verecektir "Duymak için."

Bu soruyu tüm hücre, doku, organlarımıza sorsak, hepsinden kendilerinin vazifesi ile ilgili cevaplar gelecektir.

Tüm hücreler, dokular, organlar, insana sorsa "Peki sen neden yaratıldın?" insan bunu cevabını verebilmelidir.

Lâkin insan neden yaratıldığını dünya boyutuna esir olarak unutuyor.

Her insanın da yaratılış sebebi vardır, bu sebep kişinin, ilgi alâka duyduğu hizmet alanında gizlidir.

İşte onun için, insan ana esmâsını bulabilmelidir.

Vücûd her an bu esmâyı insana sunmaktadır, ilgi duyduğu, yönlendiği, merak ettiği konular, kişinin esmâsını araması gereken yerdir.

Ana esmâsının diğer esmâlarla olan bağını da yakalayabilmelidir.

Esmâ çekimi dil ile ve kâlb iledir, kâlbden geçen bir esmâ hissi, vücûda mesajlar gönderir.

Hazreti İbrâhîm'in "Râbbim kâlbimden geçeni biliyor" sözü kâlb yönüdür.

Hazreti İbrâhîm, nemrutun ateşine atılırken, gelen Cebrâil: "Yardım dile" dediğinde,

Hazreti İbrâhîm; "O benim durumumu biliyor, Râbbim kâlbimden geçeni bilir" demiştir.

Bu mesaj bizlere, "Esmâ çekimleri kâlb cihetiyle olmalıdır", gerçeğine işaret edilen bir mesajdır.

Lâkin herkesin farklı bir akıl kapasitesi, farklı bir istidadı vardır, onun için dil ile çekilmesinin de hiçbir mahsuru yoktur.

Ama istenilen kâlb diliyledir.

Yeter ki kişi, Allah'ı unutmasın, ondan geldiğini, ona döndüğünü hep hatırlasın.

Beyin hatırlatmalar ile tepkiler verir, esmâ çekimleri beynimize verilen mesajlardır. Beynimiz de anında vücûdumuza mesajlar gönderir.

İmanı güçlü olanlar, yâni mü'minlik derecesinde olanlar, kâlb diliyle mesajlar gönderir.

Herkesin iman derecesi farklıdır.

Herkes derecesine göre davranış sergiler.

Ama dil ile olsun, ama kâlb ile olsun, esmâ çekimleri, varlığın esmâsal boyutuyla bağ kurdurtur.

Vücûdda bazı merkezleri hareketlendirir.

Dil ile hatırlatma üçtür, kâlb ile birdir.

Allah ile bir olduğunu hatırından çıkarmayan kişi, yaşam esmâsının ona yüklediği görevi unutmaz.

Çalıştığımız bu esmâlar kitabından, herkes yararlanabilir, katılmadıkları yerleri bizlere yazabilir, fikir sunabilirler.

Herkes bu kitaptan alıntılar yapabilir, paylaşımlar yapabilir.

Gönlüne niyet düşen kişi, herhangi bir esmâyı kitap haline getirmek isterse, buradaki esmâlar yazısından yararlanabilir, araştırmalar yaparak, konuyu daha da zenginleştirerek kitap haline getirebilir.

Gönlünüzden Allah sevgisi eksik olmasın.

İsmail Dinçer

14 Şubat 2021

FİHRİST

Konular	Sayfa
İçindekiler	3
Giriş	4
Esmâ ne demektir	9
Esmâ çekimleri konusu	15
Esmâların başındaki takılar konusu	21
Kur'ân'da geçen esmâlardan örnekler	23
Esmâların açılımı	
Allah – El Hû	33
EL Rahîm	39
EL Râhman	42
EL Abîd	493
EL Adl- EL Adil	46
EL Afüvv	51
El Âhir	54
El Âhsen- El Hüsnâ	457
El Âlâ	481
EL Alîm	57
El Aliyy	60
El Âsım	380
El Azîm	65
El Azîz	67
El Bâhr- El Bahri	493
El Bâis	69
El Bâkî	72
El Bâri	75
El Basîr- El Basri	77
El Bâtın	86

E l Bedî	**90**
El Behîc –El Behced	**419**
El Berr	**94**
El Beşir- El Mübeşşir	**421**
El Câmi	**98**
El Cebbâr	**104**
El Celil - EL Celâl	**110**
El Cemâl	**113**
El Dâr	**114**
El Emin	**261**
El Ekrem	**201**
El Evliya	**439**
El Evvel	**118**
El Fâdıl – El Fâzıl	**467**
El Fâil – El Mefâil	**398**
El Fâkih	**417**
El Fettâh	**122**
El Gaffâr – El Gafûr- El Mağfiret	**128**
El Gâlib	**426**
El Ganî – El Mugnî	**133**
El Habîr	**138**
El Hâdî	**141**
El Hâfid	**147**
El Hâfiyy	**365**
El Hâfız	**149**
El Hakem El Hakîm	**155**
El Hakk	**160**
El Hâlik	**163**
El Hâlîm – El Hâlil	**168**
El Hamîd – El Hamd	**171**
El Hâlis	**488**

El Hasîb – El Muhasîb	**177**
El Hatîb, El Hîtab	**403**
Ya Hayy – Ya Muhyî	**181**
Ya Hûdâ	**141**
El Âhsen- El Hüsnâ	**458**
Ya İzzet – Ya Mu'iz	**386**
Kâbid	**184**
El Kadir	**188**
El Kadîm	**239**
El Kâfi	**447**
El Kâfir	**444**
El Kahhâr	**191**
El Karib	**432**
El Kasım-Kasem	**393**
El Kâşif	**449**
El Kâtib	**461**
El Kaviyy	**193**
El Kayyûm	**195**
El Kebîr – El Ekber	**197**
El Kerîm- El Kerem	**201**
El Kuddüs	**205**
El Latîf	**209**
El Mâcid – El Mecid	**212**
El Mâhid	**437**
El Mâlik El Mülk	**214**
El Mâni	**218**
El Meknûn	**428**
El Melik	**222**
El Metîn	**226**
El Mevlâ	**384**
El Mirsâd	**471**

El Muâhhir	**229**
El Mucîb	**231**
El Muhlis	**488**
El Muhsî	**177**
Ya Muhyî	**181**
El Muîd	**234**
El Muiz	**237**
El Mukaddim	**239**
El Mukît	**244**
El Muksit	**247**
El Muktedir	**251**
El Multehad	**430**
El Musavvir	**254**
El Mü'min	**261**
El Mübdî	**90**
El Mübin	**477**
El Müdebbir	**400**
El Müheymin	**257**
El Mümît – El Mevt	**266**
El Münir	**371**
El Müntakim	**269**
El Mürid	**373**
El Mürşid	**290**
El Müteâli	**60**
El Mütekebbir	**197**
El Müzil	**272**
El Nâfi	**275**
El Nâsır	**455**
El Nûr	**278**
Ya Raûf	**288**
Ya Râb	**474**

El Râfi	**282**
El Rahmet	**502**
El Rakîb	**285**
El Reşîd	**290**
El Rezzâk	**294**
El Sabûr	**296**
El Sâdık	**377**
El Samed	**299**
El Selâm	**311**
El Semî	**388**
El Seri	**395**
El Settar	**441**
El Sirâc	**409**
El Subat	**405**
El Subhân	**414**
El Şâfi	**360**
El Şefii	**360**
El Şâhid	**301**
El Şehîd –El Şühedâ	**301**
El Şekûr – El Şâkir	**306**
El Tâhîr	**389**
El Tayyib	**451**
El Teâlâ	**413**
El Tevvâb	**324**
El Vâcid	**328**
El Vâhid	**331**
El Vâlî	**334**
El Vâris	**336**
El Vâsi	**339**
El Vedûd	**341**
El Vehbî	**346**

El Vehhâb	**346**
El Vehhâc	**411**
El Vekîl	**349**
El Velî	**352**
El Yahya	**181**
Zâhir	**355**
Zâkir – El Zikir	**367**
Zülcelâli vel İkrâm	**358**

Hazreti Hasan ve Hazreti Hüseyin'imize ithaf edilmiştir.